Baba'nın İntikamı

Mario Puzo

tarafından yaratılan Corleone Ailesinin Yeni Romanı

Mark Winegardner

1001

Kitabın orijinal adı: The Godfather Revenge
Türkçe adı: Baba'nın İntikamı
Yazarı: Mark Winegardner
Çeviren: Pınar Öcal
Copyright © 2006 The Estate of Mario Puzo
Bu kitabın tüm yayın hakları, Anatolia Telif Hakları Ajansı aracılığıyla 1001 Kitap yayınlarına aittir. Yayıncının izni olmadan herhangi bir formda yayınlanamaz, kopyalanamaz, çoğaltılamaz.
Yayın Yönetmeni: İsmail Şallı
Basın ve Halkla İlişkiler: Adil Şallı
Editör : Onur Şen
Teknik Hazırlık: 1001 Kitap
Baskı: İdil Matbaacılık Tel: 0212.674 66 78
Adres: Emintaş Kazım Dinçol San. Sit. 81/19 Topkapı-İst.
Cilt: Yıldız Mücellit
Birinci Basım: Şubat 2007
Genel Dağıtım: Global Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Tel: 0212.528 71 90-91 Faks: 0212.528 70 04
1001 Kitap Yayınları
Çatalçeşme Sokak No: 23/1 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 0212.528 71 90-91 Faks: 0212.528 70 04
www.1001kitap.com.tr

BABA'NIN İNTİKAMI

Mark Winegardner

Çeviri
Pınar Öcal

100 KİTAP

CORLEONE AİLE DESTANI

ROMANLAR

Baba (1945 – 1955)
Baba'nın Dönüşü (1955 – 1962)
Baba'nın İntikamı (1963 – 1964)

FİLMLER

Baba
Baba II
Baba III

– Orijinal roman ve ikinci film, Vito Corleone'nin yaklaşık 1910 – 1939 arasında geçen ilk dönemlerini anlatmaktadır.

– Baba'nın Dönüşü, aynı zamanda Michael Corleone'nin yaklaşık 1920 – 1945 arası dönemlerini de anlatmaktadır.

– Baba'nın İntikamı, aynı zamanda Tom Hagen'in yaklaşık 1920 – 1922 arasındaki dönemlerini de anlatmaktadır.

KARAKTERLER

CORLEONE AİLESİ

Vito Corleone: New York'un en güçlü suç ailesinin ilk Baba'sı.

Carmela Corleone: Vito Corleone'nin karısı ve dört çocuğunun annesi.

Santino "Sonny" Corleone: Vito Corleone'nin en büyük oğlu.

Sandra Corleone: Sonny'nin karısı, artık Florida'da yaşıyor.

Francesca, Kathy, Frankie ve Santino Corleone Jr.: Sonny ile Sandra'nın çocukları

William Brewster Van Arsdale III: Francesca'nın kocası (ölü).

Tom Hagen: *consigliere* ve (gayrı resmi olarak) evlat edinilen oğul.

Theresa Hagen: Tom'un karısı ve dört çocuğunun annesi.

Frederico "Fredo" Corleone: Vito'nun ikinci oğlu (patron altı 1955 – 1958)

Michael Corleone: Vito'nun en küçük oğlu ve Corleone Ailesi'nin yeni Baba'sı.

Apollonia Corleone: Michael'in ilk karısı (ölü).

Kay Adams Corleone: Michael'in ikinci karısı (boşanmış).

Anthony ve Mary Corleone: Michael ile Kay'ın çocukları.

Connie Corleone: Vito ile Carmela'nın kızı.

Carlo Rizzi: Connie'nin kocası (ölü), iki oğlunun babası.

CORLEONE AİLE ÖRGÜTLENMESİ
(1963 civarı)

Baba
Michael Corleone (1954 -)
Babası Vito Corleone'nin yerine

Consigliere
Tom Hagen (1954 -)
Vito Corleone'nin orijinal *consigliere*'si Genco Abbandando'nun yerine
Vito Corleone (1954 -1955) ve Peter Clemenza (1956 – 1957) kısa süre, consiglieri olarak görev yaptı.

Sotto capo (patron altı)
Bu pozisyon şu anda boş.
Bir ara Fredo Corleone (1955 – 1959) ve Nick Geraci (1959 – 1961) tarafından yürütüldü.

Caporegime
Eddie Paradise (1962 -)
Yönetim Salvatore Tessio tarafından başlatıldı.
1955'te, Nick Geraci yönetimiyle birleştirildi (Sonny Corleone tarafından başlatılmıştı)
Çifte Tabanca Richie Nobilio (1959 -)
Yönetim Peter Clemenza tarafından başlatıldı.
Clemenza'nın yerini Frank Pangangeli aldı, 1957

Aile'nin Diğer Önemli Adamları
Al Neri: Eski polis. Aile güvenlikçilerinin başı, gayrı resmi sotto capo olduğu söylentisi var.
Kakalak Momo, Cosimo Barone: Sally Tessio'nun yeğeni, Geraci'nin ve şimdi de Paradise'nin altında soldato.
Hırsız Tommy Neri: Nobilio'nun altında soldato, Al Neri'nin yeğeni.
Renzo Sacripante: Nobilio'nun altında soldato.

LA COSA NOSTRA'NIN YÜRÜTME ORGANI OLAN KOMİSYON'UN ÜYELERİ

(1963 civarı; Komisyon yılları parantez içlerindedir)

New York'un Beş Ailesi

Michael Corleone (1954 -), Corleone Ailesi'nin patronu –Vito Corleone'nin yerine (1931-1954)

Şişko Paulie – Paul Fortunato (1955 -), Barzini Ailesi'nin patronu –Emilio Barzini'nin yerine (1931 – 1955)

Ozzie – Osvaldo Altobello (1962 -), Tattaglia Ailesi'nin patronu

Rico Tattaglia (1955 – 1961) ve Philip Tattaglia'nın yerine (1931 – 1955)

Sütçü Aslan – Ottilio Cuneo (1931 -) Cuneo Ailesi'nin patronu –Komisyon'un imtiyazlı üyesi

Bilinen Diğer Komisyon Üyeleri

Balina – Carlo Tramonti (1931 -), New Orleans'ın patronu –Komisyon'un imtiyazlı üyesi

Joe Z – Giuseppe Zaluchi (1931 -), Detroit, patron –Komisyon'un imtiyazlı üyesi

Sessiz Sam – Salvatore Drago (1954) Tampa, patron –Boştaki koltuk için seçilmiş

John Villone (1963 – Chicago, patron

Surat – Louie Russo'nun yerine (1955 – 1961)

Yunanlı – Frank Greco (1963 -), Philadelphia, patron

Musevi – Vincent Forlenza'nın yerine (1931 – 1961) Cleveland, patron

DİĞER ORTAKLAR, DOSTLAR VE İŞ ORTAKLARI

Judith Epstein Buchanan: Tom Hagen'in comere'si

Deanna Dunn: Fredo Corleone'nin dulu; Akademi Ödüllü aktris

Marguerite (Rita) Duvall: Dansöz, aktris, Michael Corleone ile çıktığına inanılıyor

Johnny Fontane: Şarkıcı, Akademi Ödüllü sinema yıldızı

Patrick Geary: Birleşik Devletler Nevada senatörü

Fausto Dominick "Nick" Geraci Jr.: Tahttan indirilen Corleone sotto capo'su

Charlotte Geraci: Nick'in karısı

Barb ve Bev Geraci: Nick ile Charlotte'nin çocukları

Şoför – Fausto Geraci: Nick'in babası, Cleveland örgütünde eski cugin

Sid Klein: Avukat, Kızıl İz döneminde özel danışman; Corleone ailesinin danışmanı

Joseph. P. Lucadello: (Takma adı Ike Rosen) Michael Corleone'nin eski dostu, CIA ajanı

Gonca – Ambrose Payton: Eski Florida senatörü, şimdiki başkan yardımcısı

Daniel Brendan "Danny" Shea: Birleşik Devletler Başsavcısı; James'in kardeşi

James Kavanaugh "Jimmy" Shea: Birleşik Devletler başkanı; Daniel'in kardeşi

Hayalet – Ben Tamarkin: Kosher Nostra olarak da bilinen Musevi suç örgütünün avukatı ve arabulucusu

Cüce Augie – Agostino Tramonti: Carlo Tramonti'nin kardeşi ve *consigliere*

Jack Woltz: Wolzt Uluslararası Filmcilik şirketinin başkanı; eski yarış atı meraklısı.

Ancora una volta,
alla mia famiglia

Erkekler ya taltif edilmeli ya da ezilmelidirler;
zira erkekler, küçük yanlışları için kendi kendilerinden
intikam alsalar da, ciddi yanlışları için alamazlar.
Dolayısıyla bir erkekte açtığınız yara
öyle bir yaradır ki, intikamdan korkmanızı
gereksiz kılar.

– MACHIAVELLI, *The Prince*

PROLOG

Ölü olan Fredo Corleone, smokini ve başındaki uygunsuz, eski balıkçı şapkasıyla, çocukken oturdukları Cehennem Mutfağı'nın karanlık parke taşlı sokağının ortasında, kardeşi Michael'in karşısında duruyordu, bir elinde olta kamışı, kolunda da çırılçıplak bir kadın vardı. Alacakaranlıktı. Fredo kahkahalarla gülmeye de gözyaşlarına boğulmaya da hazır gibiydi ve bu insanın yüreğini burkacak kadar tanıdık bir durumdu. Bloğun sonunda, uzun süre önce yolu değiştirilen ve rayları sökülen Onbirinci Cadde yük treni üstlerine doğru gümbürdeyerek geliyordu ama hâlâ görünürde yoktu.

Fredo, "Seni affediyorum" dedi.

Ensesindeki yara kanamaya başladı.

Michael Corleone ne gördüğünü anlamış değildi ama bunun bir rüya olmadığını biliyordu. Hayaletlere de kesinlikle inanmazdı.

Michael, "Bu imkansız" dedi.

Fredo güldü. "Doğru" diye itiraf etti. "Sadece Tanrı yapabilir bunu, öyle değil mi?"

Apartmanlarının girişinde duran Michael olduğu yere çivilendiğini hissetti. Etrafta başka kimse yoktu. Kadın yuvarlak hatlı, süt beyazı tenli ve kuzguni siyah saçlıydı, bu halde ortalık yerde bulunmaktan biraz sıkılmış gibiydi ama cesurdu, başkalarının ne düşündüğüne pek aldırmayan türden bir kadındı.

Michael, "Tanrı" dedi. "Doğru."

"Balık tutmak ister misin?" Fredo sırıtarak oltayı uzattı. "Ya da belki düzüşmek istersin?"

Kadın bir adım öne çıktı. Alacalı ışığın altına doğru gelirken çürüyen bir cesede dönüştü, sonra yine tam Michael'in ideal güzeli oldu.

"Dur tahmin edeyim, ha?" dedi Fredo. "Senin zannedebileceğinin aksine, ben de bir şeyleri bilebilirim. Yalnız olduğunu biliyorum. Tek başına olduğunu. Eğer bu değilse başka bir şey. Sana yardım etmek istiyorum Mike. Mutlu olmanı istiyorum."

"Mutlu mu?" dedi Michael. "Sence de bu biraz çocukça değil mi Fredo?"

Michael bunu söylediğine anında pişman oldu ama Fredo bunu hakaret olarak algılamışa benzemiyordu.

Kadın Fredo'yu öptü, o da onu öptü. Olta kamışının ucunda aniden neredeyse Fredo kadar bir ton balığı belirdi. Balık çırpındı, sonra ondan da kan akmaya başladı, sanki her ikisi de zıpkınlanmış ve sopayla dövülmüştü. Çıplak kadın balığa bakıp ağlamaya başladı.

Fredo, Michael'e "Kafam hâlâ karışık" dedi. "Niye ölmem gerekiyordu?"

Michael içini çekti. Her zamanki Fredo'ydu, içgüdüsel olarak anlaması gereken şeyleri ölüyken bile ona izah etmek lazımdı.

"İntikam ve bütün o meseleleri anlıyorum, ama benim yaptığımla kıyaslanınca – pek eşitlik varmış gibi gelmiyor bana. Anlamsız geliyor. Bu tam olarak senin dişe diş göze göz adaletin değil Mike."

Michael üzüntüyle kafasını salladı. "Fredo" diye fısıldadı.

"İşin içine etmedim demiyorum, çünkü ettim." Fredo'dan hâlâ kanlar akıyordu ama artık azalmıştı. "Hani şu bilgi verdiğim herifler, Roth'la Ola mıydı? Onlara nasıl kullanacaklarını bilmediğim şeyler anlattım, ama, doğrusu, anlattıklarım buna değer miydi? Ne zaman evde olacaktın? Tanrım. Thaoe'deki yerinin giriş çıkışı tek yoldandı. Tanrı'nın cezası bir *babbuino* bile ne zaman evde olacağını bilebilirdi. O zaman seni öldürmeye çalıştıklarında bu nasıl olur da *benim* suçum olabilir? Belki barışa bir katkısı olur diye anlattığım öteki şeylerin Aile'ye karşı hata olduğunu anlıyorum. Ama olup biten her şey zaten olacaktı. Benle ya da bensiz. Doğru mu? Haklı olduğumu biliyorsun. Hiçbiri örgüte zarar vermedi, gücünü

azaltmadı. Hepsinin de ötesinde, Aile dışındaki benim yaptıklarımı bilen herkes ne oldu? Öldü. Hepsinin icabına baktırdın, her birinin. Bunu bilip de hayatta kalanlar sadece sen, Hagen ve Neri – ve her zaman onlara hayatın pahasına güveneceğini söylerdin. Yani onlar sorun değil, öyle değil mi?"

"Bir de Nick Geraci var." Michael uyanıkken, ortadan kaybolan o hainin adını yüksek sesle anmazdı.

Fredo avucunun içiyle alnına vurdu. Her yere kan fışkırdı. "Doğru! Ben onu da ölü saydım ama sen haklısın."

"Ölümünün öcünü alacağım. Sana söz veriyorum."

"Bu komik." Yaralı kafasını gösterdi. "Tetiği Al çekti. Emri sen verdin. Nick'i de öldürmesini emrettin. Satrançtaki gibi onu kurban etmeye çalıştın, asıl önemli olanı kurtarmak için bir atı ya da fili kurban eder gibi. Tabii satrançta filin oyundan çıkarıldıktan sonra yeniden oyuna dönüp, rengini değiştirmek ve senin peşine düşmek gibi bir şansı yoktur. O yüzden onu mutlaka öldürürsün. Başka ne yapacaksın?"

Fredo'nun yarasından akan kan nihayet durmuş görünüyordu. Her tarafı kan içinde kalmıştı. Çıplak kadına bir şeyler fısıldadı. Kadın karşılık olarak başını salladı ama ağlamaya devam ediyordu.

Fredo Michael'e, "Sen bunu yaptığın zaman" dedi, "İşin arkasında Nick'in olduğunu hiçbirimiz bilmiyorduk. Sen de benim yaptıklarımı bilen herkesi öldürdüğünden emindin. Benim merak ettiğim, beni öldürmediğin takdirde bunu sana karşı kullanacağını düşündüğün kişi kimdi? Bana biraz merhamet ettin diye kim senin zayıf olduğunu düşünecekti? *Tek bir isim ver.*"

"Fredo, ben – "

"Kızgın değilim Mike. Hiç ilgisi yok. Başıma gelenler, kaderim ve Baba'nın anlatıp durduğu bütün öteki şeyler yüzündendi. Öte yandan – ve bunu söylediğim için beni bağışla – Baba'nın, aynı koşullar altında, beni öldüreceğini düşünmek de güç, anlıyor musun? Bak. Kafanın içinde neler olduğunu anlamaya çalışıyorum. Tamam mı? Kalbindekiler belli. Fakat, itiraf etmeliyim ki, kafandan geçenler benim için bir sır."

Michael, *Hagen*, diye düşündü.

Ani bir berraklıkla, bunu yapmasına Tom Hagen'in, *consigli-*

ere'sinin sebep olduğunu fark etti. Bu durumu ona karşı kullanacak olan oydu. Hem kardeşi olan, hem de olmayan Hagen, hem aileden olan hem de aslında olmayan. Gerçekte *İtalyan* bile olmayan ve bu yüzden, kesinlikle *hiçbir şey* bilmemesi gereken. Ve o her şeyi biliyordu. Tom Hagen Vito'yla, yaşlı adamla bağlantı hattıydı. Michael babasına ve onun temsil ettiği her şeye karşı gençlik isyanı içindeyken iletişim hatlarını açık tutan Tom olmuştu. Hagen'in görevi, istediğinde Michael'e öğüt vermek, belli durumlarda gereken açıklamaları yapmaktı ve bunu büyük bir beceri ve ondan da büyük bir sadakatle yapmıştı. Yine de şu ana kadar Michael en korktuğu şeyin onun onaylamaması olduğunu, en çok onun aklına güvendiğini, böyle yapmak kendi doğasına, kendi kanına aykırı olsa dahi, en çok bastırması gerekenin onun aldatıcı sertliği olduğunu idrak edememişti. Michael'le Fredo'nun son kucaklaşmasından sonra Fredo ne yapmıştı? Uğurlu balıkçı şapkasını başına geçirmiş ve Michael'in oğlu Anthony'e balık tutmayı öğretmeye gitmişti. Peki Michael ne yapmıştı? Doğruca ofisine gitmişti: Çalışmak için, tamam, ama aynı zamanda asla sorgulanmadığı halde sadakati konusunda Tom'un taşaklarını burmak ve hiç de önemli olmadığı halde, sırf o savunmada kalsın diye metresinin sadakatini de sorgulamak için. Niçin? Böylece Tom, onu Hyman Roth konusunda sorgulayamasın diye mi? Hayır. Tom'un odaya girer girmez Fredo ve Anthony'e fırlattığı o uzun bakış yüzünden. Michael'in, Tom'un kendisini onaylamamasından korkması yüzünden.

Bu kavrayış Michael Corleone'nin içinden derin bir soluk gibi aktı. Yine de kanlar içindeki kardeşinin sorusuna henüz cevap verecek halde değildi.

"Hayır, sen *bana* söyle Fredo. Madem ki o kadar açıkmış. Kalbimde ne var?"

"Ah, evlat" dedi Fredo. Çıplak kadın Fredo'dan uzaklaşıp büzüldü ve hafifçe döndü, artık açıkça utanıyordu. "Bu senin fındık kabuğuna sığan sorunun, öyle değil mi Mike? Kendi kalbini bilmiyorsun."

Michael kollarını kavuşturdu. Ağabeyine sarılmak ve her konuda haklı olduğunu söylemek istiyordu. Ama kendini buna razı edemedi. "Bitirdin mi Fredo? Çünkü yapmam gereken işler var."

Michael o işin ne olduğunu hatırlamaya çalıştı. Hiç kuşkusuz bir başkasının sorunlarıydı. O günkü işinin ayrıntıları kafasında dağılıp gitmişti ve yakalamasına imkan yoktu. Kuzguni saçlı kadının poposu aniden hayatında gördüğü en güzel manzara halinde Michael Corleone'yi çarptı. Onun geniş ve mükemmel kalçalarının kıvrımında dilini gezdirdiğini tahayyül etti. Ürperdi.

Gözlerini kaçırmaya çalıştı. Bloğun sonunda, vagonları isimsiz ölülerle dolu eski tren kükrüyordu.

"Sana bir uyarıda bulunacağım!" Fredo trenin sesini bastırmak için bağırmıştı. "Ama ne anlamı var? Beni dinlemezsin ki, değil mi? Uyarı benden geldiği için bunu bir şaka zannedersin. Zırva sanırsın. Bir dakika bile durup düşünmezsin. Zaten bahse girerim *beni* bir kahrolası saniye bile düşünmemişsindir."

Fredo yanılıyordu: Michael onu her zaman düşünüyordu. Fredo hakkında yanılmıştı. Michael'e ihanet eden başka yakınları da olmuştu. Sally Tessio, Nick Geraci, daha bir sürüsü. Bir tek Fredo değildi ve muhtemelen en önemsizi de Fredo'ydu ama Michael'i en çok yaralayan Fredo olmuştu.

"Benim için sen daha yaşarken ölmüştün Fredo" Michael bunları söylediğini duyunca dehşete düştü. "Öldün diye değişen bir şey mi oldu sanıyorsun? Hiçbir şey değişmedi. Git artık Fredo."

Michael bunların tek kelimesini bile söylemek istememişti.

Uyarıyı duymak istiyordu, sahiden istiyordu. Bir sürpriz olacağından değil. Şu Bocchicchio'lar meselesi vardı, neredeyse soyu tükenen o intikam delisi klan, Bocchicchio kuzenlerden biri olan Carmine Marino'nun ölümü yüzünden Corleone'leri suçlamaması gereken aile. Eskiden Corleone *capo*'su olan ve Cleveland ve Chicago gruplarının son Don'larıyla, Michael'i dostu Hyman Roth'u – ve sırf inat uğruna – Fredo'yu öldürsün diye tuzağa düşürmek için entrika çeviren Nick Geraci vardı. O da Michael'in öcünden paçayı sıyırmıştı ve hâlâ dışarılarda bir yerlerdeydi. Seçilmesini Michael Corleone'ye borçlu olduğu halde her fırsatta ona sırt çevirdiğinin işaretlerini veren Birleşik Devletler başkanı vardı.

Bu tür tehditlerin sonu yoktu ki. Michael'in belayı önceden sezmek gibi bir yeteneği vardı. Fredo'daki haberin ne olduğu Michael için önemli değildi çünkü onun yeni bir haber olmadığından

emindi. Önemli olan Fredo'nun onu iletmek için gelmiş olmasıydı.

Tren ve ton balığı, olta ve ara sıra ceset halinde görünen o enfes çıplak kadın her nasılsa gitmişlerdi artık. Fredo da dönüp yürüyerek uzaklaşmaya başladı, ensesindeki yarayı pembe bir kan bulutu örtüyordu.

O anda Michael'e olanlar pekala da tümüyle mantıklı olabilirdi. Şekeri yüzünden sanrı görüyordu belki. Hatta ölmüş de olabilirdi. Ama muhtemelen birisi onu bulmuş, yardım etmiş, ya bir portakal ya bir ilaç ya da bir kadeh içki vermişti.

Fredo'ya beklemesi için seslendi.

Fredo durup ona döndü. "Ne istiyorsun?"

Michael tekerlekli bir sedyede, kıpırdamadan yatıyor ve acil servise götürülüyordu. Al Neri – Michael'in emriyle ve Fredo tarafından da hiçbir direnişle karşılaşmadan Fredo'ya iki .38'lik kurşunu gönderen – etrafında dolanıyor, Michael'in varlıklarını hissettiği ama göremediği birilerine şeker konusunda bağıra çağıra bir şeyler anlatıyordu. Bir de kadın vardı görüntüye girmeye başlayan, Michael'in bornozunu giymişti: Marguerite Duvall, aktris olan. Rita. Hıçkırıyordu. Boyalı kızıl saçları cadı gibi olmuştu. Bornozun aralığından neredeyse küçük memesi kadar iri ve koyu renkli meme başı görünüyordu. Rita yıllar önce Fredo'yla birlikte olmuştu, ta genç bir dansöz olarak Vegas'ta çalıştığı zamanlarda, Johnny Fontane'nin yıldız olmasına yardım edişinden hemen önce, Jimmy Shea ile o kısa aşk macerasını yaşamasından hemen önce. Fredo onu hamile bile bırakmıştı. Michael bunu biliyordu ve hiç kuşkusuz Rita da onun bildiğini biliyordu ve bu konuda asla konuşmamışlardı. Michael hiç de *yalnız* değildi. Bu binaya, yanına, aldığı akrabaları ve dostları vardı. Ve bir de şu kadın, Rita. Michael ona uzanmaya çalıştı. Kadın gözyaşlarının arasından ona gülümseyip Fransızca bir şeyler mırıldandı. Sonra Al Neri kolundan çekip Michael'in yanından uzaklaştırdı ve geride durmasını söyledi.

Fredo "Ne istiyorsun?" diye tekrarladı. "Sabrım tükeniyor çocuk."

Çocuk. Fredo ona hiç böyle demezdi. Sonny böyle çağırırdı onu.

Michael gözlerini kapadı ve bunun nedenini bulmaya çalıştı.

Koluna bir iğne saplandı ve Michael gözlerini açtı. Tekerlekli

sedye ilerliyordu, tekerlekleri gıcırdayıp inliyordu ve Rita'nın eli omzundaydı, sonra uzaklaştı ve Michael nasıl olduysa hem kendi evinin hızla kayan tavanını hem de dar sokakta smokini ile duran ve ensesindeki yaraya kana bulanmış bir mendil bastıran Fredo'yu görebiliyordu.

"Sağır mısın?" dedi Fredo. "Cevap versene."

Michael her ikisi de aynı ölçüde gerçek olan iki hayatı birden yaşıyormuş gibi hissetti.

"Beklemeni istiyorum Fredo" diye mırıldandı. "İstediğim bu. Kalmanı istiyorum."

"*Madonn.*" Fredo uzaklaştı, kızgındı artık. "Hayır Mike. Yani, *ne istiyorsun* diyorum?"

"Sahip olabileceğim hiçbir şey."

Fredo neşesiz bir tavırla güldü. "Bir de *bana* ölü diyorsun" dedi. "Öğrenmen gereken çok şey var çocuk. Rita'yla bebeği benim için öp." Arkasını döndü. Kanlı smokini ve Mary Janes'iyle trenin geçmiş olduğu yere doğru yürüyordu. Michael ise asansör olması gereken bir şeyin içinde boşluğa düşmekteydi.

Rita ve bebek. Rita'nın bebeği yoktu ki.

Michael ağabeyini son kez görebilmek için başını çevirdi. Fredo hâlâ yürüyordu. Bu açıdan ve bu mesafeden bakınca Michael'e ağabeyinin kafasının büyük kısmı uçmuş gibi göründü. Sonra Fredo gözden kayboldu.

BİRİNCİ
KİTAP

1. BÖLÜM

Üç tane siyah Chevy Biscayne – her birinde güneşten gözlerini kısmış, çeneleri sımsıkı kapalı, silahlı iki adam vardı – Amerikan şehirlerarası yollarının kraliçesi U.S. Otoyol 61'de tek sıra halinde dizilmiş, ok gibi gidiyordu. Otoyol 61, doğruca tombul ve mısır yüklü kalbinden geçerek ülkeyi boydan boya katediyordu. Ucu bucağı görünmüyordu. Bu otoyol boyunca hem bizim için, hem bize karşı oldukları için ölmüş Tanrı evlatları yatıyordu. Kavşaklarında insan ruhunun bedeli karşılığında canını vermiş nice değerler vardı. Arka caddelerde ve toprak yolların kenarlarında dükkan sahiplerinin, eski kölelerin, takdir görmemiş öğretmenlerin, kendilerine takılan lakapları benimsemiş, çevresine uyumsuz çocukları vardı. Şişko, Titrek Jöle, T.S. ve Satchmo. Bix, Güzel Çocuk, Tennessee, Uskumru ve Parlak. Sersem, Piç ve Yavru. B.B., Uzunsaç, Yogi, Muhteşem ve Dalgalar Prensi. Bu şekilde maskelerini takar ve bu otoyoldan evlerini terk edip, Amerika'nın acayip ama gerçek sesini masum bir dünyadan ortalığa salıverirlerdi. Bu yoldan kral olmak üzere en azından bir kamyon şoförü, kraliçe olmak üzere de bir fahişe geçmişti. Otoyol 61'in sakinlerinin hep yaptığı gibi her ikisi de genç yaşta ölmüştü – kral, altın kaplama tahtında ve kraliçe de kanlarını asfalta akıtarak yolun üzerinde. Bu yol boyunca bir ulusun kendi hakkındaki fikri defalarca ölmüş ve yeniden doğmuştu. Ve bir daha. Tekrar, tekrar.

Yıl 1963'tü. Bir pazar günüydü, hava ocak ayı için fazla sıcaktı. Üç siyah Biscayne'nin içindeki erkekler camları açmışlardı ve terli-

yormuş ya da gerginmiş gibi bir halleri yoktu. New Orleans semaları uzakta belirmişti. Hız limiti değişti ve şoförler yavaşladı.

İleride, sol tarafta, yolun birkaç kilometre içerisinde Carlo Tramonti'nin ofis olarak kullandığı Pelikan Motor Binası vardı. Oralardan olmayan biri, bitişikteki cüruf tuğlasından yapılmış şekilsiz binada, yani Nicastro's'ta (pazarları kapalıydı) kentteki en iyi İtalyan yemeklerinin bulunduğunu tahmin etmezdi. Parayla satın alınabilecek en iyi İtalyan yemekleri orada bulunurdu.

En iyi yemekler her pazar günü birkaç blok ötede, Tramonti'nin çiftlik tipi evinde olurdu. Şu anda, Nicastro's'un yetenekli genç sahibi ve şefi – Carlo Tramonti ile neredeyse her biri ya doğum ya da evlilik bağıyla akraba olan öteki erkeklerle birlikte – kırmızı şarabını yudumlayarak ve tatilini evin yoldan görünmesini tamamen önleyen dev meşe ağacının altında oturarak o evde geçirmekteydi. Ev beyazdı ve komşu evlerle kıyaslanınca güzeldi. Arka bahçe, New Orleans'ın en güzel kır kulüplerinden birinin manolyalarla dolu, bataklığımsı bir köşesine bakıyordu. Tramonti kulübün kabul ettiği ilk İtalyan'dı; bizzat vali tarafından desteklenmişti.

Bahçede her yaştan çocuk kaynıyordu.

Bir *bocce* oyunu başlamış ve erkekler arasında tatlı bir itiş kakışa yol açmıştı. Her zamanki gibi, Agostino Tramonti – Carlo'nun kendisinden küçük beş erkek kardeşi arasında en zeki ve en kısa boylu olan – en büyük sorunu çıkarıyordu. Spor ve oyunda yetenekliydi ama oyunları fazla ciddiye alırdı.

Evin içinden Gaetana Tramonti'nin keskin İtalyanca buyrukları geliyor, sesi, öğle vakti pusuna, kızarmış tavuk, ızgara sosis ve kadının şef damadının taklit edebildiği ama asla aynı şekilde yapmayı başaramadığı sos kokularına karışıyordu. Gaetana sağlam, iri yarı bir Napoliliydi ve Carlo'nun kırk bir yıllık karısıydı. Asabi bir kızlar ve gelinler ordusu da, oradaki herkesin sevgi olarak kabul ettiği çekişmeler, ağız dalaşları arasında Gaetana'nın buyruklarını yerine getirmekteydi.

Carlo Tramonti bastonuyla konuklarının arasında dolanıyor, torunlarını öpüp saçlarını okşuyor, yeğenlerinin ve kuzenlerinin sorunlarını dinliyordu. Güneşten açılmış, mükemmel taranmış beyaz saçı, kruvaze lacivert ceketi, çorapsız mokasenli ayaklarıyla Akde-

nizli bir armatöre benziyordu. Bir seksen boyuyla orada ki en uzun erkekti. Kocaman bir güneş gözlüğü takmıştı. Bu aristokrat havası yavaş yavaş oluşmuştu. Bir karides gemisinde işe başlamış, yarı zamanlı bahisçilik yapmış ve giderek yükselmişti. O günlerde kentin yer altı dünyası birbiriyle savaşan iki grup tarafından yönetiliyordu, bunlar Sicilya'nın batı kıyısındaki aynı küçük kasabadan gelmiş olan ve sorunları yüzyıllar öncesine dayanan iki aileydi. Tramonti barış için görüşmeler yapmış ve görüşmelerin ardından geride kalanları neredeyse otuz yıldır yönetmekte olduğu ailede toplamıştı. Bugüne kadar hiçbir Aile böyle bir siyasi koruma altında olmanın keyfini tatmamış, ya da kendi bölgesinde böyle tümüyle tekelleşmemişti. Hiçbir Aile bu kadar şiddetten uzak olmamıştı. Tramonti klanının hissettiği korku Tanrı korkusuna benziyordu; güce boyun eğme ve bir tür sevgiydi. New Orleans'ta ve bütün Louisiana'da Tramontiler, sessizce evin altında yaşayan, zehirli su yılanlarıyla, cüce çıngıraklı yılanlarla ve hastalık saçan farelerle beslenen büyük kara kral kobraydı.

Sonunda Carlo da *bocce* oyununa katıldı. Her akıcı hamlesinde bir zarafet vardı. Onun varlığı kardeşini de sakinleştirmişti. Augie Tramonti, Carlo'nun otuz santim daha kısa modeliydi – aynı saç kesimi, aynı yanık ten, aynı terziye ısmarlama diktirilmiş takımlar – sadece, o, ayak parmaklarının diplerine basarak, sıçrayarak, kanıtlaması gereken çok şeyi olan bir adam olarak yürürdü.

Önü açık verandadaki uzun masalarda makarna servisi başlamıştı. Kadınlar, erkekleri ve çocukları yemeğe çağırıyordu.

Çoğu İtalyan evinde, özellikle de New Orleans'ta – Yeni Dünya'nın en eski İtalyan toplumu buradaydı, bir keresinde kentin belediye başkanı yetkisi dışında masum Sicilyalı göçmenlerin öldürülmesini emretmiş ve Birleşik Devletler başkanı da bunu açıkça onaylamıştı, üstelik İtalyan yaratıcılığının eseri olan *muffuletta* ekmeği de bu kentin gerçek Komünyon ikramıydı – güzel yiyeceklerin ve büyük aile yemeklerinin taşıdığı önemi gözardı etmek imkansızdı.

Tramontiler de bir aileydi, bir New Orleans ailesiydi ve böyle yemekler onları bir arada tutuyordu. Şu anda Tramonti klanının önüne serilmiş olan bolluğun onlarda nasıl şükran duyguları uyandırdığını, onları nasıl sevindirdiğini dışarıdan bakan biri asla anla-

yamazdı. Carlo Tramonti her zamanki gibi kadeh kaldırıp sıcak ve içten bir şekilde "*La famiglia*" dedi.

Ailesi de aynı sözleri tekrarlayıp içkilerini yudumladı.

Tramontiler bardaklarını masaya bıraktılar. Gaetano "*Mangiamo*!" diye haykırdı.

Bu sesle birlikte, siyah arabalardan inen eli silahlı adamlar çimenlerin üzerinde belirdi.

Kadınlar ve çocuklardan çığlıklar yükseldi.

Carlo Tramonti ayağa kalktı. Kaçmaya çalışmamıştı. Saçma bir hareketle biftek bıçağını kaptı ve havaya kaldırdı. Bu adamlar polis olamazdı. Polisler Tramonti'ye aitti. Yüzünden çeşitli renkte gölgeler geçti. Eğilip tabağına, karısının spagetti *puttanesca*'sına baktı. Böyle bir şeyin başına geleceğini tahmin edemezdi, hem de ailesinin önünde, bir pazar günü, tam yemeğini yiyecekken.

Baştaki ajan "INS!" diye bağırdı. "Göçmenlik Bürosu!"

Carlo Tramonti kafasını kaldırdı, aklının karıştığı belliydi. Neredeyse atmış yıldır New Orleans'taydı, neredeyse caz kadar eski ve – en azından ailesinin gözünde – bir o kadar Amerikalıydı. Tramonti'nin torunları bile rozetlerin sahte olduğunu tahmin etmiş olmalıydı.

Augie Tramonti – yakınlarda vefat eden güvenilir bir amcanın ardından, Aile'nin uyuşturucu trafiğini yönetmekten *consigliere*'liğe terfi etmişti – kimlik görmek istediğini söyledi. Ajanlar kibarca kabul ettiler. Augie dudağını ısırdı, kardeşine baktı ve omuz silkti. O güne kadar kim bir göçmenlik ajanının kimliğini görmüştü ki?

Eğer *sahiden* INS'den geldilerse bu her şeyi bir parça açıklıyordu. Polisten ya da FBI'dan değillerdi ve muhtemelen onları öldürmeye gelmemişlerdi. Tramonti'nin kurduğu ön cepheyi nasıl aştıklarını da açıklardı bu. CIA'nın muhtemelen tercih edeceği daha kurnazca yollarla yaklaşmayıp, böyle paldır küldür gelmelerini de açıklardı.

Carlo Tramonti biftek bıçağını yavaşça masaya bıraktı.

Aslında, Amerikan vatandaşı olmayı asla becerememişti. Kendi başına vatandaşlık başvurusu yapacak yaşa geldiğinde, her zaman uykulu bakan gözlerini o başvuruyu güçleştirecek çeşitli işlere dikmiş durumdaydı. Fakat yine o işler bu süreçten tümüyle kaçınması-

nı sağlamıştı. Dört yıl önce, Carlo Tramonti Birleşik Devletler Senatosu'nun bir alt komitesi önünde tanıklık bile yapmış – Beşinci Yasa Değişikliği'nden atmış bir kez söz ederek – ancak vatandaşlık konusu yine de gündeme gelmemişti.

Baştaki ajan önce ona *Kolombiya, Santa Rosa'dan Senor Carlos Tramonti* olup olmadığını sordu. Tramonti sabit bakışlarla adama baktı.

Başka bir ajan "La Ballena" dedi. İspanyolca "Balina" demekti. Öteki ajanlar kıkırdadı.

Şef olan Nicastro, belki yıllardır müşterilerin İtalyanca kelimeleri yanlış telaffuz etmesini duymaktan ötürü ve mutlaka durumun yarattığı gerilimin etkisiyle hemen düzeltti: "La Balena."

Tramonti klanının diğer üyeleri ona baktılar. Kimse Carlo Tramonti'ye takma adıyla hitap etmezdi, yani yüzüne karşı.

Carlo ise sadece masanın öbür ucunda artık ayağa kalkmış olan, saçları terden sırılsıklam, tombul yanaklarından yaşlar süzülen karısına baktı.

"Avukatımın da hazır bulunmasını isterdim" dedi Carlo Tramonti.

"Buna gerek olmayacak" dedi ajanların şefi.

Tramonti omuz silkti. Neyin gerekli olduğunu kim söyleyebilirdi?

Ajan, "Sadece birkaç soru soracağız" diye devam etti. "Önemsiz bir mesele. Bir dakikada biter."

"Önemsiz bir mesele bekleyebilir" dedi Carlo Tramonti, "Pazartesi'ye kadar".

"Korkarım bekleyemez." Ajan Tramonti'den pasaportunu getirmesini ve onlarla birlikte gelmesini istedi.

"İş yerimde."

Öteki ajanlardan biri ortaya bir kelepçe çıkardı.

Carlo Tramonti "Buna gerek yok" dedi.

Ajanlar yine de kelepçeyi taktılar. "Prosedür" diye ısrar ediyorlardı. Ayak bileklerini de kelepçelediler.

Carlo Tramonti İtalyanca olarak Gaetana'dan biraz para getirmesini istedi.

Görevli ajan yapmacık bir tebessümle "Ona da gerek yok" dedi.

Carlo karısına "O zaman diş fırçamı" dedi, yine İtalyanca konuşmuştu.

Ajan "Hayır" dedi.

Ajanın meslektaşları Carlo Tramonti'yi masadan alıp götürmekten, ürkmüş ailesinin itirazları arasında, torunlarının dehşete düşmüş suratlarının önünde yürütmekten zevk alırmış gibiydi.

Carlo, omzunun üzerinden Gaetana'ya baktı ve yemeğe onsuz devam etmelerini rica etti.

Ayağa fırlayıp grubun peşine düşen Augie, "Tatlıya kadar dönmüş oluruz" dedi.

Augie, ajanlara onlarla ofiste buluşacağını söyledi. Çeşitli yasal işlerini – depolar, otoparklar, köpek yarışları, striptiz kulüpleri – yürüten ve aranacak uygun avukatları tanıyan başka bir kardeşine başıyla bir işaret verdi.

Gaetana, herhangi bir pazar günü olacağı kadar katı bir tavır içinde aileye yemeğe başlamalarını emretti.

Carlo Tramonti siyah Biscayne'lerden birinin arka koltuğuna oturtulurken "Sizin *prosedürleriniz*," dedi. "Kötü davranma ve aşağılama, bu mu *prosedür* dediğiniz?"

Baş ajan "Korkarım" dedi, "Sizinki gibi durumlarda bu kadarı lütûf sayılır".

PELİKAN MOTOR BİNASI, çiçekli bir iç bahçeyi ve içinde su bulunmayan böbrek biçimi bir yüzme havuzunu çevreleyen odaların oluşturduğu, dikdörtgen biçiminde, temiz, beyaz çimento sıvalı bir yapıydı. Havuzun etrafında bir çit vardı. Tramonti, öbür uçtaki köşede bulunan ve boşaltılıp yeniden tasarlanmış olan dört odalık bölümü ofis olarak kullanıyordu, ustalıkla biçimlendirilmiş bambu bitkileri ofisin büyük bir kısmını gözlerden saklıyordu.

Ajanların kurbağa gibi yürüttükleri Tramonti, bölmenin resepsiyon alanına girdi, hafta içi günlerde baldızı Filomena burada telefonları cevaplar ve ziyaretçileri karşılardı.

Ofisinin kalın kapısında Carlo Tramonti'nin adı görünmüyordu. Onun yerine altın, iri el yazısı harfleriyle bir epigram yazılmıştı: *Üç kişi ancak içlerinden ikisi ölmüşse bir sırrı saklayabilir.* Bu, karde-

şi Joe'nin bir doğum günü armağanıydı, Joe, civarda tanınan bir ressamdı, yağlıboya tabloları (caz sahneleri, zencilerin cenaze törenleri, timsahlar) Fransız Bölümü'nde gayet iyi satardı ve yine orada bulunan bir galeri tarafından temsil edilirdi (galeri de Joe'nindi). Kendisi ayrıca Aile'nin müzik dolabı ile sigara ve içki otomatları işlerinden sorumluydu.

İçeride, lambri yapılmış duvarlarda çerçeveletilmiş çeşitli gazete haberleri asılıydı. Sararıp kıvrılmış bu yazılar *infamita*, yani diğer pek çoklarının yanı sıra Tramonti'nin büyükbabasının da hayatını almış olan çete hakkındaydı. Duvarların geri kalanı özenle düzenlenmiş yüzden fazla aile fotoğrafıyla doluydu. Maun masa parıl parıldı. Halılar yeni kokuyordu. Tramonti halısını her yıl değiştirirdi. İçeride ne kültablası vardı, ne de herkesin bildiği gibi, çöp tenekesi. Söylendiğine göre, Carlo Tramonti düzgün olmayan, içinde boş dahi olsa çöp tenekesi bulunan yerlerde iş görmenin insanın kafasını dağıttığına inanırdı.

Bu saçmalığın yetkili ajanı Tramonti'den pasaportunu istedi.

Tramonti deri koltuğuna çöktü; "Avukatımın da bulunmasını arzu ediyorum," dedi.

Augie Tramonti soluk soluğa resepsiyon alanına gelmişti. Ajanlar onu omzundan yakalayıp açık kapının tam önünde durdurdular. Daha büyük işlerle uğraşmaya başlamadan önce, kendisi de küçük olan Augie "Cüce" Tramonti, bir infazcı olarak uzun, sadistçe bir dönem geçirmişti. Ölüler konuşabilseydi, Augie'nin kendilerine de şu anda ajanlara yaptığı gibi, aşağılayıcı bakışlarla baktığını söylerlerdi.

"Ağabeyim avukatı olmadan sizinle konuşmayacak." Augie'nin sesi yükselmiş ama düzgündü. "O yüzden unutun bunu. Ve burada bundan, yani sigara içilmesinden hoşlanmaz. Avukat yolda." Augie Tramonti'nin söz ettiği avukatın adı – yüzyıldan uzun süredir Louisiana'da nam salmış bir isimdi – sigara içmeyi sürdüren ajanlara pek bir şey ifade etmedi.

Görevli ajan, Başsavcı Daniel Brendan Shea'dan gelen bir mektup çıkardı ve yüksek sesle okudu. Mektupta Tramonti çalışma vizesinde belirttiği gibi İtalyan değil Kolombiya vatandaşı olmakla suçlanıyordu. Kanıt olarak, Tramonti'nin Küba'ya yaptığı çeşitli ziyaretlerde Kolombiya pasaportunu ibraz etmiş oluşu belirtiliyordu.

Tramonti'nin belli ki İtalyan doğum belgesi bulunmadığı ifade ediliyordu (on dokuzuncu yüzyılda Sicilya'nın kırsal kesiminde doğup da belgesi olmayan tek kişinin o olması pek mümkün değildi). İtalyan pasaportu olmayışından söz ediliyordu (nefret edilen Mussolini rejiminde süresi dolmuş olan pasaportun yerine; Augie, Kolombiya'daki tanıdıkları kanalıyla kardeşine bir pasaport çıkarttırmıştı). Çalışma izninin süresini uzattırabilmek için Tramonti'nin bir "Rüşvet ve baskı sistemi" kullandığı ileri sürülüyordu. Mektup, "Bu tahrifat düzeni yüzünden" diye devam etmekteydi, INS açısından Tramonti'yi "Memleketi olan Kolombiya"ya gitmesi için sınır dışı etmek bir "zorunluluktu". Carlo Tramonti, hayatı boyunca Kolombiya'ya adım atmış değildi, ama zaten orada bulunan herkes de biliyordu bunu. "Sözde naklin" maliyeti Tramonti'nin evine haciz konarak karşılanacaktı.

Yetkili ajan başını salladı. Öteki ajanlar dosyaları, çekmeceleri karıştırmaya, içlerindekileri yerdeki halının üzerine boşaltmaya başlamışlardı. Carlo Tramonti kıpkırmızı olmuştu ama konuşmuyordu.

Augie, "Arama emriniz olması lazım" diye seslendi.

Ajan, "Sadece sizin kibarca susmanız lazım" dedi. "Efendim. Ve, hayır, yasadışı bir yabancı için arama iznine ihtiyacımız yok. Bu gibi ulusal güvenliğin söz konusu olduğu durumlarda, sadece Amerikan halkını korumaya öncelik veririz."

Carlo Tramonti gözlerini kapadı ve hafifçe öne arkaya sallandı.

Augie Tramonti, "Amerikan halkı biziz!" diye bağırdı. "Sizler sadece kahrolası hükümetsiniz."

Carlo Tramonti inledi ve iki büklüm olup kusmaya başladı.

Kelepçeler yüzünden bacaklarını iyice açamadığı için kusmuklar – kırmızı şarap; kahve; biber ve yumurta – ayakkabılarına ve pantolonunun paçalarına geldi.

Ajanlardan biri "Buldum" diye bağırdı. Masanın en üst çekmecesi. En göz önündeki yer ve ajanların bakmak üzere en sona bıraktıkları yer. Başka bir ajan da çalılara kusmak üzere dışarı koşturdu.

Yetkili ajan Kolombiya pasaportunu meslektaşından aldı, Tramonti'nin kırmızımsı kusmuklarının etrafından dolandı, kapıyı gösterdi ve İspanyolca bir şeyler söyledi.

Tramonti kafasını kaldırdı.

Augie, "Ağabeyim" dedi, "Her zaman pek iyi duyamıyor".

Ajan söylediklerini tekrarladı. "Ağabeyiniz İspanyolca da bilmezmiş gibi görünüyor."

"Ne İspanyolca'sı?" dedi Augie. "Nasıl İspanyolca yani?"

Ajan, "Şu kapıdaki yazıyı okuyordum da" dedi. "Üç kişi ancak içlerinden ikisi ölmüşse bir sırrı saklayabilir – benim oğlanların ağaç evlerine, KIZLAR GİREMEZ yazısının hemen yanına asmaktan hoşlanacağı türden bir şeye benziyor."

Carlo doğruldu ama cevap vermedi. Kardeşine bir bakış fırlattı. Augie, soruya cevap vererek bu hiçi, bu federal hiçi aşağılamaktan zevk alacak türden biriydi. Ama yine de bir an dilini tutmuştu.

Ajan, "Ah, anlıyorum" dedi. "Bu bir tür kılıç-kuşanma töreni manifestosu."

Augie Tramonti, "*Bilgin olsun* diye söylüyorum" dedi, "Bunu söyleyen adam bizzat Bay Benjamin Franklin'di. Tamam mı? Onun adını hiç duymamış olmana da şaşırmam, çünkü kendisi Bağımsızlık Anayasası'nı imzalayanlardan biriydi ve saygısızlık etmek istemem ama, siz bayların onunla da pek alakanız yok galiba, ha?"

"Benjamin Franklin Bağımsızlık Bildirgesi'ni imzalamıştı, Anayasası'nı değil."

Augie hak vermez bir tavırla, Carlo ise onaylamaz bir tavırla başlarını salladılar. Augie "İkisini de imzalamıştı" dedi. "İddiaya var mısın, ha? Lisede bunu öğrenmiş olman gerekirdi, nasıl denir...? Şoke edici ama şaşırtıcı sayılmaz."

"Yeter." Carlo dengesiz bir şekilde ayakta duruyordu. Ajanlardan biri sigarasının dumanını yüzüne üfledi. Carlo güçlükle yutkundu ve buna tahammül etmeye çalıştı.

Ajanlar Augie'yi kenara ittiler ve Carlo'yu dışarı çıkarıp tekrar sade siyah arabalarına götürdüler.

Carlo Tramonti, "Kaçırılıyorum" dedi. Bu iyi ayarlanmış açık bir suçlamaydı.

Ajanlar aldırmayıp devam ettiler.

Carlo Tramonti, "Burası Amerika!" diye tısladı.

"Doğru" dedi yetkili ajan. Sonra kapıyı çarptı.

"Amerika'da insanlara böyle davranılmaz!"

Yetkili ajan, "Şu andan itibaren" dedi, "Senin gibilerin göreceği muamele bu".

Üç siyah araba yola koyulurken Augie Tramonti de Otoyol 61'in kenarından el kol hareketleri yapıyor, küfürler savuruyordu.

NEW ORLEANS Havaalanı'nda Birleşik Devletler Başsavcısı siyah bir limuzinin içinde pistte bekliyordu. Yardımcılarından biri Balina'nın yola çıktığını haber vermişti. Dışarıda diğer yardımcıları geçici bir podyumun son rötuşlarını yapıyordu – Adalet Bakanlığı arması, Amerikan bayrakları, ses denemeleri. Televizyon ekiplerine fazla zaman kalmadığını bildirmişlerdi. Daniel Brendan Shea poz vermeye fazlasıyla hazır görünüyordu. Neredeyse güzel denebilecek bir erkekti, koyu İrlandalıydı, çıkık elmacık kemikleri, uzun beyaz dişleri ve kameraların sevdiği türden orantısız denecek kadar iri bir kafası vardı. Yakışıklı hatlarıyla daha insancıl görünen, kendisinden daha uzun boylu olan ve Başkan James Kavanaugh Shea'yı canlandıran Hollywood aktörü kadar kendi kardeşine benzemiyordu.

Siren sesleri yaklaştı. Az ötede motorları çalışır vaziyette bir jet bekliyordu, personeli de uçaktaydı.

Başsavcı limuzininden çıktı ve tek başına, yüzü siren seslerinin geldiği yöne dönük olarak ayakta durdu, gözlerini kısmış, eliyle de gölge yapmıştı. Kameramanlar ve muhabirler seslendiler ama ya duymadı ya da duymamış gibi yaptı. Üç Chevy Biscayne hızla görüntüye girdiğinde, ki şimdi bitmek bilmezmiş gibi görünen eyalet ve yerel polis araçları konvoyu eşliğinde ilerliyorlardı, Danny Shea yüzünü rüzgara doğru dönüp kollarını kavuşturdu ve güçlükle kazanılmış bir zaferi anlatmak istercesine başını salladı. Eğer sırf poz vermek için öyle yaptıysa, gerçekten de mükemmel olmuştu.

Danny Shea *ne* düşünüyordu? Bunun mahkemede asla sonuçlanmayacağını biliyor olması lazımdı. Neticede sırf gösteri içindi.

Acaba intikam mı vardı işin arkasında? Dört yıl önce, o zamanki patronu Senatör Theodore Preston Davies'in arkasında oturmuş, Carlo Tramonti'nin avukatının eline tutuşturduğu karttan okuyarak, tekrar tekrar Anayasa'nın Beşinci Maddesi'ni gündeme getiri-

şini giderek artan bir öfkeyle izlerken kameralara yakalanmıştı. Shea'nın gittikçe tahrik olarak patronunun kulağına bir şeyler fısıldadığında Tramonti de bir o kadar keyiflenir gibiydi. Bu sınır dışı etme operasyonu, Danny Shea'nın, Carlo Tramonti'nin suratındaki o kendini beğenmiş sırıtışı silme yöntemi olabilirdi – özellikle de bu sözüm ona Mafya'ya karşı öteki girişimlerinin bir kan davasına dönüşmüş gibi görünmeye başlamasından sonra. Mesela Shea'nın genç savcılarından William Van Arsdale'nin (Van Arsdale'lerdendi) kuşkulu ölümü vardı, önceki yıl D.C.'de bir vurkaç olayına kurban gitmişti. Metresi zina yapmakla suçlanmış, suçunu da itiraf etmişti ama cinayetle ilgisi yoktu. Jüri oy birliğiyle karşı çıkmıştı. Billy'nin dul eşi ve son Santino Corleone'nin kızı olan Francesca'nın metresi hedef gösterip göstermediğine dair güçlü kanıtlar asla gün ışığına çıkmamıştı. Fakat yakınlarda yeniden düzenlenen belgeler Başsavcı'nın bu operasyonu tümüyle William Van Arsdale'nin anısına ithaf ettiğini gösteriyordu. Bunun mantığı asla kesin olarak ortaya konamamış, bu da tabii ki komplo teorisyenleri açısından işi daha zevkli bir lokma haline getirmişti.

Ancak tarihçiler, Danny Shea'nın, babası eski Kanada büyükelçisi, müteveffa M. Corbett Shea'nın günahlarının bedelini ödemeye çalıştığı teorisine sıcak bakmaktaydı. Tramonti'nin ilk birkaç milyonunu Vito Corleone kanalıyla gelen kumar makineleri sayesinde yaptığını Danny'nin de bilmesi gerekirdi, o sıralarda Mickey Shea da Vito Corleone'nin zeytinyağı tankerleriyle gelen kaçak içkilerden ilk milyonlarını vurmaktaydı. Danny'nin soğuk, sert babası seçimlerden kısa süre sonra geçirdiği felçle yıkılmış ama, oğullarının özgür dünyayı kendi uygun gördükleri biçimde, ihtiyarın önyargılarından ve kötü ittifaklarından uzaklaşarak yönettiklerini televizyonlardan göz ucuyla yakalayacak kadar uzun yaşamıştı.

Acaba Danny Shea'nın babasının geçmişini bilmiyor olması mümkün müydü? Erkek kardeşinin aslında nasıl seçildiği hakkında hiçbir fikri olmayabilir miydi? Başsavcı'yı motive eden sadece halka iyi hizmet etme arzusu, halkın iyiliğinden başka bir şey istememesi olabilir miydi? Mümkündür. Bazı insanlar basit, tutarlı nedenlere inanırlar ve Amerika'da insanlar inançlarına en azından görünüşte bağlıdırlar. Amerikan ruhu, Gerçek ile İnanç kavşakla-

rında satın alınmış ve bedeli ödenmiştir.

Konvoy Danny Shea'nın yanından geçerken kameralar, başparmaklarını havaya kaldırıp INS ajanlarını işaret edişini kaydetti. Fakat ne vücut dili ne de yüz ifadesi aklından geçenleri açığa vurmuyordu.

Arabalar durdu. INS ajanları Tramonti'yi dışarı çıkartıp kameralara göstere göstere uçağa götürdü. O televizyon zincirinin önünde yürüyüp de suçlu görünmemek mümkün değildi. Kameralara yakalanan, lekeli pantolonunun içinde sendeleyerek pisti geçen ak saçlı, yaşlı bir adamdı, kötü bir cin gibi homurdanıp duruyordu. Aslında Tramonti Amerika'yı Amerika yapan ilkeleri haykırıyordu ama uçak motorları onun sesini bastırmaktaydı. Kamerada ise pekala *Bunun hesabını soracağım senden Süpermen!* diye bağırıyor olabilirmiş gibi görünüyordu.

Uçağın girişinde üniformalı iki askeri inzibat belirdi ve Tramonti'yi içeri aldı, uçakta – pilot, yardımcı pilot ve inzibatlar dışında – ondan başka kimse olmayacaktı anlaşılan.

Uçak havalandı.

Bazı basın mensupları alkışladılar.

Başsavcı başını indirdi, döndü ve hızla podyuma yürüdü.

"Bugün," dedi, "Amerika Birleşik Devletleri daha özgür ve daha güvenli bir ülkedir".

Carlo Tramonti'nin sadece Louisiana'da değil, güneyin her yerinde ve Florida'da gerçekleştirdiğinden kuşkulanılan bazı yasadışı aktivitelerden söz etti. Bay Tramonti gelir vergisi bildiriminde "Motel sahibi" olarak görünüyordu ama Başsavcı'ya göre, orada "Suç patronu" yazmalıydı. Bay Tramonti "Muazzam bir yeraltı suç örgütünün" parçasıydı ve o sayede, Florida'daki bir plaj kıyafetleri zincirinden Teksas'taki bir genelev zincirine kadar yasal ve yasadışı pek çok işletmeyi yutmuştu – o yüzden de adı "Balina"ya çıkmıştı. Bay Tramonti İtalyan olduğunu iddia ediyordu ama öyle görünüyordu ki kendisi bir Kolombiya vatandaşıydı, en azından Adalet Bakanlığı'nın uzun süren soruşturmalarıyla ortaya çıkarılan belgeler böyle söylüyordu. Bay Tramonti, belgelerde doğum yeri olarak görünen kentin, Santa Rosa denilen küçük dağ köyüne iade ediliyordu. Shea, kameralara baktı ve Tanrı'nın verdiği mükemmel yüzüy-

le, bu sınır dışı etme işleminin Louisiana eyalet yasalarına ve federal göçmenlik kaidelerine titizlikle uyularak gerçekleştirildiğini bildirdi.

"Fakat yanılgıya kapılmayın," dedi. Duraksadı. Sanki kameraların ötesine, sadece kendisinin görebildiği ele geçmesi zor bir cennete bakıyordu. Belki de bagaj bölümünün oraya. "Eldeki meseleler vahim. Orada Bay Tramonti gibi çok kimse var, bütün Amerikan kentlerinde özgürlükleri yok eden pek çok kötü kişi var. Aslında bütün dünyadaki özgürlükleri. Bay Tramonti bizim temel Amerikan özgürlüklerimizin baş düşmanıdır, fakat bir tek o yok. Daha başkaları da var ve hepsini adaletin önüne çıkarana kadar hiç durmadan çalışacağız."

Bir muhabir bununla neyi kastettiğini sordu.

Daniel Brendan Shea hâlâ otuzlu yaşlarındaydı ama politikacı olarak doğmuştu. *Biz* şunu yaptık, *biz* buna inanıyoruz, *biz* şunları da yapacağız diyerek, yaptıklarını ve yapacaklarını doğal bir şekilde sıraladı. Tekil konuşmaktan da, "Bu yönetim" veya "Bölümümüz" diyerek başka kişi ve kurumlara kredi kazandırmaktan da kaçınmıştı. Ama artık alçakgönüllü tavırları bir yana bırakacak kadar heyecanlandığı görülüyordu.

Doğruca dünyaya seslenen akşam haberlerinin kameralarına bakarak "Mafya'ya neden olan ilk kişiye kadar geçmişe uzanmayı planlıyorum" dedi.

Bu iddia kısa, şaşkın bir sessizlikle karşılandı. Sonra muhabirlerden biri elini kaldırdı. "Yani bize, o sözüm ona Mafya denen şeyin gerçek olduğunu mu söylüyorsunuz?"

Asabi gülüşmeler oldu ama Danny Shea gülmedi.

"Onlar gerçek" dedi. "Onlar aramızda."

MEDELLİN HAVALANI'NDA askeri inzibatlar Carlo Tramonti'yi alıp doğruca VIP yolcularının gümrük işlemlerinin yapıldığı arka taraftaki bir odaya götürdüler. Kolombiyalı üniformalı görevliler ve başka iki Amerikalı tarafından karşılanmışlardı. Amerikalıların bir tanesi desenli gömlek giymiş, yeşil camlı güneş gözlüğü takmıştı. Gözlüğün altında korsan tarzı bir göz bandı bulunuyordu.

Öteki adam ince çeneli, kalın siyah çerçeveli gözlük takan, düzgün vücutlu ve ucuz siyah takım elbise giymiş biriydi. İspanyolca konuşuyordu ve bir sürü madalyası olan Kolombiyalı görevliyi önceden tanır gibiydi.

Tramonti sersemlemiş görünüyordu. Amerikalıların elçilikten veya INS'den olup olmadıklarını sordu.

İnce çeneli olan "Affedersiniz" dedi, "Ama belki otursanız daha rahat edersiniz?" Adamın sesinde Beyaz Anglo-Sakson Protestanlara (Wasp) has eski paranın tınısı seziliyordu. Bu, o ucuz takımı şık bir kostüme dönüştürmüştü. "Efendim? Lütfen." Eliyle stadyumdan sökülmüş gibi görünen koltuk dizisini gösterdi. Tramonti oturdu.

Kimlikler ibraz edildi, belgeler alındı verildi ve nihayet adamların hepsi, Tramonti hariç, gülmeye başladılar. Askeri inzibatlar kelepçe anahtarlarını ve Tramonti'nin sahte pasaportunu gözü bantlı Amerikalıya verip ayrıldılar. Kolombiyalılar ve ince çeneli adam da gitti, hâlâ gülüyorlardı.

Gözü bantlı adam Tramonti'nin ellerini ayaklarını çözüp kelepçeleri çöp kutusuna fırlattı. Her tarafından gücenmişlik akıyordu. Arkadaşları balık tutmaya gitmiş onu da kadın işlerini yapsın diye kampta bırakmışlar gibi bir hali vardı.

"Kim olduğunu söyleyecek misin bana?" dedi Tramonti. "Nesin sen? Çünkü resmi görür gibi oluyorum. CIA, ha? Sizinkilerden bazılarıyla daha önce çalışmıştım biliyorsun."

"O zaman oradan olup olmadığımı da bilirsin" dedi adam. "Ben, değilim derim."

New Jersey aksanı vardı. Tramonti'yi yan kapıların birinden dışarı çıkardı, eski püskü bir taksi kaldırımın kenarında motoru çalışır vaziyette bekliyordu. İspanyolca bir tabelada Sonsuz İlkbahar Ülkesi'ne buyur edilmekteydiler.

İkisi birden arkaya oturdu. Ajan, şoföre İspanyolca olarak Miramar Otel'e gitmesini söyledi ve belirli bir yolu önerdi.

Karanlık çökmüştü. Tramonti soluk almakta güçlük çeker gibiydi. Ajanın sessizliğine o da sessizlikle karşılık veriyordu. Onun geleneğinden gelen pek çok erkek gibi, o da insanların açılmasını bekleme yeteneğine sahipti.

Carlo Tramonti, tren suikastçılarını Küba'ya götürüp bazı şeylerin tepe taklak olmasına göz kulak olan üç Amerikan patronundan biriydi (Sessiz Sam Drago ve Michael Corleone de diğer ikisiydi). Patronlar notlarını karşılaştırmış ve hükümetin planının baştan sona Küba'daki bir rejim değişikliğini etkilemek ve tren saldırılarından şu sözüm ona Mafya'yı sorumlu tutmak olduğu sonucuna varmışlardı – oysa o arada Corleone'lerin, özellikle de Nick Geraci adındaki bir *caporegime*'nin başarısızlığa uğramış girişimi yüzünden denendikleri söylentisi çıkmıştı. Geraci'nin onlara ihanet ettiği söylense de ortalıkta gezinen hikayenin başka versiyonları da vardı. Tramonti'nin ise, ne o ucuz takım elbiseli Yale mezunu Wasp'ın, ne de göz bandı takan Joe Lucadello'nun aslında o projede Geraci ile çalıştıklarını bilmesine imkan yoktu.

Taksi bir otelin önünde durdu.

Lucadello, "Çık dışarı" dedi. "Rezervasyonun yapıldı. Restoran da orada, beni dinlersen biftekten şaşma."

Görünüşüyle, Miramar'ın makul bir kalitede olduğunu gösteren bir kapıcısı vardı.

"Pasaportumu unuttun." Tramonti bunu söylemek için fırsat kolluyordu.

Lucadello ise başını salladı. "Pardon."

"Beni burada böylece bırakıyor musun?" dedi Tramonti. "Parasız, pasaportsuz, belgesiz, İspanyolca bile bilm – "

"Gerekli kelime bisteca. İtalyanca'daki gibi telaffuz ediliyor. Anladın mı? Yemeği oda hesabına yazdır, başka ne gerekiyorsa onları da. Fakat efendim, şu anda bu arabadan inmeniz gerekiyor."

Tramonti başını salladı ve başka çaresi olmadığı için söyleneni yaptı.

Arabadan indi.

Kapıcı kapıyı arkasından kapattı ve onu öldürmedi.

Belboy da öldürmedi, hatta Don Tramonti'nin bagajı olmayışında bir tuhaflık bile bulmamış gibiydi.

Rezervasyon görevlisi idare edecek kadar İngilizce biliyordu. Oda sahiden de ayırtılmıştı ama otel bir miktar ön ödeme istiyordu.

Tramonti kaşlarını çattı. "Bende o tür serseriye benzer bir hal var mı efendim? Hesabını ödemeden gidecek insanlara?"

Aslında vardı: Tıraşsızdı, lekeli giysiler içindeydi, ter ve kusmuk kokuyordu.

Görevli, "Hayır efendim" dedi. Sanki son anda geri alacakmış gibi, bir anahtar uzattı. Tramonti anahtarı kaptı. Görevlinin tebessümünde bir aşağılama vardı. "Teşekkür ederim" dedi. "Faturanız daha sonra hazır olur."

Otel, Tramonti'nin bir şeyler alıp odasında değişeceği erkek giyim mağazası olan bir yere benzemiyordu. Tramonti doğruca süitine çıktı.

Kıyafetini temizlenmeye gönderdi ve oda servisinden balık istedi. Hastalanmak zehirlenmekten iyiydi. Karısına, ailesine telefon etmeye çalıştı ama santralın İngilizce'si ve İtalyanca'sı Tramonti'nin İspanyolca'sı kadar zayıftı. Görüşme şansı yoktu. Su içmemek için şişe bira ısmarladı. Fazla yumuşak yatakta bir o yana bir bu yana dönerek uykusuz bir gece geçirdi, durmadan da banyoya gidip kusuyordu. Balık pek iyi gelmemişti.

Sabahleyin otel müdürü kapıya vurdu ve ödeme için bir adres gerektiğini söyledi. Tramonti baksır şortuyla gelip zinciri açtı. Otel müdürünün yanında polisle birlikte kuru temizlemeden gelen takımı da vardı.

Sabah tuvaletini yapıp giyinmesini sabırla beklediler. Sonra da alıp hapishaneye, temiz, modern ve tıpkı New Orleans'taki gibi çöp sepeti bulunmayan kendi özel hücresine götürdüler. Parmaklıklı pencereden nefis bir dağ manzarası görünüyordu. Resmen herhangi bir şeyle suçlanmış değildi.

İlk arayanı, kusursuz bir İngilizce ile, yoksul dağ kasabası Santa Rosa'dan gelen en ünlü ve aslında en hali vakti yerinde kişi olarak, Amerikan dolarlarından yüz bin kadarını yeni bir ilkokulun yapılması için bağışlamayı arzu edip etmediğini soran bir hükümet görevlisi oldu. Şu anda okul diye kullandıkları yer, ısıtması olmayan, fare dolu bir garajdı.

Tramonti adama bakmadı. Sırtını kamburlaştırıp ayakkabılarını inceledi.

Adam ricasını İtalyanca olarak tekrarladı.

Tramonti, "Ben ünlü bir adam değilim" dedi İngilizce. "Ya da zengin."

Görevli, gazetelerin Tramonti'nin maceraları ve kökenleri ile ilgili spekülasyonlarla dolu olduğunu belirtti. *La Imparcial* adlı gazetenin bir nüshasını uzattı. Ön sayfada Carlo Tramonti'nin New Orleans havaalanında kelepçelerle çekilmiş bir resmi ve Daniel Brendan Shea'nın dosyadan alınmış şık bir fotoğrafı vardı.

Tramonti ifadesiz bir yüzle gazeteyi geri verdi.

Görevliye, "O okul için ufak bir yardım yapabilsem bile" dedi, "Burada olduğum sürece imkansız. İnsanın ancak kâbuslarında göreceği türden bir adaletsizliğin kurbanı oldum. Avukatlarım ya da muhasebecilerim veya kardeşim Agostino olmadan ..." Sesi giderek azaldı ve sonunda omuz silkti.

Üç gün sonra Augie Tramonti onu orada buldu. Carlo'nun ayakkabıları tükürükle parlatılmış ve parmaklıkların hemen dışına bir çöp sepeti konmuştu. Hücrenin lavabosuyla tuvaleti bir çarşafla gizlenmişti.

Kardeşler kucaklaştılar. Kardeşler gözyaşı döktüler. Soluk soluğa kalmışlardı. Daha önce Kolombiya'da bulunmuş olan Augie bile asla kıyıdan fazla uzaklaşmamıştı. Hayatları hep deniz seviyesinde, daha ziyade altında geçmişti.

Cepleri Amerikan paralarıyla şişmiş olan Augie, ağabeyine her şeyi kontrol altına aldığını söyledi. Bu ülkede bağlantıları, artı hali hazırda Carlo'yu bu cehennem deliğinden çıkarıp eve döndürmek için uğraşan avukatları vardı. Hapishane hücreleri arasında buna pek cehennem deliği denemezdi ama Carlo kardeşini neşelendirmeyi başaramadı. Augie, bütün ülkede gazetelerin Carlo gibi kötü üne sahip bir gangsterin, özellikle de böyle düzmece bir mazeretle ülkelerine girmesine izin verdiği için hükümete saldırdığını anlattı. Aslında Amerika'da, hatta New Orleans'ta bile hikaye soğumaya yüz tutmuştu. Bu kısmen Amerikalıların kendi kıyılarının ötesindeki şeylerle ilgilenmemesinden, kısmen de Augie'nin becerdiği birkaç stratejik iyilik yüzündendi. Fakat burada, Kolombiya'da, hükümetle mücadele eden gazeteler ve yarattıkları siyasi baskılar Tanrı'nın bir lütfûydu.

Sonra Agostino Tramonti sesini alçalttı ve ağabeyine iki gün önce, New Orleans'ın güneyindeki göllerden birinde, Carlo'nun sınır dışı edilmesiyle görevli ajanın bir tekne kazası sonucunda öldüğünü

anlattı: Teknede kaza süsü verilen bir yangın çıkmıştı. Olayla ilgili haber oldukça kısaydı – özet bir yaşam öyküsü, Picayune'ye gömülüş, ayrıca ajanın yaptığı görevlerden söz edilmemişti.

Carlo dişlerinin arasından Sicilya lehçesiyle, yılanı öldüreceksen kuyruğunu değil kafasını kesmen lazım, diye fısıldadı.

Augie başını salladı. Bu şifreli azarı anında kavramış görünüyordu. Daha fazla tartışma gereği duymadılar.

Gardiyanlar portatif bir yatak getirdiler ve Augie, sevdiğini hastanede yalnız bırakmaya gönlü razı olmayan bir refakatçi gibi hücreye yerleşti.

Ertesi gün, Augie ve Carlo Tramonti ayakkabılarını nakit parayla doldurdular ve Kolombiyalı askeri görevlilerin gelip kendilerini Guatemala'ya sınır dışı etmesini beklediler.

Augie, orada Dominik Hava Kuvvetleri tarafından karşılanmalarını ayarlamıştı. Onları Santo Domingo'ya götüreceklerdi ve bir Birleşik Devletler senatörünün –Tramontilerin eski bir dostu olan Kingfish'in ikinci dereceden kuzeni – şahsen ayarlayacağı eskort ile Miami'ye geçeceklerdi. Oradan da dikkatlerini Michael Corleone'ye çevirebilirlerdi.

1960'ta, Jimmy Shea'nm başkan seçilmesini Michael Corleone'nin Shea ailesine verdiği destek sağlamıştı. Komisyon'un diğer üyeleri – özellikle de güneyli Don'lar, Tramonti ve Sessiz Sam Drago – şimdi başkan yardımcısı olan adamı tercih etmişlerdi. Komisyon'un fikrini çelen de Michael Corleone'ydi. Doğru, Chicago'dan müteveffa Louie Russo ve New Jersey'den daha düşük rütbeli Kara Tony Stracci ona karşı gelmişlerdi ve bu yüzden bir bölünme olmuştu. Fakat Michael Corleone elebaşıydı, çeşitli iyilikler onun elinden geçiyordu ve Jimmy Shea'yı Beyaz Saray'a sokmak için elindeki bütün ipleri oynatmıştı. Öteki Don'ların buna şaşırmaması gerekirdi. Corleonelerin İrlandalılara zaafı vardı. Hatta Tom Hagen denen İrlandalı bir *consigliere*'leri bile vardı ve aynı zamanda, öz olmasa da Michael'in kardeşi sayılıyordu. Geleneklerinde İtalyan olmayan bir *consigliere* görülmüş şey değildi – aslında geleneğe karşı bir suçtu, en azından örgütü Amerika'nın en eski örgütü olan ve daha ziyade bir Sicilya klanı gibi yönetilen Carlo Tramonti gibi biri için öyleydi. Onun örgütü yıllarca diğer Ailelerden bağımsız ça-

lışmıştı ve şimdi bile kuralları başka herkesinkinden farklıydı. Örneğin, Carlo Tramonti'nin canı defterleri açıp yeni bir üye kaydetmek istediğinde, Amerika'daki yirmi dört Baba içinde bir tek o Komisyon'un onayını alma ihtiyacı duymazdı. Başka örgütlerden biri Texas, Louisiana, Alabama, Mississippi veya Florida Burnu'na ayak atmak istese, önce kendi patronuna gidip, onun Carlo Tramonti'den izin almasını sağlamak zorundaydı. Yoksa Tramonti bunu "Hakaret" sayardı. Bu taleplerin onun tarafından bilinmesi gerekirdi. Bazı akıllı tipler New Orleans'tan kızlarla evlenmek istediği için birkaç düğüne onay vermişti, ama şartları vardı: Carlo ve misafirleri de düğüne davet edilecek, eyalet dışından gelecek konuklar ertesi gün öğle vakti oradan ayrılmış olacak ve her şey yolunda giderse, gelecekte eşin ailesi mutlu çifti ziyarete gidebilecek ama tersi yapılmayacaktı. Fakat ya başka bir Aile'den biri sadece Mardi Gras için, turist olarak gelmek isterse ne olacaktı? Patronu ona bunu unutmasını söyleyecekti. Gitme diyecekti.

Tramonti'nin Komisyon'daki koltuğu kalıcıydı ama bir şekilde onur konuğu sayılıyordu. Toplantılara canı isterse katılıyordu. O da nadirdi. Kararları topluca almaya, *oylama* yapmaya alışık değildi. Michael Corleone gibi adamlar bu işi şirket yönetim kuruluna dönüştürebilirdi. Ama Carlo Tramonti başka çeşit bir adamdı.

Her şeye rağmen, olan olmuştu. Geçmiş geçmişte kalmıştı. Corleoneler emellerine nail olmuştu ve tahmin edildiği gibi şimdi tanrılar bu yüzden onları cezalandırıyordu. Yine de kusurları ne olursa olsun, Michael Corleone onurlu bir erkek olduğunu, bir *uomo di panza* olduğunu kanıtlamıştı. Böyle biri olarak da harekete geçmekten başka seçeneği yoktu.

TRAMONTİ KARDEŞLER Meddelin'den, resmi olarak Kolombiya posta hizmetleri müteahhitlerinden birine ait bir Ford Tri-Motor'la havalandılar. Aslında, bu uçak da Kolombiya'dan çeşitli Florida veya Louisiana bataklıklarına marihuana, kokain ve eroin kaçırmaya yardım eden filonun bir parçasıydı. Birkaç coşkulu dakika boyunca masmavi bir gökyüzünde Kolombiya'nın iç kısımlarındaki dağların ve ormanların üstünde yükseldiler, hem havanın ferah-

lığı hem de aşağıdaki manzaraların güzelliği nefes kesiciydi.

Külüstür uçak aniden alçalmaya başlayınca, Tramonti biraderler motorda bir sorun olup olmadığını sordular.

Pilot olmadığını söyledi. Onları alçalmaya zorlayan pırıl pırıl Amerikan savaş jetlerini gösterdi.

Saniyeler sonra Tramontiler nerede olduğunu bile bilmedikleri sık ormanların arasındaki terk edilmiş bir ordu üssünde, eşyasız ve ayakkabılarındaki paralar gitmiş olarak kalakalmışlardı.

İkisi de nutku tutulmuş bir vaziyette uçakların havalanışını izlediler.

Ellerinde kalan paraları ceplerine tıkıştırdılar. Ormanda uzun ve zahmetli bir yürüyüş yapmaktan başka çareleri yok gibiydi. Çalılar güzelim ipek giysilerini kısa zamanda paçavraya çevirdi. Yerlerdeki taşlar şık, ince tabanlı mokasenlerini mahvetti. Her adımda hırıltıyla soluk alıp küfrettiler, ormandan kurtulur kurtulmaz öç alacaklarına yemin ettiler, bin bir türlü iğrenç sürüngenin, haşaratın arasında, hangisinin öldürecek kadar zehirli olduğunu bilemeden ilerlediler.

2. BÖLÜM

Tom Hagen, Fontaineblaeau Otel'in şapelinde arka tarafta oturdu ve yaşlı bir kadının duasını bitirmesini bekledi. Kürsünün önüne diz çökmüş olan kadın, papağan tüyleriyle ve ananaslarla süslü tropikal bir plaj kılığı giymişti. Kiliseye bu kılıkla gidilmesi *consigliere*'nin adap duygusunu taciz ediyordu. Kürsüye monte edilmiş bir hoparlörden Protestan dinine uygun ilahilerin org bantları duyuluyordu. Bir milyon dolarla birlikte bedava oral seks de verseler Hagen yine de Florida'da yaşamazdı.

Şapel gereksiz yere kocamandı. Fontainebleau, kumarhane olarak inşa edilmiş ama siyasi destek yetersiz kalmıştı. Dinlence otelinde de kumarhanedeki gibi bir şapele gerek olmazdı.

Kürsünün karşısında, sade siyah bir takım elbise giymiş bir adam beyaz deri kapaklı bir İncil'i karıştırıyordu. Hagen adamın sağlam gözünü yakaladı – öteki gözü camdı – ve avuçlarını göğe doğru kaldırdı. Adam, yani Joe Lucadello adındaki CIA görevlisi, omuz silkip uzaklara baktı. Normalde bir göz bandı ve daha çok saçı oluyordu.

Dışarıda, hızla yağan yağmur, Gizli Servis tarafından otelin önünden uzaklaştırılan kalabalığın çığlıkları dışında tüm sesleri bastırıyordu. Başkan Shea – bir televizyon kamerası güruhunun önünde – bir zamanlar parti içindeki en büyük rakibi olan (ve uzun süre Tampa'da Sam Drago'nun ve Carlo Tramonti'nin dostu olan) başkan yardımcısı, eski Florida senatörü Ambrose "Gonca" Payton'la golf oynamayı planlamıştı. Tom'un karısı dışarıda sanat dünyasın-

dan bazı kişilerle görüşüyordu – kadının modern resim koleksiyonu ülkenin en iyileri arasındaydı – ama Theresa'nın bu seyahate katılmasının asıl sebebi bu gece Fontainebleau'nun balo salonunda bir sponsor bakmaktı. Parti kongresi burada, Miami Beach'te yapılacaktı, aslında bir yıldan az bir zaman kalmıştı ve Hagen için inanması zor bir durumdu. Sanki Shea'nın birinci seçilmesi için gereken bazı anlaşmaları daha dün yapmış gibiydi.

Genelde bir zevk ve sağduyu timsali olan Theresa, genç başkanın ve ceylan gözlü, zengin orospusu karısının enerjisine bayılmıştı. Tom sürekli olarak Sheaların da herkes gibi kusurları olan, fani insanlar olduğunu hatırlatıyordu. Theresa New Jerseyliydi. Shea'nın ne kadar sıradan bir vali olduğunu biliyordu. Fakat Theresa inanmak istediği şeye inanırdı. Tıpkı herkes gibi. Onca insan arasında Michael bile, Jimmy ile Danny'i ayırt etse dahi, aynı durumdaydı. Jimmy'nin ilham veren ve gelecek için çok şey vaat eden bir başkan olduğuna inanmaktaydı. Sorunlar vardı: Küba ve kendi kardeşi. Fakat Michael Küba'nın imkansız bir durum olduğuna inanıyordu, tabii ki Danny'in de. Kardeşler böyle olurdu.

Hagen saatine baktı. Dua eden kocakarı hafifçe öne arkaya sallanıyordu. Hagen de, sırf zihnini yatıştırmak için dua etmeyi düşündü. Gözlerini yumdu. Gerçekten pişman olduğu bir şey yoktu. Hayatı boyunca yapması gereken şeylerle karşılaşmış, o da yapmıştı, hepsi o kadardı. O zaman da geriye dua edecek pek az şey kalıyordu. Hagen, Yüce Tanrı'ya bir tür Noel Baba muamelesi yaparsa, bir erkeğin doğaüstü güçler olmadan da halledebileceği ya da elde edebileceği şeyler isterse lanetlenirdi. Gözlerini açtı. Cehenneme kadar yolu vardı. Dua etmeyecekti.

Nihayet yaşlı kadın kalktı. Alnında geniş beyaz bir sargı vardı ve rimeli yanaklarına doğru akmıştı. Hagen, gözlerini kaçırarak, *çıplak kentin sekiz milyon öyküsü* diye düşündü.

Kadın gidince, Lucadello başıyla kapının dışında bekleyen adama bir işaret yaptı, adam, bundan sonra geleceklere başkan üst kattaki süitinde güven altında olana kadar salonun kapatıldığını söyleyecekti. Lucadello elindeki İncil'i bırakmadan kürsüye gitti ve müziğin sesini açtı, sonra da Hagen'in arkasındaki sıraya oturdu. "Çol fazla asla yetmez."

Philadelphia dışında büyümüştü ve Jersey aksanı vardı, ama canı isteyince aksansız da konuşabiliyordu.

Hagen ona doğru döndü. "Ne dedin?"

"Bu oteli tasarlayan mimar. En sevdiği deyişlerden biriymiş."

"Doğru gibi görünüyor."

"Eskiden mimar olmak isterdim, hiç söz etmiş miydim?"

"Hayır."

"O zamanlar idealisttim, hayalimde böyle bir bina yapmak vardı. Köşeli dönemlere bol bol yuvarlak hatlar. Herkesin zak yaptığı yerde zik'ler. *Fontane Blue* diye bir plak duydun mu?"

Hagen kaşlarını çatıp Lucadello'ya *Sen kiminle konuştuğunu sanıyorsun?* bakışı fırlattı. İşin aslı, Hagen'in genel olarak müzikle, özel olarak da Johnny Fontane ile pek ilgisi yoktu ama bunu itiraf etmek onu her anlamda utandıracaktı.

"Onun buradaki balo salonunda kaydedildiğini bilirsin değil mi?" dedi Lucadello.

"Adı oradan demek. Bütün sabah böyle zırvalayacak mısın yoksa iş konuşacak mıyız?"

"Ne plak ama. Başkalarının zak yaptığı yerde zik yapmaktan söz ediyor, ha?" Lucadello böylesine kutsal bir yerin yanında olmaktan şeref duyarmış gibi başını salladı. "Sanırım Fontane'yi oldukça iyi tanırsın sen?"

"Aile dostu, hepsi o" dedi Hagen.

"Aile." Lucadello güldü. "Tahmin ederim. Bu arada sahiden kardeşin nasıl?"

Kayıp. Michael elinden geleni yapıyordu ama belli ki kalbinin canı çalışmak istemiyordu. Başka bir yerinden de değildi, Tom Hagen bunu görebiliyordu. "Gayet iyi idare ediyor."

"Bunu duyduğuma sevindim." Lucadello'nun sesi hem hoşnut hem de kuşkulu çıkmıştı. Michael'le birbirlerini ta Mike'nin Sivil Savunma Birlikleri'nde olduğu, babasına boş verip dünyada kendi yolunu bulmaya çalıştığı zamanlardan tanırlardı. Joe ile Mike birlikte İngiltere Kraliyet Hava Kuvvetleri'ne de başvurmuşlardı. Perde arkasından işler çeviren Hagen, Mike'nin kabul edilmemesini sağlamıştı. Fakat Pearl Harbor'un ertesi günü Mike bu sefer de Deniz Kuvvetleri'ne gönüllü yazılmıştı. Gerisi tarihti. Mike eve bir savaş

kahramanı olarak dönmüştü. Ve daha az şamatayla Joe de aynısını yapmıştı. Gözünü de öyle kaybetmişti: Savaşta. Soylu bir şekilde. Michael ona düşkündü ve güvenirdi, bu kadarının da Tom Hagen için yeterli olması gerekirdi. Ama bazı tipler, diye düşündü, insanı yanlış yollara itiyor.

"Bak" dedi Hagen, "Onca yoldan gelmeni takdir ediyorum – "

"On dakika ötede yaşıyorum" dedi Lucadello.

"– fakat yoğun bir gün yaşıyorum, o yüzden çok sıkıntı olmayacaksa ..."

Lucadello, Hagen'in omzuna vurdu. "Rahatla *paisan*."

Hagen bir şey demedi. İtalyan olmadığı için onca bok yemişti, bir çay kaşığı da bu kendini beğenmiş piçten yese ne olacaktı ki?

Lucadello "Bir iyi bir kötü haberim var" dedi. "Önce hangisini istersin?"

Belki de sadece yakınlık göstermeye çalışıyordu, ama Tanrım. Canı cehenneme. "Kötü olanı."

"Ben iyiyle başlasam daha iyi olacak."

O zaman ne soruyorsun? "İnsanlar genelde kötüyle başlar" dedi Hagen, "Ama ateş etmeye".

"Nihayet şu sizin kayıp paket hakkında bir ipucu bulduk."

Nick Geraci.

Bu düşünce Hagen'in kalp atışlarını hızlandırdı. İhanet eden *capo* en son Palermo'ya yanaşan bir gemide görülmüştü. Gemi geldiğinde doklarda düğmeci adamlar bekliyordu. Michael limandaki bir yattan izlemişti. Saygıdeğer aletlerini tuta tuta gitmişlerdi. Sonra Buffalo'dan en azından kısa bir haber gelmişti, aylardır da başka ses çıkmıyordu – bu süre Corleone Ailesi için küçük büyük her türlü talihsizliğin ardında onun olduğunu düşünmesine yeterliydi. Bir tutuklama olsa onun yüzündendi. Aile'nin bahisçilerinin bilmediği şekli bir dövüş olsa, o da onun suçuydu. Kalp krizinin bile kalp krizi olmadığını düşünen epeyce kişi vardı. Birisi banyo küvetinde kayacak olsa, acaba Geraci'nin parmağı mı vardı diye merak edenler oluyordu.

Müteveffa Sally Tessio'nun himayesindeki Geraci, Corleonelerin gelmiş geçmiş en iyi kazandıran adamı olmuştu. Müteveffa Pete Clemenza – Vito Corleone'nin daha sadık olan diğer *capo*'su – Nick Geraci bir beş sentlik yutsa bir tomar bantlı para sıçabilir derdi onun

için. Eski bir ağırsiklet boksörüydü ve bayağı iyi bir yerdeyken bırakmıştı ve hem gücün hem de sağduyunun sınırlarını ve erdemlerini iyi bilirdi. Aile'nin, Hagen'in on beş yıl kadar önce Vito Corleone'yi ikna etmeye çalıştığı en kazançlı iş olan narkotik operasyonlarını oluşturmuştu. Yani bu kuşağın Yasak işini. Geraci kırılgan olmadan Fredo kadar cana yakın, pervasız olmadan Sonny kadar sert, Michael kadar da akıllı ama daha yürekliydi. Yine de ailesi Sicilyalı olduğu halde Cleveland'da doğup büyümüştü ve bu yüzden – adı ve kanı dışında her şeyiyle bir Corleone ve Sicilyalı olan Hagen gibi – Geraci de tamamen Aile içine alınmayacak bir konuk gibiydi. Hagen ondan daima hoşlanmıştı. Şimdi ise günün birinde mezarına uzun uzun, amansızca işemenin keyfini yaşayacağını umuyordu.

Hagen bir parmağını boğazına götürüp nabzının atışını dinledi. Kalbi gerçekten hızlı atıyordu. "Sizinkilerin onu aktif olarak aradığından emin değildim. Yani paketi."

"O göçmen sirki niye yapıldı sanıyorsun?" dedi Lucadello.

Hagen omuz silkti. Tabii ki sadece Carlo Tramonti'yi Kolombiya'ya sınır dışı etmek için değildi, Tramonti'nin bildiği şeyler yüzünden olmasa komik olurdu. Bir de o kendini bir şey sanan Danny Shea piçinin tırmandırdığı çeşitli karışıklıklar vardı.

"Peki neredeymiş herif?"

"Öyle deme" dedi Lucello.

"Pardon?"

"Herif değil, paket."

"Yüce Tanrım."

Lucadello İncil'i kenara attı. "Kutsal bir yerde böyle mi konuşulur? Ne tür bir cehenneme gönderecekler seni kim bilir?"

"Burası ... burası sadece bir otel." Hagen derin bir nefes aldı. "İyi. Peki nerede buldunuz paketi?"

"Nerede olduğu düşünülecek olursa biz pek bir şey yaptık sayılmaz. Bil bakalım neredeydi."

Sicilya'da diye düşündü Hagen. Narkotik operasyonları Geraci'ye bütün adada bağlantılar sağlamıştı. Fakat Hagen bir tahminde bulunacak değildi. Büyük Vito Corleone'yi izlerken öğrendiği taktik gereği Hagen tümüyle sessiz kaldı, bu saygısızlık gösterisine sessizlikle cevap verdi.

Lucadello "Pekala oyunbozan" dedi. "Ama buna bayılacaksın. Belli bir Büyük Göl'ün altında, insan eliyle yapılmış devasa bir mağarada."

"Erie mi?"

"Aslında tam bir hortlak gibi."

Hagen içini çekti. Lucadello kabullenme ifade eder biçimde başıyla bir reverans yaptı.

"Neyse, eğer Ruslar bombayı atarsa" dedi, "Azmış iki velet oraya inip insan ırkını yeniden başlatabilir, orası bu iş için gayet uygun. Yani öyle olduğunu duydum. Bir takım geçitlerle özel bir adadaki bir binaya bağlanıyormuş. Hangisi olduğunu bildiğinden eminim." Ajan güldü. "Gizli geçit. Ne şamata ama. İlginç dönemler yaşıyoruz."

Çıngıraklıyılan Adası'ndaki o binanın eski sahibi ve Cleveland gurubunun patronu olan Vincent Forlenza, aynı zamanda Geraci'nin gerçek büyükbabasıydı. Geraci ve Chicago gurubunun komplosu sonucunda Forlenza'nın cesedi Erie Gölü'nün dibinde, bir mavna çıpasına zincirli olarak kurtlara yem oluyordu.

"Bundan mutlu olacağını tahmin etmiştim" dedi Lucadello. "Hiç kuşkusuz *kardeşin* de öyle."

Hagen Lucadello'nun kardeşin deyişinde alaycı bir tını duyduğunu düşündü. "*Mutlu* kelimesi doğru bir seçim değil" dedi Hagen. "Ama iyi haber olduğunu düşünmekte haklısın. Sanırım kötü haber de artık orada olmadığıdır."

"*Paket* orada değil artık."

Hagen gözlerini kapadı.

"Kusura bakma." Lucadello güldü. "Buna engel olamıyorum. Sadece şaka yapıyordum. Haklısın, artık orada değil, ama kötü haber bu değildi. Kötü haber, bunu kimden öğrendiğimizdi, ki cevap FBI."

Hagen'in kalbinin yatışacağı yoktu. O güne kadar hiçbir patron veya *caporegime* bir hükümet soruşturmasında işbirliği yapmamıştı, ancak ara sıra deliğe – gerçek anlamda deliğe tıkılanlar olmuştu. "Gözaltında mı?"

"Geraci'nin hâlâ sérbest olduğunu düşünüyoruz." Lucadello, Nick'in adını kendisinin tercih ettiği gibi İngilizce telaffuzuyla değil İtalyanca telaffuzuyla söylemişti.

"*Düşünüyorsunuz*?"

"Düşünüyoruz evet. O yüzden bu işe *istihbarat* diyoruz avukat. Kesin olarak bildiğimiz tek şey bizim oğlanın şapşal bir halde oradan çıktığı, iki çocukla kar küreyen emekli bir polisi tehdit ettiği. Muhtemelen eski polisin söyledikleri Büro'nun ilgisini çekmiş. Sonra mağarayı bulmuşlar, her tarafta parmak izleri varmış, hatta kullandığı silahı bile ele geçirmişler."

"Çocuklara mı ateş etmiş?" Geraci'nin yeteneklerine sahip birinin çocukları tehdit ettiğini düşünmeye imkan yoktu, üstelik görgü tanığı olan bir güvenlik mensubunu sağ bırakması da düşünülemezdi.

"Tehdit etmiş. Silahtan ateş edilmemiş."

"Ama üzerinde parmak izleri varmış, öyle mi?"

"Emin değiliz. Belki de polis namlusuna baktığı silahı teşhis etmiştir sadece. Biz burada kendi bilgilerimizi oluşturuyoruz. Daha önce yürürlükte olan bazı soruşturmalarımızda işe yarayan bir kaynağımız var."

"Bu kaynak ne kadar güvenilir?"

Lucadello içini çekti. "On üzerinden mi değerlendireyim? İyi işte." İncil'in sayfalarını çevirmeye başladı. "Temsil ettiğim şirket içinde bunu bir sonraki aşamaya taşımak için yukarıdan" – burada dudaklarıyla Soffet dedi – "yetki alman gerekir."

Kastettiği CIA'nın Direktörü Allen Soffet'ti, Hagen onunla Washington'da kendi iş yerinde tanışmıştı. Michael de Başkan Shea'nın bağlantı ekibinde çalışırken tanışmıştı onunla.

Lucadello aradığı şeyi bulmuştu. İncil'i Hagen'e doğru çevirdi ve parmağıyla Exodus'tan bir pasajı gösterdi.

Kendi kendini cezalandırma yasasıyla ilgiliydi. Hagen kafasını kaldırdı, şaşırmıştı.

Lucadello cam gözünü kırptı.

Hagen kafasını salladı. Bu, göze göz meselesinin geldiği kısım olmalıydı, ama pasajda tam olarak bu anlatılmıyordu. Adama siniri geçmişti. Hızlanan nabzına rağmen sakinleştiğini hissediyordu. Arkasına yaslanıp beyaz İncil'i gösterdi. "Hep okumaya niyet etmişimdir şunu."

"Güzel kitap" dedi Lucadello.

"Resmi olmayan adından dolayı."

"Zekice. Size yardım etmek için elimizden geleni yapacağız,

evet, doğru yolda olduğunuzu gösteren istihbaratları ulaştıracağız. Amacınıza ulaşıldıktan sonra da olay sonrası zararın kontrol altına alınabilmesi için mümkün olan her şekilde yardımcı olacağız. Bunu minimumda tutmak gerektiğini söylemeye bile hacet yok. Fakat hata yapmayın. Biz de sizinle aynı taraftayız, inan bana."

Geraci – Lucadello (onu "Ike Rosen" olarak tanıyordu) aracılığı ile – belli Küba girişimlerine karışmıştı. Buna onay vermiş olan Tom Hagen ve Michael açısından bu kazan – kazan durumuydu. Eğer işler yolunda giderse kumarhanelerini geri alacaklar, gitmezse de olan Geraci'ye olacak, hırsları sonsuza kadar engellenmiş olacaktı. İşler yolunda gitmemişti. Geraci'nin adamlarından biri, Carmine Marino adındaki Sicilyalı bir çocuk, orada Küba diktatörüne suikast yapmaya çalışırken yakalanmıştı. Marino kaçmaya çalışırken vurulmuştu (kimin tarafından vurulduğunu Hagen bilmek istemiyordu). Olay kısaca uluslararası bir kaza olarak yorumlanmıştı. Marino'nun Sicilya'da öç almak isteyecek akrabalarının bulunması da başka bir sorundu, kamuoyu bunu bilmese de Hagen CIA'nın bilebileceğini düşünüyordu. Geraci'nin ortadan kaybolması onu şimdilik olayın suçlusu durumuna düşmekten kurtarıyordu. Doğru yapılırsa, Nick Geraci'nin öldürülmesi aslında iç içe geçmiş bir sürü sorunu çözecekti.

Hagen başını salladı. "Hayatımın büyük kısmını yasayla, pazarlıklarla geçirdim. Öğrendiğim tek şey de, *bana güven* diyen birinden kuşku duymak oldu."

Lucadello, "Bana yalancı mı diyorsun?" dedi. Gücenmekten çok eğlenirmiş gibiydi.

"Bu kutsal mekanda?" Hagen kürsünün olduğu tarafı gösterdi. "Hayır. Fakat bunun bir düzen olmadığını gösteren teminatlarımız neler? Bizi de işin içine çektikten sonra tam kuyunun ağzındayken suçüstü yapıp konserve etmeyeceğinizi, yani hapse tıkmayacağınızı nereden bileceğiz? Neden işi kendi başınıza halletmiyorsunuz?"

"Güzel benzetme" dedi Lucadello. "Konserve yapmak."

Hagen yine boş bakıyordu.

"Hadi avukat" dedi Lucadello. "Olup bitenleri de sonuçlarını da halk bilmiyor ki. Öyle kalmasını sağlamak için de her türlü sebebimiz mevcut. Bu da bir tür konserve yönetmek gibi. Ama bu bok do-

lu bir konserve ... Beni dinle; yanlış düşünüyorsun. Her ne olursa olsun, böyle bir şeyi niye isteyelim ki? Sizin hâlâ gücünüz var, ben hâlâ patronunuzun dostuyum – tıpkı neredeyse çeyrek yüzyıldır olduğum gibi, bunu da unutma – ve günü gelecek yine hep birlikte çarpışacağız. Sizin geleneklerinizi biraz biliyorum, tamam mı *paisan*? Hükümet de aynı şekilde. Bir örnek vereyim: Adamın tekini elektrikli sandalyede idam edecekler, tam o sırada bir kalp krizi geçiriyor. Ne olur o zaman? Bir doktor ve hemşire sürüsü harekete geçer ve adamın hayatını kurtarmaya çalışır. Adam iyileşir iyileşmez de kafasını yeniden tıraş edip doğruca idam odasına götürürler. Amaç o kişinin ölmesi değildir; amaç onu öldürmektir. *Sen söyle*: Şimdi ben burada oturup sizin paketin işi çoktan görüldü desem, delirirdin değil mi? İnkar etme. Ve sana o işi biz halledeceğiz desem, seninkiler de tatmin olsun diye beni ikna etmeye çalışırdın. *Mortadell*'in tekiyle konuşuyormuş gibi yapma, tamam mı? Bizim isteğimiz herhangi bir utançtan kaçınmak, sizin de intikam almaya ihtiyacınız var – her şey birbirine gayet güzel uyuyor."

Lucadello arkasına yaslandı.

Hagen'in kalbi o farkında olmadan sakinleşmişti. Arada böyle gidip geliyordu. Dışarıda yağmur azalmamış ama kalabalığın sesi artmış gibiydi.

Hagen başparmaklarından birini kalabalığa doğru büktü. "Peki büyük adamın kardeşini tartışmaya vaktimiz var mı?" Başsavcı Daniel Brendon Shea'yı kastediyordu.

"O konuda size nasıl yardım edebileceğimizi bilmiyorum."

"Bu doğru mu? Bütün bunlar yüzünden sizin de bizim kadar kayıpta olacağınızı düşünmüyor musun?"

"Ben şahsen mi?"

"Sen sahiden şu paralı asker misin?"

"Hepimiz öyle değil miyiz?" dedi Lucadello. "Dur, unuttum. Sizde her şey aile içindi. Sevimli bir kavram. Sahiden buna sarıldığına inandığımı söyleyemeyeceğim. Yani senin, şahsen."

Hagen cevap vermek tenezzülünde bulunmadı.

"Neler olur?" diye sordu onun yerine. "Belli bir Kolombiyalı hapisten-ücretsiz-çıkış kartını kullandığı zaman?"

"Sana söyledim, biz aslında böyle konuşmayız." Lucadello kür-

süyü gösterdi. Müzik görüşmelerini kaydetme girişimlerini boşa çıkarırdı. Artı, hem onunkiler hem de Hagen'in adamları salonda dinleme cihazı var mı diye bakmışlardı. "Kolombiyalı – yani Carlo Tramonti'den söz ediyorsun, değil mi? Onu tanır mısın, yoksa sadece *un amico delgi amici* mi?"

Dostunun dostu. "Çok komik."

"Duyduğuma göre ormandan çıkmış. Etrafa biraz para saçmış ve Cartagena'da iki yıldızlı bir otel dükkanı ayarlamayı becermiş, tam kıyıda, pek hapis sayılmaz." Lucadello kafasını tavana kaldırdı ve zihninden hesap yapıyormuş gibi suratını buruşturdu. "Muhtemelen sonsuza kadar işleri oradan yürütebilir, tıpkı Luciano'nun Sicilya'dan yürüttüğü gibi. Fakat gerek yok. Bana göre Tramonti üç rüşvet ve iki iyi avukatla gelip evindeki yatağında uyuyabilir. Kusura bakma ama, şu Tekel imasıyla Tramonti'nin federal hükümete şantaj yaparak oltadan kurtulmaya çalışabileceğini söylemek istemedin, değil mi? Ne şaka olurdu ama!"

"Ben olsam –"

"Yok, sahiden. Adam mahkemeye çıkar. Bu herif daha önce de mahkemede bulunmuş, hatta biraz da hapishane görmüştü – kundakçılık, soygun, falan filan. Fakat bu sefer bütün Louisiana eyaleti avucunun içinde, o yüzden de suçlamaları yapan kişi *o*. Çok gizli hükümet ajanlarının, bir suç kartelinin başı sıfatıyla ona gelip kibarca adamlarından bazılarını Küba'nın liderini – neydi o kelime? Hah, *uçurmak* – uçurmak için verebilir mi diye sorduklarını anlatıyor. Ne kadar uygun partnerler olurlardı ya! Hükümet şu meşhur Kızıl Tehdit'le savaşıyor, gangsterler de intikam peşinde çünkü Komi'ler kumarhanelerini çalmış. Böylece ne yapıyorlar, plaja yakın, güneşli güzel bir yerde, ilkbaharda çalışma yapan futbol takımı gibi bir kamp kuruyorlar. Hedef çalışmaları yapıyorlar, hükümetin sağladığı eşofmanlarla ortalıkta dolanıyorlar ve oturup, mesela, nasıl en fazla lideri dalmaya gönderebileceklerini ve patlayan o özel deniz kabuğunu nasıl alabileceklerini tartışıyorlar. Suikastçılar daha çok et ve patates, tabanca ve bıçak tipleri ama onların da kendilerine göre önerileri oluyor ve hep birlikte gayet güzel vakit geçiriyorlar. Ne yazık ki, oyuna asla giremiyorlar, çünkü – buraya dikkat et – anlaşılıyor ki hükümet iki gangstere daha gitmiş ve iki vurucu ekip da-

ha oluşturmuş. Maalesef o öteki ekiplerden bir mankafa Küba'ya gidiyor ve işi berbat ediyor. Komi düşmanımızın, böyle bir şey olur beklentisiyle tuttuğu bir *sahteyi* öldürüyor. Sonra salak yakalanıyor, ama mahkemeye çıkamadan, kaçmaya çalışırken vuruluyor. Bunların çoğu mahkemedeki adamımızın sadece duymuş olduğu şeyler. Ama hey, şaibe olduklarını unut. İşin can alıcı noktası hepsinin doğru oluşu! Her kelimesinin!"

Hagen dudaklarını ısırdı. Can alıcı nokta *buydu*.

Kesin konuşmak gerekirse, bir Corleone askeri olan Carmine Marino mankafa değildi. Sadece cesur bir piyondu. Ama onun dışındaki her şey sahiden olmuştu.

Lucadello yapmacık bir huşu içinde başını salladı. "Ama dur. Kahkahalar devam ediyor. Adamımız jüriye bu komik hikayeyi anlatmak üzere mahkemeye gelmesinin tek nedeninin, yakınlarda *tümüyle farklı* bazı hükümet ajanlarının kendisini kaçırması olduğunu açıklıyor! Onu hayatında hiç gitmediği – ama kahve, fahişe ve pek çok karlı uyuşturucu ithal ettiği – bir ülkeye göndermişler. O ülkenin pasaportunu da taşıyormuş, ama şey, sahteymiş. Her şey Ivy Ligi eğitimli başsavcı, başkanın *kardeşi*, bu suç dehasına karşı nasıl dava açacağını bilemeyecek kadar aptal olduğu için bu hale gelmiş, bu arada, suç dehamız ilkokul terk olduğu için imzasını X olarak atıyor. Yani genç Shea, bu kalbi temiz çocuk, aptalca bir oyuna başvurmuş: Adamımızı alıp ormana götürmüş ve orada bırakmış. Breh, breh, breh. Ne büyük başarı!"

"Aptalca oyun mu?"

"O zaman şunu açıkla bana. Dostumuz Başsavcı televizyona çıkıyor ve mirası hakkında böbürleniyor ... yok, Mafya'yı ilk getiren adamı bulana kadar tarihin derinliklerine dalacağını söylüyor. Ki, sen, ben ve FBI direktörü öyle birinin varolmadığını biliyoruz. Sadece etnik karalama falan filan, öyle değil mi?"

Aslında FBI direktörü kamuoyu önünde Mafya'nın varlığını asla dile getirmiş değildi. Tom Hagen'in elinde direktörün tafta elbiseler içinde sadık asistanının yaptığı ağız seksinin sefasını sürerken çekilmiş fotoğrafları vardı ve bu konuda çok yararlı oldukları kanıtlanmıştı.

"O zaman başsavcının bu gözle görünmez imparatorluğa karşı ilk büyük hareketi ne?" diye devam etti Lucadello. "Nereden başlı-

yor? Carlo Tramonti'den. Ama büyük bir duruşma açıp, o ciğeri beş para etmez adamlarıyla birlikte, herifi cinayetten, ya da hiç olmazsa vergi kaçakçılığından suçlamıyor. *Sağlam* bir işe kalkışmıyor. Sadece salakça bir sınır dışı etme gösterisi yapıyor. Niye? Niye oradan başlıyor? Çünkü elinde dava yok. Uygun, zamanı gelmiş bir şey yok, hiçbir şey yok. Ve *biliyor ki* Tramonti elinde şu hapisten-serbest-çıkış-kartı var ve bu kartı çekebilir ve çekecektir."

"Sence Danny Shea onun o kartı çekmesini mi istiyor yani?"

"Sağduyu böyle gerektiriyor."

Hagen bezginlikle elini salladı.

Danny Shea – ve Hagen'in bildiği kadarıyla Joe Lucadello ile dostları da – Tramonti'nin o kartın *çekilemez olduğunu* anlamasını istiyordu. Tramonti'nin, doğru dahi olsa hikayesini mahkemeye götüremeyeceğini ve hiçbir iyi avukatın da bunu önermeyeceğini bilmesini arzu ediyordu. Danny Shea halkın kalbini ve zihnini kazanmaya çalışıyordu. Halka açık bir davada, çocukluğundan beri bu ülkede yaşamış olan ama hayatında adım atmadığı bir ülkenin sahte pasaportu dışında geçerli bir pasaporta sahip olmayan bir adamı suçlamak kolay olurdu. Zaten başka bir büyük komplo, yani Kızıl Tehdit karşısındayken halkı korkutmak da kolay olurdu. Bu büyük bir siyasi gösteriydi ve Shea kardeşler televizyona çok yakışan o İrlandalı popolarının kılına kadar siyasetçiydi.

Hagen, "Sağduyu" dedi, "Enayiler içindir".

"Bir daha söylesene" dedi Lucadello.

"Sağduyu kitleleri uyutan asıl afyondur."

Lucadello Hagen'in sırtına vurdu. "Senden hoşlanmaya başladım *paisan*. Kim söylemiş bunu?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Birinden alıntı yaptın. Alıntı gibi geldi bana."

Hagen alışkanlıkla Vito Corleone'den alıntı yaptığını söyleyecekken Vito'nun asla böyle bir şey söylememiş olduğunu fark etti. Yine de, Hagen bunu kendisinin düşündüğünü söyleyebilir miydi? Pek uygun olmazdı.

"Vito Corleone'den duymuştum" dedi. Onurlu bir yalan. Sonra bunu başka bir yalanla süsledi: "Büyükbabamdan."

3. BÖLÜM

"Ne harika bir gün." Theresa Hagen dalga geçer gibi değildi. Daha ziyade bu fikre kendini inandırmaya çalışıyordu. Otelin asansöründe, akşam yemeği için giyinmiş olarak ikisi baş başa aşağı iniyorlardı. Yağmur nedeniyle (ve Gonca Payton ile Jimmy Shea arasında yaşanan perde arkası bir çekişme yüzünden) Başkan ve Bayan Shea ziyaretlerini kısa kesmişler ve Washington'a doğru yola çıkmışlardı.

Tom, "Üzgünüm" dedi. Kendi günü de çok güzel geçmiş sayılmazdı – küçük bir iyi haberden gerisi işe yaramazdı.

"Üzülme" dedi Theresa. "Ben ciddiyim."

"Vay vay vay" deyip eğildi ve karısının zarif ensesine bir öpücük kondurdu.

"Kes şunu."

"Elimde değil." Theresa sırtı açık kırmızı bir elbise giymişti. Koyu, parlak olmayan bir kırmızıydı ama yine de kırmızıydı. Poposunu harika gösteriyordu. İster iyi, ister kötü, gençliğindeki tombulluğunun çoğunu yitirmişti. İnsan gözlerini kısıp bakınca, annesinin o kemikli yapısını görebiliyordu, fakat Theresa'nın poposu hâlâ soğan biçiminde şahane bir şeydi. "Elim ayağım tutmuyor."

Theresa kızardı. Kırklarındaki zeytin tenli bir kadının kızarmasından daha hoş ne olabilirdi? O kızarma bir an için Tom Hagen'in gözünün önünde ilk tanıştığı zamanlardaki kitap düşkünü kızın– herkesin içini okuyabilecek kadar zeki, gördüklerini bir silah olarak

kullanmayacak kadar kibardı – ve sonraki bütün aşamaların canlanmasına yol açtı: Şimdiki bu kadını ortaya çıkaran ve bir şekilde, ister kader ister şans sonucu onu hâlâ iltifatlara karşı garip bir şekilde hassas olarak buraya, kendisinin yanma getiren olayları ve koşulları, düşündü; belki de bu o büyük hiçlik ya da her şey demek olan aşktı.

"Nasıl geçti?" dedi Tom. "Günün?"

Son yarım saati odada hazırlanma telaşı içinde geçirmişler, eski, çocuklu evlilikleri ayakta tutan o bildik sesleri çıkarıp, iki kelimelik cümleler sarf etmişlerdi. *Önce sen. Bilmem. Kahve? Pardon. Şunu kapasana.*

"Uzun hikaye" dedi Theresa, bir yandan da kocasının papyonunu gerginleştiriyor, smokininin klapalarını düzeltiyordu.

"Anlatsana" dedi Tom.

"Başlangıç olarak" dedi Theresa, "Bir maymun çiftliği vardı, dalga geçmiyorum, beş kilometre genişliğinde."

Asansör çınladı. "Senin durak" dedi Tom.

"Sahiden yapacak mıyız bunu?"

Tom sırıttı. "Buraya gelmemizin asıl sebebi bu, bebek."

"Bebek mi?"

Tom omuz silkti. Ne olmuş yani? *Bebek.* Yaygın bir sevgi sözü. "Haydi git de girişini yap."

Kadın birinci katta indi. Kapı kapandı. Tom son katı tek başına indi.

Fontainebleau'nun lobisindeki geniş, döner merdiven sırf bu amaçla yapılmıştı. Hanımlar asansörden önce inerdi (o gün daha önce yine aynı otelde kalan metresine bunu söylediğinde sinir bozucu ve tahrik edici bir yorumda bulunmuştu). Sonra kavalyeleri asansörle devam eder, lobide yerlerini alır ve hanımefendilerinin inmesini beklerlerdi.

Theresa inmeye başlarken, Tom lobideki kalabalığı hizaya sokan tellala bir bakış fırlattı ve kendisi tam bir dizinin üstüne çökerken adam usta bir hareketle bir düzine gülü eline verdi. Zamanlama mükemmel olmuştu. Tom buketi karısına sundu. O bu asil ve romantik hareketi yapmış ve hiç kimse, hatta buketi günlük gazeteyi alır gibi kayıtsız bir şekilde alan Theresa bile, ne tebessüm etmiş, ne de bir tepki vermişti.

"Çocuklarının annesine *bebek* mi diyorsun?" dedi.

"Bu anı mahvetme." Tom ayağa kalktı ve yemek salonunu gösterdi. "Hadi gel de bana şu maymunları anlat olur mu?"

Theresa çiçekleri okşayarak "Pardon" dedi. "Düşünceli bir hareket. Gerçekten çok güzeller."

Hangar büyüklüğündeki balo salonunda, üzerinde HOŞ GELDİN BAŞKAN SHEA! yazan, ilan tahtası büyüklüğünde bir bez afiş asılmıştı. Hagenler ilk gelenler arasındaydı, bu da Tom'u neredeyse etrafına bakınıp da öbür erkeklerin çoğunun sıradan bir geceye katılırmış gibi günlük takım elbiseleriyle gelmiş olduklarını fark etmek kadar sinirlendirdi (bir yere tam zamanında gitmek de Vito Corleone'den öğrendiği ve artık kanma işlemiş olan başka bir dersti). Kafasını salladı. Florida işte.

Tom'la Theresa'nın yeri epeyce arkadaydı, bu da, hele Theresa'ya hayran hayran bakacak Shea'lar da olmayınca, gayet iyiydi. Hagenler, Tom'un kısa ve acıklı Nevada kongre üyeliği esnasında politikaya yeterince doymuşlardı.

Tam yerlerine oturacakken Tom çılgın bir dürtüye kapıldı ve karısının kulağına eğilip "Hadi gidelim" diye fısıldadı.

Kadının gözleri parlamıştı. Dürtüydü evet, ama çılgın değildi demek ki. Doğru bir şey yapmıştı. "Nereye?"

"Burası hariç herhangi bir yere" dedi. "Hoş bir yere, sadece sen ve ben."

Yürümeye devam edip yan kapıdan çıktılar ve bir taksiye binip, Joe's Stone Crabs'a gittiler.

Yolda, en son ne zaman böyle bir şey yaptıklarını, kentte çocuklar olmadan, Tom'un öpeceği yüzükler olmadan, Theresa'nın ilgilenmesi gereken önemli bir ressam veya müze mütevelli heyeti üyesi olmadan bir gece geçirdiklerini konuştular. Belki de New York'ta yaşamaya başladıklarından beri, yani yedi yıldır yapmamışlardı.

Mekan çok kalabalıktı ama Tom birkaç kişiyi tanıyordu ve Theresa ile ikisini doğruca karanlık bir bölmeye götürdüler. Garson içki siparişlerini aldı ve güller için bir vazo buldu.

"Eee" dedi Theresa, "Günümün nasıl geçtiğini dinlemek istiyor musun?"

"Ben de tam onu sormak üzereydim" dedi Tom.

Theresa gözlerini devirdi ama sevgi dolu bir ifadeyle.

Miami'de bir modern sanat müzesi kurmak isteyen birileriyle kahvaltı etmişti, Theresa öyle bir müzeyi Las Vegas'ta kurmuştu ve bu konudaki bilgilerinden faydalanmak hevesindeydiler. Pohpohlayarak belli ki. Sonra da Palm Beach'teki bir koleksiyoncuyu görmeye gitmişti, kadın para içinde yüzen kaçık bir mirasyediydi ve şu maymun çiftliğini kurabilmek için bir sürü harika eser satmıştı. Hayvanları iflas etmiş hayvanat bahçelerinden kurtarmış ve her ne demekse "Yardımcı maymunlar" olmak üzere eğitmişti. Ayrıca hükümet de ondan maymun satın alıyordu, şu NASA'nın uzaya yolladıkları da dahildi bunlara.

"Ya da gönderdiklerini iddia ettikleri" dedi Tom.

"Kimin umurunda?" Theresa gülerek şarap kadehini kocasınınkiyle tokuşturdu. "Hikaye satıyor."

"Kesinlikle" dedi Tom ama karısının neyi kastettiğini pek anlamamıştı.

"Sonra, öğleden sonra ..." Şarabından epeyce içti. ".... bir ev satın aldım."

"Ne yaptın?"

"Öyle bakma bana. Bir ev satın aldım. Çok iyi bir anlaşma yaptım."

Fiyatı söyledi ve çalmak gibi bir şey olduğundan söz etti ama Tom'un başı dönüyordu. Bu kadarı çok fazlaydı. "Demek bir *ev* satın aldın? Bana söylemeye bile gerek görmeden? Yüce Tanrım, Theresa, senin ev *aradığını* bile bilmiyordum. Ne haltımıza lazım ki ev?"

"Sana anlatacaktım – aslında bir tür şaka gibiydi – ama o ev ... Ah, Tom, görene kadar bekle. Buraya yakın tek katlı bir ev. İçine girince dışarıdan göründüğünden daha büyük. Okyanustan altı blok ötede, arka bahçesi bir kanala bakıyor. Havuzu var, greyfurt ağaçları var, kiremit çatısı, kemerleri, selvi ağacından döşemeleri, hatta bir terası bile var. Şahane bir yer. Klasik eski Florida evi. Çocuklar evden kopmaya başlayınca böyle bir tatil evi bizi bir arada tutabilir. Tam bir aile gibi toplanabileceğimiz bir yer."

En büyük çocukları Frank, Yale'nin hukuk fakültesinde birinci yılındaydı; Andrew ise Notre Dame'de ilahiyat mastırı yapıyordu.

"Çocuklarımızın bir yere gittiği yok. Sadece okuyorlar. Kızlar daha bebek."

"Oğlanlar gitti bile Tom. Kabullen bunu. Ve itiraf etmek zor geliyor ama dokuz ve dört yaş bebeklik sayılmaz. Çok çabuk geçecek. Bak Frank ne kadar hızlı büyüdü."

Bunların hepsi doğruydu ama Tom'un söylemeye çalıştığı bu değildi. "Ben bir şey imzalamadan nasıl ev satın alabilirsin?" Aslında önemli olan bu da değildi. "Ben görmeden?"

"Benim kendi param var. Satıp parasıyla nakit ödeme yapabileceğim parçalar var."

Bu da değildi. Önemli olan, Tom – ve Theresa – etrafa ne kadar nakit para saçarsa geride o kadar iz bırakmış oluyorlardı. Sanat eseri satın almak için kullandığı hesap aslında denizaşırı bir şirket hesabıydı. Bermuda'da. Ama bu ev? Kim bilebilirdi?

"Sanat bir şey" dedi, "Ama ev?"

"Tabii ki o da başka bir şey" diye kabullendi. "Ama hepsi iş, öyle değil mi?"

Zeki bir kadınla evli olmaktan memnundu ama bazı yönlerden insanı zorluyordu. "Florida'yı sevmiyorum" dedi Tom.

"Saçma" dedi Theresa. "Herkes Florida'yı sever."

"Bir milyon dolar verseler burada yaşamazdım"

"Zamanla muhtemelen bir milyon dolarımız olur. Bu büyük bir yatırım."

"Bizim başka yatırımlarımız var."

"Ailemiz burada Tom."

Tom aniden anlamıştı.

"Sen ve Sandra ile ilgili değil mi?" dedi.

"Hızlısınız avukat."

"Şöyle diyeyim" dedi Tom. "Bu, *çok samimi* kavramına yeni bir anlam katıyor." Sonny'nin dul karısı Sandra Corleone Hollywood Florida'da, pek uzak sayılmayacak bir yerde yaşıyordu. On yıldır eski bir New York itfaiye şefiyle nişanlıydı, adam kaza olarak göstermeyi başardığı yangınlar karşılığında şimdi orada bir içki mağazası zincirinin başkanlığını yapmaktaydı. Sandra ile Theresa kardeş değillerdi ve bundan daha farklı olamazlardı ama Tom'un görmüş olduğu kardeşler kadar yakındılar birbirlerine. "Siz ikiniz ne zaman-

dır pişiriyorsunuz bu işi?"

Theresa muzaffer bir edayla yine kadeh tokuşturdu. "Sadece bir bak, tamam mı? Önyargısız yaklaş."

Tom kafasını salladı, yenilmişti. "Şart değil." Bu işe de muhasebecileri koşturabilirdi. Karısı istiyorsa istiyor demekti. Bunun ailesi için ne kadar iyi olacağını da görüyordu. Güneşli küçük bir yer. Gerçekten orada yaşamak zorunda kalmakla aynı şey değildi. "İstiyorsun madem, o zaman al."

"Seni seviyorum Tom."

"Sevsen iyi olur."

Garson gelip şarap kadehlerini yeniden doldurdu.

Tom, "Getirmeye devam et" dedi, sözlerinin sadece yarısı şakaydı.

"Eee" dedi karısı, "*Senin* günün nasıldı?"

Gözleri buluştu. O ışıkta, sanki bu sefer sahiden cevap vermesini bekliyormuş gibiydi. Tom gözlerini kaçırmadı. Onca yıldan sonra, sorulara verdiği onca kaçamak cevaptan sonra bile karısı sormaya devam ediyordu.

Tom kadehini alıp koca bir yudum şarap içti.

Aslında ne demesini istiyordu acaba?

Of çok yoğundu hayatım. Neredeyse bütün örgütü mahvedecek olan şu herif ortaya çıktı, yalnız belki FBI ele geçirmiş onu. Adamın bildikleri hepimizi hapse sürükleyebilir, eğer birkaç yıl önce Michael benden habersiz olarak uçağını sabote etmeye kalkışmasaydı bir milyon yıl geçse konuşmazdı aslında. Bay Geraci o kazadan kurtulmakla kalmadı, sonunda her şeyi anladı – üstelik benden bile önce. Uzun lafın kısası, bir şekilde bu adamı bulup öldürmek zorundayız. Tamamen nefsi müdafaa anlamında.

Sonra öğleden sonra, sana dediğim gibi, bazı rutin yasal işlerle uğraştım. Evrak çantası olan bir avukat, yüz tane silahlı adamdan daha fazla şey çalabilir, bu arada çanta için tekrar teşekkürler. Sonra, Birleşik Devletler başkanıyla kısa bir görüşme yapmak istedim; bunu senden gizlemek zorunda kaldığım için kusura bakma tatlım. Zaten işe yaramadı. Başkanın babası müşterimizdi ama öldü ve oğulları bize sırt çeviriyorlar ki bu çok komik. Biz olmasak Jimmy Shea seçimi kaybedecekti ve emeklilik planı devreye girene

kadar Gonca Payton bazı dostlarımızdan maaş alacaktı. Yine söylüyorum, bu komik bir dünya. Senin de aynı fikirde olduğunu biliyorum, sanata o kadar yoğunlaşmanın bir nedeni de bu. Her neyse, Shea'nın golf oyunu yağmur yüzünden ertelendi ama benimle görüşmek yerine Payton'la ikisi buraya iltica etmiş bir Kübalının çalıştırdığı boksörün unvan maçı için yınlayıp gittiler, bu arada o eve yatıracağın paranın bir kısmını geri almak istersen öteki boksöre oyna. Sonra sümüklü yardımcılardan biri, toplantının maçtan sonra limuzinde yapılacağını söyledi bana. Ben de özgürlük şampiyonunu, Amerika'nın bağrına bastığı, daha iyi bir dünya hayal eden adamı görmeye salona gittim. Bu arada, Payton Shea'dan nefret ediyor ve gülümsemesi bir cesedinkine benziyor. Her şey bir boks ringinde olup bitti. Boksör elinde cılız bir Amerikan bayrağıyla orada durdu. Her şey bitince bir Gizli Servis ajanı beni bir kenara çekti ve toplantının iptal edildiğini söyledi.

Tom şarabını bitirdi ve uzanıp Theresa'nın öteki elini tuttu. Hafifçe masaya abanmıştı. Birbirlerinin gözlerine baktılar.

Sonra otele döndüm. Aşağı yukarı Sandra'yla senin arkamdan iş çevirip ev alışverişi yaptığınız sırada, benim senin arkandan çevirdiğim iş ise daha beterdi. Affedilmezdi. Dün gece de oradaydım, hani uyuyamadığımı ve yürüyüş yapma ihtiyacında olduğumu söylediğim zaman. O bir yalandı çünkü – uykusuzluk çeken ve kabuslar gören Mike'nin aksine – gayet iyi uyuyorum. Sen de biliyorsun. Yine de soru sormadın ama değil mi? Yatağımızdan çıktım ve giyinip üç kat aşağı indim, beklenmekte olduğum odanın kapısını çaldım.

Bir anlamı yok.

Bu tam olarak doğru değil ama kesinlikle onu sevmiyorum. Senin için ya da ailemiz için bir tehdit değil. Kendime de açıklayamıyorum, sadece senin de bildiğin gibi erkekler böyle şeyler yapar. Muhtemelen senin de haberin var ondan. Nasıl anlamamış olabilirsin ki? Yıllardır sürüyor. Vegas'ta yaşıyor. İş için her zaman gittiğim bir yerde. Ve, evet, doğru tahmin ettin: Ona bebek demem hoşuna gidiyor.

Bu konuda ne hissetmem gerektiğini düşününce – hemen hemen hiç düşünmüyorum – korkunç olduğunu biliyorum. Aptal bir adam değilim. Hayatımın her aşamasında, hissetmediğim bir şeyleri his-

setmem gerektiğini anladım. Bir insan anlamadığı bir şeyi anlayabilir ama zorla nasıl bir şeyi hissedebilirsin? Bu konuda bir erkeğin ne yapması gerekir?

Eğer bütün bunlar açığa çıksa herhalde ailemiz dağılır. Ben yıkılırım. Fakat sen bunları gerçekten bilmedikçe, bu konuyu aramızda asla konuşmadıkça, ben yakalanmadıkça, dürüst olmam gerekir ki kendimi kötü hissetmiyorum.

Hiçbir şey hissetmiyorum.

Üzüldüğüm de bu zaten.

Bir sürü erkeğin ve bir fahişenin öldürülmesi için kurulan planlara yardım ettim. Cesetlerin daha soğumadığı odalarda gayet sakin bir şekilde iş konuştum. Üç adamı bizzat ben öldürdüm Theresa. İlk seferindeki sadece on bir yaşında yetim bir çocuktum, sokakta yaşıyordum. Onu hatırlamaktan hoşlanmıyorum. Olayın olumlu sonucunu düşünüyorum sadece, ki o da Sonny'nin kendi ailesiyle yaşamam için beni evine götürmesiydi. Diğer ikisi geçen sene oldu, seninle ve Andrew'le birlikte Notre Dame – Syracuse maçını seyretmemizden hemen önce. Birinde şu anda da taktığım kemeri kullandım, durup düşünsem garip gelecek ama hiç düşünmüyorum. Öteki adam, yani kafasından vurduğum Louie Russo'ydu, Chicago suç örgütünün başıydı ve hasta bir adamdı, çeşitli nedenlerle onu düşünmekten de hoşlanmıyorum. O olmadan bu dünya daha iyi bir yer sana garanti verebilirim. İşte yine: Nefsi müdafaa. Üçünde de ya ölecektim ya öldürülecektim ve ben öldürdüm.

Bunlar beni rahatsız etmiyor.

Kimse, herhangi bir şey için benden kuşkulanmıyor – sen hariç, senden emin değilim.

Senin de bilmen gerektiği gibi canım, ben sadece Michael'in avukatı ve gayrı resmi kardeşi değilim. Aynı zamanda onun consigliere'siyim ve son zamanlarda bir de sotto capo'su oldum. Ben Sicilyalı değilim, İtalyan bile değilim.

Bütün bunları biliyorsun. Bilmen gerekir. Pearl Harbor'dan hemen sonra, annenle baban pek çok İtalyan göçmen gibi tutuklandığında onları oradan öyle çabucak nasıl çıkardım sanıyorsun, ha? Kuzenin dara düştüğünde, hayatında Rhode Island'a adım atmamış bir lise jimnastik öğretmeninin nasıl olup da aniden oradaki otomat

işine geçtiğini hiç merak etmedin mi?

Kaç kez resim satın almak istedin ve sana verdiğim ve hiç soru sormadan aldığın o nakit para zarflarıyla bunu başardın? Sen zeki bir kadınsın Theresa. Eğer sana akladığın paranın miktarını tahmin et deseydim – ki bunu asla yapmayacağım – eminim ki kafadan hesaplayabilirdin, bu arada sanat simsarlarının görmezden geldiğin vergi sahtekarlıklarından da söz etmiyorum.

Sen biliyorsun. Cevaplayamayacağım sorular sormayı sürdürüyorsun ama Theresa, aşkım, sen biliyorsun.

Yengeç dolu tabakların gelmesiyle bakışmaları kesildi.

"Ee?" dedi Theresa. Her zamanki gibi biraz kırılmış görünüyordu. "Söyleyecek bir şey yok mu?"

"Ah, bilirsin işte" dedi Tom ellerini kaldırarak. "Pek bir şey yok sanırım. Her zamanki gibi bir gündü."

Karısı "Vay" dedi, "Şu yemeklere bak! Bu kadar şeyi hayatta yiyemem."

Theresa onun uzun sessizliklerini daha önce de sayısız kereler geçiştirmişti, hem de çoğu zaman mum ışığının ve ekşi beyaz şarabın yardımı da olmadan.

"Sandra'yı ara" dedi Tom. "Bahse girerim o yardım eder."

"Aradım bile." Theresa hınzırca olduğunu umduğu bir şekilde sırıttı. "Bayanlar tuvaletine gittiğim zaman. Stan'la ikisi yoldalar."

Tom, Theresa'nın iyi bir kalbi var, diye düşündü. O anda da muhtemelen epeyce kırıktı o kalp.

4. BÖLÜM

Indio'lar ölüler ülkesine bir ad takmışlardı. Mictlan diyorlardı. Nick Geraci Taxco'da iş yapmayı başaran tek insan olduğu hayaline kapılmıyordu.

Solmakta olan çöl ışıkları altında balkonunda duruyordu, bir bornoza sarınmış vaziyette, yeniden giyinme işkencesini ertelemekle meşguldü. Arkasında, yerdeki yeşil seramiklerin üstünde o sabah küfrede küfrede fermuarlarını çekip düğmelerini iliklediği giysileri artık kan revan içinde ve onu öldürmeye gelen yabancıyla birlikte bir kilime sarılmış olarak duruyordu.

Taxco yüzyıllar önce, ülkeyi fetheden ve yerlileri köleleştirip gümüş madeninin karanlık deliklerine gönderen fatihlerin, kolonileşen takviye güçleri tarafından bu dik yamaca kurulmuştu. Kodamanlar temiz havanın ve cennet gibi ortamın tadını çıkarmak üzere tepede kalmış, ileride parke döşeli dolambaçlı labirentlere dönüşecek olan yolları denetlemiş, zar atıp, önce bir tür içki içen, ardından bir sonraki ziyaretçiye hazırlanan yerli kadınları istismar etmişti. Şimdi burası küçük bir kent olmuştu, hâlâ gümüş kaynağıydı, belli bir nedeni olmasa da sevimli, mücevher mağazaları ve barlarıyla kirli, begonvil, haşlanmış tavuk, kavrulmuş mısır unu ve çürümüş ot kokularıyla yabancıların ve eksantriklerin cennetiydi. Her köşede turistlerin ve yeni gelenlerin nefesini kesen, fotoğraf makinelerine sarılmalarına yol açan manzaralar vardı.

Geraci'nin dairesi üçüncü kattaydı. Balkonundan *zocalo*'yu, ya-

ni Santa Prisca kilisesinin barok kubbesini ve her biri dağla ve onun sanat eseri gibi, birbirinden farklı el değmemiş çıkıntılarıyla keskin açılar oluşturan kiremit damlı koloni evlerinin keyifle yayılışını görebiliyordu. Bulunduğu yerden kent Meksika (ve İtalya) bayrağı gibi beyaz, kırmızı ve yeşil parlıyormuş gibi görünüyordu. Fakat Geraci bu güzelliği fark etmeyecek kadar uzun süredir Taxco'daydı.

Gümüş mağazalarının tezgah arkalarında oturan hüzünlü bakışlı kadınları, ya da kafe masalarında oturmuş kadınları seçebiliyor ve onların pazarlıkçı müşterilerine ya da ilgisiz sevgililerine asla göstermedikleri ekşimiş suratlarını izliyordu. Tek başına mırıldanarak garip, ne bir yere giden ne de bir yerden gelen acele adımlarla gezinen adamları da görüyordu. Ayrıca yolun kenarından tintin giden, sanki sessizce şeytanlarına küfredermiş gibi kafaları oynayan köpekleri de fark etmişti. Onun kalbi de o köpeklerleydi.

Omzunun üstünden dönüp kilime baktı. Sokaktan almıştı. Yündü, parlak turkuvaz ve portakal rengiydi, arada siyahlar da vardı. Üzerinde bir savaşçı deseni bulunuyordu, asil bir profildi. Kilimi severdi.

Geraci adamı öldürmek istememiş olsa da ve şu anda acıyan elleri zor işlere, daha da zoru giyinmeye alışık olsa da, yumruklarının yeniden zonkladığını hissetmek çok çılgınca bir şeydi – her anlamda. En son ne zaman gerçek bir yumruk attığını hatırlamıyordu. İhtiyaç olunca, bedeni onu şaşırtmış ve ihanet etmemişti.

Korkuluğun üstünden eğildi ve yüzyıllardır kentin çöplerinin döküldüğü, bugünün çöp dağının sık sık yarının kuru çukuru haline geldiği, kahverengi lağım göllerinin oluşup kaybolduğu, çocuklara asla gitmemelerinin tembih edildiği, rüzgara karşı korunaklı boğazı uzaktan görebildi. Gün boyu akbabalar dolanır, geceleri kurtlar devriye gezerdi. Orada başka cesetler de olduğuna hiç şüphe yoktu ama bu Geraci'nin oraya götürdüğü ilk ceset olacaktı. Bundan rahatsızlık duymadı. Ne de olsa New Jersey'de yaşamıştı.

Fakat giyinmek, işte bu onu rahatsız ediyordu.

Titremeler de rahatsız ediyordu ama onlar gelip geçiciydi.

Karısı Charlotte Nick'in yüzünden, zaman zaman ifadesiz oluşundan şikayet ederdi, fakat öldürülmesine yol açmadan onunla yeniden bir araya gelmesini sağlayacak bir yol bulana kadar bu hiç

önemli değildi. Eğer başkaları yüzündeki ifadeleri göremiyorsa bundan Nick Geraci'ye neydi?

Düşüncelerinin dağılması rahatsız ediciydi ama pek sık olmuyordu. Ne de olsa elliye yaklaşmıştı. Herkes bir şeyleri unutuyordu. Bu bir lütuf olmalıydı. Geraci de, her gün karısını ve çocuklarını düşünüp, onları yakında görme umudunun ne kadar az olduğunu hatırladığı zaman kendini ne kadar zavallı hissettiğini unutabilmeyi *isterdi.* Ayrıca geçirdiği uçak kazasını ve bütün sorunlarına yol açtığına inandığı kafasına yediği o darbeyi de unutabilmek *isterdi* (eskiden unvan maçları yapan bir ağırsiklet boksörüydü ama maçlarının çoğu şikeliydi, kafasına kendisi bir şeyi unuttuğu zaman vurduğundan daha ağır darbeler aldığı nadirdi). Fakat Nick Geraci'nin asla ama asla unutamayacağı şey Michael Corleone'nin uçağa sabotaj yapılmasını ayarlamış olmasıydı. Geraci, ne kadar sürerse sürsün bir şekilde ödeşme umudunu hiç kaybetmiyordu. Bazı hareketleri yapma becerileri zarar görmüştü. Ne zaman bir gömlek iliklemeye kalksa veya lanet bir pantolonu kapamaya çalışsa, sanki Michael Corleone o soğuk ve düşününce insana ifadesiz gelen bakışlarıyla onu süzüyormuş gibi geliyordu.

Geraci yapması gereken iş için kendini katılaştırdı ve dönüp içeri girdi.

Sonra paniğe kapıldı.

Bir an için yapması gereken öteki işi unutmuştu. Çok kısa bir an için – ama çok daha fazla zamana bedeldi – Geraci ölü adamın kim olduğunu iddia ettiğini bile unutmuştu.

ORTADAN KAYBOLMASINDAN sadece aylar sonra, Nick Geraci bir efsane haline gelmeye başlamıştı. Hatta büyük, gri *New York Times* bile, oyuna geç kalsa da YARGIÇ CRATER, AMELIA EARHART, LÜTFEN AS GERACI İLE KONUŞUN başlıklı bir yazıyla ağırlığını koymuştu.

Eskiden, Geraci'nin kim olduğunu sadece ait olduğu gizli toplumun birkaç üyesi ile CIA'nın belli başlı bazı kişileri bilirdi – ve bu insanlar için bile sanki bir gecede hayattan daha önemli hale gelmiş gibiydi. Çok azı Geraci'yi suçlasa da, onun yönettiği suikast timini

ve o yüzden Küba'da yaşanan bozgunu biliyorlardı. Michael Corleone'nin yasalara uygun genç bir işadamı olma takıntısı uğruna, Geraci'yi bir piyon olarak kurban edip öldürtmeye çalıştığını da biliyorlardı. Geraci'nin bunu keşfettiğinden ve intikam almak için Cleveland ve Chicago örgütlerinin patronlarıyla komplo kurduğundan da haberleri vardı. Ve komplonun neredeyse işe yarayacağını da biliyorlardı. Bu komplo, doğrudan ya da dolaylı olarak Amerikan Cosa Nostra'sıyla ilişkisi olan düzinelerce ünlü adamın ölümüne yol açmıştı, bunların içinde o iki patron – Chicago'nun patronu Luigi "Louie" Russo (penise benzeyen burnu yüzünden takma adı "Siksurat"tı) ve Cleveland'ın patronu Vincent Forlenza (takma adı "Musevi"ydi çünkü örgütünde üst seviyede pek çok Musevi vardı) ile birlikte her iki örgütün üst düzeyinden pek çok kişi bulunuyordu. Diğer önemli zayiatlar arasında ülkenin en güçlü Musevi gangsteri (Hyman Roth adında bir adam), Los Angeles ve San Francisco örgütlerinin patronları, Corleone Ailesi'nden Rocco Lampone, Frank Pantangeli ve Fredo Corleone de dahil patronun bir altından ve *caporegime*'lerden çeşitli kişiler vardı. Ortaya çıkan kaos, Michael Corleone'yi New York'a dönüp hem yasal, hem de yasadışı işlerini daha yakından takip etmeye zorlamıştı.

Elbette bu olayları bilenler sadece kendi aralarında konuşuyorlardı.

FBI için, Geraci'nin kimliği ve olup bitenler eksik ve kusurlu bir anlam taşıyordu. Büro olaya gerçekten ciddi sayıda ajan atamıştı ama NYPD (New York Polis Teşkilatı)'den yetki almamıştı, söylentiye göre bunun nedeni, olayın yerel bir mesele olması gerektiğine ve bu yüzden de olayın New York'un en iyi teşkilatına kalması gerektiğine inanan FBI direktörü ile, onun yarı yaşında olan ve sözde patronu olup, soruşturmanın birinci öncelikle ele alınmasını emreden başsavcı arasındaki fikir ayrılığıydı. Bu konular çeşitli uyduruk dergilerde ve genç kız dergilerinde yer almış ama doğru çıkmıştı.

NYPD'nin vakaya bakışı FBI'ınkinden de yanlıştı. Geraci'yi *capo di tutti capi*, yani babaların babası olarak tanımlamıştı, oysa Geraci'nin olup olabildiği Aile'nin New York'taki yatırımlarının patronu olarak hareket eden bir Corleone *caporegime*'liğiydi – ki o bile düzmeceydi. Fakat yine de soruşturma NYPD içinde itilaflara yol

açmış, basın da neşe içinde buna çanak tutmuştu. NYPD'nin gerçek inançlılarının oluşturduğu bir hizip – gözler terfilere veya federal görevlere dikilmiş olarak – sahiden de onu bulmaya çalışıyordu. Başka bir hizip ise konuyla hiç ilgisi olmayan çeşitli vakaları kayıp örgüt patronunun üstüne yıkmak için çabalıyordu. Siyasi nüfuzu olan hizip soruşturma kapatılsın ve FBI'ya ve/veya Ohio'da birilerine devredilsin istiyordu. Cleveland'lı suç lordu Vincent Forlenza'nın (ki o da daha az şamatayla ortadan kaybolmuştu ve teknik olarak ölü değildi) resmen torunu olması, Geraci'nin ortadan kayboluşunun veya vefatının bir gangster cenneti olan Cleveland ve/veya yakınlarındaki Youngstown menşeli olduğunu düşündürüyordu. Bu hizipteki bütün polislerin, sırf yeniden düzenledikleri bodrumlarının masraflarının ve çocuklarının diş tellerinin ödenmesine yardımı olan kahverengi kesekağıtlarında gelen nakit paralarla ilgili bir şeyi araştırmaya gönüllü olmadığı için bu soruşturmadan sıyrılmak istediği söylenemezdi.

Basın, özellikle de New York basını eğlencesinden vazgeçemedi. Haftalar boyunca ön sayfalar renkli takma adlar ve çılgın spekülasyonlarla çalkalandı. Hatta "Gangster dünyasında yüksek mevkide bulunan bir kaynak" Geraci'nin daha önce de, 1955'te ortadan kaybolmuş olduğunu iddia etti, aslında adam Erie Gölü'ne çakılan bir uçağın pilotuydu ve San Francisco ile Los Angeles suç örgütlerinin patronlarını öldürmüştü. Pilot baygın olarak bir Cleveland hastanesine kaldırılmış ama sonra ortadan kaybolmuş ve aylar sonra fareler tarafından kemirilmiş ve feci halde çürümüş cesedi bulunmuştu. Pilotun adı güya Gerald O'Malley'di ama onun hakkında bir şeyler bulma çabaları işe yaramadı. O esnada başka iki gazete öyle birinin hiç varolmamış olabileceğini ileri sürüyordu. Bu Geraci ile O'Malley'in tek ve aynı kişi olduğunu kanıtlamazdı. Fakat boks yaptığı günlerde Geraci'nin çeşitli takma isimler kullandığı ve kuşkulu dövüşlere katıldığı doğruydu, o yüzden de birçok kişinin kafasında bu takma isim gelişiminin belli bir yol izlediği fikri uyanmıştı.

Sokakta neler deniyordu? Nick Geraci'nin cesedi Flushing Meadows Parkı'ndaki basket sahasının taze dökülmüş çimentosunun altında bir yere gömülmüştü.

Aslında – inanması zor gelse de – işin gerçeği, yeryüzünün en güçlü ulusu, gizli suç dünyasının güçlü ve işini bilen liderini – uzun boylu, heybetli, sakallı, kronik bir kötü hastalıktan mustarip bir adam – ele geçirmek üzere muazzam bir insan avına çıkmış ve her nasılsa onun gizlendiği kovuğu bulmayı beceremezmişti.

GERACİ, SAKLANACAK yeri Erie Gölü'nün dibinde, balo salonu büyüklüğünde bir bomba sığınağında bulmuştu, sığınağın kendi su arıtma sistemi, elektrik jeneratörü ve sonsuz gibi görünen bir konserve deposu vardı. Geraci burayı Don Forlenza ile birtakım işler yaparken öğrenmişti. Sığınağı bilenlerin çoğu ya ölmüştü ya da oraya bakmayı akıl etmezdi. New York'tan trenle gelirken Geraci her an birinin onu öldüreceğini düşünüyordu. Cleveland'dan, hiç kimseyi tanımadığı Toledo'ya aktarma yapmış, bir tekne çalıp kıyıyı takip ederek Çıngıraklıyılan Adası'na gelmişti. Genelde Forlenza orada bulunmadığında olduğu gibi bina boştu. Geraci alarmı susturup bir pencereye tırmanmış, içki dolabını yağmalamış ve bir radyoyu da "Rock-and-roll" müziğine ayarlayıp açık bırakmıştı, böylece camı çocuklar kırmış gibi görünecekti. Sonra da doğruca sığınağa yollanmıştı.

Tertibatın dahice tarafı, gizli bir konuk odasının dibindeki kayaya oyulmuş olmasıydı, Geraci daha önce birkaç kez o odada kaldığı için gizli kapıyı nasıl açacağını ve iyi gizlenmiş öbür sığınağa nasıl geçeceğini biliyordu. İnsanlar binayı arasalar bile gizli kapıyı asla bulamazlardı. Kapıyı da bulsalar, altta daha büyük bir sığınak olduğu asla akıllarına gelmezdi.

Yukarıda birinin bekleyebileceği, kapısının dışında kendini ne tür bir felaketle karşılaşabileceği, bütün bunların nasıl biteceği sürekli olarak Geraci'nin aklının bir köşesindeydi. Uzun siyah paltolu yabancılar. Veya köşeli çeneleri, kötü takım elbiseleri ve yarı otomatik Thompson'larıyla dalga dalga gelen Dick Tracy'nin G-Men'leri – herhalde bu görüntüler filmlerden aklında kalmıştı, başka nereden olabilirdi? Federallerle hiç köşe kapmaca oynamamıştı şimdiye kadar.

Ya da belki tek bir adam. Michael Corleone'nin evcil katili Al

Neri, gülümseyerek ve tek başına gelecekti.

Yahut Geraci'nin kendi himayesi altındaki Cosimo Barone – Kakalak Momo. Böylesi Michael'in tarzına daha uygundu. Sırf sadakatini denemek için, Nick Geraci'ye baba gibi davranmış olan Sally Tessio'yu – Momo'nun amcasını – öldürtmüştü Geraci'ye.

Geraci dışarı çıkabileceğini – eğer çıkabilirse – nasıl anlayacaktı? Elini açması için onu ne zorlayabilirdi?

Aylarca, Nick Geraci'den başka hiç kimse Nick Geraci'nin nerede olduğunu bilmedi.

O delikte yaşadığı pek çok güçlükten biri de insanların ne bildiğini öğrenememekti. Amatör bir telsiz cihazı vardı ama Geraci nasıl kullanılacağını bilmediği gibi, yerini belli edecek sinyaller gönderir diye denemeye de korkuyordu. Yukarıdaki binanın çatısına bağlı bir antenle çalışan bir de televizyon vardı. Geraci televizyondan nefret ettiği halde açılışından kapanışına kadar izliyordu. Televizyon haberlerinde kendi durumuyla ilgili bir şey yoktu. Zaten, insana hakkında kimsenin bir şey bilip bilmediğini söyleyecek bir haber de yoktu. Televizyonda geri kalan her şey de bir o kadar kötüydü. Zaten sonra o da bozuldu.

Televizyon çalışmaz olunca Geraci kendini öteki pabucun düşmesine hazırladı. Ağır çelik kapının karşısına bir koltuk çekti ve çiftesi kucağında, oturup bekledi. Eğer bir takım polisler onu almaya gelirse kendilerini belli ederlerdi. Kimliklerini görene kadar tüfeği üzerlerine doğrultur, sonra silahını indirip kuzu kuzu giderdi. Ölmek istemiyordu. Fakat başka biri gelecek olursa kısa bir dua mırıldanıp ateş açacaktı.

Tabii bütün bunlar bir titreme nöbeti geçirmez de kahrolası tüfeği ateşleyebilirse olacaktı.

Saatler geçti. Oturduğu yerde uyuyakaldı. Uyandığında dehşet içinde saatini kurmamış olduğunu fark etti. Saat ayarı için televizyona güvenir hale gelmişti. Televizyona ateş etmek istedi ama gürültü yapmaktan çekindi. Üstelik belki tekrar çalışırdı. İnsan ne kadar nefret ederse etsin televizyon denen canavar onu yatıştırmanın bir yolunu buluyordu.

Fakat bir daha çalışmadı.

O delikte ne gün ne gece vardı, artık saat de kalmamıştı. Koltu-

ğu tekrar eski yerine çekip nöbet tutmayı bırakalı iki gün de geçmiş olabilirdi iki hafta da.

Niye duvara çentik atmadığını merak etti, bir hapishane filminde öyle yaptıklarını görmüştü, böylece ne kadar zamandır aşağıda olduğunu bilebilirdi. Çok bol kullandığı sert deterjan ve ovma fırçası yüzünden giysileri paralanmaya başlamıştı. Hem o nedenle hem de giyinirken yaşadığı sıkıntılar yüzünden çıplak dolaşmaya başladı. Yıkanıyordu ama tıraş olmayı da bırakmıştı. Sakal işine yarayabilirdi.

Geraci okumaya meraklıydı. Bir gece okulundan tarih diploması ve yarım hukuk eğitimi vardı ve koca koca yeni biyografiler ve tarih okumaktan gurur duyardı. Roma harp tarihini bitirince onu da yanına alacaktı, bıraktıkları zaten orada olan kitaplardı: Ucuz romanlar, anasının gözü porno kitaplar ve Machiavelli'nin *The Prince*'si. Ucuz roman okumaya içi elvermiyordu, başka birinin porno kitabına dokunmak bile tüylerini diken diken ediyordu (yine de birkaç zaaf anında dokundu tabii). *The Prince*'i de zaten okumuştu, ama delirmemek için birkaç kere daha okudu. Kısa bir süre sonra, kitabın amaca pek uygun bir araç olmadığını fark etti.

Kafasını daktiloya o sıralarda taktı. Hantal, eski, siyah bir makineydi. Önce mektup yazmaya çalıştı – Parkinson hastalığı, elle yazmayı zorlaştırıyordu – ama mektupları gönderme imkanının bile olmaması yüzünden durdu. Yine de yazmak hoşuna gitmişti. O eski zamazingoya vurmak ellerine iyi geliyordu. Ve zihnini oyalamasına yardım ediyordu. Sonunda bir kitap olduğunu düşündüğü bir şeyler yazmaya başladı. Hayat hikayesini. Kitap olmasa bile, kızları onun kim olduğunu, nasıl yaşadığını öğrenirdi. Yayınlanacak kadar iyi olursa, belki onlara da yararı olurdu.

Kafasını karısına ve kızlarına takmıştı. Daktilonun başına her geçişinde hasret yüreğine çöküyordu. Yazdıklarını okuyunca abarttığını görüyordu. Onları seviyordu ama neticede onlar da insandı; oysa o hepsini hiçliğe yükseltmişti. Sayfayı buruşturup gözlerini kapatıyor ve ailesini gözünün önünde *canlandırmaya* çalışıyordu. Saniyeler sonra, tek canlandırabildiği karısı Charlotte'nin çıplak olarak yatakta çeşitli şeyler yapmasıydı, özellikle de onunla arkadan sevişirken yaptığı o sevimli hareketini. Silkinip kendine geliyor, on-

dan sonra uzun bir süre – her ne kadarsa o süre – kendinden nefret ediyordu. Üstelik o şeyi karısı iki kere yapmış oluyordu. Belki bir kere de sonra azıcık daha.

Başka bir sorun da, sürekli olarak ve heyecanla yazdığı, yazarken gerçekmiş gibi hissettiği ama aslında hiç olmayan şiddet sahneleriydi. Genelde bu sahneler onu eğlendiriyordu. İnsanların istediği de bu değil miydi? Fakat sonra okurların aslında gerçekten neler olup bittiğini merak ettikleri aklına geliyordu. Böylece biraz daha kağıt buruşturuluyor, kiminle dalga geçtiğini sandığı üzerine düşünerek biraz daha zaman harcanıyordu.

Sonunda buruşturulan kağıtların sayısı düzgün kalanları geçti. Kağıdı bitecek diye buruşturduklarını düzeltmeye ve arka yüzlerini, hatta kahverengi havlu kağıtlarını kullanmaya başladı. Yeni kağıtları sadece, oldu diye düşündüğü sayfaları temize çekmek için kullanıyordu.

Ondan da bunaldı. Aslında hiç de olmuyorlardı. Sürekli oldu diye düşündüklerini okuyor – bir gün sonra mı? bir hafta sonra mı? – Ve yeni baştan kendinden nefret ediyordu. Geraci okulda ödev yazması gerektiğinde gayet başarılı olmuş, zeki bir adamdı, fakat anlamıştı ki – ve şaşırmıştı – kitap yazmak baş belası bir işti.

Ancak adını sevmişti: *Fausto'nun Pazarlığı*. Yazan Fausto Dominick Geraci, Jr. Lakabı olan As'ı kullanıp kullanmamaya karar vermemişti. İnsanların adını onun arzu ettiği gibi Amerikan tarzı telaffuz etmesine yardımı dokunabilirdi. O adla boks yapmıştı (tamamen başka biri gibi davranmadığı zamanlarda), o yüzden bazı okurlar kendisini o şekilde tanıyabilirdi. Ayrıca, Geraci uyuşturucu operasyonlarının başlarında yaşadığı uçak maceralarını da yazmayı planlıyordu ve o zaman As'ı kullanmak iyi olacaktı, aslında kısmen o yüzden yapışıp kalmıştı bu lakap. Öte yandan, insanlara yanlış bir fikir de verebilirdi. Geraci artık hiçbir şekilde uçağa binmiyordu. Artı, yazıldığı zaman As güzel görünmüyordu. *Bana bak, ben As'ım*! Kimse bu salağın kitabını okumazdı.

Böylece kitabın ismi konusu da kapandı.

Kısa bir süre sonra, sırf fikir verir diye, ucuz kitapları okumaya başladı. Çoğunun ne kadar iyi olduğunu anlayınca da şok geçirdi. *Home Is the Sailor. I Am Legend. A Swell-Looking Babe. Cassidy's*

Girl. Sweet Slow Death. O kadar güzeldiler ki okumayı bırakıp yazarların ne yaptıklarını ve Geraci'nin onlardan nasıl kopya çekebileceğini düşünmek zor geliyordu. En kötü olanlar bile – mesela *Sex Life of a Cop* sonunda pornoya dönüşmüştü – Geraci'nin karalayıp durduklarından daha iyiydi, gerçi aklım kaçırıyor olabileceğinin de farkındaydı.

İşte o sırada bir takım sesler duymaya başladı.

Erie Gölü'nün dibindeki kaya, tuz işleme tünelleriyle bal peteği şeklinde oyulmuştu. Yıllarca Forlenza'nın suyun altından bir tünel kazdırdığı, o tünelden yürüyerek ana karaya çıkılabileceği söylentileri dolanmıştı, Geraci bile bazen kazı seslerini duyabildiğini düşünüyordu, bu yüzden soluğu kesilmiyordu.

Bir keresinde ayak seslerine benzettiği sesler duydu. Ara sıra, sanki mobilyalar çekiliyormuş gibi gelirdi. Birkaç kere de köpek havlamaları işittiğini düşündü. Bazen akan su sesi duyduğuna yemin edecek gibi oluyor ve gözünü duvarlara dikip göl sularının patlayan duvarlardan içeri dolup kendisini bir fare gibi ezmesini bekliyordu. Bir seferinde de Handel'in *Messiah*'ını duyduğunu düşündü, ki bu Noel zamanı demekti ama rüya gördüğü anlamına da gelebilirdi.

Arada uykuya dalıyor, rüyasında uyuduğunu görüyor, uyanıp acaba sahiden uyudum mu diye merak ediyordu.

O delikte bir yıl geçirmiş olabilirdi. Ya belki sadece altı hafta olmuştu. Bir sabah uyandı ve, lanet olsun yukarıda olacak her şey bu sıçan deliğinde yaşamaktan iyidir, diye düşündü. Belki de bunu rüyasında görmüş sonra uyanmıştı, emin olamıyordu. Yine de bir görev duygusuyla yatağından kalktı. Banyo yaptı. Sakalını tarayabilmek için elinden geleni yaptı. Ellerindeki sorun yüzünden, sakalını kesmeye kalksa daha da beter görüneceğine karar verdiği krem sürerek yatıştırmaya çalıştı – o zımbırtılardan bir kasa vardı – ve çamura düşmüş gibi görünmeyeceğini umdu. Bir yumak ip buldu, onunla kitabından kalanları sardı, bir yandan da doğru dürüst bir düğüm bile atamadığı için küfrediyordu. Sonra henüz paçavraya dönmemiş olan kıyafetlerini bulup derin bir nefes aldı ve ilikleme, bağlama cehennemine daldı. Fakat iyi bir günündeydi ve korktuğundan daha kolay halletti. Giysileri üzerinden dökülüyordu.

Yanında getirmiş olduğu iki tomar para beysbol topları kadar ağırlık yapıyordu. İnsana aynı keyfi yaşatıyordu. Pantolon ceplerine tıktığı paralar yüzünden cepleri ur gibi şişmişti. Beline de bir tabanca taktı.

Git.

Çelik kapının önünde, kendi hasarlı iç saatine göre bile epey uzun bir süre bekledi. Eli tokmağın üzerindeydi. Buradan bir şekilde çıkmayı başarsa da nereye gidecekti? Kanada sadece birkaç kilometre ötedeydi ama Kanada hakkında bir bok bilmiyordu. Ohio kıyısı daha yakındı. Bunu defalarca düşünmüş ama asla bir plan yapmamıştı.

Sadece git.

Gitti. Bir elinde müsveddeleri, öbür eli tabancasının kabzasında gitti.

Ayakkabıları metal basamaklarda gök gürültüsü gibi sesler çıkarıyordu. Üstteki sığınak boştu. Geraci sanki tatilden dönmüş ve evdeki her şeyi bıraktığı gibi ama yine de farklı bulmuş gibi bir duyguya kapılmıştı. En küçük detayları bile hatırlıyordu.

Geraci gizli konuk odasında lambayı yaktı, tozlu ve her ne kadar önceyse, tam bıraktığı gibiydi. Aklı geri gitmesini söylüyor ama bacakları ileri götürüyordu. İçki yasağından beri öylece duran terk edilmiş kumarhaneye daldı. Bar plastik bir örtüyle kapatılmıştı. Barın arkasındaki ayna kırılmış, dans pisti sudan hasar görmüştü. Kırık, toz kaplı oyun masaları ile normal ev eşyalarının ne satılacak ne de kimseye verilecek hali kalmamıştı. Hepsi tam bıraktığı gibiydi.

Sonra koşan ayak – bot – sesleri duydu ve donup kaldı. Kağıtlarını barın üstüne bırakıp yavaşça silahını çekti.

Tiz bir ses "Sen öldün!" diye cıyakladı. Bir erkek çocuk sesiydi. "Öldürdüm seni."

İkinci bir oğlan da "Sen öldün!" diye haykırdı. "Yakaladım seni! Haberin olsun."

"Konuşursan ben seni sahiden öldürürüm!"

"Sen beni öldürürsen babam da seni öldürür!"

Merdivenlerden aşağı Geraci'ye doğru koşuyorlardı.

"Benim babam da senin babanı öldürür!"

"Sen babanın her şeyi yapabileceğini sanıyorsun ama o sadece bir baba."

"Benim babam her şeyi yapabilir."

Geraci silahını yeniden beline soktu ve gömleğinin ucunu üzerine getirdi.

Kovboy kıyafetleri giymiş siyah saçlı iki oğlan köşeden savrulmuş geliyorlardı, her ikisi de sekiz yaşlarındaydı, uzun boylu olan kısa boylunun peşinden koşuyordu, uzun boylu olanda siyah bir şapka, kısada ise beyaz bir şapka vardı. Geraci'yi gördüler ve durdular. Daha kısa boylu olan çocuk eski balo salonunda kaydı ve sendeledi. Uzun boylu olan Vincent Forlenza'yı andırır gibiydi – bir torun? torun çocuğu? – fakat Geraci emin olamamıştı.

"Ana babalarınız evde mi?" dedi Geraci. Kendi sesi kulağına bir garip gelmişti.

Oğlanlar bakıştılar, sonra silahlarını kaldırıp ona doğrulttular.

"Kim bilmek istiyor?" dedi uzun boylusu.

"Ben onların bir arkadaşıyım" dedi Geraci. "Evdeler mi?"

"Nereden geldin?" dedi yine aynı çocuk.

Kısa olan da "Kıllısın sen" dedi.

"Bu doğru" dedi Geraci. "Ben Harry'yim, aile dostu." Sonra çocuğun ne demek istediğini anladı.* Sakalından söz ediyordu.

"Seni şuracıkta öldürmememem için tek bir neden söyle" dedi uzun boylu çocuk.

Kısa boylu olan "Herkes bizim evde" diye atılınca, öteki oğlan ona ters ters baktı. Silahlarını hâlâ Geraci'ye doğru tutuyorlardı.

"Doğru, sizin evde" dedi Geraci, elinin içiyle alnına vurarak, sonra müsveddelerini aldı ve hızla çocukların yanından geçti. "Ben de orada buluşacaktım onlarla. Nasıl bu kadar unutkan olabilirim?"

Basamakları ikişer ikişer çıkarken çocuklar arkasından oyuncak tabancalarıyla ateş açtılar.

"Vurdum sizi bayım!"

"Önce ben vurdum!"

"Öldürecek şekilde vuran benim. Geber Kızılderili, geber!"

DIŞARIDA ÖĞLE GÜNEŞİ yeni yağmışa benzeyen on beş santim karın üstünde parlıyordu ve Geraci gözleri kamaşmış bir halde en son ne zaman bu kadar güzel bir manzara gördüğünü düşündü. Güzelliği düşündükçe Charlotte ile kızları aklına düştü. Yüzündeki yaşları sildi (rüzgardan oluyordu; elinde değildi) ve yeni düzeltilmiş yoldan limana doğru inmeye başladı. Görünürde kimse yoktu. Geri dönüp bir palto bulmayı düşündü ama yeterince büyük bir şey bulamayacaktı. Şimdilik soğuk hoşuna gidiyordu, sanki onu kendine getiriyordu.

Ve sonra bu kutup rüzgarına ince bir yazlık ceketle kahramanca göğüs germekten daha büyük sorunları olduğunu anladı.

Göl donmuştu.

Buzun üstünde yürümek dışında adadan ayrılmanın tek yolu havadan gitmekti. Adanın öbür tarafında küçük bir pist ve (teorik olarak) çalabileceği ve kullanabileceği küçük uçaklar vardı. Fakat insan uçurmasını bilse de (muhtemelen hâlâ hatırlıyordu) uçak çalmak, havalanmadan önce bütün o kontrolleri vs yapmak onun sahip olmadığı bir zaman gerektirirdi. Silah zoruyla bir pilotu uçmaya ikna etmek de başka sorunlar yaratırdı.

Zaten kimi kandırıyordu ki? En iyi durumda bile, uçmakla en kötü senaryo arasında tercih yap deseler, Nick Geraci kötü senaryo ile başa çıkmayı tercih ederdi.

Kayıkhanenin yakınındaki bir bakım hangarına daldı. Pencereden az önce geldiği yolu kontrol etti. Oğlanlar peşine düşmemişlerdi, en azından şimdilik.

"Kim var orada?" Kırmızı ekose bir ceket ve kulaklıklı şapka – bir zamanlar Nick'in babasının giydiği türden – giymiş bir adam bir kaya tuzu çuvalının ardından onu süzüyordu. Metal bir sıraya oturmuş, termosunun fincanıyla kahve içiyor, bir yandan da bir erkek dergisini karıştırıyordu. "Sen konuk musun?"

İrkilen Geraci bir an durdu.

Adam kaşlarını çatıp ayağa kalktı. "Herhangi bir konuda yardımım dokunabilir mi dostum?"

"Elbette *dostum*." Geraci silahını çekti. "Karı neyle düzelttin?"

Geraci adamın şapkasıyla ceketini aldı, ağzına temiz bir paçavra tıktı ve oturduğu yere bantla bağladı.

Adam altına yapmıştı.

Onu burada bırak da görgü tanıklığı yapsın. Öldür ve yoluna devam et.

Geraci adamın omzunu sıktı. "En kötü kısmı geçti" diye fısıldadı.

Fakat sonra silahını indirdi.

Eğer polisler veya Federaller peşindeyse, bu *pisciasotto*'yu zımbalamak öldürülecekler listesinde en üst sıraya yerleşmek demekti.

"Burası soğuk." Geraci bir termostat bulup ısıyı ayarladı. "Bugünkü iyilik kontenjanımı doldurdum." Göz kırptı.

Dakikalar sonra bakıcının şapkası ile çok küçük gelen ceketini giymiş, at battaniyelerine sarınmış olarak karları püskürterek ilerleyen kırmızı traktörün üstünde gölü aşmaktaydı, tekerlekteki zincirler buzu delip kar püskürttükçe rüzgara küfrediyor ve aracı kullanmayı öğreniyordu. Kuluçka dönemi bitmişti.

Kanada artık söz konusu değildi. Ohio daha yakındı. Tekrar tekrar dönüp adam peşinden geliyor mu diye baktı, ki mutlaka gelecekti. Çıngıraklıyılan Adası ağır ağır gözden kaybolmaktaydı.

Müsveddelerinin üstüne oturmuştu. Lazım olur belki diye yedek bir bidon benzin alıp onu da traktörün arkasına bağlamıştı. Geraci hayatında çim biçme makinesi bile kullanmış değildi. Önünde on beş yirmi kilometrelik bir yol olduğunu tahmin ediyordu. Bir bidon benzinle ne kadar yol alındığını kim bilebilirdi ki?

Hayat belirtisi olarak sadece doğuya doğru – South Bass Adası açıklarında görülen buz balıkçıları vardı, kızaklarla ve kayaklarının üzerinde en az bu çalıntı traktör kadar ağır, küçük kulübelerle gelmişlerdi.

Birden babasının da buzda balığa çıktığını hatırladı. Nick'i hiç yanına almazdı. Nick hep ihtiyarın evde yapılmış tabut gibi kulübeciğinde oturmuş, ucuz kırmızı şarap ve acılarla demlenerek, kafası öne eğik, boşluğa baktığını hayal ederdi – tıpkı evdeki gibiydi ama daha soğuktu.

Güldü. Önce bir çocuğun babasının her şeyi yapabileceğini duymuş, sonra da o kulaklıklı şapkayı görmüştü. Şimdi de bu: Buz balıkçılığı. Her ne kadar Nick Geraci batıl inançları olan biri değilse de – eğer bir adım az atacaksa merdiven altından rahatça geçerdi – bütün bunları bir işaret olarak aldı. Hem neden almayacaktı? Baba-

sı kadar güvenebileceği başka kimi vardı? Emekli olup Arizona'ya yerleşmeden önce Fausto Geraci kamyon şoförü olarak çalışmış ve Forlenzaların dostları için çeşitli işler yapmıştı. Nick'in, yardımcı olabilecek Clevelandlı tiplerle temasını sağlayabilirdi. Tabii babası hâlâ hayattaysa.

Bir avuç buz balıkçısı motorun sesini duymuş olacaktı ki kulübelerinden çıkmışlardı. Birkaç tanesi Geraci'ye seslendi. Geraci yüzünü rüzgara döndü ve aksi yöne, Green Adası'nın etrafından güneybatıya yöneldi, buralar küçük kuşların sığındığı el değmemiş yerlerdi, ana karaya giden en uzun yoldu. Buz balıkçıları onu gösterip gülüştüler ama hiçbiri peşine takılmadı.

Hiçbir uçak da görmemiş veya sesini duymamıştı.

Green Adası'ndaki iskelete benzer fener evini geçerken – aslında daha çok yapı iskelesine benziyordu – ana kara görünmeye başladı. Geraci gözünü denizfener ayırmadı ama kimse yok gibiydi. Öteki pabuç düşsün diye bekliyordu ama bir türlü düşmüyordu.

Kıyı boyunca buz balıkçısı görmedi. Traktörü karaya çıkabileceği bir rampaya doğru sürdü.

Karaya yaklaştıkça püskürttüğü karlar traktörün boyunu aşmaya başladı, öyle ki birkaç kez aracı döndürüp geri geri gitmek zorunda kaldı. Birkaç kere de traktörün bıçakları buza öyle sıkı saplandı ki kurtaramayacağını zannetti.

Sonra nihayet korktuğu başına geldi.

Traktör arka tekerlek göbeklerinden kara sıkışıp kaldı. Birkaç kez ileri geri gitti. Kar bıçakları buzdaki bir çatlağa sıkışmış gibiydi. Buzdan boğuk çatırtılar geliyordu. Arka tekerlekler dönüyor ve altlarındaki karı eritiyordu ama traktörü yerinden oynatamıyordu. Motordan siyah dumanlar çıkmaya başlamıştı.

Geraci karların üstüne indi ve anında aptallığına küfretti. Kar ıslaktı, dolayısıyla artık ayakları da ıslanmıştı. Ayağında İtalyan mokasenleri vardı, oysa bakıcının botlarını da alabilirdi. Müsveddelerini kaptı ve önündeki misyona odaklandı: Belki bir kilometre kadar yürüyecekti. Sıkışan traktöre bir göz attı. Sanki kimseye görünmeden oradan kurtulmak için ettiği duaya cevapmış gibi boğuk bir çatırtı duydu, adeta yıkılmak üzere olan bir binadan geliyordu ses.

Geraci koşmaya başladı. Son yıllarda bacaklarını pek çalıştırdı-

ğı söylenemezdi. Silah belinden düştü ama arkasından keskin, yüksek bir çatırtı geldi. Koşmaya devam etti. Pabuçları sırılsıklam olmuştu. Ciğerleri alev alev yanıyordu. Çatlama devam ettikçe o da koşmaya devam etti ve arkasında devasa bir şapırtı duyduğunda bile durmadı.

Sonunda durdu, iki büklüm oldu ve kafasını kaldırıp az önce traktörün durduğu koca deliğe baktı.

Yürümeye devam edecek kadar toparlanmıştı. Çatırtılar devam ediyordu ve her an o kahrolası buza gömülmeyi bekledi. Nihayet, bir şapırtıyla dizlerine kadar çamurlu kahverengi buzlu suya battı. Bağırmaya yeltendi. Ama ortalıkta ondan başka kimse yoktu.

Bazen insan şanslı gününde olur.

Yine de şans yanlış kelimeydi. Geraci birinin açtığı lağım çukuruna düşmüştü. Kumarda kâr genel olarak matematik dersinin boşa vakit kaybı olduğunu düşünen aptallardan sağlanır. Geraci olasılığa ve rastlantıya inanırdı ama şansa değil. Kimse söz etmese de her şeyin mantıklı bir açıklaması vardı.

Ortada hiç buz balıkçısı olmamasının nedeni, traktörün battığı yerin yakınında otoyol tüneli genişliğinde bir kanalizasyon borusundan göle nitrojeni bol, sıcak su pompalanıyor olmasıydı. Geraci sonunda karaya çıkabildiğinde her tarafta DİKKAT İNCE BUZ yazan tabelalar gördü. Eğlenceliydi ama onun yapacak işleri vardı. Bir araba çalması, motorunu çalıştırması, buralardan bir iki kasaba uzaklaşması lazımdı ki civardan kanuna saygılı bir hödük çıkıp kariyerinin zirvesi niteliğindeki traktör hırsızlığı yüzünden başını derde sokmasın.

Ne zamandır ilk kez Geraci bir sıçan deliğinde çıldırmanın eşiğinde değildi, omzunun üstünden bakmakla vakit geçiremezdi. Bir adamın yapabileceği tek şey yoluna devam etmekti. İster savunma oyna, ister hücum oyna, ama Tanrı aşkına lütfen oyna. Çok uzun bir süredir Nick Geraci bu kadarını bile yapamıyordu.

Artık dönmüştü.

5. BÖLÜM

Geraci berbere yakında bir iş görüşmesi yapacağını söylemişti. Yıpranmış giysileri, talihsizlik dönemi hikayesini inandırıcı kılıyordu. Berber hangi iş kolunda olduğunu sormuştu. Geraci de muhasebecilik demişti. Berber muhasebecilik yapan bir kardeşi olduğunu söylemişti. Ona göre muhasebecilik tutucu görüşlerin geçerli olduğu bir alandı. Görüşünü Geraci'ye berbat bir saç keserek ortaya koymuştu. Geraci'nin sakalını kestirmemesinin nedeni bir yara izini saklıyor olmasıydı. Berber düzeltmek daha iyi dedi ve düzeltti. Geraci ona teşekkür edip bir JC Penney's'e nasıl gidebileceğini sordu. JC Penney's, bu tür bir yerde bulunabilecek mağazalardandı ve gerçekten de vardı. Geraci Cleveland ile Akron arasında, başka bir deyimle hiçliğin ortasındaydı.

Penney's'e gelince soyunma odalarından birine girdi ve giysilerini asıp aynanın önünde durdu. Kalabalık yerlerde düğmelerde, kancalarda çuvallamıyordu. Bir valiz ve onu dolduracak kadar sevimsiz kıyafet satın aldı. Sanki Cadılar Bayramı için kostüm alıyordu.

Hava yeterince kararmıştı, Nick artık hurdaya çıkmış bir aracın plakasını alıp kendi çalıntı Pontiac'ına geçireceği kapalı bir eski araba dükkanı bulabilirdi. Sonra Ohio paralı çıkışının ilerisindeki turuncu çatılı, isim sorulmayan kulübeden geçip Howard Johnson's motellerinden birine girdi.

Hâlâ peşinde kimse yok gibiydi.

Tekrar dışarı çıkabilirdi ama bir daha giyinmeye dayanamayacaktı. Lobideki otomattan gereken temizlik malzemelerini aldı ve doğruca yatmaya gitti.

Sabah giyinmekte güçlük çekti ve mucize kabilinden ağırbaşlı bir görünüme bürünerek alışveriş merkezine gitti, bu sefer Sears'a girdi ve bir av bıçağı, bir Ted Williams çifte ve bir kutu mermi aldı. Sonra bir A&P'de durdu. Süt, kedi maması, deterjan gibi şeyler aldı, böylece asıl oraya gidiş nedeni olan bozuk paralar normal, çamaşır yıkamayla ilgili şeyler olarak görünecekti. Motele dönerken bozukluklar dışında aldığı her şeyi attı.

En azından yeni bir sahte kimlik edinene kadar araba satın almak veya kiralamak çok riskliydi. Fakat Pontiac'ı elde tutmak daha da tehlikeli olacaktı. Arabaya benzin koydu, bir yıkama yerine soktu ve en yakın lisenin önüne çekti. Camlarını açıp tekrar çalınmaya hazır bir şekilde orada bıraktı.

Okuldan yürüyerek dönüp, odasındaki çekmeceden bir Howard Johnson's posta kartı aldı ve paralı çıkış civarındaki motellerin, restoranların, benzin istasyonlarının telefon numaralarını not etti.

Nick'in elinde arayabileceği Brooklyn numaraları vardı ama tanıdıklarından kimlere güvenebileceğini düşünmek zaman alırdı. Charlotte'yi aramaktan çok istediği bir şey olamazdı fakat ailesinden biri izleniyorsa bu kişi mutlaka oydu. Nick babasını da arayamazdı, doğrudan olmazdı. Kızı Barb, Skidmore'de üçüncü sınıf öğrencisiydi, telaşlı bir tipti, Charlotte'nin biraz daha kırılgan haliydi: Bütün özelliklerinin ve sorumluluklarının yanı sıra güzelliğini de ondan almıştı. Önce Bev'i arayacaktı. O da Berkeley'de birinci sınıfa gidiyordu. Charlotte onun çok uzağa gitmesini istememişti, ama Bev'in makul gerekçeleri vardı ve silahlarına sessizce sarılmıştı: Nick'in kızıydı tam anlamıyla. Barb kampus dışında yaşıyordu oysa Bev bütün telefonların paralı olduğu bir yurtta kalıyordu.

Yolun karşısındaki Sohio istasyonuna yürüdü ve Bev'in numarasını öğrenene kadar çeşitli geri zekalılarla konuşup bir sürü bozukluk harcadı, bir o kadar da Bev'in telefona gelmesini beklerken gitti.

Sonunda Bev "Her kimsen" dedi, "Pisliğin tekisin".

Doğru, diye düşündü. "Sana okulda bunları mı öğretiyorlar?" dedi, "Babanla böyle konuşmayı mı?"

"Babacım? Ben senin bir ... Ah, Tanrım! Babacım! Nerede – "

Ve ağlamaya başladı.

Geraci bıraktı, ağlasın. Sıcak tutan bir ceketi ve bir sürü bozukluğu vardı. Bir gözünü gelen araçlardan ve benzin koyanlardan ayırmıyordu ama kimsenin dönüp ona baktığı yoktu.

Bev'in kendini toplayacağını biliyordu ve bunu yaptığı zaman da, ona duyduğu güvenin her milimini haklı çıkardı. Cevap veremeyeceği hiçbir soruyu sormadı. Geraci onu iyi olduğuna inandırdı ve annesiyle ablasına da sevgilerini iletirse minnettar kalacağını söyledi. "Anneni aramak istersen evi arama. Neydi yolun karşısındaki arkadaşının adı?"

"Bayan Brubaker."

"Hah o. Bak bakalım anneni telefona çağırabilir mi. Evi aramaya çalıştığını ama telefonda bir sorun olduğunu söyle."

"Hallederim baba."

"Ona parkın yukarı kısmında, o heykel midir nedir onun yanındaki paralı telefonu söyle. Hangisi olduğunu bilir o. Yarın sekizde oradan arayacağımı söyle."

"Sekizde. Tamam."

"Ama aramazsam merak etmesin. Çok işim var demektir sadece."

"İş." Sesi cansız çıkmıştı.

Geraci kızını buna bulaştırmaktan nefret ediyordu. Bütün bunlara sebep olduğu için Michael Corleone'den de nefret ediyordu. Konuyu değiştirdi ve uzun süre kızının okuldaki durumundan söz ettiler, belli ki iyiydi. Kızı para durumunun da iyi olduğunu söyledi ama Geraci yine de adresini aldı ve biraz para göndereceğini belirtti. "Sadece annene söyleme" dedi.

"Ona bir şey söylüyor muyum sanıyorsun?"

Bu biraz sert bir tonda, baba kızın şaka niyetine yaptıkları dedikodulardan farklı bir şekilde söylenmişti. Geraci'nin bir şey demesi gerekirdi ama şu anda bu konuya girebilecek gibi değildi. İşlerle ilgilenmesi gerekiyordu. "Büyükbaban nasıl?"

"Hangisi?"

"Sanırım ikisi de?"

Bev güldü. "Evet tabii." O da Charlotte'nin züppe ebeveynlerine pek yakın değildi. "Aslında bomba gibi."

"Hâlâ Tuscon'da mı?"

"Niye Tuscon'da olmasın ki?"

Çünkü Nick Geraci'nin son bildiği babasının Sicilya yolunda bir pusuya doğru yelken açmış olduğuydu, onu koruyan tek şey, adamların aradığı Fausto Geraci olmamasıydı. "Sebebi yok. Bana bir iyilik daha yapabilir misin? Onu da arar mısın?"

"*Nereden* arayayım?" Buradaki vurgulamayı kaçırmadı.

"Madem ki İspanyolca'dan A almışsın, orada yaşayan Conchita Cruz adındaki hanıma ulaşmaya çalış. Fazla İngilizce bilmez ama büyükbabanın dostudur." Kıza numarayı söylemeye başladı.

"Şaka yapıyorsun değil mi?"

"A aldım dedin ya. Böyle şeyleri not alırım ben." Aslında beyaz bir yalandı ama kızının bunu dediğini hatırlıyordu.

"Nonno Fausto ile Bayan Conchita evlendiler."

"*Evlendiler mi?*"

"Evlendiler."

Geraci telefon kulübesinin camından görünüşüne baktı ve kendini zor tanıdı. "Evlendiler." Oda anahtarını dalgınlıkla bozuk para iade bölümüne vurdu. Babası bir Meksikalı ile evlenmişti. Cleveland'daki eski dostlarının bunu kabullendiğini hayal etmek zordu. "Yani, demek yeni bir annem var artık ha? Ne zaman oldu bu?"

"İtalya tatilinden döndükten sonra. *Hayat kısa* deyip duruyordu. İkisi bir arada çok şekerler."

"Birbirlerinin sözlerinin tek kelimesini bile anlayamazlar ki."

"Aşkın dili diye bir şey vardır." Kızı kendi sözüne güldü. "Kusura bakma babacım. Sen haklısın ama onlar mutlu."

Kızının aşkla ilgili bir şakaya gülmesi midesinde hafif bir kramp yaratmıştı ama aldırmadı.

"Büyükbabanı evden ara. Her zaman gittiği o lokantadaki telefon kulübesinin numarasını yazsın bir yere, adı her ne haltsa."

"Lester's."

"Evet o. Lester's. Yarın öğle vakti evden arayacağım onu. O zaman o paralı telefonun numarasını bana verir, sonra oradan ararım."

Kızına az önce kaydetmiş olduğu kulübe numaralarını verdi ve ne zaman hangisini kontrol edeceğini anlattı. "Cevap vermezsem merak etme, meşgulüm demektir."

Kızı yeniden ağlamaya başladı ve Geraci vedalaşmadan önce bunun da geçmesini bekledi.

"NEREDESİN SEN?" dedi Fausto Geraci. "Gelip alayım seni."

Nick gülmekten katıldı. Sanki dükkan soyarken yakalanmış bir çocuktu. "Öyle olmaz baba. Her şeyden önce birileri izliyorsa – "

"Bu ülkenin herhangi bir yerine üç gün içinde gelebilirim. Alaska ile Hawaii'yi saymıyorum, sadece gerçek Amerika'dan söz ediyorum."

Babası Sicilya'nın Amerika'nın kırk dokuzuncu eyaleti yapılmamasına, sadece on yıl sonra Alaska ile Hawaii'nin içeri sızmasına hâlâ kızıyordu.

"Cleveland'da sahiden güvendiğin insanlarla beni buluşturmanı istiyorum."

"Artık kimseye, hiçbir şeye güvenmiyorum. Kendim gelip alacağım seni. İki günde Cleveland'da olabilirim. Ancak oraya kadar mı gidebildin, Cleveland'a kadar mı?"

"Ya Mikey Z?"

"Polonyalı olan mı? O çok tembeldir, iki günde yatağından kaldırabilirsen şanslı sayılırsın."

Çalıştığı Teamster nakliye şirketinde memur olan Mike Zielinsky Fausto'nun çocukluk arkadaşıydı. Oğlu şimdi Cleveland kent meclisindeydi. Mike Z aranacak doğru isimleri bilirdi.

"Hatırım için bir arasan, ha?"

"İki gün. Ama bana olmaz deme. Ben istemedikten sonra kim beni takip edebilir ki? Böyle bir şey nasıl olabilir?"

"Olabilir baba." Fakat itiraf etmesi gerekirdi ki ancak Le Mans şampiyonluğunu elinde tutan biri takip ederse olurdu. Belli çevrelerde babası, yani Sürücü Fausto bir efsaneydi: Teamster'den emekli olmuş, en az üç buçuk milyon kilometre profesyonel olarak direksiyon sallamış, bunların çoğunda acayip sürat yapmış, bazen uzak durması gereken yolcular da taşımış ve bütün bunların hepsini ne bir ceza ne de kaza olmadan gerçekleştirmiş biriydi (birkaç istisna da gerçek kaza değildi).

"Hadi, neredesin söylesene? Her şey harika olur. Geraci ve oğlu."

Babasının sürekli şikayet ettiği konulardan biri de isimlerinin farklı telaffuz edilmesiydi.

"Tebrik için sıraya girenleri duyabiliyorum" dedi Nick.

"İyi pekala" dedi Fausto. "Ya konuşursun ya da nerede olduğunu söylersin bana."

KIRK YEDİ SAAT sonra Fausto Geraci Olds Starfire'sini Ho-Jo'nun park yerine sokmuştu. İki tonluk kırmızı beyaz, deri koltuklu ve çok güçlü bir araçtı. On yıl önce siyah Rocket 88'inin yerine bunu almıştı.

"Çabuk geldin."

"Hiç de çabuk sayılmaz." Fausto tiksintiyle elini salladı. "Eğer işemek için benzin doldurmaktan daha fazla vakit harcamasaydım saatler önce burada olurdum."

Kucaklaşmaları zorlu, sessiz ve uzun oldu. Birbirlerini aylardır görmemişlerdi, her ikisi de diğerinin ölmüş olabileceğini düşünmüştü. Birbirlerinin arkadaşlığından çok büyük bir mutluluk duyarlardı ama yanlarında tanımadıkları biri olursa mutlulukları sönebilirdi. Sonunda ayrıldılar. Fausto ayaklarını yere vurup "Lanet olsun" dedi, "Bu soğuğa daha fazla dayanamayacağım".

Nick'in eşyalarını almak üzere otele girdiler.

"Baba önlem aldığını söyle de keyfim yerine gelsin."

"Bak, biz evlendik o kadar. Hayat kısa. Bırak bu konuyu. Şahsi bir şey konuşacak değilim, üstelik senin üstüne vazife de değil."

"*Buraya gelirken* önlem almaktan bahsediyorum."

"Buraya gelirken mi?" Fausto kıkırdadı. "Hem de ne güzel önlem aldım. Beni izleyen biri varsa arabada Conchita'yı gördü sadece. Zaman zaman o kullandığı için de kimsenin aklına bir şey gelmemiştir. Benim önceden garaja girip bagaja saklandığımı nereden bilecekler? Sonra o arabayı iş yerinin, yani şu fabrikanın önüne çekti, bagajı aralık bıraktı ve yürüyüp gitti, sonra hooop ben direksiyona geçtim ve gaza bastım. Şunu da bil: Hep çölden gittim, yola çıkmadım. Yola çıktığım zaman da ok gibi, yüz yetmiş basıp geldim." Tabancayla ateş edermiş gibi yaptı ve manyakça güldü.

Nick şaşırmıştı. Annesi hayattayken Fausto asla arabasını vermezdi ona.

"Bu arada saç kesimin güzel olmuş." Fausto oğlunun sakalına dokundu ve kafasını sallamakla yetindi.

"Bu arada demişken, senin de araban güzelmiş. Sahiden."

"Güzel değil mi?" Fausto gözleri parlayarak Nick'in sırtına vurdu. Belki tanıyacağın bir adama bir iş yaptım. Cidden iyi para ödedi. Şu kaputun altında üç yüz kırk beş beygir var, her biri de kahrolası birer safkan."

"Bu *o* paradan mı alındı?" Babasına Sicilya gezisi için ve daha da önemlisi sıkıntısının karşılığı olarak verdiği nakit parayı kastediyordu. Nick heyecanlanmıştı. Babasının değişikliği fark etmeyeceğini umdu. "Sana verdiğim hiçbir Noel hediyesini kullandığını ya da federal bir olay haline getirmeden kabul ettiğini görmemiştim."

"Hediye almakla yaptığın şeyin karşılığını almak arasında fark vardır. Hadi gidelim artık."

"Daha nereye gideceğimizi bile konuşmadık."

"Geçen sefer kanundan kaçarken kullandığın odam hâlâ boş."

"Bu sefer işe yarayacağını sanmıyorum."

"Buradan gidelim de nereye gidersek gidelim. Sıcak bir yer olsun ama."

"Meksika'yı düşünüyordum."

"Sıcaktır doğru. Ama Meksika çirkin, kocaman bir yer."

"Conchita'ya bunu bir sorayım diyordum."

"Conchita'ya mı? Bilmem. Geldiği yer hakkında fazla konuşmaz."

"Ama orada tanıdıkları vardır değil mi? Ailesi filan?"

Fausto oğlunun valizini kaptı. "Konuşmak istiyorsan konuş. Seni durduramam."

"Niye durdurmak isteyesin ki?"

"İstediğimi kim söyledi? Hadi gidelim."

Nick'in üç beş parça eşyasını Starfire kamyonete atarken Fausto tüfeği gösterdi. "Sana söyleyeyim, gittiğin yerde buna ihtiyacın olacak."

"Ne, Kanada'da mı?"

"Kanadı mı? Meksika demedin mi?"

Nick başını salladı. "Önce Kanada'yı düşünmüştüm."

Fausto omuz silkti. "Meksika neresi Kanada neresi? Üstelik orası çok soğuktur."

"Biliyorum. Kalacak değiliz ki. Sadece bazı şeyleri halletmem lazım. Gittiğim yerde tüfeğe ihtiyacımın olacağını söylerken neyi kastettin?"

"Ah, o mu? Arabada demek istedim. Tüfeğe binmiş gibi olacaksın." İhtiyar adam kendi şakasına güldü.

"Saygısızlık etmek istemem ama bence ben sürsem daha iyi olur baba. Sen yolda uyudun mu hiç?"

"Sana bir şey diyeyim mi? Benim yaşıma gelince uyku filan kalmıyor. Uykuyu unutuyorsun." Ama yine de yolcu tarafına oturdu ve oturana kadar da söylendi. "Sürmek istiyorsan sür" dedi. "Göster bakalım marifetini."

Ön koltuğun ortasında düzgünce katlanmış haritalarla dolu bir sırt çantası vardı. İçlerinden rasgele birini çekti. Iowa. Fausto haritalara yol bulmaktan çok, başka birinin Pozitif Düşüncenin Gücü'nü, veya oğlunun *The Prince*'i tekrar tekrar okuması gibi bakardı. Az sonra kafasını salladı.

Bir saat kadar sonra Fausto derinlere dalmış gibi göründüğü uykusundan uyandı ve gözünü açar açmaz "Daha hızlı" dedi.

"Sen sürmek istiyorsan sür" dedi Nick omzunu tutup.

Fausto ise kontrol panelini okşayıp "Aferin sana" dedi. "Bu bebek sahiden iyi gidiyor, ha?"

BABA VE OĞUL, Buffalo'ya gitti ve oradan Kanada'ya geçti. Nick birkaç saati arkasında izler bırakarak geçirdi. Farklı takma adlar altında – bir tanesini o kadar uzun süre kullanmıştı ki, o isimle yaptığı birkaç dövüş bile vardı – bir daire tuttu, ucuz bir araba satın aldı ve hatta o adrese gönderilmesi için *Time* dergisine bile abone oldu. Babasına bir parka ile kalın kar botları aldı ama bunlar onun soğuktan şikayet etmesini engellemedi. Buffalo'da akşam yemeği yemişlerdi. Fausto'nun dediğine göre lokantaya Cuneo Ailesi'nin ayaktakımından tipler sıkça geliyordu, yani laf bundan hızlı yayılamazdı.

Sonra güneye yollandılar.

Az sonra Amerika'nın can damarı, iki tonluk Starfire'nin camlarından bulanık bir şekilde görünür olmuştu, Nick Geraci için gelecek birkaç haftanın manzarası da buydu. Babasıyla konuşmak için, *gerçek anlamda* konuşmak için dünya kadar zamanı vardı. Ama bunu hiç yapmadılar, ikisine de böylesi uygundu. Sessizce araba kullanmakta ısrar eden Fausto radyo çalmakla kalmıyor, kendisi de kırsal müziğe bir şekilde eşlik ediyordu. Saatlerce ara vermeden Lefty Frizzell, Marty Robbins ve George Jones ile birlikte şarkılar mırıldanıyor, oğlu istasyon değiştirmeye kalkarsa eline vuruyordu. Açık yollarda hızını 150 ile 170 arasında tutuyordu. Hız tuzaklarını önceden fark etmekteki esrarengiz yeteneği sadece bir kez, Denver dışında ihanet etti. Nick küfrederek koltuğuna gömüldü ve babası sesini kesmesini söyledi. Fausto nereden bulduysa Ohio otoyol devriyesi kimliğini gösterdi ve birkaç saniye sonra tekrar yola koyuldular. Fausto'nun, ne zaman sadece kimliği ve ne zaman kimlikle birlikte bir elliliği göstermesi gerektiği konusunda da özel bir yeteneği vardı. Fausto hızını tekrar yüz atmışa çıkardı ve belki de peşinde kimsenin olmadığını söyleyip, bu ihtimali düşünüp düşünmediğini sordu. Nick de ona bütün hikayeyi bilmediğini söyledi. O zaman Fausto kendi mezar taşı için harika bir fikri olduğunu belirtti: BURADA BÜTÜN HİKAYEYİ BİLMEYEN SÜRÜCÜ FAUSTO YATIYOR. Nick babasından mümkünse arabayı o kadar hızlı kullanmamasını rica edince, Fausto İtalya'da herkesin böyle araba kullandığını ve kimsenin burnunun bile kanamadığını söyledi. Hiç araba enkazı görmüş müydü orada? Nick İtalya'da *olmadıklarını* belirtti. Fausto'nun oğluna "Kahrolası tavuk boku dahi" demesinden sonraki birkaç saati, Bay Hank Williams'ın şarkısındaki sözlerden daha azını sarf ederek geçirdiler. Hiç kuşku yok ki asla bundan daha yakın olmamışlardı.

Nogales'te, sınıra yürüme mesafesinde kişiliksiz, orta boy bir motelde karar kıldılar. Motelin yakınındaki iki paralı telefonun numarasını aldılar. Nick öğle vakti birine, akşamüzeri beşte ötekine gidip, Fausto'nun veya başka birinin aramasını bekleyecekti. Bu sade planı yaptıktan sonra şamata yapmadan ayrıldılar, ama yaşlı

adam giderken arabayı yavaş sürüyordu ve bu bir tür duygu gösterisi gibiydi.

Yeterince büyük çoğu kentte, sahte pasaport ve ehliyet yapan dahiler bulunurdu. Doğru bara girip, fazla soru sorma, yeterince bahşiş ver ama bir şey kanıtlamaya çalışıyormuş gibi görünecek kadar çok da verme, hemen aralarından seçim yapabileceğin iki üç tane bulurdun. Tabii, Nick Geraci'nin de yaptığı gibi, sahteleri gerçekleriyle kıyaslamayı da unutmamak gerekirdi.

Conchita'nın ailesi Taxco diye Nick'in hayatında hiç duymadığı bir yerdendi. Fausto, "Orada bir sürü Amerikalı olduğunu söylüyor" dedi. "Bir sürü de Kanadalı, Avrupalı, siyah, ve Alman varmış. Seni dışlayacak filan değiller. Bunların çoğu açlıktan ölen sanatçılar, sen de o sakalınla gayet iyi yakışırsın oraya. Kanadalı bir herifin öldüğü bir daireyi bilen bir arkadaşı olan kuzeniyle konuştu. Senin hızını bildiğim için orayı sana ayırttım. Sadece Flaco Cruz'un dostu olduğunu söyleyeceksin, yani şu kuzenin. Seni oraya götürmemi ister misin? Duyduğum kadarıyla kamyonla çölden sınırı geçebileceğin bir yer varmış. Bir kamyon ayarlayabilirim."

"Ben hallederim" dedi Nick. "Ama yine de teşekkürler."

"Yok, teşekkür etme." Fausto bunu hassas bir tavırla, hatta sevgi olarak değerlendirilebilecek bir tavırla söylemişti.

NICK GERACİ Taxco'ya ilk geldiğinde tek başına kaldı. İspanyolca da İtalyanca kadar kafasını karıştırıyordu. Tuttuğu daire kitap doluydu ama hepsi, hatta ucuz romanlar bile Fransızca'ydı. Fakat ayrıca, özel yapılmış raflara alfabetik olarak dizilmiş bir de caz plakları koleksiyonu vardı. Geraci cazdan hoşlanırdı ama büyük orkestralardan sonraki gelişiminden pek haberi yoktu. Önce, zaten bildiği plakları, Benny Goodman, Les Halley ve benzerlerini dinledi. Fakat bir gün tanımadığı isimleri karıştırırken gördüğü Chet Baker'in *Chet* albümünün kapağındaki sarışının Charlotte'ye benzemesi soluğunu kesti. Plağı dinlemeye başladı ve delirdi. Alabalık, gece ve müzik. Bütün koleksiyonu incelemeye başladı. Bütün gece karanlıkta oturup maden suyunu yudumlayarak Jimmy Smith, Wes Montgomery, John Coltrane, Miles Davis, Cannoball Adderly ve Sonny

Rollins dinledi. Kısa bir süre sonra elden düşme bir teyp ve bol bol kağıt aldı ve yazarken tekrar tekrar aynı müzikleri dinledi.

Geraci kentin ağır, rahat temposuna alışmış ve günden güne peşinde kimse olmadığı konusunda daha iyimser olmaya başlamıştı. Özgür bir adam sayılabilirdi ama ailesi olmayan hiçbir erkek özgür olamazdı.

Charlotte ve kızlarla düzenli olarak iletişim kurmak üzere sistemler kurdu – hem telefonla konuşuyorlardı hem de Tuscon'daki bir posta kutusuna karşılıklı olarak ses bantlarını yolluyorlar, Fausto da onlara ulaştırıyordu. Ve Geraci, kesin kontrolü altında olan yüzlerce adamdan hangisine güvenerek onu öldürmeye çalışan ruhsuz piçe karşı bir saldırı hazırlayabileceğini düşünmeye başladı. Aday sıkıntısı çekmiyordu. Aslında daha çok Charlotte konusunda endişeliydi. Karısı yolun sonuna gelmiş gibiydi, arkadaşlarının, komşularının ona ne gözle baktığını düşünüp utanıyordu, o da Nick kadar yalnızdı ama bunda kendisinin bir kabahati yoktu. Duygularından fazla söz etmeyen az bulunur kadınlardandı, ama artık yorulmuştu ve boşanmaktan bahsediyordu. Aslında Nick onu suçlayamazdı ama suçluyordu. Onun asla böyle bir şey yapmayacağını düşünüyor ama aylarca saklandığı zaman olduğu gibi, sonunda "Asla"nın soğuk gerçeğiyle yüzleşmek zorunda kalıyordu.

Zocalo'da birbiri ardına gürültülü festivaller oluyordu ve sonunda Geraci de daha sık sokaklara dökülüp kendisi gibi sürgünlerin arasına karışmaya başladı. Kendinden söz etmek istemediği zaman kimse baskı yapmıyordu. Geraci aynı şeyi New York'un bazı kesimlerinde de görmüştü, insanların ortak bir dini veya milliyeti olmasa da uygunsuz bir ortak kaderi paylaşıyorlardı. Geldikleri yerden ya kaçmış ya da kovulmuşlardı ve burada başka bir ortak noktaları olmaksızın bir aradaydılar. Yumurta kafalı, kel bir Rus besteci vardı. Eskiden top oynayan, şimdi bir restoranı olan ve kendi kocaman çıplak resimlerini yapan Meksikalı bir kadınla evli olan bir zenci vardı. Kocasının Cienfuegos'ta şeker fabrikası olan dul bir Kübalı kadın vardı. Bir Volkswagen taksi filosu işleten Bulgar aktör vardı. Var oğlu vardı. Geraci içgüdüsel olarak iki Amerikalı yazardan, Wiley Moulton ile Wiley'in arkadaşı Iggy'den uzak duruyordu, bunun sebebi *finocchios* oluşları değil, New York'tan olma-

larıydı. Fakat sonunda anlaşıldı ki, ikisi o kadar uzun süredir kendi dünyalarında, hayali konularda kitap yazmakla meşguldü ki, bırakın bir süredir haberlerde görünmeyen Corleone *capo*'sunun daha ince ve sakallı halini tanımayı, şimdiki Amerikan başkanının bile farkında değillerdi. Onlar için, söylediği sahte adı taşıyan, karışık sakallı, titrek elli biriydi, kitap yazmaya çalışıyordu ve muhtemelen kendini kandırıyordu ama ne olacaktı ki? Kime ne zararı vardı?

Çoğu öğle sonrasında, o bar senin bu bar benim gezerken, tekinsiz görünüşlü ve dünya çapında bir konuşmacı olan Spratling'le birlikte oluyordu. Spratling Diego Rivera, John Wayne, Dolores del Rio ve Tratsky ile sıkı dost olduğunu (veya eskiden olduğunu) iddia ediyordu. Yıllarca New Orleans'taki bir daireyi William Faulkner'le paylaşmıştı (veya öyle olduğunu iddia ediyordu); güya "Bill"le ikisi, ikisinin de akıl hocası olan Sherwood Anderson'la dalga geçen bir kitap yazmış ve çok eğlenmişlerdi. Spratling, Taxco'ya otuz yıl önce gelmiş ve sıfırdan başladığı mücevherat işini, kendi tasarladığı ama antik Meksika işlerine benzediği için bütün dünyadan alıcı bulan parçaları satarak milyon dolarlık bir işletme haline getirmişti. Savaş sırasında şirketine ortaklar almıştı. Üç yıl sonra da her şeyi kaybetmişti. Şimdi kentin güneyindeki bir tavuk çiftliğinde, yirmi üç Büyük Danua ve bir çift boa yılanıyla yaşıyor, para kazanmak için de özel koleksiyoncular adına Kolomb öncesi sanat eseri kaçakçılığı yapıyordu. Geraci ondan hoşlanıyordu. Spartling gibileri, Nick Geraci gibilerin mümkün olmasını sağlıyordu.

Böyle bir öğle sonrasında, Spartling Chicago'dan gelip oraya yerleşen ve bir kartala avlanmayı öğretmeye çalışan bir çiftin hikayesini anlattı. Kartalı bir nedenle Arkansas'tan satın almış ve Caligula adını takmışlardı. Kartalın onlara koca iguanalar, yaban domuzları ve küçük geyikler getireceğine dair büyük umutları vardı. Sonradan gelmişlerin bazıları kuşkulandılar. Geraci ise kuşkulanmadı – mağrur Chicagoluların böyle tantanalı düşünce ve planlarını uygulamaya koyduklarını daha önce de görmüştü – ve erken çıktı.

Evine dönünce doğruca müzik sistemine açtı. Tam pikabı çalıştırıp iğneyi Mingus Ah Um'un plağına yerleştirirken at kılı kaplı divanının arkasında parlak bir metalin yansıması gözüne çarptı. Daha beyni bunun bir bıçak olduğunu algılamadan sağ kolu bıçağı dur-

durmak üzere havaya kalkmıştı bile. Eli adaleli bir kola çarptı ve dönüp, kısa boylu, kıvırcık saçlı genç bir adamla burun buruna geldi, tepeden tırnağa siyahlara bürünmüş olan genç adamın eni de neredeyse boyu kadar vardı ve elinde bir kasap bıçağı tutuyordu. Çocuk güçlü ama tecrübesizdi. Boğuşmaya başladılar. Çocuk dayanıyor ve Geraci kendi kaslarının zorlandığını ve gevşemek üzere olduğunu hissediyordu. Sonunda çocuğu itti ve bir an sonra çocuğun kafasına temiz bir sol direk çıkardı. Darbe çocuğun ayaklarını yerden kesmişti. Sert bir şekilde yere düştü ve kafasını bu sefer de yer seramiklerine çarptı.

Plak atlaya atlaya çalmaya devam ediyordu. Kendinden geçmiş bir sesin "Oh, evet" dediği duyuldu. *En iyisi ruhunu ele geçirmek.*

Genç adam inledi ve yerde döndü, sersemlemiş ama bayılmamıştı.

Bıçağı alan Geraci, "Yattığın yerde kal" dedi. "Her kimsen sakın kıpırdayayım deme. Kimsin sen? Kim gönderdi?"

Genç adamın sağ kulağından kan fışkırdı. İnlemeye devam ediyordu.

"Sana bir soru sordum."

Adam Geraci'nin anlayamadığı bir şeyler mırıldandı.

"Konuş."

"*Bocchicchio*."

Nick Geraci bir kahkaha patlattı. Kendisini ilk bulan ne CIA, ne FBI, ne bir Corleone suikastçısı, ne de başka bir Aile'den biri olmuştu. Hayır, bu az gelişmiş çocuk bulmuştu onu. "Yine de gerçek bir Bocchicchio değilsin, değil mi? Tek başına bir Bocchicchio. Adın nedir?"

"Ben Carmine Marino'nun kanındanım." Bunu sanki kopyadan okur gibi söylemişti.

Bıçak, yakalanmayı düşünen bir adamın kullanacağı bir şeydi. Gerçek bir Bocchicchio aldırmazdı. Yakın dövüşte kendisinin zayıf kalacağını bilir ve yakalanma olasılıklarını da hesaba katıp, kendisinin de ele geçeceğini düşünse bile Geraci'yi silahla devirirdi. Bocchicchiolar, Sicilya'nın gelmiş geçmiş en sığ zekalı intikamcı klanıydı ve bir zamanlar en güçlü klan da onlarınkiydi. Fakat kan davalarının kaybolmasından bir yüzyıl sonra çok az gerçek Bocc-

hicchio kalmıştı. Geride kalan bir avuç kuzen de klan dışından evlenerek aile geleneklerini terk etmişlerdi.

Genç adam, ancak çok genç insanların yapabileceği çevik bir hareketle ayağa fırladı ve Geraci kafasını sallayıp bir sağ kroşe indirdi. Çocuk en azından bu kez kafa üstü değil kıç üstü düşmeyi becermişti.

Plak artık atlama yapmıyordu. Bir saksofonun feryadı piyano çalan adama eşlik ediyordu.

"Orada kal."

"Sen kuzenimi öldürdün." Artık burnu da kanamaya başlamıştı.

"Kuzenini mi? Acaba sen Carmine'yi hayatında *bir kez* olsun gördün mü?"

Çocuk cevap vermeyerek cevapladı.

"Çünkü o benim hiç olmayan oğlum gibiydi. Onu senden çok daha iyi tanırdım. Severdim. Sen nasıl olur da benden herhangi bir şeyin intikamını almaya kalkarsın?"

"Onu ölüme gönderen sendin." Aksanı tam Amerikan aksanıydı. Hatta Ortabatı aksanı vardı. Bunu yapmak istemeyeceği biriydi.

"Bak, Carmine bir askerdi. O savaşa gitti ve öteki ordu onu hakladı. Mağlup etti. İntikam istiyorsun, peki kimi suçlarsın? Generali mi, yoksa düşmanı, yani onu öldürenleri mi?"

"Kim o insanlar?"

Bu güzel bir soruydu.

"Ben de *sana* bir soru sorayım" dedi Geraci. "Beni nasıl buldun?"

Çocuk kafasını salladı.

"Burada olduğunu kim biliyor?"

Çocuk cevap vermedi ama Geraci elini uzatınca tuttu ve sendeleyerek ayağa kalktı. Geraci onu bir köşeye itip, konuyla ilgisi kalmayan bıçağı da odanın öbür ucuna fırlattı. Kanamakta olan burun ve kulaktan yeşil seramiklere kan damlıyordu.

"Aynı tarafta olmak bizim için kolay olurdu" dedi Geraci. "Senin peşinde olduğun intikam, benim oynadığım oyuna kıyasla çocuk oyuncağı sayılır ve seni de bu oyuna sokabilirim. Anlıyor musun? Çünkü Carmine'nin intikamını da ancak öyle alabilirsin. Anladın mı?"

Belli ki bu kaz kafalı çocuk anlamıyordu.

"Carmine'yi ben öldürmedim" dedi Geraci. "Onun ölümünden sorumlu olan da ben değilim, o yüzden de buraya gelmen boşuna. Aslında, bana üç tane basit şeyi söylersen geri dönebilirsin. Üç basit şey ve sonra Saint Louis'e gidersin."

"Ben Saint Louis'den değilim."

"Bu güzel evlat! Ama ne yazık ki senin nereli olduğun bu final sınavının sorularından biri değil. İşte başlıyoruz. Soru bir: Buraya nasıl geldin?"

"Buraya nasıl mı geldim?"

"Evet, güzel. Anlamışsın. Evet, buraya nasıl geldin?"

Çocuk bir süre düşündü. "Otobüsle" dedi. "Önce Meksiko City'e uçakla, oradan da otobüsle."

Geraci gülümsedi. "Bir A geliyor galiba. Bahse girerim annen buna bayılır, yani A almana. Çünkü seni bu işe sokanın o olmadığını biliyorum. Fakat şu insanlar, sanıyor musun ki senin tabutun soğuk toprağa indirilirken kendini üstüne fırlattığında, hayvanlar gibi uluduğunda, gözlerini patlatacak kadar ağladığında onların annene en küçük bir yararı dokunacak? Carmine'nin annesinin cenazede yaptığı gibi, ki gayet belagatli bir şekilde belirttiğin gibi onun *kanından* olduğun halde seni orada görmemiştim." Bunları söylerken çocuğun kanlı yanağına hafif hafif vurdu.

Genç adamın yumuşak yüzünden bir gölge geçti, ya kendinden kuşkuya düşmüştü, ya da ürkmüştü. Tabii ki Carmine'nin annesi öyle şeyler yapmamıştı.

"Soru iki: Burada olduğunu kim biliyor?"

Çocuk siyah gömleğinin yeniyle, sanki kanı sümükmüş gibi yüzünü sildi. "Bana bir havlu lazım."

"Yanlış cevap. Ama bu zor bir soruydu. Sonra tekrar deneriz. Soru üç: Beni nasıl buldun?"

Çocuk Geraci'nin beyaz gömleğine kanla karışık bir tükürük fırlattı ve bu da Geraci'nin anında yeni bir kafa travması yaratmasına yol açtı. Çocuk saksıdaki bir bitkiye çarpmıştı. Geraci sanki ıslanmış gibi elini silkeledi.

"Seni anlamıyorum evlat ve başına ne geleceği umurumda bile değil, ama yine de ... anlıyor musun? Bu iş nerede bitecek? Gerçek-

ten beni öldürsen ne olacak? Ya da ben seni öldürsem? Ne işe yarayacak? Çok fazla soru sorduğumu biliyorum. Yine de biraz düşün. Benim profesyonel ağırsiklet boksörü olduğumu biliyor muydun? Ya, öyleydim. Sonradan Joe Louis'i döven bir herifi nakavt etmiştim. Düşün. Ben burada bekliyorum."

Çocuk bir daha ayağa fırladı. Bu sefer çok daha sıkı basıyordu ama beş altı yumruktan sonra yine yere yapıştı, kanları saksıdan dökülen toprakları çamur haline getiriyordu.

"Söyleyeceğim" dedi.

"İyi çocuk" dedi Geraci de.

Çocuk yeniden kalktı. "Bana Carmine'yi kimin öldürdüğünü söylediğin zaman."

Caz söyleyen adam "*Ölmek için kalktı*!" diye haykırdı. Şarkı bitmişti.

"Bu bizi hiçbir yere götürmüyor" dedi Geraci.

Birkaç dakika sonra çocuğu kilime sarıyordu.

ÇÖPLERİN ATILDIĞI vadiden dönerken Nick Geraci bir içki içmek üzere durdu. New York'ta onu tedavi eden doktor, Geraci'nin durumunda pek çok kişinin değil içmek, içkinin kokusundan bile fena olacağını söylemişti. Şimdiye kadar Geraci'nin bu konuda bir sorunu olmamıştı. Fazla içmezdi ama şimdi de, her yudumun son yudumu olabileceğinden korkarak, eskisinden az içmiyordu.

Kartal hikayesini anlatırken Spratling'in başına toplanmış olanların çoğu hâlâ etrafındaydı.

Geraci'nin ısmarladığı biranın soğuk şişesi şişmiş ellerine iyi gelmişti.

Yazar Iggy bir hikaye anlatmaya başladı ama Spratling araya girdi. Dikkatlerin üzerinden ayrılmasına izin verecek tiplerden değildi. "Esir düşen yırtıcı hayvanlardan ve kendi arzuları dışında Latin Amerika'nın vahşi ortamlarına getirilmesinden söz açılmışken" diye başladı, sözleri Iggy'nin bile gülmesine neden olmuştu. "Geçen hafta New Orleans'a gittiğimde duyduğum en komik hikayeyi dinledim. Louisiana'daki *her şeyi* yöneten, Carlo "Balina" Tramonti diye yakışıklı ama acımasız bir gangster varmış orada. Belki mütevef-

fa renkli politikacımız Kingfish'in adını duymuşsunuzdur. İşte o Kingfish Bay Tramonti'nin *ayak işlerine* bakıyormuş. Bay Tramonti ile New York'taki başka bir gangsterin arasındaki anlaşmalara arabuluculuk ediyormuş, oraya sonradan gelen kumar makineleriyle filan ilgili işlerde. Bay Tramonti'ye o lakabın takılması da şişman olmasından ötürü değil, balinanın büyük uskumrudan, yani Kingfish'den daha büyük bir canlı olması yüzündenmiş."

Geraci öteki gangsterin Vito Corleone olduğunu biliyordu.

Geraci, Tramonti'nin lakabının, örgütünün her şeyi yalayıp yutmaktaki başarısı yüzünden takıldığını düşünürdü. New Orleans Aile'si Birleşik Devletler'in en eskisiydi; Tramonti başa geçince aynı zamanda en zengini olmuştu.

Spratling'e yeni bir martini geldi. "Ya" dedi, kadehi garsonun elinden aldığı gibi yarısını kafaya dikerken. "Belli ki Bay Tramonti, İtalya doğumlu bu beyefendi, asla Amerikan vatandaşı olmayı başaramamış ama adını bile heceleyeceğinden şüpheli olduğum ve hayatında adım atmadığı Kolombiya'dan pasaport almayı başarmış. Bir gün, havaalanı yakınlarındaki çok gizli ofisinde ipek takım elbisesiyle otururken, ve Tanrı bilir ne gibi şeytani planlar yapmaktayken, kapı çalınmış. Bilin bakalım kim gelmiş ha? Balinanın işlerine burnunu sokan kimmiş tahmin edin."

Nick Geraci gülümsedi ve birasından koca bir yudum içti. Bir dövüşün kendisine gelmesini nasıl sağlayacağını uzun zaman önce – Cleveland'da kafuru, ıslak yün ve hayaletlerin ekşi ter kokusuyla dolu bir spor salonunda – öğrenmişti.

İKİNCİ
KİTAP

6. BÖLÜM

Kolomb Günü, sabahın en erken ve en karanlık saatinde, Manhattan'ın doğu ucundaki bir çıkmaz sokağın kırk dördüncü katında, yatak odası FDR Otoyolu'na, Doğu Nehri'ne ve Roosevelt Adası'na bakan bir çatı katında Michael Corleone haykırmaya başladı.

Birkaç saniye sonra da bir tür boğuşma oluyormuş gibi, çarpma, vurma, cam kırılma sesleri duyuldu, sonra da birinin ya da bir şeyin pencereden atılmasıyla çıkan ses geldi.

Çatı süitinin öbür ucunda Al Neri – Michael'in çocukları ortada olmadığında, yani çoğu zaman çıplak yatardı – yatağından fırladı, gece nöbetinde monte ettiği düğmeye bastı, uzun çelik bir fener kaptı ve patronun odasına koştu. Haykırma ve dövüşme sesleri yeniydi ama bu gece krizleri beklenmedik bir şey değildi. Muhtemelen Michael'in şekeri yüzünden oluyordu. Ya da belki Michael'le Rita Duvall nihayet şu büyük kavgalarını etmişlerdi; kadının bir şov için L.A.'da olması lazımdı ama belki erken dönmüştü. Gerçekçi olmak gerekirse Neri binayı öyle güvenli bir hale sokmuştu ki kimsenin içeri girmesine imkan yoktu. Yine de insan gecenin bir vakti çıplak kıçla koridorda bir takım garip seslere doğru koşarken aklına bin bir türlü ihtimal geliyordu. *Şu kahrolası Bocchicchiolar. Orospu çocuğu Geraci.* Korumanın yüzünde ise köpeğini kısa bir yürüyüşe çıkaran birinin sakin ifadesi vardı.

Michael'in yatak odasının ağır kapısı içeriden kilitlenmişti. Neri öyle ayarlamıştı ki açmak için özel bir anahtar gerekiyordu. Çığlık-

lar durmuştu. Neri kapıya vurdu. "Hey, patron!" İçeriden hiç ses gelmedi. Neri içgüdüsel olarak kapıyı tekmeyle açmaya çalıştı ve çıplak ayağının topuğuyla bir darbe indirdi. Sonra küfrederek anahtarı almak üzere tekrar odasına koştu.

BİR KAT AŞAĞIDA ışıklar yanmaya başladı, önce Connie Corleone'nin odasınınki yandı, kısa bir süre sonra da Connie'nin iki oğluyla, binanın öbür ucundaki süitin, Michael'in müteveffa ağabeyi Sonny Corleone'nin ikiz kızları Kathy ve Francesca'nın yaşadığı yerinkiler yandı. Francesca'nın Sonny adlı altı yaşındaki oğlu kıpırdamamıştı. Oğlan uyanıkken tam bir canavardı ama uykusu ağırdı. Onun dışındaki herkes, Michael'in bütün binayı satın almasından ve ailenin geri kalan üyelerinin çoğunun en üstteki üç kata yerleşmesinden sonra, Connie'nin ilkbaharda ekletmiş olduğu muazzam mutfakta toplandı. Onlar artık daima camları açık uyuyan bir aile olmuştu.

Connie kilitleri iki kez kontrol etti. Francesca özel bir numarayı aradı ve lobinin savaş merkezinden bir koruma her şeyin *kontrol altında* olduğunu bildirdi. Francesca halasına "Her şey kontrol altındaymış" dedi. Connie sert bir tavırla başını sallayıp kahve hazırlamaya başladı.

Francesca yerine koyduğu telefona bakakalmıştı. Kontrol altında.

Connie oğullarına yumurta mı istediklerini yoksa tekrar gidip yatmayı mı tercih ettiklerini sordu – o gün cumartesi olduğu için ikisi de mümkündü – ve oğlanlar yumurta istediler. O gürültünün ne olduğunu sorduklarında anneleri televizyondan geldiğini söyledi. Francesca, Connie ile göz göze gelmeye çalıştı ama o başka yere bakıyordu.

Yandaki odada Connie'nin oğlu Victor – on dört yaşındaki Amerikan delikanlılarının ölçülerine göre bile suratsız bir pelteydi – pikaba James Brown'un "*Night Train*"ini koyup sesi de sonuna kadar açmıştı. Sekiz yaşındaki kardeşi Küçük Mike – küçük bir melek olsa da ağabeyine tapıyordu – odada çılgınca dans etmeye başladı. Normalde böyle bir şey Connie'nin ayaklanmasına yol açardı, çün-

kü bu tür müzikten nefret ederdi ve bu da Victor'un o müziğe duyduğu aşkı körüklerdi. Ama o anda Connie'nin tek yaptığı bir sigara yakıp iç geçirmek oldu. Victor çalışma yapan bir boksör gibi hareketler yapmaya başladı, Küçük Mike de onu taklit ediyordu.

Aşağıda, Hagen'lerin yaşadığı otuz sekizinci katta Tom, Theresa ve iki küçük kızları uyuyordu, kargaşayı duymayacak kadar uzaktaydılar. Oğullarının odası ise boştu.

Michael'in eski karısı Kay Maine'de oturuyordu (evet, ona vurmuştu, fakat sadece bir kere, düşük yapması hakkında yalan söyleyip ona kürtaj yaptırdım dediği zaman; o yumruk – ve onun sonucunda ortaya çıkan vicdan azabı – kadının boşanmasını sağlamıştı, başka türlü Michael asla razı olmazdı, bu Michael Corleone'nin asla öğrenmediği kurnazca bir tertipti). Michael'in iki çocuğu, on iki yaşındaki Anthony ve on yaşındaki Mary de Maine'de yaşıyor, Kay'ın öğretmenlik yaptığı birinci sınıf bir yatılı okulda okuyordu. Michael onları aylardır görmemişti – bu, en üst üç katta yaşayan kişilerin pek konuşmadığı bir acı ve hatta utanç kaynağıydı. Connie haftada bir Anthony ile Mary'e mektuplar, küçük armağanlar ve çeşitli İtalyan tatlıları yolluyordu ama bunu bir şov haline dönüştürmüyordu.

Michael'in annesiyle babası, Vito ve Carmela, doğal nedenlerle ölmüşlerdi ve Bronx'taki Woodlawn Mezarlığı'nda, ağabeyi Sonny'nin (bir araba kazasında öldüğü söyleniyordu ama aslında Jones Beach Geçidi'ndeki gişede bir Tattaglia gangsteri tarafından vurularak öldürülmüştü) ve Francesca'nın erken doğan ve sadece bir gün yaşayan kızı Carmela'nın yanında huzur içinde yatmaktaydılar.

Connie'nin kocası Carlo da pek uzakta değildi (Michael'in emriyle telle boğularak öldürülmüştü, cinayet Barzini Ailesi'ne yıkılmış olsa da, Carlo'nun Sonny'nin öldürülmesine karışmış olmasının intikamıydı bu).

Francesca'nın kocası Billy (William Brewster Van Arsdale III) Florida'daki kendi aile mezarlığına gömülmüştü.

Michael'in ağabeyi Fredo ise yıllar önce bir gün balığa gitmiş ve boğulduğu söylenmişti. Tahoe Gölü kadar soğuk sularda, içindeki gazlar her zaman cesedin su yüzüne çıkmasını sağlamıyordu. Dul

karısı, aktris Deanna Dunn (Fredo ondan soğumuştu zaten) ona Beverly Hills'teki bir mezarlıkta bir mezar taşı diktirmişti ama taşın altı boştu.

O anda, sadece en üstteki üç kata çıkan asansörde üç tane silahlı ve güvenilir koruma yukarı gelmekteydi.

Bu inanılmaz çirkinlikteki binaya dışarıdan bakıldığında, içinin nasıl kale gibi olduğu fark edilmiyordu. Binanın önünden geçen hiç kimse içeride bir müfreze olduğunu, CIA'nın kullandığı türden elektronik güvenlik cihazlarına bir servet harcandığını tahmin edemezdi. Zaten gelip geçenlerin fark edeceği türden bir bina değildi, beyaz giydirme yapılmıştı, balkonları fonksiyoneldi ama süslenmemişti. Normalde yoldan geçenlerin gözü yolun karşısındaki güzelim yüz yıllık dört katlı tuğla evlere takılırdı. Kimsenin bu binanın son üç katını sanki başka bir yapıymış gibi farklı kılan hafif post-Deco süslemeleri ve çatıdaki bahçeyi fark etmesi mümkün değildi. Zaten New York'ta sadece turistler yukarı bakardı ve burası pek turist çeken bir bölge sayılmazdı. Yorkville, Manhattan'ın metro işlemeyen bir kısmıydı, rehber kitapçıklarda adı geçmezdi, daha çok evlerin olduğu bir yerdi. Almanlar başı çekiyordu ama yıllar içinde İrlandalı, Musevi ve İtalyanlar da harmanlanmıştı. FDR'den gelen trafik sesi ve bir sonraki sokaktan geçen çöp kamyonları dışında geceleri, özellikle de kırk kat yukarısı sakin olurdu.

ÇOĞU ZAMAN.

Neri "Patron?" diye neredeyse gergin bir tonla seslendi. Üç korumanın geldiğini gördü ve onları yerleştirmek ve arkasını kollamalarını sağlamak üzere bir takım işaretler yaptı. Sonra kilidi açtı ve birkaç santim içeri girip feneri kaldırdı. Refleksleri o kadar iyiydi ki, sırf o fenerle bile silahlı pek çok adamdan daha tehlikeliydi. Çaylak bir polis olduğu günlerden beri kullanmamıştı ama hâlâ eskisi kadar ustaydı. Bir keresinde bir kadını doğrayan ve on iki yaşındaki bir kıza tecavüz etmekte olan bir Harlem serserisini öldürmek için kullanmıştı. Görgü tanıkları Neri'nin, zaten ölmüş olan adamın kafatasında bir çukur açtığını söyleyince, yıllardır onu kontrol altın-

da tutamamaktan bezen amirleri kasıtsız adamı öldürmekle suçlamışlardı. Corleoneler olayı duymuştu. Bir takım ipleri çekip suçlamayı düşürttüler. Neri feneri kanıt odasından aldı, istifasını verdi ve Michael Corleone için çalışmaya gitti, bu yeni başlangıca minnettardı ve bedelini sadakatiyle ödüyordu. Bu kararından dolayı da asla pişman olmamıştı. Bir kez bile, hatta zavallı Fredo'yu öldürmesi istendiğinde dahi.

Neri feneri yaktı.

Yatak boştu. Battaniyeler ve çarşaflar yığın halinde yerde duruyordu. Yanında da kırılmış bir meyve suyu bardağı vardı.

Neri, "Mike?" dedi.

Yatağın öbür tarafından biri kımıldadı.

Ve Michael Corleone kafasını ovuşturarak doğruldu.

Neri, "*Yüce Meryem*" dedi. "Korkuttun beni. İyi misin?"

"İyiyim." Michael feneri gösterdi. "Ne yaparsan yap şunu gözüme tutma, tamam mı?"

Neri feneri indirdi. Don kan ter içindeydi ve rengi kağıt gibi olmuştu. İyi *görünmediği* kesindi.

"Sen ... şey, yalnız mısın?" Neri boynunu büküp odada olması gereken diğer kişiye bakındı. Michael'in banyosuna girdi. Her şey normaldi. "Sanki şeymiş gibi sesler – "

"Al, ben iyiyim. İlgine teşekkür ederim, oldu mu?"

Eğer Rita olsaydı Michael bunu saklamazdı. Zaten Rita da anında ortaya çıkardı.

"Şekerin yüzünden miydi?" dedi Neri. Diyabet. Meyve suyu da artırmış olabilirdi. "Sana ilaç, meyve, başka bir şey getirmemi ister misin?"

"Ondan değil. Yok bir şey. Anladın mı?"

Neri başını salladı. "O saten çarşaflara dikkat et" dedi eliyle de göstererek. "Yağ gibi kaygan oluyorlar."

"Bunu aklımda tutarım" dedi Michael cılız bir tebessümle.

Neri duyduğu seslerin tek bir adamdan çıkmış olabileceğine inanamıyordu ama Michael Corleone ile çelişmek doğasına aykırıydı. "Doğum günün kutlu olsun bu arada."

"İstersen bana biraz pasta getir" dedi Michael. "Ama onun dışın-

Yatağına yığılırcasına oturdu. New York'ta adeta bir halk kahramanı haline gelmesinin kısmen sinema artisti kadar yakışıklı olmasından kaynaklandığını düşünürdü, ama gecenin bir yarısında ve yakından bakıldığında yaşlı bir kırk üçlüktü. Sol yanağında, polis yüzbaşısının yaptığı yara yüzünden geçirdiği estetik ameliyatının neticesinde hafif bir sarkma vardı. Saçları garip bir şekilde ağarmıştı – doğru ışık altında gösterişliydi belki ama bu doğru ışık değildi. Her zaman susamış vaziyetteydi ve idrarını öldürücü bir yavaşlıkla, yaşlı bir adam gibi yapıyordu. Bir keresinde Rita – Michael'in ara sıra görüştüğü aktris Bayan Marguerite Duvall – Neri'ye Michael'in aletinde sorunlar olduğunu çıtlatmıştı. Neri ona herkesin başına gelir demişti ama bunu sadakatinden söylemişti; maşallah sarhoş olmadıkça onun başına gelmiyordu ve polislikten ayrıldığından beri de sarhoş olmamıştı.

"Pasta konusunda bir şey yapamam" dedi Neri. "Connie'nin sana pişireceği şeyi beklemen lazım. Kahve ister misin?"

"Saat kaç?"

Neri Michael'in komodininde duran saate göz attı. "Beşi geçiyor. Herhalde tekrar uyumak istersin." Bu gece, Baba'nın New York'a dönüşünden beri, yani bir yıldan uzun bir süreden beri ilk kez La Cosa Nostra'nın yürütme kurulu olan Komisyon toplanacaktı. Toplantı hazırlıkları haftalardır Michael'in neredeyse bütün zamanını alıyordu.

Michael suratını ovaladı. "Ne haltsa" dedi ellerinin arasından.

Bunun ne anlama geldiğini çözmek zordu. *Burada ne halt olduysa?* da demiş olabilirdi, *Neyse ne, git bana kahve getir*, de.

Neri dönüp koridorda yürümeye başladı. Ne haltsa. Mike uyusa bile Neri uyumayacaktı. Ve aşağıdaki büyük mutfağa gidip Connie'nin hazırladığı o süzme, sulu domuz yemini de içmeyecekti. Neri aşçı değildi ama kahvesi konusunda hassastı.

Korumaları tekrar asansöre gönderdi, çıplaklığının farkında değil gibiydi. "Yanlış alarm çocuklar" dedi ama kendi inanmadı. "Görülecek bir şey yok."

7. BÖLÜM

Johnny Fontane, New York'a törenden bir gün önce uçmuştu. O ve en büyük kızı Lisa, Harlem'deki küçük İtalyan lokantasında akşam yemeğine gittiler, lokantanın *bucatini all'amatriciana*'sı, huzur içinde yatsın, melek annelerininki kadar güzeldi ve orada masa bulmak emlak almak kadar merasim gerektiriyordu – tabii önemli birilerini tanımıyorsanız, veya *kendiniz* önemli biri değilseniz. Lisa – eskiden babasının ünü yüzünden yerin dibine girerdi – belli ki buna bayılmıştı: İlgiye, yemeğin her bir lokmasına, onun için aniden beliriveren çiçeklere, çalışanlara. Juilliard'da ikinci sınıf öğrencisiydi. Johnny önceleri kızının, onun yaşında bir genç kızın, tek başına New York'a gitmesine karşı çıkmıştı. Fakat Juilliard Juilliard'dı ve onun çekingen kızı Lisa, bir piyanonun ardında, her zaman kambur duran sırtı dikleşmiş, uzun siyah saçları arkaya doğru toplanmış olarak ve o zarif parmakları tuşların üzerinde dans ederek bir tür ışık gibi parlamıştı. Johnny kendi kendine onu ihmal etmemeye ant içmişti. New York'a her gidişinde mutlaka arardı ve mutlaka sık sık da giderdi. Kızı onu başka türlü asla gitmeyeceği yerlere sürüklerdi, mesela bunlardan biri, bütün konuşmaları çılgın bir genelevde geçen Jean Genet'in *The Balcony*'siydi, o da kızını boks müsabakalarına ve caz kulüplerine götürürdü. Johnny, Ginny'den ayrıldığından beri hiç olmadıkları kadar yakındılar ve hepsi az çok L.A.'da yaşıyordu. Lisa piyanosundan ayrıyken bile kabuğundan çıkıyordu ve bunu izlemek bir yandan Johnny'nin yüreğini burksa da hoşuna

gidiyordu. Birkaç yıl önceki Lisa kesinlikle onunla birlikte geçit törenine katılmak istemezdi.

Kahvelerini içip tatlılarını beklerken – *sfogliatella* ısmarlamışlardı – Lisa bir şey diyecek gibi oldu ama kendini tuttu. Johnny ne diyeceğini sorunca da hiçbir şey dedi. Johnny Fontane'nin kadınlar hakkında öğrendiği tek bir şey varsa o da asla hiçbir şey olmadığıydı. "Hadi ama" dedi. "Biliyorsun ki babana her şeyi anlatabilirsin."

Bu lafları söyler söylemez televizyon dizilerinden birinde halk tipi bir banliyö babasına benzediğini fark etti. Aslında öyle biri değildi.

Johnny ısrar etti. Lisa ellerini masaya dayayıp gözlerini yumdu. Bir süre öyle kaldı. Johnny de ilişmedi. Kadınlar hakkında başka bir şey: Kendi hallerine bırakmak gerekir.

Sonunda zor duyulur bir sesle "Babacım" dedi. "Bu doğru mu? Bir parçası olsun doğru mu?"

Kızının kendini bunu sormak zorunda hissetmesi kalbini kırmıştı. Aynı zamanda kendine güvenini de takdir etti. Onun kızı olduğu kesindi.

"Hayır" dedi. "Saçmalık. Ben gangster değilim. Gangsterlerin *vitrini de* değilim."

Kızı başını salladı. Sanki kendini buna inanmaya ikna etmeye çalışıyordu.

"Bir Musevi veya İrlandalı ya da Polonyalı bu ülkeye gelip sıkı çalışarak – sokaklarda, göçmenlerin bulabildiği türden işler yaparak – büyük bir iş kurar ya da siyasi kariyer yaparsa Amerikan rüyasının gerçekleşmesine örnek gösterilir. Ama bunu bir İtalyan yapınca gangster kabul edilir."

"*Her* İtalyan değil."

"Evet" dedi Johnny. "Bunu bil. Her İtalyan. Ne zaman birimiz tepeye yaklaşsak böyle olur. Güzel değil ama gerçek bu."

"Ama bu insanlardan bazıları, sen de biliyorsun ki *öyle*." Gangster demek istemiyor gibiydi.

"Öyle mi?" dedi Johnny. "Mesela Vito Corleone, benim vaftiz babamdı. Kilisede ayağa kalkıp beni koruyacağına yemin etmişti, söylediğini de yaptı, tıpkı annenin dayısı gibi. Hani şu tesisatçı, adı her neyse."

"Paulie."

"Doğru. Paulie. Paulie'nin senin için yaptığı gibi. Vakfı – Vito Corleone'nin vakfından söz ediyorum – fakir çocuklara, hastanelere, sanata milyonlarca dolar harcıyor, bir düşün, senin okulundaki profesörlere bile. Hiçbir zaman herhangi bir şeyle suçlanmadı. Tıpkı oğlu Michael Corleone gibi, şimdi aile işlerini o yönetiyor – onun da park cezası almışlığı dahi yoktur. Michael hem Columbia'da hem de Dartmouth'ta okumuş bir beyefendidir, ayrıca hangisi olduğunu unuttum ama bir savaşta deniz piyadesi olarak madalya almıştı. Belki Iwo Jima. Ya da yok. Ötekinde. Yani, belli bazı gazeteciler ve benzer kişiler neye inanmanı isterse istesin, Michael Corleone'nin hissedarı olduğu iş – sadece hissedardır, yönetim kurulu başkanı, üyesi filan değildir – bana Tahoe Gölü'nde bir tatil köyü yatırımı yapma imkanı veren iştir –"

"Bulutlar Şatosu."

"Evvet. Sanki Howard Johnson bir sonraki motor fabrikasının bir kısmını bana satmış gibi. Aradaki tek fark Johnson adının şiirsel olmaması."

"Onun yönetim kurulu başkanı olmadığını söylediğini sanıyordum."

"Büyük hissedarlardan biri. İşten haberim olmasını da o sağladı. Vaftiz babamın oğlu bir takım ipleri çekti ve ben işe girebildim."

"Orası bir kumarhane değil mi? Sadece tatil köyü değil?"

"İçinde kumarhanesi de var ama asıl olarak büyük bir tatil köyü. Golf sahası var, tenis kortları var, bir sürü çalışanı var. Arada bir biz de gitmeliyiz."

"İsterim."

Kızını daha önce hiç götürmediği için kendini bok gibi hissetti. "Bak, Neveda'da bulunmuştun, tamamen aynısı. Havaalanlarında, benzin istasyonlarında kumar makineleri var. Nevada'da kumarhanesi olmayan bir tatil köyü açarsan hızla dibi boylarsın."

Kızı başını salladı.

"Hayır inan bana batarsın."

"Ben Neveda'ya hiç gitmediğimi belirtmek istemiştim."

"Sahi mi?"

"Sahi."

Mümkün olamazdı. "Eminim ki siz kızlar beni görmeye gelmiştiniz."

Kızı bir daha başını salladı. "Ben seni buranın ve L.A.'nın dışında bir yerde şarkı söylerken izlemedim."

"Tuhaf." Johnny Fontane kadehinin dibindeki şarabı bitirdi. "Her neyse, anlatmaya çalıştığım şey, öteki bazı yatırımlarıma göre bu harika iş yapıyor." Onun için para, kızının ya da başka birinin bilmesini istediğinden daha önemliydi. Çeşitli nedenlerle kayıpları oluyordu, üç boşanma ile iki kan emici aktristin yarattığı sorunlar da cabasıydı. Ayrıca iyi günde de kötü günde de, ister iyi olsun, ister olmasın büyük yaşamış, büyük kazanmış ve büyük oynamıştı. Johnny sesini alçalttı. "Orası seni Juilliard'da okutuyor, üstelik geriye de seni ve kız kardeşlerini istediğiniz yere tatile yollayacak kadar para kalıyor. O kadar iyi iş yapıyor yani."

Kız boş boş başını salladı. "Bu sadece ... evet, onlar. Biliyorsun bir sürü... İnsanlar. O resimler – "

"Tatlım, ben senin yaşlarından beri göz önündeyim. Kim bilir günde kaç kez hiç tanımadığım insanlarla bile poz vermem isteniyor farkında mısın?"

Kızı doğruca gözünün içine baktı.

Johnny başını salladı. Pekala. Elbette insanları tanıyordu. "Sana yine de yalan söyleyecek değilim. Sorumlu olduğum insanlardan ötesini tanımak istemediğim yerlerde de şarkı söyledim. Son baktığımda Amerika'da birini tanımak hâlâ suç sayılmıyordu."

Kahvesinden bir yudum içti. Lisa peçetesini avucunda buruşturup ağzına götürdü. Kaşları çatılmıştı ve Johnny bunun sadece kafa karışıklığından olmasını umuyordu.

"Hadi ama canım" dedi, sesini yükseltmişti, cazibesini kullanıyordu. "Bir düşünsene. Ben gece kulübü şarkıcısıyım. Sence gece kulüpleri kime aittir?"

Bu orijinal bir yöntem değildi. *Finocchio* aktör Ollie Smith-Christmas'tan – büyük adam artık Sir Oliver'di – aparmıştı, o da Jimmy Shea'nın Inaugural Balosu'nda Johnny'nin paçasını gazetecilerden kurtarmak için söylemişti. Johnny çelişkili durumunu ifade etmek için şakacıktan teslim olur gibi ellerini kaldırdı. Başka ne yapabilirdi ki? Hiçbir şey. Ne seçeneği vardı? Hiç.

Kızı peçetesini masaya bıraktı. Öteki eliyle yüzündeki saçları itti. Johnny önce bunun sinirli bir hareket olduğunu düşündü, ama sonra yüzünde bir tebessüm belirmeye başladığını gördü.

Onu tatmin etmişti ve bu da samimi davranmanın bir ödülü olmuştu.

Kızı masanın üstünden uzanıp yanağından öptü.

Johnny çocuklarının hayatında kaçırmış olduğu her saniye için pişmanlık duyuyordu. Lisa bir başlangıçtı. Angie ile Trina'yı kazanmanın yolunu da bulacaktı. Margot Ashton ve Annie McGowan'ın yaptıkları (kalbini kırmalarından veya parasını almalarından daha kötüydü) ailesiyle arasına bir duvar örülmesine yol açmıştı. Bir daha asla böyle bir şey olmasına izin vermeyecekti.

"Seni seviyorum meleğim" dedi.

Lisa "Şşşt" dedi ama gülümsemeye devam ediyordu.

Yemekten sonra Johnny onu evine bıraktı ve kentte bir gece geçirmek üzere dışarı çıktı. Halkı ve gazetecileri ondan uzak tutabilecek, Nevada'daki son problemlerden veya New York'ta ondan büyük teşrifatçı diye söz edilmesiyle ilgili şikayetlerden söz açmayacak dostlarının bulunduğu yeterince bar ve gece kulübü biliyordu. Birkaç huzurlu saat geçirip, bütün bunları unutabilirdi.

Gece, böyle gecelerde hep olduğu gibi uzadı. Çok çeşitli şeyleri elde etme imkanı vardı. Fakat ertesi güne uykusuz girmenin yaratacağı zorlukları fark edince işin seks kısmını pas geçti. İnsan bir şeyler öğreniyordu. Kendini bir limuzinin arka koltuğunda, bir başına, günün sert ışıklarıyla yüzleşerek Plaza Otel'deki süitine giderken bulunca, aslında bu kararıyla gurur duyduğunu fark etti.

Johnny tıraş olup duş yaptı, ne sarhoştu ne de akşamdan kalma. Yükseklere tırmanıyordu. Çocukken, biri ona günün birinde plaklar yapıp filmlerde oynayacağını, kızların çığlık atmasına erkeklerin kıskanmasına yol açacağını söylese şok geçirmezdi. O zaten öyle bir çocuktu: Büyük taşakları, büyük düşleri ve aklına koyduğu her şeyi yapabileceğini söyleyen bir annesi vardı. Birisi, bir başkanın seçilmesine yardım edeceğini ve sonra da gelmiş geçmiş en büyük Inaugural Balo'da baş rolde olacağını söylemiş olsa Johnny ona da inanırdı – tabii bütün hikayeyi, yani Jimmy Shea'ya kanını, terini, gözyaşlarını verdikten sonra (birkaç hanım arkadaştan söz etmeye

bile gerek yoktu) o kadir bilmez küçük kafalı herifin sırf İtalyan diye Johnny'e sırtını döneceğini öğrenene kadar. Çünkü o iki yüzlü beyinsiz, sıkı adamının kaçakçılık yapmış olduğunu ve Amerika'yı ileri götürmek için üstüne düşenleri yaptığını saklamak istiyordu. Çünkü Princeton'a gitmek ve tümüyle Amerikan tarzına dalıp bir mirasyediyle tanışıp evlenmek yetmemişti. İlla ki *onlarınki* gibi bir geçmişten geliyormuş gibi yapması lazımdı. Bunların hepsi aslında önceden belliydi.

Fakat ya Kolomb Günü'nde, Fifth Avenue'nin göbeğinde baş teşrifatçı olmak? Bir milyon yıl geçse, bu kadarını Johnny bile hayal edemezdi. Bu daha çok Fiorello La Guardia, Al Smith veya papa gibi *pezzonovanti*'lere giden bir onurdu. Johnny daha şortla gezerken, bir elinde küçük bir İtalyan bayrağı, ötekinde de yine küçük bir Amerikan bayrağıyla bu törene katılıp yürümüştü. Lisedeyken okul bandosunda davul çalarak katılmış ve gözünü Annamaria DiGregorio'nun yürek biçimi, amigo lideri etekli poposundan ayırmadan, ta Yetmiş-dokuzuncu Cadde'deki St. Patrick Katedrali'nden onca yolu yürümüştü. Ve Les Halley Orkestrası ile ilk büyük çıkışını yaptığı yıl, elinde devasa bir mikrofonla tören arabalarından birindeydi.

Şimdiyse bu. Baş Teşrifatçı John Fontane.

Fakat otel, kahvaltısıyla birlikte sabah gazetelerini de gönderince Johnny'nin mutluluğu ve gururu kötü bir şekilde söndü. Törende onun varlığına itiraz eden kutsal gazetelerden birinde ön sayfadaydı.

"Günün haberi" diye mırıldandı. Karnına sert bir sağ aparkat yemiş gibiydi.

"Ne dediniz efendim?" Garson masayı hazırlamıştı.

Kaynaklarımız, Fontane ile kendisinden çok genç bir kadının, yer altı dünyasıyla bağlantılı şık restoranlardan birinde sarmaş dolaş olduklarını söylüyor.

Johnny bozulmamış yatağının kenarına çöktü. Kulakları yanıyordu. "Teşekkürler dedim evlat."

Fontane'nin yanındaki genç kadına, organize suçla bağlantılı gece kulüplerini methettiği de duyulmuş.

Johnny gazeteleri fırlatıp gözlerini kapattı.

"Bir de bu vardı efendim." Garson Ginny'den gelen bir telefon

mesajını uzatıyordu. *Lütfen ara.*

Johnny'nin verdiği bahşiş kendi standartlarına göre bile fazlaydı. O hâlâ Johnny Fontane'ydi. Bu pisliklerden hiçbiri onu alaşağı edemezdi. Mümkün değildi.

Johnny eskisi gibi genç ve cahil bir aptal olsa, Ginny'i arayıp, Lisa'yla birlikte törende katılma zevkinden mahrum kalmasını istediği için avaz avaz haykırırdı. (Başka ne diye aramış olabilirdi ki? Johnny'nin başına gelen her kötü şeyi hisseden bir altıncı hissi vardı.) Sonra da ahizeyi küt diye kapatır ve telefonu kaptığı gibi duvara fırlatırdı. Daha önce duvarlarda tabak kırmışlığı, televizyon tekmelemişliği vardı. Ve sonra? Gazetecilerden alacağı intikamı planlamaya başlardı. *Kaynakları söylemişmiş? Sarmaş dolaşmışlar?* Lanet olsun. *Organize suçla bağlantılı gece kulüpleriymiş.* Lanet olsun, lanet olsun, lanet olsun. Onları öldürecekti.

Johnny'de hâlâ o dürtüler vardı. Kahrolası dürtüler.

Fakat.

Derin nefes al.

Bir şey yapmamak için harcadığı çaba yüzünden terliyordu.

Derin bir nefes daha al.

Stüdyoda kayda başlamadan önce de böyle nefes temrinleri yapardı.

Artık cahil aptalın teki değildi. Arkasında dolu dolu yaşanmış tam elli iki yıl vardı. Hayranları onu, anlatılacak mücadeleleri, aşkları, kayıpları olan, bunlar hakkında şarkılar söyleyen, o şarkıları dünyanın her yerindeki müzik dolaplarında ve yalnız oturma odalarında dönüp duran plaklara dolduran biri olarak görüyordu. Hayat ona çetin mücadelelerden payına düşeni vermişti ve o da bunlara dayanmıştı. Acıları elbette iz bırakmıştı ama insan ne umabilirdi ki? O da sıradan, herkes gibi bir insanoğluydu sadece.

Nefes al.

Johnny öfkesinin yatışmaya başladığını hissetti. Tabağında soğuyan omlete baktı. Bir kahve kaşığıyla ucundan didikledi. Aç değildi. Akşamdan kalmalığın ilk işaretleri belirmeye başlamıştı. Küçük bir avuç dolusu aspirinle, süt gibi bir asit giderici içti ve mentollü bir sigara yaktı. Hem aspirini hem de asit gidericiyi koca şişelerle satın alıyordu.

Şu anda L.A.'da tam gece yarısıydı, Ginny'nin dönmesi için erkendi. Törenden önce onunla konuşmazsa, bu nasıl kendi kabahati olabilirdi? Saat farklarının suçuydu. Amerika'nın büyüklüğünün suçuydu.

Ve Michael Corleone ile olan randevusuna da daha iki saat vardı.

California'dan getirdiği film senaryolarıyla dolu çantayı alıp süitin uzun, kırmızı kanepesine yaydı.

Normalde bugünün hayatındaki en muhteşem günlerden biri olması gerekirdi. Ama Johnny Fontane bu günün tadını çıkarmak yerine, atmış santim yüksekliğindeki senaryoları inceliyor ve önündeki günü fazla düşünmemeye çalışıyordu. Michael Corleone'ye ne demesi gerektiğini düşünmek istemiyordu. Johnny bir şarkıcıydı; içinden geldiği gibi davranınca daha başarılı olurdu. Bu bir iş toplantısıydı ama Johnny'nin işi şov yapmaktı. Törenle aynı şey sayılmaz mıydı bu da?

Kahvesini höpürdeterek, film senaryolarını taramaya başladı, imajı için iyi olacak bir araç arıyordu. Dehşetle (ama şaşırmadan) gördü ki, gelen senaryoların çoğunda çekici bir gangsteri oynaması isteniyordu – oysa o tür bir rolü sadece bir kez, havadan bile hafif bir müzikalde oynamıştı. Aslında müteveffa Hyman Roth üzerine iki ayrı filmdi – biri doğrudan biyografik bir filmdi, öteki ise Roth'tan yola çıkılarak yaratılmış bir karakter üzerineydi. Sanki seyirci onun gibi birini, acımasız bir Musevi patron olarak kabul edermiş gibi, her ikisinde de rolü Johnny'nin yönlendirmesi isteniyordu. İkisini birden çöp kutusuna attı.

Kendisini ilgilendirmeyen ama oynayabileceğini düşündüğü güzel kısımlarla ilgili notlar alarak öteki senaryoları elemeye başladı. Baş belası polis artık kendi başına çalışıyordu. Kenti eski bir Birlik süvarisinden kurtararak öğretmen hanımın gönlünü kazanan, Covelli adında yağız bir kiralık katil vardı (birisi birinci sayfaya *J. Fontane?* diye karalamıştı). Filmin sonunda dikilip karısını döven, sefih senatörü (ki bahçıvanın kardeşi olduğu ortaya çıkıyordu) öldüren geri zekalı bahçıvan vardı. Johnny'nin menejeri Hollywood'da kimsenin artık bu tür rolleri ona vermeyeceğini söylemişti. Evet, kendi prodüksiyon şirketi vardı ama yine de filmin yapılması ve daha da

önemlisi, dağıtılması için yardıma ihtiyacı vardı. Bay ve Bayan Amerika'nın zorlukla kazandıkları paracıklarını bir filme harcaması isteniyorsa, bu ihtimal bir kenara bırakılmalıydı. Bugünlerde sadece karanlıkta oturup birbirlerini mıncıklamak isteyen gençler gitmek istiyordu sinemaya. Daha büyük kalabalıkları sinemaya çekmek için ya televizyonda göremeyecekleri kadar müthiş bir şey yapmak gerekiyordu, ya da büyük yıldızlardan birinin daha önce yüzlerce kez oynadığına benzer bir rolde oynadığı hızlı, ucuz filmler yapmak lazımdı. Bilge bir adamın dediği gibi, eğer kalabalıklar gelmiyorsa onları durdurmak için yapabileceğiniz hiçbir şey yoktu.

Zaten bu beylik akıldı.

Fakat Johnny Fontane o beylik akıllara meraklı biri olsaydı, muhtemelen hâlâ o eski muhitinde oturmuş masaların dolmasını bekliyor, gömlek satıyor veya dövüşüyor olurdu.

Senaryolara baktı. Johnny doğru hikayeyi bulsa bir kahramanı canlandırabileceğinden emindi. Belki İsa ya da Kral Arthur olmazdı ama adaleti sağlamak için savaşan bir ordunun komutanı veya Büyük Chicago yangınında yetimleri kurtaran bir kahraman filan olabilirdi. Klas ama fazla sanatsal olmayan bir filmde kendi şansını yaratan ve iflastan kurtulan küçük bir adamı oynayarak eleştirmenlerden olumlu puan alabilir ve birkaç kuruş kazanabilirdi.

Hollywood'da farklı düşünerek vurulacak büyük voliler vardı.

Fakat tabii ki bu taktiklere başvurmak, onlardan yararlanmak Johnny'i bugünkü belalı durumuna getirmişti.

Johnny, Lisa'ya anlattıklarının her kelimesine inanıyordu. Aynı zamanda, Jack Woltz'a reddedemeyeceği bir teklif sunacağını söylediğinde vaftiz babasına kesinlikle neyi kastettiğini sormadığı da doğruydu. O zaman da şimdiki gibi Woltz Uluslararası Filmcilik şirketinin başında olan Woltz, cesedi çiğnenmedikçe Johnny'i işe katmayacağına yemin etmişti. Woltz'un fikrini değiştirmesinin nedeni üzerine ortada çılgınca söylentiler dolaşmış ama Johnny bunları kulak ardı etmiş, sonra da hemen hemen hepsini unutmuştu. Johnny filmde rolünü almış, filmin çok başarılı olmasını sağlamış, sonra da Oscar'ı evine götürmüştü. Corleoneler Johnny'nin film prodüksiyon şirketine oluk gibi para akıtırken soru sormamıştı. Chicago örgütünün plak etiketlerinde bir numara çevirdiğine dair dedi-

kodular çıktığında muhasebecileri Johnny'e bu konunun ayrıntılarını öğrenmek isteyip istemediğini sormuşlardı. O ise sadece gülmüş – *gülmüş* – ve yürüyüp gitmişti.

Yine de bunlar o insanların gangster olduğunu göstermezdi.

Büyük işleri ancak büyük insanlar yapardı. Halk bunu asla görmezdi. Plaza Otel'in nasıl bu hale geldiğini bilmek, muhtemelen tüylerini diken diken ederdi. Aynı şey New York kentinin kendisi için de geçerliydi. Hatta Amerika'nın. Çalıntıydı hepsi. Tıpkı her büyük imparatorluk gibi. Eğer işi yapan hırsızlar etraflarında bir örgüt kuracak ve bir bayrak dikecek kadar akıllıysa, tarih kitaplarına kahraman olarak geçerlerdi.

Johnny saatine baktı. Aramak için hâlâ çok erkendi. Bu onuru kızıyla paylaşmaktan vazgeçme düşüncesinden nefret ediyordu ama aklında başka şeyler de vardı.

Sıradaki senaryoyu aldı. *Amerika'nın Keşfi*. Diğerlerinin çoğunun iki misli uzunluğundaydı, şu büyük destanlardan biriydi. Birkaç sayfasına baktıktan sonra, acaba Kolomb'u oynayabilir miyim diye düşünmeye başladı, sonra onu bir kenara attı ve daha şanslı olacağı bir senaryo aramaya devam etti. *Trimalchio Rex* adlı bir senaryo geldi eline. Johnny'nin gözüne takılan, senaristin Sergio Lupo diye bir İtalyan oluşuydu. İki sayfasını okuduktan sonra, ipek bir çarşafta yatar gibi kağıtların üstünde uyumaya başladı, bunda senaryonun bir suçu yoktu.

Uykuya dalmadan önce Ginny'nin muhtemelen haklı olduğunu düşündü, zaten hep haklı çıkardı, birbirlerine aşık oldukları o yazdan beri hayatında mükemmel bir şey olmamıştı. Kahve fincanı elinden kayıp yere düştü. Fincandan minicik bir parça koptu. Sadece Plaza gibi bir otelde o fincan artık kırık sayılırdı.

8. BÖLÜM

Eddie Paradise şafaktan beri ayaktaydı. Island Park'taki sahil evinden çıkıp, arabasına atlayarak Red Hook'taki dokların yakınında bulunan bir softbol sahasına gitmişti, beklediği polis yüzbaşısının çalıştığı karakolun olduğu bölgeye daha da yakındı. Radyodaki hiçbir şey hoşuna gitmedi ama sonunda enstrümantal "Rock-and-roll" parçaları çalan bir istasyon buldu – Herb Alpert ve the Tijuana Brass, Dick Dale ve the Del-Tones, Link Wray ve the Wraymen, James Brown ve the Famous Flames ve "Yeşil Soğan" numarasıyla en sevdiği grup olan Booker T. ve the MG's parçaları çalıyordu. Kendi kendine *Eddie Paradise ve* .... de iyi bir isim olurdu diye düşündü, ama ve'den sonrası ne olacaktı?

Nihayet, yüzbaşı, pırıl pırıl, tepesi gümüş bir '59 Riviera ile ortaya çıktı, bornozu hâlâ üstündeydi. Eddie ona içi para dolu bir Marlboro kartonu verdi – bu kar hissesi değildi çünkü yüzbaşı zaten maaş ödenenler listesindeydi: Bu bir armağandı, yarısı şimdi veriliyordu, yarısı da yarın, bu geceki Komisyon toplantısı barış içinde biterse verilecekti. Yüzbaşı teşekkür etmeye zahmet etmiş miydi? Hayır, etmemişti. Eddie'nin parayı ona bizzat vermek gibi bir arzusu mu vardı? Hayır. Onlar böyle şeyleri aşmıştı. Bu fındık taşaklı dolandırıcı bir şeye aldırıyor muydu? Yüzbaşı uzaklaşırken Eddie kafasını salladı. Hayır. Aldırmıyordu.

Eddie arabasına döndü ve her şeyi gözden geçirmek üzere Union Caddesi'nde toplantının yapılacağı restorana gitti – kalamarlar

taze miydi (çok), koltuklar rahat mıydı (iki tanesini değiştirtti), siyah perdeler ön camı güzelce kapatıyor muydu (gayet güzel), bu gece çalışacak şefler ve garsonlar uygun muydu (herkes restoranı işleten ailenin üyesiydi ama Eddie yine de daha önce orada hiç görmemiş olduğu Napolili bir damadı geri çevirdi), bütün komşulara Jersey kıyısında hafta sonu tatiline gitmeleri için tüm masrafları içeren paraların avansı ödenmiş miydi (ödenmişti). Eddie ufak tefek ricaları dinledi – kavgaya karıştığı için hapse düşen bir kuzen, Racalmuto'daki büyükannesini getirtebilmek için bir aylığına ödünç para isteyen bir bulaşıkçı vs. Her zamanki şeyler. Ve Eddie de her zamanki gibi elinden geleni yapacağını söyledi. Hiçbir şeyi not almadı. Böyle bokları unutmamasını sağlayan bir hafızası vardı. Tam çıkmak üzereyken bir süpürge kaptı ve tertemiz göründüğü halde restoranın önündeki yolu bizzat süpürdü.

Özellikle de *capo*'luğa yeni terfi etmiş biri olarak, Komisyon toplantısının sorumluluğunu almış olmak Eddie için bir onurdu. Eğer her şey mükemmel giderse, bundan Michael Corleone kazançlı çıkardı. Eğer herhangi bir şey kötü giderse, bu Eddie'nin kıçına mal olurdu. Ama bu durum Eddie'yi rahatsız etmiyordu – insan böyle davranırdı zaten, övgü beklemez, övgüyü patronuna havale ederdi. Ama ya onur? Onura öyle bakmak Eddie'ye zor geliyordu. İnsanın üstüne Eddie'nin üstüne yığılan seviyede bok yığılırsa, kırık bir burunla ve evi tepesine geçmiş vaziyetteyken kendini pek iyi hissetmezdi.

Eddie çıkarken restoran sahibine dikkatli olmasını tembih ettikten sonra President Caddesi'nde her zamanki fırınına gidip sabah kahvesini aldı ve biraz soytarılık yaptı. Sonra medeni bir beyefendi gibi biraz kestirmek umuduyla sosyal kulübüne gitti ama böyle bir şansı olmadı. Köşeyi döner dönmez, Carroll Gardens Av Kulübü'nün kırmızı kapısının önünde, ceplerine isimlikleri iliştirilmiş iş gömleklerini giymiş olarak kendisini bekleyen Flatbush Novelties'den beş adam gördü. Havai fişekçi çocuklar.

Her ne istiyorlarsa şimdiye kadar Kakalak Momo'nun bununla neden ilgilenmediğini Tanrı bilirdi. Her zaman bir şeyler olurdu. Birileri daima Eddie Paradise'den kahrolası bir şeyler isterdi. Evde, fırında, kulübünde, oturmuş öğle yemeğini yerken, hatta teknesiyle

açıldığında bile. Dedikleri gibi, sanki patron değil de kurtarıcı İsa'ydı. Altında artık koca bir düzen vardı ama yine de Eddie bizzat işe karışmadan hiçbir şey hallolmuyordu. Bir orkestra kurarsa ne ad koyacağını biliyordu. Eddie Paradise ve İşe Yaramaz *Coglioni*'ler. Ya daha iyisi, Sadece Eddie. Şimdiye kadar artık kendi ihtiyaçlarından başka kimseninkileri düşünmeyeceği bir konuma gelmiş olacağını sanıyordu. Bir gün. Kolomb'un ne diye güne ihtiyacı vardı ki? Siktir et Kolomb'u. *Merdaiolo* öleli yüzyıllar olmuştu.

Eddie'nin yanında yürüyen iki adam, kulübün önündekileri tanıyıp tanımadığını sordular.

"Ben hallederim" dedi Eddie.

Cehennem donduğunda o güne bir ad verecekler ve Eddie Günü diyeceklerdi.

Fakat yine de ekibindeki adamları iyi yetişmişti – Salvatore Tessio'nun başlattığı bir gelenekti bu. Söylemeye bile gerek kalmadan, hemen Flatbush Novelties'in minibüsüyle patronlarının arasında pozisyon almışlardı.

Havai fişek şirketinin sahibi oturduğu yerden sabah gazetesini Eddie'ye uzatmaya çalıştı. Gömleğinde *George* yazıyordu. George Spanos.

"Güzel bir haber var mı orada George?"

Eddie'nin arkasındaki adamlar bakıştılar.

"Ne demek istiyorsun?"

Sabah gazetesini el değmemişken açıp okumak Eddie'nin zevklerinden biriydi. Gazete bir süre ortalıkta dolanmışsa – çöp tenekesine ve kim bilir nerelere girdi diye – katiyen elini sürmezdi.

"Gazetemi okumuşsun" dedi Eddie, "Ve ben de neler öğrendin diye sordum".

Spanos bir şey söyleyecek gibi oldu ama kendini tuttu. "Dünya Serisi'nde dün yine yağmur yağmış. Bugün de yağacağı tahmin ediliyor. Giants o yüzden batıya taşınmıştı."

Spanos'un söylememenin daha iyi olacağını düşündüğü şeyler muhtemelen Eddie'yi ya da ortaklarını ilgilendiren şeylerdi. Spanos öyle rezil bir kumarbazdı ki, Eddie'nin küçük kızı bile dilinin altında bir şeyler olduğunu anlardı. Eddie görebildiği kadarıyla başlıklara göz attı ve çarpıcı bir şey görmedi.

"Dünya Serisi kıçımı öpebilir" dedi. "Ben sadece Mets'i takip ediyorum."

Havai fişekçiler kıs kıs güldüler.

Orada Eddie'nin de dikilip durduğu bir gün olmuştu, ama Nick Geraci'yi izlemek ona bir şeyler öğretmişti. Adam kötü şeyler yapmış olsa da iyi bir öğretmendi.

"Gülün" diye omuz silkti Eddie. "Ama size bir haberim var, Dodgers ve Giants geri dönmeyecek. Ben bugünü yaşarım, anladınız mı? Sezonluk biletlerim, her şeyim tamam."

Spanos hâlâ gazeteyi uzatarak öyle dikiliyordu. "Bugün için sezonluk biletin mi var?"

"Mets için seni Yunanlı piç." Eddie aynı zamanda yeni sahaların bütün çimentosunu veriyordu ve molozları atma işini üstlenmişti. "Benim gazetemi okuyabileceğin fikrine nereden kapıldın?"

Eddie bir basamak çıkmış ve Spanos'la göz göze gelmişti. Eddie bir yandan da boy problemi yaşıyordu (boyu bir elli sekiz buçuktu) ama yine de kısa boylu bir adamın kişiliğine sahip olmamakla övünürdü.

Spanos, "Sırasına koydum tekrar" diyerek bir anlamda özür diledi. "Hem de tamı tamına."

"Sende kalsın" dedi Eddie.

Çoğu dejenere kumarbaz gibi Spanos'ta da şansını zorlama eğilimi vardı. "Sahiden al" dedi. "Benin işim bitti onunla."

Bu cevap Eddie'nin erkeksi bir tepki göstermesine yol açtı. Tehditkar gülümsemesini takındı. "O zaman kıçını silersin" dedi.

Bu tebessümü ayna karşısında prova etmişti. Pek çok değişik bakışla denemeler yapmıştı.

Ofisinin penceresine bir göz attı ve Kakalak Momo'nun aşağı, kendisine bakmakta olduğunu gördü. Momo, Acapulco'dan o kadar yanık bir tenle dönmüştü ki Harlem'in şov takımına katılabilirdi. Geleli bir süre olmuştu ama cildi açılmasın diye güneş lambası kullanıyor, giderek Hollywood *finocch*'larına dönüyordu.

"Siz beylerin gerçekten istediği bir şey mi var" dedi Eddie, "Yoksa bu güzelim sonbahar sabahının kalanını da kaldırımımı işgal ederek mi geçireceksiniz?"

Spanos "İzinleri görmek istiyorlar" dedi.

"Kim görmek istiyor izinleri?"

"Kent."

"Bütün kahrolası kent izinleri mi görmek istiyor? Kiminle konuştunuz?"

"Biz kıyıda teşkilatı kuruyorduk." Spanos gömleğinin cebinden bir kartvizit çıkarıp Eddie'ye uzattı. "Ve şu herif gelip elimizde izinler olması gerektiğini söyledi. Ona elimizdekileri gösterdik ama hayır dedi, onlar yanlışmış."

Eddie orta parmağıyla kartvizite vurup "Şurada yazan herif mi?" dedi. Belediye meclisinden biriydi. "Yoksa bunun için çalışan biri miydi?"

"Orada adı yazan adamdı. Yanında da bir dedektif, yani Chesbro ile bir de üniformalı polis vardı."

Açgözlü koca kıçlı *stronzoni*. Chesbro zaten ödeme listesindeydi. Herhalde Kolomb Günü törenine giderken, durup gagasını sokmadan edememiş olan meclis üyesi gibi. Eddie daha yeni *capo*'luğa kabul edilmişti. Son zamanlarda işinin en büyük kısmı buydu: Satın alındığı halde öyle kalmayan adamlar. Giderek daha sık oluyordu. Her seferinde, Eddie Paradise New York'un iyi insanları için bir şeyler yapmaya çalıştığı halde, böyle zorlu çıkanlar sabrını test ediyordu.

Bırak etsinler. Hafife alınmak insanı güçlü yapardı. Bu Corleone yöntemiydi.

"Ve beşiniz birden buraya, bana bunu söylemeye mi geldiniz?"

"Başka ne yapabilirdik? İşimizi durdurdular."

"Onlara kimin için çalıştığınızı söylediniz mi?"

Spanos başını salladı. "Biliyordu zaten. Senden ismen bahsetti."

Eddie bir basamak daha çıkıp minibüsün yanında duran adamlara başıyla işaret verdi ve kendisinden uzun olan adamın omzuna elini koydu. "Rıhtıma dönün. Adamlarım sizi takip edecek. Dostlarımız ortaya çıkarsa onlar ilgilenir."

Arabalarına giderken adamlardan biri Edie'nin kulağına eğilip paraya ihtiyacı olduğunu fısıldadı. Bu kadarı fazlaydı. Eddie başparmağını yukarı doğru kaldırdı. Gidip Kakalak'tan alın. Carroll Gardens kendi sahasıydı ama Eddie sokakta durup para dağıtacak değildi.

Arabalarıyla uzaklaşmalarını izledi. Sonra komşu çocuklardan biriyle göz göze geldi. Martıların turist teknelerinin peşinde dolanmaları gibi onlar da hep buralardaydı. "Gazete" dedi Eddie.

"Hangisi?"

Bıkkınla elini salladı. "Hepsi. Yalnız bugününkiler olsun."

Oğlan ok gibi fırladı. Eddie'den para istememesi gerektiğini biliyordu. Çocuk ne kadar harcarsa on katını alacaktı.

Eddie Paradise lekelenmiş gazeteye bastı, sonra geri dönüp Carroll Gardens Avcılık Kulübü'ne bodrum kapısından girdi.

Momo'yla ikisi bu mahallede büyümüşler ve burayı ortak almışlardı. Bina kahverengi taş evlerden oluşan bir sokağa sıkışmıştı ve tüm sokak hâlâ yüzde yüz İtalyan'dı. Bir zamanlar gerçekten bir av kulübüydü ve bodrumundaki atış poligonuyla birlikte devralmışlardı. Aşağıda ayrıca, muhtemelen Bronx Hayvanat Bahçesi inşa edilirken yürütülen parmaklıklarla yapılmış boş bir kafes de vardı. Kafesin aslında köpekler için kullanıldığı tahmin ediliyordu. Eddie'nin hayali ise bir aslan – gerçek bir aslan – almak ve orada tutmaktı. Soruşturmuştu. Böyle bir şey yapmak mümkündü.

Giriş katında bir mutfak ve bir salon – kanepeler, oyun masaları, bir bilardo masası ve süslü, oymalı bir bar – vardı. Duvarlarda – Eddie'nin kendi koleksiyonundan – düzinelerce 2. Dünya Savaşı posteri asılıydı. DÜŞMAN SENİ İZLİYOR. KİM BİLMEK İSTİYOR? FAZLA KONUŞURSAN BU ADAM ÖLÜR. DÜŞMAN DİNLİYOR/SENİN NE BİLDİĞİNİ ÖĞRENMEK İSTİYOR. Herkesin en beğendiği poster, somurtuk dudaklı, muhteşem bir kadın resmi olandı. Kadın bir masanın üzerinden kameraya doğru eğildiği için göğüslerinin arasındaki derin, karanlık vadi görünüyordu ve bir çift kırmızı zarı göstererek LÜTFEN HAYATINIZLA KUMAR OYNAMAYIN! diyordu. SÖYLEDİKLERİNİZE DİKKAT EDİN. Eddie ise en çok profilden çizilmiş iki silahşörü gösteren posteri seviyordu. Elinde bir *lupara*'ya benzeyen perçin tabancası olan, sert, İtalyan görünüşlü bir adam ve onun altında Thompson'lu, miğferli bir asker. İKİSİNE DE SİLAH LAZIM. Bu postere bakmak her zaman gülümsemesine yol açardı.

İkinci katta ardiye odaları, daireler ve ofis vardı. Masa on beş santimlik bir platformun üzerine oturtulduğu için (Eddie'nin fikriy-

di) masada oturun kişi karşısında oturan herkese tepeden bakardı. En üst katın tamamı, küçük bir mutfağı ve küçük terasa çıkan döner merdiveniyle yemek salonuydu.

Eddie ofisinin kapısını kapattı. "Aşağısı hâlâ domuz ağılı gibi görünüyor."

"Yeni sabununu kullanış şeklin" dedi Momo, "Veya yeni çoraplarını, tertip istiyorsan bütün bu şeylerden vazgeçmen lazım. Ama arkadaş arkadaşa konuşalım mı? Asıl o gazete şeyin o kahrolası *calabrese*'yi yaratıyor."

Eddie çorapları bir kereden fazla giymezdi. Üzerlerindeki harfler kaybolunca sabunları da atardı. Hayatında güzel şeyler olmayacaksa ne diye para kazanıyordu ki?

"Eh, tamam, hepimizin bazı ufak tefek gariplikleri oluyor" dedi Eddie, o arada Momo'nun gerçekten kakalak kabuğu kadar sert saçlarını karıştıracakmış gibi yapıyordu. Momo'nun asıl adı Cosimo Barone'ydi. O da *capo* olmayı umuyordu ve bu durum Eddie'yi ne şaşırtır, ne de kızdırırdı. Momo her şey bileğinin hakkıyla elde eden iyi bir adamdı. Kakalak'ın Nick Geraci'yle *capo* olmasını engelleyecek kadar yakın olduğuna dair dedikodular vardı, ama Eddie'nin bildiği kadarıyla aslında o kadar yakın değildi. Sarsıntı yaşandığında Momo ortada yoktu, kent dışında Aile'ye ait bir çalıntı otomobil parçalama yerine gönderilmişti. Orada oyalanmış ve çenesini kapalı tutmuştu, bu bir taraftan onu ödüllendirmek için bir nedendi, ama öbür taraftan, birincisi belki *capo* olmak için fazla ateşliydi, ve ikincisi, gelişmelerin dışında kalmıştı. Böylece Eddie yükselmiş ve Kakalak Momo da serbest bırakılmış ve bir aylığına, kadınlar dahil tüm masrafları karşılanmak kaydıyla Acapulco'ya tatile gönderilerek ödüllendirilmişti. Adil olsun ya da olmasın bu konunun artık bitmesi gerekiyordu. Kakalak da Nick Geraci'nin veya kendi öz amcası Sally'nin peşinden gitmek istemiyorsa bugünü yaşamak zorundaydı. Eddie bugünde yaşadığı için kendisiyle gurur duymaktaydı.

"Bu arada o adamları bekletmen gerçekten çok hoştu" dedi Eddie. "Dünyanın kahrolası sorunlarından birini daha çözemeseydim çok üzülürdüm."

"Telefondaydım."

"Umarım bu çöplüğü temizleyecek birini bulmak için konuşu-

yordun. Yoksa kahrolası her şeyi benim mi yapmam gerekiyor?"

"Adamlar yapabilir."

"Adamlar yapabilseydi yapmış olurdu. Üstelik adamlar burada değil." Hem cumartesiydi, hem de Kolomb Günü'ydü.

Momo güldü. "Herhalde bunun dokuz beş çalışılan bir iş olmadığının farkındasındır."

"Bu, sana ne dendiyse onu yap türünden bir iş yeri" dedi Eddie. "Bir temizlikçi kadın tut, bir şirketle anlaş, ne yaparsan yap."

"Sanki üstüme düşenleri yapmıyormuşum gibi bakma bana" dedi Momo. "Bütün sabahı Yat'ları eğlendirmek için koşturmakla geçirdim."

"Yat'ları mı?"

"New Orleanslı dostlarımızı." Carlo Tramonti ile adamlarından bazılarını kastediyordu. Tramonti o geceki Komisyon toplantısına katılmak için gelmişti. Onca işin üstüne, onları oyalamak da Eddie Paradise ve ekibine düşmüştü. "Yat'lar. Orada öyle deniyor."

"Sen hangi arada öğrendin peki?" dedi Eddie.

"Benim de dışarı çıkmışlığım var."

"Senin mi? Sen Brookly'den bile çıkmış sayılmazsın."

"Meksika'ya ne diyorsun o zaman?" Momo kanıt gösterir gibi yanık kollarını uzatmıştı.

Eddie güneş lambası hakkında bir şey diyecekti ama demedi. "Meksika'ya Meksika diyorum" dedi. "İstisnalar kuralı bozmaz."

Momo başını salladı.

"Ne?" dedi Eddie. "Söyle hadi. Neyse söyle, durma."

Çünkü Eddie, Momo'nun Meksika'yı teselli ödülü olarak kabul ettiğini, aslında kendisinin hak ettiği terfiin yerine verildiğini düşündüğünü anlamıştı. Bu konuyu aralarında ne kadar çabuk hallederlerse o kadar iyi olacaktı.

"Söyle" dedi Eddie. Söylemeyeceğinden emindi.

"Neyi söyleyeyim?" dedi Momo.

"Meksika'yı" dedi Eddie. "Ne diyeceksen de hadi."

Momo teslim oluyormuş gibi ellerini kaldırdı. "Bir kere ne demek istediğini bile anlamış değilim."

Eddie Paradise, böyle durumlarda Michael Corleone'nin karşısındakini sessizce sileceğini biliyordu. Öfkesini yatıştırmak için,

içinden yaşına kadar saymaya başladı, bu yöntemi Geraci'den öğrenmişti. Eğer göz teması kurmuşsanız, insanlar size yaşadığınız her yıl için bir saniye verirdi.

"Lafı nereye getirmek istediğini anlamıyorum" dedi Momo (o sırada Eddie on üçe gelmişti). "Fakat bilgin olsun, dün gece Brooklyn dışındaydım, Yat'ları havaalanından alıyordum."

Eddie konuyu kapatmaya karar verdi.

"Senin şu zenci "Rock-and-roll"undan bayağı hoşlanacağını düşünüyordum" dedi Momo. "Yat lafını duymamış olmana hâlâ inanamıyorum."

Eddie'nin iki konunun birbiriyle ne alakası olduğunu sormâsı gerekmiyordu. Müzik aralarında sürekli tatlı tatlı itiştikleri bir konuydu. Kakalak sadece iki konuda da kuşkuları olduğunu ifade ediyordu. Şakalaşmaları gerginliklerini başarıyla düzeltmişti.

"Eee" dedi Eddie. "Peki insanların yüzüne karşı da Yat denebiliyor mu?"

"Herkes bana Kakalak diyor ve ben bunu espri olarak görüyorum."

"Evet ama *dago, guinea*, vs denince hakaret olarak kabul ediyorsun."

"Bizim dışımızdakiler derse öyle."

"Sen aslında Tramonti ile ötekilerden hoşlanmıyorsun" diye belirtti Eddie.

"Belki hoşlanmıyorumdur, ama hakaret de etmiyorum, seninle adamlarından biri arasında bir benzerlik görüyorum."

Eddie, "Komik" dedi ama bunu da hemen yorumlayabilmişti. Tramonti'nin kendisinden küçük beş erkek kardeşi vardı. Momo'nun sözünü ettiği *consigliere*'si de olan Augie, yani namı diğer Cüce'ydi. Aslında gerçek anlamda cüce değildi ama Eddie'den bile kısaydı boyu. "Peki şimdi neredeler?"

"Yat'lar mı? Onlara bir şoförle Cadillac ayarladım, liman turuna gönderdim. Sonra Manny Wolf'un Pirzola Evi'nde geç bir öğle yemeği yiyecekler. En iyi masada oturacaklar ve ne kadar ısrar ederlerse etsinler hesap bize gelecek."

Eddie onaylarcasına başını salladı.

"Manny'nin yeri de Brooklyn dışında bu arada."

"Hassas bir yere dokundum galiba, ha?" Eddie sırıttı, provalarda denediği gibi hem şaka yaptığını hem de alay etmediğini gösterir türden bir ifade vardı yüzünde.

"Ben sadece bir şeyi belirttim."

"Rezervasyon yapmak için Manny'nin yerine gitmene gerek yok ki" dedi Eddie.

"İyi olup olmadığını bilmek için gitmen lazım."

"New York'taki aklı başında herkes oranın iyi olduğunu bilir."

"Lanet olsun. Sen de pekala biliyorsun Brooklyn dışına çıktığımı."

Kakalak her şeyi kelimesi kelimesine kabul eden bir kafa yapısına sahipti, ya da öyleymiş gibi davranırdı. Hepsi oyuna dahildi. "Belki de haklısın" dedi Eddie. "Bir düşünsene, eyalet hapishanesi de Brooklyn dışında."

ÇOCUK, GAZETELERLE dönünce Eddie de Spano'nun neyi anlatmaya çalıştığını anlayabildi.

Johnny Fontane'nin Nevada Şans Oyunları Komisyonu ile sorunları olması ve sık sık tahkikat geçiren, aynı zamanda da New Jersey, Chicago ve Los Angeles suç örgütlerinin başı olmakla suçlanan Michael Corleone ile bağlantıları olduğu iddiası yüzünden törende bazı protestolar bekleniyordu. Bu belden aşağı bir vuruştu – sık sık tahkikat geçiren – ama Eddie insanın ancak mahkeme karşısında (o da teorik olarak) suçluluğu kanıtlanana kadar masum olduğunu anlıyordu. Basında, hakkınızda ne deniyorsa oydunuz.

İşin güzel tarafı, Don'un gayet hoş bir resmini basmış olmalarıydı, smokiniyle Metropolitan Operası'ndaki bir yardım balosundan ayrılmaktaydı, yanında da Vito Corleone Vakfı'nın işlerine yardım eden yeğeni Francesca vardı. Bu gazetenin gerçek duruşunun güzel bir göstergesiydi. Canları istese herkesin kötü fotoğrafını bulabilirlerdi.

Dürüstlüğü aşikar yurttaşların, İtalyan asıllı Amerikalıların, Amerika'nın oluşmasına yardım eden, namuslu, çok çalışkan insanlar olduklarını beyan eden ifadelerinin yer aldığı uzun bir makale vardı. Çoğu gangster denen birini hiç görmemişti. Sonlara doğru,

Fontane'nin açıkgözlük ettiğini ileri süren aptalca bir iddianın ardından, o gece Brooklyn'in Red Hook bölgesindeki rıhtımda yapılacak olan havai fişek gösterisinden söz ediliyordu. Yazıya göre, gösterinin sponsoru İtalo-Amerikan Polis Loncası'ydı ama asıl para, *adı belirtilmeyen bir kaynak tarafından Michael Corleone* olduğu söylenen bir bağışçıdan geliyordu.

Eddie gazeteyi Momo'ya attı ve başka bir tanesini aldı. Yine adı belirtilmeyen bir kaynak vardı. Bağış aslında Vito Corleone Vakfı'ndan geliyordu ama gazeteciler böyleydi işte. Tıpkı köpek yavruları gibiydiler: Şirin, eğlenceli, besledikçe kuyruk sallayan. Ama er ya da geç terliklerinizi didikliyor ve halınızın üstünü pisletiyorlardı. Aptal hayvanlardı ve aksini düşünen de ahmaktı. Yine de. Sevimliydiler. Yeterince zaman ve yemek verirseniz bazı güzel numaralar yapmayı öğretebilirdiniz.

Bu gazetenin editörü de Michael Corleone'nin çekici bir resmini basmıştı, bu kez kolunda tatlı ve yetenekli Bayan Marguerite Duvall vardı. Bu gazeteci çocukların Michael Corleone efsanesinin oluşumunda en az Eddie Paradise kadar payı vardı.

"Bire on" dedi Eddie. "Şu adı verilmeyen kaynak Hagen'lerin bizim için çalıştırdığı halkla ilişkiler şirketidir."

Beyaz bir yalan. O ekibi tutmak Eddie'nin işiydi, gurur duyduğu bir girişim olmuştu. Fontane'nin baş teşrifatçı olması da Eddie'nin başının altından çıkmıştı. Komitede bir adamı vardı. Fontane'nin müteveffa Vito Corleone'nin vaftiz oğlu olduğunu bilen Eddie, onun şu on galonluk şapkalı Nevadalı pislikler yüzünden karşılaştığı negatif bokluklara karşı biraz da olumlu bir şekilde kamuoyu önüne çıkmasının Michael Corleone'yi memnun edeceğini tahmin etmişti. Tam olarak işe yaramamıştı ama yine de değerdi. Dedikleri gibi reklamın kötüsü olmazdı.

"Öyle diyorsun ha?" Kakalak hiçbir anlamda aptal değildi ama ağır okurdu.

"O zaman bilgi sızdırmak iyi bir fikir gibi gelmişti herhalde. Don'un imajı için falan filan. Bilirsin ya? Nereden bilsinler o hikayenin gidip Fontane'nin ayağına dolanacağını?"

Telefon çalıyordu.

Momo açtı. Birkaç saniye dinledikten sonra arayana beklemesi-

ni söyledi ve eliyle almacın ağız kısmını kapadı. "Eh, tamam, bire *yirmi*" dedi almacı Eddie'ye uzatırken. "Senin Yunanlı havai fişekçilerin, bu yüzden haraç sokağında saplanıp kalmışlar."

Eddie içini çekti.

Fakat sonunda Eddie olayı şöyle halletti: Bu dünyada iki çeşit insan vardı, bir şeyleri bozanlar ve bir şeyleri onaranlar. Eğer onarıcı olarak doğmuşsan elinden ne gelirdi ki? Şikayet mi edecektin? Hayır. Asla. Onaracaktın. Tanrı vergisi yeteneklerini kullanacak ve her kahrolası gün dışarı çıkıp onaracaktın.

9. BÖLÜM

Törenden birisi Johnny Fontane'yi lobiden arıyordu.

"Sizi uyandırdık mı efendim?"

"Hayır" dedi ama aslında uyandırmışlardı.

"Daha önce de aramıştık da" dedi adam.

Johnny rüyasında bir telefona cevap verdiğini ama onun çalmaya devam ettiğini hatırladı. "Bir toplantım vardı" dedi. Ama toplantıda da uyumuştu. Sabahın çoğunu uyuyarak geçirmişti. Ginny'i arayacak zamanı olmamıştı. Ve artık çok geçti. Tören için arayan adam Lisa için bir araba gönderildiğini; kent merkezine varmış olması gerektiğini söyledi. "Ben de hemen iniyorum" dedi Johnny.

"Bu çok iyi efendim."

Johnny, Michael Corleone'yi aramak için elinde olan numarayı çevirdi. Bir servis cevap verdi.

"Bay Corleone'ye geç kaldığımı söyleyebilir misiniz?" Johnny yatağın kenarına oturmuş yumruğunun etli tarafını başucundaki üstü mermer komodine vuruyordu. "Bu sabah birlikte ... bir kahve içecektik ve ..." Nasıl bir mazeret yeterince iyi olurdu? Vaftiz babasının *erkek ol* deyişini hatırladı "... ve seyahatten ötürü çok yorgun olduğumdan uyuyakalmışım. Mea culpa. Lütfen içtenlikle özür dilediğimi söyleyin ve eğer herhangi bir şekilde – "

"Bir dakika lütfen" dedi kız.

Gerçekten bitkindi. Şu şekerlemeler yüzünden daha da yorulmuştu.

Birkaç saniye sonra kız hatta döndü ve Bay Corleone'nin törenden hemen sonra görüşmelerinin uygun olacağını söylediğini belirtti.

Johnny yüzüne soğuk su çarptı, takımının ceketini kaptı – kumru grisi, kendi imzası olan takımların serisindendi – ve tam koşmaya hazırlanırken gözüne o sabahki gazeteler takıldı. Durdu. Gazeteleri alıp sakin bir şekilde çöp kutusuna attı, birçoğuna tükürdü ve sonra asansöre koştu.

Bir görevliler ordusu onu yan kapıların birinden çıkarıp limuzine bindirdi. Rahat bir şekilde yola çıktılar.

Görevlilerin başında ucuz bir ceket giymiş, boş bakışlı kel bir adam vardı. Kent merkezine doğru yol alırken adam elindeki telsize şifreli komutlar yağdırdı, Johnny o tür telsizleri Gizli Servis'in de kullandığını görmüştü. Akşamdan kalmalığı şu anda gözyuvarlarında bomba gibi patlamaktaydı.

"Acaba bir ..." Johnny görevliye protestolar konusunu nasıl soracağını bilemedi. "Bir kalabalık var mıymış?"

"Efendim?"

"Şu protestolar meselesini okudum da" dedi Johnny.

"Otelde mi?" dedi adam. "Hayır."

"Peki ya geçit töreninin yapılacağı yerde? Yani başladığı yerde?"

"Her şey son derece kontrol altında efendim."

Tören alanına gelmişlerdi, Times Meydanı yakınlarında kordonla kapatılmış birkaç sokaktı. Kırk Dördüncü Cadde'nin ortasına beyaz bir VIP çadırı kurulmuştu. Elindeki dövizi ters tutan tek başına bir protestocu bir televizyona röportaj veriyordu. Polis kordonunun arkasında bir grup muhabir daha vardı ve onlar da aksi yöne baktıkları için Johnny kimse görmeden çadıra dalmıştı, o arada sadece *Johnny!* ve *Doğru mu*? diye bağırdıklarını duyabilmişti. İyi dileklerini sunanların ve bir parçasını isteyen insanların önünde çalışırken tam bir virtüöz olan Johnny, konuklarının – öğretmenler, rahibeler, yüksek okul arkadaşları – arasından kibarca sıyrılıp kestirmeden kızına yöneldi. Eski dostu Danny Shea bile göz ucuyla bir selamlamadan fazlasını alamamıştı.

Johnny'i görünce Lisa'nın yüzü aydınlandı. Buna tanık olan

Johnny'nin neredeyse dizlerinin bağı çözülüyordu. Babasına sarılıp "Ne *şamata* ama!" dedi.

Kırmızı kaşmirden dik yakalı bir giysi ve son gelişinde Johnny'nin aldığı yüksek konçlu siyah İtalyan çizmelerini giymişti.

"Şamata mı?"

"*Sarmaş dolaş*? Ne biçim bir tanım?"

"Ya? Herhalde öpüşmek – "

"Ne anlama geldiğini biliyorum babacım. Ne komik! Bizi çift sanmışlar!"

"Ne sandıklarını biliyorum. Kızgın değilsin, ya da, ne bileyim –"

"Sadece gülünç."

Johnny başını dikti. "Ya öteki şeyler –"

Kızı elini salladı. "Eski haberler, kelime oyunları."

"*Jaaaaaahn*." Yapmacık Brahman aksanı ile seslenen başsavcı bütün engelleri aşıp yanına gelmiş ve bir elini Johnny'nin omzuna koymuştu. Yanındaki adamı Johnny tanımıyordu ama adamın hantallığı ben *polisim* diye bağırıyordu. "Sizi görmek ne güzel Bay Baş Teşrifatçı" dedi Danny Shea. "Hepimiz merak etmeye başlamıştık."

Johnny, Lisa'yı tanıştırmak istedi.

"Biz tanıştık" dedi Danny Shea. "Beklerken. Harika bir kızın var Jaaaahn." Lisa omuz silkti, utanmıştı. "Ailenin geri kalanı nasıl?"

"Eski mahallemde dedikleri gibi, ekmek kadar iyiler."

"Ekmek kadar iyi mi? Bunu hiç duymamıştım."

"Çünkü hiçbir şey İtalyan ekmeği kadar iyi değildir."

"Nasıl da doğru!" dedi Shea.

Shea, olmayan kalabalıklara oynayan bir adamdı. O ve Johnny bir zamanlar arkadaştılar. Jimmy seçildikten sonra – Johnny Fontane'nin de küçümsenemeyecek çabalarıyla – Shea ailesi, Johnny'e göre İtalyan olması dışında bir sebep yokken sırtlarını dönmüşlerdi. Ondan sonra bile, Şans Oyunları Komisyonu ile sorunlar ortaya çıktığında, Johnny kendini küçülterek, yönetimin araya girip şu Nevada kovboylarını husyelerinden çekmesinin bir yolu olup olmadığını sormuştu. Shea biraderlerden biriyle telefonda görüşebilmek için bile epeyce uğraşmak zorunda kalmış ve sonunda kibarca ve kısaca yapabileceği hiçbir şey olmadığını söyleyen Danny olmuştu. Şimdi

Danny Shea'yı böyle eski dost havalarında görünce, Johnny'nin içinden bu yumuşak, ikiyüzlü güzel çocuğun koca parlak at dişlerine sıkı bir sağ kroşe indirmek gelmişti.

"Eee" dedi Johnny. "Jeannie ile çocuklar nasıl?"

"Harika. Seni FBI ajanı Charles Bianchi ile tanıştırayım."

"Büyük bir hayranınızım Bay Fontane" dedi Bianchi. "Karımla ben *bütün* plaklarınızı alıyoruz."

Johnny neredeyse otuz yıldır plak çıkarıyordu. Kimsede bütün plakları yoktu. Bunu kendisine her söyleyende sahiden bütün plakları *olsa*, Johnny Fontane tuvalet kağıdını tutsun diye J. Paul Getty'i, kıçını silsin diye de Kral Faruk'u tutabilirdi. Johnny bir kolunu Lisa'ya dolayarak "Çok memnun oldum" dedi. "Böylece çocuklarımın karnı doyuyor."

Danny Shea ile Ajan Bianchi, Johnny'nin söyledikleri göz önünde bulundurulursa, çok aşırı bir şekilde güldüler.

Johnny gazetelerde Bianchi hakkında okuduklarını da hatırlamıştı; şu dikdörtgen binalardan birindeki bir büro şefinin yardımcısıydı ve bu da onu FBI'daki en yüksek rütbeli İtalyan-Amerikalı yapıyordu. Johnny bu kadar yükselebilmiş olmasına bile şaşmıştı.

"Törenimizde sizi de görmek çok hoş Sayın Başsavcı," dedi Johnny. "Sizde de bilmediğimiz bir İtalyan kanı mı var?"

"Bunu kaçıramazdım" dedi Danny Shea. "Çalışkan İtalyan halkına saygılarımızı sunmak için hepimiz açısından büyük bir fırsat."

Johnny "Kameraların hepsi dışarıda Dan" dedi. Lisa güldü ama Danny Shea'nın gözlerinde bir öfke kıvılcımı yanıp söndü. Sonra, kimseden bir işaret almadığı halde "Eh, sanırım başlamak üzereler" dedi. Her ikisi de kalabalığı yarmaya çalışan vali ve belediye başkanının yanı sıra tören alayının önüne doğru yürümeye başladı. "Görev beni çağırıyor. Senin için yapabileceğim herhangi bir şey olursa beni ara, tamam mı Jaaaahn?"

"Sağol. Arayacağım."

Johnny, Danny Shea'ya bu kadarını yapabilirdi: Ondan elini ayağını çekmeyen yegane politikacıydı ne de olsa. Bu törende bir sonraki belediye başkanı, veya vali ya da meclis üyesi, yahut Albany bilmem nesi olmak için yarışan insan sayısı Carter'in karaciğer haplarından daha fazlaydı, ama hangisi gelip de Johnny Fonta-

ne'ye bir merhaba demişti? Hiçbiri. Doğrusu iyi ki de dememişti. Böylece Johnny eski dostlarıyla selamlaşmaya, artık herhalde yüz yaşında olan ve Johnny'nin büyük bir adam olacağına hep inandığını iddia eden eski müzik öğretmeni Rahibe Immaculata'dan kızı Lisa hakkında övgüler dinlemeye fırsat bulmuştu. Bu iyi niyetli insanlar tekrar tekrar protestolara ne kadar üzüldüklerini beyan ettiler ve Johnny de tekrar tekrar teşekkür edip, onlara hiç aldırmadığını, böyle bir onur için bunun küçük bir bedel olduğunu söyledi.

Nihayet görevliler onları almaya geldiler. Johnny kuşağını taktı – beyaz üzerine kırmızı ve yeşil harflerle yazılmıştı. "Eğer bunu yapmak istemezsen" diye fısıldadı Lisa'ya, "Beni incitmiş olmazsın".

Kızı kuşağı yerine oturttu. Hafifçe gururu kırılmış gibiydi. "Gelmemi istemiyor musun?"

"Elbette istiyorum." Johnny kızının her iki durumda da incinebileceğinden korkuyordu.

Baş görevli gazetecilere Bay Fontane'nin törenden sonra kısa bir basın toplantısı yapacağını söyledi. Gürültülü birkaç itirazdan sonra gazeteciler dağıldılar.

Johnny ile Lisa, Sicilya arabalarını süren bir köylü gurubuyla, bir Cizvit lisesinin bandosunun arkasında yerlerini aldılar.

Bando çalmaya başladı. "Amerikan Milli Marşı."

"A, John Philip Sousa'nın İtalyan olduğunu bilmiyordum" dedi Lisa.

"Çantanda aspirin var mı?"

Kızı bir şişe aspirin uzattı ve Johnny dört aspirini susuz yuttu.

Başıyla bandoyu gösterip şişeyi salladı. "Bu bende kalabilir mi?"

Bir güvenlik ekibi belirdi, yarım düzine üniformalı polisle, iki sivilden oluşuyordu. Hepsi de hayranları gibiydi. Johnny bunun normalin ötesinde bir güvenlik tedbiri olup olmadığını sordu, her zamanki rutin olduğunu belirttiler. En genç sivil "Bütün kodamanlar yürüyüşte" dedi. Lisa dalgın görünüyordu.

Fifth Avenue'yi döner dönmez sol taraflarında on, on beş kişilik bir grup ortaya çıktı, ellerinde başka birisi tarafından yazdırılmış gibi görünen ve İtalyanların negatif tiplerini kınayan dövizler vardı. Johnny onları görmezden geldi. Milyonlarca hayranı olan bir adam

yirmi tane it oğlu itin kendisinden nefret etmesini kaldırabilirdi.

Fifth Avenue'nin sonuna doğru ilerlerken, tahta polis bariyerlerinin öbür tarafında, bağırarak sorular soran gazeteciler türedi. Polisler bariyerleri fazla önemsemeden koruyorlardı. Dışarıdan müdahale edenler rahat görünüyordu.

Johnny, Lisa'nın kulağına eğildi. "Sadece gülümse ve el salla" dedi dişlerinin arasından, kendisi de gülümseyip el sallamaya devam ediyordu. Bandonun tekrar tekrar çaldığı Sousa potpurisi dışarıdan gelen iğrenç sesleri bastırıyordu.

Kalabalık Johnny Fontane'nin köşesindeydi. Bir zamanlar gençlik idolüyken yaptıkları gibi tezahürat yapıyorlardı. Arada bir İtalya! İtalya! İtalya! diye bağırmayı kesip, onun adını haykırıyorlardı. Birkaç kez gazetecilerden biri uzatılan ayaklara takıldı. Başıboş protestocular hayran kalabalığının, dalgalanan İtalyan bayraklarının ve SENİ SEVİYORUZ JOHNNY ve BAŞKAN FONTANE çığlıklarının arasında kaybolup gitmişti.

Zaman zaman Johnny de "Kızım!" diye bağırıp Lisa'yı gösteriyordu. Bu Lisa'nın utanmasına neden olsa da bir yandan da bayılıyordu. Zaten kızının hoşlanmayacağını düşünse yapmazdı.

Sicilyalı köylüler hoş bir kukla gösterisi yapıyorlardı. Johnny'nin yürüdüğü yerden izlemek zor oluyordu ama köylüler her ne yapıyorsa Johnny ve kızı yaklaşırken kalabalık mest olmuş hale geliyordu.

"Burayı hatırlıyor musun?" FAO Schwarz'a yaklaşıyorlardı.

"Orayı her kız hatırlar" dedi, "Her çocuk".

"Gördün mü?" dedi Johnny, "Seni Vegas'a hiç götürmemiş olabilirim ama oraya götürdüm".

"Evet götürdün."

"Sana aldığım bebeği de hatırlıyor musun? Bir Madam Alexander bebeğiydi."

"Hatırlıyorum." Bandonun sesi duymayı zorlaştırıyordu ama yine de kızının sesinde bir tuhaflık varmış gibi geldi. Pahalı bir bebekti ve onu alması için yalvarmıştı.

"Bebeğin nesi vardı ki?"

"Hiçbir şeyi" dedi Lisa. "Annem onunla oynamama izin vermedi."

"Ne yaptı?"

"Oynamak için fazla güzel olduğunu söyledi. Ona ve üzerindeki örtüye bakıp ağlardım, ama sonra unuttum gitti."

Gazeteciler yaklaşmıştı. Johnny, Lisa ile konuştuklarını duyacak kadar yaklaşmış olduklarından emindi.

"Kolun yoruldu mu?" diye sordu. El sallamaktan. "Benimki yoruldu da." Yüzünde parlak bir tebessüm donup kalmıştı ama akşamdan kalmalığın izlerini hâlâ taşıyordu.

"Sorun yok" dedi Lisa. "Ama yanlış ayakkabı seçmiş olabilirim. Yol düşündüğümden uzunmuş."

Central Park Hayvanat Bahçesi'nin yakınında kurulmuş olan tribünlere ulaşmak üzereydiler. "Fazla bir şey kalmadı."

"Yine de seviyorum onları" dedi kızı. "Yani çizmelerimi."

Yanlarında yürüyen genç dedektif "Çizmeleriniz harika bayan" dedi. "Eğer kusuruma bakmazsanız, onlara çok uygun bacaklarınız olduğunu da söylemeliyim."

Lisa önüne bakarak teşekkür etti. Johnny Lisa'nın bütün yürüyüş boyunca dedektife kaçamak bakışlar attığını şimdi fark ediyordu. Dedektifin zarif bir Romalı burnu, dalgalı siyah saçları vardı ve dedektif olmak için fazla genç görünüyordu.

Tribündekilerin arasında bir grup daha protestocu vardı – belki de deminki üç beş serseriydi. Johnny, onları Madison üzerinden kentin üst kısmına doğru, dövizlerini sallayarak, dertlerini duyurmak için bir şans daha bulmayı umarak koşarken hayal etti. Neydi ki *dertleri*? Kendi kabahati olmayan vergi cezaları ve üstüne kondurulan birkaç yalan yanlış şey dışında Johnny asla bir şeyle suçlanmamıştı. Sessiz sedasız, kendi emeğiyle milyonların sevgisini kazanmıştı ama bunu illa ki başka şeylere yormaları gerekiyordu. Şu Nevada meselesi bile sırf kiralık fanatiklerin ortalığa yaydığı bir şeydi. Johnny bu protestocuların taşıdıkları dövizlerde yazan çoğu duyarlılığa katılıyordu. Suçlular kahraman *değildir*. Çoğu İtalyan'ın tanıdığı *tek bir* gangster bile yoktur. Doktor, avukat, sanayici, profesör ve rahip olan *birçok* İtalyan vardır. Değerli olan büyük İtalyan-Amerikalılar *onlardır*. Kendi epik yetersizliğinin acı bir şekilde farkındaydı. O bir sanatçıydı. Kendinden nefret etme ihtiyacı vardı.

Tam o sırada, bando ara verdi ve boğuk, ıslak bir pat sesi duyuldu. Sonra bir tane daha. Eğer tören alayıyla birlikte yürüyenler tepki vermemiş, boyunlarını uzatıp etrafa bakınmamış ve Johnny ile Lisa'ya doğru yığılmamış olsa, Johnny hiçbir şeyin farkına varmayabilirdi. Üniformalı polisler tribündekilerin önüne yelpaze gibi dağıldılar.

Johnny hâlâ el sallamakta olduğunu fark etti. Kameralar çelik çekirgeler gibi üşüşmüşlerdi.

Johnny kolunu indirirken genç dedektifin omzuna bir yumurta isabet etti ve yumurtanın beyazı Lisa'nın yüzüne sıçradı. Göz ucuyla şekli bozuk voleybol topuna benzer bir şeyin, sular akıtarak yukarıdan üstlerine doğru uçtuğunu gördü. Kızını korumak için koltuğunun altına aldı. Islak kitle bandonun ortasına düşüp patladı ve çocukların üniforma pantolonlarına ıslak tuvalet kağıtları saçıldı. Bando şefi düdüğünü çaldı ve birkaç adım sonra bando yeniden çalmaya başladı. Tribündekiler gülüyorlardı.

Lisa'ya adının baş harflerinin işli olduğu mendilini uzatan Johnny "Sulu top" dedi.

Lisa kaşlarını çattı.

"Bir rulo tuvalet kağıdını bir süre lavaboya veya tuvalete batırırsın, sonra fırlatırsın. Rahibenin birine bunlardan attığım için neredeyse okuldan kovuluyordum."

Tümüyle yalandı. Durumu hafifleştirmeye çalışıyordu. Bebek kızını ağlatmıştı, çizmeler ayaklarını acıtmıştı ve geçit töreninde de üstüne yumurtalar, sulu toplar yağıyordu.

Genç dedektif "Siz hiç merak etmeyin Bay Fontane" dedi. "Her kalabalıkta birkaç çürük yumurta bulunur. Joe DiMaggio'nun başına gelenleri görmeliydiniz."

Johnny kızının kulağına eğildi. "Gördün mü?" dedi, "Hep İtalyanlara".

"Çürük yumurta mı?" Lisa dedektife gülümsedi.

"Tüh" dedi genç adam. "O manada söylememiştim."

"Joe DiMaggio'ya ne olmuştu?" dedi Johnny.

Tören alayına eşlik edenlerden biri çocuğun omzuna, hemen hemen yumurtanın gelmiş olduğu yere vurdu. "Aslında önemli bir şey değildi efendim" dedi. "Dodgers taraftarlarıydı."

Artık tribünleri geride bırakmışlardı.

Johnny gülümseyip el sallamaya devam etti ve kafasından bir hesap yaptı. Kalabalık beş sıra bile olsa, diyelim ki iki tarafta her sokakta biner kişi ederdi. Demek iki bin kişiydi – az bile hesaplıyordu çünkü pencerelerden bakanlar da vardı, içlerinden en az bir tanesi de o sulu topu atan *mezza sega*'ydı ki Johnny onu sayıma katacak değildi. Demek ki her sokakta iki binden, Yetmiş dokuzuncudakilerle birlikte, Fifth'teki otuz beş sokağı çarpsa olacaktı. Yetmiş bin kişi. Buna karşılık, on, beş yirmi tane serseri, basından birkaç kişi ve aşağı yukarı iki, üç tane de çürük yumurta. Kalabalıkta belli olmayanları da hesaba katarak bu toplamı ikiyle çarpsa yine de en çok yetmiş kişi ederdi. Böylece, hem de *gayet tutucu* davranarak, anlaşılıyordu ki New Yorkluların yüzde doksan dokuzunun Johnny Fontane ile bir derdi yoktu.

Tören alayının bitiş noktasında, bu kez daha küçük bir VIP çadırı vardı. İki tarafına Kristof Kolomb'un gemilerinin maketleri konmuştu. Podyumda bir Amerikan bayrağıyla bir de İtalyan bayrağı vardı.

Johnny ile Lisa içeri girdiler. Johnny pek bira içmezdi ama buz gibi bir Moretti alıp dört aspirin daha yuttu. Sicilyalı köylüler de omuzlarında kuklaları asılı olarak gelip biralara sarılmışlardı.

Lisa babasına sarılıp "Teşekkür ederim babacığım" dedi. "Seninle öyle gurur duydum ki."

"Emin misin, yani – "

"Dedektif Vaccarello'nun dediği gibi. Çürük yumurtalar. Ve yeni bir terimle senin çocukluğun hakkında bir şey öğrenmiş oldum. Sulu top. Fakat cidden babacım, herkesin sana nasıl baktığını görmek, onların gözüyle seni izlemek, gerçekten de ..." Bir daha sarıldı. "Müthişti."

Nasıl olduysa bir şey daha öğrenmişti, dedektifin adını.

"Ayakların nasıl? Sana bir taksi çağırabilirim."

"Basın toplantısına kalmamı istemiyor musun?" Johnny'nin yüzünü görünce güldü. "Yakaladım seni. Neyse zaten çalışmam gereken bir müzik tarihi sınavım var. Ama hayır, araba gerekmez. Dedektif Vaccarello, yani Steve beni götüreceğini söyledi."

Steve mi? Sanki dinliyormuş gibi dedektif kendini tanıttı.

Onaylamayan sözcükler Johnny'nin dilinin ucuna kadar geldi. Ama sadece arabayla bırakacaktı. Johnny de Dedektif Vaccarello'ya sessiz, manalı bir bakış fırlatmakla yetindi.

Bazen insanların Johnny Fontane'nin sahip olduğu dostlar hakkında bir şeyler bildiklerine inanması yararlı da oluyordu. Dedektifin bir süre bunu düşünmesine izin verdi, sonra yardımları için teşekkür edip Lisa'yı öptü ve vedalaştı.

VIP çadırı muhabirlerle dolmaktaydı. Johnny rahibelerle, eski dostlarıyla pozlar verdi ve sabırsızlanmaya başladı. Nihayet kel tören görevlisi gelip Johnny'i podyuma çıkardı. "Bayanlar, baylar" dedi, "Size tanıtılmaya ihtiyacı olmayan birini sunuyorum, kendisi doğma büyüme New Yorklu ve bugün bir tanesi bize katılmış olan üç güzel kızın babası; aynı zamanda bir sahne ve perde sanatçısı ve benim en sevdiğim uzunçalar olan The Last Lonely Midnight de dahil, olağanüstü plaklara imza atan biri; bir Oscar, bir Golden Globe, bir Kolomb Batı Chicago Şövalyeleri Kulübü Yılın Hayırseveri ödülüne sahip, bunların dışında da sayılamayacak kadar çok kez onurlandırılmış bir sanatçı; ve ayrıca, Sicilyalı ve Napolili atalarıyla İtalyan-Amerikalıların üçüncü kuşağına mensup bir kişi. Sizlere 1963 Kolomb Günü Töreni baş teşrifatçısı Bay John Fontane'yi takdim etmekten büyük bir onur duyuyorum."

Televizyon ışıklarının ve sorular kakafonisinin arasında, Johnny bir sirokonun sıcak rüzgarının çarptığı hissine kapıldı.

Ortalığın biraz yatışmasını bekledikten sonra bir parmağıyla mikrofonu tıklattı. Gırtlağını temizledi. Mucize eseri herkes susmuştu.

Yüzüne son kez o geniş, donmuş tebessümü yerleştiren Johnny Fontane, "Amerika" dedi, "Ne kadar da güzel bir İtalyanca kelimedir." *Güzel* kelimesini İtalyan vurgusuyla söylemişti.

Sonra göz kırpıp başını eğerek selam verdi ve podyumdan ayrıldı.

10. BÖLÜM

Aile ve dostlar Michael Corleone'ye mutlu yıllar dilemek üzere muazzam çatı bahçesinde toplanmıştı. Her ne kadar Connie bir pasta pişirmiş ve küçük Hagen kızları çeşitli süslemeler yapmış olsa da, bu gerçek bir parti değildi. İş görüşmek için gelmiş erkeklerin bir kısmı da oradaydı. Törenden dönerken uğrayanlar da olmuştu.

Pasta en sade katılımcıların yanındaki bir masada duruyordu. Connie'nin özel tarifiyle yaptığı çikolatalı hafif bir pastaydı, içinde espresso ve Grand Marnier de vardı. Michael'in doğum günlerine pek meraklı olmadığını bildiği için pastanın üzerine Cent'anni! yazmıştı, ama süsleme yapmakta pasta pişirmekte olduğu kadar başarılı sayılmazdı. O yüzden de konuklardan bazıları fısıldayarak niye pastanın üzerine Cemetery!* yazdığını sormuşlardı.

Francesca'nın küçük oğlu, büyük amcasına gelen hediyeleri açmak için yalvarıp duruyordu. Michael hâlâ yukarıda, Tom Hagen ve Çifte Tabanca Richie ile görüşüyordu ama Al Neri, Connie'ye Michael'in beklediklerini bildiğini ve bir dakikaya kadar aşağı ineceğini söylemeye gelmişti. Küçük Sonny bir dakika oldu mu diye sormaya devam ediyordu.

Bahçe, Long Beach'teki evin arkasında babasının son derece sevgiyle baktığı bahçeyi yeniden canlandırmak üzere Connie'nin girişimiydi. Connie – kızlık soyadını kullanan Connie masumiyeti-

* Cemetery: Mezarlık. (Ç.N.)

ni yeniden kazanmak için artık bu işe daha da abartılı bir eğilim gösteriyordu – bahçenin aslına bir hac ziyareti yapmıştı, evin yeni sahipleri (İtalyan bile olmayan sivillerdi) bahçenin yürek burkan bir biçimde tarumar olmasına izin vermişlerdi. Bahçede görülecek ne kaldıysa hepsinin şemasını çıkarmış, bel veren üzüm çardağının sayısız fotoğrafını çekmiş, hastalanmış incir ağaçlarının arasındaki mesafeyi ölçmüş ve evin yeni sahiplerine Kutsal Meryem heykeli için aşırı bir fiyat ödemişti, oysa Bay Ridge veya Bensonhurst'ta dükkanların olduğu bir sokaktan tıpkısını çok daha ucuza alabilirdi. Yeni bahçeye destansı bir zaman ve para gitmişti, buna, tonlarca toprağın çatıyı çökertip Hagenlerin üstüne yığılmaması için binanın güçlendirilmesi amacıyla yapılan masraflar da dahildi. Yine de bahçe aslına benzemeye başladıkça, giderek Connie'nin düğün resepsiyonunun verildiği, Vito'nun ter lekeleri içindeki hasır şapkayla yelpazelenerek üzüm çardağının altında oturup Michael'e işin inceliklerini öğrettiği mabedin, feci bir parodisi haline gelmişti. Çardağın çatı versiyonu geçen ayki fırtınada aşağı uçmuştu. Onarımlar devam ediyordu. Projenin tamamı hiç bitmeyecekmiş gibi görünmekteydi.

Connie zaten defalarca gözden geçirdiği detayları – peçeteler, çatallar, koca kırmızı mumu yakmak için çakmağının çalışıp çalışmadığı, oğullarının düzgün görünüp görünmediği – telaşla bir daha gözden geçirdi. Dikkatle boyanmış siyah saçları ve bununla çelişkili olarak, yüzüne düşen saçları bir genç kız gibi itivermesiyle, çekici olmaktan çok sıkılgan sayılabilecek, sert bir kadındı. O gün üstündekileri birkaç kez değiştirmişti ve şimdi üzerinde, kardeşinin tek sayılı doğum günü için verilen mütevazı bir pasta ve kahve partisinden çok, Stork Klüp'te bir akşam yemeğine uyacak yeşim rengi bir kokteyl elbisesi bulunuyordu.

Bu gergin enerjiyi seyrederek eğlenen ikizler, küçük kalabalığın iki ucunda durmuş şarap yudumluyorlardı, Francesca'nınki beyaz, Kathy'ninki kırmızıydı. Daha bebekken bile benzer giyinmeyi reddederlerdi ve yıllardır, tek yumurta ikizleri en çok kadar farklı görünebilirse o kadar farklı görünürlerdi. Kathy onur öğrencisi olurdu, Francesca ise popülerdi. Kathy zincirleme sigara içen bir bohemdi, Francesca ise cici bir Katolik kızıydı. Kathy Londra'daki bir üniversitede kıtasal edebiyat mastırı yapmıştı; Francesca ise zengin bir ço-

cukla evlenmek için Florida Devlet Üniversitesi'ni yarım bırakmıştı. Fakat artık biraz daha olgundular ve bir kez daha aynı çatı altında yaşarken farklılıklarının gerçekten çok isteğe bağlı olduğunu fark etmeye başlamışlardı. Son zamanlarda Kathy, Başkan Eşi'nin modacılarından aldığı kıyafetlere para saçarken, Francesca sürekli olarak burnunu bir kitaba gömmüş oluyordu (bu ara en çok sevdikleri *Emma*, *Becerikli Bay Ripley*, Sergio Lupo'nun *Bir Göçmenin Masalı* romanı ve özellikle de Lampedusa'nın *Leopar*'ıydı). İkisi de saçlarını kısa kestirmişti. İkisi de kendini işine adamıştı: Kathy Kent Üniversitesi'nde birinci sınıflara kompozisyon ve kıta edebiyatı dersleri veriyordu, Francesca da esas olarak Vito Corleone Vakfı'nın vitriniydi, vakfın başarılı işlerinin haberlerde yer alması için sessizce ama kararlı bir şekilde çalışıyordu. Kathy'nin gözlük takması gerekiyordu, Francesca'nın gerekmiyordu. Kathy aşk hayatını basiretli bir şekilde yürütürken, Francesca kocası öldükten sonra sadece iki kez hantal, öpüşmesiz buluşma yaşamıştı. Kathy inceydi ve hafiften kurumuş gibi görünmeye başlamıştı. Francesca ise, belki yaptığı doğumların neticesi olarak (Sonny ve ölmüş olan bebeği) kadınsı kalçalara, yuvarlak hatlara sahipti. Göğüsleri biraz sarkmıştı. Onları aynada görünce gözlerini kaçırıyordu. Bütün önden düğmeli bluzlarını Kathy'e vermişti.

Fakat ikizler halalarının gerginliğini konuşmaya bile gerek duymadan anlıyorlardı. Connie, Johnny Fontane'yi doğduğundan beri, hatta ünlü olmadan öncesinden beri tanıyordu, yine de kardeşiyle kısa bir görüşme yapmak üzere evlerine geleceği beklentisi, ürkek ve cilveli bir genç kız gibi davranmasına yol açıyordu. İkizler Johnny ile tanışmıyorlardı. Bunu merakla bekliyorlardı ama ilgileri makul bir düzeydeydi. Kathy zaten doğal olarak sakin, etkilenmesi zor biriydi. Francesca da müteveffa kocasının zenginliği ve başsavcılık bürosundaki mevkii yüzünden her tür güçlü ve ünlü insanla tanışmaya alışmıştı. Öte yandan, Francesca'nın Fontane'yi Inaugural Balo'sunda izleme şansı da olmuştu. O gece orada onu izleyen kadınlardan herhangi birinin Fontane'den – çatal kuyruklu ceketinin içinde yabansı, kırılgan bir adam ve kimselerinkine benzemeyen bir ses – etkilenmemiş olacağından kuşkuluydu. Francesca, Elvis'i ve James Brown'u da sahnede görmüştü. Carnegie Hall'da Mario Lan-

za'yı, Miami'deki Copa'da Louis Armstrong'u ve Las Vegas'taki Sands'ta Frank Sinatra'yı izlemişti, ama Fontane'nin yirmi iki dakikalık performansı sahnede seyrettiği en iyi şeydi.

Yine de o gecenin anısının Francesca'ya kalp çarpıntıları vermesi gerekmiyordu. Zaten Ekim için hava soğuktu – hele çatıdayken daha da soğuk geliyordu.

BEŞ ADAM, Michael Corleone'nin yatak odasının, dumanlı, ceviz kaplama duvarlı stüdyosuna sıkışmışlardı. Michael Corleone ile Tom Hagen, neredeyse bütün odayı kaplayan masaya oturmuştu. Geri kalan herkes ayaktaydı – Al Neri Michael'in arkasında duruyordu, Richie "Çifte Tabanca" Nobilio, ve Al'ın yeğeni Tommy Neri de kapının yanındaydılar. Nobilio, defterleri açıp Corleone Ailesi'ne katılması önerilen adamların artı ve eksilerine dair kararları toparlamaktaydı. Bu adamların ünü kendilerinden önde gidiyordu. Richie'nin sunumu adeta, herhangi bir kilisede tören yapılıyormuş gibi tumturaklıydı (diğerlerinin aksine Richie kilisenin aktif bir üyesiydi, hatta bazen org bile çalardı). Bu geceki Komisyon toplantısında ise, Michael'in aynı adları sunumu kısa, hatta daha ziyade formalite icabı olacaktı.

Çifte Tabanca Richie, pörtlek gözlü, suratı çiçek bozuğu, tazı gibi ince bir adamdı, arkaya yapıştırılmış saçı ve cafcaflı giysi seçimiyle, yine de yüzüne bakılır biri olduğunu düşünüyor olmalıydı. Deriler, moherler, köpekbalığı derileri, süslü püslü gömlekler, hatta bazen kovboy çizmeleri giyerdi. Corleone Ailesi'nin yetiştirdiği en büyük yeteneklerden biri olduğunu kanıtlıyordu. Bronx'ta, Peter Clemenza'nın bir alt sokağında büyümüştü ve daha çocukken bile hızlı, yakalanması mümkün olmayan bir sinek gibi şişman adamın etrafında vızıldayıp durur, herhangi bir şey, ne olursa olsun bir şey yapmasına fırsat vermesi için yalvarırdı. Clemenza bu tür bir böceğin nasıl güçlü ve ölümcül bir eşekarısına dönüştürüleceğini biliyordu. Nobilio takma adını gençlik günlerindeki bir kaza yüzünden almıştı. Bir adamı – ihaleleri takip eden bir otoyol memuruydu, Robert Moses'in muazzam sahtekarlık imparatorluğunun ve daha da büyük olan New York çimento tekelini oluşturan bulmacanın son

parçalarından birinin bir dişlisiydi – öldürmek üzere giderken yanına boş bir tabanca almıştı. Adam geç vakitte ofisinde çalışmaktaydı. Harvard yüzme takımının eski kaptanlarından biri olan adam neredeyse Nobilio'nun iki katıydı. Richie susturucu takılı boş Colt Woodsman'ının tetiğine iki kez asılmış, boş olduğunu fark etmiş ve tek bir darbeyi bile sektirmeden iri yarı adamı pataklayıp masasını talan etmeye başlamıştı. O arada adam ayaklanmış ve Nobilio da alt çekmecede bir viski şişesinin arkasında .32'lik bir Davis bulmuştu. Silahı adamın geniş göğsüne boşaltıp kaçmıştı. Bir süre herkes Richie'yi Şanslı Ricky ve Çifte Tabanca Ricky diye çağırmıştı. Yapışıp kalan Çifte Tabanca Richie oldu. Nobilio bunu duyunca güler ve hikayeyi (daha süslü ve kendisiyle daha çok dalga geçen bir versiyonunu) bir de kendisi anlatırdı. Bütün o yolları aşarken, alçakgönüllülüğünün çok yararı olmuştu. Clemenza'nın yerini Frankie Pantangeli aldığında, farklı karakterdeki bu adamda bir kıskançlık gelişmişti. Richie bunun hiç farkında değilmiş gibi davranıyordu. Başını önde tutuyor ve sadece işini yapmaya devam etmekle kalmıyor, aynı zamanda Aile'nin Rhode Island ve Fort Lauderdale'deki holdinglerini genişletiyordu. Frankie kendini hapse tıktırınca, onun yerini alacak en uygun kişinin Çifte Tabanca Richie olduğu belliydi – özellikle de Clemenza tarafından eğitilmiş olduğu için. Ölümler, ihanetler ve hapis cezaları örgütün adamsız kalmasına yol açmıştı ve Nobilio'nun yetenek bulup geliştirme becerisi, bu işte en azından şişman adam kadar iyi olduğunu gösteriyordu. Clemenza'nın ölümünden beri yıllardır hakkındaki efsane daha da büyümüş, ama o arada Paulie Gatto ve Nick Geraci gibi hainleri de kendi eliyle seçtiği unutulmamıştı. New York'un acımasız sokaklarında Peter Clemenza gangsterler dünyasının azizi mertebesine ulaşmıştı ama kendi karanlık ve dumanlı odasında, herkesin ona karşı duyduğu sevgiye rağmen, şişman adamın efsanesi fazlasıyla insan olmaktan öteye geçmiyordu.

"Eğer hepsi buysa" dedi Michael saatine bakarak, "Benim gitmem lazım". Tommy Neri'ye, oradan uzun bir kent dışı geziden yeni dönmüş olan Hırsız Tommy'e ve tekrar Nobilio'ya baktı. "Bana başka bir haberiniz var mı?"

Çifte Tabanca Richie, Tommy ile bakıştıktan sonra yüzünü bu-

ruşturup kafasını salladı. "Var sayılmaz. Hırsız, bilgilerimizi biraz tazelemek ister misin?"

Tommy masaya doğru bir adım attı. Seyrelmiş, erken ağarmış saçlarına rağmen, bir gün sonra verileceğini sandığı bir ödevi şimdi vermesi için çağırılmış gergin bir okul çocuğuna benziyordu. Nick Geraci'yi avlama işinin örgütlenmesi, bugüne kadar ona verilen en büyük görevdi. Her şey eşitlensin diye, Michael Corleone hainleri en yakın arkadaşlarına öldürtmenin iyi bir yol olduğunu düşünürdü ama Torba Donnie bu göreve psikolojik olarak hazır değildi, Carmine Marino ölmüştü, Momo Barone o sırada hâlâ hapisteydi ve Eddie Paradise artık *capo* olduğu için elindeki işler hızla artmıştı. Dino DiMicelli iki iyi adamını alıp ipucu aramak üzere Cleveland'a gitmişti. Kiraladıkları arabayla tam on beş kilometre yol yaptıktan sonra, aracın hız göstergesine bağlı bomba patlamış ve üç adam anında ölmüşlerdi; DiMicelli'nin kollarından biri birkaç yüz metre ilerideki halka açık yüzme havuzunda bulunmuştu. Willie Binaggio zincirleme sigara içen biri olduğu için, evi gerçekten de itfaiye şefinin belirttiği gibi kazayla yanmış olabilirdi. Ama Willie B.'nin birlikte çalıştığı kimse buna inanmamıştı. İşte o sırada Al, Michael'e görevi Tommy'e vermesini önermişti.

Hırsız Tommy derin bir nefes alıp söze başladı. "Paradise Torba Donnie'yi şoför olarak kullanmıyormuş – şeyden dolayı, yani, hainin adamı diye – o yüzden ben onu alabilir miyim diye sordum. Bence o temiz, ama olmasa bile yakalardım" ve hayali bir ön koltuğu gösterdi, "Gözümü üstünden ayırmam çünkü".

Michael başını salladı, inisiyatif alışından etkilenmişti. Donnie Serio – Torba Donnie diye tanınıyordu çünkü bağırsağından vurulduğundan beri kolostomi torbası takması gerekiyordu – Geraci'nin bir çeşit kuzeniydi. Bu Torba'yı da hain yapmazdı, ama yine de onu eski yönetiminden alıp, eğer gerekirse Tommy'nin gözünü kırpmadan vurabileceği bir yere konumlandırmak zekice bir davranıştı. "Güzel" dedi Michael.

"Ekipteki diğer adam temiz olarak belirlenmişti ama tek bildiğim Dino ve Willie B.'nin de öyle düşündüğüydü. Fakat emin olmak için, o konuyu kurcalayarak işe başladım." Tommy'nin yüzünden bir tebessümün izleri gelip geçti. "Ek olarak" dedi, "İstediğin gibi

yaptım ve babası Fausto'yla bir daha konuştum. Arizona'dan. Adamı makul olmaya ikna etmeye çalıştım, tamam mı? Fakat lanet herif. Şu suskun, eski usul Sicilyalılardan. *Coglioni quadrati*, bilirsiniz ya? Eğer onu bildiği ama söylemediği şeyler için öldürürsek hayatının en mutlu gününü yaşayacağı hissine kapıldım. Şimdi İngilizce bilmeyen bir Meksikalı ile evli, o yüzden kadın da çıkmaz sokak, zaten evleneli pek fazla olmamış. Öte yandan, *disgraziato*'nun karısı ve çocukları var. Eğer onların üçünü birden alevle –"

Michael kafasını salladı. Fausto Geraci, Vinnie Forlenza'nın örgütünde çalışan bir *cugin* olmuştu, ama Nick Geraci'nin diğer aile bireyleri, izleme ve soruşturma dışında her şeyin dışında tutulacaktı.

"Tabii, tabii, tabii, elbette" dedi Tommy. "Elbette, tabii ki. Ayrıca, e, kaynaktan alıp bana ilettiğin yeni ipuçlarını takip ettim" dedi Hagen'e bakarak.

Hem Michael hem de Hagen canlandılar. *Bu* haberdi işte.

"Oraya gittin mi?" dedi Hagen.

"Daha yeni döndüm" dedi Tommy. "Aranan kişi o Taxco denen kasabada değil." Kasabanın adını "Tasko" yerine "Taşko" diye telaffuz etmişti. "Oradaymış, ya da en azından konuştuğumuz bazı kişiler resmini tanıdı. Kendini kitap yazan biri olarak tanıtmış. Şu var ki, aceleyle filan ayrılmamış. Dairesindeki eşyaları paketleyip götürmek için bol bol vakti olmuş ama kimse gidişini görmemiş veya bu konuda herhangi bir şey bilmiyor. Günün birinde ortadan kaybolmuş. Benim düşünceme göre, birisi uyarıda bulunmuş. Ama şu Spratling denen herif, oradaki herkesi tanıyan Amerikalı işadamı, Meksika böyledir diyor."

"Uyarı mı?" dedi Hagen. "Nasıl olur?"

"Orasını bilemem" dedi Tommy. "Fakat eğer ona haber uçuran biri varsa, eninde sonunda Amerika'ya dönme riskini göze alacak demektir. Bunu yapınca da onu buluruz. Hem ailesini gözaltında tutuyoruz, hem de dostlarımızın olduğu bütün kentleri kontrol ediyoruz, dostlarımız durumu ve yardımlarına nasıl müteşekkir olacağımızı gayet iyi biliyor. Lafların yayılması sessiz ama etkilidir, bilirsiniz. Bu adam örümcek deliklerinde veya sınırın güneyindeki dağlarda saklanamaz, yani sonsuza kadar. Özellikle de *o* yapamaz bunu. Gizli tuttuğu bir derdi var. Şu Parkinson hastalığı, her nedense

titremene yol açıyor, belki bir şeyleri unutmana sebep oluyor ve giyinmeyi zorlaştırıyor – anlarsınız ya, düğme iliklemeyi filan. Ya da en azından her zaman gittiği doktora bu şikayetlerini anlatmış, kaybolmadan önce – yani doktor değil, kendisi kaybolmadan önce."

Michael kaşlarını çatmıştı. Kendisi onu son gördüğünde de titriyordu Geraci. "Bütün bunları ortaya çıkardın ama kendisini bulamadın mı?"

"Bunların hepsini bazı ipleri çekerek ve sağlık dosyalarına bir göz atarak buldum" dedi Tommy. "Bir sekreter. Çok hoş bir kız. Her taşın altına baktım, hemen hemen."

"Hemen hemen." Michael avuçlarını çevirip, *Kiminle konuşuyorsun?* der gibi bir hareket yaptı. "Ama tamamen değil." Tommy bir şey söyleyecek gibi oldu ama Michael elini kaldırıp susturdu. "Tommy, iyi iş çıkarıyorsun" dedi, ama donuk ses tonu bunun tam aksinin de doğru olabileceğini belirtiyordu. "Ben sabırlı bir adamım. Önemli olan, işin yapılması ve doğru yapılması. Ben bunu anlıyorum ve senin de anladığından eminim."

Tommy başını salladı. "Bunu duyduğuma çok sevindim" dedi, aslında sevindiğine pek emin olmadığı her halinden belliydi. "Yine de ne diyeceğim: Bence bir yerlerde FBI'ın gözetiminde olmadığı kesinlikle söylenebilir. Ve ölmediği de kesin. Benim teorim, yani bunu söylerken hakaret etmek istemiyorum, ister üstünde düşün, ister düşünme, sana bilgi veren her kimse seni yanıltıyor. Hepimizi yanıltıyor, demem lazım. Önce bize haber uçuruyor, sonra da gayet iyi bildiğin birine."

"Niye" dedi Tom Hagen, "Biri böyle bir şey yapsın ki?"

Aniden lafa atlayan Nobilio "Kendi aramızda konuşuyorduk" dedi. Onun lafa karışmasına şükran duyduğu gözle görülebilen Tommy masanın önünden duvara doğru geriledi. "Bu bilgileri nasıl ve nereden aldığınızı bilmiyorum" dedi Richie. "Bilmek de istemiyorum. Ben – biz, yani Tommy ile ikimiz – düşündük ki, sana her kim bilgi veriyorsa ya senin kötü görünmeni istiyor – bu birinci teori. Ya da senin kaynağının tanıdığı biri var, belki patronu filan ve o, bu iti bulmamamız için elinden geleni yapıyor."

Michael dudaklarını büzdü. Ortama bir sessizlik çökmesini sağladı, bunu daha çok etki yaratmak için yapıyordu. Joe Lucadel-

lo'dan aldıkları istihbarat bozuk çıkmıştı, orası kesindi. Joe güvenilir eski bir dosttu, ama bunlar en tehlikeli olan türdü, insana ihanet etmesini sağlamak veya aleyhinde kullanmak için mükemmel hedeflerdi. Böyle şeyler artık Michael'i şaşırtmıyordu. Bunun en kötü kısmı Hagen olabilirdi. Joe'yi iyi tanımazdı ve ondan her zaman şüphelenirdi. Hayatta, Tom Hagen'i *ben sana söylemiştim* deme hakkı kazanmak ve bunu söylemeyip sessizliğe gömülmek kadar mutlu edecek başka bir şey olamazdı.

Tıpkı Geraci meselesinde olduğu gibi Michael sabırlı olmayı başarabilirdi. Yönetilecek bir imparatorluğu vardı, binlerce insan, hayatları olmasa da en azından geçimleri bakımından doğrudan ya da dolaylı olarak ona bağlıydı, ve Michael işleri gayet güzel yönetiyordu. Geraci sadece zavallının biriydi. Ne gücü vardı, ne bir hayatı. Artık Erie Gölü'nün altında, ya da Taxco'da olmasa bile, yine de kendi kendini bir fare deliğine tıkmış durumdaydı. Adaletin keskin kılıcının her an ensesine inebileceği duygusuyla yaşıyor olmalıydı. Daha da iyisi, ailesi gözetim altında olduğu için Geraci'nin karısını ya da çocuklarını görme şansı yoktu.

Çeşitli şekillerde onlarla görüşüyor olabilirdi – arkadaş telefonları, paralı telefonlar, önceden ayarlanmış konuşma saatleri gibi çözülmesi güç çeşitli sistemlerle bunu yapabilirdi. Geraci iz bırakmayacak kadar zekiydi. Eski Sicilya geleneği Geraci'nin ailesinin gözünün yıldırılmasına, hatta infazına bile izin verirdi ama Vito Corleone – ailesi hakkında zaafı olduğunu sık sık itiraf ederdi – yeni bir gelenek oluşturmuştu. Ona göre bir adamın ailesine zarar vermek düşünülemezdi bile. Michael hem aile terbiyesi hem de Birleşik Devletler Deniz Piyadelerinin terbiyesiyle yetişmişti ve hayatını bir geleneğe bağlı kalarak geçirmesi gerektiğini öğrenmişti. Bu geleneği ihlal etmek diye bir seçeneği yoktu – özellikle de şimdi, Michael'in kendi çocukları Maine'de, Kay'ın iyi niyeti dışında bir koruma altında değilken.

Nihayet, Michael gidin anlamına gelecek şekilde başını salladı.

Hagen, "Beyler" dedi. "Umalım ki gelecek sefere hep birlikte oturur, teorileri değil gerçekleri konuşuruz."

SONUNDA ONUR konuğu da yanında *consigliere*'si ve en güvenilir *caporegime*'si ile birlikte çatıda göründü. Richie Nobilio'nun parlak yeni motosikletçi ceketi, ona bir halk tiyatrosunda sahneye konan Batı Yakasının Hikayesi temsili için Köpekbalıklarından veya Jetlerden birini oynamak üzere müracaat etmiş bir alet edavat satıcısı havası veriyordu. Hagen mavi bir Brooks Brothers takım giymişti. Michael Corleone'nin takımı siyahtı, ısmarlama dikilmişti ve Milano'dandı. Yaşlandıkça pahalı takımları mağazan alınmış gibi gösterme konusunda garip bir yetenek geliştiriyordu.

Parti konukları kibarca alkışlamaya başladılar.

Küçük Sonny "Hediyelerini aç!" diye haykırınca herkes gülmekten kırıldı.

Don, bahçeden krallara layık bir tavırla geçti, ellerini arkasında kavuşturmuştu, o geçerken konuklar ışıldıyordu. Her adımında hafifçe zıplar gibi oluyordu, farkında olmadığı bir alışkanlıktı bu. Geniş tebessümü gözlerinin altındaki siyah halkalarla, kırışmış kaşlarıyla tezat teşkil ediyordu. Herkese *niye zahmet ettiniz* türünden bir şeyler mırıldanıyordu.

Hep birlikte "Mutlu Yıllar" şarkısını söylediler ve bitirdiklerinde otuz dokuzuncu katın asansör kapıları açılarak Johnny Fontane ortaya çıktı, kollarını açmış "Ve daha nicelerineeeeee!" diyerek şarkıyı devam ettiriyordu.

Michael Corleone gözlerini kapadı ve oradaki herkesi şaşırtacak bir dilekte bulundu ve mumunu üfledi.

Connie Corleone "Johnee!" diye cıvıldadı. Ona doğru koşup kollarım boynuna doladı, neredeyse Fontane'yi düşürüyordu. Kendini adamın göğsüne pek utanmazca sayılmayacak ama uyluklarının efsanevi *cazzo*'suna değmesini sağlayacak biçimde yapıştırmayı başardı. Onu hiç görmemişti ama ilk düğününde dans ederken varlığını hissetmiş ve bazı yalnız gecelerinde aklına takılmıştı.

Johnny dengesini bulup "Selam tatlım" dedi. Törende onunla yan yana görülmeyen adamlardan bazıları şimdi buradaydı. Göz kırptı. "Galiba büyük bir futbol yıldızı olan senin *yeğenindi*. O nasıl bu arada?"

"Dizinde sorun var" dedi Connie. İkizlerin erkek kardeşi Frankie, Notre Dame'de defans oynamıştı. Üniversitedeyken bile aşırı

iri olan genç adam oynamak üzere Kanada'ya gitmiş ve eğitim kampında yaralanmıştı. "Futbol günleri bitmiş olabilir. Bu da onu çok üzüyor."

Connie, Frankie'nin kötü durumuna üzüntüsünü göstermek için Johnny'nin kolunu yakaladı ama bu bir maskelemeydi. Johnny evlilikler arasındaydı. Dedikodu sütunlarında her seferinde farklı yıldızcıklarla görünüyordu ama Connie bunların çoğunun iki taraftan birinin halkla ilişkilercisinin işi olduğunun farkındaydı.

"Kötü bir durum" dedi Johnny. "Frankie gördüğüm en yürekli oyuncuydu. Dedikleri gibi, dövüşen, köpeğin cüssesi değildir."

Connie boş boş kafasını sallayınca Johnny söylediği klişeyi açıklamak zorunda kaldı. Ama Connie o lafı duymuştu. İlk kocası Carlo bir versiyonunu yatak odasında kullanırdı. *Önemli olan dövüşen çükün cüssesi değil, çükün içindeki dövüşün cüssesidir.* Carlo'da oyuncak bir kanişinki kadar bir organ vardı. Johnny'ninki ise muhtemelen İtalyan kurt köpeğininki kadardı. Michael ve Tom'a da kıyafet diken terzisi de, Connie'ye sır olarak Johnny'nin pantolonlarının bu yüzden özel olarak hazırlandığını anlatmıştı. Connie ürperdi. "Futbol çok vahşi bir spor" dedi, erotik heyecanını örtmek için çabucak düşünmüştü bunu. "Bana seyretmek bile zor geliyor."

Michael Corleone eğilip küçük Sonny'nin kulağına hediyelerini onun adına açabileceğini fısıldadı. Oğlan havalara uçtu ve doğruca paketlerin yanına koştu.

O paketleri açarken Michael de teşekkür sözcükleri mırıldanıp dışarı süzüldü ve tekrar yukarı döndü. Hagen de Richie Nobilio'ya bir şeyler fısıldamış ve Nobilio sanki Hagen'in istediği şey çoktan yapılmış gibi elini sallamıştı. Nobilio ile adamları asansöre yöneldiler. Hagen de yukarı çıktı.

Johnny Fontane, Connie'nin oğullarının saçlarını karıştırarak, "Bu sert çocuklar nasılmış bakalım, ha?" dedi. "Bunlar da sahaya çıksa iyi işler yapacaklar galiba."

Victor ile Küçük Mike ona anında hayran kalmış gibiydiler.

Connie, "Dur seni Frankie'nin ablalarıyla tanıştırayım" dedi.

Johnny gözlerini ovuşturdu. "Galiba çift görüyorum."

Kathy de Connie gibi güldü. Francesca ise gözlerini devirdi – bu bayat şakaya kardeşinin gülmesini garipsemiş gibiydi. "İster inan is-

ter inanma ama" dedi Francesca, "Aslında bu şakayı daha önce *hiç* duymamıştık".

Johnny başını dikleştirdi.

"Şaka yapıyordum" dedi Francesca.

"Anladım" dedi Johnny de. Kızın tepkisinde kafa karışıklığının ötesinde bir şeyler vardı.

Connie, Johnny'nin dirseğini yakalayıp tanıştırma faslına öyle devam etti.

Johnny onun sahiplenici ellerinden kendini kurtardı ve sırayla ikizlerin ellerini öptü.

Çoğu kadının eli öpülmüştür ama erkekler genelde bunu sıkılgan bir tavırla, sahte bir nezaketle yapar. Johnny Fontane ise bir kadının elini Sicilyalı bir prens zarafetiyle öpmeyi biliyordu.

Kathy, belki de ilkokuldan bu yana ilk kez kıkırdayarak güldü.

Ama Francesca ürpermişti.

Francesca'nın daha önce böylesine çekici bulduğu yegane kişi başkandı, o da bir kadının elini nasıl tutacağını bilirdi. Belki de o deneyim yüzünden, Francesca ürpermesinin bir anlamı olmadığını düşündü. Öpücük, ürperme; bunlar sadece evcilleşmiş bir kurdun salon taktikleriydi. Üstelik o dakika fark ettiği gibi teras giderek soğumuştu. Fakat Francesca'nın üstüne bir kazak almaya hiç niyeti yoktu.

Johnny her nasılsa – biraz daha oyun! – Kathy'nin üniversite profesörü olduğunu hatırladı ve genç kadına büyükbabasını hiçbir şeyin bundan daha fazla mutlu edemeyeceğini söyledi. Kathy teşekkür etti, belli ki onu hatırlamasından etkilenmişti.

"Ve sen" dedi Francesca'ya da, "Vakıftaki çalışmaların hakkında çok güzel şeyler duydum".

Francesca elbisesini düzeltti. Bir yanı Johnny'nin o konuda hiçbir şey duymadığını söylüyordu, ama o anda iş başında olan yanı o değildi. "Teşekkür ederim Bay Fontane" dedi. Zorla gülümsedi. "Uğraşıyoruz işte."

11. BÖLÜM

Michael Corleone, oturma odasının yerden tavana kadar olan pencerelerinin yanındaki granit bara üç tane cam kadeh dizdi ve ikisine Strega doldurdu. Kendi kadehinin çoğu suydu, ancak belli belirsiz bir sarılık verecek kadar içki koymuştu.

Tom, Johnny'i içeri aldı.

Johnny "Michael!" dedi, kollarını yalvarır gibi ileri uzatmıştı. "Eğer rolünü çaldıysam çok özür dilerim ben – "

Michael şişeyi, Johnny'i susturmaya yetecek bir hızla yerine koydu. "Rol çalmak mı? Bugün senin büyük günün John."

Öyle ifadesiz bir şekilde konuşmuştu ki, sözlerinden bir anlam çıkarmak da imkansızdı çıkarmamak da.

İki adam sarıldılar.

Michael başını salladı. "Ailem olmasa muhtemelen, çoğu yetişkin erkek gibi kendi doğum günümü unuturdum. Ama sen? Bu onur? Özür dilemesi gereken biri varsa o da benim."

"Ne için?"

Michael'in kendi kusurunu kabullendiğini ifade eden omuz silkişi, babasının hayali yankısı haline gelmişti. "Gelip töreni izlemek isterdim ama bütün gün iş toplantılarıyla uğraşıp durdum. Hem de cumartesi günü. Korkunç." Johnny'nin sırtına vurdu. "Kötülere tatil yok, değil mi?"

Johnny Fontane camın önüne gitti. "Güzel manzara." Sanki hayatında hiç çatı katı görmemiş gibi odanın etrafında dolaştı.

"Benim sokaktan bu yüksekte böyle bir manzara olduğunu asla hayal edemezsin" dedi.

Hagen bu performansı kollarını kavuşturmuş, gözlerini kısmış olarak izliyordu. Şov dünyasındaki insanlar ve özellikle de Fontane hakkında aşağılayıcı bir görüşü vardı. İnsan hafta içinde herhangi bir gece operaya gitse çok daha iyi sesler dinlerdi. Yine haftanın her gecesi Broadway dışı bir tiyatroda bile Johnny'den çok daha yetenekli aktörleri izlemek mümkündü. Dans etmek, espriler yapmak mı? Onun fikrine göre kendi küçük kızları da her iki konuda en az Johnny kadar iyiydi. Johnny serserinin biriydi, problemleri başkaları tarafından çözülen, sorumsuz bir çocuktu – fazlasıyla sık olarak da bizzat Hagen çözüyordu (Fontane'nin o Akademi Ödülü'nü almasını sağlayan anlaşmaları Don Vito'nun emriyle o yapmıştı mesela). Yine de Tom Hagen'in anlamadığı nedenlerle, herkes Johnny Fontane'ye sanki önemli biriymiş gibi davranıyordu. Hatta Michael'in bile bu adama karşı bir zaafı varmış gibiydi.

Michael kadehlerini uzattı.

"Babam seninle gurur duyardı Johnny" dedi. "*Cent'anni.*"

Üçü birden kadeh tokuşturup içkileri içtiler.

Michael ile Johnny karşılıklı ailelerini sordular. İkisi de boşanmış babalardı – Johnny'nin çevresinde bu yaygın bir durumdu ama Michael'inkinde pek bilinmezdi. Boşanmış *Katolik* babalar. "Ne sıklıkta görüyorsun onları?" dedi Johnny. "Anthony ve Mary'di değil mi?"

Michael otomatik olarak "Sık sık" dedi. "Elimden geldikçe gidiyorum. Onlar da okul tatillerinde geliyorlar."

4 Temmuz'dan beri gelmemişlerdi. Michael'in kendi özel uçağı vardı ama yine de bir aydır, Anthony bir okul gösterisinde *Flower Drum Song*'u söylediğinden beri Maine'ye gitmemişti. Ve ona da geç kalmıştı.

"Bu güzel" dedi Johnny. "Çünkü çocuklarıyla vakit geçirmeyen bir adam ..." Kendini tuttu, çabucak kafasını kaşıdı ve içine düştüğü güç durum yüzünden suratını buruşturdu. "Acı deneyimlerle öğrendim ki, insan yanlarında olmayınca çok şey kaçırıyor. Sen de bilirsin. Bir şey demeye çalışmıyorum, yani işte bir teselli olunca daha iyi oluyor. Kızım şimdi burada okuyor ve sadece –"

"Juilliard" dedi Michael. "Öyle duydum. Çok etkileyici."

"Rita nasıl?" dedi Johnny de.

Onun adı geçince Michael'in yüz hatları yumuşamıştı. "Gayet iyi" dedi, "Sana selam söyledi".

Johnny, Tom Hagen'e dönüp "Şu adama bakın!" dedikten sonra yine Michael'e döndü. "Ona deli oluyorsun, değil mi? Ben anlarım. Tereciye tere satma dostum."

Michael hafifçe kızarmıştı, kabullenir gibi kollarını kaldırdı. İnsan ne yapabilirdi ki?

Johnny, "Biliyordum" dedi. "Sana demiştim, değil mi? O dansöz bacakları ve kusursuz kemik yapısı. Ne harika bir kızdır o. Senin adına sevindim."

Marguerite Duvall kariyerinin büyük kısmını Johnny Fontane'ye borçluydu. Johnny ile tanıştığında şık bir revüdeki çıplak kızlardan biriydi sadece, düzüşmekten sahiden hoşlanan, bacaklarını havaya kaldırarak dans eden bir Fransız kızıydı. Johnny onu bir şarkı hocasıyla bir araya getirmiş, tanıdığı başka düzgün insanlarla tanıştırmıştı. Kısa süre içinde kız Kasbah'ta kendi salonunu işletir olmuştu. Bu da, Broadway şovu Cattle Call'da yan rollerden biri olan Fransız madamı oynamasını sağlamıştı. Eleştirmenler gösteriden nefret etmişti ama yanan genelev sahnesi oyunu sattırmış ve New Yorklu tiyatro züppelerinin şaşkın bakışları arasında kız bir Tony Ödülü almıştı. Johnny ayrıca onu bazı filmlerinde de oynatmış, İnaugural Balosu'nda da çok daha büyük yıldızların arasında yer almasını sağlamıştı. O sıralar Jimmy Shea ile yatmıyordu; o daha önce olmuştu. Yıllar içinde Johnny, Rita'yı bazı dostlarıyla tanıştırmıştı. Tutucular anlayamazdı ama Johnny'nin çevresinde aynı kadınla yatmak dostları yakınlaştırırdı.

Michael Corleone bir el işareti yaparak Johnny'i kanepeye davet etti. Kendisi de yanındaki kulüp koltuğuna oturdu. Her ikisi de en yumuşak, en güzel İtalyan derileriyle kaplanmıştı. Hagen de barın yanındaki krom tabureye tünedi.

"Sahiden babanın benimle gurur duyacağını mı düşünüyorsun?" dedi Johnny.

"Evet" dedi Michael. "Ben çocukken törene çok götürmüştü. Her zaman yürüyüşe katılan büyük isimleri gösterir ve insanın Ameri-

ka'da canı ne isterse olabileceğini söylerdi. Kristof Kolomb buraya gelip düşlerin sahneye konacağı kadar büyük bir yer bulmuştu. Yeni bir dünya."

"Kristof Kolomb buraya hiç adım atmadı" diye ağzından kaçırdı Johnny. "Teknik olarak yani. Ama, şey, ne demek istediğini anlıyorum, ve kesinlikle görüşüne katılıyorum."

Hagen derin bir iç geçirdi.

"Babamın görüşüne" dedi Michael.

Johnny "Saygısızlık etmek istemedim" diye mırıldandı.

"E, sana nasıl yardımcı olabilirim John? Bu büyük gününde?"

"Sanırım gazeteleri görmüşsündür ha?" dedi Johnny. Vaftiz babasının oğlunun gözünün içine bakıyordu doğruca. Michael Corleone ayaklarının altındaki mermer zemin kadar donuklaşmıştı. "Yani ... demek istediğim, onların hiçbiri ... yani şu kan emiciler ... bilirsin ya? Bilirsin sen. Değil mi, Mike? Nasıl uydurduklarını, nasıl etrafından dolanıp ...."

Michael gözünü bile kırpmıyordu.

Johnny başını öne eğdi. Bir süre başını salladı ve öylece kaldı. "Demek istediğim" diye başladı, "Ben her şeyin tüm sorumluluğunu üstleniyorum. Bir sürü hata yaptım, bir sürü, özellikle de para konusunda. Sen ve ailen, vaftiz babam ... benim için büyük bir ... akıl kaynağı oldunuz diyebilirsin. Bu seni de kapsıyor, Tom. Benim gibi bir adam için büyük fırsatlarım oldu ..."

Sonunda kafasını kaldırdı.

"Uzun lafın kısası şu" dedi, "Senin ... Tahoe'deki kumarhanenin hisselerini buna mecbur kalmadan önce satmam lazım. Böyle bir şey bir daha ele geçmeyebilir ve seninle açık konuşmam gerekirse, bu yatırımdan her ay büyük para yapabilirim, ama satıp çabucak nakte dönüştürmek istiyorum. Yani, bütün her şey konuşulup yapıldıktan sonra, bence herkes açısından en iyisi ... sanki en iyisi buymuş gibi geliyor. Satmak."

Michael işaret ve orta parmaklarını dudaklarında gezdirdi. Fontane'ye göre bu pekala tabanca patlaması da olabilirdi.

"Kafam karıştı" dedi Michael. "Bulutlar Şatosu'ndaki hisselerini satmak için benden izin mi istiyorsun?"

Fontane omuz silkti.

"Bu bir yatırım John, tıpkı diğer yatırımların gibi. Sadece iş, seni temin ederim."

"Çünkü eğer sen istersen, sana ve ailene duyduğum sadakat nedeniyle şu kovboy piçlerle mücadele edeceğim –"

"Bu tamamen sana kalmış John."

Johnny bu cevabı beklemiyordu. O işleri konuşarak çözen biriydi ve karşısında kendisinin tam zıt kutbunda olan biri vardı. Johnny kanepede öne eğilerek konuşmaya devam etti."

"Sana karşı dürüst olacağım. Acaba Jimmy Shea bazı ipleri benim için çeker mi anlamaya çalıştım. Şu Şans Oyunları Komisyonu'nda, ama – "

"Önce onlara mı gittin?"

"Ben onlara hiç gitmedim Mike. O nankör İrlandalı pislikler – hakaret etmiyorum Tom – ama gözleri kör olsun onların."

Hagen hakaret olarak kabul etmediğini gösterircesine ellerini kaldırdı.

"Onlar için harcadığım onca çabadan sonra" dedi Johnny, "İstediğim ilk ve tek şeydi bu."

"Yani ben B planıyım. Bana gelmen B planı, öyle mi?"

"Hayır. Tanrım, hayır." Fontane kızardığını hissedebiliyordu. "A planı hisselerimi elimde tutmaktı, herhangi bir yolla. Şans Oyunları Komisyonu ilk başta seninle de ilgili bir sorunla karşıma çıktığında, hemen sana koşmak mantıklı gelmedi. Eğer işleri bozduysam bütün kalbimle özür dilerim. Bu konuda seninle konuşmak istedim ama sana ulaşamadım, Tom da buna tanıklık edebilir. Benim de sözleşmeli işlerim vardı. İlk kez karşılıklı konuşma fırsatımız oluyor."

Michael yine babasının hayaleti gibi kendi kısmını kabullenip omuz silkti.

"Benim korktuğum" dedi Johnny, "Eğer hisseleri satmazsam, sırf gazetede adlarını görmek için işin peşini bırakmayacakları. Bu herifler politikacı. Bir yalanı yeterince yüksek sesle ve sık sık tekrarlarlarsa halkın inanacağını düşünüyorlar. Ve gazeteler de, suçlamaları birinci sayfadan basıyorlar, ama altından bir şey çıkmayınca sadece oturup seyrediyorlar, bir de mizah sayfasının kenarında üç beş satırla söz ediyorlar. Benim düşünebildiğim kadarıyla, sorun şu: Eğer hisselerimi satarsam, soruşturma duracak ama aynı zamanda o

piçlerin yaydığı yalanı da doğrulamış gibi görüneceğim. Konu başlıklardan düşünce herkesin unutacağını düşünmem lazım. Ama yine de sanki bir şeyleri kabullenmişim gibi görünme riskim olacak, soruşturmaya devam edecekler ve –"

Michael gözlerini kapatıp durması için elini kaldırdı. Johnny durdu. Bazı şeylerin dile getirilmeden bırakılması daha iyiydi.

Michael, "Kusura bakma ama" dedi, "Anlamadığım bir şey var". Çoğu insan anlamadığı bir şeyi konuşurken tavana ya da uzaklara bakardı. Michael ise doğrudan Johnny'e dikmişti gözlerini. "Para senin için sorun mu? Bu nasıl mümkün olabilir?"

Johnny kaşlarını çattı. "Nasıl mümkün olabilir? İnanamayacağın kadar masrafım var. Son konser turnemde kırk kişilik bir orkestra götürmek zorunda kaldık, bu da yemek ve otel masraflarının yanı sıra kamyonlar, ekip, gezici bir sekreter ve hatta – inanabiliyor musun Tom? – bir avukat da götürmeyi gerektirdi. Sırf diğer görevliler doğru dürüst çalışıyor mu, onu kontrol etsin diye tuttuğumuz adama bir gecede ödediğimiz parayı duysanız – aklınız durur. Konserler harikaydı ve – tahtaya vurayım – plaklarım satıyor ama satılan her konser biletinden, her plaktan bana gelene kadar pay alan pek çok insan var. Sonra bir de şu vergiler var. Eğer geliri tam olarak göstermezsen Şeker Amca pek de o kadar şeker olmuyor. Geriye ne kaldıysa ondan da Palm Springs ve Vegas'taki evlerin masraflarını ödüyorum. Çocukların bir sürü masrafı var – üniversite eğitimi de pek ucuz sayılmaz bu arada – ödeyebiliyorum ama ödemek pahalıya mal oluyor. Sonra bir de sürekli kamuoyunun gözünün önünde olmak var. Ün tek başına para getirmiyor. Ünü beslemek gerekiyor, bu da menajerler, halkla ilişkilerciler, güvenlik, vale, giysiler, arabalar, her fırsatta alınması gereken hediyeler anlamına geliyor. Bir de ortadan kaybolan bir muhasebecim var. Onun da üstüne, seninki gibi her şeyime göz dikmiş bir eski karım var. Üstelik bende bunu üçle çarpmak gerekiyor. Yine de şikayet ediyor değilim. İnan bana, ben memnunum. Her şeye rağmen işler tıkırında. Ama sen sordun."

Michael ve Tom bakıştılar. Michael "Ortadan kaybolan dedin?" dedi.

"Şu herif mi? Tropiklerde bir yerde mai tai içiyordur bahse girerim, ve – "

"*Bahse* mi girersin?" dedi Hagen.

Johnny arkasına döndü. "Pardon. Seninle mi konuşuyordum?"

Tom yeni bir sigara yaktı. "Geçen yıl tahmini kumar borcun ne kadardı Johnny?"

"Çünkü seninle konuştuğumun *farkında* değildim."

Johnny dönüp Michael'e baktı, Michael'in yüzü yine buz gibi olmuştu.

"Ne demek istediğini anlıyorum avukat" dedi Johnny. "Ama ben senden epey ilerideyim. Bütün o işleri kestirip attım. Bir süre için dokunduğum her şey, dostumuz başkan için harcadığım çabalar dahil, ama aynı zamanda yaptığım plaklar, filmler, yatırımlarım her şey ama her şey altın oluyordu. İnsan, durumu böyleyken, çeşitli top oyunlarında ve dövüşlerde şansını denemek istiyor. Şansım dönmeye başlayınca, bütün o risklerden vazgeçtim. Seni ilgilendirmez aslında ama sordun diye anlattım."

Michael Johnny'e sigara tuttu. Johnny bir yıl önce doktorunun tavsiyesi ile sigarayı bırakmıştı. Pipoları da. Ama yine de bir tane aldı.

Michael sigarayı yakarken, "Tom'la mali durumun hakkında endişelenmemizin *nedeni*" dedi, "Eğer Tahoe'deki hisselerini satarsan beklediğin parayı alamaman ihtimali. Aslında, ilk yatırdığın tutarı veya ona yakın bir şeyi geri alman söz konusu değil."

"Şaka yapıyorsun herhalde? O iş kahrolası bir altın madeni. Bir darphane."

"John, özel bir işletmenin bazen şirketin ana gelir akışıyla çok az ilgisi olduğunu ilk defa fark ediyor olamazsın." Michael külünü ayaklı bir tablaya atıp babasının o *elimden bir şey gelmez* hareketiyle omuz silkti. "Halka açık hisselerde daha da kötüdür." Güldü. "Şimdi bunda bir dolap var diye düşünüyorsun değil mi? Wall Street'te senin Nevada'daki yatırımını kurtaracak biri yoktur John."

Fontane, Michael'in her sözüyle işkence çekiyormuş gibiydi. Hayatında bir sigarayı bundan daha çabuk bitirdiğini hatırlamıyordu. "İlk yatırdığım paraya yakın bir şey alamayacak mıyım?" demeyi başardı sonunda. "Buna inanmakta zorluk çekiyorum çünkü –"

"O tamamen yeni bir yatırım" dedi Michael. "Yeni yatırımların eskilerde olmayan çeşitli masrafları olur. Ayrıca kötü tanıtım mese-

lesi var, avukat ücretleri var. O yüzden hayır, alamazsın." Hagen'e baktı. "Ona yakın bir şey de alamazsın."

Johnny başını salladı, kabullendi. Bütün vücudu büzülmüş gibiydi.

Tom Hagen gülüşünü bastırdı.

Johnny ceketinin cebinden kızından almış olduğu aspirin şişesini çıkarıp, Michael'in su verme önerisini de reddederek ağzına dört aspirin attı ve kuru kuru yuttu. "Bir sigara daha içerim ama" dedi. "Varsa tabii."

Michael Johnny'e paketi attı. "İyi dileklerimle" dedi. "Ama gitmeden önce, anlamanı istediğim bir şey daha var" dedi sonra. "Bulutlar Şatosu'ndaki hissen, daha önce de dediğim gibi, senin meselendir. Ama senin film şirketindeki bize ait hisseler? Onlar, benimdir."

Bir ekseriyet hissesi – aslında kağıt üzerinde tamamı görünmüyordu – olduğunu belirtmeye gerek duymamıştı.

Johnny kaşlarını çattı. "Bundan niye mutsuzluk duyduğunu anlamadım. Neredeyse son birkaç yıldır para koyduğumuz bütün filmler – tamam herhangi bir ödül almadılar. Ama günün standartlarına göre pekala iyi iş yaptılar. Geçen sene Hollywood prodüksiyonlarının son elli yıl içindeki en kötü senesiydi. Televizyon ve diğer her şey yüzünden. Film işinde o eski parlak günlerdeki karları bir daha görür müsün bilemiyorum."

Michael ve Hagen bakıştılar.

"Ben kardan söz etmiyorum John." Michael gülümsedi. Tebessümü, gözündeki ifadeye bire bir uyuyordu. Her ikisi de az sonra şah mat demeye hazırlanan bir adama aitti. "Kontrolden söz ediyorum."

12. BÖLÜM

Fontane sonunda "Anlamıyorum" dedi, "Neyin kontrolü?"

Michael hemen cevap vermedi. *Düşleri* demek niyetindeydi. İnsanlar bazen film stüdyolarına düş fabrikası demiyorlar mıydı? Başka insanların düşleri. Düşlerden söz etmek ona uyan bir şey değildi. Kendisinin daha genç bir versiyonu olsa, *her şeyin* kontrolü, derdi. Fakat hayat uzun süre önce onu bunu diyemeyecek kadar mütevazılaştırmıştı.

"Sana şunu sorayım" dedi Michael. "Jack Woltz'la en son ne zaman toplantı yaptın?"

"Ah, Tanrım" dedi Johnny. "Onunla mı?" Michael'in yüzündeki ifadeyi ölçüp biçti, sonra Tom Hagen'e bir göz attı, en sonunda içini çekip boyun eğdi. "Woltz" dedi. "Eh, Hollywood küçük bir kasabadır. Onu aktivitelerde görürüm, ama uzun zamandır stüdyosuyla bir şey yapmadım. Eğer üretimine yardım edeceğimiz bir proje olsa, benim ilişki kuracağım kişi o olmazdı."

"Biz biraz araştırma yaptık" dedi Hagen. "Bugünlerde para yapan iki tür film varmış gibi görünüyor. Biri senin şirketinin tarzı gibi, kendin para yatırıyorsun, filme iş yaptırmak yıldıza kalıyor. Öteki ise büyük mekanlarda oluyor. E, e, şeyle anamorfoz ... şey –"

"Sinemaskop" dedi Johnny.

"Doğru. Sinemaskop. Buradaki düşünce – yanılıyorsam düzelt – bunların aktivite filmi olması. İnsanlar televizyonlarını kapatıp onları seyretmeye gidiyor."

Fontane başını salladı. "Düşünce bu. Fakat Hollywood'dan söz ediyoruz, o yüzden bugün herkesin söz ettiğini yarın kimse hatırlamazsa şaşırmamak lazım."

"Diyelim ki öyle olsun" dedi Tom. "Sen her iki tür filmi de yapacak konumdasın Johnny, ama yapmıyorsun. Bütün gördüklerimiz o kısa şeyler."

"Doğru, çünkü öyle uzun hikayeleri anlatacak filmler yapabilmek için bir stüdyodan çok daha fazla yatırım gerekiyor" dedi Johnny. "Para işin sadece bir kısmı. İşin içine bir sürü insan giriyor, mekanlar, setler – her şey. Kontrolden mi söz ediyorsunuz? Böyle büyük ölçekli bir olayı toparlarken kesinlikle vazgeçmeniz gereken bir şey. Bu arada unutmayın, bu tür filmlerle bir kralın hazinesi kadar para kazanabilirsiniz ama aynı ölçüde kaybetme ihtimaliniz de var. Bizim yaptığımız türde projeler daha iyi bahisler."

Michael, "Kesinlikle" dedi. "Bahisler. Bütün o şanssız bahis oyunlarında, hiç kimsenin favori olanlardan başkasına para yatırdığını gördün mü?"

"Hayır, haklısın" dedi Johnny. "Şimdi benim dilimden konuşuyorsun. Sana karşı dürüst olmam gerekirse, siz beyleri daima farklı düşünmüşümdür. İş olarak ilgilendiğiniz her şeyin – senden önce de, huzur içinde yatsın, babanın ilgilendiği her şeyin – kesin bir tarafı vardır gibi geliyor bana."

"Dünyalar kadar fark var" dedi Michael, "Favori olanla kesin olan arasında".

"Sana şu kadarını söyleyeyim" dedi Johnny. "Bu konudaki zamanlaman mükemmel. Daha bu sabah bir takım senaryolar okuyor ve benzer bir çizgide düşünüyordum. Örneğin, Romalı bir köle hakkında müthiş bir tane okudum. Büyük hikaye. Devasa. Ya da Kolomb. Kolomb hakkında hiç büyük bir film yapılmadı. Fakat anlamakta zorlandığım bir şey var. Böyle bir projeyi benim şirketle, bizim şirketle, her ne ise, yapmak mümkün olsa bile, ne diye Jack Woltz'la çalışmak isteyelim ki? Adam neredeyse seksen yaşında ve *oobatz*. Sahneye çıkıp ne kadar harika bir mesanesi olduğuyla, filmi seyrederken kaç kere işemeye gittiğine bakıp, filmin ne kadar para kazandıracağını anlamakla övünüyor. Ne kadar az giderse o kadar iyiymiş anlaşılan, fakat bu adam sektörde büyük, uzun, pahalı bir

film yapmak isteyeceğim son kişi. Woltz International'ın kentteki en parlak stüdyo olmadığını söylememe ise gerek bile yok." Johnny yüzünü Tom'a döndü. "*Araştırmanda*, muhtemelen bu noktayı sen de saptamışsındır Tom."

Michael, "Bizim Bay Woltz'la bir ilişkimiz var" dedi. "Mümkün oldukça, daha önce iş yaptığım kişilerle çalışmayı tercih ederim. Güven kurulmuş durumda."

Hagen ağır ağır, doğrularcasına başını sallıyordu.

Ayrıca Woltz'un Shealarla ilişkisi vardı ve muhtemelen Michael adına onlarla görüşebilirdi. Üstelik, Corleoneleri, California'daki her şeyin ardındaki gizli güç olan Rus Musevileriyle masaya da oturtabilirdi. Los Angeles ve San Francisco Aileleri bile temel olarak onlara rapor verirdi. Woltz'un avukatı, Ben Tamarkin denen adam, Musevi kartelini temsil ediyordu orada, yani Tom Corleoneler için neyse o da aynı durumda ama daha güçlü biriydi.

"Burada oluşturmakla ilgilendiğim girişim" dedi Michael, "Bir film yapmaktan daha karmaşık bir durum. Filmler ülke dışında giderek daha fazla gösterime giriyor ve biz buna yardımcı olabiliriz. Mesela İtalya'da bildiğimiz kişiler var, oradaki gösterim maliyetlerini minimumda tutabilirler. Ayrıca, stüdyolar dağıtım şirketlerini satmak zorunda ve biz burada da devreye girebiliriz. Kent merkezlerindeki büyük sinema salonları, etraflarında çeşitli tehlikeler olduğu için sıkıntı içinde, ama biz banliyölerde alışveriş merkezleri kurmakla ilgileniyoruz ve hemen hemen hepsinde sinema salonları olacak."

Johnny, "Saygısızlık etmek istemem ama" dedi, "Bu bir sorun. Kimse o tür büyük filmleri, o minik perdelerde izlemek istemiyor".

"Zaten banliyöye taşınmışlarsa isterler" dedi Michael. "Eğer banliyöye taşınmalarının asıl sebebi modern kent sorunlarından kaçmaksa. Perde biraz küçük olabilir ama yeni, temiz, güvenli, bir sürü bedava park yeri var ve sinemaya gitmeden önce, ya da çıkışta canları isterse bir mağazaya dalıp ayakkabı satın alabilirler. Bu dikey olarak entegre bir iş, daha doğrusu bir sürü iş, her biri birbirinden tamamen ayrı, ama ortak bir anlayışla çalışıyor. Kumarhanede yaşadığın problemlerden hiçbirini bunda yaşamayacaksın, çünkü her şeyden önce, senin de bildiğin gibi Hollywood zaten yasallaştı-

rılmış kumar işi kadar denetlenmiyor. Ve ikincisi, çünkü biz sana yardım edeceğiz. Tom seninle birlikte çalışacak. Doğru zaman gelince – ki umarım yakında gelir – seninle birlikte Bay Woltz'la toplantıya gelecek."

Johnny Tom'a baktı.

Tom omuz silkti. "Güven zaten tesis edilmişti."

MICHAEL CORLEONE mutfak penceresinin yanında durmuş bir portakal soyuyor ve Johnny Fontane'nin bahçeyi geçişini izliyordu.

"Sen iyi misin?" diye sordu Tom Hagen.

Michael portakalı soymaya devam etti. Aşağıda, bahçede Connie orta malı bir *puttana* gibi Johnny'nin peşinden koşuyordu. "Johnny yüzünden mi? Doğrusu hiç önemli değil, sadece –"

"Ben Johnny'den söz etmiyorum. Ya da, daha önemlisi Hollywood yatırımlarımızdan." Hagen, *Hollywood yatırımlarımız* derken, bunu öyle belli belirsiz bir küçümseme tınısıyla söylemişti ancak bir aile üyesi fark edebilirdi.

"Neden söz ediyorsun?" diye sordu Michael.

"Yani, sen iyi misin? Seni yedi yaşından beri tanırım Tanrı aşkına. Canını sıkan bir şey var. Bir şey seni bir süredir rahatsız ediyor. Ve Hırsız Tommy'nin Meksika ile ilgili dertlerinden de söz etmiyorum."

Tom böyleydi işte: Araştırıyordu ama Joe Lucadello hakkında tek kelime bile etmemişti.

Michael başını salladı. "Önemli bir şey değil."

"Dün gece zor bir geceymiş diye duydum."

"Al mı söyledi sana?"

Hagen gülümsedi. "Hayır" diye yalan söyledi. "Şimdi sen söylemiş oldun."

"Tuş, avukat." Portakalı soymayı bitirmiş, yemeye başlamıştı.

"Uykun mu kaçtı, ne oldu?"

Michael yüzünü ona döndürdü. Bir an, Tom'a görmekte olduğu rüyaları anlatmayı düşündü. *Fredo'yla ilgili rüyalar görüyorum. Bir dizi rüya. Gerçek gibi. En sonuncusunda, yumruk yumruğa geldik.*

Hepsinde Fredo'dan kanlar akıyor. Hepsinde, bir uyarıdan söz ediyor ama ne olduğunu açıklamıyor. Ama hayır. Michael Corleone makul ve mantıklı bir adamdı. Bunun da diyabet, diyabet ilaçları, stres gibi mantıklı açıklamaları vardı. Belki de rüyalar Rita yüzündendi. Kendisi rüyalarında asla görünmüyor, adı da çok az geçiyordu ama bir biçimde varlığı hep hissediliyordu – tıpkı Michael ile Rita'nın ilk başlarda, aralarında bu konuyu hiç konuşmasalar bile Fredo'nun varlığını hissetmeleri gibi. (Niye konuşacaklardı ki? Fredo ile sadece bir kez beraber olmuştu.) Rüyalar Michael'in bir şeker dengesizliği yaşamasından sonra başlamıştı; şimdi her uykuya daldığında görüyordu. Michael için Fredo'nun hayaletini gördüğünü düşünmek saçmalıktı. Delilikti. Sadece rüyaydı onlar. Erkekler arasında rüyadan daha az konuşmaya değecek ne vardı?

"Unut gitsin" dedi Michael, pencereye doğru dönerek. "Tek bir geceydi işte, tamam mı?"

"Pekala."

"Pekala."

"Sana hep söylerim" dedi Tom. "Böyle olunca, yani uykun kaçınca, yatakta öylece yatmak olmaz. Kalkıp bir şeyler yapman lazım, mesela yürüyüşe çıkmak gibi."

Michael sırıttı, sonra etkili olsun diye bekledi. Tom Hagen'in metresini biliyordu ve belli ki Tom da onun bildiğini biliyordu, yine de onun hakkında nadiren konuşurlardı ve adı asla geçmezdi. Kadın Vegas'ta bir yirmi bir krupiyesiydi, güzelliği ile ünlüydü, kendisini döven bir kocası vardı ve Tom o işin hallolmasına yardım etmişti. Ayrıca bir tür hastanede kalan yetişkin bir oğlu vardı ve tüm masraflarını Tom karşılıyordu. Kadınla Tom, Michael ile Kay'ın evlilik süresinden uzun bir süredir birlikteydiler. Bu konuda Michael'e çarpıcı gelen, Tom'un yapmış olduğu en karakteristik şey olmasıydı. Tom Sicilyalı değildi ama her zaman öyle olmaya çalışırdı, o yüzden değil bir *comare* bulması, bir de onunla kalıcı bir ilişki kurması ilginçti. Üstelik asil davranabileceği birini bulmuştu. Kadına yardım etmiş, sadık kalmıştı: Bu mükemmel bir şeydi. Hatta onu Aile'nin gizli işlerini (emlak holdingleri, otoparklar, sinema salonları) perdelemekte ve kurye olarak da kullanıyor, ülkenin dört bir yanındaki çeşitli kişilere onunla para gönderiyordu. Kadın çoğu za-

man Las Vegas'ta oturuyordu, ama New York'ta da bulunuyor, Tom'un onun için ayırdığı bir dairede kalıyordu, daire bir çiçekçinin üst katındaydı.

"Yürüyüş ha?" dedi Michael.

"Sıkı bir yürüyüşten söz ediyorum" dedi Hagen. "Sana iyi gelir."

Michael ona şöyle bir baktı. Bir patronun kendi ölümünü sağlamasının mükemmel bir yolu varsa o da sabahın üçünde kalkıp sokaklarda dolaşan bir uykusuz haline gelmesiydi.

Michael aşağıda asansörü bekleyen Johnny Fontane'ye baktı. Connie adamın koluna asılmıştı. Francesca da kollarını kavuşturmuş onları izlemekte ve belirgin ve – Michael'e göre – aşırı bir hoşnutsuzlukla başını sallamaktaydı.

"Sence onunla çıkmayı becerebilecek mi?" diye sordu Tom.

"Kim, Francesca mı?"

"*Francesca mı*?" Tom kaşlarını çattı. Fontane kendisiyle aynı yaştaydı. "Yüce İsa. Hayır. Connie."

"Asla" dedi Michael. "Duymadın mı? Johnny kendini ailemizden uzaklaştırıyor."

"Tabii" dedi Tom. İşaret ve orta parmağıyla hafifçe Michael'in göğsünü dürttü. "Ama insan kalbi işe karışınca, neler olacağını kim bilebilir?"

Michael ile Hagen birkaç önemsiz lojistik mevzunu tartıştılar ve iki saat sonra arabayla Carroll Gardens Avcılık Kulübü'ne gitmek üzere asansörün önünde buluşmaya karar verdiler.

"Yürüyüş yapmak için bol bol vaktin var" dedi Michael. Tom onu duymazdan geldi.

TOM GİDİNCE Michael nehre bakan küçük balkona çıktı, çocuklarının Noel hediyesi olarak aldığı teleskopu orada tutuyordu. Mary, teleskopla Maine'den onlara bakması konusunda yarı tatlı yarı acı bir şaka yapmıştı.

Şimdi Michael alacakaranlıkta – anlaşılan Hollywood insanları buna *büyülü saat* diyordu, bu deyimi de Fredo'dan öğrenmişti – bir tabureye oturmuş teleskoptan o yöne doğru bakıyordu. Gözü Randall Adası'nın, yani Robert Moses'in yaşadığı ve bir köşkte iş yap-

tığı bölgenin görebildiği kısmına takıldı, Moses'in köşkü bir jeton gişesinin altında sade bir görüntüyle gizlenmişti. Aslında bir şatoydu. Michael onun hakkında birkaç şeyden fazlasını biliyordu, adam yollar ve parklar da inşa ederek modern New York şehrinin gerçek tasarımcısı olmuş, politik çevrelerde ve basında bir aziz mertebesine yükselmişti. Tıpkı Nick Geraci gibi Clevelandlıydı ve asla bir göreve seçilmediği halde New York'un – hem eyalet, hem şehir olarak – en güçlü politikacısı olmuştu. Aynı zamanda en ölçüsüz namussuzuydu. Bu çoğu insanı şaşırtabilirdi ama Michael Corleone'nin dünyasından kimseyi şaşırtmazdı. Sosyal kulübünün önündeki taburede oturan en ahmak *cugin* bile, Robert Moses'in muazzam gücünün, namussuzluğu ile açgözlülüğünün destansı ölçeğinde kaçınılmaz bir yumurta/tavuk ilişkisi olduğunu anlatabilirdi.

O adanın bir yerinde, yarım milyon New Yorkluyu evlerinden atan bir adam vardı, atılanların çoğu da zenciler ve önemli bir kısmı İtalyan olmak üzere, fakir göçmenlerdi. *Yarım milyon insan*. Kansas City nüfusundan fazla. Moses evlerini yıkmış ve tahliye edilenlerin asla güç yetiremeyeceği ev projelerini hayata geçirmişti, diktiği evler, yeniyken bile en kötü gecekondu mahallelerindeki evlerden daha çirkindi. Ve hepsi de vergi ödeyenlerin paralarıyla yapılmıştı. Robert Moses, sırf banliyö zenginleri rahat etsin diye, sırf servetini Michael Corleone'nin hayal dahi edemeyeceği bir yerlere getirsin diye, komşuluğu yok eden yollar yapmış, bir zamanlar ailelerin yaşadığı yerlerde, suçun kol gezdiği hayalet caddeler yaratmıştı. Moses'in üç tane dayalı döşeli yatı vardı, üçü de gece gündüz hazır beklerdi. Yüz tane garsonu, bir telefonla dünyanın her yerinde işe koşacak on iki tane baş aşçısı vardı. Dostlarına hediye olarak gökdelenler, stadyumlar verirdi. Moses'in adası onun kendi ülkesiydi – Amerikan halkının varlığından bihaber olduğu ama yine de masraflarını karşıladığı gizli ülkesi. Ve karşılamaya devam ettiği. Köprülerden geçmek isteyen herkesin ödediği vergilerden Don Robert Moses'e haraç kesiliyordu. Kendi mührü, kendi araç plakaları, kendi istihbarat teşkilatı, kendi ordusu, kendi anayasası ve kanunları, hatta kendi bayrağı vardı. Bir keresinde New York belediye başkanı Michael'i bir kenara çekip şu uyarıyı fısıldamıştı: "Robert Moses'in sana bir iyilik yapmasına asla izin verme. Eğer verirsen, bil

ki günün birinde seni mahvetmek için kullanır o iyiliği."

Yine de, bütün bunlara rağmen, Moses kendi adasında, muhtemelen dünyanın bu en muhteşem kentini harap edecek ve kendi kesesini dolduracak yeni planlar hazırlamakla meşguldü. O arada halkın ve kanunun gözünde toplumun direği olarak kalmaya da devam edecekti.

Bir kahraman olarak.

Robert Moses sürekli olarak töhmet altında kalma veya suikasta uğrama tehdidi altında yaşamıyordu. *Ara sıra* bile töhmet altında kalma veya suikasta uğrama tehdidiyle karşı karşıya gelmiyordu.

Çeşitli suçlarla ve kötülüklerle olan ilişkisi yüzünden iki kardeşi vahşice ölmemişti.

Çocukları, okul arkadaşlarının babaları hakkında söylediklerine ağlayarak gelmiyordu eve. Yaptıkları, çocuklarına makineli tüfekle ateş açılmasına yol açmamıştı.

Robert Moses'in veletleri üniversitede şehir planlamacılığı ve siyaset bilimi tahsil ediyordu. Kriminoloji veya suç hukuku okumuyorlardı. Robert Moses herkesçe bilinen karakterinin ardına saklanmıştı ve herkes onu iyi biri olarak biliyordu.

Ve bunların çoğu palavraydı.

Michael teleskoptan çekildi.

Herhalde Robert Moses rahatça uyumasını sağlayacak kadar kötülük barındırıyordu içinde. Herhalde her sabah gayet zinde bir şekilde, kimsenin ününe kara çalacağını aklına bile getirmeden, kimsenin onu hapse atmaya çalışacağını, veya arabasını havaya uçuracağını, ya da kalbine bir kurşun göndereceğini düşünmeden kalkıyordu yatağından. Muhtemelen Robert Moses bir kere bile akşam karanlığında köşkünün camından, neden onun o kadar şanslı olduğunu merak ederek, bir an için Michael Corleone olmanın nasıl bir şey olduğunu hayal ederek teleskopla Michael'in binasının tepesine bakmamıştı.

13. BÖLÜM

New York taşrasındaki çiftliğe yapılan baskından beri – bütün Ailelerin katıldığı, Komisyon'dan bile büyük bir toplantıydı ve birçok Amerikalının hayatında ilk kez "Mafya" sözcüğünü duymasına neden olmuştu – Komisyon mümkün olduğunca az toplanıyordu. Bu geceki toplantı, Michael Corleone'nin New York'a dönmesinden sonra yapılan ilk toplantı olacaktı.

Herhangi bir büyük örgütte yapılan toplantılar gibi, bunun da başarısı, önemli önemsiz her konunun, konuklar koltuklarına oturmadan önce halledilmiş olmasına bağlıydı. Michael pek çok şirketin ve hayır kurumunun yönetim kurullarında çalışıyordu ve genelde makul olan insanların, toplantılarda tartışma çıkarmaktaki hünerine bakıp eğleniyordu – etkin olmaktan ziyade haklı olmakla uğraşan aptallar için güzel bir kavramdı bu. Michael'in öngörebildiği çözülmemiş tek mesele Carlo Tramonti'ydi. Tramonti'nin sınır dışı edilmesi mahkemede ele alınmamıştı, ancak vatandaşlık meselesi halen bir tabur avukatı zengin etmekteydi. Şikayetlerini Komisyon'dan önceki herhangi bir oturumda dile getirmeyi reddetmişti. Fakat Tramonti ne teklif ederse etsin, Michael'in cebinde herhangi bir şeyi bloke etmeye yetecek kadar oy vardı – Altobello, Zaluchi, Cuneo, Stracci ve muhtemelen Greco'nun oyları ondaydı. Ve Tramonti, aracılar kanalıyla, Küba'daki suikast rezaletinden bahsetmemeye razı olmuştu.

Komisyon toplantısı için alınan güvenlik önlemleri karmakarışıktı – yine de onlarca yıldır ilk kez Bocchicchio klanını içermiyor-

du. Sicilya'nın *capo di tutti capi*'si ve Carmine Marino'nun vaftiz babası olan Cesare Indelicato olaya bir son vermişti. Bocchicchiolar bu iş için çok azalmışlardı.

Toplantı için seçilen restoran, çevreden BQE, yani Brooklyn-Queens Ekspres yolu inşaatının beton duvarlı vadisiyle ayrılan Carroll Gardens'in bir köşesindeydi, duvar sürekli trafik yüzünden sarsılıp duruyordu.

Restorana en yakın olan binalar boştu, daireler halinde Corleone Ailesi'nin kadir bilir dostlarına ayrılmıştı, hem kısa süreli konaklamalar hem de güvenlik için kullanılıyorlardı. Yakınlardaki sokak sergisi ve Red Hook için yapılacak havai fişek gösterileri, bölgedeki çoğu insanı gece East River kıyılarına çekecekti.

Hava kararırken restoranın alt sokağında, bir yangın musluğu su kaçırmaya başlamıştı. Sular idaresinden gelen ve gayet güzel paralar ödenmiş olan adamlar, neşe içinde ana boruyu tamir edermiş gibi yapıyorlardı. Tıpkı söz verildiği gibi, bölge çavuşu da, sokağın başına meraklıları uzak tutacak üniformalı polisler dikmişti. Bu polislerin restoranda olup bitenler hakkında hiçbir fikri yoktu. Bunlar, meraksız olmaları karşılığında saat başı para alan adamlardı.

Saat tam yedide beş adam restoranın arka kapısında, beş tanesi de ön kapıda toplandı, böylece her kapıda her New York Ailesi'nin – Barziniler, Tattaglialar, Stracciler, Cuneolar ve Corleoneler – güvenilir bir askeri bulunmuş oluyordu. Güvenliğin ayrıntılarıyla ilgilenme sırası Corleonelerdeydi ve Eddie Paradise tarafından yönetiliyordu. Adamlar birbirlerine selam maiyetinde homurdandılar ama onun dışında hiç konuşmadan sigara içmeye başladılar. Paradise gelip herkesin elini sıktı ve zahmetleri için teşekkür etti. Sonra çevreyi dolaşmaya çıktı.

Don'ların gelişi yedi buçuk ile sekiz arasında olacak şekilde ayarlanmıştı. Michael Corleone ile Tom Hagen içeride bekliyorlardı.

İlk gelen Carlo Tramonti oldu. Komisyon'daki yeri karmaşık bir formaliteydi. Toplantılara her zaman katılmazdı, ama katıldığında oturacağı yeri seçme önceliği onundu, ülkenin en eskisi olduğu için örgütün ona uyguladığı birkaç nezaket kuralından biriydi bu. Peşinde bir koruma ve küçük kardeşi Agostino vardı. Cüce Augie'nin *consigliere*'liğe terfii yeniydi, bu onun ilk Komisyon toplantısı olacaktı.

Carlo Tramonti ile Michael Corleone'nin sarılmaları, iki adamın yıllardır süren aykırılıklarına halel getirmiyordu. Karşılıklı olarak ailelerinin halini, hatırını da sordular. Bilmeyen biri görse, onları arkadaş zannederdi.

Ayakkabıları yeni olduğunu için ayağını sıkan Tom Hagen, Tramontilere arka yemek salonunda karşılıklı olarak yerleştirilmiş iki uzun masaya buyur etti. Masaların üzerinde beyaz örtüler, kırmızı şarap şişeleri, ekmek sepetleri ve meze tabakları vardı. Hagen tabakların birinden bir zeytin yürüttü. Bu toplantılarda kendini özel bir gösteriymiş gibi hissetmeye alışıktı, Vito, onu *consigliere*'liğe yükselttiğinde Tom salondaki en genç ve İtalyan olmayan tek adamdı. Şimdi, neredeyse yirmi yıl sonra, Hagen tümüyle kendi havasındaydı.

Cüce Augie, otururken ayakkabıları gösterip "Şu pabuçlar" dedi, "Orada böyle gıcırdayıp durursa, onları atman lazım ha? Sonra yeniden başlarız." Garip aksanı yüzünden – Brooklyn aksam ile Güneyli zencilerin aksanının karışımı – herkesten farklı konuşuyordu.

Hagen gülümseyip başını salladı ve evlerindeymiş gibi rahat etmelerini söyledi.

Biraz ağır işiten Carlo "Ne pabucu?" diye sordu.

"Boş ver" dedi Augie. "Pabuç işte."

ARTIK İKİ ihtiyar aslan da gelmişti, New Jersey'den Anthony Stracci ile Detroit'ten Joe Zaluchi. Adet olduğu üzere ikisi de *consigliere*'lerini ve önceden onayı alınmış korumalarını getirmişlerdi. Zaluchi ile Stracci, Corleonelerin en eski dostları ve en güçlü müttefikleriydi. Zaluchi yetmişlerinde, ay suratlı, tontoş bir adamdı. Bir kızını bir otomobil şirketinin varisiyle, diğerini de Corleone *capo*'su müteveffa Pete Clemenza'nın oğlu Ray Clemenza ile evlendirmişti. Joe Z Detroit'i Mor Çete kaosundan sonra ele geçirmiş ve ülkenin en barışçı örgütü olarak bilinen bir imparatorluk kurmuştu. Fakat son zamanlarda, Detroit'i zencilerin ele geçirdiğine ve o yüzden otomobil sendikalarının hareket emirlerini Chicago örgütünden aldığına dair söylentiler vardı. Don'ların birçoğu Zaluchi'nin bunamakta olduğuna inanıyordu. Michael'i "Vito" diye selamlayınca, Michael onun hatasını düzeltmemeyi tercih etti.

Kara Tony Stracci de yetmişlerindeydi, her sene biraz daha koyulaşan seyrelmiş siyah saçlarını boyadığını kabul etmeyi inatla reddediyordu. Corleonelere her zaman o kadar sadık kalmıştı ki, bilmeyen bazı kişiler Stracci Ailesi'ni sadece bir Corleone yönetimi sanırdı.

doklar ve depolar kullanılırdı, (bu birlik Nick Geraci tarafından pekiştirilmişti ama onlar Geraci'nin komplosunda yer almamışlardı).

Kara Tony ayrıca, bazı Don'lar (özellikle de Tramonti ile Sessiz Sam Drago) Komisyon'un New Jersey valisi James K. Shea'nın başkanlığa adaylığını koymasını desteklemesine karşı çıkınca, Michael Corleone ile güç birliği yapmıştı – bu durum, Komisyon'un tanık olduğu en sert tartışmalara yol açmıştı. Straccilerin New York'ta da anlaşmaları vardı ama güç merkezleri, daha az prestijli ve kazançlı olan New Jersey'di. O yüzden de New York Ailelerinin bir gömlek altında kabul edilirlerdi.

Sonra gelenler en yeni iki üyeydi, her ikisi de gösterişli takımlar giyip, parlak kravatlar takmıştı. Philadelphia'dan Frank Greco, müteveffa Vincent Forlenza'nın yerini almıştı (Forlenzo olmayınca Cleveland'ın masada bir koltuğu bile kalmamıştı), John Villone ise Chicago'yu müteveffa Louie "Sik surat" Russo'dan devralmak üzere Vegas'tan geri dönmüştü. Michael, Yunanlı Frank'ı iyi göründüğünü söyleyerek selamlayınca, Greco alayla güldü. "Genç bir adamken Yunan tanrılarına benzerdim. Şimdi ise sadece kahrolası bir Yunanlıya benziyorum." Michael de gülümsedi. Greco'nun bu esprisini daha önce de duymuştu. Aslında elli yaşındaki Greco, çoğu Don'a kıyasla hâlâ *genç* bir adamdı. Philadelphia da zencilere mevki kaptıran başka bir örgüttü, ama Yunanlı Frank, Güney Jersey'de gücünü korumuş ve bu da ona Shea yönetimindeki birçok kişiyle bağlantı kurma imkanı sağlamıştı.

John Villone, Chicago örgütünün Nevada'daki işlerini yürütüyordu, Michael de onunla ilk kez bu nedenle tanışmıştı. Villone eski Sicilya geleneğinden gelen "Geniş karınlı" bir adamdı ve hem güç ve cesaret olarak, hem de fiziksel yapı olarak bu sözün hakkını veriyordu. Ancak o tür adamların aksine, parlak, kendisini olduğundan da şişman gösteren, soytarı gibi kılıklar giyiyordu. Villone yine de herkesin hoşlandığı, birlikte olmak istediği bir adamdı ve Micha-

el bu yüzden ona imrenirdi. John Vilone, Louie Russo'ya yakın olmuştu ve Russo onu bir kadın yüzünden çıkan kavgalardan sonra önemli Aile işlerinden uzaklaştırdığında bile tavrı değişmemişti. Villone, arka salondaki yerine, etli kolunu Tom Hagen'e dolamış olarak ilerledi, Hagen'in, o gün de, Villone'nin sevgili dostu Louie Russo'yu boğazlarken taktığı kemeri taktığının farkında değildi.

Bir sonra gelen Tampa örgütünün yanık tenli patronu Salvatore "Sessiz Sam" Drago oldu. Adeti olduğu üzere, sırtında bir file portakal taşıyordu. Portakalları, tek kelime etmeden, gülümseyerek bara teslim etti. Michael ile sarıldılar. Al Neri aralarına bir şey gizlenmiş mi diye portakalları kontrol etti. Drago bunu bekliyor olmalıydı ki, hakaret olarak kabul etmedi. Farklılıklarına rağmen, Michael ile Sam Drago'nun pek çok ortak yönü vardı. Drago da Michael gibi bir patronun en küçük oğluydu ve tıpkı Michael gibi, hayata aile işinden kaçmaya çalışarak başlamıştı. Drago'nun babası olan Sicilyalı patron Vittorio Drago, Lucky Luciano'nun yakın dostu ve müttefikiydi. Mussolini zor kullanarak Vittorio ile bütün diğer patronları Ustica'daki hapishaneye tıktığında, genç Sammy Drago – o sırada ressam olmak için Florence'de eğitim görüyordu – Amerika'ya kaçıp Florida'ya yerleşmişti. Balık ticaretiyle uğraşmaya çalışmış ama her şeyini kaybetmişti. Sınır dışı edilme tehlikesiyle karşı karşıyaydı. Sicilya'daki annesi, bizzat Lucky Luciano'nun birkaç ipi çekmesini sağlamıştı ama Sam Drago, sürgündeki bu Amerikalıya borçlu olduğunu neden sonra öğrenmişti. Kendi kendine, Luciano'nun Florida'daki işleriyle, sırf babası hapisteyken sevgili annesinin hatırı için ilgilendiğini söylüyordu. Fakat kısa süre sonra Savaş başlamış, sonra yıllar geçip gitmiş ve bir zamanların ümit veren ressamı Sam Drago, gerçek kimliğini bir gangster ve lider olarak bulmuştu.

Al Neri başını salladı. Filede portakal dışında bir şey yoktu. Birini soymaya başladı. Hagen de Drago ile adamlarını arka salona götürdü.

En sona New York Don'ları kalmıştı, yani Ottilio Cuneo, Paul Fortunato ve Osvaldo Altobello.

Altobello öteki Don'lar ve adamları geçsin diye kapıyı tuttu. Bir yıldır Komisyon üyesiydi ama hareketinin süreyle bir ilgisi yoktu. Bu alçakgönüllülük gösterisi hırıltıyla soluk alan Fortunato ve neşe-

li görünümlü Cuneo tarafından onaylayan baş hareketleriyle karşılanmıştı.

Kaldırımdan restoran kapısına kadar on adımlık mesafede kan ter içinde kalan, nefesi tıkanan Şişko Paulie Fortunato, yani Barzini Ailesi'nin Don'u, hemen kapının dibindeki bir koltuğa yığıldı ve Michael ve Tom Hagen'le oturduğu yerden kucaklaştı. Fortunato, kahvaltıda John Villone'yi midesine indirmiş olacak kadar şişman görünüyordu. Buldog suratındaki gözleri birer yarık halinde kalmıştı ve aslana benzer kafası, sanki boyun kasları taşımıyormuş gibi sürekli öne eğikti. Fortunato, Beş Aile içinde Corleonelerin düşman tanımına en yakın olan kişiydi. Cinayeti asla Corleonelerin (veya ateş ederken eski polis üniformasını giymiş olan Al Neri'nin) üstüne yıkılmamış olan Emilio Barzini'nin sadık *capo*'suydu ve – teknik olarak – ortadan kaybolan ve öldüğü farz edilen Clevland'daki Vince Forlenza'ya yakındı. Fortunato'nun şahsi güç merkezi Garment Bölgesi'ydi. Aynı zamanda uyuşturucu işini genişleten Barzini adamlarından biriydi ama kendisine göre bu işi Aile yapmıştı. İşin başında Vito varken Corleonelerin uyuşturucu işinde politik desteklerini esirgemelerini, sonra Michael'in döneminde gizlice bu işten pay almaya başlamalarını, Corleonelerin ikiyüzlülüğü olarak adlandırıyor ve buna çok içerliyordu. Farklılıklarına rağmen, Fortunato doğasında saldırganlık ve alınganlık olmayan bir adamdı. Sekiz huzurlu yıl boyunca, Staten Island'ı Barzinilerin onlarca yıldır yaptığı gibi yönetmekteydi.

Michael Corleone'nin gücünü, Ozzie Altobello'nun, hâlâ Tattaglia Ailesi olarak bilinen örgütün Don'luğuna yükselmesi kadar iyi ifade edecek başka bir şey olamazdı. Bir zamanlar Corleonelerin ciddi rakibi olan Tattaglialar, şimdi, İçki Yasağı'ndan beri Vito'nun dostu olan, Connie Corleone'nin gerçek anlamdaki vaftiz babası tarafından yönetiliyordu. Çoğu Aile'den daha az bölünen Tattaglialar, fahişelik, striptiz kulüpleri ve pornografi alanlarında uzmanlaşmışlardı. Bu imparatorluk, meyvelerini büyük bir oburlukla tüketmekten zevk alan Philip Tattaglia tarafından inşa edilmişti. Onun 1955 yılında öldürülmesinden sonra, ağabeyi Rico, emeklilik hayatını bırakıp işin başına geçmişti. Örgüt çökmeye başlamıştı. Polis baskınlarına ve namuslu kişilerin saldırılarına karşı giderek zayıflıyor, ser-

mayesi tükeniyordu. Rico bir yıl önce doğal nedenlerle ölünce, çoğu kişi yeni Don'un Aile'nin şımartılmış pezevenklerinden biri, hatta daha da beteri, onun genç bir versiyonu olacağını düşünmüştü. Oysa, kendini Don mevkiinde bulan doğuştan *consigliere*, saygıdeğer Altobello olmuştu. Çoğunluk, onu Corleonelere uzatılan insandan mamul bir zeytin dalı olarak görüyordu.

Leo "Sütçü" Cuneo ufak tefek, yaşlı bir adamdı ama her nasılsa yetenekli ve minyon bir aktör gibi iriyarı görünmeyi becerirdi. Sade, ağırbaşlı bir takım giymişti. Toplantıya sonuncu kişi olarak gelmesi güç gösterisi değil saygı ifadesiydi, çünkü Forlenza'nın ortadan kaybolmasıyla Cuneo, Komisyon'un en kıdemli üyesi haline gelmişti.

Kısa bir süre Cuneo'nun şapkasıyla paltosu Michael'in elinde kaldı, sonra dehşete düşmüş bir garson adeta uçarak yetişti ve Michael'i bu hayali onur kırıklığından kurtardı. Michael İtalyanca olarak "Aksine, Don Cueno'nun giysilerine dokunmak benim için onurdu" dedi.

Sonra Cueno alay ettiğini sanmasın diye zorla tebessüm etti.

Cueno, Michael'in bilmediği ve anlamadığı bir Sicilya şarkısından birkaç satır mırıldandıktan sonra Michael'in omzuna vurup, İngilizce olarak "Haklı mıyım?" diye sordu.

Michael Cueno'ya arka salonu gösterirken "Yağmur kadar" diye cevap verdi.

Cuneo Ailesi'nin New York kentinde, çoğunlukla Manhattan ve Bronx'ta da işleri vardı ama asıl olarak taşrada faaliyet gösteriyorlardı (ve bölgenin en büyük süt şirketi onlarındı, bu da Ottilio Cuneo'nun Sütçü Aslan diye anılmasına yol açıyordu). Leo Cuneo, Beş Aile Savaşı'ndan sonra yapılan barış görüşmelerinde kilit roldeydi, fakat yer altı dünyasının devlet adamlığı sıfatı kısa ömürlü oldu. O kötü baskın, Cuneo'nun adamlarından birine ait beyaz çiftlikte gerçekleşmişti. Amerikan suç patronlarının yarısı ormana doğru kaçarken ele geçmişti. Nasıl olur da Cuneo Ailesi'nden hiç kimse baskını önceden haber almaz veya arabaların yaklaştığını fark etmezdi. Bu konuda Michael'in hiçbir fikri yoktu, her şey insani kavrayışın ötesinde olup bitmişti. Arabayla geçerken çalıların arasında adamlar görmüş ve yoluna devam etmişti. Güya o toplantıda bütün bunlardan emekliliğini isteyecekti, şimdiyse bu amaç terk edilme-

mişse bile ufukta dahi görünmüyordu ve Michael de konuyu düşünmemeye çalışıyordu.

Kimse hapiste birkaç saatten fazla kalmamıştı. Avukatlar. Birleşik Devletler Anayasası'nın, toplanma özgürlüğünü garanti ettiğini belirtmişlerdi. Bununla birlikte, daha sonra bu mazeret hikaye olmuş ve hiçbir şeyi örtbas etmemişti. Ayrıca, bu kişiler mahkemede kamuoyu önünde dinlenmek için fazla karmaşıktı.

Baskının radyoaktif serpintisi hâlâ sürüyordu. Kamuoyunda o kadar duyulmasa ve nefret uyandırmasa, FBI neredeyse kesinlikle mesafesini korumayı sürdürecekti. Baskın olmasa, halk asla kendini o Komisyon'daki adamlar gibilerin bu kadar tehdidi altında hissetmeyecekti – ne de olsa hükümetlerinin yılın her günü, dünyanın her yerinde masum insanları öldürmesini görmezden gelmeye son derece istekliydiler. Bütün bunlardan sonra ortalama bir Amerikalıyı en çok rahatsız eden tehdit neydi: Öyle bir toplantıda konuşulan işler mi? Yoksa – eldeki tek bir örneğe bakarak – belirsizliğin hüküm sürdüğü Vietnam'da yürütülen CIA destekli çabalar mı? Öyleyse niye Michael'in işine bu kadar kamuoyu ilgisi vardı da, Amerikan halkı adına çok daha büyük tehlikelere ilgisiz kalınıyordu? Cevap basitti. Hollywood'daki, Amerikan rüyasının bu genelevindeki onca paranın nereden geldiğine bakmak lazımdı: Ahlakça zayıf kahramanların ve suçluların betimlendiği çizgi romanlar, meraksız insanlar için basit öyküler. Baskın, insanlara istedikleri şeyi vermişti. Artık, en çok da baskının ortaya çıkardığı histerinin bir sonucu olarak, itibarı kuşkulu ve karmaşık Michael Corleone ve James K. Shea gibi adamlar halkın gözünde çizgi roman kahramanına indirgenmişti. Her ikisinin de ülkeye çocukken göç eden, birlikte iş yapan, servetlerini artık suç sayılmayan şeyleri satarak yapan adamların oğlu olması kimsenin umurunda değildi. Michael Corleone de, James K. Shea da madalyalı savaş kahramanıydı. Her ikisi de Ivy Ligi düzeyinde üniversitelerde okumuş ve o yıllarda tanıştıkları kadınlarla evlenmişti (dinine bağlı biri olan Michael'in Kötü Adam olması, veya o sarhoş beyinsiz Jimmy Shea'nın Cazibe Prensi olması önemli değildi). Her ikisinin de biri kız, biri oğlan iki küçük çocuğu vardı. Her ikisi de Katolik'ti ve her ikisi de kiliseye zorla giderdi. İkisinin de ailesi bir dizi operavari trajedi yaşamıştı. İkisi birlik-

te, Chicago, Batı Virginia ve Florida'da Amerikan başkanlığını çalmışlardı. İki adamın da bu ülkeye duyduğu sevgi derin ve içtendi.

Bütün bunlar önemli değildi. Halkın bütün istediği siyah şapka/beyaz şapkaydı.

Halk bir tarafta gizli bir topluluğun üyeleri tarafından idare edilen muazzam, ürpertici ve heyecan verici bir suç komplosuyla, alçak canavarlar, yabancı telaffuzlu adları olan esmer adamlarla karşı karşıyaydı. Öbür tarafta ise halkı dünyanın dört bir yanındaki kötülerden koruyan, ülkenin içinden çıkma, süper kahraman, sarışın ve yakışıklı Jimmy Shea ile yandaşı, dişlek mucize çocuk Danny duruyordu.

Bütün bunlar sırf Leo Cuneo güvenlik işini yüzüne gözüne bulaştırdığı için olmuştu.

Vito Corleone oğullarına büyük zaferlerin ve büyük hataların nadiren tesadüf eseri olduğunu öğretmişti, fakat ancak bir çocuk insanı böyle şeylerle yargılamanın haksızlık olduğunu düşünürdü. Mesele adil olma meselesi değildi. Mesele, bunun bir adam için ne anlama geldiğiydi.

Yine de, adil olmak gerekirse, Leo Cuneo güvenlik hatasının sorumluluğunu üstlenmişti. Salona girdiğinde, dostu olan Don'lar onu gerçek bir sıcaklıkla karşılamışlardı. Fakat o büyük gaf, kendisinin hiç kuşkusuz fark ettiği ve asla fark edemeyeceği çeşitli yollarla bedelini ödetmişti. Leo Cuneo, Corleone Ailesi'nin iyi bir dostu olmuştu. Komisyon önüne gelen her önemli mevzuda önce Vito'dan, sonra da Michael'den yana oy kullanmıştı. Hatta adamları Michael'in ilk eşi Apollonia'nın katilini bulmuştu. Fabrizzio denen adam sahte bir adla Buffalo'daki bir pizzacıda çalışıyordu. Fabrizzio'ya 9 mm.lik bir tabancadan üç kurşunla birlikte Michael Corleone'nin selamlarını iletme işini bizzat Cuneo ayarlamış, kurşunların ikisi adamın göğsüne saplanmış, biri de kafatasında kara bir delik açmıştı. Bu tür sadakat gösterileri, Sütçü Leo'nun hayatta kalmasını sağlamıştı.

SOHBET VE İÇKİ faslı yarım saat daha devam etti. Michael Corleone'nin kan şekeri olmasa, mezelerle biraz daha devam edilirdi. Michael meze tabaklarından birkaç zeytin, biraz peynir ve *cappacolla* atıştırmıştı. Artık gerçek yemek yemesi gerekiyordu. Tabağı-

nı masaya bıraktı ve biraz su içti. Michael'in yanındaki koltuğa yerleşen Tom Hagen, Neri'ye diğer korumaları da alıp ana salona geçmesini işaret etti. Öteki Don'lar da Michael'in yerini aldığını görünce hemen ardından seğirttiler.

Neri kapıda dikilip salonu gözetim altında tutarken, garsonlar buharları tüten makarna kaselerini getirdiler ve herkesin içkisini tazeleyip, ekmek sepetlerini yeniden doldurdular. Son garson da çıkınca Al Neri başıyla Michael'e bir işaret verdi ve kapıyı arkasından kapattı.

Komisyon iki yıldır toplanmamıştı ve bu yüzden karara bağlanmayı bekleyen nispeten rutin konular birikmişti. Michael "Eğer kimsenin itirazı yoksa" dedi, "Yemeğimizi yerken bir yandan da çalışalım derim. Böylece belki havai fişekleri görmeye gidebiliriz ya da en azından şafak vakti evlerimizde oluruz".

Kimse buna itiraz etmedi. İnsanların bu tür adamlar hakkındaki onca korkunç hayaline – dayaklar, haraçlar, cinayetler – karşın, her şeyin yemekte karara bağlanması bu işin de gerçeklerinden biriydi. Tıpkı emlakçılıkta, yayıncılıkta veya Hollywood'da olduğu gibi. Fakat bu adamlar için olay sadece iş değildi. Bazıları yemek yerken gerçekten de her şeyi yapardı. Mesela Paulie Fortunato, biftekli sandviçlerini yerken, Fredo Corleone'ye – kendi gözüyle tanık olduğunu iddia etmişti – son derece şaşırtıcı gelen bir koreografiyle sürekli olarak iki kadın düzerdi. Olayın pis ve güzel yanlarını Michael'e de bir kez anlatmıştı.

İlk konular, yeni patronların, yani Greco ile Villone'nin ve bir de Jackie "Pinpon" Pignatelli'nin sağlık nedenleriyle ayrılması üzerine gelen adamın onaylanmasıydı. Hiç tartışma yaşanmadan, her kafadan çıkan sıcak selamlaşmalarla konu aşıldı.

Sonra çeşitli Aile'lerin yeni üye adaylarının onaylanmasına geçildi. Orada temsil edilmeyen Aile'lerin, önce yeni üye kayıtlarını açabilmek için ve kaç üye alabilecekleri konusunda izin almaları gerekiyordu. Sonra bir Komisyon üyesi bulmak ve isimleri ona sunmak zorundaydılar. Masada yeri olan Aileler hem kayıt defterlerini açma konusunda daha şanslıydılar hem de adayları hakkında bir itiraz olursa savunma konuşması yapabiliyorlardı. Yine de, genelde isimler masaya bu kadar yaklaşana kadar zaten incelenmiş olurdu

ve burada yapılan işlem bir formaliteden ibaretti ama Michael bunun neredeyse *sonsuza* kadar sürdüğünü düşünüyordu.

Yeni Don'lara bir nazaket gösterisi olarak ilk önce onlara söz verildi. Villone de zarif bir şekilde sırasını Greco'ya bıraktı.

Greco, "Peki o zaman" dedi, "Vinnie Golamari. İçinizden ailesini tanıyanlar olabilir, ben tanımıyorum. İyi bir adam. Çok çok iyi bir adam."

Kara Tony Stracci gözlerini kısıp, sanki bu açı daha iyi hatırlamasına yardım edecekmiş gibi başını eğerek, "Ben bir Vicente Colamari tanımıştım" dedi. "Saygısızlık etmek istemem ama, eğer bu benim tanıdığım kişiyse benimle dalga geçtiğini düşünürüm."

Greco, "Ama bu Golamari" dedi.

"Çünkü benim düşündüğüm Vinnie Colamari ise, unut gitsin. Yaşlıdır. En az seksen olmalı. Yardım etsene Elio." Omuz silken *consigliere*'sine dönmüştü.

"Korkarım başka bir beyefendiden söz ediyorsun" dedi Greco.

Kaşları çatılmış olan Carlo Tramonti iki eliyle masada davul çalmaktaydı. Kardeşinin kulağına eğilip bir şeyler fısıldadı.

New Jersey Don'u, "Bu Vinnie konusunda yanılmış olabilirim" diye kabullendi, "Çünkü insan her şeyden emin olamıyor, hele benim yaşımdayken. Fakat o hani güpegündüz bir kızla maymun kafesinde yakalanan herif değil miydi? Genç bir çocuk, kız da on üçünde filan. Feci."

"Tamamen farklı biri. Senin söz ettiğin tipi biliyorum ve –"

Sam Drago "Yeter" dedi. Stracci'ye elindeki baton ekmeği sallıyordu.

Stracci ise Greco'ya "Dur" dedi. "Golamari, Pine Barrens'teki o işi, neydi adı, Publio bilmem kim, onunla birlikte yapan adam değil miydi?"

Rahatladığı gözle görülen Greco "Doğru!" dedi. "Evet. Publio Santini."

Ozzie Altobello "Ben Santini'ye şahsen kefil olurum" dedi.

Greco sanki masada görünmez bir kağıt duruyormuş gibi işaret parmağıyla vurup, "Listemdeki ikinci isim de o" dedi.

Yazılı bir liste yoktu. Asla bir şey kağıda dökülmezdi.

Tony Stracci kafasını eğip, dudaklarını büzdü. "Bunlar iyi adam-

lar, Vinnie'yle Publio. Güzel şeyler duyuyorum."

Carlo Tramonti başını geriye atıp derin derin iç geçirdi.

Birkaç kişi dönüp ona baktı. Augie Tramonti de elini ağabeyinin omzuna koydu.

Carlo bir şey diyecek gibi oldu ama demedi.

Konuşmalar öylece sürüp gitti: İsimler ortaya kondu, kısaca tartışıldı ve onaylandı – her seferinde bir Aile olarak. Bütün o süreçte Carlo Tramonti sabırsızlandığını saklamadı. Öfkeli biri olarak tanınan kardeşi de Carlo'yu yatıştırmaya çalıştı. Hatta bir an geldi, Augie bir komi gibi ağabeyinin önündeki tabakları kaldırıp, kırıntıları temizledi.

Elbette Carlo Tramonti herhangi bir isim önermiyordu. Bir tek o, böyle şeyler için Komisyon'dan izin almazdı.

Leo Cuneo, Tattaglia adayları hakkında sorular sorup Ozzie Altobello'yu bunalttı – aslında geçen hafta sakat çocuklar vakfının yemeğinde Michael'e New York Aileleri tarafından önerilecek adayların hepsini bildiğini ve gayet iyi bulduğunu söylemişti.

Carlo Tramonti yüzünü ellerinin arasına aldı.

Michael Corleone onun halinden anlıyordu. Zaten insanlar arkasından onu bir üniversite çocuğu, fazla Amerikan, geleneğe sarılırmış gibi görünen bir yenilikçi, daha ilk baştan burada olmayı bile istemeyen biri, girdiği anda çıkmak isteyen biri olarak suçluyor olmasa, o da işin bu kısmını kısa kesmek isterdi. Bu arzusunu işleme koymayı düşündüğü tek bir seferde de Tom Hagen itiraz etmişti. Tom karışmamasını söylemişti. Bu adamlar arkadaştı ve birbirlerini pek sık göremiyorlardı. Konuşmak istiyorlarsa bıraksın konuşsunlardı. Tom'u hayal kırıklığına uğratmamak için Michael de sesini çıkarmamış, bir şey yapmamıştı.

MAKARNA FASLINDAN sonra fırında kaburga geldi. Etin ne kadar yumuşak olduğuna dair tezahüratlardan sonra, tartışmaları başlattılar – bunlar iki, üç kişinin oturup konuşarak çözemeyeceği sorunlardı. Michael'in babasının açıkladığı gibi, Komisyon aslında sadece iki amaç için vardı: Kayıt defterlerinin açılması ve barışı sağlamak. Michael'in düşüncesine göre, bu konu politikanın alanına

kadar uzanıyordu, fakat Shea yönetimiyle ilgili problemler bu salondaki fil haline gelse dahi, Michael yine de esas ilkelere bağlı kalmaya çalışacaktı.

Tramonti, Michael'e anlamlı bir bakış fırlattı. Michael kafasını salladı. Daha değil.

Toplantıyı ilk kızıştıran çekişme, ne Danny Shea'nın durumu, hatta ne de yeni üyeleri Don'larına onayına sunmaktı. Çekişme seyyar tezgahlar üzerineydi.

Olay, Batı Yakası'nın yukarı kısımlarındaki bir caddenin köşesinde yer alan iki sosisli sandviç satıcısı arasındaki tartışmayla başlamıştı. Satıcılardan biri Barzinilerin koruması altındaydı, diğerinin tezgahının kârına da Eddie Paradise'ye bağlı bir adam ortaktı. Daha önceleri o köşenin bir önemi yoktu, ama iki yeni işyeri binası yapılınca, altın madenine dönmüştü. Her iki satıcı da öncelik hakkının kendisinde olduğunu iddia etmişti. Birkaç gün sonra da, Eddie'nin adamı için çalışan satıcı, öbürünün üstüne kaynar sosis suları dökmüş, adam yanıkları yüzünden ölümden dönmüştü.

Misilleme yapmak üzere Barziniler de ilk satıcının kolunu kırsın diye birini yollamışlardı. Sonra da, yepyeni bir tezgahı getirip Corleonelerindir diye düşündükleri başka bir tezgahın birkaç adım ötesine kurmuşlar ve fiyat kırmaya başlamışlardı. Ancak aslında o tezgah Cuneolarındı ve başındaki adamları durumu görünce, yanına iki adam alıp misilleme olarak, haddini aşan Barzini tezgahını havaya uçurmak istemişti (propan tüpleri yüzünden tezgahlar gerçek birer bomba gibiydi). Fakat Cuneo askerleri telleri yanlış bağladıkları için, Tattagliaların koruması altındaki tezgahla birlikte kendilerini de havaya uçurmuşlardı.

Bir olay diğerini doğurmuştu.

Don'lar da bu dalaşın rüzgarına yakalanınca iş çığırından çıkmıştı. Gazeteler henüz olayı çözememişti – esrarengiz bir patlama olarak yazmışlardı – ama çözmeleri uzun sürmezdi. Beş Aile'nin de o köşeyi kapmak isteyen tezgahları vardı ve anlık kararlarla kimin alacağını belirlemek mümkün olmamıştı. Biraz da ihmal edilmişti. Paylaşımın nasıl yapılacağı hakkında sistematik bir yöntem bulunmadığı için, şimdi bu sistemi geliştirmek Komisyon'a düşüyordu. Bu basit bir mesele değildi ama son birkaç aydır yapılan küçük gö-

rüşmeler neticesinde temel plan ortaya çıkmış, masaya hazırlıklı gelinmişti. Şimdi tek gereken Komisyon'un bu planı onaylamasıydı.

Plan açıklanırken, suratı kıpkırmızı kesilmiş olan Carlo Tramonti, sakin bir sesle tuvalete gitmek için izin isteyecek kadar kendini toparladı ama koltuğundan ok gibi fırlamıştı. Michael, Neri'nin adama göz kulak olacağını biliyordu.

Kent dışından gelmiş diğer Don'lar sabırla dinlediler, belki içlerinden onlar da ikinci sınıf bile olsa, New York'un beşte biri kadar da kar getirse de, kendilerinin de birer kenti olduğunu düşünüp, ya sabır diyorlardı.

Fakat, kendileriyle doğrudan ilgisi olsun ya da olmasın, belli ki kimse seyyar tezgahların önemsiz ve hatta bezdirici bir mesele olduğunu düşünürmüş gibi değildi. Bu mütevazı iş her yerde gangsterlerin sağmal ineğiydi. Tezgahlar epeyce pahalıydı – Michael'in son duyduğuna göre birkaç bin dolardı – o yüzden de ortalama vatandaşların bunları alması zordu. Onlar da başka biriyle kâr ortaklığı yapma yoluna gidiyordu. Böylece herkes mutlu oluyordu. Bazı çalışkan göçmenlere iş kapısı açılıyor ve yatırımı yapan da her şeyin üçte ikisini kazandığı gibi maaş ödemekten kurtuluyordu. Göçmenlerin bin bir zorlukla edineceği izinler sihirli bir şekilde ortaya çıkıveriyordu. Diğer Aile işleri, seyyar tezgahlara yiyecek, içecek maddeleri, baharatlar, kağıt peçeteler, çakmak gazı, şemsiye, lastik vb gibi satılacak malzemeler sağlıyordu. Sonuç olarak, iyi bir seyyar tezgah, hiçbir riski olmadan bir restoran kadar gelir getirmekteydi. Ne vergi söz konusuydu, ne herhangi bir belediye hizmeti, bakım onarım masrafları çok azdı, maaş bordrosu gibi baş ağrıları yoktu ve emlak sahibi olmak veya kiralamak (ya da bunları üzerinden yapacakları bir şahıs bulmak) gibi geride iz bırakan bürokratik işlemler gerekmiyordu. Artı, bir çevrede işler bozulunca orada bulunan restoranda da bozulurdu. Ama seyyar tezgahınızı alır başka yere giderdiniz. Seyyar tezgahlar para basıyordu: Her araba, her zaman verimliydi. Böyle güzel bir sistemi bozabilecek tek şey, o işi yürütenlerin kendi aralarında kavgaya tutuşması olurdu.

Ve sonunda, tek tek yapılan oylamayla bozmamasına karar verdiler.

14. BÖLÜM

Tatlı servisi yapıldı – tabaklar dolusu tatlı kurabiye, ayrıca şefin annesinin özel tarifi olan armutlu ve İtalyan konyaklı bir tatlı ve elbette kahve ile badem likörü – ve garsonlar yeniden salondan çıktı. Nihayet Carlo Tramonti konuşmasını yapmaya davet edildi.

"Kısa bir konuşma yapmak için uzun bir yol geldim" dedi. "Bazılarınız güzel konuşan insanlarsınız" – Michael ile Altobello'ya göz attı – "Ama benim mütevazı bir geçmişim var ve bu konuda hiçbir zaman iyi olmadım, hatta böyle güzel dostların önünde konuşurken bile. Çoğunuz son yaşadığım sıkıntıları biliyorsunuz. O hikayeyi bir daha kimseye anlatmak istemiyorum. Bazılarınızın anlatacak buna benzer hikayeleri vardır, onlar da bana anlatmıyor galiba, ha?"

Bu soru, onaylayan birkaç mırıltıya neden oldu.

"O yüzden, izninizle başka bir hikaye anlatacağım. Önceden duyduysanız beni bağışlayın. Benim örgütümde, sırf biz daha eski olduğumuz için bazı farklı kurallar vardır. Yüz yıl önce, zencilere özgürlük verilince, çiftlik sahipleri o tür işleri yapsınlar diye İtalyanları işe aldı. Bazılarımıza sanki köleymişiz gibi davrandılar ve bunlardan biri de benim büyükbabamdı. Ötekilerin çoğu gibi o da çok çalışırdı. İtalyanlar buralara gelmeden çok önceleri hem tenekecilikte, hem ayakkabı tamirciliğinde hem de meyve ticaretinde iyiydiler, ayrıca balıkçılıkta ve istiridyecilikte de."

Tramonti masadaki yerinden ayrılıp, jüriye kapanış konuşmasını yapan bir avukat gibi bir aşağı bir yukarı yürümeye başlamıştı.

Zaten mahkemelerde epeyce bulunmuştu.

"Sonra" dedi, "Anglo'lar, onların polis şefini öldürdü, adam çok popüler olmakla birlikte servi kadar da bükülgendi. Ve suçlanan bizimkiler, yani İtalyanlar oldu. En başarılı İtalyan işadamı, eyaletin en büyük domates fabrikasının sahibi olan adam herkesin gözleri önünde gözünden bıçaklandı. Namuslu İtalyanlar toplanıp hapse tıkıldı. Mafya olmakla suçlandılar, ki ben o zamana kadar bu kelimenin bu anlamda kullanıldığını bile duymamıştım. Fakat liderler, hani şu seçimle gelenler ve ötekiler, asıl onlar Mafya gibi veya en azından kafalarındaki Mafya'nın karikatürü gibi davranıyordu. Bütün bir sınıfa karşı kan davası güttüler, o insanlardan biri de benim büyükbabamdı. Bir linç çetesi ortaya çıkınca polisler masum insanları hapishanenin bahçesine çıkardı ve kaçmalarını söylediler. Fakat kaçanlar bahçenin bir köşesinde kapana kısıldılar. Anglo'lar da – esnaflar, avukatlar, hatta bir Baptist vaiz – on adım ötede sıra halinde karşılarına dizilip ateş açtılar. Çifteyle, tabancayla, artık ellerinde ne varsa. Büyükbabam bir mucize eseri ölmemişti. Sonra Anglo'lardan biri bekleyin dedi, bunlardan biri ölmemiş. Onun üzerine çiftesi olan biri gelip büyükbabamın göğsüne bastı ve kafasını uçurdu. Katiller güldüler, eğlendiler. Bu olay bütün gazetelerde çıktı. Başkan Theodore Roosevelt de duydu ve hemen onay verdi. O gazete kupürleri odamda asılı, o yüzden bu ülkeyi yöneten insanların hakkımızda ne düşündüğünü asla unutmuyorum. Ve asla, ama asla unutmam:"

Hagen, Michael'in kulağına eğildi. "Önceden kısa konuşacağını söyleyenler" diye fısıldadı, "Destan yazmak niyetinde olanlardır".

Tramonti omzunun üstünden Hagen'e göz atıp, "Çoğunuz Sicilyalısınız" dedi. "Bin yıldır ülke yöneticilerinin bize nasıl davrandığını gayet iyi bilirsiniz. Kendimizi şu Shealar karşısında bulduğumuz duruma şaşırmamız gerekmiyor, değil mi? Dostun Bay Shea'yı başkan yapmak için uğraştın diye sana kabahat bulmuyorum Don Corleone, çünkü senin ailenle onun bir geçmişi olduğunu filan anlıyorum."

Michael boğazını temizledi.

Tramonti gülümsedi. "Katılıyorum Don Corleone. Bu John'u Kim Vurdu oynama zamanı değil."

Leo Cuneo "James" diye atıldı. "Jimmy Shea. John değil."

Tramonti yıldırım hızıyla ona döndü. "Kahrolası başkanın adını biliyorum. O lafın gelişi Tanrı aşkına."

Leo Cuneo'nun *consigliere*'si öne eğilip bir şeyler söyledi. Don Cuneo'nun kafası karışmış gibiydi. "Peki o lanet olası John kim o zaman?"

"Lafın gelişi dedim ya" dedi Tramonti. "Sadece, kimi suçlayacağımızı bulmak için zamanımızı harcamanın anlamı yok demeye çalışıyorum. Olan oldu, adam Beyaz Saray'da, konu kapandı. Beyaz Saray'a giden her kim olursa olsun, İtalyanlara dost değildir artık. Bunu hepimiz biliyoruz."

Tramonti'nin, Shea'nın rakibinin kampanyasına, aklanmış milyonlarca dolar akıttığını da hepsi biliyordu, üstelik bunu Komisyon'un Shea'yı destekleme kararına karşı gelerek yapmıştı – İtalyan olmayan bütün başkan adaylarının İtalyanlara karşı eşit ölçüde düşman olduğuna inanan birinin yapacağı bir şeye benzemiyordu bu pek.

Tramonti, "Burada konuşacağımız şey" dedi, "Bu konuda ne yapacağımız, taşaklarımızı o küçük çük Danny Shea'dan kurtarmak üzere ne tedbir alacağımız. Öyle değil mi, ha? Ya da en azından, bari taşaklarımıza zarar vermesin diye ne yapacağımız. Anlıyor musunuz, size o hikayeyi bu nedenle anlattım. Kıssadan hisse çıkarın diye. Çoğunuz şehir çocuğusunuz, ama biz taşralılar, bir yılanı öldürmek gerektiğinde, kesilecek yerin kuyruğu olmadığını çabuk öğreniriz. Demin anlattığım polis şefinin öldürülmesi gibi yani. Veya." Sözlerinin etkisini artırmak için durakladı, bir parmağı havadaydı. "Veya, Danny Shea'ya bir şey olması gibi, anlıyor musunuz? O tür şeylerin hepsi yılanı iyice delirtir. Eğer Danny Shea şehit olursa, bizim sonumuz geldi demektir, söyleyeyim. Kardeşi Ulusal Muhafızları üstümüze salar. Peki yılandan kurtulmak için ne yapılır?" Michael Corleone'nin önüne gitti, durdu, sonra elini kasap satırıymış gibi havaya kaldırdı. "Kafası kesilir." Tramonti kaldırdığı eli hızla masaya indirince, Michael ile Hagen'in bardaklarındaki sular döküldü.

Ne Michael ne de Hagen gözünü bile kırpmadı.

Hagen, Michael'e "Eğer tarihten bir şey öğrendiysek, ha?" diye fısıldadı.

Çok daha uzunmuş gibi gelen bir an için, Michael başında o balıkçı şapkalarının en uğursuzuyla rıhtımda oturmuş Anthony'e balık tutmayı öğreten Fredo'yu gördü, kendisi buna asla vakit bulamıyordu her nedense. Birkaç adım ötedeki Michael'in ofisinde, Tom, Roth'u ele geçirmenin başkanı öldürmek kadar imkansız olduğunu söylemekteydi o sırada. Michael ise Fredo'ya bir göz atıp, Tom'la dalga geçmişti. *Tarihten bir şey öğrendiysek*, demişti, *o da herkesin öldürülebileceğidir.*

Michael başının döndüğünü hissetti ve suyundan kalanı içti.

Tramonti "Jimmy Shea" dedi, "Onun icabına bakılırsa ne olur? Hiçbir şey olmaz. En büyük dertlerimizin sonu olur. Payton başkan olur ve o da Danny Shea'dan en az bizim kadar nefret ediyor. Bu konuda Sam Drago da beni doğrulayabilir."

Zaten Drago da bunu yapabileceğini belirtmek üzere başını sallıyordu.

"Gonca Payton da Paskalya yumurtalarını saklamak için bizi Beyaz Saray'a çağıracak filan değil, ama Danny Shea'yı işbaşında tutacak da değil. Bir de FBI var, FBI'yı unutun, ama direktörü, Danny Shea'dan bizden bile çok nefret ediyor. Bizim peşimize düşmekten vazgeçer, Danny yerinde kalmış olsa bile. Herkes Danny Shea'nın tarihe nasıl geçmek istediğini biliyor. Bizim gördüğümüz, sıradan FBI ajanları da ona yardım etmek ister. Ama patronları? Unutun. Bu konuda o da bizim kadar isteksiz. O yüzden, demin de dediğim gibi..." dedi Tramonti.

Sonra silah çekecekmiş gibi elini ceket cebine soktu.

Hızlı refleksleri olan daha gençler üstüne atlamaya hazırlandı, ama kimsenin ona mani olmasına fırsat kalmadan bir çelik parıltısı görüldü: Küçükçe ve yeni görünümlü bir kasap satırıydı bu. Tramonti masadaki yerine doğru dönüp satırı havaya kaldırdı ve bütün gücüyle masaya indirdi, satır yarım santim kadar gömülmüştü.

Sonra başka bir şey olmadığını göstermek için ellerini havaya kaldırdı ve her gün zararlı mahlukatları öldüren sıradan bir adammış gibi masadaki yerine oturdu.

Agostino Tramonti candan bir tavırla ağabeyinin omzuna vurdu, sanki onun *consigliere*'si değil, ringin köşesinde bekleyen boks antrenörüydü.

Ortalığa derin bir sessizlik çökmüştü.

O şeyi buraya nasıl getirmişti? Niye böyle dramatik bir numara sergileme ihtiyacı duymuştu? Daha da önemlisi, acaba Amerika'daki en az şiddet uygulayan Aile'nin Don'u tamamen çılgınlık sayılacak bir şey mi önermekteydi?

Neri kapıyı araladı.

Michael başını salladı.

Neri de başını sallayıp kapıyı kapattı.

Don'lar birbirleriyle bakıştılar, sonra yeniden satıra baktılar. Giderek tüm gözler Michael Corleone'ye döndü.

Michael ayağa kalktı. Şu anda Fredo'yu düşünmemeyi istiyordu. Gözlerini o satırdan da alabilmek istiyordu. Boş bardağını gösteren bir hareket yaptı. Tom hemen bardağa su doldurdu.

Babası gibi Michael de ayağa kalktıktan sonra konuşmaya başlayana kadar epeyce beklemek adetindeydi. Ancak bu sefer – her ne kadar yüzünde ifadesiz bir maske olsa da – söylenecek doğru şeyi bulmaya çalışıyordu. Uzanıp bardağını aldı, bir yudum su içti ve trajik bir hayal kırıklığı ifadesiyle kafasını salladı.

"Don Tramonti" diye söze başladı. "Sevgili dostum. Sana ve örgütüne saygım sonsuz olmakla beraber, teklif ettiğin şeyin vahşet olduğunu söylersem, bu salondaki herkesin düşüncesini dile getirmiş olacağıma inanıyorum. Kızgın olmanı, sinirli olmanı anlıyorum, ve bu meselede hepimiz seni anlıyoruz. Ama sen de mutlaka anlamalısın ki önerdiğin şey bizi mahveder. Sana, ya da başkalarına hatırlatmama gerek yok, bu bünyeden izin almadan sıradan bir polisi öldürmek bile kesinlikle yasaktır. Bunlar, yetkililerin çözene kadar durup dinlenmediği suçlardır. Biz de olayın sorumlusunu koruyamayız. Yine de sen –"

Tramonti "Saçma" diye ayağa fırladı. Satır da titremişti o fırlayınca. "Ben de bütün saygımla belirtmek istiyorum ki dostum, izin filan almadan sen bizzat bir polis öldürdün –"

Paulie Fortunato koca kafasını kaldırıp "Otur yerine" dedi. "Ne dediğini bilmiyorsun."

Michael'in bu salonda kendisini savunmasını bekleyeceği son kişi Barzini Ailesi'nin patronuydu – bu da, Tramonti'nin çizgiyi ne kadar aşmış olduğunun güzel bir göstergesiydi.

"İzin isteyebilir miyim Don Corleone?"

Michael yerine otururken kolunu Don Fortunato'ya doğru kaldırdı. Tramonti de oturmuştu.

Fortunato yerinden kalkmadı, hiç kuşkusuz ayakta durmak için harcayacağı çaba soluğunu kesecekti. Tramonti'ye bile fazla yüksek gelecek bir ses tonuyla "Eskiden" dedi. "Bundan aşağı yukarı yirmi yıl önce, Mike bir sivildi, değil mi? Bizim işlerimizle uzaktan yakından bir ilgisi yoktu. Harvard mı ne öyle bir yerde okuyan bir öğrenciydi sadece."

Dartmouth'tu ama düzeltmeye gerek yoktu.

Fortunato peçetesiyle çenesini sildi. "Senin anlattıkların başka bir adamın itiraflarına dayanıyor, öyle değil mi Don Tramonti? Söylediğin gibi bile olmuş olsa, bu babasına yapılan saldırının cezasını vermek içindir, ve böyle şeyler – yani *herhangi* bir Aile'nin patronunun öldürülmesi – öncelikle bu bünyeden onay alınmadıkça, asla olmaması gereken şeylerdir. Bahsettiğin durum bu değil miydi? O tür bir şey asla onaylanmadı, inan bana."

Herkes inandı çünkü vur emrini verenler Barzinilerdi.

"O sırada olan, *eğer* senin dediğin gibi olduysa, Vito Corleone'yi öldürmeye çalışan iki adamın, kendi oğlu tarafından öldürülmesiydi diyelim. Adamlardan biri namussuz bir polis yüzbaşısı, öteki de aşağılık bir uyuşturucu kaçakçısıydı. Şimdi, *eğer* bu kaza olmuşsa, hem anlaşılabilir bir şeydir, hem de daha önemlisi, *kişiseldir*. Yani bizi ilgilendirmez." Fortunato gülümsedi. Şeytanın kendisi bile böyle bir kötü niyet karşısında ne yapacağını şaşırırdı. "O yüzden benim tavsiyem, dostum, belki ağzından çıkanlara biraz dikkat etsen iyi olur. Tamam mı? Teşekkür ederim sana."

Fortunate peçetesini buruşturup kenara attı.

Carlo Tramonti kardeşine döndü. Aralarında fısıldaştılar. Konuşmanın çoğunu Carlo yapmıştı. Tekrar Komisyon'a dönmeden önce epeyce bekledi.

Döndüğünde pek yüzlerine bakmadı, başını öne eğdi ve salladı.

Onun bu açık tavizinden bir saniye sonra, uzaktan top gürlemesi gibi sesler gelmeye başladı.

Michael başparmağıyla belli belirsiz Red Hook tarafını gösterip "Havai fişekler" dedi. Başını öne eğdi. "Özür dilerim."

"Havai fişek mi?" Carlo Tramonti dağılmış görünüyordu.

Don Altobello "Evet, havai fişekler" dedi. "Dışarıda."

Michael, "East River kıyısında havai fişek gösterisi yapılıyor" diye açıkladı. "Kolomb Günü'nü kutlamak için."

Tramonti, Cenovalıların esnaf zihniyetli atalarına sövüyormuş gibi bir şeyler mırıldandı. Sonra da bu fırsattan ve gösterdikleri sabırdan ötürü Komisyon'a teşekkür etti.

Fakat mesele, tıpkı satır gibi kaçınılmaz olarak masada kalmıştı. Ve Carlo Tramonti'nin fanatik ve mantıksız çözümü dışında tartışılacak çok şey vardı.

Havai fişekler patlamaya devam ederken, Don'lar herkesin IRS, yani Maliye tarafından denetlendiğini öğrendiler. Bütün ülkede bu konuyla ilgili hapis cezalarının süresi önemli ölçüde uzatılmıştı. Carlo Tramonti'nin sınır dışı edilmesinin ardından, birkaç kişi daha titizlikle incelenmiş; neredeyse her Aile bu yolla bir, iki adamını kaybetmişti. Başka meseleler de vardı. Bir şey yapılmadığı takdirde durumun daha da beter hale geleceği konusunda herkes hemfikirdi.

Michael Corleone ve Tom Hagen sabırla dinlediler. Ortaya konan düşüncelerin çoğuna kesinlikle onlar da katılıyordu. Corleonelerin Shea'ya verdiği desteğin sebebi sadakatten bir parça öteydi, babalarının Mickey Shea ile iş yapmaktan hoşlanmasına dayanıyordu, ama daha da önemlisi, belirli yerlere ulaşabilmek ve Michael açısından da meşruiyet kazanmaktı. Başka sebepler de vardı. Örneğin, Jimmy Shea, Küba konusunda yönetimdeki herkesten daha yırtıcıydı. Michael uzun vadede, menfaatlerinin Shea'yı yerinde tutmaya ve Danny'nin aşırılıklarıyla mücadele etmenin bir yolunu bulmaya bağlı olduğuna inanmayı sürdürüyordu.

Küba'daki suikast girişimleri bu salondakilerin bazıları tarafından hâlâ bilinmiyordu. Belki bir söylenti duymuşlardı, ama hepsi o kadardı. Michael'le Tom Hagen o kartı uzun süre önce oynanamaz diyerek kenara kaldırmışlardı. Fakat ellerinde daha iyi bir kart vardı. Shea biraderlerin ikisi de beyinsizdi. Johnny Fontane, pek de uzak sayılmayacak bir geçmişte pezevenk olarak hizmet veriyordu onlara. Shealara kadın, özellikle de yıldız adayları ayarlamanın belli bir değeri vardı ve aslında, Corleoneler Hollywood'daki varlıklarını sessizce ama önemli ölçüde artırmaktaydılar. Shea kardeşler ba-

zı insanlardan kendilerini diledikleri ölçüde uzak tutabilirlerdi ama kendi sadakatsiz çüklerinden kopmalarına imkan yoktu.

Yine de, tartışmalar sürerken Michael, Tramonti'nin başkanı öldürme konusundaki kaçıkça arzusunun Corleoneleri dayanılmaz bir pozisyona soktuğunu fark etmişti.

Komisyon tabii ki Tramonti'nin teklifini onaylamayacaktı, ama Tramonti bunda ısrar eder ve hatta gerçekleştirmeye kalkarsa, buradaki herkes birer aksesuar olmuş demekti.

Belki de Tramonti sahiden ikna olmuş ya da yatışmıştı. Fakat eski Sicilya adetlerine bu kadar yatkın kafaları tanıyan Michael, iyimser değildi. Komisyon Tramonti'yi azarlasa bile ne olacaktı ki? Michael'in Tramonti'leri izleyecek, işi başkalarına verip izlerini örtbas etmediklerinden emin olacak kaynakları yoktu.

Tramonti'yi öldürmek de yasaktı ve söndürdüğünden fazla yangın çıkarırdı.

Sheaları uyarmak da bir seçenekti. Ama başka bir Don'un güvenine, hem de Komisyon toplantısında söylediği şeylere ihanet etmek olacak iş değildi.

Gerçek çözüm, Sheaları köpeklerini geri çağırmaya, Michael Corleone'nin geleneğinden gelen insanlar üzerindeki eziyete bir son vermeye nasıl ikna edeceklerini bulmaktı. Bu iş için Corleonelerin Shea kardeşlere sürdüğü çamur doğru cephane olurdu, ama Michael bunu nasıl ateşleyebilirdi? Basma sızdırmak doğru oyun olmazdı. İş, olayın basına sızma *ihtimali* üzerinden halledilmeliydi. Hükümet de böyle oynuyordu. Kimse nükleer savaş istemiyordu, ama bu *olasılığı* hazırda tutamayan bir ulus, taşlarla, sivri sopalarla silahlanmış sayılıyordu. Michael skandal istemiyordu. Skandal korkusunun meyvelerini toplamak istiyordu.

Bunu yapmak için, başkanın güvendiği ve görüşeceği bir ajan bulması lazımdı. Bu, işi çözecek anahtar olamasa bile, o kişi (sadakatle ve ustalıkla) başkana Corleonelerin neler bildiğini ve o bilgiyle ne yapmak niyetinde olduklarını anlatabilmeliydi. Kim yapabilirdi bunu?

Aklından birkaç olasılık geçiyordu ama hiçbiri ideal kişi değildi.

Ama biri olmalıydı. Her zaman biri olurdu.

Michael'in düşünecek zamana ihtiyacı vardı.

Bunu bugün çözecek değildi. Ama çözecekti ve yakında çözecekti. Tramonti'nin beyanatı, bu işin gelecek yılki seçimlere kadar bekleyemeyebileceğini göstermişti. Yine de Michael devam etmeye ve provasını yaptığı konuşmasını biraz değiştirerek sunmaya karar verdi.

Konuşmak üzere ayağa kalktığında, havai fişek gösterisinin de büyük finali başladı. Çekili perdelerin arasından ışıklar parlayıp söndü. Bu durum adamlardan bazılarının iyi niyetli gülüşmelerine ve Michael'in de zamanlamayı bilerek yapmadığını ifade edecek şekilde omuz silkmesine yol açtı.

Michael bağırarak, "Başkan ve kardeşi" diye başladı. "Kitleleri etkileme yeteneğine sahip adamlar. Onlar lider. Aslında, itiraf etmek gerekirse bizim hoşumuza gitmeyecek kadar iyi liderler de olabilirlerdi. Fakat aynı zamanda ikisi de politikacı, o yüzden bizim de saflık etmemize gerek yok. Bütün politikacılar gibi, her şeyden çok istedikleri tek bir şey var."

Hagen, kimsenin duymayacağı bir sesle "Karı düzmek" diye mırıldandı.

"Yeniden seçilmek" dedi Michael. "Shealar gelecek seçimde de seçilmek istiyor. Şu anda bizlere yaptıkları, yeniden seçilebilmek için ve bunu bizim desteğimiz olmadan yapabilmek için. Shealar aptal adamlar değiller. Onları besleyen eli ısırdıklarının farkındalar. Hiç kuşku yok ki, bizim elimizi ısırdıkları zaman, milyonlarca başka el tarafından alkışlanacakları sonucuna varmışlardır. Ve sonra da o milyonlarca el başkanı yeniden seçmiş olacak."

Carlo Tramonti kaşları çatılı vaziyette kasap satırına bakmaya başladı.

"Birleşik Devletler Başsavcısı hayatımıza kasteden bir savaş açtı" dedi Michael. "Geçmişte, biz de birbirimize savaş ilan etmiştik, yine de bunun gibi salonlarda bir araya gelmeyi ve şu an burada bulunanların büyük çabalarıyla barış sağlamayı becerdik. Farklılıklarımızı, aykırılıklarımızı geçmişte bıraktık. Eski düşmanlar şimdi bu masada dost olarak oturuyor. Eğer bir zamanlar, bazılarımızın dostu olan başkan ve kardeşi şimdi bize karşı savaş ilan etmek istiyorsa, etsinler bakalım. Ama biz sağduyuyu elden bırakmayalım. Geleneğimizden ayrılmayalım. Savaş, ne yazık ki, o geleneğin bir parça-

sıdır, çok da iyi bildiğimiz bir şeydir."

Çabucak Carlo Tramonti'ye göz attı, o ne kendisi gibi gerçek bir savaşta sınanmıştı, ne de öteki Don'ların çoğu gibi kuşatma altında kalıp çarpışarak kurtulmayı başarmıştı. New Orleans Don'u elini kulağına götürdü ama kafasını kaldırıp bakmadı.

"Biz savaşta becerikli adamlarız" dedi Michael. "Ve bilge bir adamın bir zamanlar dediği gibi, yüz savaşta yüz zafer kazanmak, düşmanınıza *savaşmadan* boyun eğdirmekten daha az beceri gerektirir. Bizde bu beceri kesinlikle var. Don Tramonti'nin önerisinin işe yarar mı, yoksa bizi perişan mı eder o tartışılır, fakat bizler harekete geçmeyi tartışmaya tercih eden insanlarız. O zaman harekete geçelim. Fakat bunu öyle bir yolla yapalım ki, bir karşı saldırı tehdidiyle yüz yüze gelmeyelim. Sistemi kendisine karşı kullanalım. Bu bizim sistemimiz değil, ama sistem üzerinde, bu işi halledecek kadar kontrolümüz var. Başkanın partisinde dostlarımız var, öncelikler konusunda onun başına dert açabilecek insanlar bunlar. Öteki partilerde de dostlarımız var, rakiplerine sorun çıkaracak ve yine bizim dostumuz olarak kalacak kişiler. Başkanlık seçimi ulusal bir seçim değildir, unutmayın. Eyalet eyalet kazanılır. Bu salonda, düzinelerce önemli eyalet görevlisinden iyilik isteyemeyecek adam yok. Yine bu salonda, dejenere bir kumarbaz veya birinizin kancasına takılmış biri bile olsa, herhangi bir gazete, radyo veya televizyondan birilerine ulaşamayacak kimse de yok. Bir rakibi savaşmadan boyun eğdirmenin şurada burada bir borcu silmekten daha kolay yolu var mı? Ve bir şey daha var, ortaya salıvereceğimiz en önemli güç."

Şantaj ihtimalinden mahsus söz etmemişti. En iyi kartını kolunun yeninde saklıyordu.

Michael gülümsedi. "İşçi sendikalarımız. Her yıl sendikalarının desteklediği kişiye oy veren milyonlarca Amerikalı. Bu oylar olmasa Jimmy Shea son seçimi kaybederdi ve o destekler olmazsa gelecek seçimi de kaybedecektir. Mesele onu yıkmak değil, mesele istediğimizi elde edene kadar o destekleri vermemek. Bizim gücümüz –"

Tam o anda kapıya vuruldu ve kimse bir şey demeye fırsat bulamadan kapı açıldı.

Gelenler Al Neri ile birlikte içeri üşüşen öbür korumalardı.

Dışarıda otomobil kapıları çarpılıyordu.

"Tamam, üç şey" dedi Neri. "Birincisi sakin olun, soğukkanlı davranın ve dağılmayın, tamam mı?" Doğruca Tramonti'nin önüne gitti ve satırı masadan çıkarıp Balina Carlo'ya uzattı. "Göründüğü gibi değil, inanın bana, korkacak bir şey yok, o yüzden her ne yapıyorsanız öylece kalın." Neri telaşla kapıya doğru gitti. "İkincisi, böldüğüm için kusura bakmayın. Üçüncüsü, şey, Tom? Bana orada yardım eder misin?"

Şimdi Al Neri'nin arkasında birkaç üniformalı polisle, kimlik taşımalarını gerektirmeyecek o ucuz takımlardan giymiş birkaç sivil dedektif vardı.

Yanıp sönen ışıklar aslında polis arabalarından gelmişti. Havai fişeklerin ışığı oradan görünemeyecek kadar uzaktaydı. Gözle değil zihinle görmüşlerdi.

Don'ların çoğu koridordaki korumalarıyla göz teması kurabilmişti ve korumaların hiçbiri endişeli ve hatta düşünceli görünmüyordu. Bazıları jestlerle görünüşe aldırmamalarını, her şeyin yolunda olduğunu anlatmaya çalışıyordu.

Polisin aradığı kişinin Tom Hagen olması herkesi şaşırttı.

"Siz Thomas Feargal Hagen misiniz?"

Dedektif Hagen'in ikinci adını doğru bir şekilde telaffuz etmişti. Hatta İrlandalıya benziyordu.

"Nedir mesele?" dedi Hagen.

"Bizimle gelmeniz gerekiyor efendim" dedi ikinci dedektif.

"Avukatımı görmem lazım" dedi Tom.

Michael'in bildiği kadarıyla onun avukatı yoktu. Tom'un *kendisi* avukattı. Başkalarını böyle durumlardan kurtaran *oydu*.

"Bölge karakolunda telefonumuz var" dedi ikinci dedektif. "Yeni. Gayet iyi çalışıyor. Size bozuk para bile veririz."

Masanın etrafındaki adamlar kararmış suratlarla izliyorlardı, aslında polisler sahiden de orada olup bitenleri bilmiyormuş, veya bilmek istemiyormuş gibiydi. Michael acaba bunu beceren Neri mi, bu Neri'nin tarzıyla bir tür profesyonel nezaket gösterisi mi diye merak ediyordu. Michael'in çeşitli sebeplerle görmüş olduğu kadarıyla, eski bir polis olarak böyle bir yanı yoktu.

"Konu nedir?" dedi Hagen.

İlk dedektif "Judy Buchanan adında bir kadın tanıyor musunuz?" diye sordu.

Hagen'in rengi bembeyaz oldu.

"Kim?" dedi.

Michael, metresinin adını duymamış gibi davranması bir şeyi değiştirmez, diye düşündü.

"Bizimle gelmeniz lazım efendim" dedi dedektif. "Size Judith Epstein Buchanan cinayetiyle ilgili birkaç soru sormamız gerekiyor."

ÜÇÜNCÜ
KİTAP

15. BÖLÜM

İki özel dedektif – Danztler adında eski bir polisle, işe almayı gönülsüzce kabul ettiği kayınbiraderi – yaklaşık iki aydır Judy Buchanan'ı takip ediyordu. Onları kimin tuttuğunu kesin olarak bilmiyorlardı. İş, hâlâ meslekte olan ve kendi işini kendin gör düsturuna pek meraklı olmayan bir dedektif arkadaş kanalıyla gelmişti. Dantzler'in tanıdığı dedektif de başka biri için çalışan birine çalışan diğer kişiydi. Tepede kimin olduğunu muhtemelen o bile bilmiyordu.

Kore'den döneli beri doğru dürüst bir işte çalışmamış olan kayınbirader ise o kadarını bile bilmiyordu. Bob Dantzler'in görebildiği kadarıyla, kendi ayakkabısını bile bağlamaktan aciz, aylağın tekiydi.

Bob Dantzler üstlendiği işin dış hatlarını biliyordu ve bu kadarı ona yetiyordu. Başka türlü bir adam olsa, Judy Buchanan'ın, Corleone Ailesi'ne avukattan daha yakın olan birinin metresi olduğunu anlayınca korkabilirdi. Başka türde biri, Tom Hagen metresini becerirken balık karnı gibi bembeyaz butlarının fotoğraflarını çekmeye ve sonra da onları kim bilir kime, oradan da başka birilerine ulaştırmaya pek gönüllü olmazdı. Başka türde bir adam, Tom Hagen'in kim olduğunu anlar anlamaz aldığı parayı son kuruşuna kadar ve yanında büyükçe bir hediyeyle birlikte iade ederdi. Farklı cinsten bir eski polis. Al Neri'yi meslekte oldukları günlerden hatırlar – Neri, insanın ya bildiği ya da hakkında mutlaka bir şeyler duyduğu ele avuca sığmaz saatli bombalardan biriydi – ve Corleonelerin böyle birini bile evcilleştirdiğini görüp, ne tür bir tehlike arz ettiklerini an-

lardı. Hatta Neri'yle onu bu işe gönderen dedektifin bir geçmişi olduğunu bile hatırlardı – Neri'nin meslekten atılmasına ve eyalet cezaevinde birle on yıl arasında ceza almasına yol açan o kasıtsız cinayet davasında, söz konusu dedektif Neri aleyhine tanıklık yapmıştı (sonra o ceza Neri'nin hapse gönderilmesine birkaç gün kala esrarengiz bir şekilde iptal edilmişti). Fakat Dantzler bilmesi gerekmeyenleri bilmek istemiyordu. Kader ve işleri oluruna bırakmak üzerine çok konuşurdu. Sadece parasını aldığı kadarını soruştururdu. Gerisi mali cepheden sağlığını bozabilirdi ve tabii ki aç gözlü ve kendisinden çok daha genç olan Bayan Bob Dantzler'le evliğinin sağlığı da bozulurdu.

Yine de, Buchanan denen kadının dairesine böcek yerleştirmek Dantzler'in kayınbiraderinin fikriydi. Yakınlarda New Jersey Paramus'taki Holiday Inn'de iki günlük, elektronik izleme kursuna katılmıştı. Ne de olsa oradan epeyce casusluk aleti satın almıştı – hem elektronik olanlardan hem de akıllı silah türündekilerden – hatta aldıklarını arabasına taşımak için yardım gerekmişti. Faturayı Dantzler'in ödeyeceğini varsayarak yapmıştı bu alışverişi, ki Dantzler de istemeyerek de olsa ödemişti. Böylece Judy Buchanan vakası yeni oyuncaklarını deneyebilecekleri ilk fırsatları oldu. Aslında gereksiz ve doğrusunu söylemek lazımsa yasa dışı bir adımdı. Tom Hagen'i utandırmak, hatta belki de şantaj yapmak için zaten bol bol bilgi toplamışlardı. Eğer müşterileri doğru kişileri tanıyorsa, onu hapse bile gönderebilirdi. Bol bol fotoğraf vardı, Hagen'in kadın için satın aldığı veya onun adına ödeme yaptığı her şeyin belgesi çoğaltılmıştı, bunların arasında kadının ciddi şekilde geri kalmış oğlunun kaldığı bakımevinin faturaları da bulunuyordu. Kadının Las Vegas'ta kullandığı sarı Buick hâlâ oradaki bir araba galerisinin üzerine kayıtlıydı ve Dantzler o galerinin gizli sahiplerinin Corleoneler olduğunu ispatlamak dışında her şeyi yapabilirdi. Kadın Las Vegaslı bir araba tamircisiyle evlenmişti, adam saldırgandı (aile içi şiddet şikayetleri yüzünden birkaç kez polis gelmişti) ve bir vincin tutukluk yapması yüzünden bir limuzinin altında kalıp ezilmişti. Kadın, kocasının hayat sigortasından gelen parayı iki holding şirketine yatırmıştı. Para, insanın gözünü pörtletecek bir hızla büyümüştü ve en azından kağıt üzerinde kadının tek geçim kaynağıydı.

O holding şirketlerinden biri Midwest, Arizona ve Florida'da alışveriş merkezleri inşa etmişti. İşin başında Ray Clemenza diye bir adam vardı – müteveffa Peter Clemenza'nın oğluydu, Corleone Ailesi'nde *caporegime* olduğuna inanılıyordu ve Detroit'in en güçlü gangsteri olduğu söylenen Giuseppe "Joe Z" Zaluchi'nin damadıydı. Ray Clemenza tamamen yasal bir işadamı olarak çıkmıştı ama Dantzler'in yıldızlarına göre, ortada öpmek için kendi kıçını bile bulamayacağı kadar duman vardı. Öteki holding şirket o kadar başarılı değildi ve öncelikli olarak sinema salonu satın almakla ilgileniyormuş gibi görünüyordu.

Judy Buchanan zamanının çoğunu Las Vegas'ta geçiriyordu ama pek bir cazibesi olmayan küçük Amerikan kentlerine de günübirliğine sık sık gidiyordu, ve yanında sadece çantası oluyordu. Her şeyi nakit ödüyor, sadece birkaç saat kalıyor ve dönerken de bir korku kitabıyla çantasının dışında bir şey taşımıyordu. Dantzler mahkemede hiçbir şeyi kanıtlayamazdı ama sağduyu kadının Corleone suç örgütüne kuryelik yaptığını gösteriyordu.

Dantzler yolu bulduğunda, Buchanan işi neredeyse bitmişti. O gün kayınbiraderiyle birlikte kadının evine gizlice girmelerinin tek nedeni müşteriye fatura edilecek yeni bir şeyler bulmaktı.

Judy Buchanan, Hagen'le buluşmak için New York'a geldiğinde zamanının çoğunu adamın onun için tuttuğu dairede geçiriyordu – asansörü olmayan bir apartmanda, bir çiçekçinin üst katındaydı ev. Hagen'le birlikte kente inecekleri zaman, Hagen ona araba yollardı. Araba olmazsa kadın ya yürür, ya taksiye binerdi. O gece kadını almaya gelen bildikleri bir araba olduğu için, onlar da makul bir şekilde en azından bir saat evde olmaz diye düşünmüşlerdi.

JUDY BUCHANAN her anlamda güçlü bir kadındı ama paranoyaya kapılmaya başlamıştı. Kaçak *capo* Nick Geraci'ye atfedilen kazalar – zehirlenen köpekler, bozulan frenler, uyuşturucu kullanmaz diye bilinen insanların başına gelen aşırı doz vakaları, yangınlar, patlamalar, boğulmalar – onunla bir ilgisi olamayacak kadar artmıştı. Büyük bir kısmı da gerçekten kazaydı. Fakat kadın yine de korkuyordu. Doktoru korkuyla baş edebilmesi için bir ilaç vermişti ama

ilacın tek yaptığı uyumasına yardım etmekti. Uyanıkken her şey daha kötüye gidiyordu. Nihayet, olabileceklerin korkusu, silahlara duyduğu korkuya galip geldi. Ve silahtan gerçekten müthiş korkardı.

Bu korkusu hep olmuştu ve ölen kocasını çok eğlendirirdi. Marvin Buchanan bir çiftlikte, her tarafta silahlarla büyümüştü ve askere de gitmişti. Fakat kadın evde silah bulundurmayı kabul etmiyordu ve kocası da bunu kabullenmişti, hatta av çifteleri bile bir arkadaşının evinde duruyordu, oysa o tüfekler, karısını dövdüğü yıllarda bir süreliğine hayatını kurtarabilirdi. (Judy Tom Hagen'e Marvin'in üstüne düşen o limuzinle ilgili bir şey bilip bilmediğini asla sormama ferasetini göstermişti. İşin aslı, bu konu onu rahatsız da etmemişti.) Fakat koşullar ve zamanlar değişmişti. Judy, o sıralar bilmediği şeyleri biliyordu şimdi.

Ve o yüzden, Judy Buchanan'ın öldüğü gün, Çifte Tabanca Richie, onun beğenebileceğini düşündüğü üç tane silahla çıkagelmişti. Silahların hepsi Bronx'da spor malzemeleri satan bir mağazanın tezgahından alınmıştı ve kullanılacakları amaca uygun görünüyorlardı (Nobilio o amacı asla tahmin edemezdi). Nobilio bunları kadına bizzat verme işine sırf Tom Hagen'e bir hoşluk yapmak için talip olmuştu, yoksa bu işin kendi seviyesindeki biri tarafından yapılması gerekmiyordu. Bir de, Richie Nobilio, lakabını kazanmasına yol açan o kazadan sonra bir silah eksperi olmuştu. Nobilio'nun dünyasında bu egzotik, hatta eksantrik bir tutkuydu – kullandıkları silahı kimin ürettiğini hiç düşünmeden bir düzine adam öldürmüş insanlar vardı. Nobilio'nun silah sevgisi onların fonksiyonlarından ziyade, dokununca hissettiklerine, onları eline almaya, hayranlık duymaya, sevip okşamaya, hatta – kimse görmezken – tatlarına bakmaya dayalıydı.

Nobilio'nun Judy Buchanan'a gösterdiği üç tabanca da nispeten küçük şeylerdi – .32'lik Ladysmith ve iki .22'lik. Hepsi de muhtemelen onları asla kullanmayacak acemilere uygundu. Kadın tabancaları incelerken, Nobilio ile birlikte arabayla turluyorlardı. Nobilio .32'liği öneriyordu. Bu basit, kısa namlulu bir silahtı, çantaya girecek kadar küçüktü ve bir adamı devirme kabiliyeti daha yüksekti. Görünüşü Judy'i korkutuyordu, adından da nefret etmişti.

"Ladysmith'ten mi?" dedi Nobilio. "Hepsi hepsi bir kısaltma, Lady Smith & Wesson'un kısaltması."

"Öyle bile olsa" dedi kadın, "Ben şunu istiyorum".

.22 Kalibrelik Ruger'i seçmişti, on dört santimlik boğa namlulu bir Mark I modeliydi, istenirse sert kauçuktan standart kabza yerine ahşap kabza takılabiliyordu. Mütevazı ama şık görünümlü bir silahtı.

Richie Nobilio ona "Güzel bir ilk silah" dedi. Brooklyn'de bir arkadaşının Carroll Gardens Avcılık Kulübü diye bir yeri vardı. İsterse hemen Judy'i oraya götürüp tabancayı kullanmasını gösterebilirdi. Göz kırpıp, iki işaret parmağını silah gibi kadına doğrultarak, "En iyi zaman şimdidir" dedi, bu hareket kendi lakabına duyduğu sevginin göstergesiydi ama Judy'e bir satıcıyı hatırlatmıştı.

Bir panik dalgası sardı her tarafını.

Richie Nobilio'yu o kadar iyi tanımıyordu. Tom'un arkadaşı bile olsa, kendisini öldürmesini Tom'un istemediği ne malumdu? O öteki kadındı, uygunsuz bir kadın, bir şeyler, hem yatak odasında, hem de hakkında çok fazla şey bildiği ufak tefek işler konusunda kötü bir şeyler bilen kadındı. Onları bilmemek için neler yapmıştı, ama bu, bildiğini ya da bir zamanlar bilmiş olduğunu sandıkları şeyler yüzünden onu öldürmelerine engel teşkil etmezdi. Düzgün düşünemiyordu. Bunun farkındaydı. Nefesi kesilmişti. Bir arabanın arkasında gangsterin tekiyle yapayalnızdı. Elbette şoför de gangsterdi. Saçları arkaya yapıştırılmış, parlak bir takım elbise giymiş, patlak gözlü bir adam onu Brooklyn'e gitmeye ikna etmek için uğraşıyordu. Bütün bunlar aniden yalan gibi gelmişti. Bir av kulübü, hem de Brooklyn'de? Brooklyn'i pek iyi bilmezdi ama bu düşünce aklına ünlü bir yazarın sözlerini getirmişti: *Brooklyn'i sadece ölüler bilir*. Titremeye başladı.

Onu öldüreceklerdi.

Nobilio Ruger'i aldı.

Judy, "Tom beni seviyor!" diye bağırdı.

Aşk, karanlıkta Tom'la birbirlerinin kulağına fısıldadıkları bir yalandı. Her ikisi de bunu yatak dışında söylemeyecek veya gerçek olduğuna inanmayacak kadar sağduyu sahibiydi. Fakat kendini korumak için başka ne diyeceğini bilememişti.

"Bunu biliyorsun değil mi?" dedi.

Çifte Tabanca Richie alt dudağını ısırdı, kafasını salladı ve .22'liği tutan elinin içini çevirdi. Böyle şeyleri kim bilebilirdi ki?

"Sahiden ısrar etmek zorundayım" dedi Judy, "Geri dönelim. Hemen şu anda eve gitmek istiyorum. Yani kendi daireme."

O şaşkınlıkla bakarken Richie omuz silkti ve şoföre söyleneni yapmasını emretti.

Şoför arabayı döndürürken Nobilio silahı onun için doldurdu. Sakin bir tavırla,"Eğer bunu kullanmak zorunda kalırsan" dedi "Karnına filan nişan almaya çalış. Ne yaparsan yap kaburgalardan uzak dur. Eğer gerçekten çok yakınsan kafa da iyi olur ama bunun için ne yaptığını bilmen lazım."

Judy hâlâ onun kendisini vurmasını bekliyordu.

Öldürüleceğini ilk kez düşünmüyordu ve her seferinde olduğu gibi (bu kısım yeterince açıktı) yine yanılıyordu.

Apartmanın önünde durunca Nobilio silahın belgelerini uzattı. "Fikrini değiştirirsen ya da bu hoşuna gitmezse filan, beni ararsın – ya da istersen, doğruca şu mağazaya geri götürürsün. Gidersen Rodney'i sor, benim adımı ver, gerisi tamamdır, istediğin şeyle değiştirebilirsin." Nobilio silahı uzattı ve bir kez daha emniyeti nasıl kullanacağını gösterdi.

"Karın bölgesi ha?" dedi Judy, bir taraftan dudaklarını ısırıp, soluklarını düzeltmeye çalışıyor, az da olsa toparlanmayı umuyordu.

"Evet bayan."

"Eminim taşaklarına sıkarsam bir adamı deviririm bununla."

Nobilio kızardı. Belli ki bir kadının böyle konuşmasından hoşlanmıyordu.

"Evet bayan" dedi. "Öyle şeyler de oluyor."

Kadın neşesizce gülüp silahı çantasına soktu – her ihtimale karşı büyük, yazlık bir çanta getirmişti – ve arabanın kapısını açtı. Çiçekçinin sahibi olan yaşlı adam tam o sırada dükkanını kilitliyordu. Kadın "Thomas Wolfe" diye mırıldandı.

"Pardon bayan?"

"*Brooklyn'i sadece ölüler bilir*" dedi. "Bunu diyen oydu değil mi? Yoksa Hart Crane miydi?"

Nobilio şaşkın görünüyordu.

"Boş ver" dedi.

O güvenle apartmanına girene kadar araba çalışır vaziyette bekledi.

Nobilio, "Benden iyi olduğunu mu sanıyorsun?" diye mırıldandı kapıya bakmayı sürdürürken.

Şoför "Anlamadım" dedi.

"Şu kadın" dedi Nobilio, "Haksız mıyım?"

"Bir sürü hikaye anlatabilirim" dedi şoför.

"Yok anlatma" dedi Nobilio. "Yemek yedin mi?"

JUDY BUCHANAN gideli on beş dakika bile olmamıştı. En azından özel dedektifler açısından on beş anormal dakikaydı bu.

Kilitte bir ses duyulduğunda onlar içeri gireli en çok beş altı dakika geçmişti. Bir an sonra kadın içerideydi.

Silahı alıp çantasını bıraktı.

Bir ayaklı lambayı yerine bırakmakta olan kayınbirader durdu, kafasını kaldırdı ve kadının üstüne doğrulttuğu tabancaya ne olduğunu bilmezmiş gibi baktı. Silah kasığını hedefliyordu.

Judy de sanki adamın gerçek olduğundan pek emin değilmiş, karanlıkta canlanan bir hortlakmış gibi akılcı olmayan bir korkuyla bakıyordu.

Dantzler çekmecelerden birinin altında bir böcek yerleştirmek üzere yatak odasına gitmişti. Çekmeceyi yerinden çıkarmış ama kadının çamaşırlarını koklayarak oyalanmıştı. Soruşturmada öğrenilmeyen bu kokuyu tanımak istiyordu. Kapının açıldığını duyunca içeri koştu. Bundan sıyrılmak için ne diyeceğini bilmiyordu, sadece elinden geleni yapacaktı.

İkinci bir adam ortaya çıkınca Judy haykırdı, ateş etti ve Dantzler'e dönüp iki el daha ateş etti.

Yara almayan Dantzler kadının üstüne atıldı. Onu durdurmaya çalışırken bir patlama daha oldu.

Kadın daha yere düşmeden ölmüştü.

Dantzler kadını çevirdi, az önce Judy Buchanan'ın güzel bulduğu kanlı pelteyi gördü ve arkasını döndü. Bir öğürme nöbetiyle birlikte kadını bırakmak zorunda kaldı.

Dantzler toparlanmaya çalıştı, doğruldu ve kayınbiraderine baktı. Yanağındaki derin yaradan kan fışkırıyordu. Sağ kolu da kopmuş gibi yandan sarkmaktaydı. Namlusundan dumanlar tüten garip sila-

hı geyik avlamaya bile yetecek kadar büyük görünüyordu. "Nedir o?" dedi Dantzler, silahı kastederek. "Rus mu?"

"Bok" dedi kayınbiraderi.

"Beni de öldürebilirdin."

Kayınbiraderi yeniden "Bok" dedi.

"Sen iyi misin? Suratın – "

"İyiyim ben." Kayınbirader elini kurşunun sıyırdığı noktaya götürdü ve parmaklarıyla kanı silmeye çalıştı.

Dantzler ölen kadına bir daha baktı. Tom Hagen onu kullanan bir hergele olabilirdi ama bu kadını seven başka insanlar vardı. Dantzler onların kim olduklarını öğrenmişti. Judy'nin annesi Ruth, Florida yakınlarındaki bir kanalda, güzel bir ev tipi karavanda yaşayan emekli bir hemşireydi. Duvarlarında Judy'nin çeşitli yaşlardaki resimleri asılıydı. Veya Judy'nin geri zekalı oğlu Philip, annesi ne zaman ziyarete gelse bayram ediyordu. Hatta belki bizzat Dantzler'in kendisi. Onun durumuna fazlasıyla üzülüyordu, kadını pek çok kez çıplak görmüştü ama ancak şimdi, kanının bakırımsı kokusu ve bakmamaya çalıştığı pembe beyin parçaları yüzünden midesi bulanırken kendini onun koruyucusu gibi hissetmeye başladığını anlıyordu. Judy Buchanan'ın zamanının geldiğine inanmayı kabul edemiyordu.

"Bok *doğru*" dedi Dantzler.

Net düşünemiyordu. Oysa bunu yapmak zorundaydı. Cesedi almalıydılar. Dışarıda bulunan cesetler içeride bulunanların yarısı kadar mahkumiyete yol açıyordu. "Arka merdivenlerden götüreceğiz" dedi.

"Siktir Bob." Silahını doğrulttu.

"Ah harika" dedi Dantzler. "Vur *beni*. Harika olur. Bırak o silahı geri zekalı, kendine zarar vereceksin."

Kayınbirader kımıldamadı. Daha önce de insan öldürmüştü hem de düzinelerce ve hatta – yine kazayla – öldürdüğü birkaç kadın daha vardı. Ama Kore'den beri böyle bir şey yapmamıştı. Kore'yi unutabilmek istiyordu ama böyle bir şeyin olacağından kuşkuluydu. Şimdi de *bu* çıkmıştı. Şu anda Bob Danztler'e doğrulttuğu silah Pusan yakınlarında ölmüş bir adamdan alınmıştı. New Jersey Paramus'taki Holiday Inn odasında, muhtemelen izi sürülemeyen bu şarapnel kurşunlarından bir tane daha vardı.

"Bırak şunu ahmak herif" dedi Dantzler.

Ya Dantzler'in sürekli anlatıp durduğu o kader zırvaları? Ya doğruysa? Dantzler'in tek tiksindiği ve bıktığı o değildi. Neredeyse her şeyden bıkmış ve tiksinmişti. "Seni öldürebilirdim" dedi.

Dantzler ona güldü. "Birçok şey olabilirdi, biliyor musun? Ama olmayacak, öyle değil mi?"

Kayınbirader silahı yere bıraktı ve ağlamaya başladı.

Aile.

Dantzler koca silahı aldı ve lambadaki böceği çıkardı. Zaten eldivenli oldukları için parmak izi diye bir sorunları yoktu. O zavallıyı itfaiyeci usulü omzuna atıp götürmeyi düşündü. Ama o zaman ceset sorun olacaktı.

"Hadi kalk" dedi kayınbiraderine. "Seni taşıyacak değilim."

Kayınbirader kıpırdamadı.

Dantzler'in kulaklarına kan hücum etti. Hâlâ düzgün düşünemiyordu. Zaman geçiyordu. Cesetle uğraşacak vakit yoktu. Oradan gitmeleri gerekiyordu. Kayınbiraderini bir koltuğa itti ve silahı zavallının ağzına dayadı. Kayınbirader gerçek bir direnç göstermemişti.

"Önce onu sonra kendini öldürmüşsün gibi görünecek" dedi Dantzler. "Veya kalkarsın ve kızını kurtarırsın."

Kayınbirader ağlamayı kesmişti. Namlu ağzındayken konuşmaya çalıştı.

Dantzler "Aferin sana" dedi.

Birkaç blok kuzeye gittikten sonra, takip edilmediklerinden emin olunca Dantzler arabalarını bir telefon kulübesinin önüne çekti. Arabada kalan kayınbirader yine ağlamaya başlamıştı, bu sefer hiç sesi çıkmıyordu. Korkunç bir görüntüydü. Dantzler bakmamaya çalıştı.

Silahta kadının parmak izleri vardı. Bir de kayınbiraderinin kanı bulaşmıştı bir yerlere, ama neyse ki nadir bulunan kan gruplarından değildi. Bunlar dışında ucu kendilerine dokunacak bir iz bırakmamışlardı geride. Dantzler çıkarken kimsenin kendilerini görmediğinden o kadar emin değildi. Ama binadan çıktıktan sonra kesinlikle takip edilmemişlerdi ve arabayı da, onları takip etmiş olabilecek biri dışında kimsenin plakasını almaya gerek duymayacağı kadar uzak bir noktaya park etmişti. Her şey yoluna girecekti. Bob Dantzler derin bir nefes aldı ve telefon numarasını çevirdi.

16. BÖLÜM

Dedektif telefonda "Şehirden ayrıl" diye kükredi. "Ve asla geri dönme."

"Öyle mi diyorsun?" dedi Dantzler, "Ama bu öyle –"

"Bak, bu senin cenaze törenin" dedi dedektif. "Ne istiyorsan onu yap. Ben senin kıçını toplamaya gidiyorum, kahrolası herif."

Dedektif telefonu kapatıp dışarıda, köşedeki kulübeye koştu ve telefon şirketi kayıtlarına göre, Brooklyn'de var olmayan bir Katolik kilisesinin papaz evini aradı.

Telefon aslında Carroll Gardens Avcılık Kulübü'nün üst katında çalıyordu.

Telefonu Kakalak Momo açtı. Dedektifle üstünden geçmiş oldukları güvenlik önlemlerine göre konuştular ama buna gerek yoktu. Momo yalnızdı. Eddie Paradise, Komisyon toplantısı boyunca orada kalmasını ve ne olursa olsun kaleyi beklemesini söylemişti. Küçük kaçık bok kuşu. Eddie görev aşkına fazla hızlı kaptırmıştı kendini.

"Bu olan şey" dedi Momo, "Kadın onu kendi yapmış, öyle değil mi?"

"Ben bu açıklamayı kullanmazdım."

"Sürekli bir durumdan mı söz ediyoruz?"

"Bana öyle dendi."

"Demek sana öyle dendi" dedi Momo. "Onları seçmeyi bilirdin güya, öyle değil mi? Sana demiştim, üst düzey insanlar, fiyat önem-

li değil diye. Ve sen de bana bunu buldun ha? Hayal kırıklığına uğrattın beni. Hem de çok."

"Kazaydı, tamam mı?"

"Kazaları kişisel hakaret olarak algılayan insanların başına kaza gelmez" dedi Kakalak. Bu, bir adamın Corleone Ailesi'nde yaşam biçimi haline getirmesi beklenen düsturun bir parçasıydı. Kakalak'a da amcası Sally tarafından öğretilmişti.

"Eh, bunlar o tür insanlar değil" dedi dedektif.

"Peki bir iş verilince yapan türden insanlar mı bari?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Yani, tuttuğun bu dahiler fotoğraf filan çekmişler mi? Kanıt bulmuşlar mı? Anladın mı? Parasını aldıkları işi yapmışlar mı yani?"

"Tabii" dedi dedektif, ama sadece tahmin yürütüyordu. "Elbette."

"Peki bunlar ellerinde mi yoksa sana verdiler mi?"

"Hâlâ onlarda" dedi dedektif. "Ama alabilirim."

"Tanık var mıymış?"

"Ondan emin değiller" dedi dedektif. "Bekleyip görmemiz gerekiyor."

Momo telefona baktı. "Tamam. Hemen oraya git ve gider gitmez de paralı bir telefondan beni ara."

Çünkü bunu kendi yapmayacaktı.

Sonra derin bir nefes alıp Nick Geraci'yi aradı.

Oradan aramak tehlikeliydi ama telefonlarla Momo ilgilendiği için çok da büyük bir tehlike yoktu.

ACAPULCO'DA GÜNÜN ortasıydı.

Geraci'nin sesi biraz komik geliyordu ama belki sadece hatlar yüzündendi. Zil zurna sarhoş olsa da – ya da bu duruma her ne deniyorsa o şekilde – Nick Geraci'nin kafası zehir gibi çalışırdı ve Kakalak buna hayrandı. Momo hiçbir şeyi iki kere tekrarlamadı ve Geraci hiç duraksamadan sadık askerinin tam olarak anlatmadığı şeyleri bile kavradı. Aslında Geraci'nin sorduğu ilk şey o anda Komisyon toplantısının devam edip etmediği olmuştu.

"Evet" dedi Momo. "Bir saat kadar önce başladı."

"Elimizde kadını ona bağlayacak şeyler var değil mi? Fotoğraf-

lar, makbuzlar vs?"

"Var" dedi Momo doğru olmasını umarak.

Geraci "Zavallı kadına saygısızlık etmek istemem" dedi. "Ama bütün bunlar mutlu bir kaza gibi geliyor bana."

Momo Nick'in pis orospunun tekine niye saygı gösterdiğini merak etti ama fikrini kendine sakladı. "Nasıl mutlu?"

"Avukat dostumuza hiçbir şey bulaşmasa bile" dedi Geraci, "Yine de oldukça zarar verecek, hem ona hem de, ah, o küçük kardeşine. Doğru idare edilirse örgüte halel gelmeyebilir. Başta evet, ama sonunda değil."

Kakalak gülümsedi. Gereci'nin neyi kastettiğini derhal anlamıştı. Bu Nick'in dönüş yoluydu. Michael'i zayıflatacaklardı, böylece ona yakın olanlar patron olarak yeteneklerini sorgulamaya başlayacaktı, ta ki – Aile'nin iyiliği için – onu bir kenara itme vakti gelene kadar. Yoksa onu kenara itmek çok, ama çok zordu.

BUNU İLK olarak bu yaz, Momo, Acopulco'daki sonunculuk ödülü gezisinde sinir içinde pişerken ve Nick Geraci bir gece ansızın Kakalak'ın özel, uçurum kıyısı *casita*'sının terasında ortaya çıktığında – hayalet gibi görünmüş olmalıydı gerçekten – konuşmuşlardı.

Geraci'nin orada bir saatten fazla beklemesi gerekmişti. Kakalak, kendisine sunulan birinci sınıf Amerikan fahişesiyle yemeğe çıkmıştı. Döndükleri zaman çıkan seslere bakılacak olursa, kadın yetenekliydi de. Normalde Geraci fahişelerle pek çok adamın yattığı gibi, sırf kolay diye yatmazdı, fakat Char'dan çok uzun süredir ayrıydı. Arada birkaç kez o işi yapmış olmasa, Momo'yu işini görürken dinlemek zor olacaktı. Fahişeyle olmak önem verdiğiyle biriyle olmasından daha iyi, diye karar vermişti. Üstelik müdürün odasına kız yollama teklifini reddetmeye devam ederse kaldığı otelde şüphe uyandıracaktı. Amerikalıydı, pek dışarı çıkmıyordu ve yalnızdı. Şu ana kadar üç kez başka bir Amerikalıyla, tek gözü cam olan bir adamla buluşmuştu – bir kez havuzun yanındaki barda, iki kez de odasında. Bir federal ajanla yatmak kadar, onunla yattığının sanılması da kötüydü. Sonunda müdür bir daha önerdiğinde Nick de kabul etmişti. Gelen kızın iri kalçaları ve butları vardı. Temiz, bece-

rikli ve profesyoneldi, artık her hafta gelmeye başlamıştı. Kimseye bir zararı yoktu. Garajda duran bir spor arabayı, motoru iyi durumda kalsın diye arada bir çalıştırmak gibiydi.

Kakalak nihayet bitirince, kadını gönderip grileşmiş ve bol bir don giyip, saçını düzeltmiş ve bir sigara içmek üzere dışarı çıkmıştı.

Geraci seramik bir masada oturuyordu. Bol gabardin pantolonunun kemerinde .38'lik bir silah vardı.

İrkilen Momo Barone soğukkanlı davranmaya çalıştı. "Sakal bıraktın ha?" dedi, kendi yüzüne dokunarak.

Geraci bardağına biraz daha maden suyu koyup bir yudum içti.

"Arkadaş arkadaşa" dedi Momo, "Boka benziyor".

"Nasılsın Kakalak?"

"*Yüce Meryem.* İnsanlar seni öldü sanıyor, biliyor musun?"

"İnsanlar mı?"

"Ya, *insanlar*" dedi Momo. "Öldün mü, hapse mi düştün, onu konuşuyorlar."

"İnsanlar Dino DiMiceli hakkında ne düşünüyor?" dedi Geraci, ifadesiz bir suratla. "Willie Binaggio hakkında ne diyorlar?"

Kakalak sigarasından derin bir nefes çekti. "Sahiden ikisinin de işini gördün mü?"

Geraci bir yudum daha maden suyu içti. Adrenalin sayesinde en küçük bir titreme bile yaşamıyordu.

"Sorduğumu unut" dedi Momo. "Ama şunu sorayım sana. Burada olduğumu nereden bildin? Seni öldürmeyeceğime inanmanın sebebi ne? Burası ne biçim bir yer ki, senin gibi birini odama yolluyorlar, senin gibi ne idüğü belirsiz birini? Ha?"

Geraci gülümsedi. "Belli ki epeyce sorun varmış Kakalak. Otur. Konuşacağız."

Momo çoğu içilmemiş sigarasını balkondan attı ve ayakta durmaya devam etti. "Kafanı gümüş bir tepsi içinde sunmayacağıma nasıl bu kadar emin oluyorsun? Bilirsin, yükselmek için?"

"Sana nedenini söyleyeyim" dedi Geraci. Çünkü eğer Momo Nick'in karşısına çıksaydı, o zaman Michael onu buraya sadakatini sınamak için göndermiş demekti. Fakat Kakalak üç gündür Acapulco'daydı ve Nick Geraci'ye karşı ilk hareketi yapmamıştı. Kakalak bir aksiyon adamıydı. Geraci, tam Acapulco'da değilse de – açık bir

şehirdi ama Hyman Roth'un örgütünden kalanlar için güvenli bir kaleydi ve her gün onu tanıyacak bir sürü insanın kaynaştığı bir yerdi – birkaç kilometre uzaktaki kıyıda, Pie De la Cuesta'da tezgahı kurmuştu. Kakalak bunu bilse herhalde harekete geçmek için üç gün beklemezdi. "Çünkü biz dostuz."

"Güleyim bari. Dost mu? Bok dostuz."

Geraci doğru tahmin etmişti. Momo'yu çocukluğundan beri tanırdı. Onu okumak her zaman böyle kolay olmuştu. Bir *leccaculo* için iyi bir özellikti bu.

"Demek buraya beni öldürmeye geldin ha Nick? Öyle mi?"

"Otursana artık." Geraci çelik bir termostan iki şişe çıkardı. Kakalak dışarıdayken oda servisinden bira istemişti. "Bence söyleyeceklerim hoşuna gidecek. Geri dönüyorum ve sen de bana yardım edeceksin. Aklımda güvenebileceğim birkaç kişi daha var. Her şey yoluna girince de benim *consigliere*'m olacaksın."

"*Consigliere* mi?"

"*Consigliere*."

"Benimle kafa bulmuyorsun değil mi?"

"Kakalak." Aslında Geraci içtendi. Omuzlarını kaldırıp, *Başka ne diyebilirim ki?* anlamında bir hareket yaptı. Kakalak bunu kabullenmiş gibiydi. Yüzünde bir tebessüm oluştu. Ve böylece, Cosimo Barone Nick Geraci'nin cebinde öyle derine inmiş oldu ki, içindeki ipleri yemeye başladı.

"Üstüme bir bornoz filan alabilir miyim?" diye sordu. "Taşaklarım açıkta donuyorum burada."

Geraci de kalkıp Momo'nun kıllı sırtına vurdu. "Önce sen" dedi ve onun arkasından içeri girdi. Kakalak sırtına otelin bornozunu geçirdi. Kaşlarını kaldırarak Nick'e isterse ceplerini kontrol edebileceğini ifade etti. Geraci omuz silkerek kontrol etti. Sonra Kakalak omuz silkip başka türlüsünü beklemediğini anlattı.

Çoğu mucizede olduğu gibi, Geraci'nin balkonda belirmesi de, sadece böyle bir şey beklemeyen biri için mucizeydi. Geraci elbette Michael'in hapisten çıkınca Momo'yu Las Brisas'a göndereceğini biliyordu, çünkü içeri düşüp de çenesini sıkı tutan *herkes*, Aile'nin teşekkürü olarak buraya tatile gönderilirdi. Bu Fredo'nun fikriydi – Las Brisas'ta kalan ünlü insanları ve konukları plaja indiren

pembe cipleri severdi. Aile'de kimse Fredo hakkında konuşmuyordu ama onun gelenek haline getirmiş olduğu şeyler vazgeçilmez kurallar haline gelmişti. Geraci Taxco'dan buraya ilk geldiğinde Acapulco'ya ancak sabahın sekizinde inmiş (kendine saygısı olan hiçbir akıllı insanın kalkıp ortalıkta dolanmayacağı bir vakitte), Las Brisas'taki komilerin şefine Cosimo Barone'nin adı ve tarifi ile birlikte, zahmetine karşılık elli dolar vermişti. Sonra Pie de la Cuesta'daki oteline dönüp kaçınılmaz telefonun gelmesini beklemişti. Telefonun gelmesinden sonra iki gün de Momo'nun onu öldürmeye gelmesini beklemişti. Böyle bir şey olmayınca, yine erken kalkmış ve Momo'nun peşinde dolanıp, yanında tanıdıkları başka biri var mı, veya onu izliyorlar mı diye bakınarak yorucu bir gün geçirmişti. Ortalıkta böyle birileri görünmüyordu. Momo, o fahişeyle birlikte akşam yemeğine çıkınca da, Geraci'nin bütün yapması gereken komilerin şefine bir elli dolar daha toslayıp odaya dalmak olmuştu.

Momo hapisteyken Michael'in sadık *coglione*'si Eddie Paradise'yi *capo*'luğa yükselteceğini tahmin etmek de büyük bir başarı sayılmazdı.

Tekrar balkona dönünce Kakalak bira şişelerini açtı. Şişeleri tokuşturup başlarına diktiler.

Geraci kayıtsız bir tavırla belindeki tabancayı çıkarıp masada önüne, Momo'nun uzanamayacağı bir yere bıraktı. Polislerin kullandığı türden, kısa namlulu bir silahtı.

Kakalak tepki vermedi.

Adamlar karşılıklı bilgi alışverişi yaptılar, konuştuklarının çoğu New York'ta olup bitenlerle ilgiliydi. Nick geçen yıl nasıl hayatta kaldığının girdi çıktılarına değinmedi, Momo da herhangi bir baskı yapmadı.

Kakalak'a göre, Nick'in karısı ve çocukları harika bir şekilde dayanıyordu. Kızlar okullarına gidiyor, iyi notlar alıyorlardı. Momo'yla karısı birkaç gün önce Charlotte'yi ziyarete gitmişlerdi ve görünüşe göre o da başını dik tutuyordu.

Geraci bu konuda da fazla bir şey söylemedi – ailesiyle irtibatını sürdürmesine yardım eden ve onlar hakkında bilgi veren başka kaynakları da vardı. Charlotte kırılma noktasına yaklaşıyordu; evliliğini kurtarmak istiyorsa Nick'in yakın zamanda ona dönmesi la-

zımdı. Büyük kızı Barb kendisiyle konuşmak istemiyordu ve küçük kızı Bev de enkaz halindeydi. Yine de Momo'nun onlara elinden geldiğince göz kulak olduğunu bilmek güzeldi.

Momo tabancaya bakmamak için büyük çaba harcıyormuş gibiydi ama az çok başarıyordu.

"Seni bulmak için Hırsız Tommy'i görevlendirdiler" dedi Momo. "İnanabiliyor musun?"

İşte bu haberdi.

"Yani Tommy Neri'yi mi? Al'ı değil mi?"

"Tommy'yi."

Geraci başını salladı ve bunu düşündü. Hırsız Tommy, Tommy Palumbo olarak doğmuştu. Neri, Al'ın ablası olan annesinin kızlık soyadıydı. Sonra yükselebilmek için dayısının soyadını almıştı (yine de adil olmak gerekirse, yankesicilik gibi ufak tefek suçlardan kendini sıyırmak için de değiştirmişti adını, zaten takma adı da oradan geliyordu). Sing Sing'den Tommy Palumbo (Al bizzat Geraci ile temas kurmuş, o da çocuğu erken salıvermeleri için birkaç ipi çekmişti) olarak ayrılmış ve Nevada'ya giden uçağa Tommy Neri olarak binmişti. Çok kısa sürede de, doğrudan o sıralarda orada *capo* olan Rocco Lampone ile güya patronun hemen altında bulunan (ve böylece de Nick Geraci'ye göre akraba kayırmacılığının en çılgın örneği haline gelen) Fredo Corleone'ye bağlı baş kabadayı haline gelmişti. "Dino ve Willie B., tamam anlayabiliyorum, ama doğrusu Michael senin gibi birini bu işe koşmadıkça beni bulma konusunda nasıl ciddi olabilir?"

Momo önlemeye fırsat bulamadan hafifçe göğsü kabarmıştı; yağcılık sonuçlarını gösteriyordu.

"Seni bu işe koysa ciddi demektir" diye devam etti Geruci, parmaklarıyla da saymaya başlamıştı. "Çifte Tabanca Richie'yi de. Hatta Rosatoslardan birini veya hani şu sendika işlerinde kullandığımız tipleri de anlarım. Ve elbette Al Neri'yi – hatta o zaman iş kritik demektir."

"Muhtemelen Don Corleone de o yüzden Al'ı bu işe koymamış olamaz mı sence? Çaresizmiş gibi görünmek istemez."

"Belki" dedi Geraci. Duraksadı, böylece Momo onu kendisinin duraksattığını düşünecekti. Geraci Momo'yu özlemişti. Bu adamı se-

verdi, sırf etrafında böyle kolay yönetilen biri olması hoşuna gittiği için değil, sade ve basit olduğu için. Kakalak artık .38'liğe bakmamak için açıkça kıvranıyordu. "Ama şu kahrolası *oobatz*" dedi Geraci. "Hırsız Tommy. O daha hâlâ kulaklarının arkasına işiyor. Haklı olduğumu biliyorsun Kakalak. Yanlış anlama dostum, ama sözüme inan: Bu akraba kayırmacılığı bütün hayatımızı gebertecek bir gün."

Bir an için Geraci Momo'nun bunu hakaret olarak kabul edeceğinden korktu, kayırmacılık kavramı ona göre fazla ağır kalacağından değil. Kakalak bu sözü daha önce de iğneleme kabilinden duymuş olmalıydı. Momo köpek gibi hırladı. "Ben sahip olduğum her şeyi bileğimin hakkıyla elde ettim, tamam mı?"

"Biliyorum. Bu doğru. Yanlış anlama dedim ya."

"Büyükbaşlar başka türlü mü sanki? Yöneticiler, senatörler, kim varsa. Hatta başkanlar bile. Yarısı bulunduğu yere akrabaları sayesinde gelmiştir."

"İnan bana, yarıdan fazladır" dedi Geraci. "Bunda yanlış bir şey yok, kendi kendini dengeler. Bir nedene dayanıyor, şampiyon bir atın oğlu da şampiyon olabilir. Tommy hakkında da iyi şeyler duydum, ona da bir sözüm yok. Benim demek istediğim, Michael'in Tommy'i bu işe koymasının nedeni seni temin ederim ki Al'ın o çocuğa bir şans verilsin diye zorlamasıdır. Amcan da senin için aynı şeyi istemez miydi Kakalak? Michael'in hiç umursamayacağını sana söyleyebilirim. Ve Eddie Paradise: Sırf sen hapistesin diye Michael'in onu seçmesi gerekmezdi. Bildiğim her Aile'nin bir süre Lewisburg, Atlanta veya Sing Sing'de kalmış bir *caporegime*'si olmuştur. Eddie seçildi, çünkü Rocco Lampone'nin kayınbiraderiydi ve sen *seçilmedin* çünkü yaşadığı sürece Michael amcan Sally'e kin gütmeyi sürdürecek."

Momo başını salladı, derin düşüncelere dalmıştı şimdi.

Geraci, ektiği tohumların biraz daha derine yerleşmesine izin vermek üzere durakladı. Sonra, "Tommy'e dönecek olursak" diye devam etti. "Eğer Michael bu iyilik yapma merakını yenebilseydi benim peşime kendi ekibimden, benim nasıl düşündüğümü bilen ve bunu bana karşı kullanacak birini yollaması gerekirdi."

"Hâlâ benim buraya seninle işleri halletmek için geldiğimi sanıyorsun, değil mi?"

Geraci ona dikkatle baktı ve cevap vermedi.

Momo içini çekip iki bira daha açtı. "İnsan ne olduğunu kanıtlamak için çok uğraşır, ama ne olmadığını kanıtlamak? Olacak şey değil, bilirsin."

Geraci gülümsedi. Bu deyişi Momo'nun amcasından da duymuştu. "Biliyorum."

Kakalak gereksiz yere miğfer gibi duran sert saçlarını düzeltti. "Peki nasıl dönüyorsun? Bunu nasıl başaracağız?"

Sinirli hareketi de iyiye işaretti. Riski bildiğini ama yine de Nick'le birlikte olduğunu gösteriyordu. Orada durumu geçiştirip, Michael'in safına geri dönmeyi düşünen biri, soğukkanlı görünmeye çalışırdı. Momo öyle yapmıyordu. Tıpkı insanın gözlerinin kendisine ihanet etmesi gibi, tabancaya da ok gibi bakışlar fırlatır, Nick'in onu kullanıp kullanmayacağını, ya da kendisinin kapıp Geraci'yi haklayarak büyük kahraman olma ihtimalini merak ederdi. Ama Momo silahın orada olduğunu bile unutmuş gibiydi.

Geraci birasını bitirdi. "Saklanmaktan kurtulabilmemin" diye söze başladı, "Hayatıma geri dönebilmemin ve her şey normalmiş gibi davranabilmemin tek yolu *capo* olarak dönmek değil, ki o zaten mümkün de değil, her şeyin patronu olarak dönmem".

Yeraltında olduğu süre içinde başka yararlı müttefikler de edinmiş olduğunu anlattı. Kim olduklarını tam olarak söylemedi – Tramontilerle yaptığı görüşmeleri açıklamanın zamanı değildi – ama Momo'nun, Küba fiyaskosuna karışmış başka bir Aile ile görüştüğünü anlamasına yetecek kadar bilgi verdi. Momo da o operasyonda görev yapmıştı – kendine Ike Rosen diyen göz bantlı adamı tanıyordu – ama New Jersey'deki o yürüyüş talimlerinde, hedef çalışmalarında ve kafatası celselerinde bulunmamıştı çünkü o sıra kodesteydi. Dışarıdan gelecek yardımla ilgili ayrıntılar bekleyebilirdi. Ama hemen şimdi ihtiyacı olan şey, Corleone Ailesi içinde daha fazla müttefik sağlamaktı. Bu güç bir iş olabilirdi, ama mümkündü.

Kakalak büyük bir hevesle kafasını salladı, gören bir serveti almayı kabul ettiğini sanırdı. Sıradan askerler ve üyeler, her zaman Geraci'yi Michael Corleone'den çok severdi. Geraci sokaklardan başlayarak yükselmişti. Kazandığı her kuruşu, her aşamayı, her rütbeyi hakketmişti. Artı, onlardan biriydi. Onlarla içer, boks maçına veya gece

kulübüne giderdi. Michael ise çoğu zaman kendi içine ve küçük çevresine kapanırdı. Şimdi de mükemmel beyaz kalelerinde yaşıyorlardı. Geraci yetişkin hayatını sosyal kulüplerde ve kumar oynanan arka odalarda geçirirdi. Michael o pedikürlü zarif ayağını o tür bir yere zor atardı. Geraci'nin de bir diploması ve yarım hukuk eğitimi vardı ama, sokaklarda, havalı üniversite çocukları diye güven duyulmayan kişiler, o tepeden bakan tavırlarıyla Michael ile Hagen'di. Geraci'nin gece okulundaki hukuk eğitimine kenara koyduğu başka bir silah gözüyle bakılırdı. Mesela Geraci'nin, Aile'nin yasal bir işi iflas ettirmek için iflas kanunlarını (kundaklama yerine) kullanması fikri, sokaktaki adamlara incelikli bir dalavere olarak görünmüş ve bu tür kurnazlıklar böyle yaygın bir saygı görmesine yol açmıştı. Oysa gerçek bir avukat olan Tom Hagen, evrak çantasıyla işe yaramaz Alman İrlanda karışımı bir süs gibi görülürdü. Bütün bunlar Geraci'ye belli avantajlar kazandırmıştı ama aynı adamların Michael'in Baba'sı olduğu Corleone Ailesi'ne sadakat yemini etmiş oldukları da bir gerçekti ve çoğuna da kendi iyilikleri için bu sadakatin hayatın bir gerçeği olduğu, hayatlarının buna bağlı olduğu öğretilmişti.

Corleone Ailesi'nin tüm fertleri ve üyeleri korku ve saygının sevgiden daha önemli olduğunu bilirdi. Michael Corleone basamakları teker teker tırmanarak yükselmemişti ama adamlarının saygısını fazlasıyla kazanmıştı. Geraci çıplak elle adam öldürmüş, kendi ölüm fermanından bir değil iki kez (şimdiye kadar) kurtulmayı başarmıştı, fakat yine de örgüt içinde daha fazla korku salan kişi Michael'di. Kimse kendi öz ağabeyini (hem de sevdiği halde) önemsiz, garip bir sadakatsizlik yüzünden öldürttüğüne dair söylentilere kuşkuyla bakmıyordu. Michael ve Hagen muhtemelen son başkanlık seçimine de hile karıştırmışlardı ve bu olayın büyüklüğü en korkusuzların bile yüreğine dehşet salıyordu. Michael'in savaş sırasında Japonlara uyguladığı vahşetle ya da Sicilya'da sürgündeyken oranın bazı güçlü Mafiosi'lerine yaptıklarına dair söylentilere inanan daha azdı. Yine de hikayeler anlatılıyordu. Her anlatışta da efsane büyüyordu.

Geraci, Momo Barone'ye, "Michael Corleone'nin insan olanı ölse bile" diye açıkladı, "Efsane olan Michael Corleone'nin – bir hayalet olarak, aslında var olmayan bir şey olarak – yaşamaya devam etmesi riski var".

Kakalak her kelimeyi yutar gibi dinliyordu. Niyeti azıcık kötü olan biri .38'liğin varlığını bu kadar unutamazdı.

Geraci, "Belki şimdi orada gerçek dostlarım var" dedi, "Tepede bir değişiklik yapma işini halledebilirler". Michael Corleone ile Tom Hagen'in öldürülmesini kastediyordu. "Ama bu değişikliğin benim geri dönüşümü sağlayabilmesi için içeride daha fazla adama ihtiyacım var – sadece birkaç kişi yeterli, fazlasını kontrol etmek güç olur. Bushwick işinde kullandığımız o ekip ne durumda?"

"Don onları Nobilio'ya bağladı şimdi."

Geraci başını salladı. Sicilya'daki iş anlaşmaları uyuşturucu ticaretinin dışına taşıp, Sicilyalılardan ihracat yapmasını da sağlamıştı. Bunların çoğu sivildi. Geraci onların vatandaşlık yolunu tıkayan kayaları yerinden oynatmıştı ve sürü halinde geliyorlardı. Cleveland ve Chicago'daki bağlantılarını kullanarak pek çoğunun Büyük Göller bölgesindeki restoranlarda iş bulup yerleşmelerini sağlamış ve bunun için asla ücret talep etmemiş, hep iyilik olarak yapmıştı. Genellikle işle birlikte birkaç aylığına, kendi ayakları üstünde durmaya başlayana kadar bedavaya oturacakları evler de verilmişti. Fakat Geraci Sicilyalılardan birkaç tanesine New York'ta işlerin nasıl yürüdüğünü de öğretmişti. Çabuk öğreniyorlardı. Aslında artık Momo ile aynı yönetim altında olmamaları daha iyiydi. Geraci "Knickerbrocker'deki tütün dükkanını hâlâ ofis olarak kullanıyorlar mı?" diye sordu.

"Son duyduğumda öyleydi. O adamları fazla görmüyorum."

"Bu değişmek üzere" dedi Nick. "Sanırım onların arasında kullanabileceğimiz birkaç adam var."

"Şu Renzo denen adam" dedi Momo, belli ki bu düşünce onu heyecanlandırmıştı.

"İlginç" dedi Geraci. "Nasıl tahmin ettin?"

Momo dinamik bir şekilde nedenlerini anlattı – üstelik nedenleri gerçekçiydi. Renzo Sacripante, Geraci ile aynı kumaştan dokunmuştu: Yumrukları güçlüydü, kendi yolunu kendi açmıştı ve çok iyi kazanç sağlıyordu; altındaki adam onu seviyor, üstündekiler ondan çekiniyordu ve Michael Corleone'nin çeşitli ufak tefek saldırılarından, aslında kendi önemini artırarak kurtulmayı başarmıştı. Aslında şu anda önemli olan seçim değildi, ama belli ki Momo bu işte aktif olarak rol almaya istekliydi.

"Hepsi de iyi noktalar" dedi Geraci Kakalak'a. "Yani belki o ve birkaç kişi daha. Ne olursa olsun, burada kilit mevzu, içerideki adamlarla yapılacak iş, Michael ile Tom Hagen'i zayıflatmak ve gözden düşürmek. Aksi halde, bazı şeyler olsa ve yönetimi ele geçirsek bile gerçekten güç sahibi olamayız." Momo, Geraci'nin her *biz* deyişinde kendinden geçiyordu. "Zayıf bir patron olurum" dedi Geraci, "Sürekli arkamı kollamam, Aziz Michael'i kim özlüyor diye adamları kontrol etmem gerekir. İnan bana öbür New York Aileleri hemen kan kokusuna üşüşürler ve avantajı ele geçirirler."

"Zayıflatmak ve gözden düşürmek, ama nasıl?" Momo silaha pek bakmıyordu.

Geraci sürecin zaten gayet güzel bir şekilde başlamış olduğunu izah etti. Kendisinin yakalanmayışı doğru yönde atılmış bir adım olmuştu. Sürgündeyken yönetmeyi becerdiği ufak tefek karışıklıklar da başka bir adımdı (bunların çoğu uydurmaydı, ama Geraci babasından ve New Orleans'taki yeni kontaklarından bir şeyler duyuyordu). Nevada Şans Oyunları Komisyonu'nun açıktan açığa Johnny Fontane'nin peşine düşüşü, Michael Corleone'nin tekrar tekrar "Organize suç bağlantısı" olarak gösterilmesi aslında büyük bir şanstı ama ne olursa olsun Geraci'nin işine yarayacaktı.

Yine de şu ana kadar yapılanlar sadece başlangıçtı Geraci'ye göre. Başka şeyler de vardı. Ve sonuçta sadık askeriyle o balkonda oturup Michael Corleone'yi parçalara ayıracak küçüklü büyüklü yöntemler üzerine tartıştılar. Corleone yönetimine sadık olanları, Michael'e olan güvenlerini kaybetmeye ve gerçeği, yani, asıl Michael'in Nick'e ihanet etmiş olduğunu kabullenmeye sevk edecek skandallar ve aleni çuvallamalar düşündüler. İlaveten, öteki Ailelerin, özellikle de New York Ailelerinin patronları da, Nick Geraci ile iş yapmanın, hem şimdi hem de gelecekte (güçsüz hale gelmiş ve hata üstüne hata yapan) Michael Corleone ile iş yapmaktan daha iyi olacağını görmeliydi. Ancak ve ancak ondan sonra bir sonraki adım atılabilirdi.

"İntikam" dedi Momo.

Machiavelli, bir prensin, sevilmiyorsa dahi, en azından kendisinden nefret edilmesine yol açacak bir tutumdan kaçınması gerektiğini yazmıştı.

"Belki" dedi Geraci. Sonunda .38'liğe uzandı ve alıp tekrar kemerine yerleştirdi. Momo tepki vermedi. Silahın ispatlayabileceği bir şey kalmamıştı, şimdilik. "Ama benim oturduğum yerden" dedi Geraci, "*Adalet* demek daha doğru görünüyor".

BROOKLYN'E DÖNÜŞÜNDEN sonraki haftalarda Cosimo Barone, birkaç ufak tefek şeyin harekete geçirilmesine yardım etmişti – buna Bushwick'teki tiplerden ikisiyle yaptığı sinir bozucu toplantı da dahildi – ama Judy Buchanan'ın ölümü ve bunun nasıl kullanılacağı meselesi daha büyük işlerdi. Şu anda kapıyı çalan fırsatın sesi üç bin kilometre öteden duyulacak kadar yüksekti.

Geraci, "Bazı şeyleri halletmen lazım dostum" dedi, "Ve de hemen".

Kakalak, Nick Geraci'nin talimatlarını yıllardır yaptığı gibi büyük bir sadakatle, konsantre olmak için gözlerini kapamış, söylenenleri harfi harfine yerine getirmeye hazır olarak dinledi. Yine Geraci'den emir almaya başlamak hoşuna gidiyordu. Kakalak'a asıl olması gereken yerde olduğunu hissettiriyordu, başka bir kadınla olduktan sonra kendi tatlı karısına dönmek gibiydi biraz.

Telefonu kapamasından birkaç saniye sonra dedektif yeniden aradı. Şu anda öldürülen kadının evinin önündeydi. "Ortalıkta polisler görünüyor" dedi.

"Dedektifler mi?"

"Öyle görünmüyor. Henüz değil."

"Ne yaparsan yap olayı kendi şovun haline getir" dedi Momo. "Nasıl yapacağın umurumda değil. İpuçlarının nereyi göstermesi gerektiğini söylememe lüzum yol değil mi? Aşk çocuğunu oradaymış gibi göstermen filan gerekmiyor. Sadece bunun bir kontrat işi olduğunu göster ve hiçbir şeyi şansa bırakma, tamam mı?"

"Kontrat işi mi? Ciddi olamazsın."

Bu bile Geraci'nin anında düşündüğü bir olasılıktı, oysa Momo'nun dünyada aklına gelmezdi. İki özel dedektifin kaçtığını görenler olsa bile, cinayet Hagen'e bağlanabilirdi. Olay Hagen'i mahkemeye çıkartırsa iyiydi. Çıkartmazsa yine iyiydi. Kamuoyunun gözünde uygunsuz metresinin kafasını uçurtmak için kiralık katil tutan

biri olmakla suçlanmak yine de canını yakacaktı.

"Yargıç kadar ciddiyim" dedi Momo.

"Bak" dedi dedektif. "Düşünüyordum. Tecrübeyle biliyorum ki, ne zaman bir kız öldürülse *yattığı* kişi *otomatik* olarak şüpheli haline gelir. Seni temin ederim ki ben *karışmasam* da buradaki pislik senin istediğin yolda ilerleyecek. Demek istediğim, üstüme vazife olmayan bir işin ortasında yakalanmak istemiyorum."

Belli ki, uygun araştırmacıyı buldu diye bir yemek torbası dolusu parayı alırken öyle düşünmüyordu.

"Senin ne istediğin umurumda bile değil." Kakalak dedektifi iki kere gömülmesine yetecek kadar çamura bulamıştı zaten ve bunu ikisi de biliyordu. "Oraya git, hemen. Bulman gerekeni bulunca, ki bunu çabucak yapacağından eminim, sorguya çekmek için şüphelinin bulunduğu adresi vereceğim. Bunu bir saat içinde yapsan iyi olur. Sana tavsiyem bir filo dolusu arabayı, ışıkları yanıp söner vaziyette ve cehennem kadar gürültü çıkartarak göndermen. Tamam mı? Sırf, hani ne derler, emniyet için. Herkesin emniyeti için."

Kakalak telefonu kapattı ve bir bardak su almak üzere aşağı indi. Suyunu içerken gözlerini kapatıp, hayalinde polisler geldiğinde Eddie Paradise'nin yüzünde belirecek ifadeyi canlandırdı. Eddie'nin bütün o *pezzonovanti* önündeki şansı mahvolacaktı. Utanacaktı. Güçsüz kalacaktı. Kendini Tanrı'nın hançeri sanan o küçük penis yıkılacaktı.

Momo gözlerini açtı.

Eddie'nin 2. Dünya Savaşı posterlerinden, hani o güzel memeli kadının kırmızı zarları gösterdiği posterin önünde durmuştu. LÜTFEN HAYATINIZLA KUMAR OYNAMAYIN! SÖYLEDİKLERİNİZE DİKKAT EDİN. İlk kez poster gözüne koca bir şaka gibi göründü. O güzel memeli fahişe de öyle. Şuna bakın, diye düşündü. Zarın üstünde yılan gözleri, fahişede yatak odası gözleri. Kakalak kadının sarkmış düz dudaklarına parmağını uzattı. Porselen beyazlığındaki küçük yüzüne karşı, güneşten yanmış bedeni adeta siyah görünüyordu. Kadına göz kırptı. "Şşşt" dedi.

Sonra gülerek, havai fişek gösterisinin kalanının tadını çıkarmak üzere çatıya çıktı.

17. BÖLÜM

Judy Buchanan cinayeti ülke gündemine oturdu. Başlı başına bir sirke dönüşen o cinayet davalarından biri oldu – kendiliğinden öyle olmuş gibiydi. Bu tür davaların tüm özelliklerini taşıyordu. Evlilik dışı cinsellik vardı. Bunu bir sahne olarak kullanan hırslı politikacılar vardı. Pek çok kişinin suçlu olduğuna inandığı ama her nasılsa özgür kalmayı başaran bir sosyopat da işin içindeydi. Ve hepsinden önemlisi, kurban göz alıcı bir sarışındı (sarışınlığın boya olmasının konuyla ilgisi yoktu) ve kitlelerin kendi önyargılarını, ikiyüzlülüklerini ve korkularını yansıtabilecekleri, bilinmez bir nedenle cezalandırılmıştı.

Judy Buchanan'ın apartmanının önünde, kiralık katilinin durduğu tahmin edilen yerde, hemen hemen her zaman bir kalabalık bulunuyor, etraf çiçeklerle dolup taşıyordu. (Zemin kattaki ihtiyar çiçekçi her gece paralarını sayarken, *konum, konum, konum* diye mırıldanıyordu.) Azimli Protestan rahipleri de düzenli olarak gömlekleriyle gelip, günaha karşı savaşmak için bağıra çağıra konuşmalar yapıyordu. Fakat kaldırımda birikenlerin çoğu birbirleriyle kucaklaşmak ve ikinci sınıf bir oyuna yakışacak timsah gözyaşları dökmek üzere geliyordu. Bu insanlar, çoğu zaman artık ünlü olan Judy Buchanan'ın vesikalık fotoğrafının bulunduğu ucuza basılmış posterler (New York'ta hediyelik eşya tezgahlarında satılıyordu) sallıyorlardı. Resim on yıllıktı ve kadının kısa, verimsiz aktrislik döneminden kalmaydı. Amerikalıların çoğu bu durumun ironisini – gü-

zelim başı havaya uçmuş bir kadının baş resminin ellerde dolaşmasını – görmez gibiydi, belki genel durumun ironisini de aynı şekilde görmüyorlardı. Yas tutanlar ve aylaklar, giderek, bilinmeyen kişilerce New York Polis Teşkilatı'na, FBI'ya, Adalet Bakanlığı'na ve magazin gazeteleri de dahil epeyce gazeteye gönderilen gözaltı fotoğraflarından birini sallamaya başlamışlardı. Fotoğrafta son derece şık, ısmarlama dikilmiş bir pantolon ceket takım giymiş olan Judy Buchanan, Milwaukee'deki tren istasyonunda görünüyordu – yalnızdı ve pek çok kişinin düşüncesine göre tuzağa düşürülmüştü – ve bu en popüler seçim olmaya başlamıştı. Hatta bir süre, birileri kadının zeka geriliği olan oğlu Philip'in fotoğraflarını bile ortaya yaymıştı. Çocukcağız, ebeveynlerinin feci ölümlerine ve kendi sıkıntılarına rağmen kameraya gülümseyebilmeyi her zaman becerebilmiş gibi görünüyordu.

Tom Hagen'in yaşadığı binanın dışına Al Neri üniformalı özel koruma memurları yerleştirmişti – hepsi de ya teşkilattan ayrılmış ya da emekli olmuş polislerdi. Buna rağmen, çoğu zaman çıkmaz sokağı hem basından, hem halktan bir meraklı kalabalığı dolduruyordu. Kilometrelerce televizyon filmi çekiliyor, neredeyse renkli camlı siyah arabaların binanın yer altı garajından çıkıp, hadise çıkarmadan gidişi bile tüm ayrıntısıyla gösteriliyordu. Hatta sabahın köründe Neri işlerini halletmek üzere dışarı çıkarken bile, binanın üst katlarına bakıp birbirlerine gösteren bir takım palyaçolar orada oluyordu.

Dava aylarca sürdü, dünyanın parası harcandı, önemsiz tanıklara servetler ödendi, gazete ve dergiler bol bol satış yaptı, kitap anlaşmaları oldu, televizyon reytingleri arttı ve berberlere, güzellik salonlarına tartışılacak konu çıktı. Bütün bunlar henüz tek bir tutuklama bile yapılmamış bir dava içindi.

SORGU İÇİN ilk götürüldüğünde, tabii ki Tom Hagen avukatı gelene kadar hiçbir şey söylemedi. Tuttuğu avukat Sid Klein'di. Komünizm karşıtı soruşturmalarda kongre danışmanlığı rolüyle ün kazanmıştı. Hagen yıllardır onun çalışmalarına hayrandı ve bir gün lazım olur diye kadroya katmıştı. Çok ilgi uyandıran davalarda ondan

daha gaddar, daha hararetli, daha rahat biri hiçbir yerde bulunamazdı. Güya Mafya ile bağlantısı olanları savunmak Sid Klein'in özelliklerinden biriydi. Barzini Ailesi ile Tattaglia Ailesi de – Tom Hagen'i örnek alıp – ona vekalet vermişti.

Polisin elinde fazla bir şey yok gibiydi. Olay yerinde buldukları .22 kalibrelik Ruger'den bir şey çıkarmaya çalışıyorlardı sanki. Olay sırasında üç kez ateşlenmiş ve birisi tabancayı silmişti. Dedektiflerden biri, "Silahın Richard Antony Nobilio Jr. adında eski bir sabıkalıya ait olduğunu gösteren kanıtlarımız var" dedi. Richie, federal uyuşturucu yasalarını ihlal etmekten ötürü bir süre Lewisburg'da kalmıştı.

Klein, "Bu cinayet silahı mı?" diye sordu.

"Bu noktada, emin değiliz."

Bunun *hayır* demek olduğunu Klein de Hagen de anında anlamıştı.

"Bay Nobilio tanıdığınız biri, öyle değil mi?"

Hagen ile Sid Klein fısıldaştılar ve Klein soruya cevap vermesine izin verdi.

"Evet. Bay Nobilio için bazı yasal işler yaptım – bu arada, kendisi topluma olan borcunu ödemiştir ve kilisede org çalar. Bazı yatırımlarına ortağım. Ve tabanca konusunda sanırım size biraz zaman kazandırabilirim. Bayan Buchanan kendini korumak için bir silah istemişti – benim de görev aldığım bazı işlerin kuryeliğini yaptığı için çok fazla seyahat ediyordu. Ben silahlardan hiç anlamam, o yüzden onun bu isteğini sevgili dostum Richard Nobilio'ya ilettim, kendisi ateşli silahlar konusunda uzman sayılır. Bugün ona uğrayıp yardımcı olacaktı. Bulduğunuz silahın Bayan Buchanan'a aldığı silah olup olmadığını bilmiyorum, fakat onun nispeten küçük bir şey, bir hanımın elinde tutabileceği bir şey istediğini düşündüğünü biliyorum. .22'lik bir tabanca da öyle bir şeydir, değil mi?"

"Kadının güvenliğini ciddi olarak düşünen hiçbir erkek ona tutup da .22'lik bir tabanca vermez."

Hagen, *doğru*, diye düşündü. Cevap vermeye başlayacaktı ki Klein susturdu.

"Soruları alalım dedektif" dedi Klein. "Yorumları değil."

"Pekala, soru olsun." Dudak büktü. "Bay Nobilio'nun Bayan

Buchanan'a zarar vermek için herhangi bir sebebi var mıydı?"

"Hiç yoktu" dedi Hagen.

Sid Klein güldü. "Size işinizi nasıl yapacağınızı öğretmem gerekmez beyler, ve bunun için de teşekkür ederim. Gerçekten. Aslında benim babam da polisti, belki bilirsiniz, hem de o dönemdeki pek az Musevi polisten biriydi, belki bunu da bilirsiniz. Her neyse, eğer o silah Bay Nobilio'ya aitse, bu size bir şey anlatmıyor mu? Kolayca izi sürülebilecek bir silahı kim cinayet yerinde bırakır? O tabancanın orada bulunması sizce de Bay Nobilio'yu şüpheli durumundan *çıkarmıyor* mu? Dolayısıyla da ortağı Bay Hagen'i? Bence, bunun ya sonradan oraya konmuş ya da hileli bir kanıt olduğunu, veya ikisinin birden doğru olduğunu rahatça söyleyebiliriz."

"Hileli *kanıt* mı?" dedi dedektiflerden biri. "Yüce İsa. Daha oyunun bu aşamasında ucuz avukat oyunları."

"*Ucuz* mu?" dedi Klein. Uzun bir aradan sonra tek kaşını kaldırdı. Sanki otomatik olarak yapılmış bir hareket gibiydi. "Bay Hagen'in faturamı alınca ucuz olduğum konusunda sizinle aynı fikirde olacağını sanmıyorum" dedi. "Ve ülkedeki kanunların *avukat oyunları* olmadığını size hatırlatmama da gerek yok."

Klein bir siniri germişti, dedektifi Yahudi karşıtı olmakla suçlar gibiydi. Bu koşullar altında bile Sid Klein'in çalışma tarzını izlemek Hagen için bir zevk oluyordu.

Başka bir dedektif konuşmaya başladı ama Klein onun sözünü kesip ilk dedektife döndü.

"Muhtemelen bu hanımın silahıydı, değil mi? Nasıl olur da kendi parmak izlerini silebilir? Katil buna ne diye zahmet etsin?"

"Bilemem" dedi dedektif, belli ki bir hareket sahası açmaya çalışıyordu. "Siz bana söyleyin."

Klein avuçlarını kaldırdı. "Söyleyemem! Benim bütün anlatmaya çalıştığım, bunların ilginç sorular olduğu. Bence spekülasyon yapmak anlamsız."

Görüşme sona erince polis Hagen'i bıraktı, ama yeni bir haber çıkana kadar New York'un beş bölgesi dışına çıkmaması istendi. Tom, Klein'e baktı, o da gözlerini kapatıp çok hafifçe başını salladı. Mücadele bekleyebilirdi.

Bir gazeteci yığını onları bekliyordu. "Bay Hagen!" diye bağır-

dı biri. "Masum bir insan ne diye Sid Klein'i tutar?"

Hagen cevap verecekti ama Klein – bir beysbol oyuncusu gibi – ileri fırlayıp, soruya karşılık verdi. "Şurası üzücü bir gerçek ki" dedi, "Bu zalim ve berbat dünyada ancak küçük çocuklar masumdur. Masum yetişkin diye bir şey yoktur. Bu bir çelişkidir. Bununla birlikte, suçlu olmayan insanlar çeşitli meseleler için beni tutar ve kongre üyesi Bay Hagen'in de onların arasında bulunduğunu açıklamaktan mutluyum." Hagen, çiftliği nükleer deneme alanına yakın olup kanserden ölen birinin yerine sadece altı aydan kısa bir süreliğine Nevada'nın kongre temsilciliğini yapmıştı. Sid Klein'in bu sıfatı kullanması hesaplı bir davranıştı. Aldığı her nefes hesaplı gibiydi. Beklenti yüklü duraklamaları, jestleri, hatta göz kırpmaları bile cidden canlıya benzeyen bir robot gibi görünmesine yol açıyordu. "Kongre üyesi Hagen sadece yetkililere yardımcı olmak üzere buraya gelmiştir" diye devam etti. "Bu nefret uyandıran suçu işleyenlerin biran önce adalet karşısına çıkarılmasını umuyoruz. Bilebileceğiniz gibi, Bayan Buchanan, Kongre üyesi Hagen'in yönetim kurulunda olduğu şirketin değerli bir çalışanıydı ve yeri doldurulamayacaktır. Ailesinin duygularını paylaşıyoruz, kalplerimiz onlarla birlikte." Klein gereksiz yere başını öne eğdi. "Beyler."

Al Neri – polislik yaptığı zamanlardan beri bu kadar çok polisin arasında bulunmamıştı – omuzlarını bir futbol oyuncusu gibi dikleştirdi ve onları bekleyen arabaya doğru yol açtı. Hızla uzaklaştılar.

Hagen hiç pişmanlık göstermemişti.

Ne diye gösterecekti ki? Cinayetle en küçük bir ilgisi yoktu. Ve artık ne yapabilirdi? Hiçbir şey. Sadece yetişkin yaşamının yarısında yaptığı şeyi yapabilirdi: Hasar kontrolü (öteki yarısı da müzakere ile geçmişti). Hagen çeşitli konularda, belli düzeyde bir pişmanlık duyuyordu – kendisi aksine inansa da, kalpsiz biri değildi – ama bu sadece kendisini ilgilendirirdi.

Kimse bir şey söylemedi. Araba Klein'in binasının önünde durunca, Klein Hagen'in dizine vurdu ve dışarı çıktı. Hagen de teşekkür anlamında başını salladı.

Neri arkaya Hagen'in yanına geçti ve Hagen konuştuklarını şoför duymasın diye aradaki camı kaldırdı. Araç bir limuzin değildi ama Neri limuzin gibi yaptırtmıştı. Tabii ki zırhlıydı da. Daha önce

Momo Barone'nin Bergen Caddesi'ndeki işlerinde de kullanılan araç, şimdi yalnızca bu tür yasal işlerde kullanılmaktaydı.

Hagen, "Ne kadar kötüydü" diye sordu, "Ben gittikten sonrası?"

Neri alt dudağını uzattı. "O kadar kötü değildi."

Tom bunu, *çok kötüydü*, olarak yorumladı. "Polisler bir şey ..."

"Yok. Seninle birlikte onlar da çıktı. Mike biraz daha iş yapmak ve olayları toparlamak için uğraşmış ama anladığım kadarıyla öteki tiplerin hepsi fazla heyecanlanmış ve güvenlikle ilgili endişelere kapılmışlar. Ondan sonra da çoğu gitti zaten. Bir şey kaçırmadın inan bana. Sadece patronun Eddie Paradise'yi bir kenara çekip bir sürü yeni serserinin arasında sessizce haklamasını göremedin."

Hagen başını salladı.

Eve kadar sessizce devam ettiler.

O ölmüştü. Böyle bir şey mümkün değilmiş gibiydi. Gitmişti. Daha bu öğleden sonra en az iki kez ölüm korkusundan söz etmişti ve o yüzden de nefes kesecek kadar canlı görünüyordu. Tom bu konuyu düşünemiyordu. Onu düşünemiyordu. Artık ölmüş olan Judy Buchanan'ı aklına getiremiyordu. Öldürülmüş olan.

Gözlerini yumup derin bir nefes aldı ve odaklanmaya çalıştı.

Tom Hagen'in en büyük korkusu cinayetten hüküm giymek değildi o anda. Kendi lehine çok şey vardı, ilgisi olmayan bir suçtan ötürü başına bir şey gelmesini önleyecek çok ip vardı çekebileceği, ya da çektirebileceği. Şu anda en büyük korkusu bu cinayetin Theresa ile bir ilgisi olmasıydı. Bir şekilde onun yaptırmış olması.

Her olayda bazı çirkin şeyler gün ışığına çıkardı. Bu olayda ortaya çıkanlar ne ve ne kadar olacaktı? Hâlâ belirsizdi ve bir süre daha öyle kalabilirdi. Belli ki Tom'un karısıyla uzun ve zor bir konuşma yapması gerekecekti. Belli ki Michael ile de konuşması lazımdı.

Binaya girip Al ile birlikte asansöre binince Tom hiç duraksamadı.

"Çatı katına" dedi.

Al başını salladı.

Bizim meselelerimiz karından, çocuklarından ve hatta annenden bile önce gelmelidir. Tom Hagen asla yemin etmezdi ama onları bilirdi. Kimse de o yeminlere ondan daha sadık olamazdı.

"Polislere kimin haber uçurduğu konusunda bir şey biliyor mu-

yuz?" diye sordu Tom. "Benim nerede olduğumu nasıl öğrenmişler?"

Neri başını salladı. "Biri elini açmadıkça öğreneceğimizi sanmıyorum."

"Tahminin ne?" dedi Tom.

"Çok fazla ihtimal var" dedi Al. "İlk tahminim polis olmasıydı. Teşkilatta cinayet işlenmedikçe, özellikle de beyaz bir kadın öldürülmedikçe başını başka yöne çevirecek çok adam var. Eğer polisse herhalde kim olduğunu asla öğrenemeyiz ve asla misilleme yapamayız. Ama sonra oradaki insanları düşünmeye başladım, en az kırk kişi saydım. Kim bilir bu gece nerede olacaklarını kimlere söylemişlerdir? Çeşitli Ailelerden kaç tane üst düzey adam toplantının nerede ve ne zaman yapılacağını biliyordur? Bunların kaç tanesi Michael'e, sana veya tüm örgüte diş biler, başımıza Cuenolarınkine benzer bir iş gelmesini ister? Bizden biri olması ihtimalini de bir kenara bırakmıyorum. Ve evet, bir *disgraziato* da olabilir – burada Nick Geraci'yi kastediyordu – hoş, bana sorarsan, o köpek zaten çok fazla kredi kazanmış durumda."

"Ama tek bir tahminde bulunacak olsan?" dedi Tom.

"Polis derim" dedi eski polis omuz silkerek. "Ve kim olduğunu asla bilemeyiz."

Asansör kapıları açıldı.

Saat neredeyse sabahın üçü olmuştu ama Michael'in dairesindeki ışıklar hâlâ yanıyordu.

TOM, THERESA'YA ailesine zarar vermek isteyecek pek çok kişi olduğunu ama bunu başaramayacaklarını söyledi.

Yatak odalarında, kilitli kapının ardındaydılar.

Theresa, Tom'un gözünün önünde ağlayıp hıçkırarak dağılmıştı. Güçlü bir kadındı ve onu düşürdüğü bu durumu izlemek Tom'a zor gelmişti.

Karısını kaldırınca, kadın suratına tükürüp kötü bir laf söyledi. Hiper vantilasyonun eşiğindeydi.

Gözlerindeki ifade Theresa değildi. İnsan bile değildi neredeyse. Yaralı ve tehlikeli bir hayvanın bakışıydı.

Tom tepki vermemek için kendini tuttu. Karısının öfkesini taşa dönüşerek göğüsledi.

Aslında rahatlamıştı.

Karısının gösterdiği reaksiyon, bu olayla bir ilgisinin olmadığını ortaya koyuyordu. Bir cinayete karışmış olsa asla böyle saf bir öfke sergileyemezdi.

Tom, Theresa'ya suçlamaların her birinin yalan olduğunu söyledi.

Kadının yüzünde bir umut ışığı yandı. Ama sonra kocasına bir tokat atıp kendisini yalnız bırakmasını söyledi. Tom onun kendini toplayacağı, her şeyin düzeleceği iyimserliği içinde söyleneni yaptı.

Tabii ki suçlamaların hepsi yalan değildi. Sadece cinayetle ilgili olanlar öyleydi. Bu, kısa zamanda pişman olacağı mübalağalı bir ifade olmuştu. O anda söylediklerden çok karısının tepkilerine önem veriyordu.

Hem Judy Buchanan'ın öldürüldüğü dairede, hem de Las Vegas'taki evinde Hagen'in bol bol parmak izi ortaya çıktı. Bu kötü görünüyordu ama dava açısından bir şey ifade etmezdi. İnsanların kafasındaki mahkemede insan zinadan ve dolayısıyla da cinayetten suçlu bulunabilirdi ama gerçek bir mahkemede bunu yapmak öyle kolay olmazdı. Mahkemede, hele de Sid Klein karşısında savcının hiç şansı olmazdı.

Fakat parmak izlerini anlamlı bulan sadece kamuoyu olmadı. Theresa iki kızını ve köpeklerini – Elvis adlı bir collie – alıp New Jersey'deki ailesinin yanına taşındı. Bunu daha önce de yapmıştı ama asla başka bir kadın yüzünden olmamıştı.

Tom bu fikre bayılmadı ama karısının kararını anlayışla karşıladı ve destekledi.

Ondan kısa bir süre sonra bir "Polis sözcüsü" Bay Hagen ile Bayan Buchanan'ın yasak ilişkisine dair "Çok gizli" kanıtlar bulduklarını açıkladı.

İsimsiz kişiler tarafından New York'un magazin gazetelerinden birine suçlayıcı bir fotoğraf da gönderilmiş ve ardından bütün ülkede ne kadar gazete ve dergi varsa hepsinde yayınlanmıştı.

Çok geçmeden, Theresa hemen hemen bütün eşyalarını ve kızla-

rının eşyalarını da alıp Florida'da satın aldığı eve taşındı. Kızları oradaki okula kaydettirdi. Tom'a kendisiyle temas kurmasın diye yalvardı ve cehennemde çürümesini umduğunu söyledi.

"Eminim ki çürürüm" dedi Tom.

Evlendim sandığı kızın öyle güldüğünü hiç duymamıştı daha önce. O kızın böyle gülmesi gerekmemişti. Tom bununla yüzleşmek zorundaydı: O gülüşteki acılıkla, öfke ve kinle, masumiyetin yitirilişiyle ve bunda oynadığı rolle.

Kendi kendine bunu da aşacağını söyledi. Bundan emindi.

Kalbi hızlı atmaya başlamıştı ama bu olaylar yaşandıkça bu durum normal sayılırdı. Mutfak masasında telefona bakarak oturmaya devam etti, o koskoca beyaz dairede tek başınaydı, küçük Gianna'nın onun için yaptığı çarpık kahve fincanından buzlu Crown Royal'ını yudumluyordu. Biraz daha buz almak için kalktı, sonra telefonu kaptı ve New Haven'deki oğlu Frank'ı aradı. Telefonu uzun süre çaldırdı ama cevap veren olmadı. Notre Dame'deki küçük oğlu Andrew'i denedi ama oğlanın sesini duyunca ne diyeceğini bilemedi.

Andrew "Baba" dedi.

"Ben olduğumu nereden bildin?"

"Beni arayıp da konuşmayan başkası yok."

"Ben başka ne zaman böyle bir şey yaptım ki?"

"Nasılsın Baba?"

"Annenle konuştun mu?"

"Evet" dedi. Her gün konuşurlardı. Andrew, Theresa'nın gizli favorisiydi, muhtemelen de sadece Theresa bunun gizli olduğunu sanıyordu. "Annem arayacağını söylemişti. İçki mi içiyordun?"

O yaşta nasıl bu kadar ukala olabilirdi? "Nesin sen, babam mı?"

"Hayır" dedi. "Senin baban fazla içkiden ölmüştü."

"Tanrı'dan dilerim ki sen, hayatın sandığın gibi sadece siyah ve beyazlardan oluşmadığını anlayacak kadar yaşarsın."

"Tanrı ha?"

"Okul nasıl?"

Andrew onu güldürdü ve bir süre okuldan söz ettiler.

"Burada neler olduğunu biliyorsundur" dedi Tom. "Önemli bir şey yok, tamam mı? Sadece can sıkıcı işler."

"Sana inanıyorum baba."

Bunu ikna edici bir sesle, kesinmiş gibi söylemişti. Andrew ilk kez papazlığı düşündüğünü belirttiğinde, Tom bunun annesinin yüzünden olduğundan korkmuş, annesinin onu o kadar çok sevmesinin Carmela'nın zavallı Fredo'ya yaptığı gibi oğlunu ibneye dönüştüreceğini sanmıştı. Artık Tom bunun başka bir şey olduğunu düşünüyordu. Andrew babasının ünlü günahlarını affettirmesi gerektiğine inanıyordu.

"Her şey yatışacak" dedi Tom, "Bütün bunlar geçecek, inan bana. Olaylar göründüğü gibi değil."

"Cennette ve yer yüzünde senin felsefende hayal edilenden bile fazla şey vardır."

"Bu doğru mu?"

"Bu *Hamlet*'ten baba."

"Bu da eğitimin yarattığı bir sorun. Yeni bir şey öğrenirsin ve senden önce de birilerinin orada oturup aynı şeyleri öğrendiğini unutursun."

"Seni seviyorum baba."

"Sınavlarda iyi şanslar" dedi Tom.

Telefonu kapadı. Yüzünü ovuşturdu, sonra şişenin dibinde kalanı da fincanına boşalttı. Tom onları özlemişti, Theresa ile kızları ve oğullarını. Bu özlem düşüncelerini bulutlandırıyor, onu duygusallaştırıyordu.

Tom artık yanlış yaptığının farkına varmıştı. Theresa'nın başına gelen – gülüşündeki o acılık – herkesin başına gelen bir şeydi. Kahrolası insan yapısı bunu gerektiriyordu. Sid Klein haklıydı. Masum yetişkin diye bir şey yoktu.

DAVADAKİ İLK KIRILMA, olayı ele alan ilk cinayet dedektifinin tanık bulmak için çevreyi didik didik ararken kaçan katilleri gördüğünü söyleyen bir kadını ortaya çıkarmasıyla yaşandı. Kadın daha önce ortaya çıkacaktı, ama katillerin "Mafya'nın adamı" olduğunu duyduğu için korkmuştu. Söylediğine göre, cinayet gecesi dışarıda köpeğini gezdiriyordu ve iki adamın Judy Buchanan'ın dairesinden koşarak çıktığını görmüştü, birinin elinde de kocaman bir tabanca

vardı. Kadın park etmiş bir arabanın arkasına çöküp saklanmıştı. Adamlar son model bir Plymouth'a binip uzaklaşmıştı. Kadın arkalarından plakaya bakmış ve ezberlemişti. Müzisyen olduğu için hafızası güçlüydü ve halk onun kimliği hakkında ancak bu kadarını öğrenebildi. Kadın ve dedektifin onu nasıl bulduğuna ilişkin çeşitli söylentiler vardı. Ayrıca hikayede bazı eksiklikler de varmış gibiydi. Yine de bir duruşma olana kadar kadının kimliği gizli tutuldu. Köpeğin cinsi bile açıklanmadı.

Polisler plaka numarasını araştırdılar ve Queens'in kenar mahallelerinde oturan mütevazı bir Bayan Robert Dantzler'e ulaştılar. Plymouth araba yolunda duruyordu, arkasına da yeni bir Corvette park edilmişti. Kapıyı açan genç bayana annesiyle konuşmak istediklerini söylediler ama Bayan Dantzler oydu: Öğle vakti üstüne yapışan pijamasıyla kapıyı açan yirmi yaşlarında, dürüst yüzlü bir kadındı. Tahrikler karşısında telaşa kapılmadı. Kocası (emekli polis ve lisanslı özel dedektif) ile ağabeyi (Vernon K. Rougatis, kendisi "İki iş arasında vakit geçirmekteydi") bir iş seyahati diyerek aniden gitmişlerdi. Eşyalarını alelacele toplayıp taksiye binmişlerdi. O *iş seyahatinin* başka bir anlama gelip gelmediğini bilmiyordu. Onun tek bildiği, kocasının bu "Zırvalarından" bıkmış olduğuydu. Ev tıka basa eşya doluydu: Yeni aletler, yeni mobilyalar ve bir oda dolusu pahalı porselen bebek. Daha sonra, bu bebeklerin onu nasıl rahatlattığına dair hikayeler yazılacaktı. Bayan Dantzler bir süre için hikayenin ortasında kaldı, kocasının soruşturma fotoğraflarını geri almayı ve yayınlayacak herhangi birine para ile satmayı başaramamıştı. Ama yine de *The Joe Franklin Show*'un konuğu olmaya devam etti.

Eşyaların yüksek bedeli – kadının Corvette'si daha sadece yüz kilometredeydi – Bob Dantzler'in servetini aşmış gibi görünüyordu ama belli ki bunların ardındaki tek gizli gerçek, dağ gibi bir tüketici borcuydu. Kadın bodrum katın Bob Dantzler tarafından kullanıldığını söylemişti ama polis orada da pek yararlı bir şey bulamadı. Bayan Dantzler ayrıca, kocasının seyahate çıkarken yanına aldığı "Oldukça büyük" bir çantadan da söz etmişti. Adamın aşağıda hatırı sayılır bir cephaneliği vardı – atmış bir tane tüfek, çifte, tabanca ile birlikte yüzlerce kutu cephane. Bunlar, pek çok kişinin onun bir

Mafya tetikçisi olduğunu, sadece anayasal hakkı gereği silah taşıyan biri olmadığını düşünmesine yol açtı.

Dantzler'in kişisel dosyası – Teşkilat'ta yirmi beş yılını geçirmişti – Mafya ile herhangi bir bağlantısını ortaya koymadı. Onunla çalışmış kişilerle yapılan görüşmelerde de bu tür bir bilgiye rastlanmadı. Becerikli ama hırslı olmayan bir polisti, sadece film yıldızları gibi üç beş senede bir evlenip boşanmasıyla ünlüydü.

Evin araştırılmasından günler sonra, pijaması üstüne yapışan dürüst suratlı Bayan Bob Dantzler, kendisinin sonuncu eş olduğunu anladı.

Kimden geldiği belli olmayan bir ihbarı değerlendiren polis, Bob Dantzler ile kayınbiraderini, New Jersey'deki çöp mavnasında limana girmiş ama henüz indirilmemişken buldu. Adamların her ikisi de ikişer kurşunla enselerinden vurulmuş ve çarşafa sarılmıştı. Kurşunlar bir .45'likten çıkmıştı; genelde böyle saldırılarda kullanılanlardan daha güçlü bir silahtı. Cüzdanları hâlâ pantolon ceplerinde duruyordu. Çürümeyi hızlandıracak asit ve benzeri bir madde kullanılmamıştı. Kafaları, elleri ve ayakları yerinde duruyordu. Onları her kim öldürdüyse belli ki bulunmalarını istemişti.

Kayınbiraderin kan gurubu A negatifti ve bu kan Amerikan halkının ancak yüzde altısında görülüyordu ve dördüncü en zor bulunur kandı. Judy Buchanan'ın kan gurubu ise 0 pozitifti. Olay yerinde bulunan ve katilden gelmiş olması gereken kan ise A negatifti. Dolayısıyla cinayeti bu kişilerin işlediğini gösteren ciddi ikinci derece kanıtlar vardı ve şimdi soruşturma onları kiralayan kişi üzerine odaklanacaktı.

Sid Klein, bürosunun dışında toplanmış olan gazetecilere, "Sadece basit sağduyu bile gösteriyor ki" diye belirtti. "Bu ölümlerin benim müşterimle hiçbir ilişkisi yok. Sonuçta Bay Hagen katilleri öldürmekle ne elde edecekti? Hiçbir şey. Onunla bu adamlar arasında hiçbir bağ bulunmadı, bulunmayacak da. Peki katilleri tutan kişiler ne elde edecekti? Her şeyi. Artık müşterimi bırakıp bu iğrenç suçların ardındaki kişi ya da kişileri bulmanın zamanı gelmedi mi? Geldi. Hatta geçti bile."

Yine de, çöpler Tom Hagen'in oturduğu yerden sadece bir sokak ötedeki merkezden toplanmıştı. Bu tabii ki hiçbir şey ifade etmezdi

– oraya bütün Doğu Yakası'ndan çöp geliyordu – ama kesinlikle iyi görünmemişti.

Peki ya Judy Buchanan'ın en azından on yıldır metres hayatı yaşadığını, Hagen'in onun annesiyle ve oğluyla ilgili faturalarını bile ödediğini gösteren polis kanıtları ne olacaktı?

"Bu bir yanlış anlaşılma" dedi Klein. "Önemsiz hatalardan ibaret. Sözü edilen ödemeler, Bayan Buchanan'a yapılan yasal ücret ödemeleridir. Bu ödemeler bizzat Bay Hagen tarafından değil, imza yetkisi olan şirket tarafından yapılmalıydı. Bu, iyi niyetli bir hata ve hatayı yapan muhasebecinin işine son verildi. Kendisi yine de yapılan yanlışların tüm sorumluluğunu üstleniyor ve buna mahkeme önünde yemin etmeye de hazır."

BİR DAVA OLUŞTURMAK için harcanan çabaların çoğu çıplak gözle görülebilir nitelikteydi ve sanki perde arkasında çeşitli şeyler olduğunu da söylemekte bir sakınca yoktu. Bir tutuklamaya her gün biraz daha yaklaşılıyor gibiydi.

Ama bir şey olmamaya devam etti.

Soruşturma sürerken, kanun kuvvetlerini izleyen bazı gözlemciler – ki bu hiç kolay bir şey değildi, yani dışarıdan içeriye bakmak, kimin görevli olduğunu tespit etmek – görevlilerin cinayeti çözmekten çok, olayı halkın gözünün önünde tutmaya uğraştıkları hissine kapılmaya başladı.

Bir gazete köşesinde geçmişinde bol bol rüşvet vakası olduğu ortaya çıkarılmasa, davaya ilk bakan bahtsız NYPD dedektifi hâlâ görevde olabilirdi. Federal savcılar gazeteciyi "Yer altı dünyasının elebaşlarından" olan isimsiz kaynağını açıklamazsa hapse atmakla tehdit ettiler ama gazeteci açıklama yapmayı reddetti. Ancak, yıllar sonra, derin yerleri kurcalayan komik yaşam öyküsü *Hard-Bitten*'de, Manhattan'ın alt kesimlerindeki pahalı bir halkla ilişkiler ajansıyla temas kurduğunu, onların da kendisini Eddie Paradise ile buluşturduklarını iddia etti. Eddie Paradise de, dedektifin aldığı rüşvetlerle ilgili detayları hatırlayacağını vaat etmişti – hem Corleonelerden, hem de çeşitli diğer New York Ailelerinden. Hepsi kontrol edilmişti.

Kitaba göre, cinayet işlendiği sırada Paradise o dedektifin kendi arkadaşı Momo Barone'nin kuklası olduğunu bilmiyordu. En iyi arkadaşı olan Kakalak'ın kendisine karşı komplo kurduğundan da haberi yoktu. Bunlar – ve o ünlü aslan – hep sonradan ortaya çıkmıştı. O sırada Eddie Paradise'nin olaylara bakışı, Corleone Ailesi için bir tehdit olarak gördüğü dedektife eğitici ve kansız bir ders vermek şeklindeydi ve o küçük adam kendi aklına delice hayrandı. Kitaptaki bölüm şöyle başlıyordu: "Küçük Eddie Paradise kendine halkla ilişkiler ajansı tutan ilk gangsterdi. Sonuncusu olmayacaktı." Daha alt satırlarda, Hard-Bitten, o tarihi köşe yazısının nelere yol açtığını sıralıyordu: "Her şey tiyatroydu. Ben de oynuyordum ama, sonuçta olup olacağı buydu – bir oyun. Ve Federallerin salladığı kılıçlar da doğruca sahne biriminden geliyordu. Ama aptal olduğum için bana gerçekmiş gibi görünüyordu. Karnını doyurması gereken üç çocuğu ve çok uzun zamandır ıstırap çeken bir karısı olan, genç bir adamdım, o yüzden de benim bulunduğum yerden o kılıçlar oldukça keskin görünmekteydi. Kendi içime bakmalıydım ama o sıralar içimde sadece içki ve korku vardı görülecek. O yüzden yalnızca kendi üstüme düşen rolü oynadım, sanki girişken, kırmızı kanlı, muhafazakar bir Amerikalıymışım gibi davrandım. Cesur bir tavır takındım, hapiste birkaç gece geçirdim ve her şey bittiğinde kendimi bir kahraman olarak buldum. Anayasa'nın ilk maddesinin poster çocuğu. Birkaç yıl sonra Pulitzer Ödülü kazandım. Buranın büyük bir ülke olmadığını söyleyen varsa sarkık beyaz kıçımı öpebilir."

NYPD'nin vakaya atadığı sonraki adamlar, New York suç bölgesinde herkesin iyi tanıdığı, becerikli ve doğru oklardı: Dedektif John Siriani, Teşkilat'taki en süslü İtalyan-Amerikalılardan biri ve Dedektif Gary Evans, fırça tıraşlı, televizyonda iyi görüntü veren, herhangi ayırt edilebilir bir ırka mensup olmayan sarışın. Yine de, ortada bir gariplik vardı, adamlara, sanki iki mağrur yıldız oyuncuymuşlar da sezondan umudu kalmayan bir takıma gelmişler gözüyle bakılıyordu. Hallerinden yakınıyor değildiler. Eğer *niye ben*, diye sormuşlarsa bile bunu gösteren bir kayıt yoktu. Herkesin gayet iyi bilmesi gerekirdi ki, sicil notları aşırı derecede yüksek iki dedektifin bu vakaya verilmesinin bin bir tane sebebi vardı, bu sebepler arasında vakanın doğası yüzünden sicil notlarının düşme ihtimali de sayılabilirdi.

Tabii bunun nedeni, ara sıra da olsa, dedektiflerin donuk bakışlarının ardında neyin yattığını bilen bazı gözlemcilerin çıkması da olabilirdi. Birkaç günde bir, resmi görevlilerden biri vaka hakkında ya basın toplantısı yapıyor, ya da yorumda bulunuyordu, bunlar belli ki maksatlı haberler üretmek içindi; dedektifler her açıklamadan sonra kendilerini kukla gibi hissediyor olmalıydılar. Sorgu yargıcı her gün televizyona gelip makyaj yaptırıyordu. Belediye başkanı ve NYPD'nin bazı ağır topları – Şef Phillips de dahil – vakayı alenen tartışmaktan hiç utanmıyor, dahası bunun neyi gösterdiğine de aldırmıyordu. Bölge savcısının ofisine, basındaki dostlarının telefonlarına yetişebilsinler diye yeni bir santral eklenmişti. Giderek münzevileşen FBI direktörü de sahaya dönmüş ve televizyon yayın ağının başındaki sunucuyla yaptığı bir saatlik görüşmenin bir bölümünde vakayı tartışmıştı.

Tabii ki Başsavcı Daniel Brendan Shea söz verdiği gibi, tarihin derinliklerinde Mafya'yı ilk getiren adamı aramakla meşguldü, ailesini Karun gibi zengin eden, kendisinin Ivy Ligi'nde eğitim yapmasını sağlayan ve o olmasa Amerikan tarihinin en genç başsavcılığı sıfatına füze gibi fırlayamayacağı adam her kimse, onu bulup mahvedecekti. O nedenle, üniversitelerin mezuniyet törenlerinde ve adamları konuyla ilgili önemsiz tutuklamalar yaptığında, en azından bu yüksek profilli vakanın olası Mafya bağlantılarından dem vurmayı ihmal etmiyordu. Ayrıca, New York Eyalet Senatosu adayına bağış toplama gecelerinde bir değil, iki değil, tam üç kez konuşmuştu – aday vakaya yeni atanan savcıydı. Danny Shea üç konuşmasında da genel olarak "Organize suçun musibetlerinden" ve "Bayan Buchanan'ın ölümünü çevreleyen trajik olaylardan" söz etmişti. Aslında, üçüncü konuşmasında "Hedefi vuran adamlar" deyimini kullanmıştı.

MİCHAEL CORLEONE öğle yemeğinde Patsy's'in üst katında Sid Klein'le buluştu, burası Elli Altıncı Cadde'deki eski ekol, bol salçalı bir İtalyan restoranıydı. Michael'in dairesinde hemen hemen hiç dinleme cihazı yoktu. Al Neri'nin sevgili aletleri o işi hallediyordu ve Michael sık sık oradaki toplantılar için yemek pişirirdi, ama Ri-

ta Duvall Fransa'dan ziyarete gelen iki rahibeyle birlikte oradaydı. (Annesinin önce babasını sonra da kendisini öldürmesinden sonra, bir manastırda büyümüştü.) Avukat ofislerinde gizli dinleme yapmak yasaktı, fakat Michael de Sid Klein gibi, buna güvenememişti – zaten, şaşırtıcıydı ama Klein'in ofisi de yoktu. Güçlü bir fotoğraf hafızası ile Chinatown'da, bankadan dönüştürülmüş bir mahzende çalışan bir arşiv memuru vardı. Klein asla not tutmaz ve nadiren evrak çantası taşırdı.

Ayrı ayrı geldiler, mutfaktan geçtiler ve arka merdivenden masalarına çıktılar. Patsy's, yemeklerini halkın gözü önünde yemek istemeyen önemli kişiler için hayatı nasıl kolaylaştıracağını biliyordu.

Al Neri de yandaki masada tek başına oturuyordu.

Klein, "Bize katılabilir" dedi.

"Öyle iyi" dedi Michael.

Klein, "Ben de öyle birini bulmalıyım" dedi. "İnsan bu günlerde çok dikkatli olmalı."

Michael, "Bu günler mi?" dedi. "Ne farkı var ki bu günlerin?"

"Ah, bir filozof" dedi Klein. "Bir tarih kurdu. Senden hoşlandım. Yine de, nereden bulmuştun onu? Bir hizmet şirketinden değildir eminim."

Michael Klein'in cevabı çoktan bildiğinden kuşkulandı. "Polisti" dedi.

"Senin işindeki insanların polislerden nefret ettiklerini sanırdım."

Neri hafifçe kıkırdadı.

Michael, "Nasıl bir işmiş benimki?" diye sordu.

"Sen söyle" dedi Klein. Sonra ellerini kaldırdı. "Ya da en iyisi söyleme."

"Vekalet sözleşmen var ya" dedi Michael.

"Bu doğru" dedi Klein. "Ama ben sadece bilmek istediklerimi bilmeyi isterim ve öğrenmek isteyince de sorarım. Böylece hayatım kolaylaşıyor."

Michael bir sigara yaktı. İnsanların kendisiyle ilgili olarak asla anlamadıkları şey – hatta onu daha iyi tanıyacak durumda olanların bile – zamanının ne kadar az bir kısmını suç sayılabilecek konularla geçirdiğiydi. Michael Corleone'nin tipik bir günü, herhangi bir

başarılı yatırımcıdan ve emlak geliştiriciden farklı değildi. Aslında bir parça tarih kurdu olduğu da doğruydu. Bir erkeğin hayatını tipik günler oluşturduğu takdirde, tarihin ancak tipik olmayanları kayda geçeceğini anlıyordu.

Sid Klein önündeki mönüyü açtı. Michael açmadı, açmayacaktı da. Bu, ağabeyi Sonny'den öğrendiği bir şeydi. İyi bir restoran, siz ne isterseniz onu yapmaya çalışırdı. Sadece istemeniz yeterliydi.

"İtalyanların en hoş tarafı bu" dedi Klein, sözlerini vurgulamak için parmağıyla mönüyü gösteriyordu. "Bütün önemli toplantılarınızda oturup ekmek yiyorsunuz. Ona ekmek denemez aslında. Harika bir yiyecek ve bir sürü de çeşidi var."

Michael duymazdan geldi.

"Beni aydınlatın avukat" dedi. "Polisin, savcıların, ya da birinden birinin kanıtları size de vermesi ile ilgili bir kanun var mı?"

"Peki ben kimim?"

Michael kaşlarını çattı.

"Ben kimse değilim" dedi Klein. "Yani hiç kimseyim. Ben Tom Hagen'in avukatıyım ama kendisi bir şeyle suçlanmıyor, suçlama yok, ceza yok, hiçbir şey yok. O yüzden, ufukta bir yerde gerçek bir dava görünmedikçe – ki eminim dava olsun istemiyorsunuzdur – kimseye hiçbir şey vermek zorunda değiller. Bana sorarsanız, oyunu bu şekilde oynuyorlar çünkü ellerinde bir şey yok."

Bu, Sid Klein'in belirttiği çeşitli noktalardan biriydi, kim sorsa aynı yanıtı veriyordu.

"O zaman ne diye işinizin – dolaylı olarak benim de işimin – bu kadar büyük kısmını gazetelerin ön sayfalarından idare ediyorsunuz?"

"Ah, tamam, anlıyorum. Beni o yüzden çağırdınız buraya. Yine de bunu niye Tom'a sormadığınızı, veya ondan bana sormasını istemediğinizi merak ediyorum."

Michael Corleone'nin tebessümünde mutluluktan ya da neşeden eser yoktu. "Sizi buraya çağırdım çünkü, sanırım bunu söylemiştim, bizzat şef aradı ve bugün dana etinin enfes olacağını söyledi."

"Ben ekstra soslu *gnocchi* alacağım." Kelimeyi yanlış telaffuz ediyordu. "Çok seviyorum, evde yapılması da mümkün değil. Aslında burada daha önce de yemiştim."

Michael avukatın telaffuzunu düzeltti.

"Emin misiniz?"

"Böyle bir konuda nasıl emin olmayabilirim?"

"Garsona soralım."

"O yemeği sevdiğinizi söylediniz diye düzeltme yaptım. Utanmanızı istemedim."

"Hayatımı kazanmak için ne iş yaptığımı biliyorsunuz, değil mi?" dedi Klein. "Utanmak umurumda olur mu sanıyorsunuz? Hadi garsona soralım."

Fakat iş sipariş vermeye gelince ne garsona sordu, ne de yanlış telaffuz etti.

İkisi tekrar baş başa kalınca Klein, "O not defterleri ve mikrofonlar suratıma dayanmışken Tom için söylediğim ve dolayısıyla sizi ve işinizi de etkileyen bir şeyler mi var? Pek sanmıyorum. Bütün oyunu basın üzerinden yürütüyorlar ve hiç duruşma olmazsa, bütün o yalan suçlamaları çürütme konumunda kim olacak? Hiç kimse. Avukatı olarak, Tom'a bunu yapmasını yasakladım ve yaparsa çekileceğim. Siz de yapamazsınız. En ufak bir yorum suçluluğu kabullenmek olur. Bakın size ne diyeceğim, bu iş gerçekten de bir kontrat cinayetine benzemiyor. O ... o söyledikleri sistemde işler böyle yürümez. Kadını öldüren adamların İtalyan olması gerekirdi bir kere, ve – "

"Siz neden söz ediyorsunuz?"

"Merak etmeyin, böyle şeyleri asla kamuoyu önünde dile getirmem. Ama halkın bu konuda çok az bilgisi olduğu doğru, sistemin nasıl işlediğini hiç bilmiyorlar. Hatta polisler bile anlamıyor, fakat eğer ben sadece – "

"Siz neden söz ettiğinizi bilmiyorsunuz. O yüzden belki de bu konuda konuşmamalısınız."

Klein çenesini ovuşturdu. Al Neri'ye doğru baktı. Neri, eninde sonunda fareye pençeyi indireceğini bilen sabırlı bir kedi gibi gülümsedi. "Pekala" dedi Klein Michael'e. "Haklısınız. Çizgiyi aştım."

Michael bir sigara daha yaktı ve onunla bir süre oyalandı.

"Tom'u bununla suçlamayacaklarından nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?" dedi.

"İyi bir avukatın hiçbir konuda asla fazla emin olmaması gerekir" dedi Klein. Benim nasıl emin olduğuma gelince, eminim bazı dostlarınız bahsetmiştir, bahis oynamakta pek başarılı değilimdir."

Michael bunu duymuştu tabii ki. Klein kötü bir kumarbazdı, sık sık bahis oynuyordu ama oldukça küçük miktarlarda oynadığı için kayıplarını karşılamakta bir sıkıntı çekmiyordu. Bu haliyle bahislerini yükseltmemesi, pazar günü oynanacak bahisler için cumartesileri varını yoğunu yatırmaya kalkmaması gerçekten alışılmadık bir disiplin gerektiriyordu ve Michael buna hayran olmuştu. Yine de, böyle bir disiplin kurmayı başarabilen birkaç kumar meraklısı daha görülmüştü zaman içinde.

Michael ellerini yıkamaya gitmek için izin istedi ve Klein'e soruya gerçek bir cevap vermediği için daha fazla endişe etme şansı tanımış oldu. Sessizlik, iyi bir konuşmacıyı harekete geçirmek için yararlı bir yöntemdi. Yanından geçerken Al onun bakışlarını yakaladı. Bu taktiğe daha önce de tanık olmuştu.

Michael masaya dönünce, Klein, "Lütfen yanlış anlamayın genç adam" dedi. "Size naz yapmaya çalışmıyorum, veya nasıl denirdi? Hayalarınızı burmaya. Ortada bir dava olmadığından eminim ama bu oyunu sürdürmek için her fırsatı kullandıklarından emin olacaklar, sonuna kadar."

"Merak ediyorum, *onlar* kim?"

"Hadi ama. Kim olduklarını sanıyorsunuz?"

"Ben sizin perspektifinizi duymak istiyorum. Bunun için para ödedim size."

"Eğer Tom Hagen'i bu korkunç suçla itham ederlerse" dedi Klein, James K. Shea'nın sahte Brahman aksanını taklit ederek konuşmuştu, "Savaş alanında rezil bir yenilginin acısını çekecekler". Konuşması Shea kardeşlerden çok taklitleriyle ünlü Vegas komedyeni Morrie Streator'u andırıyordu aslında. Klein kendi kendine itiraz edercesine başını salladı. "Kesiyorum. Fakat, görüyorsunuz ya, eğer suçlama yapamazlarsa sıkılana kadar bu işi sürdürecekler. Er ya da geç – muhtemelen Kasım'daki seçimlerden sonra – davayı düşürürler, ama bunu da sessizce yaparlar ki herhangi bir yenilgi yaşamış gibi görünmesinler –"

"Çünkü kamuoyunun hafızası bunak bir köpeğinki kadar zayıf."

Klein gülümsedi. "Tom sizin bu benzetmelerinizden söz etmişti. Çarpıcı. Katılmıyorum diyemem."

"Peki o zaman Tom'a bölgeden ayrılmamasını söylemeye ne hakları var?"

"New York'un beş ilçesinden mi?" diye netleştirdi Klein. "Hakları filan yok."

"Fakat onu kent dışında bir iş seyahatine gönderecek olsam – "

"Mesela nereye?"

Mesela Jack Woltz'la toplantı yapmak için Los Angeles'e. Michael'in oradaki işlerin yürütülmesinde Johnny'e ve orada bulanan başka birkaç kişiye güvenmesi gerekiyordu ama yine de projenin Tom'un desteğine ihtiyacı vardı. Veya Nevada senatörü ve eski dostları Pat Greary ile görüşmeye gönderebilirdi. Geary, partinin daha tutucu kesimlerinin bulunduğu Güney'den ve Batı'nın dağlık kesimleriyle bazı başka bölgelerden oy isteyen bir başkan adayını göklere çıkartarak, Jimmy Sheea karşıtı kampanya yürütenlerin arasındaydı, bu kampanya muhtemelen seçimi kazanmaktan çok, yeterince baş belası olup delege toplantısında ve diğer fırsatlarda daha fazla şey koparmak için yürütülmekteydi. "Nereye göndereceğimin ne önemi var?"

"Sanırım yoktur. Gönderin. Rahat hareket edin. Bir şey olmaz."

"Hiçbir şey mi?"

"Yasal olarak hiçbir şey" dedi Klein. "Ama sanırım peşine düşerler. Adalet Bakanlığı'nın olaya gösterdiği ilgiye bakarak, takip edenin de FBI olacağına bahse girebilirim."

"Yine de, demin dediğiniz gibi, bahislerde başarılı değilsiniz" dedi Michael.

"Evet, bu doğru" dedi Klein. "Ama bu tür bir bahiste bana güvenebilirsiniz."

Michael, "Benim kendi uçağım var" dedi. "Kendim kullanıyorum, bir tür hobi benim için. Tom'la ikimiz birlikte bir iş seyahatine çıksak ve uçağı ben kullansam – "

"Nasıl yani, FBI'a karşı bir hava harekatı mı yapacaksınız?"

"Çok fazla savaş filmi izlemişsiniz" dedi Michael.

"Yine de bir takım uçuş planları filan yapıp birilerine bildirmeniz gerekmiyor mu?"

"Özel bir uçakla özel bir alandan başka bir özel alana gidiyorsam – ister ben kullanayım, ister pilot – yolcuların kim olduğunu kim bilecek ki? FBI ne yapacak yani, bir uçağa atlayıp havada beni takip mi edecekler? Sonra da hemen arkamdan – ya da personelimin arkasından – özel mülk sayılan alana mı inecekler? Bu yasal mıdır?"

"Siz ne düşünüyorsunuz?"

"Ben sizden cevap beklerken sizin bana soru sormanızdan sıkılmaya başladım sanırım."

Klein omuz silkti. "Özür dilerim. Eğer görüş istiyorsanız bir taksi şoförüne veya yargıca sorun. Ben hayatımı kazanmak için iki şey yaparım. Sorular sorarım ve tartışırım. Cevaplarımı karşımdakilerden alırım."

"İki şey deyince ben de kan emmek ve kıç yalamak diyeceksiniz sandım" dedi Michael.

Klein güldü. "Onları da yaparım."

"O zaman dört şey eder."

"Hepsi birbirine bağlı."

"Peki ne diyorsunuz?"

O sırada yemekleri geldi.

"Diyorum ki saflık etmeyin" dedi Klein tekrar yalnız kaldıklarında. "Federallerin amacı bunlardan herhangi biri için sizi mahkemeye çıkarmak değil, onlar sizi mahvetmek istiyor. Bu koşullar altında yasal olup olmamaya sizin kadar aldırmazlar." Tabağını göstererek yine eskisi gibi yanlış telaffuzla "Ga-no-chee?" dedi.

18. BÖLÜM

İlkbaharın ilk sıcak günlerinden birinde, Francesca Corleone Van Arsdale – artık sürekli korku içindeydi – halasıyla birlikte akşam yemeği hazırlıyordu. Sadece ikisi vardı, Kathy'nin ders verdiği gecelerden biriydi. Mutfak pencereleri açıktı. Francesca, Connie'nin oğulları Victor'la Küçük Mike'nin arka bahçede altı yaşına yeni basan kendi oğlu Sonny ile futbol oynadıklarını hem görüyor, hem de duyuyordu. Viktor yanma bir de radyo almıştı, zaten her yere radyoyla giderdi. İstasyon, Beatles'in yeni plağı "She Loves You"yu çalıyordu. Normalde yemeğe çağırılana kadar Hagen'in kızları Christina ile Gianna da orada olurdu ama şimdi Theresa ile Florida'daydılar. Erkeklerin hepsi de yukarıdaydı.

Ağaç evlerinde. Erkeklerin arkasından Kahty böyle diyordu. Noel'de onlara bir de KIZLAR GİREMEZ levhası hediye edeceğini söyleyerek dalga geçiyordu. Bu saygısızlıktı ve tabii ki tam anlamıyla doğru da değildi, özellikle de Rita Duvall'in son zamanlarda Michael ile daha çok vakit geçirirmiş gibi göründüğü düşünülünce – fakat Francesca bundaki doğruluk payını da görüyordu. Buradaki bütün düzen bir erkek çocuğun büyük fantezisi şeklinde kurulmuştu. Büyüyünce kral olacak bir prensin, bir adadan gelen ve yüksek bir binanın tepesinde bir kale inşa eden, kaleye bir de sevgili babasının, yani ölen kralın bahçesinin aynısını yaptıran bir erkek çocuğun fantezisi. Doğru, bahçe Connie Hala'nın projesiydi. Ama o sadece, erkek kardeşinin yaptığı bahçede babasının yaptığı şeyleri yeniden yapıyordu. Erkek çocuklar bir yandan gelecekle ilgili düşleri-

ni yaşarken, bir yandan da geçmişe özlem duyma lüksüne sahipti. Aynı şeyi kadınlar da yapmak isteyebilirdi ama onlar günlerini bugünün kölesi olarak geçiriyordu. Ve bu ne tür bir bugündü? Amerikan Delikanlısının Büyük Çağı, hâlâ erkek çocuk oyunları oynayan ve vatandaşlarının desteğini yine bir erkek çocuğun aya gitme (ve bilinçaltında kadınların görmediği bir anda ay yüzeyine işeyen ilk kişi olma) hayaliyle elde eden çocuksu, ukala bir başkan yaratan bugün. Yeni model radyolar, pikaplar, arabalar, sürat motorları, savaş jetleri ve keşif uçakları, doğruca oğlanların çizgi romanlarından geliyordu. Uzun, erkeklik uzvu benzeri televizyon kuleleri, uzaya milyonlarca ışık zerresi gönderiyordu, onların arasından sonsuzluğa yüzeceklerdi. Bu dünyadaki en popüler televizyon dizisi olan Bonanza da, bir çiftlikte yaşayan dört adamı anlatan bir erkek çocuk öyküsüydü yine (erkeksi en büyük ağabey karakteri çıkarılmıştı): Pederşahi büyükbaba Ben; devasa çocuk-erkek ortanca oğul Hoss; dik başlı, bebek suratlı ve sertifikalı kadın avcısı Küçük Joe; ve az gelişmiş Çinli aşçı Hop Sing (böylece anne veya eş ihtiyacı da giderilmiş oluyordu). Dünyanın en popüler müzik hareketi ise Beatles gurubuydu. Süpürge kafalı dört İngiliz kafadar sevimli takım elbiseleri ve Küba tarzı çizmeleriyle, Amerikalı erkek çocuklar olan Larry Williams'ın – en büyük hit parçası olan "Bad Boy"u bütün Beatles konserlerinde duyabilirdiniz – ve Amerikan kültürünün o ana kadar ürettiği en büyük Peter Pan figürü olan Küçük Richard'ın tarzında şarkılar söylüyordu. Ve bütün bunlar olurken, arka planda da o ürkütücü Soğuk Savaş, nirvana'ya giden o gizli silah, yani gelmiş geçmiş en tehlikeli erkek çocuk oyunu oynanmaktaydı. Artık bütün dünya karşılıklı it dalaşlarının ve toprağa çizilen çizgilerin merhametine kalmış durumdaydı. Dünya hassas bir dengede asılı dururken, günün en önemli sorusu en büyük gizli füzenin kimde olduğu ve kime yöneltildiğiydi.

Ya da Kathy'nin yazmakta olduğu bilimsel kitapta böyle diyordu.

Francesca halasına *manicotti*'lerin* içine doldursun diye *ricotta*'yı** uzatıp, salata hazırlamaya başladı. Connie ile Francesca

---

* içi boş, geniş tüp şeklinde İtalyan makarnası, Ç.N.
** bir tür İtalyan peyniri, Ç.N.

her zamanki gibi önemsiz şeyler üzerine konuşuyorlardı – çeşitli ev işlerini kimin yapacağı, temizlikçiler geleceği için ortalığı temizlemek gerektiği, kuru temizlemeden alınacak bir şeyler olup olmadığı vs. Yani, başka bir deyişle boş laflar. Francesca, boş laflar, diye düşündü, oysa her zamanki gibi konuşulacak bir sürü konu vardı. Sanki ailedeki herkesin, kısa ve uzun vadede olası konuşma konularını içeren bir listesi vardı ve bunların en önemli ilk ellisini gündeme getirmemek için dile getirilmemiş bir anlaşma yapmışlardı – sıcağı sıcağına konuşulanlar hariç. Sonra, tabii ki, tutkular, öfkeler ağır basıyordu ve her şey tutuşmadan söndürülüyordu. (Küçük Sonny televizyonda güreş müsabakalarını izlemeyi sevdiği için bu tür deyimler Francesca'nın bilinçaltına kazınıyordu). İncinecek olan muhtemelen başına geleceği önceden biliyordu, hoş bilmese ne yapacaktı ki? Hiçbir şey. Bazen de öbür türlüsü oluyordu; sizin öfke kıvılcımlarınız başka birinde yanıklara yol açıyordu. Sonuçta her şey eşitleniyordu. Acının nereden geleceği belli olmuyor ve herkesin hikayesi aynı biçimde son bulmaya mahkum oluyordu. Şu Fredo Amca'nın söylediği kovboy şarkısı nasıldı? *Ne kadar uğraşıp çabalasam da, bu dünyadan asla canlı ayrılamayacağım.* Buna kız, erkek bütün yeğenler gülerdi. Fredo Amca şarkıyı türkü söyler gibi komik bir sesle söylerdi. O zamanlar ne kadar komik gelirdi, oysa şimdi bir kabus gibi görünüyordu. Yine de kimse sözünü etmiyordu. Yani Fredo'nun. O listenin ta en tepesindeydi.

Uzun şef bıçağı domatesi dilimleyeceğine eziyordu, Francesca keskinleşmesi için bıçağı, bileği taşından geçirdi. Connie ise dün gece birlikte izledikleri film yüzünden nasıl hayal kırıklığına uğradığını anlatıyordu, oysa sırf caz bölümleri ve Johnny Fontane'nin sıkı giysiler içindeki görünümü yüzünde de olsa Francesca filmi sevmişti. O da bir tür çocuk erkekti, ama yine de farklıydı, en azından Francesca için. Johnny'nin belirli bir türde erkeksi soğukkanlılık örneği olduğunu, halkın gözünde bu tipi canlandırdığını anlıyordu. Fakat onun genç, neşeli damarı – üniversite ikinci sınıf öğrencilerini andıran çocuksu şakalar; içindeki, yetişkin eğlencelerini kaçırmamak için yatmaya gitmek istemeyen küçük çocuğu ortaya çıkaran gece yüzmeleri ve içki alemleri – Johnny'nin kendisi için im-

kansız derecede yaşlı görünmesini engelliyordu. Francesca ile Johnny şimdiye kadar iki kez karşılaşmışlardı, bunlar sakin iş görüşmeleriydi, bir keresinde öğle yemeğinde ve sonra da Elli Dördüncü Cadde'deki Hal Mitchell's'de kırmızı perdeli bir bölmede içki içerek oturup, Johnny'nin en iyi dostu, şarkıcı ve aktör Nino Valenti'nin anısına kurulacak vakfı konuşmuşlardı. Buluşmaları gizli değildi ama yine de ailede kimseye söz etmemişti bundan, özellikle de Connie'ye. Anlatacak ne vardı ki zaten? Onun üçüncü kez buluşmak için kendisini California'ya davet ettiğini ve bu teklife evet dediğini mi söyleyecekti? Eli ve yanakları sayılmazsa daha öpüşmemişlerdi bile.

Francesca bıçağı yine bileği taşına sürttü.

Connie, yürek burkan bir ciddiyetle dün geceki filmin sürpriz sonunu analiz ediyordu. J.J.White Jr. karakteri nasıl olur da meşru İngiltere kralı olurdu?

Lütfen ilahi kitaplarınızdan elli bir numaralı konu başlığını açın. Şimdi sayfaları çevirmeye devam edin.

"Bütün filmde tek siyah adam oydu" dedi Connie. "Ve onun kral olacağına inanmamızı mı bekliyorlar? Sevgili Harika İngiltere'nin kralı? Kral Birinci Mulignan. Doğrusu, bir komedi filminde bile böyle bir şey düşünemiyorum."

Francesca "Hmm" diye cevap verdi. Korku etrafını daha da sıkı sarıyordu. "Evet."

"Johnny'den açılmışken" dedi Connie, "Michael o söylentilerin doğru olduğunu anlattı bana."

Korkunun elleri Francesca'nın gırtlağına sarılmıştı.

"Ne söylentisi?" dedi. Kızardığını hissedebiliyordu. Halasına bakmaya cesaret edemedi.

"Okumadın mı?" dedi Connie. "Kristof Kolomb'u oynamak için bir anlaşma yapmaya çalışıyormuş. *Amerika'nın Keşfi*. Prodüktörlüğünü de kendisi yapacak. Belli ki şimdi stüdyolarla görüşüyor. Bir sürü büyük yıldız, Sinemaskop filan, her şey. Yönetmen ya Sergio Leone olacak ya Morricone veya Nino Rota, ama Mancini veya Cy Milner'den de söz ediliyor. *Screen Tattler*'de bir yazı vardı, filmi İtalya'da çekeceklermiş ve üç geminin de bire bir aynısı yapılacakmış."

Francesca "Üçünün de ha?" dedi. Bıçağı son kez bileği taşına sürttü, sildi ve salata malzemelerini doğramaya devam etti.

FRANCESCA YÜREĞİNİN derinliklerinden, karnının içinden ailesindeki bütün sorunların nereye çıkacağını biliyordu: Kendisine. Kimseyle bu konuyu konuşmamıştı ama düşünmekten de kurtulamıyordu. Kocasını öldürmüştü. Öfkesine, babasından miras kalan o ünlü aile öfkesine yenilmiş ve kocasını adamın kendi gözden düşmüş spor arabasıyla öldürmüştü. Günah çıkartıp bu ölümcül günahtan arınmayı çok istiyordu ama işe yaramazdı: Çünkü aslında pişman değildi. Billy ona ihanet etmişti. Ailesine zarar verecekti, hukuk fakültesinden beri yanında olan o kadınla yatarak (ve bu konuda yalan söyleyerek) kendisine zarar vermişti zaten. O fahişe Francesca'yı onu öldürmekle suçladıysa ne olmuştu? Bunda da bir adalet payı vardı. Aslında kadın bunu yapınca kendini daha iyi hissetmişti, hem de kocasının parçalanmış kanlı cesedinin önünde. Özellikle de bunu itiraf etmekten nefret ediyordu. Ortaya çıkan adrenalini, duyduğu rahatlamayı: İşin bu kısmını unutmak dürüstlüğe sığmazdı. Öte yandan, bir canavar da değildi. Yaptığı şey yüzünden perişan olmamak da elinde değildi. Kocasını öldürmüştü ve eğer ailesi hemen olaya el koymazsa hapislerde çürüyecekti. Küçük oğlu Sonny, hayatının ışığı, onsuz yapamazdı. Kendisi de onsuz yapamazdı. Böyle bir şey düşünülemezdi. Ama şimdi, Tom Hagen'in başına gelenleri gördükçe, giderek daha iyi anlıyordu ki er ya da geç kendisi de yakalanacaktı – ve muhtemelen pek geç olmayacaktı bu.

Tanrı'ya şükür ikizdi de en azından Kathy'nin söylemeye gerek kalmadan bazı şeyleri anladığını hissediyordu. Ailesinin ikizi olmayan fertleri için üzülüyordu. Aslında Connie Hala dışında hiçbirinin ikizi yoktu, onun ikiz erkek kardeşi de anne rahmindeyken ölmüştü. Zavallı Connie daha doğmadan ölümle kuşatılmıştı. Kim bilir kendini ne kötü hissediyordu? Doğrusu sadece Connie değildi. Kimse bu konuda konuşmazdı. Aslında Francesca da bu ölü ikiz meselesini birkaç ay önce, Noel'de Connie'nin vaftiz babası Ozzie Altobello gelip fazlasıyla uzun kaldığında, çok fazla şarap içtikten sonra bir köşede sızlanıp ağlayarak şaşkınlıktan donakalan Kathy

ile Francesca'ya olayı anlattığı zaman öğrenmişti. Ertesi gün Connie'ye sorduklarında o hemen konuyu değiştirmişti. Amcalarına sorunca da Michael bunu doğrulamış ama o da konuyu hızla değiştirmişti. Kırk bir yıl sonra, olay hâlâ listenin çok tepesindeydi. Zaten Francesca'nın ölü çocuğundan da kimse söz etmiyordu: Carmela, prematüre doğmuş ve sadece bir gün yaşamıştı.

Dışarıda küçük Sonny kahkahalarla gülerek defalarca "Kazandım!" diye bağırdı.

Connie, "Biliyor musun, dişlerinin arasına bir kibrit çöpü koyarsan soğandan gözün yanmıyor o kadar?" dedi, bir yandan da fırının üstündeki kibrit kutusunu gösteriyordu.

Francesca tezgahtan ayrılıp elinin tersiyle yanağındaki yaşları sildi, başını öbür tarafa çevirmişti.

"Kibritteki sülfür yüzünden oluyormuş."

Connie bunu defalarca söylemişti. Francesca doğrama tahtasının başına döndü.

"Yapsana sen de" dedi Connie. "Mecbur değilken ne diye acı çekesin *carissima*?"

Francesca içini çekti.

"Ne?" dedi Connie.

"İnsan içini çekemez mi?"

"Eğer yaptığın sadece iç çekmekse, tabii. Ama bana sadece iç çekmeymiş gibi gelmedi."

Ve bir de bu vardı. Ailede kimse bir şey konuşmazdı. Ama insanın üstüne gelirlerdi böyle.

Eh, pekala. Deneyecekti.

"Düşünüyordum da" dedi. "Yani, bir milyon yıl geçse ..." sesi kesildi.

Connie, *manicotti* tüplerini tabağa dizmiş, üstüne makarna sosu gezdiriyordu. Beklentiyle Francesca'ya baktı.

Francesca sanki söyleyeceklerinin ipuçları tavanda yazılıymış gibi yukarı baktı. "Kimsenin, özellikle de Michael Amca'nın vakıf için çalışmayı sevmediğimi sanmasını istemem" dedi, Vito Corleone Vakfı'nı kastetmişti. "Çünkü seviyorum."

"Sevmen gerekir."

Connie, Francesca'nın birkaç haftaya kadar Johnny'nin adamla-

rıyla Johnny'nin kendi vakfı hakkındaki planları görüşmek üzere Los Angeles'e uçacağını duyunca açıktan açığa kıskanmıştı. Üstelik Johnny ile bile değil, sadece adamlarıyla görüşeceği halde.

"Seviyorum" dedi Francesca. "Doğrusu insanı çok tatmin ediyor. Fakat aynı zamanda, öyle bir şey ki, benim hep, hep ... daha *yaşlı* kadınların yapacağını düşündüğüm bir iş. Yani hayır işleri filan. Bu doğru gelmiyor."

Connie tavayı ocağa koydu ve kapıyı kapattı. Zaman ayarını kurmamıştı ve bu da Francesca'yı deli ediyordu. Herkes hatırlamayı ummakla yetiniyordu. İşte hatalar da böyle yapılıyordu, aşırı güven yüzünden.

"Söylemeye çalıştığım şey" dedi Francesca, "Büyüme çağımdayken biri gelip de yirmili yaşlarımda dul kalacağımı, hiçbir beklentim olmadan, tek bir çocukla ve – "

"Sana kim böyle bir şey söylüyor ki? Unut bunları. Saçmalama. Bu senin hayatın, bir takım *oobatz* hayaletlerin gelip de gelecekte ne olacağını anlattığı bir film değil. Benden tavsiye ister misin? Çok fazla boktan şey düşünüyorsun."

Francesca'nın gözleri büyüdü.

Connie kızardı. Elindeki mutfak bezini Francesca'ya fırlattı ve arkasını döndü.

Francesca halasının – ya da bu ailedeki herhangi bir kadının – o kelimeyi kullandığını duymamıştı. İtalyanca küfür çoktu, Amerikan dilinde de daha ılımlı küfürler vardı ama *bu* hariç.

Francesca, mesele Johnny Fontane değildi, diye düşündü. Mesele Billy idi. Francesca'nın kanı tepesine sıçradı. Halası da Billy'le aslında neler olduğunu biliyordu.

Connie kahvesinin kalanını kafasına dikti.

Francesca da aynı şeyi şarabına yaptı.

Dışarıda, sürekli somurtan Victor Rizzi bir yere oturmuş radyosunu kurcalıyordu. Sonny ile Küçük Mike futbol oynamayı sürdürüyordu. Victor ergenlik çağındaki bir çocuk olarak ufak kalmıştı ve kendisinden daha küçük olan iki çocukla aralarında pek fazla fark yoktu. Dokuz yaşındaki Küçük Mike Rizzi tam anlamıyla Kuzey İtalyalı babasına benziyordu: Carlo'nun sarı saçlarını ve donuk mavi gözlerini almıştı, hatta geniş göğsü ve iri kolları da babasına çek-

mişti. Sonny de benzer şekilde, Francesca'nın babasının modeliydi – yaşına göre iriydi, kıvır kıvır saçları vardı ve aynı gamzeli, ortası yarık çeneye sahipti. Yararsız bir çabayla okul gömleğinin omuzlarına spor çoraplarını sokuşturmuştu, böylece gerçek omuzluk takmış gibi göründüğünü umuyordu. Victor radyoda aradığı şeyi buldu: Yine Beatles. O şarkıya eşlik etmeye başlayınca, küçükler de ona uydular.

Kadınlar göz göze geldi. Belli ki ikisi de önce karşıdakinin açılmasını bekliyordu.

Sonunda Francesca "Haklısın" dedi. "Tamam mı? Haklı olduğunu biliyorum. Sadece aklıma gelince, yani bana neler olduğunu düşününce... garip geliyor."

"Düşünme bunu." Bu bir teklif değil, azardı.

"Bunun aslında imkansız olduğunu biliyor muydun?" dedi Francesca. "Okulda, psikoloji dersinde öğrenmiştim. Bunun için bir deyim bile var. Zihnin işleyişi ile ilgili, bir şeyi düşünme dersen otomatik olarak onu düşünüyor." Şef bıçağını aldı. "Bıçak hakkında düşünme."

"Okulmuş" diye alay etti Connie. "Okulda Sicilyalılar hakkında hiçbir şey öğretmiyorlar, sana bu kadarını söyleyebilirim." Dönüp ocağa baktı. "Yeterince peynir koydum mu acaba diye düşünüyorum" dedi. "İşte. Gördün mü? Kolay. Başka hiçbir şey düşünmüyorum. Sen ne diye kendini farklı sanıyorsun ki, ha? Başkalarından ne ayrıcalığın var?"

Francesca sinirlenmemeye çalıştı. Ailesindeki kadınlar muhtemelen yüzyıllardır aynı şeyi kızlarına, yeğenlerine söyleyip duruyorlardı. Kendi annesinden de sayısız kez duymuştu. Büyükanne Carmela'nın Connie'ye söylediğine de tanık olmuştu. "Belki de herkes birbirinden farklı olduğu içindir."

"Yanlış" dedi Connie. "Tamamen yanlış. Bu herkesin inanmak istediği şey. Ama sadece teknik bir ayrıntı. Belki erkek olsan doğru olabilirdi, ama bir kadın için – "

"Ah, Connie."

"Bak, kim umduğu gibi bir hayat yaşıyor sanıyorsun? Ha? Erkekler bile yaşamıyor, sahiden. Sence Mike ya da ..." Connie kendini tuttu. Attığı bezi yerden aldı. "Hayır. Kimse öyle yaşamıyor."

"Benim gördüğüm şey bu değil" diye itiraz etti Francesca. "Belki tam olarak düşündükleri gibi olmuyor ama aşağı yukarı tutuyor. Benim gördüğüm kadarıyla çoğu insan böyle."

"Mesela kim?"

"Mesela annem. Örnek olarak."

"Annen mi? Senin annen de bir dul. O da senin kadar genç yaşta dul kaldı. Sence bunu bekliyor muydu? Sen bekliyor muydun?"

Francesca elindeki bıçakla bir kabullenme hareketi yaptı. "Pekala, güzel, ama sonuçta ailesinin yetiştirdiği şekilde yaşadı, az ya da çok umduğuna yakın yani. Senin gibi mesela."

"Benim gibi mi?" Connie güldü. "Ah, tabii. Sence ilk kocamın sigara almaya gidip bir daha dönmemesini bekliyor muydum? Sence – "

Francesca kuşkuyla başını kaldırdı.

Connie gözlerini yumdu ve Francesca'ya gitmesini işaret etti.

Francesca "Senin bakış açını anlıyorum" dedi. Carlo'nun kayboluşu resmi olarak söylendiği gibi kalmıştı ama Francesca, Corleone ailesindeki her yetişkinin gerçeği bildiğini tahmin ediyordu. Tabii ki onun öldürülmesi de Connie'nin beklediği bir şey değildi. "Devam et. Özür dilerim."

"Sanıyor musun ki büyüyünce *boşanmayı* bekliyordum?"

"Hayır Connie Hala, sanmıyorum, ama –"

"Boşandım!" Latince bir şeyler mırıldandı. "Ben bile inanamıyorum ve, ah, o zavallı tatlı adam. Ed! Ah Tanrım." Durup güçlükle yutkundu, ağlayabilirmiş gibiydi ama ikinci kocası ne zaman aklına gelse böyle yapardı ve asla ağlamazdı.

Ed Federici çevredendi, muhasebeciydi, babasının evlenmesi gerektiğini düşündüğü adamdı, nitekim Büyükbaba Vito'nun ölümünden kısa bir süre sonra ve Carlo ile evliliği feshedilir edilmez *evlendiği* adamdı. Ed dürüst bir şekilde hayatını kazanan ve asla öfkeyle ona el kaldırmayan biriydi ama Connie'yi sıkıyordu. O sıralar iki kadeh şarap içse Ed'in *cazzo*'sunun başparmağı kadar olduğunu anlatarak ortalıkta dolanmaya başlardı, üstelik kendisi ne zaman aşağıda bir şey hissetse Ed hemen yumuşuyordu. Ama şimdi Ed Federici (daha genç, tıknaz bir kadınla mutlu bir evlilik yapmış olarak Rhode Island, Providence'de yaşıyordu) şehit olmasın-

da Connie'nin kötülüklerinin de payı olan bir azizdi.

Connie kendini toparladı.

"Sanki hep kötü şeylermiş gibi konuşuyorum, sanki insanı hep kötü sürprizler bekliyormuş gibi, ama aslında öyle değil. Etrafına bir bak. Her hayatta sorunlar var *carissima*, biz şanslı bile sayılırız. Arthur Avenue'de yaşayan küçük bir kızken, gün gelip de Manhattan'da bir çatı katında oturacağım *aklıma gelir miydi*? En güzel mağazalardan alışveriş etmeyi, en iyi restoranlarda yemek yemeyi, şoförlü arabalarla gezmeyi, ayağıma en iyi pabuçları hem de daha podyumlarda görünmesinden aylar önce, bekliyor muydum sanıyorsun? Peri masalı gibi. Kim umabilir bu kadarını?"

"Tamam ama bahse girerim ailene bakmayı beklemişsindir ve onu yapıyorsun. Bu da bir nimet, ama bu beklediğin bir nimet. Sen, Büyükannem gibisin. Gerçek bir aile reisi."

"Aile *reisi* mi? Beni öyle mi görüyorsun? *Büyükannen* gibi? Ben daha otuz yedi yaşındayım!"

Aslında kırk bir yaşında olduğunu Francesca biliyordu. "Otuz yedi yaş genç değil ki."

"Otuz yedi yaş yaşlı da değil."

"Otuz yedi yaş aile reisi olmaya yetmiyorsa, kaç yaşında olmak gerekiyor?"

"Otuz yediden fazla. Bu kadarını biliyorum."

Belki kırk birdir o zaman? Ama Francesca bunu söylemedi. "Eh, Michael de seni aile reisi gibi görüyor."

"Michael'in ne düşündüğünü sen bilemezsin. Biliyormuş gibi yapman iyi bir fikir değil."

Francesca salataya son rötuşları yaptı. "Sen ne dersen de, ama durum bu, özellikle de Theresa dönmezse ailemizi bir arada tutan sensin, tıpkı o kötü günlerde annenin yaptığı gibi. Bu iyi bir şey. İltifat olarak söylemiştim."

Connie tabakları aldı.

"Michael beni kardeşi olarak görüyor, tamam mı? Annesi ya da ailenin reisi olarak değil. Ve inan bana, Theresa dönecek. Tom o kötü şeyi yapmadı ve bunu hepimiz biliyoruz."

Francesca bir şey söyleyecek gibi oldu ama halasının bir bakışını yakaladı ve kendini tuttu.

Salatayı bitirip içkileri aldı ve masanın son hazırlıklarına yardım etti. Sekiz tabak. Masaya bunun üç katı insan sığabilirdi ama eksilenler vardı. Oda mağara gibi görünüyordu.

Uzun bir süre Francesca ile Connie sessizce odadan odaya gidip geldiler, sadece tabakların, kaselerin, gümüş yemek takımlarının, kalça darbeleriyle kapatılan çekmecelerin sesleri duyuluyordu. Bir an bile birbirlerinin yolunu kesmeden her şeyi masaya taşıdılar, sanki hareketleri kurgulanmış ve binlerce kez tekrarlanmıştı.

Sonunda Francesca "Dürüst ol" dedi. "Tom'un o kadınla yıllardır birlikte olduğunu gayet iyi biliyorsun. Bu da kötü bir şey. Ve bunu yaptı. Yaptığını sen de biliyorsun."

Connie etrafta dinleyen biri olabilirmiş gibi sağa sola bakındı ve sesini alçalttı. Elindeki tahta kaşığı suçlarcasına Francesca'ya doğru sallayarak "Onun ne yapıp yapmadığını bilmiyoruz" dedi. "Tamam mı? Ama sana bir şey söyleyeyim. Eğer Tom o fotoğraflarla oynanmış olduğunu söylüyorsa, bunun büyük bir oyun olduğunu söylüyorsa ona inanırım."

"Hayır inanmazsın. Ben bir dakikalığına bile inanmış değilim."

"Bu konuşmaya devam etmeyeceğim."

"Sen de inanmıyorsun Connie. İnanmadığını biliyorum."

"Tom bir erkek, tamam mı? Olduğu gibi kabul etmeliyiz."

"Erkek olmak mazeret mi?"

"Hiçbir şey değil, ama insanların umduğu hayatı yaşadığını söyleyen sensin."

"Ben sadece bazıları öyle, dedim."

"Doğru, ve ben de sadece Tom'la Theresa'nın, her ikisinin de tam senin dediğin türde insanlar olduğunu söylüyorum."

"Kimsenin umduğu hayatı yaşamadığını söylediğini sanmıştım."

Connie onu duymazdan geldi. "Bak, şunu aklından çıkarma: Tom'la Theresa her şeyin üstesinden gelecek. Onlar gibi insanlar böyle yapar. Theresa, Tom'u daha önce de terk etti, biliyorsun. Ara sıra yapar, genelde fazla uzun sürmez. O bir üniversite kızı ve darılma ama üniversiteli kızlar çoğu zaman böyle yapar. Kaçarlar."

"Dur, şimdi de bunun Theresa'nın kabahati olduğunu mu söylüyorsun? Kocası Tanrı'nın huzurunda yemin edip yeminini bozuyor. Karısını aldatıyor. Onunla da kalmıyor, küçük düşürüyor. Sen de

benim kadar iyi bilirsin ki, bu ailede erkekler birbirlerine veya iş ortaklarına ihanet ederse, ... hadi sonu kötü olur diyeyim."

"Kes şunu. Anlamadığın şeyler hakkında konuşma."

"O yeminler sayılıyor anladığım kadarıyla, ama Tanrı'ya ettikleri yeminleri ve karılarına ettikleri yeminleri bozmalarında bir sakınca yok öyle mi? Bu mu hiçbir şey? Doğru. Çünkü biz birer hiçiz."

"Tamam değil, oldu mu? Kafana kakmaktan nefret ediyorum ama *beklenen* bir şey."

"Ben konunun öteki tarafını tartışıyoruz sanıyordum."

"Benim bir şey tartıştığım yok. Ailem için akşam yemeği hazırlıyorum, bütün yaptığım bu. Anlaşıldı mı?" Mutfaktaki saate bir göz attı ve *manicotti*'yi ocaktan aldı. Biraz fazla pişmiş gibi görünüyordu ama kötü değildi. "Bütün söyleyebileceğim" dedi. "Sen genç bir kızsın *carrissima*. O yüzden hayatın umduğun gibi gitmediğini düşünebilirsin. Ama hayat kendi bildiği gibi gider ve güzel olan nedir? Güzel olan, sonunda herkesin olması gereken yerde bulunmasıdır."

Francesca şef bıçağını eviyeden alıp o malum filmde banyoya giren sapıkmış gibi havaya kaldırdı. "Sakın bıçağı düşünme" dedi ve bıçağı öfkeyle doğrama tahtasına attı.

"Senin neyin var?" dedi Connie. "Bu meseleye fazla taktın."

"Mesele bile yok aslında" dedi Francesca.

Sonra kafasını sallayarak mutfaktan fırladı, erkeklere ve çocuklara yemeğin hazır olduğunu söyleyecekti.

Bahçeye çıkınca küçük oğlu onu gördü ve çılgınca güldü.

"Annecim!" diye bağırıp, acıklı omuzluklarına vurdu. "Ben Adam Deviren Frankie'yim!" Bu, Notre Dome'de savunma oyuncusu olarak oynarken Francesca'nın kendi kardeşi Frankie'nin lakabıydı. "Ve seni durduracağım!"

Koşarak geliyordu.

Francesca "Sakın denemeye kalkma ahbap" dedi sırıtarak.

Durdurmak için yaptığı şey beline sımsıkı sarılmak oldu.

"Omuzluklarını beğendim" deyince çocuk yine kahkahalara boğuldu.

Francesca sendeler gibi oldu ve arkalığı lale biçimindeki demir koltuklardan birine oturdu. Korku adeta gerçek bir dalga gibi çarpmıştı üstüne. Eğer Francesca bu çocuktan, bu gülüşten ayrı

kalırsa, herhangi bir nedenle oğlundan ayrı düşerse buna dayanamazdı.

Ama hayır.

Bunu düşünemiyordu bile.

"Gidip ellerini yıka" dedi. "Siz ikiniz de" dedi Küçük Mike ile Victor'a, "Hadi koşun".

Ayağa kalktı kapının hemen içindeki duvara asılı telefona gitti ve dahili görüşme düğmesine bastı.

"Akşam yemeği" dedi.

"Hemen geliyoruz" dedi Michael. "Hey, Francie? Ne var yemekte?"

Francesca, Sonny'nin kuzenlerinin peşinden, koridorda koşarak uzaklaşmasını seyrediyordu.

"*Manicotti*" dedi. Yeterli miktarda yapıp yapmadıklarını düşünmeye çalıştı.

O GECE KATHY eve döndüğünde – artık alışıldığı şekilde geç vakitte – Francesca hâlâ uyanıktı, süitlerindeki oturma odasında, kanepede oturuyordu. Televizyon kanalları kapanmıştı ve William Faulkner'in *Pylon*'unu okuyordu.

Kathy, "Bu saatte ayakta ne işin var?" diye sordu.

Francesca cevap yerine kitabını gösterdi.

"Ah" dedi Kathy. "Peki. İyi geceler." İçki içmişti ve kül tablası gibi kokuyordu.

"Bir dakikan var mı? Yani birkaç dakikan?" Daha fazla okumaya dayanamayacaktı. Cevap vermek yerine niye kitabı kaldırdığını bilmiyordu.

"Ne oldu? Çünkü daha fazla kötü habere dayanabileceğimi – "

"Hayır" dedi Francesca. "Değil. Yani sayılmaz. Sadece endişelendiğim şeyler var. Sürüp giden şeyler, anlıyor musun?"

Kathy başını salladı. "Evet."

Sallanmıyordu, sarhoş değildi. Gelip Francesca'yı alnından öptü. Francesca ondan yükselen seks kokusunu duyabiliyordu.

"Yarın konuşuruz olur mu?" dedi Kathy. "Sabah onda derste anlatacağım kitaptan yüz sayfa daha okumam gerekiyor."

Peki ne zaman sahiden konuşacaklardı? Yine de Francesca bunun da ucunu bıraktı.

"Hangi roman?" diye sordu. Elli bir buçuk numaralı konu başlığı.

"Aslında bir arkadaşımın. Derste anlatmıyorum, yani, sadece okuyorum ve iki kuruşluk değerlendirmelerimi söylüyorum ona. Düzgün düşünemiyorum. Çok yorucu bir gün oldu." Dönüp yürümeye başladı. "Her şey çok yorucuydu aslında."

Kendi kitabını yazmak dururken ne diye adamın tekinin aptal kitabını okuyordu – bu da ilk elli konu başlığı arasındaydı.

"Bil bakalım ne oldu?" dedi, tam Kahty odasına giden köşeyi dönerken.

"Sahiden Francie. Tepemden duman tütüyor. Yarına artık."

"Connie Hala ... belirli bir kelimeyi söyledi."

"Ne yaptı?"

Francesca ses çıkarmadan dudaklarını oynatarak "Siktir" dedi.

"Kim sebep oldu buna?"

"Ben."

"Konuşmak istediğin bu muydu?"

"Tam değil."

"Tamam, yemi yuttum" dedi Kathy. "Ne halt ettin de Connie'ye o lafı söylettin?"

"Yarın anlatırım" dedi Francesca.

Kathy "Tuş" dedi ve başını öne eğdi. "Ve iyi geceler."

BİR SAAT SONRA Francesca Sonny'i yeniden kontrol etti. Ağabeyinin doğum gününde yolladığı GI Joe bebeğine sarılmış uyuyordu hâlâ. Kathy'nin kapalı kapısının ardında ışığı yanmaya devam ediyordu. Francesca ona seslenip hemen döneceğini söyledi.

"Dönecek misin?" Kathy'nin sesi saşkındı. "Nereye gidiyorsun?"

"Yürüyüşe" dedi Francesca. "Uyku tutmuyor."

"Dikkatli ol" dedi Kathy. "Bahçede yürürsün belki."

Bunları söyleyen kadın Tanrı bilir kiminle, Tanrı bilir nerede yatağa giriyor ve sonunun nasıl geleceğini de yine ancak Tanrı bi-

liyordu. "Tamam" dedi Francesca. "Görüşürüz."

Yukarı çıkmak için güvenliği aşmak imkansızdı ama aşağı inmenin birkaç yolu vardı. Francesca asansörle birkaç kat aşağı indi ve asansörden inip koridorun öbür ucuna giderek arka merdivenlere ulaştı. Bunlar en üst katlara kadar çıkmadığı için güvenlikçiler tarafından izlenmiyordu. Park yerini geçip dar bir arka sokaktan üst caddeye çıktı, oradan da York Avenue'ye doğru batıya yöneldi. Tom Hagen de bu yolu izliyor olmalıydı. Yanlış giden her neyse, o yanlış gidene kadar mükemmel bir düzen olmalıydı.

Francesca'nın Washington'da yaşarken öğrendiği bir şey de, aslında yerel olan bir suç soruşturmasına herhangi bir nedenle federal hükümet bulaştığı zaman, soruşturmanın karmakarışık bir hale gelebileceğiydi. Bir gün elmalar hakkında olurdu, ertesi gün konu portakallara dönerdi – bütün ağaçlar sıraya dizilirdi muhtemelen. Bu özel vakada, Francesca, Danny Shea'nın olayın yakasını bırakmamasının, kendi kurmaylarından Billy Van Arsdale'nin ölümünün öcünü almak istemesi yüzünden olduğuna inanıyordu. Aslında Arsdale ona Francesca'nın ailesi hakkında bilgi aktarıyordu – dosyayı Francesca bulmuş, çalmış ve yok etmişti. Hatta Billy, Mafya olarak görülen bir aileyle evlilik bağıyla ilişki kurduğu için siyasi tutkularını asla gerçekleştiremeyeceğinden korktuğunu bizzat söylemişti.

Anlaşılan bir nokta gelmiş ve durumu kurtarmaya karar vermişti. Başka bir noktada da, ihanete uğramış, aklı başından gitmiş olan Francesca, duygularına kapılarak misilleme yapmıştı.

Basit gerçek, Francesca'nın köşeye sıkıştığı ve köşeye sıkışan güçlü insanların yapacağı şeyi yapmış olduğuydu. Zor kullanarak köşeden çıkmıştı. Harekete geçmişti. Canını kurtarmıştı. Canını kurtarmaya ve bununla yaşamaya da devam ederdi. O Corleone Ailesi'nin bir üyesiydi. Bu kanında vardı. Ama sonra kendisini korumaları için Tom'la Michael'i aramış ve olay başka bir şeye dönüşmüştü. Artık bazı ufak tefek konularda onlardan biriydi ama hayatının geri kalanında onlara borçlu kalacaktı ve olay buydu.

Judy Buchanan'ın apartmanına gelmişti.

Caddenin karşısındaydı. Bu saatte etrafta kimsecikler görünmüyordu, sadece kaldırım kenarına park etmiş bir devriye aracı vardı. Kaldırım çiçek ve çöp doluydu.

Dışarıdan bakınca bina bir şeye benzemiyordu – yüzyılın başında binlercesi yapılmış olan üç katlı tuğla evlerden biriydi. Zihninde binayı televizyonda gördüğü sahnelerle birleştirmeye çalıştı ama sahiden yapamadı.

Cinayet sahnesini kendi hayalinde yaratmayı denedi, onun için bu daha kolay oldu.

Karşıya geçti.

Yerlere atılmış posterlere bakarken, smokin giymiş, gri saçlı bir Çinli yerden biter gibi karşısına çıktı, elinde boynu bükülmüş sarı güllerden cılız bir demet vardı.

Francesca "Ne kadar?" diye sordu.

Adam söyledi. Ölü çiçekler için makul bir fiyattı.

Polis camını açtı. "Ne dedim ben sana Hop Sing, ha?"

Çinli, Francesca'nın anlayamadığı bir şeyler mırıldandı, sonra da elindeki öbür çiçekleri de uzattı. "Para istemez" dedi belirgin bir tiksintiyle. "Sen sevin." Kovasındaki suyu yere döküp, kentin aşağısına doğru yürümeye başladı.

Francesca elindeki çiçekleri sallayınca düzinelerle gül yaprağı döküldü.

Polis kıkırdayarak "Şanslı geceniz galiba" dedi. "Buraya sık gelir misiniz?"

Francesca başını salladı.

Adam kendi yaşlarında görünüyordu ama kendini salmıştı. Göbeğindeki düğmeler artık iliklenmese bile o eski hırkasını giymeye meraklı erkeklere benziyordu. Adamın çiçek satmasının kime ne zararı vardı ki? Dürüst bir yolla hayatını kazanıyordu ve polis, bunu yapabildiği için ona polislik gücünü göstermişti.

"Üzücü bir durum" dedi polis. "Yani şu evde yaşananlar. Çiçekler değil. Çiçekler sadece sizin işinize yarar. Kucağınıza düşüverir böyle."

Francesca çiçekleri ona uzatıp "İster misiniz?" dedi.

"Ben çiçeği ne yapayım?" dedi polis. "Onlar *sizin gibiler* için."

"Sizin gibiler derken ne demek istediniz?"

"Onlara ne dediğinizi bilemedim. *Yas* tutanlar yani."

"Birine verirsiniz. Karınıza, kız arkadaşınıza, annenize, herhangi birine."

"Annem Florida'da" dedi. "Öteki ikisini ise hâlâ arıyorum. Çiçekler sizde kalmalı."

Francesca "Pekala" dedi. Köşeye yürüyüp gülleri çöp tenekesine attı. "Ben sadece yürüyüşe çıkmıştım" dedi geri dönerken. "Yas filan tutuyor değilim. O ölmüş fahişeyle ilgili hiçbir şeyi de istemiyorum."

"Evet bayan" dedi polis. "Anlıyorum. İyi olacak mısınız peki?"

"Olacak mıyım? Geleceği kim tahmin edebilir? Ben değil, o kadarını söyleyebilirim. Çok fazla düşünmemeye çalışacağım."

"Tanımanız gereken bazı insanlar biliyorum" dedi polis. "Bazıları zaten düşünemiyor bile."

Francesca ona kızgınlığını belirtmek istercesine bir bakış fırlattı ve eve doğru yürümeye başladı, sarı gülleri olan ve zorla uzaklaştırılan Çinli adam gibi aniden, yerden biter gibi karşısına çıkan çöp kamyonlarının yanından geçerken ıslık çalmaya başladı. Sırf ıslık çalmış olmak için çalıyordu. Aklı başka yerdeydi. Kim bilir kaç kez, ıslıkla çaldığı melodinin aslında gerçek bir şarkı olduğunu fark etmişti, mutlaka önceden duyduğu bir şeydi ama çıkaramıyordu. Hatta biri melodiyi tanıyıp Cole Porter'in *Ridin' High*'ı olduğunu söylemişti ama ne zaman nerede duyduğunu yine de bilemiyordu. Nereden gelirse gelsin, şarkının melodisi fark ettirmeden Francesca'nın beynine işleyip orada kök salmayı başarmıştı. Bilinen bir parçaydı; herhangi bir yerde, radyoda, Kathy'nin plaklarında dinlemiş olabilirdi, illa ki Johnny Fontane'nin Başkan Shea'nın Inaugural Balosu'nda daracık smokiniyle seslendirdiği üç şarkıdan ikincisi diye hatırlaması gerekmezdi.

19. BÖLÜM

California'nın önemli Anma Günü hafta sonundan bir önceki hafta sonu, Tom ve Theresa Hagen ayrı ayrı Batı Sahili'ne uçtular ve Los Angeles havaalanında buluştular. Aslında limuzin Tom'u Senatör Pat Geary'nin çiftliğindeki özel pistten alıp Las Vegas dışına götürmüş ve senatörle yapılan kısa bir toplantıdan sonra, günün geri kalanında Tom'u kara yolundan alana getirmişti. Theresa ise kızlarını kardeşinin karısına bırakıp Pan Am'la gelmişti.

Theresa terminalden çıktı ve ilk başta bir sürü limuzinin arasında Tom'unkini seçemedi. Tom'un yeni aldığından emin olduğu yeşil, dik yakalı bir elbise giymişti, gerekli yerlerde üstüne oturan elbise aynı zamanda seçkin görünüyordu. Saçları kısa kesilmiş – Tom'un hoşlandığından ve hatta moda olduğuna inanabileceğinden çok daha kısaydı – ve rengi koyulaşmıştı.

Şoför dışarı çıktı ve dikkat çekmemek için Theresa'nın kızlık soyadının yazılı olduğu tabelayı tuttu.

Theresa biraz kilo vermiş gibiydi. Solgun görünüyordu. Florida'dan geliyordu ve solgundu.

Şoför binmesi için kapıyı tuttu. "Harika görünüyorsun" dedi Tom.

Theresa saçının arkasını elleyerek "Beğendin mi?" diye sordu.

"Beğendim."

"Yalancı" dedi Theresa. "Bana öyle bakma. Biliyorum. Hep biliyordum, her zaman da bileceğim."

Buna bir şey diyemezdi. Bir süre böyle olacaktı. Bir süreliğine kendini buna hazırlamalı ve bir erkek gibi dayanmalıydı.

Araba yola koyuldu. Tom sonunda Theresa'ya sarılmak üzere uzandı ve kadın biraz geri çekildi. Sonra içini çekti, kızdı ve sarıldılar.

Kendine kızdı, diye düşündü Tom. Burada olduğu için diye tahmin etti. Bezmişti ve elbette çocuklarının iyiliği için barış yapıyordu. Ama aynı zamanda – onu tahrik eden bir olay vardı – Jack Woltz'un sanat koleksiyonunu görmek istemişti.

Tom ona yalvarmış ve New York'a dönmesini veya en azından kendisiyle görüşmeyi kabul etmesini dilemişti, yine de Theresa sonunda yumuşayıp Tom'u Anma Günü hafta sonunda Florida'ya davet edince, bunun kötü bir zaman olduğu ortaya çıkmıştı. O hafta sonu iş için bir yerlere gitmek zorundaydı. Theresa tatil günü ne tür bir iş diye sorunca, eskiden işiyle ilgili bir soru sorduğu zamanlarda yaptığı gibi uzun bir sessizlikle geçiştirmeyip, soruya cevap vermişti. Jack Woltz ile bir toplantıya gideceğini söylemişti. O adı telaffuz etmek zorunda değildi ve doğrusu, ona karşı, en azından koşulların elverdiği ölçüde daha açık davranmaya ne zaman karar verdiğinin de farkında değildi. Fakat dönüp geriye bakınca o ismi yem olarak kullanmış olduğunu, Theresa'nın da oltaya geldiğini görebiliyordu. *Film prodüktörü olan Jack Woltz mu?*, diye sormuştu. Ve kendisi de *başka bir Jack Woltz da mı var*? demişti. Theresa bunu sorduğunu, çünkü onun küratörünü tanıyan birini bildiğini belirtmişti. Tom, *neyin küratörü*? diye sormuştu. Theresa *sanat eserlerinin* demişti. Biriyle anlaştığını, belki elli yıldır kimsenin görmediği bazı parçaları muhtemelen kır evinde sergileyeceğini anlatmıştı. Tom'a kendisini de oraya götürüp götüremeyeceğini sormuştu. Tom da bunu ayarlayıp ayarlayamayacağını bilmediğini söylemişti. Woltz'la stüdyo alanındaki ofisinde bir toplantı ayarlanmıştı. Woltz'un ayrıca yeni eşiyle birlikte Palm Springs'teki evlerine hafta sonu için birkaç kişiyi davet ettiğini söylediğinden bahsetmemişti. Woltz, Tom'u da davet etmiş ve arzu ederse ailesini de getirmesini söylemişti ama o sırada Hagen bunu ukalaca bir espri olarak almıştı. Ayrıca geceyi – en az iki, üç geceyi – Jack Woltz ve yeni dostları olduğunu tahmin ettiği uyuşturucu müptelası sörfçülerle ay-

nı çatı altında geçirme fikri de hoşuna gitmemişti. Ama Theresa onu sıkıştırmıştı. *Ayarlayıp ayarlayamayacağım bilmiyorsun ha*, diye dalga geçmişti. Onu tanıdığını söylemişti. Kafasını kuma gömmediğini söylemişti. *Canının istediği her şeyi ayarlarsın sen. Yapamazmış gibi davranma.* Tom ona abarttığını söylemiş ve Theresa en azından bir şansını denemesini istemişti.

Ve şimdi buradaydılar. *Hafta sonu* için kahrolası Jack Woltz'un evine gidiyorlardı.

Bir erkeğin kendi uzvunu kesmek istediği zamanlar oluyordu.

Tabii sahiden değil.

Tom karısına bir öpücük verdi.

"Ağır ol" dedi Theresa.

Tam otoyola çıkmak üzere olan şoför yavaşladı.

Theresa "Sen değil" dedi. Tom aradaki bölmeyi kapattı.

ÇABUK, ROMANTİK bir akşam yemeği için durdular – Tom'un, bir kadını nasıl etkileyeceğini şeytani bir şekilde bilen Fontane'den duyduğu bir Fransız bistrosuydu burası. Önlemlere rağmen FBI onları orada yakaladı. Artık çoğu zaman peşindeydiler. Theresa bayanlar tuvaletine gidince Tom dışarıya bir garson yollayıp, adamlara onun hesabından bir şey yemek isteyip istemediklerini sordurdu.

Alacakaranlıkta Theresa ile birlikte Palm Springs'e vardılar.

Tom Hagen'in Jack Woltz'un Palm Springs'deki mülküne yaptığı iki ziyaret arasında yirmi yıl geçmiş ve her şey değişmişti. Tom, Fontane'nin o savaş filminde yer almasını görüşmeye geldiğinde, ev film setine benzer bir İngiliz kır malikanesi gibi görünüyordu – bahçedeki çiçek kümeleri, yeni alınmış eski bir ustanın resimleri, atlıların gezmesi için açılan yolların her bir zarif kıvrımı ile o kadar uğraşılmıştı ki, sahtelikleri insanın gözüne batıyordu. Şimdi ise bir korunma ucubesine dönmüştü. Woltz iki yanındaki evleri de alıp yıkmıştı. Bekçilerin yerini, İsrail ordusundan gelen, tepeden tırnağa siyahlar giymiş, makineli tüfekli paralı askerler almıştı. Malikanenin çevresini, altı metre yüksekliğinde ve tepeleri sivri, normalde bir hapishaneye yakışacak demir parmaklıklar kuşatıyordu. Her yerde kapalı devre televizyonlar vardı.

"Şu parmaklıklar" dedi Theresa Hagen. "İnsanlar girmesin diye mi, yoksa çıkmasın diye mi?"

Woltz'un uçkuruna düşkünlüğü herkesçe bilinse de, küçük kızlara merakı bilinmezdi. Theresa bunu Tom sayesinde öğrenmişti.

"Belki de o kadar iyi bir fikir değildi buraya gelmek" dedi Tom.

Theresa hafifçe başını eğdi ve kaşlarını kızgın bir şekilde kaldırıp kocasına baktı. Az önce saçmaladığı şeyler yüzünden öğrencisine bakan bir öğretmene benziyordu.

FBI ajanları yaklaşık iki yüz metre uzakta arabalarını yolun kenarına çektiler. Güvenlik görevlileri Hagen'in limuzinine geçmesini işaret etti. Sonra kapı arkalarından kapandı.

"Pekala" dedi Tom. "Ama sakın sonra sıkıldığını söyleme."

Theresa öyle bir tavırla omuz silkti ki, adeta, diğer sıkıcı şeylerin yanında bir hapishane kapısıyla, makineli tüfekli komandolar hiçbir şey demek ister gibiydi.

Limuzin malikaneye giden iç yolda bir virajı alırken, Tom dışarıdaki ürkütücü sessizliğe baktı. Değişiklikleri Johnny'den duymuştu ama kendi gözüyle görmek yine de şoke ediciydi. Tenis kortları ve süslü bahçeler gitmişti. Dışı Victoria tarzı, içi son derece modern ve pırıl pırıl ahırlar yok olmuştu. Bir zamanlar safkan atların neşeyle koştuğu ve sinema dünyasının ünlülerinin purolarını çiğneyerek konuklara övündüğü golf yeşili alanların yerini şekilsiz çimenlikler ve yer altı sığınağına benzer bir binayla, onunla tamamen uyumsuz eski bir film çadırı almıştı. Üzerinde Woltz'un stüdyosunun hali hazırda gösterdiği filmlerin adları vardı.

Köşkün kendisi de Woltz tarafından, yeni eşinin de yardımıyla radikal bir şekilde yeniden biçimlendirilmişti, Tom işin aslını bilmese eski binanın tamamen yıkılıp yeniden yapıldığını sanabilirdi. Süslü kıvrımlar, küçük kubbeler tamamen gitmiş, beje çalar gri ve düz taştan giydirme yapılmıştı. Yapay Eski Dünya havası veren uzun cam duvarlar da yerini sert köşeli, beton meraklısı modernliğe bırakmıştı.

Köşkün yanında, bina yüzünden tamamı görünmeyen fıskiyeli yüzme havuzu duruyordu. Etrafındaki heykeller – ve kaidelerle çeşmelerin üzerindekiler de – artmıştı: Şimdi en azından iki yüz tane heykel vardı. Çoğu ciddi, neo klasik, bire bir insan boyunda, metal-

den yapılmış politik lider heykelleriydi, ya çatal kuyruklu frak giymişler ya da at sırtında kahramanlar olarak işlenmişlerdi. Fakat birkaç tane de uyumsuz çıplak mermer heykel ile – ikişerli, üçerli gruplar halinde birbirlerine sarılmış her zamanki tombul kadınlar – birkaç tane iç sıkıcı çağdaş heykel de vardı. Heykeller belli bir düzen olmaksızın tıkış tıkış duruyordu.

Theresa coşmuştu, çeşitli parçalar üzerine tahminler yürütüyor, Hagen'in bilmediği isimler sıralıyordu: Thorvaldsen, Carpeaux, Crocetti, Lehrmbruck, Count Troubetsky, Lord Leighton. Tom onun bu yanını, bunca çok şeyi bilmesini ve duyduğu heyecanı severdi. Kendisinin Michelangelo dışında bir heykeltıraş adı söyleyebileceğini sanmıyordu. Ama kültüre değer veriyordu ve bu tür şeyleri bilen bir kadınla evli olmayı seviyordu. Dahası, çamaşır yıkamak ve pazar günleri et pişirmek dışında günlük yaratıcı tutkular yaşayan bir kadınla (yetişmesine tanık olduğu bir sürü kadından farklı olarak) evli olmayı da seviyordu. Theresa büyük sanatın müzayedelerde ne kadar para getirdiğini bilirdi ama yine de her nasılsa, bir parçayı gördüğünde ilk tepkisi onun fiyatıyla ya da değeriyle ilgili olmazdı, eserin ne kadar güzel olduğunu, sanatçının neler başardığını, kendisine neler hissettirdiğini anlatırdı. Tom da buna bayılırdı.

"Bunlar hep böyle mi dururdu?" diye sordu Tom'a.

Tom "Hayır" dedi. "Eskiden daha az heykel vardı. Bilemiyorum ama ... sunumları da daha hoştu."

"Böyle bir şeyi kim yapar?" dedi Theresa. "İnsan bu kadar güzelliğe sahip olup da nasıl böyle garaj satışındaymış gibi görünmelerine izin verir? Niye böyle bir şey yapar?"

"Yeni karısı heykel sevmiyor" dedi Tom. "Heykellerin insanı taşa döndüren veya ruhunu yağmalayan şeyler olduğuna inanan bir tarikata mensupmuş." Omuz silkti. "Burası California. Rüzgara deli divane fikirler yazılır. Benim tek bildiğim, kadının taşındıktan sonra, köşkteki bütün heykelleri buraya taşıttığı. Mensup olduğu din şu özgür ruhlu dinlerden biri, ama her nasılsa kadınlarla erkeklerin aynı havuza girmesini yasaklıyor, o yüzden de Woltz her sabah tek başına yedi yüz metre yüzüyor, kadın havuza asla onunla girmiyor. Aslında bir yerlerde onun için başka bir havuz yaptırmış diye duydum."

Theresa adamın karısının gariplikleri hakkında bir şeyler daha soracakmış gibiydi ama son virajı da döndüklerinde bir kahkaha kopardı.

"Hemen unutsan iyi olur" dedi Tom.

"Özür dilerim" dedi. "Yüce Meryem. Aman Tanrım. Keşke fotoğraf makinem yanımda olsaydı."

Köşkün önündeki oval manevra yerinin ortasında, köşkün çalışanlarından bir ekip, Roden'in Düşünen Adam heykelinin başına toplanmıştı. Heykeli yerinden kaldırmak üzereydiler. Evin öbür tarafında ise arkası düz bir kamyon park etmişti, yanında da herhalde diğer konuklara ait araçlar (üstü açılan yabancı markalı spor arabalar) duruyordu. Kamyonda koleksiyona yeni eklenen bir parça vardı – bu Jack Woltz'un bariz bir şekilde aslından büyük, kollarını uzatıp, baş ve işaret parmaklarıyla doksanar derecelik açı yaparak bir kadran oluşturmuş vaziyetteki kendi heykeliydi. Bronz heykel, Woltz'un şov dünyasındaki ellinci yıl ödülünü aldığı törenden bir pozu gösteriyordu.

"Üstüne bir de Roma harmanisi koymamış olması mucize" dedi Tom.

"Ya da çıplak olabilirdi" dedi Theresa, kendini toplamıştı. "Napoleon'un yaptığı gibi."

"Napoleon'un çıplak heykelleri mi var?"

"Canova'nın *Marte Pacificatore*'si var ya. Orijinali Londra'da bir yerde, ama geçen sene Milano'da bronz kopyasını gördüm."

"Geçen sene Milano'ya mı gittin?"

"Hepimiz gitmiştik" dedi Theresa. "Hatırlamıyor musun? Sen hariç bütün aile. Senin her neyse son dakikada bir işin çıkmıştı."

"Hatırlıyorum. Ben Riviera'ya, yani Fransa'ya gittiniz sanıyordum."

"Riviera'ya da gittik" dedi Theresa. "Önce Milano'ya uçtuk, sonra trene bindik. Sana resimleri göstermiştim."

"Ha, doğru" dedi Tom. "Şimdi hatırladım."

"Gördün mü? Herkese karşı çok iyi bir yalancısın ama bana gelince öyle olmuyor."

Yanılıyordu. Dehşetli bir yalancıydı, gerekince. Öyle bir dünyada iş görüyordu ki, söylediği şeyler aslında gerçeğe dayanıyordu,

esas söylemediği şeylerde bir yalan gizli oluyordu. Mesela, *Michael seni görmek istiyor*, dediğinde bu aslında bir yalan olmuyordu, sadece *Michael seni ölü olarak görmek istiyor* cümlesinin kısaltması oluyordu. Veya *Michael şu kahrolası arabana binip gitmeni ve bir daha asla dönmemeni istiyor seni orospu çocuğu, seni lanet olası hain* cümlesinin. Aslında Tom Hagen'in yalan söylediği yegane kişi Theresa'ydı. Ters bir açıdan, bu bir iltifattı. Ama bunu itiraf etmek, onun kalbinde ümitsizlik yaratmak olurdu. "Sana karşı iyi bir yalancı değilim" dedi, "Çünkü sana karşı hissettiklerimi başkalarına karşı hissetmiyorum".

Theresa, "Kaçamaklarla dolu bir cümle olarak pek yalan sayılmaz bu" dedi. Limuzinin şoförü kapıyı açmıştı. Evin çalışanları valizlerini almak üzere koşturdu. Eski İsrail komandolarından biri Hagen'lere ön kapıya kadar eşlik etmek üzere bekliyordu.

Theresa, Tom'un dizine vurup "Hadi" dedi. "Gidip biraz eğlenelim."

ÖN KAPININ iki yanındaki makineli tüfekli adamlar Hagenlerin değil geldiğini, varlıklarını bile hissetmezmiş gibi duruyordu. Belli ki Buckingham Sarayı'nın muhafızları gibi hareketsiz ve soğukkanlı durmaları emredilmişti.

Tom Hagen gerçek makineli tüfeklere hiç bu kadar yakın durmamıştı ve bu onu Theresa'yı ettiğinden daha çok rahatsız etmiş gibiydi. Karısı önden gidip birkaç basamağı çıktı ve herhangi bir endişe belirtisi göstermeden zili çaldı.

Kapıyı üniformalı bir uşak açtı ve içeriden klimanın – bu da yeni eklenmişti – eseri olan soğuk hava adeta üzerlerine fışkırdı. Uşak İngiliz'di – veya yeterince ikna edici bir aksanı vardı – ve bu iş için genç sayılırdı, en fazla otuz beş gösteriyordu, hem krallara hem de kıdemli adamlarına layık eğimli, uzun bir burnu vardı. Saç kesimi de Başkan Shea'nın saç modelinin başarılı bir uyarlamasıydı.

Evin içinden bir yerlerden kahkahalar ve genellikle uyuşturucu kullananlara ve sörf yapanlara eşlik eden gitarlı rock-and-roll tarzı bir müzik sesi geliyordu, ama Tom bu müziğe Connie'nin büyük oğlu Vic'in de sürekli çalması yüzünden aşinaydı.

Uşak, karanlık ve yankılı ana koridoru gösterdi. Müziğe doğru gidiyorlarmış gibiydi. Mobilyalar, yeniden tanzim edilmelerinden önceki hallerini andırıyordu: Kalın halılar, bacaklarında ve arkalarında elle oyulmuş mitolojik yaratıkların bulunduğu masa ve sandalyeler, cafcaflı kumaşlarla kaplı koltuklar ve kanepeler korsajlı bir Victoria dönemi hanımefendisinin bayılacağı türdendi. Köşkün kalın perdeleri çekili olduğu için sanat eserlerine iyice bakmak zordu ama onlar da farklı görünmüyordu. Hâlâ heyecanını kendine saklıyordu ama Tom onun her bir resmin önünde durup uzun uzun bakmak istediğinin farkındaydı.

Çağdaş sanat onun uzmanlık alanıydı – ayrıca Hagenlerin güç yetirebildiği bir alandı – ama Theresa bütün iyi özel koleksiyonlar karşısında heyecanlanırdı. Yıllar önce Tom'a, bir müzede sanatın dünyaya ait olduğunu hissedersin, diye açıklamıştı, ama özel bir koleksiyon karşısındayken sahipliği algılarsın. İyi koleksiyonlar o yüzden heyecan vericiydi. Heyecanın yüzde doksanını eser yaratıyordu, ama kalan yüzde on Theresa'nın dünyasının dönmeye devam etmesini sağlıyordu. Bunlara biri sahip olmuş diye düşünüyordu – eserle karşı karşıyayken sadece dehayı ve güzelliği düşünürdü – ve bu konuda ne kadar çok düşünürse o kişinin kendisi olmadığını kabullenmekte o kadar güçlük çekiyordu.

Woltz yine Hagen'i ilk gelişinde karşıladığı camlı verandada onları bekliyordu. Johnny Fontane ve Francesca Corleone de tereyağı rengi aşk koltuğunda yan yana oturuyorlardı. Francesca bir martini ile oyalanırken, Johnny her zamanki sulu viskisini içiyordu. Yönetim kurulu toplantısına gider gibi giyinmişler ve ter içinde kalmışlardı. Oda fırın gibiydi. Hagenleri görünce hepsi ayağa kalktı.

Johnny ile Francesca'yı yan yana görünce, Theresa daha dikkatle baktı. Francesca sadece biraz korkmuş görünüyordu. Tom ipleri ele aldı ve Theresa'nın kolunu sıktı. Sonra açıklayabilirdi. O da anlamış göründü.

Woltz "Kongre üyesi Hagen" dedi.

"Sadece Tom." İnsanlar onu bu şekilde selamlaması Tom'a hep kötü bir şaka gibi geliyordu.

"Başınızdaki yasal dertlere üzüldüm" dedi Woltz. "İlk elden bilirim, insanın yok yere suçlanması kadar büyük kabus yoktur."

Şimdi Tom'un kolunu sıkma sırası Theresa'daydı, ama bu daha çok kindar bir çimdik gibiydi.

"Teşekkürler" dedi Tom.

Yaşlı adam hiç terlememişti. Bir zamanlar uzun boylu ve güçlü olan çoğu erkek gibi, yıllar ondan da hırsını çıkarmış gibiydi. Woltz artık tamamen keldi. Bir yıl önce geçirdiği hafif felç yüzünden üst dudağı bir tarafa sarkmıştı. Hâlâ aynı tarz giyiniyordu: İyi kullanılmış bir araba kadar pahalı İtalyan mokasenleri, yeni ütülenmiş bol keten pantolon, yakası açık mavi ipek gömlek ve korkusuz bir kürklü canlıymış gibi yakadan fışkıran gür beyaz göğüs kılları.

"Hiç değişmemişsiniz" dedi Woltz. "Ne kadar oldu?"

"Hemen hemen yirmi yıl" dedi Tom.

"Anılar canlanıyor" dedi Woltz. Sesinden acılık akıyordu. "Herkesi tanıyorsunuz, değil mi? Tanıdık yüzler besbelli. Besbelli." Francesca'yı gösterdi ama Tom'a baktı. "Nino Valenti Vakfı'm biliyorsunuz, değil mi? Nino Valenti Vakfı. Ben yeni duydum. Umut verici bir fikir. Yaşlı aktörlere, şarkıcılara, hasta olanlara bakmak. Yolculuğunuz iyi geçti mi? Odanıza çıktınız mı? Nerede benim görgü kurallarım? Bu da Bayan Kongre üyesi Hagen olmalı."

"Öyle olmalı" dedi Theresa.

"Onu affedeceksiniz" dedi Johnny. "Beş sentlik sinema döneminde, Jack ilk milyonunu kazandıktan hemen sonra, ilk eşi onun nereden geldiği gerçeğini saklamak için konuşma ve etiket dersleri aldırmıştı ama belli ki zaman içinde derslerin etkisi kalmamış."

Woltz ona aldırmadı. "Sizin de sanata bayağı düşkün olduğunuzu duydum Bayan Hagen."

Theresa, Woltz'un arkasındaki duvara asılı devasa yağlıboyaya bakıyordu, resimde çıplak küçük kızlar gölde yüzüyor ve çatal toynaklı bir satir de çamurlu kıyıda durmuş gülüyordu.

Tom, "Las Vegas'taki Modern Sanat Müzesi'nin kurulmasında katkıları olmuştu" dedi, "Düşkünden çok uzman sayılır".

"Ben kendi adıma konuşabilirim" dedi Theresa ama o arada yüzü kızarmıştı. Ve gözlerini o rahatsız edici resimden alamıyordu. Deli gibi terliyordu.

Tom bunu hep seksi bulmuştu. Bunun sıcakla ilgisi yok, diye düşündü. Bu tamahtı.

Theresa resimdekinin tahmin ettiği kişi olup olmadığını olduğunu sordu. Ağzı açık kalmıştı.

Oydu.

Theresa "Şu resim, sanırım ..." diye söze başladı. "Yanılabilirim", bu lafı ancak haklı olduğundan yüzde yüz emin olduğunda ederdi, "Ama savaşta Nazi işgalinden beri kayıp olan resim değil mi?"

"Bir şey diyemem" dedi Woltz. "Bilmiyorum. Küratörüme sormanız lazım." Utanmazca gülümsedi. "Ben sadece hoşlandığım şeyi bilirim" dedi sonra. "Bir tur yapmak ister misiniz? Size bir tur ayarlayayım. Atlarımın olduğu dönemlere" dedi Tom'a çabuk, kötü niyetli bir bakış fırlatarak. "Turu ben de yaptırabilirim, yani ahırlara demek istiyorum. Ama konu sanat olunca yardım gerekiyor. Sen de tura gitmek ister misin Tom? John ile Jessica çoktan yaptılar."

Francesca, "Francesca" dedi.

"Bayılırım" diyen Tom bir kolunu karısının beline sardı.

Woltz uşağı çağırdı.

Onca yıl önce, Luca Brasi ev personelinden birine Woltz'un gece içeceği konyağa bir şey karıştırsın diye para verdiğinde, Tom Hagen New York'a dönen uçaktaydı. Sonra Luca – Vito Corleone'nin Al Neri'si – Woltz'un yarış atının kafasını kesmiş ve ihtiyar adamın saten çarşaflarının arasına koymuştu. Tom bunların hiçbirini görmemişti tabii ki; sadece hayalinde canlandırabiliyordu. Zavallı at, yani Khartoum; onun adını hâlâ hatırlıyordu. Aslında bunu pek sık düşünmezdi. Ama düşündüğü zaman rahatsız olurdu. Bu konuda gerçek bir pişmanlık duyardı.

FRANCESCA İLE JOHNNY verandanın dışında durmuş beyaz el havlularıyla terlerini siliyorlardı. "Annemin ebeveynleri de böyle" dedi Francesca. "Herkes üşürken sıcaktan bunalırlar, herkese sıcak geldiğinde onlar üşür. Galiba bir sürü insan böyle."

Yirmi yedi yaşındaydı, yani Johnny'nin yarı yaşında. Kızı Lisa'dan büyüktü ama.

"Yine de iyi bir şeyler yaptık bence burada." Johnny kaç yaşında olduğunu düşünmek istemiyordu. Onun yerine Francesca'nın ıs-

lak saçlarına ve nemli yazlık elbisesine odaklanmıştı. Kadınları ıslak görmek onu etkiliyordu. Duştan sonra, okyanustan, havuzdan çıkınca. Yağmur yakalandıklarında. Terlediklerinde. Bütün bunlar ona bir şey yapıyordu. Onunla olacak kadar çılgın değildi. Ama kurulanan, uzun siyah saçlarını yatıştırmak için boş yere parmaklarıyla taramaya çalışan çok tatlı bir yaratık olduğunu inkar etmesine imkan yoktu. "Eski tüfeklerdendir, ama Corleone Vakfı'na perde arkasından destek olmak söz konusu olunca reddetmeyi gözü yemedi."

Francesca kaşlarını çattı. "Ne demek oluyor bu şimdi?"

"Hiçbir şey tatlım, sadece bir deyim işte."

"Deyim" diye tekrar etti Francesca.

"Sadece bir deyim." Neredeyse *olayı federal bir vakaya çevirmeye gerek yok* diyecekti ki kendini tuttu. Danny Shea California'da birtakım son dakika kampanyaları yapıyordu ve aslında sadece birkaç kilometre ötede, Johnny'nin mülkünden görünen golf sahasının öbür tarafında, Eski Hollywood şarkıcılarından, televizyon oyun-dizi yapımcılığına geçmiş birinin evinde kalıyordu.

"Eee" dedi Francesca. "Gidip müziğin nereden geldiğine bakmak ister misin?"

"Müzik mi? Ben müzik filan duymuyorum."

Francesca sesin geldiği yöne doğru bir işaret yaptı.

Akıcı, pek duyulmamış bir parçaydı; bir davul çalınıyordu, şarkının üç akorlu geçişini beceremeyen bir elektronik gitar vardı, gitarist sürekli olarak amfisini açıp kapıyordu ve boğuk sesli sarhoş bir adam da başından çok uzaktaymış gibi gelen bir mikrofona muhtemelen müstehcen sözler haykırıyordu. Johnny "Louie Louie" den başka bir şey anlamamıştı.

"Ses duyuyorum da" dedi, "Müzik diyebileceğim bir şey değil".

"Ah, hadi ama" dedi Francesca onu kolundan çekiştirip koridora doğru sürüklerken. "Sen hiç eğlenmez misin?"

"Eğlenmek mi?" Johnny kendini Francesca'ya bırakmıştı. "Bana neden Johnny *Fun*-tane* diyorlar sanıyorsun?"

"Yani Bay Sinatra'ya Frank *Sin*-atra* dedikleri gibi mi?"

---

* Fun: Eğlence, (Ç.N.)
** Sin: Günah, (Ç.N.)

"Ben ona kimsenin böyle dediğini duymadım."

"Sadece ... dalga geçiyordum."

Garip bir an için, Francesca'nın *hayalarını buruyordum* diyeceğini sandı.

Francesca gülümsedi. "Ben de kimsenin *Fun*-tane dediğini duymadım."

Karanlık bir koridordan, içeri bir Buick'le girilebilecek kadar büyük bir ahşap kapıya doğru ilerlediler. Kapı, kapalı bir havuz alanına açılıyordu, içerisi zehirli bir sigara dumanıyla kaplıydı ve esrar ile klor kokusu birbirine karışmıştı. İçeride otuz kadar misafir vardı, bunların büyük kısmı da yeni Bayan Woltz, yani Vickie Adair'le çalışmış kişilerdi. Tenis kıyafetli erkeklerle, havlulara sarınmış kadınların çoğu Johnny'den çok Francesca'nın yaşına yakındı ve metal şezlonglara uzanmışlardı. Erkeklerin hepsi sakallı ve karışık saçlıydı. Gürültü ve dumanların arasından, havuzdakilerin hepsinin kadın olduğunu ve aynı zamanda hepsinin çıplak olduğunu idrak etmek zaman alıyordu. Arkadaki duvar boyunca uzanan bir bar vardı ve yanında da çıkışa benzer bir yer görünüyordu. Johnny Francesca'yı o tarafa doğru sürükledi. Kimse onu tanımamış gibiydi, ama muhtemelen sadece soğukkanlı numarası yapmaya çalışıyorlardı.

Johnny içkilerini aldı ve onlar beklerken Vickie Adair anadan doğma vaziyette havuzdan çıkıp onlara doğru yürümeye başladı. Birisi bir havlu attı ama kadın havluyu sarınmak için kullanmadı. İşi bitmiş sarışın bir yıldızcıktı, seksen bilmem kaç yıllık bir ömrü, yaşadığı kırk bilmem kaç yıla sığdırmıştı ve bu belli oluyordu. Islak ve çıplak olmasa Johnny dönüp bakmazdı bile. Tıraşlı kasık bölgesine Johnny'nin düşünmek istemediği iğrenç motifler yaptırmıştı. Johnny becerebildiği kadar hem onunla hem de Francesca'yla göz temasını korudu. Francesca'nın eli ayağına dolanmış gibiydi. Bağırarak kendilerini tanıttılar. Vickie, Johnny ile önceden tanıştıklarını söyledi ve ne zaman olduğunu hatırlayıp hatırlamadığını sordu. Johnny insanların bu boku yapmasından nefret ederdi. Sıradan bir Joe'nin bin katı insan tanımıştı. Hatırlayacağını nereden çıkarıyordu ki bu kadın? Oradan gitmek istedi. Francesca kendine hakim ve sakin bir vaziyette duruyordu. Vickie, *Bang-Up Job*'da bir araya

gelmiş olduklarını söyledi. Johnny yine de hatırlamıyordu ve bir anlamı da yoktu. Filmi bile zar zor hatırlıyordu. Francesca duymasın diye kadının kulağına eğildi. "Şimdi hatırladım" dedi. "O zamanlar etek tıraşın başka türlüydü"

Kadının olmayan kasık kıllarına ok gibi bir bakış fırlattı. Vickie *aman ne komik* dercesine gülümsedi ve o da Francesca'nın kulağına bir şeyler fısıldadı. Sonra kendilerini evlerinde farz etmelerini söyleyip, sarkık, boşalmış kıçını onlara döndü ve havuza doğru yürümeye başladı.

Johnny ile Francesca içkilerini alıp dışarı çıktılar. Hava kararmıştı artık. Isı epeyce düşmüştü. Burada çimenlere yayılanların sayısı da içerideki kadar vardı, ama genel olarak yaş ortalaması daha yüksekti. Onlar dışarı çıkınca genel bir tanımışlık dalgası hissedildi. Johnny içgüdüsel olarak onların olmadığı tarafa yöneldi. Francesca ile çimenlerde dolaştılar, rahatça konuşabilecek ama tam olarak yalnız olmayacak kadar ilerlediler. Pek uzakta olmayan bir mezar taşı ile taş bir bank görünce ona doğru gittiler.

"Oradaki sahne için üzgünüm" dedi Johnny.

"Üzülme. Benim fikrimdi. Şoke olduğumu mu sandın?"

"Hayır" diye yalan söyledi Johnny. Boğazına dokundu. "Ses için kötü – onca duman, havadaki klor. Doğrusu, kendi düşüncelerimi bile duyamıyordum. Yine de dönmek istersen – "

"Burası güzel" dedi Francesca. "Daha önce de çıplak kadın görmüştüm. Sanırım sen de görmüşsündür."

"Bu şekilde ilk kez görüyorum" dedi Johnny. "Kaba bir tanışma şekli."

"Zamanında ben de bir iki kez esrar kullanmıştım." Francesca, Johnny'nin şaşkınlığına güldü. "Hadi, John. Çalıştığım vakıfta sanatçılarla, eğlence dünyasının insanlarıyla çok ilişkimiz oluyor. Kardeşim de üniversite profesörü, hemen hemen gerçek bir bohem. E ben de üniversiteye gittim ve New York'ta yaşıyorum." Bu özellikleri parmaklarıyla da sayarak sıralamıştı. "Korunmuş olacağımı nasıl düşünebilirsin ki?"

Johnny kafasını salladı. "Pardon. Uyuşturucu bağımlısı olduğunu kastedip hakaret etmek istemedim" diye şaka yaptı. "E, ne dedi sana?"

"Vickie mi? Şey ... senin hakkındaki söylentileri." Kızardı. "Se-

nin gerçek olmadığın hakkındaki."

"Ne söylentisi?" diye sordu ama biliyordu.

Francesca başını salladı. "Peki ya sen?" diye sordu. "Sen ona ne söyledin?"

"Vickie'ye mi?" dedi Johnny. "Konukseverliği için teşekkür ettim."

Siyah mermer taşta yarım kabartma bir at resmi vardı. Francesca taşın üzerindeki yazıyı okuyup "Khartoum" dedi. "Gerçek bir mezar mı bu?"

"Sanırım. Evet. Yani en azından at gerçekti. Safkan bir yarış atıydı."

Uzun süre mezara bakan Francesca "Ha" dedi. "Bu atı sahiden sevmiş olmalı."

"Öyle olmalı" dedi Johnny de.

"E" dedi Francesca. "Bay ve Bayan Woltz ha? Açıklasana bunu."

"Kim bilir? Dedikodulara göre bir skandal çıkmak üzereymiş. Evlilik sayesinde çözülen bir skandal." Skandal, Woltz'un genç kızlarla yatmayı sevmesi ve bunu yıllardır sürdürüyor oluşuydu. "Ama kadın onunla niye evlendi, orasını kestiremiyorum."

Francesca parmaklarını sürterek para işareti yaptı.

"Sanmam" dedi Johnny. "Duyduğum kadarıyla onun da kendi parası varmış. Bulaşık makinesi işine yatırım yapmış. Tabii fazla para göz çıkarmaz."

"Belki de şu baba sorunlarından vardır" dedi Francesca doğruca Johnny'nin gözünün içine bakarak. Johnny onun yüzündeki ifadeyi sökemedi.

"Aşk söz konusu olamaz mı?" diye sordu.

Francesca özel bir vurgulama yapmadan "Aşk" dedi. "Bunu hiç düşünmemiştim."

Farkında olmadan yüzlerini yaklaştırmışlardı.

Theresa bankın ortasındayken irkilmelerine yol açarak "*İşte* buradasınız" dedi. Turunu tamamlamıştı. "Pardon."

"Biri sana çıngırak takmalı" dedi Johnny. Ama aslında rahatlamıştı. Bu kadını ihtiyaç durumunda kullanmak üzere kiralasa onu kendinden koruyabilir mi diye merak etti. Ama daha çok uzun saatler vardı.

Francesca elbisesini düzeltirken "Tur nasıldı?" diye sordu.

"Kelimelere dökmek zor" dedi Theresa. "Galiba sizi arıyorlardı Bay Fontane." Neyi böldüğünü anlamak için bir Johnny'e bir Francesca'ya bakıyordu.

"Bana Johnny de."

"Tom'la Bay Woltz, galiba bir de toplantı yapacağınız diğer insanlar ... Johnny." Francesca'ya bakıp gözlerini devirdi. "Bilirsin. İş."

Johnny Francesca'nın eline bir öpücük kondurdu, sonra aynısını Theresa Hagen'e de yaptı.

Kendisine bakarkenki yüz ifadesine rağmen, aslında Theresa yanlış ya da göründüğü gibi olmayan bir şeyi bölmüş değildi – sadece konuşuyorlardı.

O kabustan bir daha geçmemek için ön kapıya doğru hızla uzaklaştı.

Vickie Adair'in eline vermeliydin diye düşündü Johnny. Muhteşem bir cevap olurdu. Büyük bir penisi olduğu konusundaki söylentiler aslında doğruydu, fakat bunu hop diye ortaya koymanın ne alemi vardı? Hiç. Johnny bir centilmendi. Francesca Van Arsdale'ye uzvuyla ilgili bir laf edecek değildi. Şu anda sırf bilimsel amaçla ona göstermek istemesinin çocukluk olduğunun farkındaydı ve bunu asla yapmayacağını biliyordu. Francesca'nın belki küçük bir penisi vardır diye düşünmesinden en küçük bir rahatsızlık bile duymaması gerektiğini de biliyordu. Ne olursa olsun, Johnny Fontane hiçbir şeyi kanıtlamak durumunda değildi.

Bu kadınla bir ilişkiye filan girmeyecekti.

Ondan sadece şu hayır işleri meselesinde yardım alıyordu. Bu, Corleonelerle yıpranan ilişkisini onarmaya da yarardı, yani hayır işlerinde birlikte çalışmak ve sadece birbirlerinden iyilik isteyecekleri zaman görüşüyor olmamak. Bu mantıklı geliyordu; Vito Corleone, Johnny'nin dostu olan ve içki ve haplar yüzünden mahvoluncaya kadar çok başarılı bir şarkıcı ve aktör olan Nino'ya düşkündü. Hayatta olsa o da Nino'nun anısına bir vakıf kurulmasını ve sektörde onun durumuna düşen, darda kalan insanlara, yeniden toparlanana kadar destek olunmasını onaylardı. Francie tatlı bir çocuktu ama onunla o anlamda ilgilenmiyordu, hiç şüphesiz o birkaç kadeh mar-

tini olmasa o da kendisiyle ilgilenmeyecekti. Neydi Johnny, serseri mi? Michael Corleone'nin yeğenine? Sonny Corleone'nin kızına? Aile laneti şimdiden birinci kocasının hakkından gelmiş olan bir kadına? Bir milyon yıl geçse bile yapmazdı.

AMERİKA'NIN KEŞFİ'NİN prodüksiyonu ertesi hafta, Cenova'da ve civarında başlıyordu ve Woltz'un avukatı – Tom'un hiç tanışmadığı ama sık sık karşılaştırıldığı efsanevi Ben Tamarkin – çeşitli ayrıntıları konuşmak üzere Woltz'un küçük sinema salonunda onlara katılmıştı. Züppe tavırlı, gümüş saçlı bir adam olan Tamarkin'in saç kremi yeşili gözleri vardı ve kırmızı bir kravat takmıştı. Hiç konuşmadan, her söyleneni yutarak oturuyordu. Yeryüzünde, gerçekten dinleyen bir avukat kadar tehlikeli çok az şey bulunurdu.

Hagen, ne Woltz'dan ne de Fontane'den hoşlanıyordu. Onlar da birbirlerinden hazzetmiyorlardı. Tom, bu aşırı şımarık, kendini önemseyen çocuk erkeklerin yüce gönüllüymüş gibi yaparak birbirlerinin çocukça mızıldanmalarını izlemelerini, buna karşılık filmden, mali yönlerinden ve o kârların açabileceği bazı kapılardan gerçek bir heyecanla bahsetmelerini seyredip eğleneceğini düşünmüştü. Ama aslında hazindi ve böyle oluşu Tom'u şaşırtmıştı. Bu zavallı piçler sahiden de başlarına geleceklerden habersiz görünüyordu.

Tom fazla zorladığından, neyin geleceğini gördüklerinden endişe etmişti biraz. Gazeteler her gün başka bir büyük yıldızın yan rollerden biri için anlaşma yaptığını yazıyordu. Life dergisi gelecek ay, *Nina, Pinta* ve *Santa Maria* gemilerinin gerçek ölçülerde yapılan replikalarını anlatan bir yazıyı aynı zamanda kapak konusu yapıyordu. Hagen de kendi payına bazı ilişkilerini kullanmış – bunlara Eddie Paradise'nin kontrol ettiği halkla ilişkiler ajansı da dahildi – ve başka dergilere, büyük gazetelere filmi olabildiğince abartacak yazılar konmasını sağlamıştı. Aynı gazetecilerin büyük bir kısmı prodüksiyonda yaşanan sıkıntıları yazmak için hevesle bekliyordu. Magazin yazarlarının komik tarafı, klasik anlamda rüşvet verilmesine bile gerek olmayışıydı. En ucuzundan beleş yiyip içme ve azıcık para ile, yıldızlar hakkında birkaç taze dedikodu, ne isterseniz yazmalarına yetiyordu.

Pahalı prodüksiyon üç gemiyle sınırlı değildi (aslında dört taneydiler, Santa Maria olur da batarsa diye yedeği de yapılmıştı ki batacaktı da). Cenova'nın dışında on beşinci yüzyıl Madrid'ini inşa etmişler, oradaki bir manastırı Kraliçe Isabella (Deanna Dunn) ve Kral Ferdinand'ın (Sör Oliver Smith-Christmas) sarayına dönüştürmüşlerdi. Sırf setler çoğu filmin toplam maliyetinden daha pahalıya mal oluyordu, yine de tabii ki bu tür filmlerde bazen bu normaldi. Para kazanmak için harcamanız gerekiyordu. Bu filme harcanan paranın tutarı, Hagen'in az önce özetlediği gibi, Woltz ve Fontane'ye karşı savunulabilirdi. Birincisi ve en önemlisi, Corleonelerin sahip oldukları veya etkili olabildikleri sinema salonları sayesinde filmin dağıtım masrafları her zamankinden çok daha az olacaktı ve çok fazla sayıda perdede gösterilmesi garanti altındaydı. Başka bir faktör ise, doların ümitsizce devalüe edilen liret karşında güçlü oluşuydu. Ayrıca, Hagen hem buradaki hem de İtalya'daki sendikalarla oldukça avantajlı anlaşmalar yapılmasına gizlice yardım etmişti. Ve Michael de "İtalya'daki bir dostumuzdan" (bunun Cesare İndelicato olmasını onların bilmesine gerek yoktu) adamlarının prodüksiyona göz kulak olmasını istemişti, yani hiç kimse bir şey çalamayacak, bir çiviye bile fazla para isteyemeyecekti.

Hagen, "Ve sizlere son bir iyi haberim daha var beyler" dedi. "İtalyan hükümeti de bir milyon dolarlık ekonomik gelişme bağışı karşılığında prodüksiyonu sigorta etmeyi kabul etti."

Tamarkin "Fena değil" dedi, ilk kez bir şeye bir tepki veriyordu.

Johnny "Gördün mü Jack?" dedi. "Ben sana ne demiştim bu dostlarım hakkında ha? İşinde asla para kaybetmeyen insanlarla iş yapmaktan daha iyi nasıl para kazanılabilir?"

Woltz da memnun görünüyordu, ama gülümseyişinde, duyduklarının doğru olamayacak kadar iyi olduğunu düşünen, ama bunun sebebini çıkaramayan bir adamın acıklı ifadesi de vardı. Woltz, Johnny ile çevirdiği, Corleonelerin de destek olduğu filmden para basmıştı. Bu filmin daha da iyi olmayacağını düşünmek için çok küçük bir sebep dahi bulunmuyordu. Para sayıcıları – Tamarkin'in yönetiminde çalışırlardı – onca bedava tanıtım, büyük indirimler ve dağıtım avantajları yüzünden bu film işinden oldukça memnundu.

Tom'un araştırmasına göre, Woltz çok parlak durumda değildi.

Başka stüdyolar televizyon işine girdiği halde o girmemişti ve şimdi sessiz sedasız arazi satmaya başlamıştı, sattıklarının arasında stüdyo alanının hemen dışındaki yerler de vardı (Corleoneler bu trendin yakında hızlanmasını umuyordu). Vickie ile sadece çocuklara duyduğu sapık arzularla ilgili söylentileri yatıştırmak için değil, kadının parası için de evlenmişti – o da Woltz'un çok zengin olduğunu ve kendi parasına ihtiyacı olmadığını sandığı için, parasını bina yenileme işleriyle çarçur ediyordu. Woltz ona gerçeği söyleyemeyecek kadar gururluydu. Ayrıca stüdyosunun kurtulmak için tek bir ilaca ihtiyacı olduğuna inanıyordu hâlâ.

Johnny cephesinde ise, eski muhasebecisi geçenlerde Bahama adalarında ortaya çıkmıştı – tesadüfen filmin deniz sahneleri de, yerlilerle geçen plaj sahneleri gibi orada çekilecekti. Muhasebeci de plajda bulunmuştu, ensesinden vurulmuş olarak. Johnny'nin parasının çoğu kurtarılmış ve hepsi, yeni muhasebecisinin – Tom Hagen kendi eliyle seçmişti – onayıyla bu filme sermaye olarak yatırılmıştı. Johnny sahip olduğu her kuruşu kaybediyordu, ama daha önce de kaybetmişti, dolayısıyla özünde evin parasıyla oynamak gibi bir şeydi. Film patlarsa Johnny'nin kariyeri de darbe almış olacaktı ama kariyeri, büyük umutları olan her boksörün ve ring köşesindeki antrenörün başına geldiği gibi, zaten bir iki kez yolunu şaşırmıştı.

20. BÖLÜM

Johnny ayrıldı ve diğer üç adam dikkatlerini Danny ve Jimmy Shea meselesine çevirebildiler. Konu Tom'u şaşırtacak şekilde Woltz'un ışıklar için seslenmesiyle açıldı.

"Merak etme" dedi Woltz yarı fısıldar gibi. "Projeksiyoncunun kafası yerinde değil. Konuşmaz, gördüğünün ne olduğunu anlamaz, sadece projektörü çalıştırmayı bilir."

"Harika bir keşif gibi görünüyor" dedi Hagen.

Tamarkin kıkırdadı. "Bir de bunun gibi bir kız bulabilseydin, ha Jack? Konuşmayan, ne gördüğünü anlamayan. Sadece genç, sıkı kıçını açmayı bilen."

Tom, Woltz'un cevap vermemesine hayret etti.

Bu film kopyasını Woltz'a Hagen temin etmişti ama kendisi daha önce görmemişti ve şimdi de görmese olurdu. Pornografi midesini bulandırıyordu ve bu daha da beterdi: Judy Buchanan'a olanları ve olaydan çıkan sonuçları hatırlatan iğrenç bir filmdi.

Film başladı, karlı, siyah beyaz bir kopyaydı, tek bir kamera sabit olarak çekim yapmıştı, ses yoktu, ışıklandırma da zayıftı. İri göğüslü, siyah saçlı bir kadın – kayda değer biriymiş gibi görünmüyordu, sadece bir eğlence aracıydı – koyu renk, dekolte bir elbiseyle kocaman bir yatağa yayılmış kameraya bakıyor, baştan çıkarıcı hareketler yapıyordu. Elbisesini aşağı kaydırıp tekrar çekerek çıplak göğsünü gösterdi ve güldü.

Bir an sonra, görüntüye, sadece belden aşağısı çıplak vaziyette

Birleşik Devletler'in halihazırdaki başkanı girdi. Bir şeyler söyledi ve kadın gülmekten kırıldı. Erkek de güldü. Jimmy Shea, yatağa girmek veya üzerindeki diğer giysileri çıkartmak yerine, odayı geçti ve koca, kolsuz koltuğa tahta çıkar gibi oturdu. Kamera onu tam profilden gösterecek şekilde ayarlanmıştı. Takım elbiselerinin kesimi sayesinde belli olmayan hafif bir göbeği vardı. Tamamen sertleşmiş gibi görünüyordu ve normal ölçüde bir organı vardı.

Kadın elbiseli olarak yaklaştı. Sonra diz üstü çöktü ve işe koyuldu. Oldukça enerjik bir ağız seksiydi – Tom, belli ki kameraya oynamış, diye düşündü.

Hagen itiraz etmeye yeltendi ama Woltz onu susturdu. Hagen içini çekti, ama devam etmesine izin verdi. Bu makara sadece birkaç dakika sürüyordu. Orijinali ise birkaç saatti. Shea kardeşlerin yatak odası eğlencelerini filme çekmeye meraklı olduklarından Michael'in hanım arkadaşı Rita Duvall söz etmişti. Jimmy Shea ile olan kısa kaçamağında kendisinin asla böyle bir şey yapmadığına yemin etmişti – zaten adamın filme çekme arzusu yüzünden bitmişti ilişki. Biraz eşeleyince, Tom Hagen, Shealar ve Johnny'nin hâlâ yakın oldukları dönemde, Fontane'nin zenci uşağının, Beverly Hills'teki evinde çekilen bazı bölümlerin kopyasını çıkardığını öğrenmişti.

Ekranda hâlâ dizlerinin üstünde duran kadın, o sıralar vali olan Shea'dan geriye doğru kaykılıyordu. Adam ayaklarını kaldırdı ve kadının elbisesinin zar zor kapadığı göğüslerinde gezdirmeye başladı.

Tamarkin "Yeter" dedi.

"Işıklar" dedi Woltz.

Adamlar uzun süre sessizce oturdular.

"Nerede çekilmiş bu?" dedi Tamarkin, "Nerede bastırılmış?"

Hagen bilmediğini söyledi.

"Peki nasıl oldu da böyle bir sanat filmini ele geçirebildin?"

"Avukat-müşteri gizliliği" dedi Hagen. Ki bu doğruydu. Kendisi filmi satın almak için uşağa para ödemişti ama adam ona bir dolarını geri verip, yasal vekil tayin etmişti.

Tamarkin "Bir telefon görüşmesi yapmam lazım" dedi ve çıktı.

Hagen Woltz'a "Bu doğru mu?" diye sordu. "Şu tek telefon konuşması?"

Jack Woltz başını ellerinin arasına aldı ve cevap vermedi.

Bazı kişiler Tamarkin'e Hayalet derdi. Tam bir aracıydı. Muazzam servetleri olan ve hemen hemen hiç kimsenin tanımadığı bir guruba rapor veriyordu ve kendisi de, daha sosyal olmasına rağmen kamuoyu önüne nadiren çıkardı. Güney California'ya sayısız mucizenin gelmesine yardımı dokunmuştu, bunların arasında Brooklyn Dodgers takımı ile neredeyse sınırsız su kaynakları da vardı. Ben Tamarkin'in lanetlileri bile tek telefon konuşmasıyla kurtarabileceği söylenirdi.

Hagen ayrıca Tamarkin'in gücünün tehlikeli bir oyundan geldiğini ortaya çıkarmıştı: Kendini beladan uzak tutmaya yetecek ama hizmet ettiği ve koruduğu güçlü adamları ele vermeyecek kadar bilgiyle FBI'yı beslemek. Hagen bunu kanıtlayamazdı ama her ihtimale karşı doğru kabul etmekten yanaydı.

Gidişinden tam iki dakika sonra Tamarkin aradaki geçitte belirdi ve koltuğuna döndü.

"Özür dilerim" dedi. "Hadi devam."

Hagen diğer ikisine bakacak şekilde ayağa kalktı. "Bay Woltz'a da dediğim gibi, bu tatsız malzemeden bir miktar daha var" dedi. "Kısmen başkanın kardeşini de içeriyor ve bana söylendiğine göre, çok daha renkli aktiviteler söz konusu. Bay Woltz için hazırlattığımız makara sadece bir fikir vermek için. Şu anda bildiğimden daha fazlasını bilmek istemem. Kimse de bilsin istemem. Bu filmi çok az kişinin gördüğünü biliyorum ve durumun bu şekilde kalmasını umuyoruz."

Tamarkin başını kaldırıp duygusuz bir ifadeyle ona baktı. Her ne kadar ertesi gece başkana yeni mali destekçiyi Woltz'un sunması planlanmışsa da, Hagen herhangi bir anlamlı değişikliğin Tamarkin'den geçeğini anlamıştı.

"Beyler" dedi Tom, "Üçümüz de mütevazı geçmişlerden geliyoruz. Üçümüz de, kısa bir süre için de olsa, hayatımızı kazanmaya çocukluk yıllarında başladık. Bizim için, mesela Danny Shea gibi doğuştan zengin olanların asla göremeyeceği belli şeyleri görmek çok daha kolay. Örneğin, aleyhine dava açmaya çalıştığı iki sendika liderinin, ücret ödemelerindeki durumun düzelmesi için, hizmet ettikleri mavi yakalılardan, hiç tartışmasız, çok daha fazla katkıda

bulunduğunu kavrayamıyor. Sendika siyaseti bayağı pis bir iş olabilir ve işlerin yapılmasını sağlamayı beceren adam da azizliğe aday sayılmaz."

Woltz'un başı hâlâ ellerinin arasındaydı ama Hagen bakınca hâlâ nefes alıp verdiğini gördü. Tamarkin ise aksine dikkatini lazer ışını gibi Tom'a yönlendirmişti.

"Benzer şekilde" diye devam etti Hagen, "Michael Corleone'nin iş yaptığı adamların pek çoğu yönetimin sadık muhalifleridir. Geçmişi başkanınkine oldukça benzediği halde, Bay Corleone için belli meseleleri değerlendirmek, o adamlara, yani bazı yönetim politikalarıyla farklılıklarını göremeyenlere göre daha kolay olabilir. Güçlü ekonomi, istihdam oranı, uzay programı, esin veren liderlik, Komünistleri gözetim altında tutma becerisi: Bu, sanırım hepimizin hemfikir olduğu uzun bir liste."

Tamarkin kollarını kavuşturmuştu artık.

Hagen "Michael Corleone" dedi, "Danny Shea'nın ve onun gibilerin göstermeye çalıştığı gibi iblis değildir. Kendisi son seçimde başkanlık kampanyasında yer almış ve muhtemelen sonuçta da önemli bir rol oynamıştı. Bu şansa tekrar sahip olmak hoşuna gider – ve bu yönetim ona hasım gibi davranmayı durdurursa bu işe memnuniyetle, hırsla sarılır."

Sonunda Woltz kel kafasını kaldırdı. "Şuna açıklık getireyim" dedi. "Birleşik Devletler başkanına yapacağınız şantaja yardım etmemizi mi istiyorsunuz?"

Tamarkin yaşlı adama hor görü yüklü bir bakış fırlattı.

"Kesinlikle hayır" dedi Hagen. "Bunu nasıl yaparız? Hangi gazete basar bunu? Hangi televizyon yayınlar? Herhangi bir şeyi kaçırmıyorsam, ki o da mümkündür,..." dedi ve bir süre bekledi "...bu malzemenin siyasi bir değeri yok. Öte yandan," burada perdeyi gösterdi, "Onurlu bir adam dostlarının sırlarını saklar. Ama düşmanının yıkıcı sırlarını hangi gerekçeyle elinde tutar? Bu çok ... gereksiz görünüyor, yani başkanın bize dost olarak sahip olmak yerine bizimle hasım olmayı istemesi – kardeşinin yarattığı son huzursuzluklar ortaya çıkana kadar da bizlere dost olarak sahipti. Bay Woltz, Bay Tamarkin, başkanla ve yakın çevresindekilerle arkadaşlık düzeyinde ilişkide olduğunuzu biliyoruz. Bu arkadaşlıktan fedakarlık etmenizi

istiyor değiliz. Sizden Bay Corleone'nin habercisi olmanızı da istemiyorum. Aslında hiçbir şey istemiyorum, ama durumu düşünün, enine boyuna düşünün ve neyi doğru buluyorsanız onu yapın." İlerleyip elini Tamarkin'in omzuna koydu ve eğilip Woltz'la yüz yüze geldi. "Bütün istediğim bu" dedi, "Bırakın vicdanlarınız size yol göstersin".

TOM BU HASTALIKLI evde, bu gürültücü ve hastalıklı insanlarla aynı çatı altında bir gece geçirme fikrinden hoşlanmıyordu, ama bu da Judy Buchanan'la geçirdiği onca güzel zamanın kefareti olarak ödemesi gereken bedellerden biriydi, bu anılar hem zihnini, hem de yalnızken bedenini mutlu ediyordu. Monogami kadınların icadıydı, sofuluktan gelen, gerçekçi olmayan bir saçmalıktı – tıpkı bütün o pahalı, gösterişli pabuçlara ihtiyaç duymaları gibi. Tom Hagen, monogami, diye düşündü, olayları olması gerekenden farklı kabul etme sahtekarlığından başka bir şey değil.

Onlara verilen oda iki yataklıydı ve yatakların üzerinde asılı Degas resimleri dışında sade bir şekilde döşenmişti. Bornozlarını giymiş olan Tom ve Theresa Hagen, birer koltuk çekip pencerenin önüne oturmuşlar, kendilerini bekleyen bir şişe kırmızı şarabı paylaşıyor ve Jack Woltz'un ışıklandırılmış heykeline bakıyorlardı.

Theresa "Woltz Musevi, değil mi?" diye sordu.

"Tepeden tırnağa. Ne olmuş?"

"Şu olmuş, diyebilirim ki buradaki sanat eserlerinin yirmi tanesi savaş sırasında Musevilerden çalınan ve o zamandan beri ortadan kalkan parçalar. Emin olmak için daha yakından bakmam lazım ama bahis oynayan bir kadın olsaydım, bire yirmi koyardım buna."

"Böyle bir şeyi nereden bilebiliyorsun?"

"Neyi, bahis işlerini mi?"

"Yok" dedi Tom. "Ötekini."

"Miami'de – daha doğrusu Miami Plajı'nda – çoğu Musevi olan bir guruba katılmıştım. 2. Dünya Savaşı'nda, başka zamanlarda da olabilir ama asıl uzmanlık alanları 2. Dünya Savaşı, kaybolan sanat eserlerini bulmak için ciddi çalışmalar yapıyorlar. Tahmin edebileceğinden çok daha fazla kayıp eser var."

"Peki böyle bir şeyi buldukları zaman ne oluyor?" diye sordu Tom.

"Eserin gerçek sahibini veya mirasçılarını buluyorlar ve ondan sonra mahkemeler mucizelerini gösteriyor. Aslında, mahkeme korkusu desem daha doğru. Nazilerden çalıntı mal almış biri olarak ifşa edilme korkusu, insanları anlaşmaya ikna ediyor. Eserin yeni sahibi kaynağını bilmese de, bir kastı olmasa da, kasıtsız bir Nazi işbirlikçisi olmak dahi kimsenin çıkıp mahkemede ifade vermek isteyeceği bir konu değil. İnsanlar kanıtları görüyor, avukatlarına danışıyor ve pes ediyor."

Tom'a biraz daha şarap koydu.

"Sen beni düşünmüyorsun" dedi, "Benim bu guruba katılmamı veya projenin enteresanlığını. Senin tek düşündüğün bu bilgiyi Woltz'a karşı nasıl kullanabileceğin."

Bu kadın her zaman aklını okuyabiliyordu ama artık bunu nadiren yapıyordu. "Ben onun Musevi olmasının neyi fark ettirdiğini düşünüyordum. Sırf Musevi diye, bütün öteki Musevilere yardım etmek zorunda mı? Böyle düşünürsen işin sonu nereye varır?"

"Sen akıllı bir adamsın Tom Hagen, ama iş dünyaya başka birinin perspektifinden bakmaya gelince, bunu ancak bir şey istediğin zaman yapabiliyorsun. Empati dışında her şey var sende."

Tom onun Woltz'dan bahsetmediğini algıladı.

"Bu beni öldürüyor" dedi Theresa, "Ve bu sadece bir örnek, ama beni erkeklerin ne yapabileceğini bilmeyen türden bir eş sanman beni öldürüyor."

Tom "Anlamıyorum" diye yalan söyledi. "Ne demek istiyorsun?"

"Biliyorum, tamam mı?" dedi Theresa. "Ben hep sanatçılarla birlikteyim. Sanatçılar kanun dışıdır. Kanunun ötesinde yaşarlar; kuralların diğer insanlar için olduğunu düşünürler. Sen de kendi dünyandaki koşulların son derece *gizli* olduğunu zannediyorsun. Eşsiz olduklarını sanıyorsun, ki bu çok komik. Beni, *signore*'nin kendine bir *comare* edinmesini kabullenecek zavallı bir İtalyan köylü kızı sanmana dayanamıyorum. Ya da belki üstümden bir yük kalktı diye sevindiğimi sanıyorsundur, yapmak istemediğim bir şeyden kurtuldum diye, hani ev işlerini yardım etmesi için birini tutmak gibi."

"Theresa bu öyle – "

"Nasıl olur da anlamazsın? Ben de isterim senin yaptığını yapmak. Sen farkında değilsin ama seksi ben de seviyorum, oysa sen her fırsatta başka bir karıyı düzmeye gidiyorsun. Ben de, sert bir organı olan yabancı bir erkek isteyebilirim pekala. Ama yapmıyorum. Asla da yapmam. Beni en çok kızdıran ne biliyor musun?"

Hagen'in elleri bornozunun ceplerinde yumruk olmuştu. "Hayır."

"Asla da tahmin edemezsin."

"Herhalde edemem. Az önce demedin mi, başkalarının gözünden bakamıyormuşum."

"Benimle alay etme."

"Seninle alay etmiyorum."

Bir süre konuşmadılar. Sonra Theresa kendine biraz daha şarap aldı.

"En çok kızdığım şey" dedi, "Sürekli olarak bir anlamı olmadığını söyleyip durman. Onu sevmiyormuşsun, ama, Tanrım, söylediğin şeye kulak ver. Anlamı olmayan bir şey için ne diye aileni parçaladın o zaman? Ne diye kim bilir arkasında kimlerin olduğu bir cinayete kurban giden o fahişe yüzünden kendini zayıf duruma düşürdün? Onu sevmiş olsan bunu anlayabilirdim. Böyle bir riske niye atıldığını anlayabilirdim. Ama daha da önemlisi, onu sevseydin, bu bana sende de bazı tutkular olduğunu gösterirdi."

Tom iradesini kullanıp kendini gevşetti, yumruklarını açıp parmaklarını uzattı ve derin bir nefes aldı. Tanıdığı erkeklerin çoğu şu ana kadar çoktan karısına vurmuş olurdu. Tom asla öfkesine kapılıp karısına el kaldırmamıştı – ne ona ne bir başkasına. Herkes gibi onda da bu dürtü vardı. Ama Tom daha çocukken bile sofu bir kasaba rahibinin dürtülerini kontrol etme hassasına sahipti.

"Bunlar gülünç" dedi. "Seni temin ederim ki onu sevmiş olsam da bu dediklerinin hiçbirini düşünmeyecektin. Ki, tekrar söylüyorum, sevmedim."

"Şahane bir yaşamın var Tom. Kendini gayet iyi yetiştirmiş durumdasın. Pek çok kez bunları söylediğini duydum ve ben de katılıyorum. Yine de bundan zevk alma yeteneğin yok. Senin için üzülüyorum. Başkalarına gösterdiğin herhangi bir sıcaklık, her-

hangi bir tutku, herhangi bir sevgi, hep rolden ibaret."

"Rol. Sence rol mü yapıyorum?"

"Bunu bilerek yaptığını söylemiyorum" dedi Theresa. "Öyle olduğunu sanmıyorum. Kesinlikle de olmadığını umarım. Belki rol – ve eminim durumu *rol* yapmaktan daha iyi ifade eden bir tanım vardır, ama ben psikiyatr değilim – ama belki de kendini korumak için yaptığın bir şey. Ama sonuçta sergilediğin her türlü duygu yaşamaktan çok oynadığın şeyler."

O anda ani bir hazımsızlık hissetti. Dokunacak bir şey yiyip yemediğini hatırlamaya çalıştı. Uzun bir gün olmuştu. Sancı o kadar artmıştı ki, işe yarayacakmış gibi görünmesine rağmen derin bir nefes bile alamıyordu. Theresa'ya "Sözünü unutma" deyip, elini okşadı ve Pepto-Bismol almak için kalktı. *Bu ülser ağrısı* diye düşündü. *Geri dönüyor demek.*

Böyle, konuşmanın orta yerinde kalktı diye karısının kızmış olabileceğini düşündü, ama pencerenin önüne dönerken ne olur ne olmaz diye, ona da bir bardak su getiriyordu. Karısının yüzünde ise, yetişkin bir kadının düşünceli ve kızgın aşık ifadesi vardı.

"Sen iyi misin?"

"Galiba ülser. Ben iyiyim ama herhalde ağrılar yine başladı."

Karısını iyi tanımasa, tepkisini ona empatinin ne olduğunu göstermek için kalkıştığı bir şov olarak düşünürdü. Ama her konuda olduğu gibi, insanı şaşırtacak kadar içtendi. Tom'un şu anda ona karşı hissettiği şey aşktı. Bundan hemen hemen emindi. Onun gibi bir kadına değil, *ona* ihtiyacı vardı. Theresa'ya. Ona gerçeği söyleyecek olan kadına. "Biliyorum, şu anda yanlış cevap olacak Theresa ama seni seviyorum."

"Ne söylediğini bir dinle. *Biliyorum yanlış cevap olacak ama.* Bu ..." Başını salladı. "Ben de seni seviyorum Tom. Tamam mı? Tanrı ruhuma acısın, ama seviyorum. Aklını, çekiciliğini, nüktedanlığını. Kariyer sahibi bir kadından korkmayan bir erkekle evli olmayı – bir tür kariyer işte, neyse. Ev dışında bir şeylerle ilgilenen yani. Yakışıklılığını seviyorum. Birlikte yaptığımız şeyi, ailemizi, karı koca olarak paylaştığımız misyonu. Ama sonuçta, seni niye sevdiğimi tam olarak açıklayamıyorum yine de. Bütün bunlar açıklıyor ama bir yandan da, hiçbiri açıklamıyor."

Tom başını salladı. Konuşamayacaktı. Göğsünün üstünde bir basınç ve bir karıncalanma hissediyordu ve belki de insanların aşk derken kastettiği budur, gibi çılgınca bir düşünceye kapılmıştı.

"Tutkuyla sevdiğin bir şey var mı Tom? Tek bir şey söyle."

"Sen" dedi. "Çocuklar. Ailemiz."

"Bunlar doğru cevaplar" dedi Theresa. "Sen sorulara böyle yanıt verirsin, karşındakinin neyi doğru cevap olarak kabul edeceğini düşünürsün. Gerçekten hissettiğin şeyi söylemezsin. Çünkü aslında *hiçbir* şey hissetmiyorsun."

"Yanılıyorsun" dedi.

Theresa ona döndü. Çıkık alnına sade ama müşfik bir öpücük kondurdu. "Umarım öyledir. Bütün kalbimle umarım."

Bir saat kadar sonra, karısıyla aynı yatakta uyurken, az önce aşk sandığı şey tarafından uyandırıldı. Bu kez canını yakıyordu: Tom Hagen'in üstünde şimdi daha büyük bir ağırlık vardı ve karıncalanma da devam ediyordu.

Woltz'un özel doktoru da Hagenlerle birlikte Palm Springs'teki hastaneye gitti, bir takım testler yaptı ve "Kesin olarak söylemek zor, ama sanırım küçük bir kalp krizi geçirdiğinizi söylememde bir mahzur yok" dedi. "Şansınız varmış, bu sadece uyarıcı bir krizden başka bir şey değil. Fakat inanın bana, eğer kendinize dikkat etmezseniz çok daha kötü olur."

Tom, "Asla" diye fısıldadı, "*Bana inan* diyen birine inanmayın". Ancak fısıltıyla konuşabiliyordu.

Doktor bunu şaka kabul edip hafife aldı. "Biraz dinlenin" dedi.

Theresa yatağın yanında duruyordu, gözyaşı izleri ve uykusuzluk yüzünden yüzü solgun görünüyordu. Doktor ikna edici bir tavırla omzuna vurdu ve sonra ikisini yalnız bıraktı.

Theresa, Tom'un elini tutup derin bir nefes aldı ve başladı. "Pekala" dedi. "Bir numaralı koşul, Florida'da kalacağız. Bunun tartışması yok. Kızlar, sen, ben. Ziyarete gelince de oğlanlar. İstiyorsan işin için New York'taki evi elinde tut ama ben oraya dönmeyeceğim. Her şeyden uzak durmaya devam edeceğim. Yalnızca" – burnunu çekti – "Sanatla ilgili olarak giderim. Ama yuvamız Florida'da olacak."

Tom sarhoş gibi başını salladı. Eğer böyle şeyler olacaksa kalbinin dayanamayabileceğini düşünüyordu.

BİRKAÇ KİLOMETRE ötede ve aşağı yukarı aynı saatlerde, nefes almaya çalışan ve yıllardır ilk kez sarhoş olan Francesca Corleone'nin gözü, Johnny Fontane'nin koca yatağının üstündeki aynada kendi çıplak bedenine ilişti ve her nasılsa gözünü aynadan alamadı. Hoşuna gitmişti. Yaptığı şeye *sevişmek* denemezdi. Yatak takımları karmakarışık olmuştu ve ter lekeleriyle dolu çarşafların üstünde, bossa nova müziği ile havasını bozduğu için Francesca'nın Johnny'den kapatmasını istemeyi düşündüğü ışıklar eşliğinde gerçekleştirilen bu hayvani aksiyondan başka görülecek bir şey yoktu.

Normalde, Francesca yalnızken bile, çıplak olarak uzun süre bakmazdı aynada kendine. Annesi, ancak şürtüklerin çıplakken aynada kendini seyredeceğini söylemişti – güzel olup olmadıklarını anlamak için. Francesca güzel değildi. Sıradan bir kızdı sadece ve bunu ne kadar çabuk kavrarsa o kadar mutlu bir hayatı olurdu. Bir annenin kızına söylediği zalim sözler, kız son nefesini verene kadar aklından çıkmıyordu. Çoğu zaman da bunlar kızın son nefesi oluyordu. Yine de, annesi o feci şeyleri söylememiş olsa da, Francesca *bunu* yaparken kendini izlemek isteyeceğini aklının ucundan dahi geçiremezdi. Daha önce de, Billy'le Küba'ya tatile gittiklerinde böyle bir şansı olmuştu. Ya gözlerini kaçırmış, ya üste çıkmış, ya da dizlerinin üstünde durmuştu. Veya karın üstü yatmıştı. Öyle seviyordu. Ama bu farklıydı. Bu *Johnny*'di.

İşin garip tarafı bunu hiç garip bulmaması, gayet doğal bulmasıydı. Yapmayalı çok uzun bir süre olmuştu ve Johnny de ağırdan alıyordu.

Başı. Bacaklarının arasında. Billy'den çok daha uzun süre.

Başını kaldırıp ona bakmak istedi, Johnny'e, yüzüne, o gözlere, ama yapamadı.

Aynadaki aksini görmeyi başardı. İnip kalkan, küçük ve sıkı, komik ve muhteşem kalçalarına baktı. Ve ensesine, onun canını sıkan ama kendisini rahatsız etmeyen hafifçe kelleşen yerine baktı. Onu böyle izlemek, her şeyi hem komik, hem hazin, hem de daha az gerçek göstermişti. Ne tuhaf bir şeydi, düzülmek. Çünkü insan böyle görünce, sevişmek olmuyordu. Düzüşmek oluyordu. O kelimeden

nefret ederdi ama bir tek onu düşünebiliyordu. Seyrettiği şeyi anlatan doğru kelime oydu.

"Düz beni Johnny" dediğini duydu.

Johnny'nin cevabı daha da sert yüklenmek şeklinde oldu. Söylentiler doğruydu: Gerçekten büyüktü, Francesca'nın içine giren en büyük organdı. Hem canını yakıyordu hem de güzeldi. Canını yakışı Francesca için tamamen yeni bir haz şeklindeydi. İçini o kadar dolduruyordu ki başka hiçbir şeye yer kalmıyordu; her yüklenişte Francesca'nın içinden kendi sularını fışkırtıyordu.

Francesca, "Böyle" dedi nefes nefese ve yüksek sesle. Bunun *böyle hoşuma gidiyor* mu, yoksa *böyle yap* anlamına mı geldiğini kendi de söyleyemezdi.

Johnny'nin de bilmesi gerekmezmiş gibiydi. Bu konuda gerçekten iyiydi.

Francesca kendini öyle gelişmiş ve güçlü hissediyordu ki, Johnny'nin bu noktaya gelmek için yaptıklarını umursamıyordu bile.

Onun gözünün içine de bakabilirdi, bakmalıydı, ama bakmadı. Bakamadı. İstedi ama yapamadı.

O sırada Francesca'nın görmeye dayanabileceği gözler ancak yukarıdan kendisine dikilmiş olan, arada, çırpınan ve küstahça asimetrik olan memelerini incelerken yakaladığı kendi gözleriydi. Oradaki kadın mutlu olmaktan çok korkmuş gibi görünüyordu. Kan ter içinde kalmıştı. Yatağın arkasındaki duvarda, dana derisi yatak başının üstünde asılı devasa müzik setinin bandı gaddarca mırıldanarak dönüyor da dönüyordu.

Bossa nova müziği bir alkışla bitti. Bir sunucu Johnny Fontane'yi anons etti. Bu, konserden kaydedilmiş olan *Fontane Blue* uzunçalarıydı. Johnny kendi tatlı müziğinin eşliğinde düzüyordu onu. Bu, Francesca'nın hayalinde canlandırdığından pek farklı değildi. Her gün binlerce, belki milyonlarca insan yatak odasında Johnny'nin müziği eşliğinde kendini tatmin ediyordu.

Francesca "Evet" dedi, sesi kendi kulağına bile garip gelmişti. *Seni seviyorum* diye düşündü ama bunu dile getirmeyecek kadar akıllıydı. Hatta ima bile etmeyecek kadar. Sırf bunu düşündüğü için bile kendinden nefret ediyordu. Francesca o tür aşktan uzak kalmak istiyordu. "Düz beni."

Nihayet ona bakmayı becerebildi. Johnny'nin gözleri kapalı, suratı çarpılmış vaziyetteydi.

Francesca sarsılırken parmaklarını Johnny'nin parlak, kılsız kalçasına götürdü ve onu iyice kendine çekti, olup biteni göremez olmuştu. Hayatta aklına gelecek en son şeydi bu.

Hayat senin beklediğin gibi gitmez, tamam mı?

Tıpkı hayal ettiği gibi, gerçek hayatta sahip olduğu bu düşte de ter, erkek sabunu, deri ve kendi cinsel organının güzelim kokusu duyuluyordu.

Bu da, yine nefret ettiği ama şu anda başka bir şey düşünemediği iki harfli bir sözcüktü.

A...

Orada, sanki onun kendi aklı varmış gibi bir kasılma hissetti. Ürperdi. Şaşırtıcı bir şekilde, karşı konulamaz bir şekilde gelmek üzereydi.

DÖRDÜNCÜ KİTAP

21. BÖLÜM

Nick Geraci ortadan kaybolalı neredeyse üç yıl olmuştu. Her şeyin eşit olması için, üç yıl tam bir intikam almak bakımından fazla uzun sayılmazdı. Geraci'nin işinde olan herkes hiç duraksamadan bundan çok daha uzun sürmüş bir sürü olay sıralayabilirdi. En ünlü örnek düşünülecek olursa, Don Vito Corleone, babasının, kardeşi Paolo'nun ve gözünün önünde katledilen sevgili annesinin ölümlerinden sorumlu olan Sicilyalı Mafya üyesinin böğrüne hançeri saplamak için tam çeyrek asır beklemişti. Vito hançeri adamın göbeğine saplayıp, derisini ve bağırsaklarını keserek göğüs kafesinden yukarı doğru çıkarmış ve dolu midesini hafif ıslak bir sesle yere düşürmüştü: Beş saniyelik ıstıraplı, kanlı, pislik kokulu zevk, çeyrek yüzyıllık bekleyişi daha da tatlı hale getirmişti.

Fakat Corleonelerin başındaki öteki dertler, Geraci probleminin – kamuoyunun gözünden gizlenmiş bir sorun olsa bile – çözülmesini öncelik haline getirmişti.

Üç yıl, Nick Geraci'nin gazete sayfalarından silinmesi için yeterli bir süreydi. Başarıyla, bayat haber haline gelmişti. Belirli haber odalarında, yeni çıkan kargaşaları Nick Geraci'ye atfetmek, hani şu hayalet adam yapmış der gibi, ortada şüpheli olmadığını belirtmek için kullanılan bir şaka haline gelmişti. Kamuoyu çoktan dipsiz iştahını doyuracak yeni yollar aramaya başlamıştı bile. Judy Buchanan cinayeti pek güzel işe yaramıştı ama, günlük olarak taze taze sunulacak daha bir sürü meze vardı. Dikkat, Ateş Topu Roberts trafik

kazasında öldü! Yaşasın, Dünya Fuarı açılıyor! Sadece ... Tanrı'm, bakın Güney'de şu zencilere neler oluyor! Köpekler! Yangın hortumları! Cinayet! Toprak kubbelerin altına gömülen taze cesetler! Fakat, durun çocuklar, şuraya bakın: Herkes *ye, ye, ye* diyor – bu Beatle mani.

Al, tüket.

Nick Geraci resmen ölü kabul ediliyordu. Karısı, bu varsayımı yasallaştırmak için bir takım formlar doldurmuştu. Geriye bir tek bulunacak ceset kalmıştı, tabii bulunursa. Geraci'den geriye kalanların Shea Stadyumu'ndaki çelik elektrik kulelerinden birinin altına gömülmüş olduğu teorisi evrim geçirip, kendi sahasına gömüldüğü şeklini almıştı. Maç spikerleri bazen bu konuda espriler patlatıyordu. Kötü haber, Mets bu gece yine maçı skorsuz bitirdi. İyi haber mi? Nick Geraci huzur içinde yatabilir. Vs, vs.

Bununla birlikte, Nick Geraci geleneğinden olanlar açısından, düşünce tarzı biraz farklıydı. Üç yıl ortadan kaybolmak pek görülmemiş bir şey değildi. Bundan daha büyük başarılar gösterenler olmuştu. Sicilya'da, bir Mafya Don'u neredeyse yirmi yıl ortadan kaybolmuştu, o arada adasından bile ayrılmamış, imparatorluğunu yönetmeye de devam etmişti.

Geraci ölmüş olsa, birinin bu işten dolayı kredi kazanması, Corleonelerin işin ustalığı karşısında duyacağı şükran çerçevesinde ödüllendirilmiş olması gerekirdi. İşi Corleoneler halletmiş olsa, o zaman da mutlaka ortada bir ceset olurdu.

Bunların dışında da bir düşünce vardı.

Geraci'nin ortadan kayboluşunun üzerinden üç yıl geçtiği halde, Corleone örgütündeki aksaklıkların kabahati sık sık ona bulunuyordu – üstelik bu garipliklerin hiçbiri New York Mets takımının kötü vuruşlarına bağlanmıyordu. Geraci'nin çeşitli Sicilyalıları bütün Orta Batı'daki pizza salonlarına yerleştirdiği biliniyordu, bunların hepsi de dürüst, namuslu hayatlar sürüyor, günün birinde bir hizmet vermek üzere çağırılabilecekleri yerlerden uzak duruyordu. Muhtemelen hepsini kafasına yazmış olan Geraci dışında, kimse bunca insanın nerede olduğunu bilmiyordu.

Ama bazılarını başka hatırlayanlar da vardı. Aslında, Sicilya'dan herhangi bir suç deneyimi olanlara New York'ta Sacripante veya

Nobilio ile çeşitli imkanlar önerilmişti. Fakat ortada kimsenin hakkında bir şey bilmediği çok daha fazla Sicilyalı vardı ve ne zaman kamuya ait olduğu zannedilen bir kamyonun şoförü yükünü çalmak üzere gelen adamlar tarafından vurulsa, veya Corleonelerin Las Vegas'taki hissesini taşıyan bir kurye telle boğularak soyulsa, bu işin, çoktan Indiana'da bir yerlerde pizza aşçısı olarak sürdürdüğü sakin yaşamına geri dönmüş, dost canlısı bir hemşeri tarafından yapıldığı şüphesi doğuyordu.

Geraci bulunsa, aklına yerleştirdiği Sicilyalı listesini söyletmek için işkence yapmaya gerek yoktu. Kafasına.22 kalibrelik bir silahtan üç tane kurşun gönderilip, beynini püre haline getirmek yeterdi. Ondan sonra o adamlar, her neredeyseler, hayatlarını huzur içinde, toplumun temel direği olarak, kimseye zarar vermeden yaşamakta özgürdü. Ki aslında çoğunun kaderi de kesinlikle buydu.

Sevgili okur, böyle bir adam sizin babanız bile olsa asla haberiniz olmazdı. Adamın soyadı – tabii sizinki de – muhtemelen babasının soyadı değildir. İlk adı da muhtemelen annesinin verdiği ad değildir. Pek çoğunun yaptığı gibi, kendini Yunanlı, İspanyol, Arap diye yutturacak kadar bir yabancı dil öğrenmiştir veya pek çok Amerikalı gibi, geçmişe bağlı kalmaktan hoşlanmayan biri olduğunu ileri sürmektedir. Geçmiş geçmiştir ve artık Amerikalı olduğu için geçmişteki hiçbir şeyin önemi kalmamıştır. O, artık yeni bir vatana, bayrağa ve yerel spor takımlarına, para kazanmaya, adam gibi bir araba kullanmaya, bakımlı bir bahçeye bağlılık sözü vermiştir ve olmaya niyetlendiği kişi adına vergi ödemektedir.

CIA'nın da En Özel Yurttaşlar denen buna benzer bir programı vardı. CIA vakalarında adamlar genelde Sicilya'dan değil Yale'den veya hizmet akademilerinin birinden gelirdi. Bunlar çoğunlukla katil olarak değil daha karanlık amaçlar için kullanılırdı. Hükümet tarafından işletilen şirketlere yerleştirilir, adanmışlık veya işadamlığı ferasetinden yoksun oldukları halde zengin edilir ve akıllı adamlar zamanının geldiğini söyleyince de, resmi dairelerden birini yönetmek ya da yabancı ülkelerle iş yapmak üzere görevlendirilirdi. Hiçbiri ortadan kaybolmazdı. Ama pek çoğu kendini yeniden yaratır, ülkenin ayrıcalıklı çocuğu olarak, kamuya mal olmuş adam rolü oynardı. Milyonlarca seçmen de bunu yutardı. Üstelik kendileri de bu-

na inanırdı. En azından bir ve muhtemelen de üç Amerikan başkanı bu programdan çıkmıştı.

Nihayet yayınlanmış olan *Fausto'nun Pazarlığı*'ndaki versiyonda, Nick Geraci'nin Ike Rosen denen tek gözlü saha ajanı ile, kendi programıyla ilgili notlarını ve CIA'nınkileri karşılaştırdığı bir sahne vardı. Sonradan, House Select Subcommittee on Assassinations and Regime Changes'de (Meclis Suikastler ve Rejim Değişiklikleri Alt Kurulu) Ike Rosen diye birinin varlığından kuşku duyulacaktı. O sırada bir CIA sözcüsü böyle bir program olmadığına dair ifade vermiş ve Geraci'nin anılarını yazdığı kitabı "Tamamen kurgu bir roman" olmakla suçlamıştı. Yakınlarda açıklanan bazı belgeler, o programın gerçekten var olduğunu kanıtladı, ama yine de Ike Rosen diye birinin bulunduğunu gösterir bir kanıt ortaya çıkmadı.

Kitapta, Rosen, Geraci'nin intikam peşindeki takipçilerinden en az bir adım önde kalmasına yardım ediyordu. Aslında Rosen, Michael Corleone'yi cinayet komplosuna – Nick'in cinayeti – bulaşmaktan koruyordu.

İnatla Geraci'nin öyküsüne sarılanlar bile, Rosen diye biri olsa dahi, muhtemelen iki taraflı çalıştığını kabul ediyordu.

MICHAEL CORLEONE yıllardır meşru işlere daha büyük bir ilgi gösterdiğinden ve artık Tom Hagen bunlardan başka bir işi yönetemediğinden dolayı, bu şirketler, Corleonelerin diğer sorunlarına rağmen gelişip serpiliyordu. 1964 Dünya Fuarı, yani o muazzam ve kutsal para ineği bir yana bırakılsa dahi, otoparklardan, cenaze evlerinden, seyyar tezgahlardan, barlardan, restoranlardan, satış otomatlarından, otel ve kumarhanelerden, inşaatlardan ve hepsinden de iyisi, gayrı menkul işlerinden – özellikle de yeni altın madeni olan banliyö alışveriş merkezlerinden – para yağıyordu. Bunun için, Michael'in teşekkür etmesi gereken iki ortağı vardı, her ikisi de Vito Corleoneli yıllardan kalmaydı. Pete'nin çocuğu olan Ray Clemenza alışveriş merkezlerini bütün ülkeye yaymıştı. Roger Cole (asıl adı Ruggero Colombo) de, New York'un en başarılı emlak geliştirme uzmanı ve yatırımcılarından biriydi. Şirketi King Properties, adını Roger'in çocukken çok sevdiği köpeğinden almıştı, belki

de Coloboların evden atılmalarına, Vito Corleone'nin ev sahiplerini ikna edememesine de o köpek neden olmuştu. Michael'in hem bu adamların işlerinde büyük hisseleri vardı, hem de onların muhasebecilerini izleyecek, bu şirketlerin defterlerine veya vergi işlemlerine en küçük bir yasadışı işlem bulaşmadığından emin olacak muhasebeciler tutmuştu.

Fakat Nick Geraci'nin çoğunlukla gizli kapaklı yürütmüş olduğu işler iyi gitmiyordu. Aile'nin uyuşturucu ticaretinden gelen paylar önemli ölçüde azalmıştı; Geraci'nin, Sonny Corleone yönetiminin arta kalanlarıyla ve Sicilya *capo di tutti capi*'si Cesare Indelicato ile işbirliği yaparak gizlice yürüttüğü operasyon, şimdi Indelicato ile tüm uyuşturucuların boşaltıldığı dokları kontrolü altında tuta.. New Jersey'deki Stracci Ailesi arasında bir ortaklık haline gelmişti. Stracciler işin Amerika ayağındaki karın yüzde atmışını alıyordu artık, çünkü doklardan sorumlu olan *capo*, Corleonelerin o göreve getirmek için bulabildiği herkesten çok daha becerikli ve eğitimli bir adamdı.

Corleonelerin kontrolündeki sendikalar öyle de kalmıştı, fakat sendika liderlerinden bazıları emir alan değil emir veren onlarmış gibi davranmaya başlamıştı. Bunu tetikleyen sorunlar arasında en belirgin olanı, Adalet Bakanlığının artık sendika patronlarının da peşine düşmüş olmasıydı. Bu bile kendi başına bir tür adaletti, ama Corleoneleri tatmin edecek türden değildi.

Her zaman için Corleone Ailesi'nin en büyük varlığı, maaşa bağladığı insanlardan oluşan şebekeydi – bunlara çoğunlukla et yiyiciler denirdi – ve o cephedeki kötü haberler işin en uğursuz kısmıydı. Geraci, ortadan kayboluşundan önceki yedi yılda, bu ödemeleri önemli bir kazaya uğratmadan idare etmişti. O yıllardan sonra, sorumluluğu Tom Hagen'e ve Aile'nin *capo*'larına geçtiğinde, şebeke bozulmasa da hasar görmüştü. Ve şimdi Hagen süresiz olarak o işten çekilmiş ve geride sadece *capo*'lar – Nobilio ve Paradise – kalmıştı. Her ne kadar sorunlar tek bir deneyimsiz *capo*'ya yüklenemeyecek kadar ağır olsa da, Eddie Paradise yönetimi, işin doğru yapılmamasında en büyük payı alıyordu.

Satın alındığı ve maaşa bağlandığı sanılan polisler ve memurlar, öyle kalmıyorlardı. Hem Corleonelerden hem de rakiplerinden para

kazanmak ve daha fazlasını da istemek için çeşitli yollar buluyorlar, iyilikte bulunmak için ellerinden geleni yaptıklarını ama işlerin umulduğu gibi gitmediğini iddia ediyorlardı.

Dünya Fuarı'ndan akan para, bir sürü günahı örtmeye gidiyordu, bunlardan biri de, birinin Et Yiyicilerin İsyanı demeye başladığı olayın ciddiyetiydi. Ak karıncaların yıkım yaratan hücumu gibi, bu isyan da duyulabiliyor ama ancak belli belirsiz görülebiliyordu, o da ancak nereye bakılacağı bilinirse. Duruma yakında el koyulmazsa, bütün yapı bir talaş ve böcek pisliği yığınına dönmek üzereydi.

EDDIE PARADISE işine bakıyordu ama insanların ne düşündüğünü de biliyordu. Onun bir kalfa olduğunu, daha iyi bir yere gelmesine imkan olmayan küçük, şişkonun teki olduğunu düşünüyorlardı. Onu başından büyük işlere kalkmış komik biri olarak görüyorlardı. Ona bazen "Kaplumbağa" diyorlardı, hani, yavaş ama sürekli ilerleyişiyle yarışı kazanan kaplumbağaya gönderme yaparak. Gazetelerde bile bu şekilde boy göstermeye başlamıştı, hatta maaşa bağlandı zannedilen gazeteciler bile bu tür hikayeler yazıyordu. Anlaşılan insanlar bir süredir Eddie'ye arkasından bir hakaret olarak Kaplumbağa Eddie demeye başlamışlardı. Eddie, öyle olur olmaz her hakarete şiddetle tepki veren, kendini ortaya atıp hesaplaşmaya kalkışan biri olarak algılanmak istemiyordu, hepsinin ötesinde bu nasıl bir hakaretti ki? Yolda bir yerlerde, Eddie o tarafa bakmazken, Amerika o kahrolası tavşanın mıhlanıp kaldığı türden bir yer olmuştu. Ki bu, güzeldi. Tek bir adam ne yapacaktı, olayları mı değiştirecekti? Gerçekçi olarak bakılırsa, hayır. Örneğin Red Hook'taki doklarda çıkan sorunlar konusunda tek bir adam ne yapabilirdi? Yük gemileri bütün konteynırlarını alıp herhangi bir yere, hatta sendikalı olmayan doklara bile boşaltabilir ve malları kamyonlarla istediği yere yollayabilirdi. Bu Eddie'nin kabullenmesi gereken gerçeklerden biriydi. İster iyi ister kötü, Amerika'nın kendisi değişiyordu. Böyle düşünen de sadece Eddie değildi. Havada, özgürlük kokan Amerikan havasında vardı bu. Bir örnek: Eddie'nin Greenwich Village'deki bir gece kulübünde hissesi vardı ve geçenlerde, birisiyle tamamen farklı bir konuyu halletmek üzere o kulübün arka odaların-

dan birine gittiğinde, iki folk şarkıcısının giyinme odasındaki konuşmalarına kulak misafiri olmuştu. Bir tanesi büyük sanatçı olmuştu ve sadece ziyaret için oradaydı. Diğeri, o gece şarkı söyleyecek olan, eski bir dostuydu. Ünlü olan "Amerika değişiyor" demişti. "Kaderimi hissediyorum ve o değişiklik dalgasına bindim gidiyorum."

Bu Eddie'nin kafasına kazınmıştı. Sıkıntılarına ve onu çevreleyen sıkıntılara rağmen, o da, Eddie Paradise de kaderini hissediyordu. Eddie Paradise'nin kaderi de değişiklik dalgasına binip gitmekti.

Kim ne derse desin başından büyük işlere kalkışmış değildi. Kaplumbağalar da yüzerdi, öyle değil mi?

İnsanlar Momo Barone'nin işte daha iyi olduğunu ve Michael'in sırf kararsızlık olarak algılanmasın diye Eddie Paradise'nin yerine onu geçirmediğini düşünüyordu. İnsanlar, Michael'in Eddie'ye. Momo'ya daha fazla, pek çok kişinin gözünde Kakalak'ın da yönetime ortak olduğunu göstermeye yetecek kadar sorumluluk ve yetki vermesini emrettiğini düşünüyordu. İnsanlar bok çuvalıydı. Momo Barone, Eddie'nin en eski dostuydu. Onlar kardeş gibiydi. Momo miskin, huysuz sersemin tekiydi ama Eddie durumu bütün olarak görebiliyordu. Ayakkabı öteki ayakta olsa, Momo da aynı şeyi yapardı. Yani insanlar Eddie Paradise'nin ne yapmasını istiyordu? Sırf, birileri bunu bir zayıflık belirtisi olarak görmesin diye en eski dostunu mu tepeleyecekti? Bu Eddie'yi delirtiyordu. Zayıf bir adam olsa böyle davranmazdı. Zayıf bir adam güçlü bir yardımcının *icabına bakardı*. Ancak güçlü bir adam ikinci komutanının kendisinden daha güçlü olmasına izin verirdi.

Yine de, Michael Corleone'nin Komisyon toplantısındaki baskından sonra öfkeden deliye döndüğü – bunu gören tanıklar vardı – Eddie'ye işleri çekip çevirmek için yardıma ihtiyacı varsa, bunu talep etmiş olması gerektiğini söylediği doğruydu. Zaten fısıltılar da o noktada başlamıştı. Eddie herkesin önünde bu şekilde çiğnenmekten hoşlanmamıştı ama durumu sadık bir *capo*'nun, özellikle de yeni bir *capo*'nun, hem de böylesine bir *giambott*'tan sonra idare etmesi gereken biçimde idare etmişti. Yani Eddie orada durmuş ve cezasına erkek gibi katlanmıştı.

Sonradan ne yapacaktı yani, Michael'i devirecek miydi? Hayır. Bir kere, yerine kimi koyacaktı ki? Corleoneler üst yönetimde zaten zayıftı. Birisi Michael'i devirirse geride bir B planı yoktu. B planı batıp gitmekti.

Bir B planı olsaydı bile, o yöne doğru gitmek Eddie'nin makul, sadık yapısına tersti.

Böylece, ne yapmıştı? Sinirler yatıştıktan sonra Don'la özel olarak görüşmüştü. Hatta Michael kulesinden çıkıp, Carroll Gardens Avcılık Kulübü'nde Eddie ile buluşmak için ta Brooklyn'e kadar gelmişti. Bu da Eddie açısından onun özür dilemesi anlamına geliyordu (ancak bu kadarını umabilirdi çünkü patronlar özür dilemezdi ve dilememeleri gerekirdi). Michael ile Eddie olayları erkek erkeğe halletmek üzere çatıya çıkmışlardı. Soğuk bir geceydi ama çatıya çıkmak Michael'in fikriydi ve Eddie de sosyal kulübünün neresinde oturduklarına aldıracak halde değildi. Momo da gelmişti. İnsanlar sonradan bunu büyük mesele haline getirmişti ama o anda gayet doğal görünmüştü. Muhtemelen dolap az çok boş olmasa Michael de yanında ikinci birini getirirdi – örneğin bir *consigliere*'yi veya yardımcılardan birini. Bu, sadece Geraci'nin olmamasından veya Tom Hagen'in başındaki dertler yüzünden değildi. Örneğin müteveffa Rocco Lampone – Eddie'nin kuzenlerinden biriyle evliydi – böyle durumlarda ustaydı ama kim bilir hangi nedenle, Michael onu Hyman Roth'un icabına bakılması için kullanmıştı. Kim bir *capo*'yu böyle bir işe yollardı ki? Tam bir intihar göreviydi. Eddie Paradise başkasının böyle bir şey yaptığını hiç duymamıştı.

Ama bunlar geçmişte kalmıştı.

Bugün ise Eddie Paradise yolunda gitmeyen her şeyin sorumluluğunu üstleniyordu. Michael Corleone'nin bunu iyice anlamasını istiyordu.

"Bu arada" dedi Michael'e, "O polisler Cinayet Masası'ndandı, benim yüzbaşı değildi. Benim yüzbaşının böyle bir şeyi öngörmesine imkan yoktu. Nöbetçi diye koyduğumuz polislerin görevi de onları durdurmak değildi. En azından sirenlerini çalarak gelen o dedektifleri, memurları, arabaları durduramazlardı. Ama bu benim sorumluluğum olmadığı anlamına gelmez. Sorumluluk benim. O kadar. Ben sadece, insan her şeyi doğru yapsa bile yine de bazı şeyle-

rin yolunda gitmemesinin mümkün olabileceğini belirtmek istedim."

"Hayat, hayal kırıklığı yaratan sik kafalının teki" diye içini çekti Momo Barone de, bütün bunların çaresiz şeyler olduğunu gösterircesine de omuz silkmişti.

Michael söylenenleri düşündü ve sonra Eddie'ye baktı.

Soğuk olmasına rağmen kimse üşümüyordu. Eddie, kendini patronunun kızgın yağ kaynayan öfke kazanında pişiyormuş gibi hissediyordu.

Michael "Bu işi yapabilirsin Eddie" dedi. "Daha yenisin ve işin püf noktalarını öğrenmeni sabırla bekledim. Fakat sana söylemem lazım, artık ilerleme zamanı geldi. O toplantıda olanlar, polislerin Tom'u öyle itip kakması, kelepçeyle götürmesi filan hiç hoşuma gitmedi tabii ki. Ama geçmişe dönüp, kim neyi yanlış yaptı diye düşünmek de istemiyorum. Şu andan itibaren her şeyin doğru yapılacağından emin olmak istiyorum sadece."

Eddie başını salladı. İşte Michael'in bu yüzden ona ihtiyacı vardı. Sorunlar geçmişte yaşanmıştı. Öte yandan Michael bir planlamacıydı, *bundan sonrasını* düşünürdü. Eddie de bundan sonrasına bakacak ve elinden geleni yapacaktı. "Teşekkür ederim" dedi.

Michael, "Sana işinin girdisini çıktısını öğretecek değilim Ed" dedi. "Bu tür bir yardıma ihtiyacın olduğunu düşünsem bu işi *alamazdın* zaten. Seni asla terfi ettirmezdim."

Eddie, ayrıca, diye düşündü, *capo* olmanın girdisini çıktısını her ikisi de hiç *capo* olmamış olan babasından ve Tom Hagen'den öğrendim.

"Ama yine de iyi kazandığımızı kabul etmen gerek" dedi Eddie. "Bildiğin gibi, bütün baskı bizim üzerimizde. Federaller en çok bizi sıkıştırıyor, ama işimizin çoğu alanında rakamlar her zamanki kadar iyi sayılabilir."

Michael düz bir sesle "Sayılabilir" diye cevap verdi.

Eddie bunu bir eleştiri olarak aldı, ama belki insaflı bir eleştiri sayılabilirdi.

Michael, "Bana göre" dedi, "Bu da başka bir sorunun göstergesi. Üzerinde konuşmamız gereken konunun göstergesi."

Eddie ve Momo bakıştılar. *Gösterge*. Kahrolası üniversite çocu-

ğu. "Neymiş o sorun?" dedi Eddie.

"Paranın çekiciliğine kapılmak" dedi Michael. "Tamahkarlığın zehirli çiçekleri. Diğer Aile'lerde işlerin nasıl yürüdüğünü biliyorum, ama lütfen şunu anla Eddie, babamın kurduğu şey bu değil. Bizim geleneğimiz bu değil Ed ve bu Aile'nin gelmesini istediğim nokta da bu değil. Babam Amerika'nın bir fırsatlar ülkesi olduğuna inanırdı, ama aynı zamanda, böyle vatansever sloganların altında yatan akraba kayırmacılığının ve kinciliğin karanlıkta çiçek açtığını görecek kadar feraset sahibiydi. Sen pragmatik bir insansın Eddie. Gerçekçi bir adamsın. Babam olsa bu özelliğini takdir ederdi. Senden hoşlanırdı."

Eddie onun sadece Momo'ya baktığı zaman gülümsediğini fark etti ve Kakalak'ın da gözlerini devirdiğini gördü.

"Babamın kurmaya çalıştığı şey" diye devam etti Michael, "Kurmayı *başardığı* şey, ortak çıkarlara dayanan gerçekçi bir örgüttü, insanların istediği hizmetleri sağlayan ve buradan doğan hoşnutluktan kâr elde eden bir örgüt. Para böyle bir işin yan ürünüdür, kendi başına bir amaç değildir. Bir insan bir bahisçiye veya tefeciye zorla gitmez. Kendi isteğiyle gider ve aldığı hizmete müteşekkir kalır. Önemli olan budur. Bu her şey demektir. Kâr kendiliğinden gelir. Kâr, iyi ilişkilerin, kulaktan kulağa yayılan iyi ünün ve başkalarının da bize gelmesinin, bizden hizmet almak istemesinin yan ürünüdür. Aynı ilke, güç sahibi olan insanlarda da geçerlidir. Kimse bu insanları o pozisyonlara gelmek üzere gelip bizden yardım istemeye zorlayamaz. Ya da o pozisyonlarda kalmak için. Ya da o pozisyonlarda gelişmek için. Biz bütün bunlar için onlara yardım ederiz, ama bu onların kendi seçimidir. Anlatmak istediğim şeyi anlıyor musun?"

Eddie kollarını kavuşturdu. "Anlattığın şeyi anlıyorum da niye anlattığından pek emin değilim."

Michael ayağa kalktı. Eddie'den epeyce uzundu ama aslında o kadar uzun boylu biri değildi. Yine de konuşma esnasında patronun ayağa kalkması onun bir dev gibi görünmesini sağlamıştı. Odada hakimiyet kurmaya alışıktı. Burada çatıda da, karanlık gökyüzüne hakim olmuştu.

"Para" dedi Michael, "Her şeyi ucuzlatır. Geleneğimizdeki işleri

sadece para düzeyine indirdiğin anda, bizleri sıradan suçlular haline indirgemiş olursun. Bunu yapamazsın. Para, işi doğru yapmanın yan ürünüdür ve kazanıldıktan sonra da işimizin ölçeğini büyütmeye veya sadece sana, karına, çocuklarına konfor sağlamaya yarar – tıpkı karının yeni ermin paltosu veya Sheepshead Koyu'na çektiğin yeni yat gibi."

Eddie'nin yüzünde bir korku ifadesi belirdi ama bir an sonra yok oldu. Böyle şeyleri bilmek veya bilebilmek patronun işiydi ve Eddie de o noktalara gelmeyi öğrenmesi gerektiğini biliyordu ve Michael Corleone de bunun için ideal öğretmendi.

"Bizim korumamızı isteyen insanlar bu koruma için para ödeyebilir – bunda bir şey yok, sunulan hizmetin bedelidir çünkü – ama eğer ilk düşündüğün şey alacağın para olursa, paradan daha kıymetli diğer şeyleri veya daha fazla para kazanma şansını kaçırma tehlikesi vardır. Bazen, korumayı bedava sağlamanın her şeyden çok kâr getireceği durumlar olur. Tabii ki bu hassas bir dengedir ve öğrenmek için zaman gerekir. Kimse durup dururken öğrenmez."

Eddie başını salladı. Momo eliyle ağzını ovaladı. Nick Geraci, Eddie'nin şimdiki konumundayken, Eddie ve Momo da yükselmekte olan askerlerdi. Eddie, Vito veya Michael Corleone'nin oturup da Nick Geraci ile böyle bir konuşma yaptığını sanmıyordu. Ve Momo'nun da aynı şeyi düşündüğünü biliyordu.

Michael, "Üstelik bizi başka açılardan zayıf duruma düşürürsün" dedi. Eddie'ye bakarak "İkinizden biri," diye devam etti, "Ya da yönettiğiniz adamlar," burada da durup Momo'nun sert, arkaya taranmış saçına vurdu hafifçe ve Momo irkilip geri kaçıldı, "Kısaca senin yönetimindeki herhangi biri, maaşa bağladığımız adamlarla konuşurken, onlara yükümlülüklerini hatırlatırken, şunu bilmelisin ki yaptığınız şey para içinmiş *gibi görünebilir* ama değildir. İşimizin bu cephesine bulaşan kimse bunu bilmezlikten gelemez. Bu tür ilişkilerden herhangi biri sadece para ilişkisine döndüğü an, uzattığın para hediye olmaktan çıkıp rüşvet haline geldiği an, görürsün ki güvenebileceğini sandığın o insanlar kendilerini veya hizmetlerini en yüksek parayı verene satmışlar."

"Böyle bir şey yaparlarsa" dedi Eddie, "Haklarından geliriz, sana söz veriyorum".

"Gördün mü?" dedi Michael. "Asıl noktayı kaçırıyorsun. Ben bunun hakkından gelmenizi istemiyorum. İşin o noktaya gelmemesini istiyorum. İş o noktaya gelince kendini bir köşeye sıkıştırmış olursun. Bir şeyler yapman gerekir ama yaptığın her şey bizi yine güçsüz bırakır. Eddie, pratik bir insan olarak, arkanda tabancayla haklanmış sendika liderleri ve dizleri parçalanmış politikacılardan oluşan bir iz bırakarak hiçbir gelecek elde edemeyeceğini bilmen gerekir."

Yine gelecekten söz ediyoruz, diye düşündü Eddie.

"Anladım" dedi. "İcabına bakacağız."

Birkaç belirli meseleyi daha konuştular – bunların arasında, sarınıp sarmalanırlarken Eddie'nin, artık sessiz bir ortak haline gelen halkla ilişkiler şirketini nasıl kullanacağı da vardı. Eddie bir süre bu konuda bir şey demeye korkmuştu ama Michael'i karanlıkta bırakma düşüncesi daha korkutucuydu. Neyse ki Michael onay vermiş, Eddie de rahatlamıştı. Bunu nasıl kullanabilecekleriyle ilgili birkaç fikri daha tartıştılar.

Michael gittiğinde, Eddie'nin tek söyleyebileceği, patronla ikisinin hiç bundan iyi bir görüşme yapmamış olduklarıydı.

EDDIE'NIN HALKLA İLİŞKİLER şirketindekilere yaptırmak istediği şey, Michael'le yaptığı toplantının nerede yapılmış olduğunun önemini herkese anlatmaktı. Eddie'nin kendi adamlarından yaklaşık yirmi tanesi ve Michael'in yakın çevresindeki herkes neler olduğunu biliyordu ama kimse bundan söz etmiyor gibiydi. Yayılıyormuş gibi görünen tek dedikodu Eddie'nin Momo'yu da yanına almış olması, patronla tek başına karşılaşamayacak kadar zayıf olmasıydı. Eddie'nin, Momo konusunda kendini savunurmuş gibi görünmeden ve sanki Michael onu ziyarete geldi diye kendi borusunu öttürmeye kalktığı hissini vermeden bu konuyu düzeltmesine imkan yoktu. Bu onu yiyip bitiriyordu ama zamana bıraktı.

Sonunda gerçekten önemli, herkes tarafından gurur ve güç sembolü olarak kabul edilecek bir şey yapma zamanının geldiğine karar verdi. Ortalığa sessizce, bir aslan aramaya başladığı haberini yaydı. Zamanı gelince beslenmesi ve bakımını öğrenmek için kütüphane-

den kitap alacaktı. Hatta Bronx Hayvanat Bahçesi'nden bir bakıcı getirtip bodrumdaki kafesin uygun olup olmadığına baktırttı.

Sosyal kulübünün bodrumunda gerçek bir et yiyici. Bir aslan. Corleone: Aslan yürekli. Eddie bu iş hakkında güzel hisler besliyordu. Bir efsane olacaktı.

Bir yandan da kendi yönetimindeki mecazi et yiyicilerle ilişkileri yeniden geliştirmeye başladı, mümkün olduğunca çok kişiyle ilgilendi. Yine de yanlış giden ufak tefek şeyler vardı ve çevresinde bir köstebek olduğundan kuşkulanmaya başlamıştı. Öte yandan, paranoyak olmaktan da korkuyordu. El değmemiş gazete, el değmemiş çorap, el değmemiş sabun merakı yüzünden insanların hakkında neler söylediğini biliyor ve onlara daha fazla konuşma konusu vermek istemiyordu. Yine de, ister paranoyak olsun ister olmasın, kendi yönetiminde olup da ödeme yapması için güvendiği bütün adamları bizzat yeniden eğitmenin akıllılık olduğunu düşünüyordu.

Michael de patronun mesajını kendi sözleriyle iletme konusundaki desteğiyle Eddie'nin özgüvenini artırmıştı.

Momo'nun yetiştirdiği genç bir adama "Sana bir şeyi izah edeyim, tamam mı?" dedi. Düşünülecek olursa, belki de hiç kimse bu iriyarı, güçlü Sicilyalı çocuğu karşısına alıp işleri Amerikan tarzında nasıl yapacağını anlatmamıştı. Eddie, "Bizim işler" dedi, "Parayla ilgiliymiş gibi görünür. Sen işini yapar, üstündeki adama devredersin, o da işini yapıp sonrakine devreder ve öyle sürüp gider, sonra en tepedeki adamlar polislerle işleri halleder ve tutuklamaymış, hapismiş gibi meseleleri minimumda tutar. Basitmiş gibi değil mi? Ve bir düzeyde de basittir sahiden. Herkes durmadan paradan söz ettiği için, sen de mesele para sandıysan bile mazur görülebilirsin. Ama mesele o değil. Mesele iyilik yapmakla ilgili. Hani şu fıkradaki gibi, belki duymuşsundur. Küçük bir oğlanla küçük bir kız küvette yıkanıyormuş. Kız oğlanın çüküne bakıp, dokunabilir miyim diye sormuş. Oğlan, sakın ha, olmaz, demiş. Bak seninkine ne olmuş! Kız da kendi organını gösterip, ya, öyle mi, demiş. Ama, annem bana *bunlardan* biriyle o küçük şeylerden istediğim kadarını elde edebileceğimi söyledi. İşte böyle, bizim dünyamızda para sadece bir çüktür. Ama iyilik – iyilik yapmak, her şeyi sağlar – iyilikler kadınınkiyle eşdeğerdir."

İLK BAŞTA, Nick Geraci'nin Taormina'da aldığı haber özellikle iyi görünüyordu – tıpkı ötekilerin pek çoğu gibi. İlk başta.

Charlotte Geraci, New York'tan Montreal'e giden trene binerken görülmüştü. Saratoga Springs'te trenden inerken görülmüştü. Adelphi Otel'e kayıt yaptırırken, oradan Skidmore Üniversitesi kampusunda kızı Barb'ın mezuniyet törenine gitmek için taksiye binerken görülmüştü. Törenden sonra Caroline Caddesi'nde bir restorana girerken görülmüştü, yanında iki tane büyük hediye paketi vardı (sonradan birinde siyah bir perukla değişik kıyafetler olduğu anlaşılacaktı) ve orada özel bir partinin verildiği salona girerken görülmüştü. Barb Geraci, Charlotte'nin annesiyle babası ve Barb'ın bazı arkadaşları da oradaydı.

Yolun karşısındaki barda pencerenin önünde oturan iki adam vardı ve Barb Geraci'nin babası ortalıkta yoktu. Adamlar oralıydı, bir zamanlar Hyman Roth'a ait olan Corleone kumarhanesi ve yarış pistiyle ilgiliydiler ve hararetle tavsiye edilmişlerdi.

Parti bitince Charlotte de ortadan kaybolmuştu. Adamlar onu kaybetmişti. Sorup soruşturmuşlar ama en küçük bir ipucu bulamamışlardı. Adelphi'deki kaydı silinmemişti ama anahtarı odada bırakmış ve parasını peşin ödemişti. Her nereye gittiyse trenle gitmemişti; Saratoga istasyonunda ortalığı kolaçan eden arkadaşları vardı. Adamlardan daha genç ve yakışıklı olan, bir barda arkadaşlarıyla kutlama yapmakta olan Barb Geraci'ye yanaşmış ve ortalığı ayağa kaldırmadan, kızın annesinin eve dönmüş olduğuna içtenlikle inandığını görmüştü. Ama Charlotte Geraci'den orada da eser yoktu.

Bir hafta sonra, Tommy Neri sosyal kulübünde isimsiz bir zarf almıştı. Zarf Taormina'dan geliyordu. Daktiloyla ve İtalyanca olarak yazılan notta Charlotte'nin orada, Sicilya'nın doğu kıyısındaki bir otele kaydını yaptırdığı yazıyordu. Otel güvenliği ve nezaketi ile ünlüydü. Zarftan üç tane de fotoğraf çıkmıştı: Charlotte Cafe Wunderbar'da bir masada otururken, bir Yunan tiyatrosunun yıkıntıları arasında, eskiden aslanların konduğu bir çukurun başında dururken ve uzaktan, teleobjektifle çekildiği belli olan bulanık fotoğrafta da

Nick'le birlikte otelin içinde yürürken. Nick Geraci geniş bir sakal bırakmıştı – bu ancak saklanmaya başladıktan sonra başladığı bir şeydi. Tommy'nin avucundaki bir polis dedektifi parmak izi bulmak için fotoğraflara toz serpmiş ama hiçbir şey bulamamıştı.

Kısa süre sonra Daily News'te basit bir şifreyle çıkan ilan da Geraci'nin Taormina'da olduğunu gösteriyordu. Hırsız Tommy, aydaki adam Joe Lucadello'yu, sadece *capo*'su Richie Nobilio'nun hitap ettiği gibi "kaynağımız" olarak biliyordu. Fakat Corleoneler daha önce de, Lucadello'nun sağladığı bilgilere dayanarak, Tommy'i veya adamlarını Taxco'ya, Meksika City'e, Veracruz'a, Guatemala ve Panama'ya göndermişlerdi. Her seferinde de Geraci'nin oralarda bulunduğunu gösteren kanıtlar ele geçirilmiş ama Geraci'nin kendisi asla yakalanamamıştı. Tommy bu yüzden, gerekli önlemleri almamakla, çevresinden birinin Geraci'ye haber uçuruyor olmasıyla suçlanmaya başlamıştı. Aslında Tommy isimsiz mektup doğrulamadan önce Taormina bilgisi yüzünden daha heyecanlıydı.

Dayısı Al'ın tavsiyesi (Richie kanalıyla değil de Al kanalıyla geldiği için aslında Michael Corleone'nin emri olduğunu tahmin ediyordu) uyarınca, Hırsız Tommy'nin Taormina'ya yolladığı adamlar Cesare Indelicato ile temas kurmadı, Indelicato, Michael'in dostuydu ama belki (kimse bundan emin görünmüyordu) Geraci'nin daha yakın bir dostu olabilirdi. Nobilio'nun adamlarından birinin önerisiyle Tommy, Calabrialı iki bağımsız adam tutmuştu. Adamlar Tommy'e otelde Geraci adında kayıt olmadığını bildirdiler ki, kimse onun kendi adını kullanmasını beklemediği için bu bir sürpriz sayılmazdı. Fakat bir otel barmeni, fotoğraflardaki sakallı Amerikalı ile yanındaki sarışını gördüğünden kesinlikle emindi. Bir kat temizlikçisi de üçüncü katta kaldıklarını ama çıkış yaptıklarını söyledi. Kasaba esnafından da sakallı Amerikalıyla yanındaki kadını görenler olmuştu. Kırsal kesimde kiralamak veya satın almak üzere bir villa arıyordu, ne kadar ıssız bir yerde olursa o kadar iyiydi. Bir süredir kasabada görünmediğine göre belki de bir yer bulmuştu.

Calabrialılardan bir daha kimse haber almadı.

Tommy, Sicilya'ya ulaştığında adamlar ortadan kaybolmuştu. Birkaç gün sonra kiraladıkları Fiat, Savoca dışındaki bakımsız bir limon korusunda bulundu. Arka koltukta ve bagajda kan izleri var-

dı ama adamlardan eser yoktu. Hırsız Tommy ülkeye döndüğünde – elleri boş olarak – sosyal kulübünde onu bekleyen küçük bir sandık duruyordu. Savoca'nın hemen üstündeki Messina'dan gönderilmişti, ama iade adresi – birinin şaka anlayışı çerçevesinde – Michael Corleone'nin çatı katı dairesiydi. Naylonlara ve kuru buza sarılı olan nesneler, adamların fena halde ezilmiş kafalarıydı. Sandıkta ayrıca elleriyle ayakları ve Etna Yanardağı'nın bir kartpostalı vardı. Kartın arkasına – oldukça yeni Olivetti marka taşınabilir bir daktilo ile (mektup da bu daktilodan çıkmış olmalıydı) – İngilizce olarak "Çok güzel vakit geçiriyorum. Keşke siz de burada olsaydınız" yazılmıştı.

Belki Charlotte Geraci'nin başına bir talihsizlik gelmişti. Ama daha çok, her neredeyse kocası ile birlikteymiş gibi görünüyordu. Kızlarının bir şeyden haberi yok gibiydi ama insanın beklediği kadar üzülmüş bir halleri de yoktu.

Belli ki birisi Geraci'ye haber uçuruyordu.

Hırsız Tommy'i öldürmek yerine, onunla eğlenmesine yetecek kadar uyarı alıyordu. Michael Corleone, eğer Indelicato da Geraci'nin yanında yer alıyorsa, bu problemin en kötü kısmının henüz başlamadığını fark etmişti. Fakat en iyi tahmin, Tommy'i gözetleyen veya onun seyahat planları hakkında bilgi alan bir köstebeğin varlığıydı. Aslında rezervasyonlar Corleone kontrolü altındaki çeşitli şirketlerin sekreterleri tarafından yapılıyor ve (onlardan habersiz olarak) her seferinde farklı bir ad kullanılıyordu. Emniyette olmak için Tommy'nin çevresindeki herkesi, özellikle de Nobilio yönetimindeki diğer adamları olası köstebek olarak kabul etmek gerekiyordu ama hiçbir şey bulunamıyordu. Bu tür bir tetkik adamları huzursuz ettiği için, Geraci'yi bulmanın aciliyeti daha da artmıştı.

Lucadello ile doğrudan temas sadece Michael ve Tom Hagen tarafından kuruluyordu. Teorik olarak Joe'nin de onlarla oynuyor olması mümkündü, ama buna Tom inansa da Michael inanmıyordu. Veya köstebeğin Joe'nin adamlarından biri veya kendisi olabileceğine de.

Michael köstebeğin Joe olduğuna inanmıyordu.

22. BÖLÜM

1964 New York Dünya Fuarı – üç yüzyıl önce York Dükü'nün kenti Hollandalılardan zor yoluyla alışının anısına düzenlenmişti, Hollandalılar da kenti birkaç *fugazi* mücevher ve ölümlerine yol açan çiçek mikrobu dolu battaniyeler karşılığında Algonquin kabilesinden almıştı – New York'un beş ailesi için devlet kuşu olduğunu kanıtlamıştı. Belki de hükümetin şiddetli saldırılarının verdiği motivasyon sayesinde, kârlar eşit olarak paylaşılmış ve görünürde en küçük bir anlaşmazlık çıkmamıştı. Fuarda yüzün üzerinde yeni pavyon vardı, çoğu şirketlere aitti ama çeşitli resmi kuruluşlar ve yabancı ülkeler de katılıyordu. Bütün fuar, 1939 fuarının kurulduğu Flushing Meadows'taki düzletilmiş dolgu araziye inşa edilmişti. Robert Moses, tüm diğer makamlarından çekilmek kaydıyla, Fuar Şirketi'ni yönetmek için yüz bin dolar almıştı (belediye başkanının yıllık maaşı kırk bin dolardı), ama aslında bir şeyden çekildiği yoktu; ortağı olduğu kurumlar kanalıyla da çeşitli atraksiyonlar çevirmiş ve gerçekte kazandığı para en az bir milyon doları bulmuştu. Bunların hepsi de her nasılsa yasal işlerdi ve Michael Corleone'nin zihnini harekete geçirmişti. Moses'in çoğu büyük projesinde olduğu gibi, halk önündeki idealizmi ve özeldeki hırsı bütün operasyonun rengini belirlemişti. Gelir vergisi formlarının "Yapılan iş" bölümüne koyacak düzgün bir şey arayan adamlar için bundan uygun bir zamanda ortaya çıkamayacak sendika grevlerinin yarattığı boşluklar da dahil olmak üzere, yıkım ve inşaat işi çok boldu. Bina ortaya çıkınca da, çoğunlukla bahçıvan, bakım onarım ustası, güvenlik görevlisi (bu görevler rozetleri yüzünden özellikle kıymetliydi) olarak ye-

ni adamlar gerekiyordu. Kontratlar sanki gökten yağmaktaydı: Moloz ve çöpün kaldırılması; yiyecek içecek, sigara, andaç temin edilmesi; otoparkların yapılması ve önceki firma iyi yapmadığı için yeniden döşenmesi, sonra işletmelerinin alınması. Kuruluşun denizaşırı ülkelerden gelen belgelerine, Amerikan adaletinin uzun kolu bile yetişemiyordu. Yakınlardaki striptiz kulüpleri ve genelevler sevinç içindeydi –Moses'in eğlence konusundaki tutucu fikirlerine şükrediyorlardı. Küçük Mısır çıplaklar sahnesi gibi popüler 1939 şovlarının yerini dayanılmaz, para akıtan ve Pepsi pavyonunda şık bir şekilde sergilenen Dick Button'un Buz-Stravaganza'sı ve Walt Disney'in Bu Küçük Bir Dünya Turu almıştı (bu da bir gangsterin hızlı para tezgahıydı, ama her nasılsa yasaldı: Kendi eğlence parkınızda tur düzenlemek için başkaları size para ödüyordu ve sizin tek yapmanız gereken, biletlerden yüzde alarak iki yıl boyunca bu işe izin vermenizdi). Fuar kentin geçmişine bir selam olabilirdi ama Uzay Çağı'nı kutluyordu ve Michael Corleone gibi adamlara sunduğu imkanlar, bir şirket pavyonundaki "Hayal Gücü Kadar Sınırsız" sözüne uyuyordu.

Michael'in vitrin yüzlerinden biri – eski bir deniz piyadesi arkadaş – aslında bu şirketin yönetim kurulundaydı. Geçen yıl, şirket kuruluşlarından biri Savunma Bakanlığı'ndan, Vietnam ve İran'da yapılacak işler için ihalesiz bir kontrat almıştı; orada oluşturulan karlar, Beş Aile'nin Dünya Fuarı'ndan kazandığı parayı kanepe minderinin altına düşen bozukluklara indirgemişti. Adalet Bakanı, şirketin eski CEO'suydu; şimdi hissesi gizli bir hesaptaydı. Ve her şey yasaldı. Michael, bu tür şeyler yakalayınca, yasal bir işadamı olma hayalinin bir vehim olmadığına ikna oluyordu.

Fuar, daha incelikli bir fırsat da yaratmıştı. Herkesin içinde, kalabalıkla birlikte olmak ve konuşmalarının banda alınmasından veya vurulmaktan korkmadan iş yapmak için daha iyi bir yer zor bulunurdu. Halen kullanılan diğer geleneksel mekanlar – büyük müzeler, Brooklyn Botanik Bahçesi, herhangi bir operanın dış lobisi, Central Park'ın bazı kısımları, büyük mağazaların reyon araları vb – da vardı. Fuar aniden moda haline gelen yeni bir restoran gibi cazibe yaratmıştı, üstelik daha da güvenliydi. Fuar alanı adamların yürürken konuşabileceği yaklaşık üç yüz dönümlük bir cennet sağlı-

yordu. Arka plandaki sesler yüksekti – La Guardia Havaalanı'nın gürültüsü ve Bob Moses'in fuar alanının dört bir yanını saran süper otoyollarının uğultusu gayet başarılı suç ortaklarıydı. Güvenlik görevlileri de kendi güvenilir adamlarıydı. Hepsinden iyisi, herkesin oradan para kazanan dostları vardı. New York'taki işi yolunda giden her adamın beslendiği bir yeri pislemek intihar sayılırdı.

Ve bu yüzden, Michael Corleone, Joe Lucadello ile buluşmak için fuarı seçmişti. Michael, Francesca, Connie ve onların çocuklarıyla, başına eşarp bağlayıp devasa güneş gözlükleri takmış olan Rita Duvall ile birlikte geldi. (Kadının ünü *siz şey, neydi adı, o değil misiniz* türündendi; New York'ta tanınsa bile kimse onu rahatsız etmeye kalkmamıştı.) Michael her ihtimale karşı, arkalarına kimsenin fark etmeyeceği bir mesafeden gelen iki adam takmıştı. Tom Hagen meselesi, hâlâ onu yanında getiremeyeceği kadar sıcaktı ve fuarda güvenlik riski Al Neri'nin bile giderebileceği ölçüde düşüktü. Fakat Nick Geraci'nin çözülmemiş çeşitli karmaşaların ardındaki kişi olabileceği söylentileri, Michael'in Dünya Fuarı'na bile fazladan koruma getirmesine yetmişti.

Michael, önceden kararlaştırıldığı gibi Joe ile Lousiana pavyonunda buluştu. Aradan geçen yıllar içinde Joe'nun mizah duygusu pek değişmemişti.

Fakat Joe aksine farklı görünüyordu. Michael onu son olarak üç yıl kadar önce Las Vegas'ta, birlikte Küba projesini hazırlarken görmüştü. Fark, Joe'nin artık göz bandı takmıyor oluşu, veya kafasındaki peruk ya da kırmızı Munsingwear tenis gömleği, ucuz lacivert kruvaze ceketi ve tırtıklı lastik tabanlı pabuçlarıyla moda olmayan bir yat kulübü üyesiymiş gibi görünmesi değildi. Duruşundaki gergin, alışılmadık haldi. Joe akıllı, kendine güveni olan ukala bir adamdı ve o tür bir adamın gevşek beden diline sahipti. Şimdi ise, Bourbon Caddesi taklidinin ortasında, Grand Central Park Yolu ile Long Island Ekspres Yolu kavşağında, adeta dikkat kesilmiş olarak durmaktaydı. Minyatür bir Mardi Gras töreni yapılmaktaydı, zencilerin oluşturduğu bir bando ve çiğnenmiş kağıt görünümlü devasa başlıklar takmış acayip zombi yaratıklar da törene eşlik ediyordu. Joe, para karşılığı karakalemle turistlere ünlü isimlerin karikatürlerini yapan sanatçıların yanında duruyordu. Karikatürü istenen ünlü-

ler arasında tabii ki Jimmy Shea ve ayrıca Louis Armstrong ile Beatles gurubu vardı.

Joe ile Michael orada tesadüfen karşılaşmış iki eski askerlik arkadaşıymış gibi yaptılar (kısmen doğruydu). Birbirlerine sarılmaları Michael'e, uzaktan da olsa, eski dostunun garip duruşunun, taşıdığı bir silah veya dinleme cihazı yüzünden olup olmadığını kontrol etme fırsatı vermişti. Joe kendini Rita'ya ve Michael'in ailesine Lucadello'dan bile uzun bir İtalyan ismiyle tanıttı.

Rita, "Şu an ne tür bir işle uğraşıyorsun Joe?" diye sordu.

Michael, İtalyan adı duyunca hemen sonuçlar çıkardı, diye düşündü. Karışmadı. Koyu renk gözlüğü yüzünden emin olmak zordu ama eğlence olsun diye konuşurmuş gibiydi.

"Satış işindeyim" dedi Joe. "Ya sen?"

Rita şakadan iğrenirmiş gibi yapıp "Ah" dedi. "Güzel bir soru." Oyunu iptal edilmiş görünüyordu. Joe muzırlık olsun diye sormuş olsa dahi, Rita altında kalmadı. "Düşünüyorum, belki, bilemiyorum ama, belki ünlü bir münzevi olurum."

Joe "Yapabilirsen güzel iş" dedi.

Michael tek koluyla Rita'ya sarıldı.

Francesca'nın altı yaşındaki oğlu Sonny, "Gözleriniz komik görünüyor Bay Joe" dedi.

Francesca "Sonny!" dedi. "Bu hiç hoş değil."

"Önemli değil" dedi Joe. "Bu camdan yapılma, el işi, Almanya'dan geldi." Sonra çocuğun yanına eğilip cam gözüne vurdu.

"Peki sahicisine ne oldu?" dedi Sonny. "Nazi kurşunuyla mı çıktı yerinden?"

Francesca oğlana uyarıcı bir bakış fırlattı.

Joe "Sorun değil" dedi. "Savaş sırasında oldu ama savaşırken olmadı. Londra'da bir barda otururken bomba düştü, çok yakına düşmemişti ama benim yanında durduğum camı kıracak kadar yakındı yine de."

"Onu çıkarabiliyor musunuz?" dedi Sonny.

Francesca yeniden "Sonny!" dedi.

Connie'nin büyük oğlu Victor, "Hey, içinde kamera var mı?" diye sordu. "Bir çizgi romanda görmüştüm öylesini."

"İsterdim evlat" dedi Joe. "Uzun süre göz bandı taktım. Ameri-

ka'da yapılan gözler plastik, bugünlerde yapılan her şey gibi, ama Almanya'da hâlâ zanaatkar aileler bulunabiliyor – "

Sonny heyecanla "Yani korsanlarınki gibi göz bandı mı?" dedi ve annesi bir daha azarladı. Öbür iki oğlan güldüler.

"Evvet" dedi Joe. "Bay Joe, Köylü Korsan."

"Gördünüz mü?" dedi Sonny. "Peki papağanınız da var mıydı Bay Joe?"

Rita ışıldayarak Michael'in yanağına bir öpücük kondurdu. Çocuklardan fazla eğlendiği kesindi. Rita da zarar görmüş bir çocuktu ve bunda Michael'i çeken bir yan vardı.

Joe "Papağanım olsun istedim" dedi. "Ama annem izin vermedi. Haklıydı da. Bir arkadaşımın papağanı vardı ve hem çok kötü kokuyordu hem de parmağını ısırmıştı."

"Bay Joe ve ben gidip biraz eski günleri yad etmek istiyoruz" dedi Michael. "Bir kafede oturacağız. Sıkıcı eski savaş hikayelerimizi anacağız." Connie'ye para verdi ve herkesin daha sonra Vatikan pavyonunda, daha önce Vatikan'dan hiç çıkmamış olan Michelangelo'nun Pieta'sını görmek üzere toplanması için gerekli düzenlemeleri yaptı. Karşılıklı birkaç iyilik sayesinde getirtilen eser, fuardaki en uzun kuyrukları oluşturmaktaydı.

"Harika bir aile" dedi Joe. "Yeraltı Evi'ni görmeye de götürmelisin onları."

"Komik" dedi Michael. Bir açık hava kafesinde oturmuş kahvelerini yudumluyorlardı.

"Bütün ciddiyetimle söyledim, gerçek bir ev" dedi Joe. "Yerin altına inşa edilmiş, her şeyi tamam, Ruslar bombayı atarsa orada olmak nimet sayılır."

"Biliyorum" dedi Michael. Adamlarından bazıları da teorik olarak inşaata yardım etmişti, Joe'un hoşuna gidecek bir ironiydi bu da. "Yeraltında yaşamaktan söz etmişken – "

"Kendi çocuklarını da getireceğini söylememiş miydin?" dedi Joe. "Onları da görürüm diye seviniyordum."

"Anthony'nin beysbol maçı varmış, Mary'nin de başka bir şeyi. Gelemediler." Bu bir yalandı; son dakikada Anthony gelmeyi reddetmişti. Kay da Mary'i trenle tek başına göndermezdi ve Michael'in de uçakla gidip onu alacak vakti yoktu.

"İyiler ama değil mi?"

"Gayet iyiler" dedi Michael. Joe'de kırık bir taraf olduğunu hissediyordu, dik duruşu durumu kurtarmak içindi. O da Joe'nin ailesini sordu ama aldığı cevaplarda acısını açıklayacak bir şey yoktu.

Joe, "Ya Rita?" dedi. "İyi gidiyor mu?"

Michael elinde olmadan gülümsedi. "Şanslı bir adamım" dedi.

"Öylesin sahiden" dedi Joe. "Senin gibi düşkün bir çocuk, büyüyüp böyle bir kız bulmuş."

Michael kahveyi iterek "Ne var bunun içinde?" diye sordu.

"Hindiba."

"Salatalara konan hindiba mı?"

"İyidir" dedi Joe.

"Yanına al o zaman. Hadi gidelim." Michael ayağa kalktı ve yapay Bourbon Caddesi'ne doğru yürümeye başladı.

Joe ona yetişmek için hızlandı. "Bu arada papağan hikayesi doğruydu" dedi. "Arkadaşım bir gün bizim bildik Silvio Passonno'ydu. Ertesi gün hayatının geri kalanı boyunca Dokuz Parmaklı Silly* haline geldi."

"Dokuz Parmak Silly mi?" Michael yine elinde olmadan güldü. "Kızılderili şef adı gibi. Ulu Şef Dokuz Parmaklı Ahmak. Böyle bir hikaye nasıl doğru olabilir?"

Joe'nin kaçamak tebessümü, kendisini açıkça yiyip bitiren bir şey varken dostunu eğlendirmekten aldığı zevk, en çok Fredo'yu hatırlatıyordu. Yine de hâlâ tamamen gevşemiş değildi. "Gerçek hikayeler böyle olur" dedi Joe. "Aptalca. Sıcak biradan sarhoş olup, hava saldırısı esnasında adını bile bilmediğim bir barda, cama fazla yakın durarak, adını hiç öğrenmediğim soluk, önemsiz bir kadını öpmek yerine, Nazi'nin biri gözümü oysaydı veya uçağımı düşman hatlarının gerisine düşürmüş olsaydım daha güzel bir hikaye olurdu. Kadına Ishmaela diyelim. Bir sonraki yaşamımda her konuda yalan söyleyeceğim, beşikten mezara kadar."

Çikolatalı şeker satan bir dükkanı geçtiler ve New York Eyalet pavyonundan Unisphere'ye yöneldiler.

"Başka bir doğru hikaye anlat bana" dedi Michael.

---

* Silly: Ahmak, (Ç.N.)

"Hangisini? New Orleans'ı mı, seks filmlerini mi, yoksa senin kayıp paketi mi?"

"İstediğin sırayla."

"Eh, biliyorum bugünlerde herkes eleştirmen kesildi ama bana yolladığın makaraya bakarak, filmlerde ışıklandırmanın kötü olduğunu ve olay örgüsünün zayıf olduğu söylenebilir. Yine de, galiba konuyu buraya getirmem gerekiyor ha? Olay örgüsünü güçlendirmeye?"

"Güçlendir bakalım" dedi Michael.

"Yapamam ki. Ben sonlara bayılırım ama anlamları açıklayamam."

"Birkaç hafta önce hakkında bir şeyler okuduğum kişi *dostundu* değil mi?"

Shea yönetiminin en son Küba fiyaskosuna gönderme yapıyordu. Bir CIA görevlisi günah keçisi ilan edilmişti.

"Dost muyduk, hâlâ dost muyuz bilemem" dedi Joe. "Kelimeyi ne anlamda kullandığına bakar. Sadece iyi bir adamdı, yani iyi bir adam diyebilirim. Halkın onun hakkında duyduğu olumsuz bilgilerin sebebi Danny Shea'ya yalancı demiş olması. Televizyonda. Alenen. Bu yapılacak en, en, en yanlış şeydi ama söylediği yanlış değildi. Başsavcı onu, o denizaltı saldırısını hesaba katmamakla suçladı. Ama neyiz ki biz, donanma mı? Bizim denizaltımız yok. Doğru dürüst bir yetkili olmadan düzinelercesini aynı anda yerleştirecek stratejik planımız da yok elbette. Bu adam öyle tedbirsiz hareket edecek biri değildir, ama olup bitenleri düşünecek olursan, bu bile *mümkün* olabilir. Yine de Danny Boy onu kendi kılıcının üstüne düşürdü ve gazeteler de bunu olduğu gibi yuttu."

"Ve yine de."

"Doğru. Ve yine de, adım atmak zorundayız. Topunu birden bürodan yollamak isterdim, ama iyi bir yolunu bulamıyoruz, senin gündeminde ilerleme sağlayacak hiçbir ajanı işine gönderemiyorum. Asla asla deme, ama bir süre için, ben Bay Kitabına Göre İş Yapan olmak zorundayım. Usule aykırı hiçbir şeye elimi süremem. İnsanlar istifa etmeye veya bundan da beter kaderlere mecbur bırakılıyor, inanamazsın. Benim yaşımda, bizim yaşımızda adamlar, ki bunlar savaşa katılmış, işe o yolla başlamış kişiler, böyle bizim gi-

bi çok var – kimine göre de çok fazla var. Hayatımda gördüğüm en iyi saha ajanını o akıllı adamlar nereye tıktı biliyor musun? Bir müzik akademisinde yardımcı dekan oldu. Personel işlerine bakması gerekiyor, bilmiyorum, ajan olma potansiyeli bulunan fagotçulara bakacak herhalde. Masa başında ölürüm, bu kadarını söyleyebilirim ve bir masanın başına uçurulmamak için en küçük bir aksaklıktan bile uzak durmak zorundayım. O yüzden, bu iş için benden iyisini bulman gerektiğini düşünüyorum. Sendikalardaki adamlarından, diğer politikacılardan. Bilmiyorum. Sana işini öğretecek değilim. Özür dilerim."

Michael omzunun üzerinden baktı.

"Hâlâ oradalar" dedi Joe.

"Pardon?"

"Seninkiler, şu adamlar. Sıska ve tombik. Biliyorum. Gerçi tek bilmen gereken onların aynı zamanda benimkiler olduğu."

"Biliyorum."

"Tabii ki" dedi Joe. "Şaka yapıyordum."

Michael "Pekala" dedi. "New Orleans ve paket?"

"New Orleans, Tanrı'nın güzel anası" dedi Joe derin bir soluk bırakarak. "New Orleans. New Orleans işi karmaşık."

"Aydınlat beni."

Joe bir süre düşündü.

Şu ana kadar Tramontiler Komisyon'un kurallarına uyarmış gibiydi, ama Michael Corleone hiçbir şeyi şansa bırakmak istemiyordu. Elbette Carlo Tramonti'nin teklifi hakkında Lucadello'ya bir şey söylememişti, fakat Tramontilerin de suikast projesinde CIA ile işbirliği yaptığını bildiği için, Joe'den, Tramontilerin halihazırda Joe'nin de çalıştığı birileriyle ilişkisi olup olmadığına bakmasını istemişti.

Sonunda Joe, "New Orleans Amerika değil" dedi. "Bazı bakımlardan New York da öyle. Philadelphia gibi yerler Amerika." Joe Güney Philadelphia'da büyümüştü ama kişiliğinin büyük kısmı oradan ayrıldıktan sonra oluşmuştu, Michael bunun teşkilatta onca Yale mezunu ile birlikte çalışmaktan kaynaklandığını tahmin ediyordu. "Cleveland, Detroit, Chicago, hatta L.A. ve Las Vegas. Özellikle de bunlar, anlıyor musun? Sıcak, yapay ve o kadar parlak ki ne

tarafa dönsen içinde kendi yansımanı görebiliyorsun. Tam burası ..." dedi Joe, eliyle geniş bir yay çizerek Dünya Fuarı'nı, üstü düzeltilmiş mezbeleliğin üzerinde gelecekçilik akımını yansıtan mimarisini, çevre yollarıyla ve yoncalarla kuşatılmış girişi ücretli epik mağrurluğu gösterdi "... kesinlikle Amerika. Ama New York'un geri kalanı New York. Kendine has bir şey. Ve New Orleans da New Orleans ve Miami de giderek Miami olma yolunda."

Joe, Miami'de oturuyordu. Michael'in anlayabildiği kadarıyla orada görevli ajandı.

Michael başını salladı. "New York kendine has bir şey ha? Joe, lütfen."

Bir sürü turist Brownie'leriyle Unisphere'nin fotoğrafını çekiyordu ve resmi anında veren Instamatic makinelerinin kadrajında, Michael Corleone ile fırça saçlı bir adam da çıkmaktaydı. Turistlerin arasında şort giymiş bir FBI fotoğrafçısının da olduğunu duymak Michael'i şaşırtmazdı, yanında da aile rolünü oynamak üzere tutulmuş sendikasız aktörler olurdu.

"Öyle demek istemiyorum" dedi Joe. "Yani New York ayrı bir vaka. Sizler, dünyanın geri kalanını da kahrolası kır kulübünüz olarak görüyorsunuz. New Orleans bir adaya kurulmamış ve bir üstünlük iddiası yok, ama aynı zamanda orası – "

"Seni ömrümün yarısından uzun bir süredir tanıyorum Joe" dedi Michael. "Aziz bir dostsun ve seni ailemden ayrı tutabileceğimi sanmıyorum. Bu tür analizlere de meraklı olduğunu biliyorum, ama kes artık. Hiç havamda değilim."

Joe anlamlı bir ifadeyle Michael'e baktı. Michael de gözlerini ona dikti ve sonra, gönülsüzce teslim olurcasına başını salladı. Ona iyilik yapan Joe'ydi.

"Belki de şöyle anlatsam daha iyi olacak" dedi Joe. "Hani yeğenin üniversite takımında futbol oynuyordu ve tribünlerde elinde not panosu, kronometresi olan bir sürü adam görmüştün. Bunlardan bazılarının bahisçiler için, bazılarının profesyonel takımlar için, kiminin diğer okullar için keşif yaptığını, geri kalan bir sürüsünün de bir boka yaramaz numaracılar olduğunu biliyordun. Tanrı bilir, belki de bazıları sırf hayatlarına bir anlam kattığına inandığı için yapıyordu bunu. Birkaç tanesi de, kendi kendilerini bir takım profesyonel ta-

kımların adamı sanan kaçıklardı. Özenle yazdıkları raporları her hafta hiç sektirmeden Eagles'e, veya Giants'a ya da bilmem neye gönderiyorlardı, o takımlar da bunları arayıp bu işi kesmelerini söylemeye bile zahmet etmiyordu. Hatta işi biraz kurcalasan birkaç tanesinin gerçek olduğunu anlayabilirdin ama tam olarak kimin kim olduğunu asla çıkaramazdın. Mesela bazı profesyonel takım casusları aynı zamanda bahisçilere de iş yapıyor olabilirdi çünkü. Başarılı yalancılar, yalan söylediklerini bile bilmeyen yalancılar da olabilirdi içlerinde. Anlıyorsun beni değil mi Mike? Sana New Orleans'ı anlatmaya çalışıyorum."

"Ne sen ne de teşkilatından kimse oradaki dostlarımdan biriyle iş yapmıyor. Bu doğru mu?"

"Yüce İsa, sen beni dinliyor musun? New Orleans rengarenk bir yer, ama bütün renkler gri."

Yürürken Michael ellerini arkada kavuşturmuştu. Usta yalancıların bile yalan söylediğini anlama konusunda garip bir yeteneği vardı ve Joe'nin doğruyu söylediğini hissediyordu: Oranın atmosferi ve sürdürülen istihbarat işleri yüzünden Joe neler olup bittiğini bilmiyordu.

"Hayatta belli bir noktada" dedi Joe, "İnsan beceri ve deneyimin işe yaramayacağını kabul etmek zorunda kalıyor. Bazen önemli olan sadece onların onlar olması, senin de sen olman, hepsi bu. Sana bunu söylemem gerekmez. Sen şu Ivy Ligi siklerinden birinde okudun". Bunu biraz fazla yüksek söylediği için gelip geçenlerden dönüp onlara bakanlar oldu, hatta Puerto Rico'lu bir kadın kızı duymasın diye çocuğun kulaklarını kapadı.

Bu tür şeyler insanların dikkatini çekiyordu.

Michael Joe'nin dirseğini tuttu ve onu Kodak sergisinin olduğu yere doğru çekiştirdi. Yüz yirmi metre uzunluğundaki çıkma, çimentodan yapıldığı halde bir şekilde yerden birkaç adım yüksekte duruyordu. Tepesindeki döner beşgenin her bir yüzeyinde dört katlı bir apartman yüksekliğinde birer fotoğraf vardı, bunlar dünyanın en büyük beş tane renkli fotoğrafıydı. Onlara bakan yüzdeki, bir Japon savaşçısının fotoğrafına benziyordu.

"Her şey değişti" dedi Joe. "Ben, her lazım olduğunda derinlemesine araştırma yapacak uygun adamlarla atmış altı sayfalık rapor-

lar hazırlayacak konumda değilim. Ya da toz toprak yatışmadan önce ikinci bir tahmin yürütecek konumda. Üzerinde çalıştığımız o plan, seninkilerle benimkilerin çalıştığı, akıllı adamlardan gelmişti. Onlar böyle düşünüyor. *Büyük adam* teorisine sığınıyorlar çünkü Yale'de öğrendikleri şey bu ve kendilerini de öyle görüyorlar. Her biri büyük, vazgeçilmez birer adam sanıyor kendini."

"Planın sakıncaları vardı" dedi Michael, tam bir yalan da sayılmazdı. Planın kendisi delilikti. Michael başarısızlığa uğramasını ummuştu. O başarısızlığın küllerinden Geraci'yi haklayacak bir şey çıkmasını bekliyordu. Ve para. Eğer, her şeye rağmen plan işleseydi o zaman da Corleoneler kumarhanelerini geri almış olacaklardı. Kazan – kazan. "Ne de olsa" dedi Michael, "Eski bir deyiş vardır, yılanı öldürmek istiyorsan kafasını koparmalısın, kuyruğunu değil."

"Hiç duymamıştım. Ben de senin gibi şehir çocuğuyum. Yılan öldürme konusunda benim de bildiğim bir iki bok var, ama alt kısmı da doğrasan sonuca ulaşabileceğin üstüne. Fakat benim görüşüm, neden tek bir yılana odaklanalım şeklinde. Her zaman bir tane daha vardır. Neden bataklığı kurutmayalım? Yaşam alanını dağıtmayalım?"

"O yaşam ortamında başka canlılar da var ama, öyle değil mi?"

Kuleden kocaman hüzünlü bir palyaço onlara bakıyordu.

Çatıya çıkmak için yürüyen merdivene bindiler.

Yukarı doğru giderken Joe Michael'in kulağına yaklaştı. Fısıltıdan az yüksek bir sesle "Tek yapmamız gereken" dedi, "Tüm adayı saracak bir gerilla savaşını tırmandırmaktı. Senin adamlarını da işe katsak, ateş ve patlayıcı kullanma becerilerini kanıtlayabilirlerdi. Şeker kamışı tarlalarını, tütün tarlalarını yak, bakır madenlerini havaya uçur, sonra hepsini televizyona çek, bir takım öfkeli *gusano*'lar da kameralara oynasın. Dünya buna dayanamazdı. Televizyonda öyle görüneceği için ayaklanmanın daha büyük olduğunu sanırlardı. Sonra da bim, bam, bom, her şey biterdi. Siz beyler işlerinize dönerdiniz ve ben de bir sonraki maceraya doğru yola koyulurdum. Herkes mutlu olurdu. Ama şimdi bu durumdayız."

Yukarısı çeşmelerle, eğimli kaldırımlarla, çatı bahçeleriyle doluydu ve fotoğraf çektirilecek fonlar net bir şekilde belirtilmişti. Tabelalarda FOTOĞRAF NOKTASI yazıyordu. Kule bir uçtaydı,

öbür uca ise ay yüzeyini anımsatan altı metrelik çimento dikitler yapılmıştı. Ay yüzeyine doğru yürüdüler.

"Bütün bunların New Orleans'la ne ilgisi var Joe?"

"New Orleans'la mı?" Kaşlarını çatmıştı. "Hiçbir ilgisi yok. Çok ilgisi var. Her şey birbirine bağlı Mike. Lanet olsun."

Joe durup bir sigara yaktı, Michael'e de tuttu ama o istemedi.

"Pekala" dedi Michael. "Kayıp paketten ne haber?"

Joe sigara paketiyle çakmağını yerine koydu ve yürümeye devam ettiler. "Buna zaten cevap verdim."

"Bir daha söyle. Verdiysen bile ben duymadım."

Joe sigarasından derin bir nefes çekti. "Sana ne diyeceğimi bilmiyorum" dedi Lucadello, dişleri sıkılmış, yüzü kızarmıştı, "Çünkü henüz bana da bir şey söylenmedi".

Michael kolunu eski dostuna sardı ve ay yüzeyine doğru yürümeye devam ettiler.

Sonunda Michael "Açık konuşacağım" dedi. "Vahşi kaz avının durması gerekiyor."

"Ben de açık konuştum. Dinlemiyorsun beni. Ne demek istediğimi anlamıyorsun. Bundan daha açık anlatabileceğimi sanmıyorum."

"Dene" dedi Michael.

Michael şimdi durduğu yerden aşağıdaki Meditasyon Bahçesi'ni ve onun hemen ilerisindeki Van Wyck Ekspres Yolu'nu görebiliyordu. Korumaları çatının köşelerinde pozisyon almışlardı.

"Basit cevap, bilmiyoruz. Basit cevap, ne ben, ne de bildiğim kadarıyla başka bir ajan, senin çocuğu Sicilya'daki o birkaç günden sonra görmedik. Gerçekler bunlar. Bunun anlamı, ölmüş olabilir – kendi eliyle, doğal sebeplerden veya senin yüzünden. Benim kişisel görüşüm, adada saklanacağı güzel bir yer bulmuş olması yönünde, o zaman da o yeri sen benden iyi tahmin edersin. Kaynakların ve bağlantıların benimkilerden iyi, üstelik sen o kültürü, hatta bölgeyi biliyorsun. Tarihi açıdan konuşacak olursak, insanların Sicilya'yı saklanmak için mükemmel bir yer olarak gördüğünü biliyoruz. Karısı yanında mı? Bilmiyoruz. Öyle olduğunu gösteren bazı kanıtlar var. Ama aslında onun da nerede olduğunu bilmiyoruz. Doğrudan söyle derken duymak istediklerin bunlar mıydı?"

Sonunda Michael anladı ki, işi bilmek olan Joe Lucadello, muh-

temelen amirleri, yani *ülkesi* tarafından piyon olarak kullanıldığından başka bir şey bilmiyordu.

"Bir fikrin, yani ufacık dahi olsa, sızıntının nereden olduğu hakkında bir fikrin var mı?" dedi Michael.

"Calabrialı o çocuklara üzüldüm. ..." Joe kendini tuttu ve başını öne eğdi. "Bilmiyorum" dedi, "Ama bilseydim de, bilmiyorum demem gerektiğini biliyorsun. Sana şunu söyleyebilirim: Eğer bir sızıntı varsa, akıllı para bunun benim değil, senin evinde olduğunu söylüyor. Dedikleri gibi, sağduyu böyle emrediyor. Fakat şunu da söylüyorum ki her şey çok çapraşık."

"Yolun bittiğini söylüyorsun."

"Yol *parçasının*" dedi Joe, "Yollar bitmez. Onları yol yapan başlıca sebep budur."

"Ama yol parçaları biter."

"Biter" dedi Joe. "Lanet olsun ama biter."

Bu deyiş hiç kuşkusuz demiryollarından geliyordu ama Michael'in bunu söylemek için bir nedeni yoktu. Joe'ye teşekkür etti ve iki adam sarıldılar.

Joe önce arkasına döndü, sonra kendi etrafında ağır ağır bir daire çizdi. "Bütün bunlara bir bak" dedi. "Gelecek nasıl bir fatura getirecek? Gelecek geldiğinde, trafik sorunu hâlâ uçan vasıtalarla çözülmemişse, insanlar evlerinde hâlâ kendi nükleer füzyon cihazlarıyla parasız elektrik üretemiyorlarsa ve Amerika hâlâ kahrolası aya adım atmadıysa bütün bu avanaklar ne yapacak? Antik Roma da dahil, insanlık tarihi boyunca hiçbir kültürde iyimserlikle kinizm bu ölçüde yan yana var olmamıştır."

Michael "New York'u mu kastediyorsun, yoksa Amerika'yı mı?" dedi.

"Tuş." Joe cam gözünü kırptı. Yüzünde hiçbir keyif belirtisi yoktu.

Michael eliyle göstererek "Bana doğruyu söyle" dedi. "Orada bir kamera *var* mı?"

"Olsaydı bile yok derdim." Bu sefer tebessümü gerçek gibiydi. Ama bir an sonra yok oldu. "Sanırım şaka yapmıyorsun" dedi.

Michael yaptığını düşünüyordu ama ağzını açamadan Joe eğilip takma gözünü çıkardı. Bir emilme sesi çıkmıştı, sonra bir anda Mic-

hael'in gömlek cebine atıverdi gözü.

"Kendin bak."

Joe boş göz yuvasını örtmeye kalkışmadı. Pembe ve belli belirsiz grotesk tarzda seksiydi. Michael irkilmedi ve elinde olmadan oraya bakmaya devam etti. Joe elini ceket cebine atınca korumalar koşmaya başladı. Ama Joe sadece koyu renk bir güneş gözlüğü çıkarmıştı. Korumalar durdu. Koşmaları çatıdaki öteki ziyaretçilerin dikkatini çekmişti.

"Bir şey bulursan bana da haber ver dostum" dedi Joe. Önce Michael'in yanağına hafifçe vurdu, sonra daha sert bir şekilde gözünün olduğu cebine vurdu. "Belki bana da bir poz yollarsın." Sonra arkasını dönüp yürüyen merdivene doğru ilerledi, bedenindeki aşırı katılık geçmiş, yerini iyi bir Western filminin sonunda yorgun kahramanın duruşuna benzer bir hal gelmişti. Michael bunun da bir çeşit poz olup olmadığını merak etti.

Michael gelip geçenlerin bakışlarına aldırmadı ve eski dostunun gözden kaybolmasını bekledi – hem de en eski dostu olduğunu fark etmişti onun. Gözü cebinden çıkarmadı ama oradaki varlığını beklediğinden çok daha yoğun, çok daha ağır bir şekilde hissediyordu. Kulakları yanıyordu. O gözü öyle garip bir hareketle cebine atıvermek müthiş bir saygısızlıktı. Daha kötüsü, çok bilmişlere has bir kem göz davranışıydı. Cebindeki gözü yumruğunun arasında sıktı. Bu zımbırtıyı Joe Lucadello'nun gırtlağına veya kıçına sokması gerekirdi.

Korumalarına doğru yürüdü. Göz konusunda kimse bir şey demedi. Bu düzeydeki adamların protokolüne göre, patron konuşmadıkça konuşulmazdı.

Vatikan pavyonuna giderken bir erkekler tuvaletine uğradılar. Michael adamlardan birine kapıda durmasını ve tuvaletin bozuk olduğunu belirtmesini söyledi. Öteki adamla birlikte içeri girdi ve adamın silahını istedi. Yine basit bir protokol uygulanmıştı.

Michael lavabonun önünde durdu. Mendiliyle gözü cebinden aldı. İğrenç veya korkunç değildi. Ayrıntılar şaşırtıcıydı. Birinin bunu elle yapmış olması mucize gibi görünüyordu. Toptan çok yumurta biçimindeydi.

Gözü mendiline sardı ve lavabonun kenarındaki tezgaha koydu.

Sonra silahı çekip emniyetini açtı. Sol eliyle mendilin kenarını tutuyordu. Sağ eliyle silahı namlusundan yakaladı, başına kadar yükseltti ve kabzayı bütün gücüyle gözün üstüne indirdi. Dışarıdaki koruma kafasını uzatıp baktı. Michael göze tekrar tekrar vurdu ve sonunda her şey bulanıklaştı, durduğunda nefes nefese ve kan ter içindeydi.

Mendili açtı. Tabii ki kamera filan yoktu. Hâlâ küçük bir göze benziyordu, minik parçalar, kalın cam kırıkları, bir düzine kadar da Michael'in tahmin ettiğinden daha kalın ve yuvarlak cam kırıntısı.

Bir içgüdüyle en büyük parçayı cebine attı.

Kalanı orada bırakıp yüzünü yıkadı, saçını taradı.

Ağarmış saçları aynadaki adamı hep yadırgamasına yol açıyordu. Yarattığı pisliğe baktı ve ancak o zaman mendile işlenmiş baş harflerin kendi adının baş harfleri olmadığını fark etti. Fredo'nun baş harfleriydi.

DAKİKALAR SONRA, yüzlerce yabancının arasında, küçülüp eksilen ailesinin bir kısmı ve sevmesinin mümkün olduğunu düşünmeye başladığı bir kadınla birlikte, Michael Corleone, Pieta sergisindeki üç hareketli platformdan birine binmiş, ağır ağır annesinin mermer kollarındaki çarmıha gerilmiş İsa'nın önünden geçiyordu. Michelangelo'nun yaptığı gibi böyle bir güzellik meydana getirmek, insan kavrayışının ötesindeydi. Onu Amerika'ya getirmek çok daha kolaydı ama yine de aylar süren hassas tartışmalara ve sayısız iyilik yapılmasına, dünya kadar nakit haraç ödenmesine mal olmuştu. Michael Corleone, sırf bunun bile hayat boyu yetecek bir başarı olduğunu düşünüyordu.

Fuar devam ettiği sürece, ne bu yıl ne de ertesi yıl Michael Corleone pavyonun diğer kısımlarına – asma kattaki şapele, kutsal Katolik eşyaları sergisine, St. Peter Bazilikası'nın altındaki kazıyı gösteren kopyaya (Michael bu kopya kazının altında çöplük olduğunu biliyordu) – adım atmak niyetinde değildi. Fakat normal iş saatlerinden önce ve sonra, yanında birileriyle veya yalnız, platforma binerek veya yürüyerek, Pieta'yı defalarca ziyaret edecekti. Ne zaman bir kamış ambalajı, bir kağıt bardak görse – ya da görüntüyü bozan

herhangi başka bir şey – kendi eliyle alıp atacaktı. Heykelin üzerine yerleştirilmiş seksen iki spot bir hale oluşturacak şekilde diziliydi ve bazen yabancılarla birlikte o ışıklar sanki heykelden fışkırıyormuş gibi hayretlere düşecekti: Bir taş parçasından, İtalya'nın mütevazı toprağından çıkarılmış ve İtalyan elleriyle bu olağanüstü güzelliğe dönüştürülmüş bir taştan. Michael artık dua etmiyordu. On beş yıldır günah çıkarmaya da gitmemişti ve bir daha gideceğinden de şüpheliydi ama Pieta onun üzerindeki gücünü asla yitirmeyecekti.

Şimdi olduğu gibi, onun karşısında ağlayacaktı.

23. BÖLÜM

Charlotte Geraci kiralık arabayı havaalanında bıraktı ve Otoyol 61'den New Orleans kentine gitmek üzere bir taksiye bindi. Sabahın erken saatleriydi. İki gündür neredeyse hiç durmadan araba kullanıyordu. Yol yorgunuydu, perişandı ve başında siyah peruğu vardı. Hâlâ ikide bir dönüp, ta Saratoga'den beri yaptığı gibi arkasını kontrol ediyordu. Şoför iyi olup olmadığını, değilse bir bardak su veya aspirin bulabileceğini söyledi. Charlotte "İyiyim" diye yalan söyledi. "Sadece yorgunum." Taksi şoförü New Orleans'a ilk gelişi olup olmadığını sorduğunda yine yalan söyleyip hayır dedi. Bu cevap adamı susturmuşa benziyordu.

Nick, Poydras Caddesi'ndeki eski bir büyük otelde onu bekliyordu. Oraya bitap ve açlıktan ölmüş bir şekilde varacaktı. O kadar korkuyordu ki benzin almak ve kötü bir şeyler atıştırıp Pepsi Cola içmek dışında hiçbir şey için mola vermemişti. Hem bagajının olmaması hem de başındaki peruk yüzünden kendini iyice fahişe gibi hissediyordu. Lobideki bayanlar tuvaletine girdi, dişlerini fırçaladı, yüzünü yıkadı ve koltukaltlarını temizledi.

Odaya çıkmak üzere asansöre bindi.

Nick, klişe bir John Wayne taklidi yaparak "Üzgünüm küçük bayan" dedi. "Çok cesur ve güzel bir esmersiniz ama sarışın karım da kente varmak üzere."

Süit değil normal bir odaydı.

"Aslında ben de kocamı arıyordum" dedi Charlotte. "Belki gör-

müşsünüzdür. Sakalsız bir adam." Nick'in sakalını çekiştirdi. Nick üç yıldır sakallıydı ama karısı hiç görmemişti. Ona gerçek ses bantlarını yollasa da asla fotoğrafını göndermemişti.

Kapı aralığında durdular. Peruk ve sakal hakkındaki şakalara rağmen, onca zaman sonra orada, birlikte olmanın yarattığı şaşkınlık içindeydiler.

"Gerçeksin değil mi?" Charlotte sanki hayalet olsa parmağı içinden geçecekmiş gibi dürttü Nick'i.

Harekete geçmelerini sağlayan o oldu. Birbirlerine sarılarak döndüler ve bir tekmede kapıyı kapattılar.

Ayakkabılar, kıyafetler havalarda uçuştu ve kendilerini yatakta buldular. Pek iyi gitmedi. Charlotte yorgundu ve önce bir banyo yapmayı isteyebilecek durumdaydı, her ikisi de sakar ve sarsaktı. Sırf öyle gerekir düşüncesiyle yapmışlardı bunu. Hatta o kadar hantal ve kötüydü ki, sonunda Nick öfkeyle duvara bir bardak fırlattı ve Charlotte de çarşaflara sarınıp top gibi büzüldü.

Sonra işler yoluna girmeye başladı. Buzda bekleyen pembe şampanya vardı. Hâlâ sabah olmasına rağmen neredeyse yarısını içtiler. Nick karısına boyalı bir tahta kutu içinde Meksika mücevherleri verdi, Charlotte buna bayıldı ve hediye paketine sarılı Chet Baker'in *Chet*'ine de şaşırdı – Chet Baker'in adını duymuştu ama müziğini hiç dinlememişti. Nick, "Seveceksin" dedi, "Senin gibi bir güzellik o da. Anlatmaya gerek yok, kapağına bak". Kapakta Baker'in bej bir kazak giymiş fotoğrafı vardı, muhteşem ve esrarengiz görünüyordu, doğruca objektife bakmıştı. Arkasında siyah kazaklı sarışın bir kadın duruyordu, gözleri kapalıydı, yüzünü adamın ensesine gömmüştü, sanki bu adamın şeytanlarını evcilleştirmesine asla yardım edemeyeceğini bilirmiş gibi, anlatılmaz bir hüzün akıyordu üzerinden. Hatta o şeytanların ne olduğunu asla çözemeyecekmiş gibi.

"Sensin o" dedi Nick.

Charlotte yol yorgunluğundan, korkudan ve kötü seksin etkisinden bunalmış ve şampanya da başını döndürmüştü. Oradaki kadının kendisine *benzediğini* söylemek istediğini kavraması biraz zaman aldı.

"Ah canım" dedi. "Bana hiç benzemiyor."

"Çünkü sen daha güzelsin" dedi Nick.

Charlotte kafasını sallayarak "Tabii" dedi, "Tek fark o."

Sonra uzun bir süre uyudu ve kalkınca bir duş yaptı.

O banyodayken Nick kıyafetlerinin ölçülerine baktı ve Augie Tramonti'nin tavsiye ettiği yeri aradı. Telefondaki kişiye karısını "Kırk dört yaşında ama genç, şık, seçkin, çok çarpıcı olmayan ama bu yüzden daha güzel, Audrey Hepburn ile başkanın eşi arasında, fakat sarışın" olarak tanımladı.

Charlotte "Kiminle konuşuyordun?" diye sordu. Odalarda bornoz verilmiyordu ama kocasınınkini giymişti.

"Kimseyle" dedi Nick.

"Kız arkadaşınla mı?"

"Böyle bir şeyin şakasını bile yapma."

Charlotte omuz silkti.

Yirmi dakika sonra mağazadan bir kadın geldi, tekerlekli bir arabayla Charlotte'nin bedenine uyan her çeşit giysi getirmişti. Charlotte ancak büyük yazlık çantasına tıkıştırabildiği eşyalarla gelmişti. Bu işe bayıldı. Birkaç şey seçti, New York'tan bu kadar uzakta bulmayı beklemediği kadar güzel şeyler olduğunu belirtti, Nick, karısının söylediklerinin züppelik olacağını düşündü ama satıcı kadında hakarete uğramış gibi bir hal görünmüyordu. Charlotte sahiden bunları alabilecek durumda olup olmadıklarını sorunca da bunu dert etmemesini söyledi. (Augie hasarın icabına bakıyordu zaten ama Nick bundan bahsetmedi.) Giyinip Fransız Bölgesi'nde uzun bir yürüyüşe çıktılar. Charlotte böyle büyük bir Amerikan kentinde nasıl böyle ulu orta dolaşabildiğini sordu. Nick bunun uzun hikaye olduğunu söyledi, ama kısa açıklama olarak, kendisiyle bağlantısı olan hiç kimsenin, kime bağlı olursa olsun New Orleans'taki belli güçlerin adamı olmayan hiç kimsenin, Nick'in bir dostunun izni olmadan Louisiana eyaletine bile ayak basamayacağını anlattı.

Carlo Tramonti'den isim vererek söz etmemişti. Ve Charlotte de daha fazla ayrıntı sormadı. Karısının bu yönünü severdi.

Galatorier's'te enfes bir yemek yediler ve bir şişe kırmızı şarapla otellerine döndüler. Nick onun için kendiliğinden sakalını kesti. Charlotte bu jestten etkilenmiş gibiydi. Gece boyunca derin bir sohbete daldılar, asla tam olarak telafi edemeyecekleri üç yılı konuştular, böylece yatağa girmek de iki kez kolaylaşmış oldu ve çok daha iyi sonuçlar ortaya çıktı.

Ertesi sabah, Charlotte Geraci yatakta oturmuş çapraz bulmaca çözüyordu. Perdedeki bir aralıktan yatağın üzerine sabah güneşi vurmuştu. Yanında beyaz atleti ve mavi ipek pijama pantolonuyla Nick uyumaktaydı. Charlotte çıplaktı ve örtülerin üstündeydi. Nick ise giyimliydi ve örtülerin altındaydı. Charlotte doğuştan sarışın olduğu ve daha birkaç gün öncesine kadar New York'ta bulunduğu halde yanık tenliydi – işin doğrusu, New York'ta güzel bir ilkbahar havası vardı ve ısıtılmış havuzunun başında güneşlenerek epey vakit geçirmişti. Kırk dört yaşındaydı; yanık izleri bikinisinden kalan yerlerdeydi ve bikiniyle de hiç fena durmuyordu. Nick her iki taraftan Sicilyalı olduğu halde, her zaman İrlandalı veya İngiliz sanılacak kadar sarışındı ve şimdi Charlotte'nin son gördüğü zamankinden daha soluk tenliydi, üstelik son iki yılını tropik iklimlerde geçirmişti. Yüzünün alt kısmı daha da beyazdı. Sakalı olmayınca daha bir kendine benzemişti ama sadece biraz. Yüz kasları Parkinson yüzünden gevşemişti. Karısından sadece üç yaş büyükmüş gibi durmuyordu.

Nick uyandı. Uzanıp yavaşça karısının göğüs kıvrımlarını okşadı. Hiç de mantıksız sayılmayacak bir nedenle, bir daha asla göremeyeceğinden korktuğu bir manzaraydı bu. Karısının göğüsleri. Fakat düşününce, çapraz bulmacası da. Sadece bir şeye canı sıkıldığında yapardı. Bir insanı bu kadar iyi tanımak da evliliğin inceliklerinden biriydi, ilişki yeterince uzun sürünce garip alışkanlıklar ve davranışlar merak uyandırmaktan insanı delirtmeye, oradan da tuhaf bir şekilde rahatlatmaya yol açıyordu. Nick örtülerin altından güneş ışığının yarattığı sıcağı hissetti.

Charlotte ona bakarak "Senden nefret ettim" dedi.

Nick karısını kendine çekip "Sana da günaydın" dedi.

Neredeyse üç yıldır birlikte ilk sabahlarıydı.

"Sana bunu yapanları suçlamam gerektiğini biliyordum" dedi. "Ve suçladım da. Ama zordu. Bütün hikayeyi bilmiyorum. Bütün bunların ailemize yaptıkları için sadece seni suçlamamak zordu."

"Bunu da aşacağız" dedi Nick. "Ailemizin bir şeyi yok. Kızlar güçlü. O kızları harika yetiştirmişsin. İyi olacağız. Sana her şeyi telafi edeceğim. Sana, onlara. Gerçekten dönmeye çok yaklaştım tatlım. Buna inanmalısın."

Charlotte bulmacasını bir yana atıp kendini Nick'in kollarından

kurtardı. "İki oldu Nick. İki kez bizi bırakıp ortadan kayboldun. Arada bir yapılan telefon konuşmalarıyla kentteki tek bir uzun gecenin bunları telafi edeceğini mi sanıyorsun? Durmadan caz, dünyadaki olaylar ve okuduğun kitaplardan söz ettiğin konuşma bantlarının? Bir şeyi aşmış değiliz Nick. Yarısını bile aşmış değiliz. Yüzde birini bile. Seni seviyorum, evet ama senden nefret de ettim. Beni dinle. Anla bunu. Sanmıyorum ki – bana öyle bakma. Sanmıyorum ki bunların benim için ne demek olduğunu anlamış olasın gerçekten."

Charlotte'nin onaylamaz bakış olarak yorumladığı şey muhtemelen Parkinson'un sonucuydu. Aslında onun göğüslerine, bikini izine bakarak ne kadar şanslı bir adam olduğunu, bütün bunlar bitse ne güzel olacağını düşünüyordu. Öte yandan, böyle bir bikini giydiğine göre başka bir erkek olabileceğini de düşünmekteydi. Ama buna inanmıyordu. Cesaret edemezdi, muhtemelen istemezdi bile. Elini yere doğru bıraktı. "Dinliyorum" dedi. "Can kulağıyla."

"Korktum, yalnızdım ve kendi hayatımı kontrol edemiyormuşum gibi hissediyordum" dedi Charlotte. "Ben sadece bu büyük prodüksiyonun, Nick'in Büyük Macerası'nın bir payandasıydım. Her şeyi ben yapmak zorundaydım, senin evde yaptığın işleri ve kendiminkileri. Kızlar iyi sanıyorsun ama iyi değiller. Babalarına ihtiyaçları var. Barb kızgın, ki bunu bildiğini biliyorum. Yakında döneceğini düşündüğünü de biliyorum, tekrar bir araya geleceğimizi, ama onun tek başına evde olduğunu, benim dönüşümü, seni beklediğini ve bu düşüncelerle kavrulup kaldığını bilmekten nefret ediyorum. Ve Bev. Bev sana tapar – arkandan asla kötü bir söz söylemez, her zaman sanki hayatı buna bağlıymışçasına seni savunur. En çok Bev için endişe ediyorum. Belki bugünlerde California'da, özellikle de oradaki üniversite kampuslarında neler olduğunu bilmeyecek kadar uzun bir süredir uzaklardasın, ama ben onun öyle şeylere bulaşabileceğini düşünerek dehşete düşüyorum. Çok şükür yazın babanla kalıyor, ama sonra yeniden o hippilerin, özgür düşünenlerin, esrar içenlerin ve Berkeley'de daha neler varsa onların arasına dönecek. Seni hiçbir konuda suçlamamaya çalışıyorum, ama bu yaşta babası yanında olsa, hayatında daha fazla yer alsa iyi olmaz mıydı?"

Nick "Bana bir dakika ver" dedi ve tuvaletini yapıp dişlerini fırçalamak için kalktı.

Bu bildiği Charlotte değildi. Konuları uzatıyordu. Dün gece yemekte ve sonra tekrar sevişene kadar da konuşmuşlardı. Fakat daha çok haberlerden söz etmişler, Charlotte'nin yolculuğu dahil çeşitli konulara değinmişlerdi. Karısı tek başına yapmıştı yolculuğu. Başında siyah bir perukla bir restoranın arka kapısından çıkmış, kiralık arabasının olduğu yere kadar bütün kenti yürüyerek kat etmiş ve yol boyu arkasına bakmaya bile korkmuştu. Arabaya binince de, aklını kaçırmaktan korkarak, bin beş yüz kilometre boyunca sürekli dikiz aynasını kollamıştı. Durmaktan da korkmuş ve korkusu yüzünden benzin ve Pepsi Cola dışında bir şey için durma ihtiyacı da hissetmemişti. Fakat Charlotte'nin şimdiki konuşma tarzı farklıydı. Nick'e göre buna hakkı vardı. Bütün bunları zaten bekliyordu. Ama yine de bu, karısı değildi. Nick'in annesi çok konuşurdu, durmadan Fausto'dan ve diğer duygusal konulardan şikayet ederek sızlanır, Nick'e de sanki bir yetişkinmiş, sadece bir çocuk değil de sırdaşıymış gibi davranırdı. Nick sonuna kadar annesine bağlı kalmış ama bir yandan da onun başa çıkılması zor biri olduğunu düşünmüştü. Annesinin herkesin içinde dilediği gibi konuşmasının, babasının Cleveland'da Forlenza örgütündeki işlerine nasıl zarar verdiğini görmüştü. Annesi Fausto'nun öz oğlunu, kendi evinde babasının aleyhine çevirmişti. İsteyerek yapmamıştı, Nick bunu biliyordu. İyi kalpli bir insandı aslında. Fausto ile ikisinin feci bir evliliği vardı sadece. Yine de Nick, hem annesi kadar iyi kalpli ve zeki, hem de ağzından çıkanı ve nerede olduğunu daha iyi bilen bir kadınla evlenmeye karar vermişti. Başarmıştı da. Charlotte yalnızca hassastı. Dahası korkmuştu ve korkmaya da sonuna kadar hakkı vardı. İkisi de normal olabilmek için uğraşıyordu – Charlotte geldiğinden beri böyleydi. Zaman alacaktı.

Döndüğünde, "Kızlar konusunda haklısın" dedi. "Bunu biliyorum. Ama, biliyorsun ki Bev'le konuşuyorum, belki senin sandığından da fazla. İçinizden bir tek o bana hâlâ o bantlardan yolluyor. Ben de bir tek ona yolluyorum. Esrar çekersen sesinden anlaşılır. Esrar filan çekmiyor, derslerine de güzelce çalışıyor. O iyi yetişti Char ve bu senin sayende de oldu. Güçlü bir insan otomatik olarak çevresindekilere uymaz. Kaleler de hendeklerle çevrilidir ama bu prensesin boğulacağı anlamına gelmez."

Charlotte bir an bu sözleri düşündü ve güldü.

Nick de güldü. "Tamam, pekala, demek istediğim, sandığın kadar karanlıkta değilim."

"Belki. Bilmiyorum." Charlotte kollarını göğsünde kavuşturdu. "Yine de Bev'in sana şimdikinden daha fazla ihtiyacı olduğu gerçeği değişmez. Onunla asla senin gibi başa çıkmayı beceremem ve bu böyle. Son üç yıldır sürekli kedi köpek gibiyiz ve bu yüzden de senden nefret ettim. İtiraf ediyorum. Böyle hissettiğim için kendimden de nefret ediyorum ama kiminle konuşabilirim? Senin yasını tutmam gerektiği için Peder DiTrilio'ya günah çıkarırken bile konuşamıyorum. Ona bunu da itiraf edebilirdim biliyorum, ama edemem. Edemezdim. Bütün dünyaya karşı sen ölmüşsün gibi davranmak zorundaydım. Her şeyi yapmam gerekiyordu. Her şeyi. Örümcek öldürmem gerekti, Nick yoktu. Ben vardım. Barb ile Bev eve erkek arkadaşlarını getiriyordu ve onları bir kenara çekip niyetlerini anlamam gerekiyordu, çünkü Nick yoktu. Babam öldü, cenazeye yalnız gittim, çünkü ben hep yalnızdım. Faturaları söylemiyorum bile. Parayı çok, çok dikkatli harcamam gerekiyordu. Çimleri bile ben biçiyorum artık, biliyor musun? Evet, ben. Bana öyle bakma dedim."

Nick yine onun bikini izlerini, özellikle de poposundakileri inceliyordu. Ve kalçalarının kıvrımlarını, kasık tüylerinin hatırladığından çok daha seyrek oluşunu. Başını salladı.

Belli ki karısı bu hareketini onun para şikayetleri yüzünden dehşete düştüğüne yormuştu. "Ne düşündüğünü biliyorum" dedi.

Nick, "Bir şey düşünmüyorum" dedi. Ne diyebilirdi ki? Kasık tüylerinin kelleşmeye başladığını düşündüğünü mü söyleyecekti? Kadınlarda böyle bir şey olur muydu? Birden, karısının çıplak olarak gördüğü en yaşlı kadın olduğunu fark etti. "Dinliyorum. Bütün dikkatimle."

Charlotte doğrulup Nick'e doğru eğildi. "Benim maddi konulara takılıp kaldığımı düşündüğünü biliyorum, sürekli para düşündüğümü sanıyorsun ama öyle değil. Buraya geleli neredeyse yirmi dört saat oldu ve paradan ilk kez söz ediyorum tamam mı? Bunu bir düşün. Telefonla konuştuğumuz onca zaman içinde, sen konuyu açmadıkça ne zaman para istedim? Asla. Bir kere bile istemedim. Ama

sana bir haberim var. İflas ettik Nick. Birikimlerimiz bitti. Babamdan borç almak zorunda kaldım. Biliyorum insanlar bizi izliyor, her hafta elinde büyük bir zarfla eve birini yollamak – "

"Gönderebilecek kimsem yok" dedi Nick. "O hayali zarflara koyacak fazla bir şeyim de. Gerçekten hayat sigortasının işe yarayacağını düşünmüştüm." Öldüğü ilan edilince paranın alınabileceğini, ortaya çıkarsa da geri ödeyeceğini düşünmüştü: Teamsters' emeklilik fonundan bu yana karşısına çıkan en iyi faizsiz borç işi olacaktı. "Ama bizim için yapabileceğim başka şeyler de var. Satabileceğin bazı hisseler var, ya da kızların satabileceği. Onlara nasıl yapılacağını öğretirim. Artı, babam da kızlara para gönderebilir."

"Bunu başıma kakacaksın." Charlotte çarşafları tutup boğazına kadar çekti. "Bu arada bana baktığını söyleyebilirim."

"Ben ne zaman paradan başka bir şey düşünmediğini söyledim sana?"

"Sayısız kere."

"Doğrusu, tek birini bile hatırlayamıyorum" dedi Nick.

"Lütfen."

"Belki bir iki kere" dedi, "Ama sayısız değil. Fakat bak. Şunu netleştirelim. Ben ortadan kaybolmadım. Gittiğim her iki seferde de nerede olduğumu biliyordun ve tam olarak bilmiyorsan bu senin güvenliğin içindi. Senin için bu kadar zor olmasına üzgünüm, sana bunu bir milyon kere söyledim, ama bunların hiçbiri sana sürpriz değildi Char. Benim hayatım hakkında, evliliğimizin çok öncesinden beri bilmediğin hiçbir şey yok. Asla, olduğu gibi görünmeyip, sanki aslında J. Paul Getty veya kara koyun bir Rockefeller'miş gibi davranan iki yüzlülerden olmadım. Sen bir askerle evlendin, olay bu. Seni tanırım Char. Kalem boyunlu boş bir takım elbiseyle evlenmektense bir askerle evlenmeyi tercih edeceğini biliyorum. Ve bir askerin gitmesi gereken zamanlar olduğunu sen de benim kadar biliyorsun."

"Sen buna gitmek mi diyorsun? Gitmenin çok ötesinde bir şey bu. Yasal olarak öldün, ya da Michael Corleone'nin maaşa bağladığı adamlar işi bozmasa ölmüş olacaktın."

Nick bunu avukatının söyleyip söylemediğini sordu, eğer oysa bildiği belli bir şey var mıydı?

"Kimseyi suçlayabilecek bir şey bilmiyor. Ama bundan emin ve

ben de öyleyim. Dediğin gibi, uzun süredir hayatın hakkında bilmediğim bir şey yok."

Nick kalktı ve oda servisini aradı. Charlotte'ye sormadan ona Benedict usulü yumurta ısmarladı. Balaylarının ilk sabahında bunu istemişti. Bilinçaltında bunun onu mutlu edeceğini düşünmüştü – önem veriyordu, hatırlıyordu. Ancak ne düşünmüş olduğunu telefonu kapatıp da karısı ayağa kalkarak onu öpünce algıladı.

Charlotte, "Emekliliğe ne oldu?" dedi, duygulandığı için sesi boğuk çıkmıştı. "Hani emekli olacaktın? Key West'i konuşmuştuk. Belki Miami Beach. New Orleans'ı bilemiyorum ama neyse, sonuçta askerler emekli olur, öyle değil mi?"

"Kırk yedi yaşındayım" dedi Nick. "Emekli olup da ne yapmamı istiyorsun? Evi mi süpüreyim? Baban kaç yaşına kadar çalıştı, doksan mı?"

"Yetmiş bir. O marangozdu Nick. Çoğu zaten hiç emekli olmaz."

"Benim işimde de öyledir. Soru: Niye New Orleans'ı bilemiyorsun? New Orleans'ı bu kadar çabuk yargılamak niye? Daha buraya geleli tam bir gün olmadı Char. Açık fikirli ol. Seveceksin, inan bana. Burası insanı sarıyor."

"Nasıl, küf gibi mi? Her taraf nem içinde. Burada kalmayı sahiden düşünmüyorsun değil mi? Sürekli olarak?"

"Şimdi nemli mevsimdeyiz. Key West de nemli biliyorsun. Ben burayı Key West'ten daha çok seviyorum, bu kadarını söyleyebilirim."

"Key West'teki buradan farklı bir nem. New Orleans ziyarete gelmek için harika bir yer."

Nick güldü. "Bizim oraların aksine, değil mi?"

Charlotte, Doğu Islip'in yaşamak için harika bir yer olduğu, ama kimsenin ziyarete gelmek istemediği esprisine alışıktı. "Tamamen" dedi. "Bizim oraların aksine."

"Hadi giyin" dedi Nick. Onunla burada buluşmuştu ama aslında Carlo Tramonti'nin kullanmasına hatta belki satın almasına izin verdiği bir evde kalıyordu. "Sana göstermek istediğim bir şey var."

Charlotte'nin yüzü aydınlandı. "Sahi mi?" dedi. "Okuyabilir miyim?"

"Neyi okuyabilir misin?"

"Kitabını."

"Neyimi?"

"Kitabını."

Aklı evde ve Charlotte'nin evi beğenip beğenmeyeceğinde olduğu için başta onun ne dediğini anlamamıştı. Ama sonunda anladı. Dün gece bir zaaf anında, karanlık ve içkinin de etkisiyle, kitap yazdığını itiraf etmişti. Nereden icap ettiğini hatırlayamıyordu. Muhtemelen, ilk çıkmaya başladıklarında karısının bir yayıncılık şirketinde sekreterlik yapıyor olması yüzündendi. Nick onu dolaylı olarak, mali sıkıntısı olan patronu kanalıyla tanımıştı. Charlotte aslında batı Pennsylvania'dan yazar olmak üzere New York'a gelmişti, ironik bir durumdu çünkü Nick'in aksine o artık pek kitap okumuyordu. Yine de, bir kadınla bir erkek yeniden bir araya geldiklerinde, veya bir sorun yaşadıklarında, ya da ikisi birden olunca, aşık oldukları zamanlara dönüyorlardı herhalde.

Belki de, orada olduğu halde Nick karısını yeniden kazanmaya çalışıyordu.

Ama en önemlisi belli ki içmeyi kesmesi lazımdı.

"Eee?" dedi karısı.

"Bitince okuyabilirsin" dedi Nick. "Ki yakında bitecek."

NICK DAHA birkaç hafta önce Sicilya'ya gitmiş ama çok kalmamıştı. Charlotte de Sicilya'da bulunmuştu ama son zamanlarda değil. Nick, Lucadello'nun nerede olduğunu bilmesini sağlamıştı, böylece amirlerinden aldığı emir uyarınca bu bilgiyi Corleonelere iletebilecekti. Doğru zamanda.

Charlotte'nin iki fotoğrafı üç yıl önceki bir aile tatilinde çekilmişti. Nick'in kaçaklık yıllarında bu resimler onun için kutsal birer eşya haline gelmişti. Özenle korumuş ve ancak onunla yeniden birleşme umudu için feda etmişti. Üçüncü fotoğraf yeniydi. Resimdeki kadın Charlotte'ye benzemek için sarı bir peruk takmıştı. Adı Gabriella'ydı. Nick'le o Taormina'daki bir kafede buluşmuşlar ve birlikte otele yürümüşlerdi. Fotoğrafçı onları bekliyordu. Kadın yüzünü objektiften sakınmıştı. Fotoğrafçı, nasıl bir poz çekmesi gerektiğini anlamak için üç kere kapıya kadar yürütmüştü onları. Nick'in

baba tarafından uzak bir kuzeniydi, Fausto adaya son gidişinde, Nick'in ilk kez saklanmasına neden olan manevra sırasında aramıştı ailenin bu kanadını. Gabriella da fotoğrafçının karısıydı. Onları izleyen başka biri görünmüyordu. Sonunda Gabriella kardeşinin arabasına koşup peruğu çıkardı. Adı Sebastiano D'Andrea olan kocasıyla kasabanın öbür ucundaki otelde kalıyorlardı.

Nick otele kayıt yaptırdı ve odanın parasını peşin ödedi: Bir haftalık, nakit. Valizini odasına taşıyan görevliye fazlasıyla bahşiş verdi. Birkaç gün, kasabada dolanıp, barmenlerle, esnaflarla sohbet etti. Tenha bir yerde tatil için ev arayan Amerikalı işadamı olduğunu söylüyordu, inandırıcı olsun diye de gidip birkaç yer baktı. Sebastiano fotoğrafları banyoda bizzat tabetti. Gabriella da, oralı birinin ağzından çıkmış gibi görünmesi için notu yazmasına yardım etti. Sebastiano, Nick'in otelindeki barmenle ve baş kat temizlikçiyle bir şeyler konuştuktan sonra hep birlikte Palermo'ya döndüler. Ertesi gün Nick yine Amerika'ya giden gemideydi.

Daha sonra, Nick söyleyince Sebastiano e-posta notunu gönderdi. Kısa bir süre içinde, hem barmen hem de kat temizlikçisi Sebastiano'ya gelip sakallı Amerikalı ile sarışın karısını soran adamları tarif ettiler. Adamlar, Sebastiano'nun onlara önceden gösterdiği, Nick'le Gabriella'nın otelde çekilmiş fotoğraflarını taşıyorlardı. Calabrialılar otelin konukları değildi. Barmenle temizlikçinin onlara bir borcu yoktu.

Calabrialıları bu iş için Nobilio'nun ekibinden biri tavsiye etmişti. Tommy Neri bilmiyordu ama birkaç yıl önce aynı Calabrialılar o adamın amcasını öldürmüştü. Momo Barone'ye göre adam için intikam alma fırsatı Michael Corleone'ye borçlu olduğu sadakatten daha önemliydi.

Adamın babası – ölen amcanın kardeşi – pusuyu düzenlemekten ve parçaları gemiyle Amerika'ya yollamaktan hazin bir zevk duymuştu.

NICK'IN CHARLOTTE'Yİ götürdüğü yer, kendi evleri ve yeni evlilerin yaşayacağı türden bir yer olarak görünüyordu ona. Fransız Bölümü'nden birkaç sokak doğuda, Dauphine Caddesi'nde, yeni

boyanmış, verandadaki sineklikleri yenilenmiş, pencerelerinde klima olan mütevazı bir evdi. Charlotte "Kabul etmem lazım ki" dedi, her şeye rağmen memnun olmuş gibi görünüyordu, "Tam da uzak küçük ev tarifine uyuyor. Ya da en azından bütün olanlardan uzak".

Hayret edilecek kadar kısa sürede yerleşti.

Nick'le ikisi anında eski hallerine döndüler.

Tramontiler bütün sokağın ve bir sonrakinin de sahibiydi ve her evdeki herkesin onlarla bir tür bağlantısı vardı. Charlotte baştan bunu bilmiyordu ve çevredeki diğer eşlerden arkadaşlar edindikçe, iki ile ikiyi toplamayı başardı ve eski benliğine döndü. Ne bildiğini biliyordu ve bunun hakkında konuşmadı. Evi pırıl pırıl tuttu. Alışık olmadığı türlü haşere ile Sisyphus misali bitmek bilmez savaşından sapıkça bir zevk aldı: Küçük yeşil kurbağalar ve kertenkeleler; sinek sürüleri, arılar, eşekarıları, sivrisinekler. Başa çıkılamayacak kadar çok kurbağa ve kertenkele vardı; kaçınmaya imkan yoktu, olayı hafife almak için bunlara palmiye böcekleri deniyordu; broşür dağıtan kravatlı ve kısa kollu beyaz gömlekli Protestanlar gibiydiler. Böylece Charlotte aklını öteki sorunlardan uzak tutmuş oldu.

Nick'le hiçbir ciddi tartışma yaşamadan ve hiçbir şeye gerçekten kızmadan yaşıyorlardı. Charlotte, Nick'i yazması konusunda cesaretlendirdi ve düzenli olarak duyulmasa da, daktilo tıkırtılarının evi yuvaya dönüştürdüğünü anlattı. Nick yazdığı sayfaları, kağıtlarını ve kopya karbonlarını, Kanal Caddesi'ndeki bir antikacıdan aldığı çelik Amerika Konfedere Eyaletleri futbol dolabında saklıyordu. Charlotte için de, tik ağacından mobilyası olan, 19 inç ekranlı renkli bir televizyon getirmişti eve – orada bulunan en büyük boydu bu. Onun televizyondan ne kadar nefret ettiğini bilen Charlotte, bunun çok anlamlı bir jest olduğunu söyledi. O da kocasına kitap yazmakla ilgili kitaplar aldı. Boş vakitlerinde – ki bütün vakitleri boş değilmiş gibi davranıyordu – küçük ses kayıt cihazını çıkarıp elektrikli vantilatörün karşısındaki kanepeye oturuyordu. Gözlerini kapatıp, tatlı çayını yudumlayarak bant dolana kadar kızlarıyla şundan bundan konuşuyordu kahramanca. Sonra da bantları, kızlarına, bebeklerine ulaştırsınlar diye bir takım yabancılara gönderiyordu.

NICK GERACİ'nin New Orleans'a gelişine, ilk başta eski Meksika mücevher kralı Spratling sebep olmuştu. Antenlerini uzatmış ve sonra da bir zamanlar Ike Rosen diye tanıdığı tek gözlü adama kadar ulaşmıştı.

CIA ajanı Taxco'da boy göstermişti. Geraci, katedrale bakan bir çatı kafede, bir yandan *New York Times*'i okuyarak tek başına öğle yemeğini yiyordu: Enchiladas suizas (bir tür acı biberli, etli pizza) ve soğuk bira. Ajan "İguanayı denedin mi hiç?" dedi. "Duyduğuma göre afrodizyak etkisi yapıyormuş."

Geraci gazeteyi bıraktı. Göz bandı olmayınca onu tanıması biraz zaman almıştı. Son kez Doğu Islip'teki evinin dışında, ilk saklanma yerine gitmesine neden olan buluşmalarında görmüştü onu. "Tavuk tadı veriyor" dedi Geraci. "Bir dilim pizza alsana."

"Sakal iyi bir değişiklik olmuş."

"Göz de öyle" dedi Nick. "Ne istiyorsun benden?"

"Sahiden kimsenin seni izlemediğini mi sanıyordun?" dedi Lucadello. "Biz izin vermesek

dilediğin yere gidebileceğini mi sanıyordun sahiden?"

Geraci kesinlikle öyle sanıyordu. CIA'nın *l*'sının büyük bir şaka olduğunu sanmaya yetecek kadar görmüştü o kibirli budalalardan. Ama yine de Lucadello bir şekilde bulmuştu onu.

Garson gelince, Lucadello akıcı bir İspanyolca ile iguananın nasıl pişirilmesini, ne tür soslar eklenmesini istediğini anlattı ve siparişini verdi.

"Sana sordum" dedi Geraci. "Ne istiyorsun?"

"Kovuğunda elektrik vardı" dedi Lucadello. "Hatta bir ara televizyon bile vardı. Anten de bulunuyordu. Elektrik faturalarını da gördük. Şu *cüretkar kaçış* balonunu patlatmayı sahiden istemiyorum çünkü yemin ederim çok şekerdi" – cam gözünü kırptı – "Ama gözümüz hep üstündeydi. Vaftiz babanın yer altı evindeydin. Sonra çıktın ve doğruca büyüdüğün kasabaya gidip babanı aradın ve o da seni alıp Meksika'ya götürdü. Anlaşılabilir bir şekilde dostlarının kafası karıştı ama lütfen şunu anla, ben bunu *geçinmek* için yapıyorum."

"Tebrikler" dedi Geraci. "Annen gurur duyuyordur. E, sırada ne var?"

"Amirlerim senin kendini öldüreceğini düşünüyor, inanabiliyor

musun? O yüzden buradayım. Profile uyuyorsun. İstisnalar kaideyi bozmaz."

"Ne profili?"

"Hakaret olarak alma. Ben de uyuyorum. İçine sıkıştığı bir düzende yaşayan, kaçma ya da normal hayatına dönme şansı olmadığını algılayan insanların yüzde yetmiş biri intihara eğilimli oluyor. Bunların da yüzde seksen yedisinin bu işi başarma şansı şaşılacak kadar yüksek. Fakat ona, yani onlara – yani amirlerime – senin böyle bir şey yapmayacağını söyledim. Benim gibi, sen de öteki yüzde yirmi dokuzun içindesin. Fazla egoistsin. Bir soruna baktığında, çözülmez bir sorun bile olsa, çözebileceğini düşünenlerdensin. Amirlerim bana katılmadı. Sana bir umut ışığı vereyim diye beni buraya gönderdiler, gerçekten de aileni yeniden görme ihtimalin olduğuna, normal hayatına dönebileceğine filan inanasın diye. Yani o yüzden buradayım. Sana yardım etmek için."

"Federal hükümetin adamısın ve bana yardım etmeye geldin. Komik çocuk."

"Seni öldürmeyi de düşündüm" dedi Lucadello. "Ve bir teselli olacaksa, onu seçmiştim."

"Beni bulsun diye o çocuğu gönderen sendin" dedi Geraci.

"Hangi çocuk?" dedi Lucadello. "Kilime sarılı olan mı?"

Nick, *artık ikimiz de birer Bocchicchio öldürmüş durumdayız*, diye düşündü. CIA Küba'da Carmine'yi vurmuştu, dolayısıyla Carmine konuşmazdı. Nick bundan emindi. Carmine asla konuşmazdı. "Ne kilimi?" dedi.

"Seninle tamamen açık konuşayım" dedi Lucadello. "Amirlerim ölmeni istiyor. Ama bunu kendin yaparsan onlar için iyi olmayacak. Ayrıca, muhtemelen bildiğin gibi senin ... ona ne dediğini bilmiyorum ... senin amirin de ölmeni istiyor. İntikam almak istiyor. Bu işi onun yerine başkası yaparsa bunu hakaret olarak kabul edecek. Bizim durduğumuz yerden çözüm gayet şık görünüyor. Bay Corleone seni öldürüyor, biz de bu yüzden onu mıhlıyoruz. Bu şekilde sen gitmiş oluyorsun ve Bay Corleone de FBI'daki dostlarımıza sunuluyor – bir barış armağanı olarak, seninle benim el ele verip yarattığımız şu kamplar hakkındaki kötü duygularını gidermek için, ne dersen de artık. Kişisel nedenlerle bu işe bulaşmak istemiyorum, böyle olma-

masını tercih ediyorum. Ne burada ne orada. Ama aynı zamanda da emirlere riayet eden bir adamım. Belki bu konuda da bana benziyorsun. Bana verilen emir seni bulmaktı. Seni buldum. İşte buradasın. Sonraki emir de bulunduğun yeri Bay Corleone'ye bildirmek. Onu da yapacağım. Yüksek sesle düşünüyorsam kusura bakma. Sanırım buradan Meksika City'e gitmem yarını bulur. Sonra bir gün de hangi uçağa bineceğime karar vermem sürer, e bir gün de onaylanması için lazım – hükümet işi ne de olsa değil mi? Sen bilmezsin. Sonra bir gün seyahat, de ki bir, iki gün de Bay Corleone gibi son derece meşgul bir adamla görüşebilmek için. Onunla konuşurken söyleyeceğim her şey yüzde yüz doğru olacak. Senin bu güzelim yerde olduğunu adım gibi biliyorum. Taxco. Ondan sonra, sanırım bir iki, üç gün de görevin verileceği adamın veya adamların seçilmesi ve onların buraya gelmesi sürer. Ne etti, bir hafta mı? Bir haftadan fazla mı? Sana kendi başına tahmin edemeyeceğin bir şey söylüyor değilim. Beş ila on gün arası, ya da kim bilir, belki daha fazla. Bu tür işlerin nasıl yürütüldüğünü bilmem – infazların, kan davalarının ne kadar hızla halledildiğini filan. Ben sadece yüksek sesle düşünüyorum demin de dediğim gibi. Ah. Ayrıca. Bana verilen emirlere göre, aileni tekrar görebilmen için uğraştığımızı söyleyebilmekten mutluluk duyarım. Bu sana sağladığımız umut ışığı, kendi beynini dağıtmayasın diye. En başarılı intihar yöntemi beynini dağıtmak, ama dediğim gibi bunun da bir anlamı yok."

"Bakıyorum da ilginç haber bolluğu var sende" dedi Geraci. Katlanmış *New York Times*'i masaya vurdu. "Birlikte daha sık öğle yemeği yiyebilirsek gazete aboneliğimi iptal edebilirim."

"Sanırım kartlarda görünüyor bu" dedi Lucadello. "Yani bunun gibi birkaç öğle yemeği daha."

İguanası geldi, soslar hoşuna gitmişti ama o küçücük kemikler kısa sürede sabrını taşırdı.

"Dahası" dedi yarısı yenmiş yemeğini itip, "Belli bir neden olmadan buradan kalkıp başka bir yere gidersen, onu da bileceğiz ve ben yine emirlere uyacağım., Bir meslektaşım da sözlü doğrulama almak için seninle temas kurabilir ama nerede olduğunu şahsen ben kontrol edeceğim ve yine elimden geldiğince hızla durumu Bay Corleone'ye bildireceğim."

"Yani Michael Corleone'nin beni öldürmesini istemediğini mi söylüyorsun?"

"Ben emirlere uyduğumu söylüyorum."

"Ve sen de beni öldürmeyeceksin, ya da öldürtmeyeceksin."

"Geleceği kim önceden bilebilir?"

"Hem benim kaçmama hem de onların kovalamasına yardım edeceksin. Bunu söylüyorsun öyle değil mi? Ne kadar dayanabilirim ki?"

"Küçük bir tavsiye." Şimdi katlanmış gazeteyi Lucadello vuruyordu masaya. "Gelecek konusunda bu kadar takıntılıysan belki de gazeteni değiştirmen iyi olur. Hani şu burçları verenlerden biriyle. Ben de sana aynı şeyleri sorabilirim biliyor musun? Daha ne kadar oturup bütün gün plak dinleyeceğini ve yarı yaşındaki çocukları hasım seçeceğini mesela. İflah olmaz durumunu iflah etmek için ne zaman bir plan yapmaya başlayacağını sorabilirim. Önümüzde yeni bir büyük dünya krizinin patlamasına ramak kalmışken, amirlerimin bu konuya daha ne kadar süre öncelik tanıyacağını tahmin ettiğini sorabilirim. Bir takım akıllı adamlar onun yakın geleceğini bir masanın başında görürken, sıradan bir saha ajanının daha ne kadar süre sahada kalacağını tahmin etmeni isteyebilirim. Ama sana bunları sormuyorum, çünkü buraya geleceği tartışmaya gelmedim." İşaret parmağıyla takma gözünü ovuşturdu. "Bu bir kristal küre değil."

Geraci çatalıyla iguanayı gösterip kaşlarını kaldırdı. "Bunu bitirmiyor musun?"

Lucadello tabağı Geraci'nin önüne itti.

"İki sorum daha var" dedi Geraci, iguananın omurga kemiklerini ağzından çıkarırken. Elleri titriyordu ama çok az. "İkisi de kristal küre kullanmanı gerektirmez. Soru bir, neden benden kurtulup bunu intihar gibi göstermiyorsun veya işi yapıp ortadan kaybolacak birini göndermiyorsun? Bunu yapacak beceriye sahip olduğuna eminim. Ve soru iki – "

"– bunları niye sana anlatıyorum? Değil mi?"

Nick omuz silkti ve pizzaya uzandı.

Lucadello arkasına yaslanıp "Bana güvenmene ihtiyacım var" dedi. "Güvenmediğini biliyorum. Güvensen aptallık etmiş olurdun. New Jersey'de o adamları eğitirken birlikte çalıştık ama sen benim adımı bile bilmiyordun. Benim bu görevden alınıp alınmadığımı bil-

miyorsun. Hatta hâlâ teşkilatta olup olmadığımı bile bilmiyorsun. Tek bildiğin, benim sosyopatça eğilimleri olan tek gözlü, bağımsız, kaçık bir paralı asker olduğum. Öyle değilim tabii ki. Göz bunu kanıtlamaz. Sana karşı dürüst davranıyorum çünkü içtenlik ve gerçek, başka bir sebep olmadan bile güven oluşumunu hızlandırır. Aslında küçük bir parça güven yaratabilirsem, bunun çığ gibi büyüyeceğini düşünüyorum. Sana verdiğim bilgiyi alıyorsun, doğru olduğunu görüyorsun ve ona göre hareket ediyorsun. Sözüme ne kadar değer verirsen, tepkilerin o kadar öngörülebilir olacaktır. İstediğim bu. İlaveten, sana karşı bu kadar açık olmamak için bir nedenim yok. Bir sürü önemli insanın gözünde sen ölü bir adamsın, ya da kısa sürede ölmeye mahkumsun, ister kendi elinle ister başkasının elinden. Profilindeki hiçbir şey FBI ile işbirliği yapacağına veya o adamlara karşı çılgınca suçlamalarda bulunacağına dair en ufak bir belirti göstermiyor." Gazeteyi masaya vurmaya devam ediyordu.

Geraci peçetesine birkaç iguana kemiği tükürdü ve garsona bir bira daha getirmesini işaret etti.

"Beni asıl ilgilendiren öbür sorun" dedi Lucadello. "Ne kadar büyüleyici bir düşünce tarzın var bu konuda. Çünkü çok farklı olduğumuz alan bu, yani seninle benim. İkimizin de yasası var ama benimki yazılı. Benimki ülkenin yasası. Yasal bir gerekçe olmadan o işi yapamam. Kanuna aykırı. Ben kanun dışı biri değilim. Bunu anlamaman beni şaşırtıyor Nick. Görmüyor musun? Ben iyi adamlardan biriyim. Beyaz şapkalılardan. Biz tıraş oluruz, Tanrı'yı severiz, geceleri iyi uyuruz ve sonunda, kızı alırız." Güldü. "Umarım o kertenkele sahiden de afrodizyaktır bu arada."

"Sana iyi şanslar" dedi Geraci. "Kentte bir sürü güzel kız var. Ucuz takım elbise giyen tek gözlü iyi bir adama hevesli olup olmadıklarını da zaman gösterir artık."

Lucadello masaya para fırlattı – kurallar Geraci'nin onun hesabını ödemesine engeldi – ve ayağa kalkıp Geraci'nin kulağına eğildi. "Hayale kapılma" dedi. "Beni bir kere atlatırsan ayıp etmiş olursun. İki kere atlatırsan *vaffanculo*. Kızını kurtarmaya bak."

Geraci başını salladı. "Ne anlama geldiğini biliyorum *paisan*."

NEW ORLEANS'A gelişinin üstünden çok geçmeden Nick, ilk ve son kez Carlo "Balina" Tramonti ile tanıştı. Tanışma, Don'un New Orleans'ın batısındaki sulak topraklarda bulunan av korusunda gerçekleşti. Nick'i oraya Cüce Augie götürmüştü, fren ve gaz pedalları boyuna göre ayarlanmış olan sarı bir Cadillac kullanıyordu.

Göbekli bir yaban domuzu bizzat Carlo Tramonti tarafından makineli tüfekle bir anda öldürülürken, Augie ile Nick, harp öncesinden kalan harap bir köşkün önünde, lale şeklinde arkalıkları olan demir koltuklarda oturmuştu. Carlo Tramonti domuzu öyle bir vurmuştu ki, ceset dağılmasın diye bir makara telle bağlamak gerekmişti. Köşk bir şeker ve kereste plantasyonunun parçasıydı ve Carlo müphem bir şekilde "Vergiler nedeniyle" diye belirtilen bir nedenle satın alana kadar yıllarca boş durmuştu. Domuzu pişirmek de Carlo'nun göreviydi. Konuşmanın çoğunu Augie yürütmüştü. Kardeşleri Joe'nin bir resim takımı vardı ve manzaranın – ön planda domuz, arkada köşk, insan yok ve o günün aksine, kapkara bir fırtına indirmiş olarak – resmini yapıyordu. Carlo sık sık kalkıyor, ya domuza yağ gezdiriyor, ya da devasa iğnelerle aile sırrı olduğunu söylediği soslardan zerk ediyordu.

Uzakta adeta hiç kesilmeyen silah sesleri vardı. "Atış talimi" dedi Augie.

"Tüfek atışı değil mi?" diye sordu Geraci.

"Bir atış poligonumuz var. Sandığından daha uzakta. Meraklanma. Kahve?"

"Hindibalı olanlardan mı?"

Carlo kıkırdadı.

Augie, "Bunda da aile sırları var" diye açıkladı, o arada herkese birer fincan kahve doldurmuştu. "Kendi karışımımız. İthalatını da biz yapıyoruz. Senin kaldığın yere yakın bir yerde kavruluyor."

"O konuda derin ve içten şükran duyuyorum." Nick fincanını kadeh gibi kaldırdı. "Eve ve bu nefis kahveye."

"Biz de sana teşekkür ederiz" dedi Joe, tuvalinin üstünden bakarak.

Nick geçenlerde onun uzak bir kaynaktan gelen yiyecek otomatları ve müzik dolaplarının eyaletler arası dağıtımıyla ilgili basit bir derdini çözmüştü. "İşe yaradığıma sevindim" dedi o da.

Birer puro yaktılar. Joe ve Carlo da işlerini bırakıp gelmişlerdi

ve hep beraber oturuyorlardı.

"Bazı konuları netleştirmek istiyoruz sadece" dedi Augie. "Böylece sonradan bir yanlış anlaşılma olmaz. İlk ve en önemli konu sığınma konusu. Yani şu anda sana yaptığımız şey için kullandığımız bir terim bu. Bu imkanı pek sık sağlamayız – doğrusu en sonuncusunu hatırlayamıyorum bile. Sen burada olduğun sürece başka hiç kimseye böyle bir hak tanımayacağımıza söz verebiliriz, ne New York'taki dostların ne de başka yerden biri habersiz olarak çıkıp gelemez. Zaten bize gerekli saygıyı göstermeyen kimse gelemez. Senin kuryelerin ve bağlantıların için, kardeşlerimle konuştuk ve sana bu konuda da imkan sağlayabiliriz."

"Teşekkür ederim" dedi Geraci. Momo Barone ile Renzo Scripante'nin buna göre adam bulması gerekecekti.

Augie, "Senin yapman gereken" dedi, "Bize üç gün önceden haber vermek. Ya ben ya da Joe, burada oldukları sürece onlara eşlik edecek birilerini ayarlayacağız, asla gözden uzak olmayacaklar, *asla*. Tuvalete bile yanlarında biriyle gidecekler. Sırlarınız varsa, maalesef o adamlar da duyacak. Güvenilir adamlardır, işin o kısmını merak etme. Belki bu idealindeki duruma uymayabilir ama böyle olmak zorunda. Eğer bir sorunun varsa şimdi söyle."

Nick başını salladı.

Carlo Tramonti uzanıp Nick'in omzunu sıktı, hareketi, bir büyükbabanın torununun kaslarını hayretle yoklamasına benziyordu. "İyi bir adama benziyorsun" dedi. "Belki dost oluruz. Şimdilik dost değiliz. Şimdilik, ortak çıkarları olan adamlarız. Michael Corleone'nin bize yaptığı saygısızlığı ödetmemiz lazım. Hükümetle yaşadığım durum, eğer bizim Gonca Payton başkan olsaydı böyle bir şey asla olmazdı, doğada olduğu gibi, sular köprüyü aştı ve kubbeye çıktı. Tamam mı? Biz böyle kabul ediyoruz. Bizim Bay Corleone ile ilgili sorunlarımız seni ilgilendirmez. Senden bu konuda hiçbir şey istemiyoruz. Sana tavsiyem, ne kadar az meraklı olursan o kadar iyi olacaktır. Ama şunu bilmeni istiyoruz: Ben Vito Corleone ile iş yaptım, belli konularda işbirliğimiz oldu ve sende de o damarı görüyorum Bay Nick. Çalışmaktan mutlu olacağımız birisin. Eğer, Tanrı korusun, Bay Corleone'ye bir şey olursa, o Aile'nin patronu olman için desteğimizi taahhüt ediyoruz. Bir şey olursa, başka kim kalka-

bilir altından? Biraz düşündük, cevap hiç kimse oldu. Brooklyn caddelerinden bir kahraman olarak geçip kurtuldun. İki şartımız var. Birincisi, Louisiana'da gördüğün hiçbir şeyi Louisiana dışında söylemeyeceksin. İkincisi, buradayken bizim için bir şeyler yapacaksın. Basit şeyler, faturaları ödemek gibi, az çok kardeşime yardım ederken yaptığın türden şeyler. Senin yeteneklerine sahip bir adam için önemsiz şeyler."

Nick her şeyi kabul etti.

Üç Tramonti kardeşle sarıldılar. Kutlamak için domuzun sırt kısmından birkaç parça kesip kanlı sosları kömürlere akıtarak yediler, domuzun kalanı hâlâ şişte dönüyordu.

Sonra Augie ile Nick, arkasında kocaman vantilatörleri olan o teknelerden birine bindiler, bunlara bataklıkçı deniyordu. Komik bir çift oluşturmuşlardı: Bir bataklıkçının üstünde yan yana duran iki adam, ikisi de takım elbiseli ve bir İtalyan-Amerikalının en kısa haliyle en uzun halini gösterir gibi bir pozda.

Uzun süredir kaçmakta olan Nick'in içinde kötü bir his vardı – zaten bu sık sık oluyordu ve hemen hemen her şeyden huylanıyordu. Kafasına bir kurşun sıkılıp bir timsah veya krokodil – bu sularda hangisi oluyorsa – tarafından yenmek üzere suya itileceğinden korkarak gardını almıştı. Belki de Black Lagün'den gelme bir yaratık tarafından. Manzara, tıpkı filmlerdeki gibiydi: Canlı meşe ağaçları, yamru yumru budaklı çamlar, serviler; İspanyol yosunları, yeşil zambak öbekleri, yine palmiye familyasından diken yapraklı başka bir yeşil şey, kahverengi yeşil otlar, yağ kraterinin dibi gibi görünen çamurlu çukurlar. Ve New Yorkluların Idlewild Havaalanı'nda veya Staten Island'daki şu büyük dolgu arazilerde görmeyi tercih edeceği her tür manzara. Tramontiler *bunun* sahibiydi. İnsan bu bataklıkları yeterince tanıdı mı, bir daha kürek kullanmasına veya uygunsuz şeyleri ortadan kaldırmak için iki kere düşünmesine gerek kalmazdı.

Nick kolunu Augie'ye dolayıp gülümsedi.

Augie de bir elini onun dizine attı.

Teknenin sesi konuşmayı güçleştiriyordu. Nick artık silah seslerini de duymaz olmuştu.

Nick, Augie'nin boyu kadar sıçtığını düşündü. Ama asıl bu küçük,

öfkeli adamlardan sakınmak gerekirdi. Michael Corleone'nin yattığı yerden Tramontilerin canları ne halt istiyorsa yapmalarını, sadece Nick'i kendisine yollamalarını istemesinden daha kolay ne vardı?

Ama bunun yerine Nick'in başına gelen, tıpkı Augie'nin söz verdiği gibi, arazinin sulu kısımlarını ve çevresindeki bazı yerleri gezmekti. Petrol kuleleri. Her tür petro-kimya ürünü bulunan çiftlik evleri. Karavanlı bir genelev. Dünyanın ilk günlerinden kalma bir yer gibi görünmesine rağmen Otoyol 61'den sadece üç kilometre uzakta, sıkı korunan beton yolun altında bir yere demirlemiş olan mavnada, direklerin üstüne inşa edilmiş ve bedeli federal hükümete bir iyilik yapılarak ödenmiş kumarhane.

Bütün bunları görmek, onca zamandır evden uzak olmakla birleşince, Nick'in içinde New York'a ilk kez giderken duyduğu inancı yeniden alevlendirmişti. New Yorklular dünyanın geri kalanını hayal etme gücünden yoksundu. Pek çok şey onlara ya değersiz geliyordu ya da uğursuz. Moe Green'in Vegas'taki olasılıkları görmek için New York'tan ayrılması gerekmişti. Küba, insanları bir süre daha yaratıcı kılmıştı. Geraci, Meksika, diye düşündü, en büyük gangster cenneti olma potansiyeli taşıyor. Küba'yı kaybettik diye neden o kadar dövünüyorlardı ki, sonuçta Florida'dan yüz mil açıkta küçücük bir adaydı olup olacağı. Oysa sınırın hemen öbür tarafında koskoca bir ülke vardı, rüşvet zaten alıp yürümüştü, hemen yüzeyin altında uyuşturucu kaynağı olma potansiyeli yatıyordu, gözden uzak kalma ihtiyacı olanın rahat rahat ve de keyifle yaşayacağı binlerce kilometre kare yer bulunuyordu. Hyman Roth ile Kosher Nostra, yani Californialı Rus Musevileri yıllarca Meksika'nın ulusal piyangosunu idare etmişlerdi. Geraci kendisi gibi girişimcileri oraya taşınıp ülkenin altını üstüne getirmekten alıkoyan şeyi bulamıyordu. Belki de şu Sicilyalılık meselesiydi. Küba da tıpkı Sicilya gibi bir adaydı, güçlü, büyük bir ülkenin ayağının dibinde, zayıf ve çökmeye teşneydi. Temelde New York da bir adalar gurubuydu. Oysa Meksika başka bir şeydi. Meksika Louisiana'nın daha büyük versiyonu olabilirdi.

Bataklıklar Nick'e bir de Fredo Corleone'nin fikrini hatırlatmıştı – bölge sistemini değiştirmek suretiyle New York'un beş ilçesinde cenaze gömülmesini yasa dışı hale getirmek ve sonra geriye ka-

lan tek yer olan Jersey bataklıklarından milyonlar vurmak. Neden olmasın? Bu fikir Nick'e hiçbir zaman çılgınca gelmemişti. Bu işi San Francisco'daki çocuklar daha önce denemiş. Fredo'nun aklına da oradan gelmişti. Nick bir süre bu proje için Fredo'ya yardım etmişti – bataklıktan yer alarak, mezar taşı işindeki fiyatları soruşturarak – ama Michael'in bir ıslığıyla konu kapanmıştı. Augie Tramonti'nin bataklıkçısının yolcu koltuğunda, New York'tan bin beş yüz kilometre uzakta, Louisiana'da pastoral bir ilkbahar günü geçiren Nick, Michael ile Tom Hagen'in o fikirde – ilk kez Fredo'nun aklına gelmiş oluşu dışında – ne sorun bulduğunu hatırlayamıyordu.

Kendi kendine fırsat bulduğu takdirde Fredo'nun fikrini hayata geçirmeye ant içti.

Bir büklümde tekne yavaşladı. Augie bir tepeden suya doğru uzanan rıhtımı gösterdi. Üstünde, katranlı kağıt kaplı, pencereleri camsız bir kilise vardı. Kaba yontulmuş bir haçın etrafında, tulum giymiş, pasaklı pis beyaz çocuklar dönüyordu. Augie "Çıkalım" diye bağırdı. "Kokteyl zamanı."

Tekneyi topukladı. Kırmızı kapıcı kostümleri giymiş iki zenci onları karşılamaya koştu ve Augie tekneyle rıhtımın üstünden aşıp kıyıya atladı, bunu yaparken çocuk gibi eğlenmişti. Nick silah seslerini yine duymaya başlamıştı. Atış poligonu kilisenin arkasındaydı.

Tepeye tırmanınca bir düzine kadar adamın poligonda olduğunu gördüler, en az bir o kadarı da etrafta dolanıyordu. Bu muazzam, sefil bataklığın ortasındaki atış poligonu dört dörtlüktü, Olimpik bir olaya rahatça ev sahipliği yapabilirdi. Yine de atıcıların çoğu, sistemdeki hedeflere değil kendi hedeflerine ateş ediyordu: Çit direklerinin üstüne domates salçası tenekeleri, çürümüş meyveler – yani vurulunca havaya sıçrayacak şeyler dizmişlerdi.

Augie pırıl pırıl beyaz bir tuvalete daldı. Görünürde başka yapı yoktu, onun da üstüne siyah el yazısı harfleriyle BEYAZLARA MAHSUS yazılmıştı.

Nick bekledi.

Augie işini bitirince "Atış yapmak ister misin?" diye sordu. "Ders alabileceğin veya yarışabileceğin adamlarımız var, dostça bir bahse tutuşmak filan istersen. Kokteyl istersen de getirebilirim. O kilisenin tepesinde tam teşekküllü bir bar var."

"Böyle iyiyim" dedi Nick. "Kim bu adamlar? Dostlarınız mı?" Tramonti Ailesi'nin üyelerini kastetmişti.

"Bir kısmı" dedi Augie. "Ama aynı zamanda bahriyeden gelenler var, emekli FBI'cılar var, ister inan ister inanma. Buradan ve Florida'nın bir yerinden polisler var, fazla konuşmayan Kübalı adamlar var, eski bir havayolu pilotu var – hatta kurbağanın gözündeki sivrisineği gözünden vuran köylü bir zencimiz bile var. İnanılır gibi değil. İnanılmaz. Bir görmen lazım."

Nick daha önce Güney'de pek vakit geçirmemişti – hoş insanlar ona New Orleans'ın Güney olmadığını, New Orleans olduğunu söyleyip duruyordu – ve buraya geldiğinden beri, birkaç saatte bir, hayretler içinde kaldığı bir şeye tanık oluyordu. Bu sadece sıcak hava, gevşek gevşek konuşmalar, uyuşuk duruşlar veya aşırı ayrımcılık ya da en az iki yıl öncesinin modasına ait giysiler değildi. Güney'de neredeyse yumruğu kadar kakalaklar vardı – yumruk kadar ve uçan kakalaklar. Yanından hiç ayırmadığı tavuğuyla gezen çığırtkanlar vardı, hayvan gagasıyla adamın küçük kartlarından birini seçip oynanacak oyunu belirliyordu. Ve şimdi Güney'de bir de bunu görmüştü: Bataklığın ortasında bir takım uyumsuz tipler domates konservelerine ateş edip, koyu aksanları ve araya karışan birkaç da yabancı ses ile hükümet meselelerini tartışıyordu.

"Bizim buradaki giderek büyüyor" dedi Augie. "Sen seninkileri dağıtmışsın diye duyduk."

"Neyimi?" dedi Geraci.

"Suikast takımını, şu sizin New Jersey'deki bataklıkta hükümetten dostlarımızla birlikte eğittiğiniz adamları."

"Bunu nereden biliyorsunuz?"

"Muhtemelen Küba'daki adamınız çuvallayınca başka çareniz kalmadı?"

"Bütün bunları nereden biliyorsunuz?"

Augie Nick'in sırtına bir şaplak indirdi. "Hey, hadi ama dostum! Bizler olup biteni bilme işindeyiz."

NICK, BUNDAN daha mutlu olamazdı, yeniden özgürce sokaklardaydı. New Orleans'ta tanınmıyordu. İtalyan'a benzemiyordu, New

York aksanı yoktu, yürürken biraz ayaklarını sürüyordu ve ara sıra da elleri titriyordu. Sürekli olarak yanlış anlaşılıyor ve hafife alınıyordu ve, her şeye rağmen, bundan daha çok eğlendiği bir zamanı hatırlamıyordu. New Orleans zaten Koca Kolay olarak anılmasa bile, o yine böyle düşünecekti.

Başlangıçta ona verilen işler küçüktü – para toplama, ödemeleri yapma, herhangi bir işin yürümesini sağlayan ufak tefek şeyler. Tıpkı daha önce de başta yaptığı gibi, kendine hakkettiğinden küçük paylar aldı. Kısa vadede yetkili insanlar adına kendini aldatmak, uzun vadede daima iyi sonuç verirdi. Bu davranışı güven uyandırdı, kendi güvenliğini sağladı ve kısa zamanda daha büyük işlere ve dolayısıyla daha büyük paralara atladı. Hemen ardından Tramontiler bağımsız olarak bazı sorunları çözmesini ister oldular. Bir kumar borcuna karşılık bir FM radyo istasyonunun devredilmesine aracılık etti ve şu neredeyse yepyeni on dokuz inçlik renkli televizyonu aldı. Kentin üçüncü en iyi iş yapan ücretli köprüsünün kaymağını alma konusundaki bir sorunu halletti. Bir zenci mahallesinde iş yapan genç, zeki bir uyuşturucu satıcısıyla karşılıklı kar paylaşımı meselesine yeni bir yorum getirdi ve sonradan onu Charity Hastanesi'ne bırakma nezaketini gösterdi. Gretna Parish'te bir Corvette'yi havaya uçurdu – kimse yaralanmadı, sadece bir yabancıya yapılan uyarıydı. Her ne kadar Nick yardımcı rolde olsa da, kabloyu kendisi bağlamıştı. Sadece sonradan, öforik bir haldeyken, bu tür işlerde ellerinin çok fazla titrediğini fark etti.

Nick, hastalığının belirtilerinin en çok fiziksel çaba harcadığında, hatta ondan da çok, işin bekleme aşamasında arttığını öğrenmişti. Her ne kadar boksu bırakırken kendine (ve daha önemlisi Charlotte'ye) bir daha ringe ayak basmama sözü vermiş olsa da, North Robertson Caddesi'nde küçük bir boks salonu buldu ve haftada üç kez gitmeye başladı. Cleveland'da, Nick daha çocukken, boks salonları İtalyanlarla ve İrlandalılarla dolu olurdu, birkaç tane de Musevi'ye rastlanırdı, ama burada neredeyse herkes zenciydi, birkaç tane dövmeli beyaz köy çocuğu ve bir grup da Kübalı çocuk vardı, bunlar yeni gelmeye başlamışlardı ve kum torbasında harikalar yaratıyorlardı. Geraci'nin İspanyolca'sı fena değildi ama Kübalıların garip bir aksam vardı ve onu anlamazmış gibi yapıyorlardı. Öncele-

ri salona sadece bir süreliğine uğrarken, dövüşmeye de başladı. Hâlâ başına ne geleceğini bilmeyen birini hırpalayacak gücü vardı ama ringde dövüştüğü çocuklar fazla üstüne gelmiyor, o da abartmıyordu. Sonuçta bu sadece spordu. Charlotte'ye bundan asla söz etmedi. Karısı kilo verdiğini, kol ve bacak kaslarının kalınlaşmaya başladığını fark etti ama Nick bunu yaptığı yürüyüşlere bağladı. Charlotte kuşkulanmış gibi bakınca, yaşadıkları harika cinselliğin de katkısı olduğunu söyledi.

Geraci, Corleone Ailesi'nin operasyonları hakkında yeterli bilgiye sahip olduğu için, yine çoğunlukla Momo Barone üzerinden olmak kaydıyla, uzaktan kumandalı isyanını koordine edebiliyordu. Kakalak, sürekli olarak paralı telefonları kullandığı için Eddie Paradise'nin kendisini yakından takip ettiğini söylemiş ve annesinin Bay Ridge'deki evinde güvenli bir hat ayarlamıştı. Annesini zaten her gün ziyaret ettiği için kuşku çekmiyordu. Şimdiye kadarki en tatmin edici saldırı – başka saldırıların parasını da çıkarmıştı – Vito Corleone'nin yattığı mezarlıkta yer almak olmuştu. Yakındaki bir mozoledeki (kapısının üstüne DANTE yazısı kazılıydı) tonozlar nakit para doluydu. Burası Michael Corleone'nin şahsi domuz kumbarasıydı. İki Sicilyalı adam – bir tanesi sahte isimle gece bekçiliği yapıyordu – mezarlığın kendi kepçesiyle yapının bir duvarını yıkıp paranın büyük kısmını alarak kaçmıştı. Bekçi, ailesinin şarap imalathanesinde çalışmak üzere Agrigento'ya döndü. Öteki istese Cleveland'daki pizza pişirme işine kolayca dönebilirdi ama eline geçen parayı ortalığa saçmaya başlamıştı ve Geraci'ye göre bu da intihar etmenin bir yoluydu, ikinci kez düşünmesi gerekmemişti.

DOĞU ISLIP'te geçen onca yıl boyunca Charlotte kocasının caz merakını paylaşmak için çok az çaba harcamıştı ama şimdi New Orleans'taydılar ve o da *When in Rome*'nin büyük bir hayranı olduğunu söylemeye başlamıştı. Artık haftada iki, üç kez birlikte caz dinlemeye gidiyorlardı ve karısının garsonların onlarla konuşma şeklinden, oturtuldukları masalardan ve meşum görünüşlü yabancıların tek kelime etmeden yolladığı içkilerden heyecan duyması Nick'i eğlendiriyordu. Bu da, ilk çıktıkları zamanlara ait anıları canlandırı-

yordu. Kızlarını "Terk etmiş olmaktan" (karısının sözüydü bu) duyduğu endişeyi muhtemelen abarttığını düşünüyordu, ama yine de eğlenceliydi. Kızlar emniyetteydi. Zaten kısa süre sonra kendi yollarına gideceklerdi.

Bir gün, New Orleans'ta buluşmalarından birkaç hafta sonra, Nick ve Charlotte ödünç bir tekneyle Pontchartrain Gölü'ne gittiler. Tekne, eroin sorunu olan ünlü bir caz piyanistinin albümüyle aynı adı taşıyordu. Şimdi Carlo Tramonti'nin kuzenlerinden birine aitti. Sonunda Nick, yokluğunda ona sadık kalıp kalmadığını sorduğunda, Charlotte bikinisinin üstünü bağlamamış olarak ön güvertede yatmış güneşleniyordu.

"Kaldım." Bunu ciddi bir soruymuş gibi cevaplamıştı. Nick ona inandığından emin değildi ama aksini gösteren en küçük bir kanıtı da yoktu. Charlotte dirseklerinin üzerinde doğruluna ve böylece Nick onun göğüslerine bir göz atma fırsatı bulana kadar en bir mil daha gittiler ve Charlotte de ona aynı soruyu sordu. O da sadık kalmış mıydı?

Nick kaldığını söyledi.

Temelde doğruydu. Gerçek değildi ama doğruydu. Nick, kendisini, karısını, aklı başında diğer insanları bu tür bir soru sormaya iten dürtüyü merak etti, çünkü gerçek durum ne olursa olsun karşısındaki *evet* diyecekti.

Fahişelere gitmediği ya da bir *comare* tutmadığı için insanlar Geraci'yle dalga geçerdi, ama kim herkes gibi davranıp başkalarının önüne geçebilirdi ki? Geraci çocuklara hep böyle derdi. Karısını seviyordu. Çok çekici bir kadındı. Rüya gibiydi. Ona gerçekten yetiyordu. Sadakat çoğu zaman meşakkatli bir işti. Dostları onun öteki erkeklerden farklı yaratıldığını söylerdi ve bu doğru olabilirdi. Nereden bilecekti ki? Kimse öteki adam olma şansına sahip değildi. İnsan kendi kahrolası benliğinin yazgısına yapışıp kalıyordu.

Karısı "Hiç mi?" dedi.

Nick tekneyi demirledi ve onu sevdiğini söyledi.

"Alt güverteye gel" dedi karısına.

Charlotte kocasını sertleşen organından tutup onu aşağı sürüklerken "Elimden geleni yaparım" dedi.

İlişkimiz burada çok daha güzelleşti, diye düşündü Nick.

24. BÖLÜM

Al Neri ile yeğenini taşıyan ikiz motorlu uçak sabahın erken vaktinde Arizona çölündeki özel bir piste indi. Pist, Western filmleri için Eski Tucson'a gelen filmcilerin kullandığı bir yerdi. Uçak Las Vegas'tan gelen bir dolmuş uçağıydı ve pilot onları da film işinden sanmışa benziyordu. Bu varsayımı güçlendirecek veya zayıflatacak hiçbir şey yapmadılar. Al'ın talimatıyla bere takmış, spor gömlek, rüzgarlık ve mokasen giymişlerdi, sanki kramponları ve sopaları bir yerlerde onları bekleyen golf oyuncuları gibiydiler. Tommy'nin bol gömleği – son zamanlarda kilo vermişti – silahını gizliyordu. Las Vegas'tan gelene kadar pilot hiç durmadan uçağına binen yıldızları anlatıp durmuş, Al ile Tommy de lafını kesmemişlerdi. "Bacağını kırın" dedi uçaktan inerlerken. "Yoksa bunu sadece tiyatrocular mı söylüyordu?"

"Teşekkürler" dedi Al. "Güzel uçuştu."

"Bizim oralarda" dedi Tommy "*in culo alla balena* deriz".

Al ona bir bakış fırlattı.

Pilot "Hiç duymamıştım" dedi. "Anlamı nedir?"

"Balinanın kıçına sok." Tommy Al'ın bakışını gördü. "Bacağını kır gibi bir şey."

"Hangi dilden bu?" dedi pilot.

"Altıda görüşürüz" diyen Al, Tommy'i uzaklaştırdı.

Pistin yanındaki toprak kaldırımdan birkaç yüz metre ötedeki kiralık araba kabinine doğru yürümeye başladılar. "Az konuşursan in-

sanlar seni unutur" diye mırıldandı Al. "Fazla sessiz kalırsan hatırlarlar. İnsanlara renkli argo sözler öğretmekle hatıra olarak hapishane fotoğraflarını ve suç dökümünü vermek aynı şeydir."

"Suç dökümüm mü?" dedi Tommy. "Benimkine *suç dökümü* denebileceğinden pek emin değilim. Bana yükledikleri tek suç o Reno'daki soygundu, ki o da zaman aşımına uğradı."

"Demek istediğim bu değildi" dedi Al.

Tommy'nin sağlam yanları vardı – sadakat, sebatkarlık, çok iyi bir ses, annesine bağlılık, mutfakta kendince bir şeyler yapabilmek – ama muhtemelen zeka bunların arasında değildi.

Kiralık araba kabinindeki Meksikalı hangi film için geldiklerini sordu ve iki tane tahmin yürüttü. Neriler cevap vermedi. Meksikalı magazin gazetelerine haber satmadığına garanti verdi. "İyi bir işmiş gibi geldi bana" dedi Al Neri.

"Sizi bir filmde görmüştüm, değil mi?" dedi Meksikalı. "Hani şu her zaman şerifi oynayan adamla birlikte? Şu kadın da vardı, neydi adı; canım iri göğüslü sarışın. Dilimin ucunda."

Al adama nakit para uzattı. "Sen beni öteki adamla karıştırdın" dedi.

Direksiyona Tommy geçti. Klimayı açtı ve onları doğruca Tucson'a götürecek yola saptı. Sağ tarafta göz alabildiğine yüzlerce metruk uçak yatıyordu, çoğu 2. Dünya Savaşı'ndan kalma savaş uçağıydı.

Tommy gözlerini ovuşturup "Şu pisliğe baksana" dedi.

"Kullanabilecek misin?" diye sordu Al.

"Niye kullanamayacakmışım?"

"Gözlerini ovuşturuyorsun, terliyorsun" dedi Al. "İyi misin diye merak ettim."

"Ben iyiyim." Tommy zaten sonuna kadar açık olan klima düğmesine uzandı. "Kahrolası çöldeyiz Al dayı. İnsanları terletmesiyle ünlüdür. Bir de buralarda yetişen bitkilere alerjim var. hatırlarsan, Nevada'da yaşarken Tahoe'ye çıktığım zamanlar iyiydim, ama Vegas'a inince hapşırmaya, burnumu çekmeye başlardım, gözlerim sulanırdı, aynen böyle."

Sadece terlemesi ve gözleri değildi. Bir de kaybettiği kilolar, sabah ilk iş tuvalette geçirdiği saatler vardı. Al belirtileri tanırdı.

"Alerji ha?" dedi. "Biraz da eroin olmasın sakın?"

"Git işine."

"Gözümün içine bak ve bana uyuşturucu kullanmadığını söyle."

"Uyuşturucu kullanmıyorum" dedi Tommy. "Tanrı'ya yemin ederim."

"Tanrı'yı siktir et" dedi Al. "Sen bana yemin et."

"Sana yemin ederim Al dayı. Sana yalan söyleyecek değilim. Orada burada kullandığım oldu. Ama alışkanlık, hayır, asla olmaz. Sürekli isteme duygum filan yok ve *kesinlikle* şu-anda-kafam-iyi durumum da yok. Alerjime inanmıyorsan annemi ara."

Uçak mezarlığında şimdi dizi dizi B-29 Süper-Kale bombardıman uçağı görünüyordu, motorları ve pencereleri katranlı bezle kapatılmıştı.

Al kollarını kavuşturup yeğenini incelemeye başladı. Araba sürüşünde veya duruşunda şu an uyuşturucu etkisi altında olduğunu gösterir bir şey yoktu. Aşırı tepki vermeye gerekmezdi. Bütün gençler *orada burada* kullanır gibiydi zaten. Eh Al da koro oğlanı değildi, o da denemişti mereti. "Beni kandırmaya kalkma evlat" dedi. "Sadece en son ne zaman kullandığını bilmek istiyorum."

Tommy derin bir nefes aldı. "İki gün önce."

"Yalan söylemesen iyi edersin."

"İki gün önce" diye ısrar etti Tommy. "Ondan evvel de aylar geçmişti. Belki de bir yıl."

"Belki ha?" dedi Al. "*Belki de hemen hemen*?"

"Bu işe benim yerime başkasını almak istiyorsan, veya kendin yapmak istiyorsan ya da her ne istiyorsan onu yap. Uyuşturucu bağımlısı olmadığımı kanıtlamak için de ne yapmamı istiyorsan söyle yapayım."

Al bir süre bir şey demedi. Belki de fazla kurcalıyordu. Aslında bu işi yapmak istemiyordu ve belki de o yüzden yargıları bulanıyordu. "Sürmene bak" dedi.

Tommy radyoyu açtı. *Kurbağa dediğinde*, Buck Owens söylüyordu, *kim zıplayacak*? Tommy de güzel bir uyum tutturdu.

Al, "Şu ağaçkakanı sustur" dedi.

Tommy kıs kıs güldü ama söyleneni de yaptı.

"Nedir komik olan?" dedi Al.

"Hiçbir şey" dedi Tommy.

"Sana bir soru sordum. Nedir o kadar komik olan?"

"Şarkıdaki adam *kurbağa dediğinde kim zıplayacak* diyordu ve sen tam o anda radyoyu kapamamı söyledin."

"Ne olmuş kurbağa demişse?"

"Hiçbir şey."

"Radyo dinlemek istiyorsan dinle" dedi Al. "Kendin de söyle istiyorsan. Ama şu ağaçkakan olmasın."

"Boş ver." Tommy önlerinde uzanan toprak yola baktı. "Burada başka hangi kanal vardır ki sence?"

Bu Tommy Neri'nin Fausto Geraci ile konuşmak üzere Tucson'a üçüncü gelişiydi.

"O boku sevdiğini mi söylüyorsun yani?" dedi Al.

"Ben radyoyu sırf açmış olmak için açıyorum" dedi Tommy. Boş bulunup kalçasındaki silaha dokundu. Al bunu muhtemelen bilinçsizce yapmış olduğunu biliyordu. Pek çok adam böyle yapardı. Otuz yıldır her otuz saniyede bir silahına dokunan polisler vardı. Al kendisi silah getirmemişti. Ağır, çelik, polis işi feneri küçük valizine tıkılmış vaziyetteydi.

Tommy bir daha tabancasına dokundu. Yeni sayılacak 9mm'lik bir Walther'di, Al güzel bir şey diye düşündü. Aklı başında birinin bir kez kullanıp atmak istemeyeceği bir silahtı. Al'a kalsa sadece yakından iş görmek için iyi olan ucuz bir *strunz* getirirdi ama yeğeninin her fikrine karşı ikinci bir öneri getirmemek için elinden geleni yapıyordu. Kendi babası Al'a öyle yapardı – aslında birkaç kez, sırf ihtiyarın keyfine göre hareket etmedi diye öldüresiye dövmüştü Al'ı, geleneğe karşı çıktı diye. Al'ın ablasına, yani Tommy'nin annesine daha bile acımasız davranır, yaptığı her şeyin yanlış olduğunu söyleyip yumruklarıyla girişirdi. O yüzden sıkıtır et, diye düşündü Al. Aslında tek önemli olan Tommy'nin silahının temiz ve izi sürülemez olmasıydı ve nitekim öyleydi de. Eğer bugünkü iş iyi giderse zaten Tommy'nin ateş etmesine de gerek kalmayacak ve silahı atması da gerekmeyecekti. Atarsa da atardı. Alt tarafı bir tabancaydı. Walther'deki iyi Almanlar daha yapıyorlardı nasıl olsa.

Şu sıra önünden geçmekte oldukları hayalet uçakların neredeyse

tümü pastel renklerle yapılmış çıplak göğüslü kadın resimleriyle süslüydü, kadınlar ya çorap ya bornoz ya da ikisini birden giyiyorlardı.

Al "Nereye gittiğinden sahiden eminsin değil mi?" diye sordu.

"Rahat ol."

"Havaalanı yoluna çıksak daha çabuk gideriz."

"Şimdi oradan geldik."

"Özel pisti demiyorum. Havaalanı. O – "

"Havaalanının nerede olduğunu biliyorum."

"Tamam" dedi Al. Yine de ceketinin cebinden bir harita çıkarıp oradan takip etmeye başladı.

ANLAŞILAN HER SABAH yaptığı gibi, Fausto Geraci, karısı Conchita'yı kasabanın öbür ucundaki konserve fabrikasındaki işine bırakıp eve döndü. Bu işi üzerinde eski püskü bornozu ve fanilasıyla yapmıştı. Eve gelince, arka verandada hasır bir koltuğa oturup Chesterfield Kings içerek yüzme havuzunu seyretmeye başladı.

Al "Niye ona bir araba almıyor ki?" dedi. "Kadın araba kullanmıyor mu?"

Tommy ile ikisi üst yolda, Fausto'nun arka bahçesinin büyük bir kısmını belli etmeden gözetleyebilecekleri bir noktadaydılar.

"Kullanıyor" dedi Tommy. "Ama onu götürmek hoşuna gidiyor. Dedim ya, adam araba kullanmayı seviyor."

Her pazar Fausto Geraci arabasını alıp kimsenin olmadığı bir yerlere gidiyor ve saatte 170 kilometrenin de üstüne çıkıyordu. Al'ın ona sormayı planladığı şeylerden biri de buydu.

"Şu Meksikalı karısı" dedi Al. "Niye işi bırakmıyor o zaman? Evlendi madem. Bu ihtiyar pislik onca paramızın üstüne yatarken, kadının paraya ihtiyacı olduğunu düşünemiyorum."

"Belki çalışmayı seviyordur. Ben nereden bileyim? O Meksikalı. Kim bilir ne düşünüyorlardır?"

Al dürbününü çıkardı.

Tommy, "Ne dedim sana ha?" dedi. "Hayatında hiç böyle, sadece ölmeyi bekliyormuş gibi görünen bir *stronzo vecchio* daha görmüş müydün?"

"Doğrusu bir süredir öyleymiş gibi görünüyor" dedi Al. "Zaten öyle de olması gerekir." Görünüş aldatıcı olabilirdi de. Ne de olsa, bu adam yeni evliydi. Oğlunun ortadan kaybolmasının getirdiği tüm nimetlerin tadını çıkarıyordu. "Havuzunu boş tutuyor demiştin."

"Boş tutuyor. Yani tutuyordu."

"Şimdi dolu." Bu Al'ın fikirlerinden birini boşa çıkarıyordu, yani Fausto Geraci'yi havuzun dibine kelepçeleyip suyu açma fikrini. Daha önce işe yaradığını görmüştü. Rüzgarlığının cebinde bir kelepçe vardı. Ama bunu zaten yapmazdı herhalde. İhtiyar bağırmaya başladığı takdirde sesini duyacak çok fazla konu komşu vardı – ve Al'ın tahminine göre istedikleri bilgiyi alabilmek için adamı bağırtmak işin kilit noktasıydı. Fakat Al'ın işleri halletmek için hoşuna giden yol – silah ya da kas, ikisinden biri – zihninde dönüp duran ve sonra durumu çabucak gözden geçirip vazgeçtiği birkaç seçenek halindeydi. Tıpkı topu dolandıran bir basket oyuncusu, veya herkesin zaten bildiği basit bir melodiyi solo olarak çalan bir caz trompetçisi, ya da adamların onu beklediği bir kasabaya dörtnala dalan bir silahlı soyguncu gibi.

"Belki ihtiyar piç aniden buraların şeytanın sabah çişinden bile sıcak olduğunu anlamıştır" dedi Tommy. "Ara sıra suya dalıp çıkmanın hoş olacağına kafası basmıştır."

Dürbününü tekrar kaldıran Al, "Olabilir" dedi.

"Ya da belki sadece Meksikalının fikridir."

"Mümkün" dedi Al, ama Fausto Conchita ile evleneli bir yıldan fazla olmuştu.

Havuzla ilgili hikayeye göre – ki Nick Geraci de bunu sık sık anlatırdı – Fausto ile karısı Cleveland'dan buraya gelip yerleştiklerinde, kadına kalp hastalığı teşhisi konmuştu. Kadının ailesi Milazzo'dandı, balıkçılık ve sünger avcılığı yaparlardı ve Fausto'nun karısı da yüzme yarışlarına katılırdı. Suya aşıktı, hiç havuzu olmamıştı, hep olsun istemişti ve sonunda bir havuzu olunca hiç içinden çıkmaz olmuştu. Zayıf kalbi durduğunda da o havuzdaydı. Fausto onu orada bulmuş, sudan bizzat çıkarmıştı. Kadın daha toprağa girmeden de havuzu boşaltmış ve bir daha asla doldurmamıştı. Belki acısından dolayı belki de cimri bir piç kurusu olduğu için – kim bilir? Nick her gelişinde havuzu doldurur ama o gider gitmez ihtiyar yine

boşaltırdı. En azından hikaye böyleydi.

Birden metal bir tel kapı çarptı. Fausto Geraci şezlongunda keyifle doğruldu. Al dürbünü Tommy'e uzatıp, "Galiba" dedi, "Bizim büyükbaba bu işi onun için yapmış. Yani havuzu torunu için doldurmuş."

Bir su şapırtısı ve sonra genç bir kadının uzaktan gelen kahkahası duyuldu.

Aldıkları enformasyon iyiydi. Nick'in küçük kızı Bev Geraci, Berkeley'de ikinci yılını bitirmiş ve yaz tatilini geçirmek üzere büyükbabasının yanına gelmişti. Zavallı çocuk babasından sonra kilo almıştı. Al, onun suya atlarken çıkardığı sesten bile iriyarı bir kız olduğunu kestirebiliyordu ve tahmini doğruydu.

AL VE TOMMY Neri sokağın etrafından dolandılar ve kiralık arabalarını Fausto Geraci'nin garajda duran kırmızı beyaz Olds Starfire'sinin yolunu tıkayacak şekilde park ettiler. İhtiyarın iyi bir şoför olduğu ve bununla gurur duyduğu biliniyordu. Gerçi arabasına kadar gelme ihtimali pek yoktu – torununun da bu kadar uzağa gelmesi olası değildi – ama Al yine de önünü tıkamak istemişti. Çocukluğunda, kendini bildiği andan itibaren, o çok sevdiği Western filmlerinin gizemli kahramanları gibi, genç yaşta ve bir zafer kazanarak ölmek istemişti. Bir yandan da aptal bir çocuğun aptalca hayali diye dalgasını bile geçmişti. Hayat değişiyordu. Westernleri (filmleri, televizyon dizilerini, hatta kitaplarını) hâlâ seviyor ve kendini hâlâ genç bir adam sayıyordu (gelecek yıl kırkı devirecekti ama saçı ağaran kardeşinden, kelleşen yeğeninden iyi durumdaydı yine de). Fakat yaşı ilerledikçe yaşlanmaya başladığı fikrini kabullenir olmuştu. Ve yaşlanmak – herhangi bir Western meraklısı bunu size söyleyebilirdi – sorun çıkarabilecek bütün bu ufak tefek şeylere dikkat etmek demekti.

Eldivenlerini giyip arabadan çıktılar ve arabanın kapılarını yavaşça kapadılar. Sonradan kapalıya çevrilmiş olan garajın kapısı açıktı. Hızla içeri girdiler ama komşuların ya da yoldan geçen birinin dikkatini çekecek kadar da hızlı davranmadılar. İçerisi makine yağı ve çam özlü deterjan kokuyordu. Yerler boyalıydı. Hortumlar,

kablolar ve iyi bakılmış aletler delikli raflardan sarkıyordu. Al bir rulo bant ve bir kangal çamaşır ipi aldı. Kapının iki yanına çömelip arka bahçeye baktılar.

Al, buzlu camın ardından bile kızın hâlâ yüzdüğünü görebiliyordu, Fausto da sigara içerek onu seyretmekteydi. Herhalde kıza ait olan küçük radyodan, gitar çalan bir adamın ağlamaklı sesi geliyordu. Al, hippi müziği olmalı, diye düşündü. Arka sokakta ağlayan bir palyaçodan söz ediliyordu şarkıda. Al kıkırdadı. Büyü artık çocuk. Etrafına bak. Şans, içinde kahrolası zırlak bir palyaço olmadan da bir arka sokak bulur.

Al, başparmağıyla yukarı doğru bir hareket yaparak, Fausto ile kızı konuştumak için içeri alacaklarını gösterdi ve Tommy de başını salladı. Al iple bandı yere bırakıp işaret parmaklarını yan yana getirdi ve sonra ayırdı: İki parmağı evin farklı kısımlarını gösteriyordu. Tommy yine başını salladı.

Tommy beresini cebine tıkıp silahını çekti. Yüzünde adeta şehevi bir rahatlama ifadesi vardı.

Al onun omzuna vurup kafasını salladı. Gerekmedikçe ona başvurmayacaklardı. Karşılarında yaşlı bir adamla genç bir kız vardı. Al kendi fenerini arabada bırakmıştı. Gereksizdi. Ama buraya getirdiğine pişman değildi. Fener onun için silahtan çok uğur getiren bir şeydi.

Şimdi ne yapacaksın mavi gözlü oğlum? Ne yapacaksın şimdi benim genç sevgilim?

Al iki eliyle Tommy'e ağır ol, sakinleş işareti yaptı. Tommy silahı kaldırdı. Al iple bandı yeniden alıp üçe kadar saydı ve kapıdan çıktı.

Fausto sanki onları bekliyormuş gibi "Beyler" dedi. Ama ayağa kalkmamıştı. "Size kahveyle çörek ikram edebilir miyim? Sigaram azaldı. Yiyecekle kahvemiz var. Hava eldiven giymek için biraz sıcak değil mi?"

"Konuşmamız lazım" dedi Tommy.

Bev küçük kulaçlarla yüzüyordu, başındaki beyaz kauçuk bonenin yanında yine kauçuktan çiçekler vardı.

Fausto, "Bahse girerim ki doğru" dedi, "Hep dediğim gibi, hayat kısa. Sizin gibi önemli adamlar beni görmek için onca yol gelmiş,

ne diye basit nezaket kurallarıyla vaktinizi boşa harcayacaksınız ki, yanılıyor muyum?" Başparmağıyla Al'ı gösteren bir işaret yaptı. Tommy'e, "O komik şapkayı takan çirkin arkadaşın kim?" diye sordu. "Kostüm giymiş bir polise benziyor."

"Ayağa kalk" dedi Al, bir yumrukta ihtiyar adamın dişlerini dökup canına okumamak için kendini zor tutuyordu.

Sonunda ağır ağır kalkan adam "Fausto Geraci" dedi. Amerikan tarzında değil İtalyanca olarak telaffuz etmişti Geraci'yi. Elini uzatmadı. İpi ve bandı gösterdi. "Hey, şu benim garaj var ya, orada benim de böyle bir kangal ipim ve hiç kullanılmamış bir rulo bandım var. Madem bunca ortak şeyimiz var, arkadaş olmanın yolunu da bulabilmemiz lazım."

Bev bir şeyler görmüş olmalıydı. Havuzun derin olan ucunun ortasında durdu ve sudan kafasını çıkarıp büyükbabasına seslendi. Gözleri kısılmıştı. Numaralı gözlüğü büyükbabasının yanındaki masada ters vaziyette duruyordu.

"Bir şey yok *nipotina*."

Tommy Neri "Biz büyükbabanın dostlarıyız, tamam mı?" dedi, havuzun kenarından kıza doğru yürüyordu bir yandan.

Kızın gözleri bir an için kocaman oldu ve dönüp havuzun öbür başına doğru yüzmeye başladı. Ancak iyi yüzücülerin çıkarabileceği seslerle ayak çırpıyordu.

Tommy de havuzun öbür başına koştu. Pek hızlı biri sayılmazdı.

Fausto elini bornozunun cebine attı.

O bunu yaparken Al sağ elinin kenarıyla Fausto'nun göğüs kemiğine bir darbe indirmişti.

İhtiyar adamın tabancası uçtu ve kendisi de çimenlerin üstüne öyle sert düştü ki duramayıp yuvarlandı. Terlikleri rahat bir dört metre havaya fırlamıştı.

Bev havuzun başına ulaştı ama Tommy'nin de oraya gelmekte olduğunu gördü. Tommy yakalayamadan kendini kurtardı ve aksi yöne yüzmeye başladı. Tommy de küfrederek geldiği tarafa doğru koşmaya başlamıştı bile.

"O bir şey bilmiyor" diye mırıldanan Fausto, Al'ın Sicilya lehçesi olduğunu tahmin ettiği bir dilde bir şeyler söyledi. Al'ın bütün anlayabildiği öğütlük gibi ama küfür etmekle ilgili bir şeyler oldu

Al hızla gidip, zakkum ağacına takılan tabancayı aldı. Bu bir .38'lik Smith&Wesson'du, eskiydi ama iyi durumdaydı. Emniyeti de hâlâ açıktı. Silahı ceketinin cebine tıktı. İhtiyar zorlukla nefes alıyordu ama inlemiyordu. Al adamın göğsüne vururken çıkan sesi duymuştu ve birkaç kaburgasının kırıldığını biliyordu. Kırık kaburgalar iyiydi. İnsanın canını feci yakardı ama genelde ciddi bir sorun çıkmazdı. İnsan böyle bir ağrıdan acı çekebilirdi ama muhtemelen bayılmaz ya da ölmezdi.

Bev Geraci suya daldı ve yeniden dönüp başka bir yöne doğru yüzmeye başladı.

Tommy "Burada yardımına ihtiyacım var gibi" dedi.

"Meşgulüm." Al, Fausto'yu kaldırıp sağlam bir bahçe koltuğuna oturttu. "Suya gir ve kızı yakala."

"Ben yüzme bilmem."

"Ne?"

Al bandı aldı, eldivenini çıkarmamak için dişleriyle asıldı ve uzun bir parça kopardı. Fausto irkildi. Banttan çıkan o korkunç yırtılma sesi de böyle durumlarda epey işe yarardı.

Tommy "Biraz yüzebilirim" dedi, "Ama bunun gibi değil. Kahrolası su kızı mıdır nedir – neydi adı, hani şu filmlerdeki?" Havuzun kenarında bir daha dolandı, eli silahındaydı. "Susturucuyu da getirmeliydim."

Bu noktada Fausto canlandı.

Al Neri bandı yüzüne yapıştırıp sıkıca başının etrafına doladı. İhtiyar adam onu engellemek için ellerini kaldırdığında Al işini bitirmişti bile. Adamı yüzüstü yere yatırıp dizini sırtına bastırarak ellerini birleştirdi ve çamaşır ipiyle bağladı.

"Silahını kullanmadan sok kızı eve" diye seslendi ama blöf yapıyordu. Hayatta onaylayacağı tek şey o kızın vurulmasıydı.

Al, Fausto'yu koltuğa da bantlamayı veya bağlamayı düşündü ama sorgulamanın içeride yapılması gerekiyordu ve onu taşımak zorunda kalmayı istemiyordu. Eğer adamı şimdi içeri götürür ve orada bir yere bağlar veya bantla sararsa, Tommy'nin kızı vurmayacağına ve kızın onu atlatıp kaçmayacağına güvenmek zorunda kalacaktı. Tommy yorgunluktan kızarmış suratıyla havuzun etrafında dönüp duruyordu. Eğer kız şimdi havuzdan çıkar ve oyalanmazsa

Tommy'i atlatıp kaçabilirdi. O zaman da Tommy onu kesinlikle vururdu.

Al, "Buraya gel" dedi. "Çabuk ol. Buna göz kulak ol, kıpırdamasın."

Rahatlayan Tommy söyleneni yaptı. Al o tarafa koştu ve yaprak temizleme kevgirini aldı. Havuz yaklaşık iki buçuk metre enindeydi. Uzun saplı kevgiri balyoz gibi kaldırdı. Ve sert bir şekilde kızın kafasına indirdi.

İstediğinden daha sert vurmuştu. Belki kız çok hızlı yüzdüğü için gücünü yanlış ayarlamıştı. Sadece onu yakalamaya çalışmıştı.

Kız dibe gitti.

Al Neri küfür ederek kevgiri bir yana fırlattı. Kahrolası Hırsız. Al hayatında hiçbir kadına, hatta bir orospuya bile vurmamıştı.

Fredo'nun Vegas yakınındaki genelevlerinden birinde çalışan bir fahişeyi öldürmesi emredildiğinde bile, o işi daha genç bir yardımcısına vermişti.

Kız havuzun dibinde yatıyordu ve kımıldamıyormuş gibiydi. Eğer onu öldürmüş olsa, suyun üstüne çıkacağını düşündü. Kızın çıkmasını bekledi.

Hakikaten de kız havuzun ortasında aniden sudan fırladı, şakağı kanıyordu ama belli ki onun dışında bir şeyi yoktu. Kız dehşet içinde ona baktıktan sonra, başını suya sokup yine hızla havuzun öbür ucuna doğru yüzmeye başladı.

Tommy, "Belki de dalıp yakalaman lazım" dedi.

Al havuzun öbür tarafına koştu. Her gün yaklaşık beş kilometre koşardı, o yüzden Tommy gibi zavallı kızdan önce yorulacak değildi. Yeğeninin bu saygısızlığının hesabını da sonra soracaktı. Tommy Neri korunan biriydi, yani dayısı bile ona el süremezdi, ama her zaman yapılacak başka şeyler bulunabilirdi.

Bev Geraci havuzu bir daha boydan boya kat ettikten sonra duvara tutunup tek bir hareketle kendini yukarı çekti. Bahçenin arka tarafına doğru koşmaya başladı, ancak histerik olarak tanımlanabilecek çığlıklar atıyordu bir yandan da. Bir çit vardı. Kız tam çiti aşmak üzereyken Al Neri onu yakaladı.

Bir kız için inanılmayacak kadar kuvvetliydi. Al, ona sıkıca sarılmayı başardı ve havuzun yanına doğru sürüklemeye başladı, deli

gibi homurdanan büyükbabasının önünden geçirip veranda kapısından eve çekiştirdi. Bulduğu ilk yatak odası büyük olandı ve kızı yatağın üstüne fırlattı.

Bütün koşularına, evde yaptığı ağırlık çalışmalarına harcadığı onca zamana insanlar gülerdi, ama ara sıra fiziksel güç gerektiren bu tür bir işte insan başka ne yapabilirdi ki?

Bev Geraci'nin mayosunun askılarından biri kopmuştu. Al'ın gözü kızın göğsüne ilişti ve bakışlarını kaçırıp, etrafında bir havlu arandı. Duvarda bir metre genişliğinde Son Yemek tablosunun yapbozu asılıydı, birleştirilip yapıştırılmış, sonra da çerçeveletilip yatağın başucuna asılmıştı. Banyo kapısı odanın öbür tarafındaydı ve Al kızı bir an bile boş bırakmak istemiyordu. Islandığının farkındaydı. Gömleğine de kızın kanı bulaşmıştı. Yatak odası kapısının arkasındaki askıdan pembe bir sabahlık aldı ve onunla kurulandı.

Kız yatakta oturmuş askısını tutarak sessizce ağlıyordu, zaten ıslak olan yüzünden gözyaşlarıyla karışık kan süzülmekteydi.

"Sana zarar vermek istemiyoruz" dedi Al, sabahlığı kıza fırlatırken. "Annemin mezarı üstüne yemin ederim ki tek istediğimiz bilgi."

Bev sabahlığı yere attı. Yüzücü bonesini çıkarıp matlaşmış saçlarını açtı. Gözlerini kısıp Al'a baktı sonra bonesini top gibi yapıp suratının önüne tuttu.

Al kızın veranda masasında ters duran gözlüğünü düşündü. İçi acıdı. Şu an burada olmak istemiyordu. Kıza gözlüğünü vermek ve her şeyin büyük bir hata olduğunu söylemek istiyordu. Harlem'de kendisi onun kafasını fenerle dağıtmadan önce, pezevenk Wax Baines'in usturayla doğradığı kızları hatırladı. Teşkilat'tan da o yüzden atılmıştı. Yine Fredo'nun genelevindeki fahişeyi düşündü, Senatör Geary yatağın kenarında şaşkınlık içinde ağlarken, kana batmış karmakarışık çarşafların içinde tıpkı şimdi şu zavallı kızın yaptığı gibi kederle bakmıştı o da. Baines, Geary, onlara hiç acımıyordu. Ama bir daha asla masum bir kızdan kanlar akmasını izleyeceği bir işin yanına bile yaklaşmamaya karar vermişti.

"Özür dilerim" dedi, "Şu ... havuzdaki şey için. Canını yakmak istememiştim. Sözümü dinlemediğini için oldu. Beni dinle tatlım. Sana ne diyorsak onu yap ki sana bir şey olmasın." Kanı silsin diye

mendilini attı. "Beni anladın mı?"

Hâlâ ağlamakta olan kız, yine gözlerini kısarak ona baktı ve başını salladı.

"Büyükbaban" dedi Al, "Ne yazık ki o konuda söz veremem".

Kız başını yatağa gömüp ağlamaya devam etti. Artık her yer kan içinde kalmıştı ama başındaki yara o kadar kötü görünmüyordu. Baştaki yaralardan ne kadar kan akacağını kestirmek zordu.

"O sadece yaşlı bir adam" dedi Bev. "Lütfen."

"Bazı kötü şeyler yaptı" dedi Al. "Ne yazık ki."

Bev Geraci inledi.

"Ortağım hayvanın biridir" dedi Al, ama bunu sırf kızı etkilemek için söylemişti. "Benim kadar sabırlı değildir ve maalesef senin de tanık olduğun gibi ben de her zaman o kadar sabırlı olmam."

"Ben işinize yarayacak bir şey bilmiyorum" dedi kız. "Paralı telefonlardan aranıyorum sadece. Nereden arandığımı asla bilmiyorum. Ben yalnız – "

"Mola" dedi Al. "Hikayeni arkadaşıma anlat, tamam mı?"

"Anlatırım" dedi kız. "Bilmenizi isterim ki mecbur kalmadıkça polise de asla gitmem."

Kız haykırmayı kesmiş olduğu halde Al yatak odasının pencerelerini kapattı. Gülümsedi. "Bunu biliyorum tatlım" dedi.

Zaten ne yapabilirdi ki? Babası hakkında onlara bilgi verip sonra da aynı şeyi polise mi anlatacaktı? Hayır. Onlara yalan söyleyip sonra polise de onlara anlattığı şeyler hakkında yalan mı söylerdi? Belki, ama bu da başına çözdüğü kadar dert açardı. Muhtemelen büyükbabasının çığlıklarını duyunca onu kurtarmak için bildiklerini anlatacaktı sonra da – polise gitse bile babasını korumak için o ayrıntıları saklayacaktı. Zaten polise gidip gitmemesi önemli değildi. Polise anlatacağı hiçbir şey Tommy ile kendisinin burada olduğunu bile kanıtlamazdı.

Al "Tamamdır Sport!" diye seslendi. "Her şey hazır. İhtiyarı getir bana."

Tommy silahını çekip Fausto'yu sırtından dürterek kendi evine soktu.

Al, Tommy'i kızla bırakırken yeğenine eğilip ağzını kulağına dayadı. "Ona dokunursan seni öldürürüm" diye fısıldadı.

Tommy yılışık yılışık sırıttı. Ne de olsa genç kadının kafasını havuz kevgiriyle yaran Al'dı, ama yine de böyle bir davranışı kabullenemiyordu.

Tommy dayısına arka bahçede bıraktığı bereyi uzattı.

***

BİRİSİ AĞZI bantla sıkıca sarılmış olduğu halde defalarca *canın cehenneme* derse, sözleri şaşılacak şekilde anlaşılır hale geliyordu.

Al, Fausto Geraci'yi misafir yatak odasındaki portakal rengi koltuğa itip, bantla koltuğa bağladı. Bütün ruloyu bitirmişti. Fausto'nun iki kolu yanlarına yapışık vaziyetteydi. Ya öfkeden ya da kaburgalarının acısı yüzünden akan gözyaşlarını tutmaya çalışıyordu. Yatak odasının duvarları Bev ve Barb Geraci ile muhtemelen karısının akrabası olan çeşitli Meksikalıların fotoğraflarıyla doluydu. Ne Nick'in, ne Nick'in karısının ne de şu sırada Phoenix'te yaşayan jimnastik öğretmeni ablasının resmi yoktu. Yatağın başucunda başka bir yapboz asılıydı, bunda da İsa yalpalayan bir eşeğe binmişti. Hurma Pazarı.

Koridordan içerideki kızın hıçkırıkları geliyordu.

Her iki yatak odasının da kapısı kapalıydı. Buradaki fikir, birbirlerinin feryatlarını, ağlamasını duyup, sevgileri yüzünden bildiklerini söylemeleriydi. Kız, kız olduğu için bir zarar verilmeden de bağırıp ağlayacak kadar korkutulabilirdi. Esas iş Fausto Geraci'deydi.

Al aslında geçen yıl Tommy'nin Noel hediyesi olarak vermiş olduğu sustalıyı çıkardı. Bıçağı, ihtiyar adamın biraz daha küfretmesine yetecek kadar gözünün önüne tuttuktan sonra, yanağındaki bandın ucunu çekti ve adamın tıraşsız gri derisiyle birlikte kesti. Sonra bandın başka bir ucunu tutup tek harekette Fausto'nun başından çekti. Sıkıca asılıp saatin aksi yönüne doğru çekmiş ve bantla birlikte gelen bir tutam kanlı saç, Fausto'nun Al'ın kulaklarını sağır edecek bir çığlık koparmasına yol açmıştı.

Bir saniye sonra Bev Geraci'nin çığlığı duyuldu, büyükbabasına sesleniyordu.

Fausto bir süre gözlerini sıkıca yumarak acıyla mücadele etti.

Sonra torununa "Ben iyiyim" diye seslendi.

Onun duyduğunu fark edince küfür etmeye son vermişti. Torunun bir şey bilmediğini söyleyerek onun için defalarca yalvardı.

"Ya sen?" dedi Al. "Oğlunun nerede olduğunu söyle, sizi rahat bırakalım. Onunla konuştuğunu biliyoruz."

"Onunla hiç konuşmadım, asla, hiç. Aramıyor, yazmıyor. Anneleri ölünce oğullar böyle yapar. Evlenmemi onaylamadı. Çocukların bunu kabullenmesi zor. Ben ne yapabilirim?"

Al, Fausto'nun suratına yumruğunu indirdi – kesik olmayan yanağına sert bir sağ vurmuştu – ve ardından zaten kırık olan kaburgalarına hafifçe vurdu. Fausto'nun kopardığı feryat, sıkı ihtiyar kuşun acısını belli etmeme konusundaki kararlılığını bozacak kadar ıstırap çektiğini gösteriyordu.

Hemen ardından Bev Geraci büyükbabasına seslendi tekrar.

Fausto bu kez iyi olduğunu söylemedi. Acı yüzünden her tarafından ter fışkırıyordu. Sanki o da havuza girmiş kadar ıslaktı artık.

Kız yine ağlamaya başladı. Al, Tommy'nin ona vurduğunu gösterecek bir ses duymamıştı.

"O bir hayvandır" dedi. "Bunun için üzgünüm ama durum bu. O yüzden yanımda getirdim. Olay bu. Ne yazık ki oğlun her halükarda çuvallayacak. Er ya da geç bulacağız onu. Adamın dediği gibi, eğer tarihten bir şey öğrendiysek bu da onu bulacağımızdır. Fakat, kız, o masum. Onu koruyabilirsin. Bize biraz bilgi ver gidelim. Beş dakika içinde her şey bitmiş olur, *capisce*? Çeker gideriz, olay biter."

Fausto kafasını salladı. "*Ah, va fa Napoli*. Ha? Biz zaten öldük." Kaburgaları yüzünden konuşacak soluğu bulmakta zorlanıyordu. "Kafanız çalışıyor. Sizi teşhis edebiliriz."

"Aslında edemezsiniz" dedi Al. "Biz burada değiliz. Hiçbir kayıt yok bunu gösteren. Biz hayaletiz. Gerçek o ve ben, buranın yakınında bile değiliz. Ve şu an birlikte olduğumuz kişiler buna yemin etmeye hazır. Doğrusu, bunlar çalışkan insanlar, yalan söylemek için bir sebebi olmayan yabancılar da bizi gördüğünü hatırlayacak. Bunları rahatla diye söylüyorum. Yani bu işi bitiririz ve herkes kendi yoluna gider. Sigara?"

Fausto kanlı kafasını salladı.

Al sigarayı almak için verandaya gitti. Geri dönüp Fausto'nun önünde bir sigara içerek ona işkence etti.

Al, erkeklerin acıya dayanma konusundaki hayallerinin hazin olduğunu düşündü. İş doğru yapılırsa kimse dayanamazdı. Acının kutsal üçlüsü – kırık kaburgalar, yanıklar, husyelere sert darbeler – her erkeği bir yol ayrımına getirirdi. Vazgeçmemek ve ölmek. Bir de anayol vardı tabii, konuşmak. Sorun, konuşanların başta daima yalan söylemesiydi. Fakat Fausto'nun dedikleriyle kızın dedikleri arasında, Tommy ile buradan bir şeyler elde etmiş olarak gidebilirlerdi.

"Bütün bunlar bana zevk vermiyor" dedi Al. "Ne de olsa yaşlı bir adamsın. O yüzden bize bir iyilik yap ha? Nerede o?"

"Hiçbir fikrim yok. Muhtemelen siz de biliyorsunuz. İki katını. Benim bildiklerimin. Tamam ona yardım ettim. Meksika'ya götürdüm. Ondan sonra. Başka bir şey bilmiyorum. Bana bir şey – .... Vurma bir daha. Şaka yapmıyorum. Oğlanlar böyledir. Babalarına. Senin oğlun var mı?"

Al, Fausto'nun dudaklarının arasına bir sigara koyup yaktı. Bir nefes alan Fausto sigarayı ağzının kenarına getirdi. Gözlerini kapatıp sigaranın tadını çıkardı. Al, Fausto'nun sırf torunu yüzünden küfür etmeyi kesişine hayran olmuştu, ama arada bir iki şey kaçırdığından kuşkulanıyordu. Kendisi için de bir sigara yaktı.

"Tekrar soruyorum, nerede o?"

"Paralı telefonlardan konuşuyoruz, haklısın, ama nereden aradığını ben ne bileyim ha? İmkanı yok ki. İnsan böyle bir şeyi nasıl bilir?"

Al yanan sigarayı alıp Fausto'nun koluna bastırdı. İhtiyar adamın çığlığı torunundan tutamadığı hıçkırıklar duyulmasına yol açtı.

Al sigarayı bir daha yaktı ve bu kez Fausto'nun avucuna bastırdı.

Fausto Geraci'nin ruhen de yıkıldığı gözle görülebiliyordu. Gücünü toplayıp torununa onlara her şeyi anlatacağını söyledi. Al, Fausto'nun sigarasını yerden alıp yeniden dudaklarının arasına koydu. O zaman Fausto, Al Neri'ye bir liste saydı: Cleveland dışında bir yer, Taxco, Acapulco yakınında küçük bir kasaba, sonra Meksika Kenti, Veracruz, derken Guatemala'da bir yer, sonra Panama Kenti. Yalnız bunun Panama'daki Panama mı yoksa Florida'daki Panama mı olduğunu bilmiyordu. Corleonelerin Joe Lucadello'dan al-

dıkları liste de aynen bu sıradaydı, sadece Acapulco yakınındaki küçük kasaba o listede yoktu ve bu bir haberdi, aynı zamanda şaşırtıcı da olsa, Nick Geraci'nin Florida'nın el değmemiş yerlerinde saklandığına dair bir olasılıktı. Eğer sahiden bütün bu yerlere gittiyse, uçamayan biri için çok etkileyici bir rotaydı.

Fausto'nun kırık kaburgaları konuşmasını zorlaştırıyordu ama konuşmaktan kendini alamıyor gibiydi ki bu da doğru söylediğini gösteren iyi bir işaretti. Dürüstçe oğlunun şu anda nerede olduğunu bilmediğini söyledi, ama isterlerse yarın öğle vakti Painted Pony Salonu'ndaki paralı telefonun beş kez çalmasını bekleyip bizzat kendisine sorabilirlerdi.

Al bunun bir yalan, bir tuzak olabileceğini biliyordu, ama ne yapacağını bulmanın yolları vardı. Hem, yine de bir şey sayılırdı.

Fausto, "Ayrıca" dedi. Sesi mide bulandırıcı bir hırıltı halini almıştı. "Bir doğum günü kartı aldım. Ondan. Televizyonun üstünde. Kağıtların arasında. Açık ama. Hâlâ zarfında."

Sanki Nick Geraci izini bu kadar kolay belli edermiş gibi. Ama yine de Al kartı almaya gitti.

Zarfa benzer şeyi buldu. Daktiloyla yazılmıştı. Doğum günü kartındaki iade adresi kısmında *Wm. Shakespeare, Londra, İngiltere* yazıyordu. İçinde ise yabancı bir dilde veya şifreyle ve yine daktiloda yazılmış belki dört, beş satırlık bir not vardı. Daktilodan çıkmayan yegane şey yazıların altındaki N harfiydi. Posta damgası New York, New York'tu. Al kartı cebine yerleştirdi.

Yandaki odada bir silah patladı. Bev Geraci haykırdı. Fausto onun adını haykırdı. Silah iki kere daha ateş aldı.

Al koşmaya başladı.

Odaya geldiğinde Tommy ona kaşlarını çattı. Bev yatağın üzerinde oturuyordu. Yüzünü ve başını yıkamıştı ve dehşete düşmüş olduğu halde, Al'ın bıraktığından daha iyi durumdaydı.

"Ne halt oldu?" dedi Al.

"Hiçbir halt olmadı" dedi Tommy. "Her şey kontrol altında, *Sport*."

Bu çocuk şansını zorluyordu.

"Neye ateş ettin?"

"Hiçbir şeye" dedi Tommy. "İsa'ya."

Kaşlarını oynattı. Al, Tommy'nin tabancayı sırf kızı ve Fausto'yu korkutmak için ateşlediğini algıladı.

Elinden geldiğince sakin bir sesle, "İsa'ya değil" dedi duvarda asılı yap-bozdaki kurşun deliğini göstererek. "Bence Yehuda olabilir, ki o duruma daha uygun."

Tommy "İronik" dedi.

Al, "Münasiptir" dedi, bir süredir bu kelimeyi hatırlamaya çalışıyordu. Bev Geraci'ye "Kıpırdıma" dedikten sonra Tommy'e "Buraya gel" dedi. "Sana bir şey göstereceğim." Tommy'i koridora çıkarıp kızı orada bırakarak kapıyı kapattı. Sonra yeğeninin ensesine bir tokat indirdi ve garaja açılan kapıyı gösterdi. Bir parmağını dudaklarına götürdü ve geldikleri gibi sessizce yürüdüler.

Al telaşlı görünmek istemiyordu ama buradan bir an evvel gitmeleri gerekiyordu. Burası, o silah seslerini duyan komşuların bütün Tucson'u başlarına toplayacağı türden bir yerdi.

"E ne düşünüyorsun?" dedi Tommy kaldırımdan uzaklaşırken.

Al "Git" dedi. "Hızlı gitme ama git." Koltuğunda arkaya dönmüş izleyen var mı diye bakıyordu, kulağı da polis sirenlerindeydi. Havaalanına dönüp uzun süre için otoparka bırakılan bir arabanın plakasını sökmeye vakitleri olduğu için memnundu. "Biletini kestin, seni öldüreceğim."

Tommy köşeyi döndü.

"Motellerin olduğu yöne doğru git" dedi Al. "Orta karar. Howard Johnson, Holiday Inn, o tür bir bok işte." Şu durumda hiçbir yerde olmamak onlar için daha iyiydi. Hoş, kayıt işini Tommy halledebilirdi. Al'ın üstü başı Nick Geraci'nin babasıyla kızının kanlarına bulanmıştı. İçinden fenerini yanına almadığı için küfretti. Kahrolası kiralık arabada dururken nasıl şans getirecekti ki?

"E, ne düşünüyorsun?" diye tekrarladı Tommy.

"Ne hakkında?" diye tersledi Al.

"Sence orada iyi bir iş çıkardık mı?"

Al ona baktı. Uyuşturucu bağımlısı olmayabilirdi ama hiç kuşkusuz kahrolası bir ahmaktı. Ensesine bir tokat daha patlattı.

"Arabayı sür" dedi.

KİRALIK ARABA kabinindeki Meksikalının vardiyası bitmiş olmalıydı. Bu kez bankonun arkasında beyaz gömleğinde düğme yerine metal çıtçıtlar olan, buruş buruş beyaz bir adam duruyordu. Al ve Tommy Neri'yi süzüp sahte isimlerin yazılı olduğu belgeye baktı.

"Kısa bir gezi" diye belirtti.

"En iyisi" dedi Al.

Adam "Amin kardeşim" diye cevap verdi.

Daha kapıdan çıkmadan onları unutmuş gibiydi.

Al Neri motelde üstünü değiştirmişti ama beresi hâlâ duruyordu. Temiz giysileri çöpe attıklarına benziyordu ama ikinci bir rüzgarlık getirmemişti. Üstündeki bütün kanları, böyle durumlar için seyahat çantasında taşıdığı süngertaşı tozuyla karışık sabunla temizlemişti. Nevada'da geçirdiği yıllarda tecrübe çok şey öğretmişti, mesela bütün karavan parklarının kendi çöp yakma fırını olurdu ve çoğu geri kalmış kasabada bol bol karavan parkı bulunurdu. Buldukları ilk çöp yakma fırınına bir yastık kılıfına doldurduğu kanlı eldivenleri, giysileri ve plakayı yakmıştı. İkincisine de Tommy Walther'i atmıştı. Bir süre dolanıp üçüncüyü bulamayınca bir benzin istasyonunun erkekler tuvaletine girmişti. Tahmin edileceği gibi çöp kovası doluydu. Fausto Geraci'nin .38'liğini iyice silip kağıt havlulara sarmış ve çöpün ortalarına bir yere sokuşturmuştu. Sonra da ellerini yıkayıp tuvaletten çıkmıştı. Tekrar motele dönünce oturup öğrendiklerini karşılaştırmışlar, doğum günü kartındaki şifreyi çözmek için nafile uğraşmışlar ve ertesi gün öğle vakti Painted Pony'e gidip telefona cevap verecek veya en azından yakın bir yere park edip kimin cevap vereceğine bakacak birini bulabilir miyiz, diye kafa yormuşlardı. Bir sonuca varamamışlardı. Bütün bunlardan sonra çok riskli olurdu.

Daha sonra en azından bu konuda doğru kararı verdiklerini öğreneceklerdi. Fausto Geraci telefona bakmak üzere gelmemişti. Ama başı sarılı olarak Bev Geraci gelmiş ve beşinci çalışta telefonu açmıştı. Onu oraya Arizona Polis'i getirmiş, FBI da konuşmayı dinlemişti.

Fausto Geraci konuk yatak odasında kendinden geçmişti. Bev Geraci onu bulduğunda henüz kendindeydi. Birkaç saat sonra, hastanede Bev ve Conchita yanındayken kalbi durmuştu, tam o sırada

Al ve Tommy Neri de uçağa binmekteydiler.

Pilot motorlar çalışır vaziyette onları bekliyordu. Kapıyı kapatırken, sırıtarak "Ee nasıl gitti?" diye sordu.

Tommy Al'a baktı. Al omuz silkti. Artık çok geçti. "Ne nasıl gitti?"

Pilot kemerini bağladı. "Balinanın kıçı?"

"Her zamanki gibi" dedi Al. "Sağol."

BEŞİNCİ KİTAP

25. BÖLÜM

Sıcak neredeyse dayanılmazdı. Güney Florida'nın Ağustos sıcağıydı. Terzi elinden çıkmış mükemmel yazlık takımı içindeki Tom Hagen, Florida'daki evinin arka bahçesinde, bir manolya ağacının gölgesinde oturmuş purosunu içerek on iki metre kadar ötede, kanal kıyısında güneşlenen timsahı seyrediyordu. On bir yaşındaki kızı Christina, etrafı çitle çevrilmiş havuzun yanında bir şemsiyenin altında oturmuş *Rüzgar Gibi Geçti*'yi okuyordu. Altı yaşındaki Gianna ise içeride, Theresa ve Sandra teyzesinin akşam yemeğini hazırlamasına yardım ediyordu. Klima kapatılıp bütün pencereler açılmıştı. Tom, televizyondan yayınlanan kongre ile ilgili haberlerin uğultusunu ta oradan duyabiliyordu. Onun üstüne de, Gianna'nın sofrayı doğru bir şekilde kurmasına yardım etsin diye öğrendiği şarkı geliyordu kulağına. Yaşlı köpekleri Elvis de, Gianna'nın masaya her tabak koyuşunda havlıyordu. Tom gülümsedi. Şanslı bir erkekti. Kendi halinde mutluydu.

Saatine baktı. Neredeyse altı olmuştu; başkanın uçağı şu sıralar iniyor olacaktı.

Yeni kız arkadaşı kısa yazlık elbisesiyle bir bahçe koltuğuna oturmuş, adeta tapınarak onu seyrederken, Frankie Corleone de ızgarada sosis pişiriyordu. Frankie'nin kendi yeri vardı – ona Sandra'nın ebedi nişanlısı Stan Kogut ile ortak bir bira dağıtım işi ayarlanmıştı – fakat yine de neredeyse bütün yemeklerini ya annesinin evinde, ya da burada yiyordu, ancak Stan'dan farklı olarak (o hiç

kuşkusuz kanepede televizyon izlemekle meşguldü) yemeğin hazırlanmasına yardım ediyordu. Frankie "İnsan alışıyor" dedi.

Tom, akşamüzeri güneşi yüzünden gözlerini kısıp "Neye alışıyor?" diye sordu.

"Timsahlara. Eminim ki bu küçük dostumuz senden, senin ondan korktuğundan daha çok korkuyordur."

"Bu doğru" dedi kız arkadaş. Esnek yapılı bir esmerdi, Tom adını az önce öğrenmiş ve unutmuştu. Tek hatırladığı Miss Florida yarışmasına katılmış olduğuydu. "Timsahlarda ilkel dövüş/kaç dürtüsü var. Korktukları zaman donup kalıyorlar."

"Bu mu küçük?" dedi Tom. "Altı metre vardır."

Frankie tam babasının yaptığı gibi, kahkahayı patlatmadan önce şaşkınlığını gösterir gibi başıyla omuzlarını kaldırdı bir an için. "Büyük bir tane görene kadar bekle."

Sonny Corleone'nin o yaştaki haline o kadar benziyordu ki Hagen bazen hayalet gördüğü hissine kapılıyordu. Kadınlar konusundaysa oğlan babasından bile iyiydi.

Tam o sırada bir sivrisinek soktu ve kendine bir tokat attı. "Florida" dedi tiksintiyle.

"Deniz kenarında bir cennet" dedi esmer. Alay edermiş gibi değildi.

Frankie "Amcam hâlâ alışmaya çalışıyor" diye açıkladı. Babası öldürüldüğünde bebekti ve Sandra çocukları alıp buraya taşınmıştı. Çocuk kendini Floridalı kabul ediyordu. "İlk kışını yaşayana kadar bekle" diye seslendi Tom'a. "En azından kazan için kürek kullanmak zorunda kalmayacaksın, öyle değil mi?"

"Bundan emin misin?" Tom terden nemlenen gömleğinin göğüs kısmını tutup göğsünden uzaklaştırdı. "Bana kullanacakmışım gibi geliyor."

Ama Tom bunu söylerken gülümsüyordu. Bugün hiçbir şey keyfini kaçıramazdı, artık ev diye adlandırmaya başladığı bu bölgeye duyduğu küçümseme de buna dahildi. Purosunun izmaritini ağacın gövdesine bastırdı ve Theresa'ya gittiğini haber vermek üzere gür çimenliği geçti.

Evin içinden hafif bir motor gürültüsü geldi, bir yandan da heyecanlı bir muhabirin, orta sınıf Amerikan sesiyle çabuk çabuk konuş-

tuğu duyuluyordu. Havaalanındaki kalabalık Başkan Shea'yı görebilmişti. Kongrenin, Jimmy Shea'nın başarısız Küba politikasının bu kadar güçlü bir şekilde vurgulanmadığı, sonuç olarak da böyle bir güvenlik riskinin bulunmadığı bir yere nakledilmesi için uğraşanlar olmuştu. Fakat Miami aynı zamanda Başkan Yardımcısı Payton'un seçim bölgesiydi (aslında Coral Gables) ve Florida yaklaşan genel seçimde iki tarafa da meyletmesi mümkün bir yerdi. O yüzden kongre Miami'de kalmıştı. Televizyondaki şamataya ve, havaalanından Fontaineableau'ya kadar güneşin altında pişen ama yine de coşku içindeki binlerce insandan söz eden önceki haberlere bakılacak olursa, iyi bir seçim olmuştu. Tom da bunun doğru seçim olduğuna inanıyordu.

"Şunlar için evde kalmayı isterdim" dedi ızgaradaki sosisleri göstererek.

Frankie, "Çok şey kaçırıyorsun" dedi. Sonra kız arkadaşına göz kırptı. "Hiçbir şey benim büyük sosislerime benzemez."

Oğlan Sonny'nin ince espri yeteneğini de almıştı. Tom dönüp Christina'ya baktı, ama o bu imânın farkına varmayacak kadar kitabına dalmış görünüyordu.

Kız arkadaş "Nereye gidiyorsunuz?" diye sordu.

"Başkanla tanışmaya gidiyor" diye şaka yaptı Frankie. "Öyle değil mi?"

"Tanışıyoruz zaten" dedi Tom, aslında yıllar önce tanıştıkları halde o da şaka yapıyordu.

"Ciddi misiniz?" dedi esmer. "Başkan Shea'yla?"

"Nesin sen, aptal mı?" dedi Frankie. "Hayır, ciddi değil."

"Korkarım o kadar parlak bir tanışma sayılmaz" dedi Tom. "İş içindi."

"Aptal olmadığımı biliyorsun" dedi esmer Frankie'ye.

"O zaman aptalca şeyler söyleme."

"Aptalca şeyler mi?" Kollarını kavuşturmuştu. "Sözlerine dikkat et."

Verandaya çıkan Theresa, elindeki tahta kaşığı genç çifte doğru sallayarak "Bu sana birilerini hatırlatıyor mu?" diye sordu. Kıs kıs gülüyordu. Saçını toplamıştı ama aradan düşen bukleler vardı. Bermuda şort ve ter içinde kalmış, turuncu zemin üzerine Hawaii de-

senleri olan bir bluz giymişti.

Tom karısına sarılıp öptü. Bir süre bırakmadı. Bir milyon dolar gibi kokuyordu: Terli bluzunun altında kendi ten kokusu, sote edilmiş soğan kokusu ve Chanel No.5.

Tom, Frankie'ye "Teyzen haklı" diye seslendi. "Eğer hayattan tek bir şey öğrendiysem", o arada Theresa'nın kalçasına kaçamak bir çimdik attı, "O da, bir kadında, kendini savunma ve aptalca bir şey söylediğin zaman bunu sana söyleme özelliğinden daha üstün bir özellik olamayacağıdır".

Frankie "Ah, öyle mi?" dedi. "Ben bunu bütün kadınlar zaten yapar sanıyordum."

Esmer, Tom ile Theresa'ya dönerek "Tabii, ondan iyi kim bilebilir?" dedi. "Futbolcularla gösterişçilerin başına hep aynı şey gelir, insanlar otomatik olarak onların aptal olduğunu düşünür. Ben Florida Üniversitesi'nde hep A alan bir öğrenciydim."

Frankie maşasını sallayarak kıza itiraz etti. "Gerçekten akıllı biri bunu durmadan dile getirmez."

Theresa ile esmer bakıştılar. Frankie'nin bu kızla ilgili beklentileri atom zerrecikler yayıyordu.

Tom "Benim gitmem lazım" dedi. "Kızları timsahtan uzak tut." Parmağıyla hayvanı gösterdi. Bir milim bile kıpırdamamıştı.

"Kimden, Luca'dan mı?"

"Ona isim mi taktın?"

"Hani şu Vito için çalışan adamı hatırlıyor musun? Sert çocuğu? Luca Brasi'yi yani?"

"Hatırlıyorum."

"Ona benzemiyor mu? Aynı kaşlar, aynı ölü bakışlar."

"Bütün timsahlar öyledir" dedi Tom. "Sen sadece kızları uzak tut. Akşam yemeğine kalamadığım için özür dilerim."

Sesi sonuna kadar açık televizyondan, başkanın konvoyunun yola koyulduğu haberi geliyordu. Havaalanından doğruca Fontainebleau'ya gidiyordu. Güvenlik nedeniyle çeşitli yollar kapatılmıştı ama hiçbiri Tom için bir sorun yaratacak gibi görünmüyordu. Havaalanı otelin batısında kalıyordu, Tom ise kuzeyden gelecekti.

Theresa ile bir daha öpüştüler. Yeni, oturaklı, mavi renkli Buick arabasına doğru yürüdü.

Theresa arkasından "Buzdolabına senin için bir tabak hazırlayıp bırakacağım" diye seslendi.

"Ne zaman geleceğimden emin değilim" dedi Tom.

"Ne zaman gelirsen" dedi Theresa da, ıslak bir bukleyi yüzünden çekip, "Orada olacak".

Christina kafasını kitaptan kaldırıp "Güle güle baba!" diye bağırdı.

O mesafeden kızının yüzünün yaşlarla dolu olup olmadığını kestirmek güçtü. Tom, eğer öyleyse muhtemelen o kitap yüzündendir, diye karar verdi.

"Hoşça kal minik bezelyem" diye seslenip yürümeye devam etti.

TOM, DİKİZ aynasından siyah Chevy Biscayne'yi görünce kenara çekti ve arabadan çıktı. Chevy de yüz metre kadar geride durmuştu. Her ne kadar artık düzensiz ve gevşek bir hal alsa da, FBI ajanları sık sık Tom'un peşine takılıyordu hâlâ. Sürekli ajanların isimlerini öğrenmişti ve onlara karşı her zaman kibar davranıyordu. Özellikle de bugün peşinde birini görmek hoşuna gitmişti. İnsanın kıçının dibinde FBI ajanı olması koruması olmasından daha iyiydi. Tom yaklaşması için araca el etti ve o gelmeyince kendisi ona doğru yürümeye başladı.

"Ajan Bianchi" dedi.

"Bay Hagen."

"Deauville Otel'e gidiyorum" dedi.

"Beatles'in çaldığı yer değil mi orası?" dedi ajan. "Benim çocuklar da ona gitti. Hani şu Napoleon Balo Salonu'nun olduğu yer, değil mi?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Ee ne var o zaman Deauville'de?"

"Sadece Fontainebleau'ya gitmediğimi bilmenizi istemiştim" dedi Tom. "Anladığım kadarıyla Deauville onun biraz kuzeyinde. Şimdi gittiğimiz yoldan daha kısa bir yolu var mı bilmiyorum, ki bu yol Fontainebleau'nun da yolu. Daha iyi bir seçenek var mı?"

Bianchi "Tarif istiyorsanız" dedi. "Ajan Rand McNally'nin bebek bakıcılığı sırasını beklemeniz lazım".

"Bence sorun yok" dedi Tom. "Sadece Fontainebleau'ya yaklaş-

tıkça, benim aracımı kenara çektirip, Gizli Servis'te kiminle temasınız varsa onları aramalı mıyım, filan diye tereddüde düşmeyin istemiştim. Orası şimdiden cehenneme dönmüştür, eminim. Ne de olsa başkan geldi. İşlerin biraz daha karışmasından sorumlu olmak istemem. Siz daha iyi bilirsiniz elbette. Ama sizi hiç yanılttım mı şimdiye kadar?"

Ajan içini çekti. "Sadece arabanıza dönün ve ne yapmanız gerekiyorsa onu yapın" dedi.

"Tabii ki" dedi Hagen. "Yoldan benzin almam gerek. Ama onun dışında doğruca Deauville'ye." Bunları söylerken, molanın bittiğini belirten bir yarış arabası teknisyeni gibi aracın damına vuruyordu.

Sözünde duran Tom, Yetmiş dokuzuncu Cadde Geçidi'nden fazla uzakta olmayan bir benzinciye girdi. Telefon kabininden Michael Corleone'yi aradı. Michael, Rita ile birlikte kendi kullandığı uçakla Maine'ye çocuklarını görmeye ve kaçamak bir tatil yapmaya gitmişti. Kaldıkları küçük otelin lobisinde bu telefonun gelmesini bekliyordu.

"Yedi gibi görünüyor" dedi Michael, bununla, Geraci'nin kayboluşundan sonra hapis cezasını tamamlayıp teşekkür tatili için Acapulco'ya gönderilen başarılı Aile üyelerinin sayısını kastediyordu. Şimdiki düşünce, Geraci'nin orada biriyle temas kurduğu şeklindeydi. Aile oraya başka birkaç kişiyi daha yollamıştı ama ancak başarılı biri Geraci'nin içerideki adamı olacak kadar nüfuzlu olabilirdi.

"Listedeki isimlerden dikkatini çeken oldu mu?"

Michael, "Doğruyu söylemek gerekirse hayır" dedi. Doğal olarak telefonda isimleri sayacak değildi. "Yedi kişiden beşi söz konusu şahsa oldukça yakındı. Ama Nobilio onların hiçbirini elemeye hazır değil, hatta öbür ikisini bile."

"Al ne düşünüyor?"

"Richie'yle aynı fikirde."

En güvenilir iki adamını bu işe koymuştu. Elbette bir *capo* olarak Nobilio liderlik yapacaktı, bu da Hagen'i memnun ediyordu. Al'ı sever ve ona güvenirdi ama o bir aksiyon adamıydı, strateji uzmanı değil.

"Peki ya sen?" dedi Tom. "Sen ne düşünüyorsun?"

"Tam anlamıyla dürüst olursam" dedi Michael, "Bunlar benim

çok iyi tanıdığım isimler değil".

Tom o anda fark etti ki, bu da Michael'in kendini sokaktaki adamlardan ne kadar uzaklaştırdığının başka bir göstergesiydi. Bu geri çekiliş, yakın zamana kadar oyunun adı olmuştu.

Tom, Fausto Geraci'nin Al Neri ile Hırsız Tommy'e söz ettiği Florida'daki Panama Kenti'ni kastederek "Öteki yerden bir şey çıkmadı mı?" dedi. Tommy ipucu bulmak için bir haftayı orada geçirmişti.

"Bir şey çıkmadı" dedi Michael. "Biliyorsun, her şeye rağmen, şu anda bu benim en önemli meselem değil."

"Eğer burayı kastediyorsan, burada işler tıkırında."

Tom ağzından Johnny Fontane'nin kullandığı bu deyimin çıktığını duyunca kafasını salladı. Nasıl oluyor da Ben Tamarkin sürekli olarak bu Hollywood insanlarıyla birlikte olduğu halde onların kullandığı deyimlerin diline yapışmasını önleyebiliyordu?

"Bitince beni ara. Bu telefon iyi. Görevli gelip çağırır beni."

"Aslında bitti" dedi Tom. "Her şey ayarlandı. Ama evet, arayacağım. Kay'la çocuklar nasıl?"

"Rita ile daha yeni geldik. Birkaç saat önce" dedi Michael. "Yarın sabah ilk iş Anthony ile Mary'i alacağız."

"Tamam, benim sevgilerimi de ilet." Tom onun çocuklarını ne kadar uzun süredir görmediğini düşünmekten nefret ediyordu. Bir sürü buluşma son anda iptal edilmişti, bazen Michael tarafından, en az onun kadar da Kay veya çocuklar tarafından. Rita, Anthony ile Mary'i daha görmemişti bile. Bu büyük bir adımdı ama ilişkileri ciddiye biniyorsa atılması şarttı. "Rita nasıl? Gergin mi?"

"Çok iyi idare etti. Birkaç yatıştırıcı aldı ve gayet güzel dayandı."

Aslında Tom, Rita'nın uçuşta nasıl olduğunu değil, kendisinin nasıl olduğunu sormuştu. Ama bir şey demedi. "Bak, bir içki bulabileceğim bir yerden arayacağım. Aynı yöne doğru kadeh kaldırırız."

"Biliyorsun Tom, babam olsa – "

"Lafını unutma." Tom da Vito'ya Michael kadar tapardı ama Michael'in durmadan ihtiyar adamdan bahsetmesi asabını bozuyordu.

Tom arabasına dönerken bir makineden iki şişe Pepsi-Cola aldı ve Ajan Bianchi'ye doğru yürüdü.

DEAUVILLE'NİN ÖNÜNE yanaşan Tom, valeye anahtarlarıyla birlikte bir de yüz dolar uzattı. Vale başıyla bir işaret verdi ve aynı anda üç araba daha yanaşıp Bianchi'nin yolunu tıkadı.

Tom bunu bir önlem olarak düşünmüştü ve yapmak gerektiği için değil, yapabileceği için yapmıştı. Yasadışı bir şey yapacak değildi. Çok büyük bir ihtimalle Bianchi onu izleyen tek ajandı. Ve onun yapabileceği her şey tepeden engellenebilirdi.

Lobide Tom başka bir ajan tespit edemedi ama her ihtimale karşı merdivenlere gitmek için kestirme bir yol kullandı. Merdiven boşluğunda başka birinin daha olduğunu duyduğunda, neredeyse üçüncü kata varmıştı. Hagen onun kim olduğunu göremiyordu ama acelesi olmayan ve ayaklarını sürüyen yaşlı birine benziyordu. Hızını artıran Tom, üçüncü katın kapısını açtı ve süslü koridordan binanın öbür ucuna doğru yürümeye başladı. Peşinde kimse yoktu. Kalbi hızlanmıştı. Uzun, düzgün soluklar almaya çalışıyordu. Tenise tekrar başlaması lazımdı. Hava cehennem gibi sıcaktı ama belki Theresa ile kapalı kortu olan bir kulübe üye olup birlikte oynayabilirlerdi. Eskiden hep oynarlardı ... ne zaman? Bir ömür boyu önce. İlk evlendiklerinde.

Puroyu da bırakabilirdi ama asla yapmayacağını biliyordu.

Bir katı daha merdivenden çıktı ve kimsenin izlemediğinden emin olarak süite kadar kalan mesafe için asansöre bindi.

Tom kapıya vurdu. Sanki Ben Tamarkin'in uşağıymış gibi kapıyı Pat Geary açtı, ama değildi, en azından şimdilik, Senato Yasama Kurulu'nun yüksek mevkideki üyelerinden biriydi. Süitteki ışık o kadar parlaktı ki, neredeyse Tom'u bayıltacaktı. İçerisi zaten bir cam, beyaz deri ve sarı ahşap deniziydi. Aynadan yapılmış bir duvarda kumaş kaplı bir bar vardı. Başka bir odadan televizyonun sesi – kongre haberleri – geliyordu. Siyah bol bir gömlek ve beyaz keten pantolon giymiş olan Tamarkin, salonun öbür ucundaki taht gibi bir deri koltuğa kurulmuştu.

Geary, Tom'u içeri buyur ederek "Her zaman büyük bir zevk" dedi. Bir zamanlar bir rüşvet olayıyla beceriksizce onları yıkmaya çalışan ve sonra Tom'la Michael'e bir daha asla kendisiyle temas kurmamalarını söyleyen bir adam yüzünden, Geary pek çoğunu kesinlikle yıllardır görmemişti. Bütün ilişkisi Fredo ileydi. Fredo'yla

Geary iyi anlaşıyorlardı ve bu Corleonelerin minimum dertle sayısız şey elde etmelerine yardımcı olmuştu. İnsanlar Fredo'dan hoşlanırdı ve Tom ile etrafındaki diğer herkes, bunun kıymetini ancak o gittikten sonra kavramışlardı.

"Sanırım Bay Tamarkin'le tanışıyorsunuz?"

Tamarkin ayağa kalktı ve el sıkıştılar. Tamarkin koyu renk gözlüğünü çıkarmamıştı.

"Güzel iş" dedi Tom.

"Tahtaya vur" dedi Tamarkin, kendisi de elini yumruk yapıp kafasına götürmüştü.

"Her şey hâlâ aynı mı?"

"Buraya gelecek" dedi Tamarkin. Başkanın kampanya yöneticisinden söz ediyordu, daha önce Walt Disney Stüdyoları'nın lobicisiyken Tamarkin kanalıyla yeni anlaşmasını yapmıştı. Hagen onunla önceden tanışmıyordu. Oturup arkasına yaslandı. "Fontainebleau'dan gelecek. Seninle konuşacağımız başka şeyler de var ama bekleyebilir."

"Başka şeyler mi?" dedi ama aslında biliyordu. Amerika'nın Keşfi kan kaybediyordu. İlk Santa Maria batmıştı. Kraliçe Isabella'yı oynayan aktris yeniden eroine başlamıştı. İtalyan hükümetinin söz verdiği katkı iptal edilmişti. Ve bunlar daha başlangıçtı.

Tamarkin "Bekleyebilir" dedi. Planı kavramamıştı, en azından şimdilik.

Tom başını sallayıp Geary'e döndü. "Unutmadan Senatör" dedi, "Dün geceki konuşma muhteşemdi. Söylediklerinizi gerçekten beğendim".

"Teşekkür ederim" dedi Geary. O arada içkilerini hazırlamak için barın arkasına geçmişti. "Galiba iyi geçti."

Tom, "Tam bir zaferdi" dedi. "Buzlu Skoç."

"Hatırlıyorum" dedi Geary.

"Ben bir mojito alayım" dedi Tamarkin.

" Mosquito mu? (sivrisinek)" Geary kaşlarını çattı. Gerçekten şaşırmış görünüyordu.

Tamarkin, "Boş ver Festus" dedi. "Sadece zillerine vuruyordum. Ben içmiyorum."

Geary bir an ona baktı ama ekmeğinin hangi tarafının yağlı ol-

duğunu biliyordu ve tekrar Hagen'e döndü. "*Zafer* belki biraz fazla kalın bir bokun üstünde yatıyor Tom. Ama değdi doğrusu, başka türlü sesini duymayacak insanlara ulaşmak için bir fırsattı."

Ben Tamarkin kollarını kavuşturdu, belli ki *değdi* sözünden biraz tedirgin olmuştu. Geary adı kötüye çıkmış bir Musevi karşıtıydı ve Tamarkin'in bu adama herhangi bir iyilikte bulunmaktan zevk alması mümkün değildi.

Tom, "Çeşitli bakımlardan ben de o insanlardan biriyim" dedi. Kendi durumundaki pek çok adam gibi o da sokak suçlarına karşı sert bir tavır alırdı. Kendisinin de dahil olduğu suçları düşününce (kumar, kara para aklama, uyuşturucu), ya ortada bir kurban olmadığına hüküm veriyor ya da ancak belli kuralları kabul etmiş ve o kurallara uymamış kişilere, zaten bu işlerin içine dalmış olanlara bir kötülük yapıldığına inanıyordu. "Sokakları o senin hırsızlardan, soyguncular dan, karısını dövenlerden, tecavüzcüler ve çocuk tacizcilerinden ve onlar gibilerden temizlememiz lazım."

"İşit, işit" diyen Geary Tom'a içkisini uzattı. "Dediğim gibi, kentlerimizin sokaklarını dürüst Amerikalılar için ıslah etmemiz gerekiyor."

"O şansı yakında bulacakmışsın gibi görünüyor" dedi Tom. "Bu iş için doğru adama" dedi ve kadehlerini tokuşturdular.

Pat Geary'nin bu iş için biçilmiş kaftan olması, sadece Danny Shea'nın başsavcılık makamındayken yarattığı gürültülü yıkıma bin kere tercih edilecek biri oluşu yüzündendi. Yoksa Pat Geary, o Protestan beyaz kıçının üstünde oturduğu yerden *kentlerimizin sokakları* hakkında bir şey bilmezdi. Geary zengin bir çiftçinin oğluydu. Asla Tom gibi o sokaklarda *yaşamamıştı*. Her gün hayat mücadelesi vermemiş, sırf iki lokma yiyecek bulmak için kavga etmemişti. *Çocukken* Tom da böyle hissetmezdi aslında. Grotesk bir yaratık olduğunu şimdi kavrıyordu: on bir yaşında bir adam. Yara bere içinde, pis ve ölen ana babasına, onlarla yaşadığı hayata yas dahi tutmayan, her şeyi olduğu gibi kabullenmiş bir çocuk. Mahalle kabadayılarının, on bir yaşındaki yetim bir adamın elindeki bir peniyi ve ekmek kırıntısını çalanların ve oğlan düzmeye meraklı, yağmacı ucubelerin arasında kalmıştı – ama Tom Hagen yine de kurtulmayı başarmıştı. Bunlardan *kaçmıştı*.

Tom izin istedi ve balkona çıkıp okyanusu seyretmeye başladı. Alacakaranlık olmuştu. Manzara muhteşemdi ama düşündüklerinin çok dışındaydı: Uçsuz bucaksız beyaz kumsal ve mavi yeşil, muazzam Atlantik, ufukta görünen petrol tankerleri, kıyıya daha yakın Sahil Güvenlik botları. Kuzeye doğru yayılan art deko binalar, güneyde bakımlı, modern oteller. Bulunduğu yerden Fontainebleau'yu göremediği gibi, başkan yardımcısının az sonra konuşmasını yapacağı Miami Beach Kongre Sarayı'nı da kesinlikle göremiyordu. Küba'yı da göremiyordu ama sanki hissedebiliyormuş gibi geliyordu. Bulunduğu yüksekliğe aşağıdan da hiçbir ses ulaşmıyordu, ama o sesleri de hissedebilmekteydi. Tom Hagen öyle *havadan heyecan* duymak gibi safsatalara pabuç bırakacak biri değildi ama kabul etmesi lazımdı: Hissettikleri manzaranın ötesindeydi, kendisinin bile ötesindeydi.

'*Salut*' diye düşündü kadehini kararan gökyüzüne kaldırırken, hissettiği her ne ise ona kadeh kaldırmıştı.

"BÜTÜN BUNLARDA anlaşsak bile" dedi kampanya yöneticisi, "Bu filmlerin hiç beklemediğimiz bir zamanda başka bir yerde ortaya çıkmayacağı konusunda ne gibi bir garantimiz olacak?" Saçları dökülmüş, gösterişli bir adamdı, neredeyse fark edilmeyen kaşları ve uykusuzluk çekenlere has soluk bir teni vardı. Bedeninde her şey yuvarlakmış, hiç köşe yokmuş gibiydi.

Tom, "İzninizle?" dedi.

Tamarkin omuz silkti. "Keyfine bak."

"Bir insanın" dedi Tom, "Bir şeye sahip olmadığını kanıtlaması imkansızdır, ancak sahip olduğunu kanıtlayabilir. Dahası, bir yerlerde bu filmlerden daha kaç tane olduğunu kim bilebilir? Eminim bunu başkan ve kardeşiyle de tartışmışsınızdır. Eminim kameranın ne kadar çekim yaptığı hakkında bir fikirleri vardır. Biz size elimizdeki her kareyi versek ne olacak? Muhtemelen bize inanmayacaksınız. Ve muhtemelen dışarıda bu malzemeden başkaları da var. Ne yazık ki bayım, size herhangi bir garanti filan vermeyeceğiz. Tek garantimiz sözümüzdür – ki eminim, bunun yarın güneşin doğmasından bile büyük bir garantisi olduğunu öğrenmişsinizdir".

Geary "Dick" dedi, "Ben şahsen bunun doğruluğuna tanıklık ederim".

"Kusura bakmazsanız" dedi kel adam, "Güneşi alıp diğerlerini bırakacağım".

Ben Tamarkin "Kumar oynar mısınız?" diye sordu.

"Mümkün olduğunca az" dedi adam.

Tom, "Aslında *size niye güveneyim*, diyorsunuz" dedi. "*Bu işte bizim için ne var*, diye soruyorsunuz. İşte olay burada gelip sağduyuya dayanıyor. Filmler sadece dikkatinizi çekmek, masanın başına oturabilmemizi sağlamak için. Böyle şeyleri basıp kamuoyuna sunacak birini görmüyorum ortada. Ve başkanın eşinin veya şimdiki başsavcının sayın eşinin, bunlara sahip olması da anlamsız bir şey, çünkü, hepimizin de bildiği gibi, bu hanımefendiler kocalarının eğilimlerine aldırmamayı zaten uzun süre önce kabullendiler."

Tom, Geary'e bir göz attı. Senatör aniden arkasına yaslanıp tavanı seyretmeye başladı.

"O yüzden filmleri unutun. Yine de bunda Shealar için herkesten fazlası var. Dün gece Senatör Geary'nin aldığı tepkileri gördünüz. Eğer kendisi bağımsız aday olursa – ki sizi temin ederim bunu yapması için yapılan bağışları artırabiliriz – seçimi kazanmayacak ama başkandan oy çalmış olacak. Katoliklere, Musevilere ve siyahlara karşı bağnazlığı olup, Kasım ayında öteki aday için oy kullanabilecek seçmenler var. Senatör Geary ya sizin için çalışır, ılımlı bir ses olarak bu tür oyları size geri döndürür, ya da oyları kendine alır."

"Buna hazır mısın Pat? Bütün hayatın boyunca yuvan olan partiye ihanet mi edeceksin?"

"Saçmalamayı kes Dick" dedi Geary. "İş oraya varırsa, parti bana ihanet etmiş olacak."

"Ama" dedi Tom, "Eğer buradaki dostumuzu başsavcı olarak atarsanız, herkes kazanmış olacak. *Herkes*. Senatör Geary tutkularını ifade etme ve gerçekleştirme platformuna sahip olacak."

Geary onaylarcasına başını salladı.

"Sizler, Senato Adalet Komisyonu'nun üst düzey bir üyesini başsavcınız yapmış olacaksınız ve onun tüm deneyimini ve nüfuzunu elde edeceksiniz. O görev için başlıca özelliği başkanın kardeşi olmak olan – lütfen mazur görün – şu Danny Shea adlı çocuğun ye-

rine. Şimdiye kadar tek yaptığı pervasız, yersiz girişimler oldu. Şu sözde Mafya'ya karşı açtığı sözde savaşta – sadece örnek olarak söylüyorum – kaç kişi hüküm giydi?"

"Doksan bir."

Hem Tamarkin hem Geary kıkırdadılar.

"Bahisçilerden, pezevenklerden söz etmiyorum" dedi Hagen. "Filmlerde gördüğünüz o büyük gangsterlerden söz ediyorum. Bu insanlardan kaç tanesini hapse yolladı Danny Shea?"

Cevap hepsinin bildiği gibi sıfırdı.

"Ne demek istediğinizi anlıyorum."

"Daniel Brendan Shea başına buyruk davranıyor" dedi Tom, "Ve eminim ki, bunu ifade etmeyecek kadar kibar olsanız da siz ve başkan da bu konuda aynı fikirdesiniz. Ama eğer kendisi oradan iner ve 1966 Senato seçimlerine katılacağını beyan ederse herkes anlayacaktır."

"Çünkü, başarısını başka bir şeye yatırıyormuş gibi görünecek" dedi kel adam. "Anlıyorum."

Tamarkin kaşlarını etkileyici bir şekilde kaldırarak "*Yatırmak* mı?" dedi. "Ne derseniz deyin, siz bir kumarbazsınız."

Hagen "Doğal olarak" diye devam etti. "Danny Shea'nın kazanacağına dair bir garanti veremeyiz, fakat ona karşı çalışma yapmayacağımızı taahhüt ederiz. Adil ve namuslu bir yarış olur, insan bundan başka ne isteyebilir ki?"

"Belki şimdi de *sizin* saçmalamayı kesmeniz gerekiyor Bay Hagen."

"Bana Tom de."

"Sizin için fark etmeyecekse, dememeyi tercih ederim" dedi kel adam.

İnsanın yumruklamayı hayal etmeden duramayacağı bir yüzü vardı.

Hagen derin bir nefes aldı ve bu da bir öksürük krizine tutulmasına yol açtı. Geary hemen ayağa fırlayıp Tom'a bir bardak su getirdi.

"Pardon" dedi Tom. "Sigara değiştirmekten oluyor sanırım."

Kel adam ağır ağır başını salladı. "Sizi değiştirmektense kavga etmeyi tercih eden bir bey olarak bilirdim" dedi.

Bir reklam metninden alıntıydı. Hagen cevap vermeye tenezzül etmedi.

"*Bu* Kasım için" dedi Tom, "Sendika oyları havada görünüyor, ama biz bunu yönetebileceğimizi ve ezici bir başarı sağladığımızı göstermiştik. Endişelenecek üçüncü bir aday yok, başkanın omzunun üstünden bakan entrikacı bir kardeş de yok. Kasım gibi yakın bir tarihteki seçim, daha şimdiden, oyların büyük çoğunluğunun alınacağı bir zafer — başkan için tam bir galibiyet olarak şekillenebilir. Bütün bunların içinde en büyük ve en belirgin kazanç başkanınki olur." Tom gülümsedi. "Üstüne üstlük" dedi, "Bu reddedebileceğiniz bir öneri sadece."

Kel adam ileri geri sallanıyordu. İnkar ve öfke duygularını buraya gelmeden önce atlatmış olmalıydı; şimdi de acıklı bir şekilde pazarlık ve bunalım aşamalarından geçip kabullenmeye doğru ilerliyordu.

Ben Tamarkin bir evrak çantası çıkardı. Çantada ağzına kadar bin dolarlık banknotla birlikte bir de isim ve adres listesi vardı. Bunlar, bir sorun çıktığı takdirde, bağışların sahibi olarak gösterilebilecek gerçek kişilerin ad ve adresleriydi.

"Ne diyorsun Dick?" Tamarkin çantanın kilitlerini açtı. "Dost muyuz?"

***

GEARY İLE KAMPANYA yöneticisi, Başkan Yardımcısı'nın konuşmasını izlemek üzere kongre sarayına koştururken, Tamarkin de kutlamak için birer Küba purosu tüttürmek üzere, balkonda bulunan Tom'un yanına gitti. Babası gibi, Michael Corleone de kötü haberi hemen duymakta ısrar ederdi. Fakat, iyi haber de tıpkı iyi bir şarap gibi, tadı çıkarılmadan önce biraz soluklanmalıydı.

Öyle de olacaktı.

Tom bunu, bir insanın resmen başkan seçildiğini öğrendiği ama henüz kimseyle paylaşmadığı zaman dilimine benzetti.

Az önce sunduğu hizmetin karşılığını cömert bir şekilde almış olan Tamarkin birer içki daha hazırladı ve kadeh kaldırmayı teklif etti.

Artık hava kararmıştı ama dışarısı hâlâ otuz derece olmalıydı.

Tom, "Paralı askerlere" dedi. "Geleceğin bütün askerlerine, kiralanacak her silaha ve nefes alan bütün kahrolası Amerikan avukatlarına."

Tamarkin anlamadı. Hagen paralı asker değildi. Yine de açıklanamayacak kadar karmaşık bir durumu vardı. Tam kadehini kaldırırken yorgunluk bir dalga gibi, bir su duvarı gibi Tom'un üstüne çöktü ve adeta yığılır gibi koltuğa oturdu.

"İyi olacaksın değil mi?" dedi Tamarkin.

Tom başını salladı. "İyiyim ben."

Tamarkin kuşkuyla dikildi. "Belki de bir doktor çağırmalıyım?"

"Kalbimden değil, tamam mı? Öyle bir şey değil. İyiyim. Ben sadece ..." Neydi, mutlu mu? Parmaklarını seyrelen saçlarında gezdirdi. "Sadece mumun iki ucunu birden yaktım, hepsi o."

Joe Lucadello ile Fontainebleau'nun şapelindeki görüşmelerinden bir yıl kadar sonra, Tom Hagen düze çıkmıştı. Daha önce de böyle güç dönemler atlatmıştı ama bunun gibisini değil. Bir yandan Michael devrilirken, bir yandan tarihin en güçlü devleti hayalarını burarken, Tom öbür tarafa geçmeyi başarmış, biraz üstü başı paralansa da önemli yerler bir zarar görmemişti. Bu olanların hiçbiri Tom için sürpriz değildi – hep böyle olsun istemiş ve bunun için kıçını yırtmıştı – ama mutlu bir son ummakla bunu yaşamak arasında bir fark vardı.

Tamarkin "Dinlensen iyi olur" dedi. "Tanrı aşkına bir tatile çık. Mezarlıklar tatile çıkamayacak kadar meşgul olduğunu düşünen insanlarla dolu."

"Ben sahiden iyiyim." Ve öyleydi de. Ayağa kalktı. Artık yere sağlam basıyordu. İkinci içkisi el değmemiş olarak masada terliyordu. Purosu yanıp kül olmuştu. Mutluluk ve yorgunluk kokteyli bütün gücünü alıyordu. Michael'i evden arayacaktı. Tom evinde, ailesiyle birlikte olmak istiyordu. "Ama sanırım biraz ara vereceğim."

Tamarkin sırtına vurdu. "Öyle yap" dedi. "Ama yine de yarın beni ara, eski memleketinde ortaya çıkan fiyaskomuz için."

Hagen onu unutmuştu. Corleonelerin Woltz Uluslararası Filmcilik şirketini ele geçirme eylemi, birden bire her şey gibi, öngörüldüğü şekilde yoluna girivermişti. "Ararım."

Asansörle aşağı indi. Aynadan şahane bir mutlulukla sırıtan aptala baktı.

26. BÖLÜM

Otelden birkaç sokak uzakta, Hagen ensesinde soğuk bir silahın temasını hissetti ve yerinden zıpladı. Dikiz aynasında Nick Geraci vardı.

"İyi oyundu" dedi Geraci, "O park görevlisini yüz dolara tavlamak". Güldü. "Aynı adamın iki yüz dolara neler yapacağını tahmin bile edemezsin."

Tom arabayı kenara yanaştırmaya başladı.

Nick, "Hayır, hayır" dedi. "Sürmeye devam et."

Tom, merdivenlerdeki diğer kişi, diye düşündü. Sürüklenen ayaklar. Geraci'ydi demek.

"E, ne kadar zamandır peşimdesin?" diye sordu.

"Buradan sola dön" dedi Geraci. Bunca zamandır her neredeyse, yanık bir ten ve güçlü adalelerle geri dönmüştü.

"Büyük bir hata yapıyorsun Nick" dedi Tom. "Çeşitli nedenlerle."

"Sakın *bundan asla kurtulamazsın* deme."

"Nereye gitsem FBI'ın peşimde olduğunu biliyorsun, değil mi?"

Hagen dikiz aynasına bir daha baktı ve Nick'in iri, köşeli kafasının etrafından görmeye çalıştı ama Ajan Bianchi'nin siyah Chevy'si görünürlerde yoktu.

"Bak bu komik işte" dedi Nick. "Onu ben de göremiyorum. Benimki sadece bir tahmin ama otelin park yerindeki şakacılardan birinin işi olabilir. O arabaları nasıl araya soktuklarını gördün. O arada bir şeye çarpmışlarsa şaşırmazdım doğrusu." Geraci Hagen'in

omzunu dostça bir tavırla sıktı. "*Bin* dolara neler satın alındığını tahmin etmek ister miydin, seni cimri İrlanda çükü?"

Tom başına bunun geldiğine inanamıyordu. Boynuna dokundu. Nabzı tuhaf bir şekilde normal gibiydi. Bunu hayra yordu. "Alman-İrlandalı" dedi.

"Özür dilerim" dedi Geraci. "Seni Alman-İrlandalı çük."

Tom "Kenara çekiyorum" dedi ama çekmedi.

Aynaya bir daha göz attı. Tam arkalarında bir ekmek kamyonu vardı. Belki de Nick blöf yapıyordu. Belki Bianchi hemen o kamyonun arkasındaydı.

"Belki sen kullanmalısın" dedi Tom.

"Sen gayet iyi idare ediyorsun."

"Bunu yapmak için gitmeye karar verdiğin yere kadar sana şoförlük edecek değilim."

"Neyi yapmak için?" dedi Geraci.

"Her zaman ukalanın teki oldun" dedi Hagen. "Ama beni hiç etkilemezdi bu. Kes artık şu saçmalığı ha?"

Tom arabayı sürmeye devam etti. Bu pislikten kurtulmanın bir yolu olmalı diye düşünüyordu. Adalet Bakanlığı'ndan kıçını kurtarmayı başarmışsa, bu Clevelandlı yumruk sersemi pislikten de kurtulabilirdi. Hâlâ Geraci'nin mezarına işemek niyetindeydi. Hem de biran önce.

"Hm, bir bakalım" dedi Geraci, onunla dalga geçerek. "Belki silahı alabileceğini düşünüyorsundur, ha? Ama sonra benimle kıyaslandığında nasıl bir hıyar olduğunu hatırlayıp vazgeçiyorsundur."

Tom doğruca ileri bakıyordu. Fidanlıkların, karavan parklarının ve bayağı motellerin bulunduğu bir bölgeye doğru gidiyorlardı.

Geraci, "Sonra" dedi, "Ben bu ahmak *cafone*'yi baltayı gömeceğimize ikna edebilirim, diyorsundur, tabii birbirimizin kafasına değil. Nerede bitecek bu intikam döngüsü? Nick, sana ihtiyacımız var. Sen, ben ve Mike dışındakilerin hepsi geri zekalı. Yine birlikte o güzelim işlerimizin başına geçip müziğimizi yapalım. Maalesef bu, senin gibi yalancı bir piçin bile suratını buruşturmadan söyleyemeyeceği koca bir yalan."

"İyisin" dedi Tom, elinden geldiği kadar kuru bir sesle. "Şaşırtıcı."

"Ya" dedi Geraci. "Gezici bir panayırda zihin okuyan adam ola-

rak çalışıyordum. Meğer böyle bir yeteneğim varmış."

Tom farkında olmadan Geraci'nin kulağa zavallı gelen mizah duygusuna başını salladı. Birden Nick'in silahı ensesine daha fazla batınca ne yaptığını fark etti.

"Sağa sap" dedi Nick. "Şuradan."

Tom itaat etti. Ekmek kamyonu da sağa döndü. O zaman Tom onun arkasında ne olduğunu görebildi: Sarı, üstü açık bir arabaydı, direksiyonda bikinili bir kız, yanında da gömleksiz bir çocuk vardı. Kesinlikle FBI değildi.

"Artık" dedi Geraci, "Zihnin koşturuyordur. Çünkü, hey, sen Tom Hagen'sin! Bir bakalım ... işeyeceğini söyleyebilirsin ve eğer altına yap demezsem, tuvalete giderken veya çıkarken bir şey yapmaya çalışabilirsin. Ya da belki bir polis karakolunun önünden geçeriz ve doğruca oraya dalabilirsin. Belki bu işe yarar. Beni polis karakolunun nezarethanesinde görmek istemez misin?"

Hayır. İşi basit tutacaktı. Etrafta mümkün olduğunca çok insan bulunan, iyi aydınlanmış bir yerde duracaktı. Hepsi bu kadardı.

"Galiba bu yüzden seni hiç bulamadık. Çünkü zihin okuyorsun."

"Hayır" dedi Geraci. "Beni hiç bulamadınız çünkü Mike ile birlikte iş çevirdiğiniz kahrolası CIA kuşu hepimizi aptal yerine koyuyordu. Beni asla bulamadınız çünkü sizi koruyordu. Beni öldürseydiniz FBI cinayetten yakanıza yapışacaktı. Size benim yerimi söylemesi emredilmişti ve o da emirlere uydu. Ama kendi inisiyatifiyle size söylemeden önce bana haber verdi. Benim için değil, sizin için. Federal vergi dolarlarınızın işi bu Tom. Bunlar, kendilerinin iyi adamlar olduğuna inanan insanlar."

Geraci ile yapabileceği bir pazarlık olmalıydı. Ama Hagen bulamıyordu.

"İstersen kenara çek" dedi Geraci. "En iyisi bol ışıklı, etrafta çokça insan bulunan bir yer olur. Az sonra kavşağa geleceğiz. Orası uygun bir yer olabilir, ha?"

Tom her tür endişe hissiyle mücadele etmek zorundaydı – ya da herhangi bir hisle.

Geraci silahı çok hafifçe geri çekti ve dikkatini çekmek için birinin omzunu dürter gibi, silahla Tom'un kafasını dürtmeye başladı.

"Bunu bir şekilde çözmen gerektiğini düşünüyorsundur" dedi

Geraci, "Öyle değil mi?"

Hagen aynadan Geraci ile göz göze geldi. Hem *evet* hem de *hayır* yanlış cevap olacakmış gibi görünüyordu. Nick'in yüzündeki ifade boş ve okunaksızdı, doğal da değildi, sokak lambalarından yansıyan ışıkta Parkinson'unun belirtileri abartılı bir hal alıyordu. "Elin neden titremiyor?" dedi. "Sorununun bir parçası da o değil mi?"

"İlgine teşekkür ederim" dedi Geraci. "O tür belirtiler arada bir gelip geçiyor. Aktif olmanın işe yaradığı şeklinde bir teorim var. Bir salona gidiyorum, az da olsa, ve biliyor musun daha yoldayken, o kum torbasına veya senin gibi bir orospu çocuğunun suratına vurmayı düşününce ne oluyor? Titremeler – hoop geçiveriyor. Kendiliğinden. Sihir gibi. Hey, nerede kaldı benim nezaketim? Sen nasılsın? Bu arada, şuradan sola dön. Işıktan."

Yol aldıkları cadde daha aydınlık ve daha ticari bir ortam haline gelmişti, her iki tarafta dükkanlar ve ofisler vardı ve hepsi kapalıydı. Saat onu biraz geçiyordu. Kahrolası Florida.

"Nezaketin mi?" dedi Tom.

"Kalp krizi geçirdiğini duydum. Nasıl gidiyor?"

"Bunu nereden duydun?"

"Sen önemli bir adamsın" dedi Geraci. "İnsanlar önemli adamlar hakkında konuşur."

Tom sol şeride geçtiğinde ışık kırmızıya döndü. Alışkanlıkla durdu. Önemli değildi. Geraci onu vursa bile ortalıkta peşine düşecek polis yoktu.

"Ailem dışında kimse bilmiyor bunu" dedi Tom. "Aslında doktor da kalp krizi olup olmadığından emin değildi."

"Bu harika" dedi Geraci. "İyi haber. Ama bir süredir seni izliyorum. İnsan kendine daha iyi bakmalı. Daha iyi beslen, sigarayı filan bırak."

"Sağol Dr. Geraci."

"İstersen alay et" dedi Nick, "Ama biliyorsun ki babam kalp krizinden öldü".

Geraci silahı çekti ve Hagen aynaya göz atınca ekmek kamyonunun hâlâ peşlerinde olduğunu ve silahın kabzasının başına doğru indiğini gördü.

Sonra her şey beyaz bir ışık halinde patladı.

TOM KENDİNE geldiğinde başı zonkluyordu, ağrı o kadar şiddetliydi ki gözlerini açmaya dayanamıyordu. Bağlanmıştı. Sanki bir şelalenin altındaki mağaradaymış gibi işitmesinde de bir sorun vardı.

Ama hâlâ Buick'te olduğunu fark etti, yine ön koltuktaydı ve oturduğu yere bağlanmıştı. Zar zor görebiliyordu. Kendi farlarından yansıyan soluk sarı ışık dışında başka bir ışık göremiyordu. Başını sallayıp o bulanıklığı dağıtmaya çalıştı. O kadar canı yandı ki, sanki bir daha vurmuşlardı. Acı ve bulanıklık yüzünden suyu hemen hissetmemiş, suya batma sesini duymamıştı.

Şelalenin altında değildi. Suyun *içindeydi*, pis kokulu, kahverengi su hızla arabanın içine doluyordu. Suyun *altındaydı*. Dört cam da açıktı. Burada uzun süre kalamazdı. Ve kalmayacaktı da. İple bağlanmamıştı. Bant kullanmışlardı. Belinden omzuna kadar dolamışlardı. Ayrıca el ve ayak bilekleri de bantlanmıştı.

Tom lastiklerin çamura gömüldüğünü hissetti. Su kanından daha sıcaktı.

Bağırmaya ve bantların arasında kıvranmaya başladı, bu, başındaki acıyı daha da artırdı. Su koltukların üstüne kadar çıkmıştı artık. Göbeğini aştı. Kalbini aştı. Yine de kurtulabilirdi. Su yüzünden bandın yapışkanı gevşiyordu. Boğuşmaya devam etti. Ayak bileklerini saran bantlardan kısmen kurtulduğunu düşündü.

Buick'in elektrik sistemi cızırtılar çıkardı. Farların ışığı gider gitmez, ön camın dışından kocaman siyah bir yılan geçti ama Tom Hagen'in kalbi buna da dayandı.

Yüksek sesle "Yılan öldürmek istersen kuyruğunu kesmezsin" dedi. Bu düşünce, Geraci'nin önce Michael'e değil kendisine gelmesinden sapıkça bir tatmin duymasına yol açtı.

Uğraşmaya devam etti. Artık bandın her tarafta gevşediğinden emindi.

Su çenesine kadar çıkmıştı.

Başını arabanın tavanına doğru kaldırıp derin bir nefes almaya hazırlandı. Bunu başarabilirdi. Sadece istemesi lazımdı. Kimde ondan fazla istek vardı?

Ayak bilekleri artık serbestti ve neredeyse dizleri de kurtulmuş-

tu. Sağ kolundaki bantlar da iyice gevşemişti. Her an kolunu da kurtarması mümkündü.

Ensesi suyun içindeydi. Derin nefes almanın zamanı gelmişti.

Şimdi.

Havayı derin derin, ağır ağır ciğerlerine göndermeye başladı.

Aniden boğazında bir karıncalanma oldu ve göğsüne doğru indi, başı öne fırladı ve bir öksürük krizine yakalandı.

Hava almak için çırpınıyordu ama solunacak hava yoktu. Soluduğu şey bataklık suyuydu ve hava başının üstünde bir yerlerde kalmıştı.

Boğulmanın en huzurlu ölüm şekli olduğunu duymuştu.

Ama Tom Hagen'in titremelerle sarsılan bedeninde huzurdan eser yoktu.

Öksürüğünü kesmeye ve su yutmaktan kurtulmaya çalıştı ama bedeni ona ihanet etti.

Zihninin ihanet etmeyeceğini düşündü.

Konsantre olacaktı.

Bundan kurtulmanın yolunu bulacaktı.

Hayır. Bulamayacaktı. Bunu kabullenmesi gerekiyordu.

Artık vazgeçmeyi diledi, yoksa düşünmek istediklerini düşünmesinin başka yolu yoktu. Aklından ailesini geçirdi ve korkunç ama güzel bir an için, Theresa'nın, oğulları avukat Frank ve rahip olacak Andrew'in, güzelim Christina'nın ve yine güzelim Gianna'nın yüzlerini canlandırdı gözünün önünde.

Ve sonra her türlü kontrolü kaybetti ve tıpkı az önce susmuş olan Buick'in elektrik sistemi gibi, Tom Hagen'in yaşamı da sönmeye başladı. Son anda gözünün önüne gelen tüm yaşamı değil, Sonny oldu.

Ölmüş olan Sonny Corleone. Vurularak ölen.

Ama onun gördüğü o arka sokaktaki çocuk Sonny'di.

Tom, Sonny Corleone ile arkadaş değildi, en azından başlangıçta. Bu Sonny ile ikisinin uydurduğu bir yalandı ve, hatta kendi kendilerine, birbirlerine bile söylemişlerdi bu yalanı. Hiç söylemedikleri şey ise, Sonny'nin niye Tom'u evine götürmeye karar verdiği, yani o soğuk günde Cehennem Mutfağı'nda olanlardı. Aslında Sonny ve daha büyük iki oğlan, mahallenin İrlanda kısmında, kötü bir yerdeki arka sokakta yollarını şaşırmış dolanıyorlardı. Fakat orası,

Tom'un nerede saklanacağını, nerede uyuyacağını ve ısınacağını ve hatta en iyi yiyeceklerin olduğu çöp kutularının yerini bildiği bir muhitti. Havada kar kokusu vardı. Büyük bir kar fırtınası başlamıştı. Köşede bir adam sustalı çakı satıyordu. Gerçekte bir pezevenkti ve gözünde bir sorun vardı. Çocuklar çakıların kaça olduğunu sorunca, oğlan çocuklarına bıçak satmadığını söylemiş, onlar da çocuk olmadıklarını söyleyerek itiraz etmişti. Adam bunun üzerine feryat gibi bir kahkaha koparmış ve öyle olduklarını kanıtladıklarını söylemişti; ancak bir çocuk ben çocuk değilim derdi. Tom Hagen de çocuk olmadığını söyleyebilirdi ama gözü yaralı pezevengin herhangi bir umuda kapılmasını istememişti. Zaten o saklanıyordu ve hiçbir şey söylemek istemiyordu.

Pezevenk, çocuklara İspanyol ve İtalyan asıllılara da bir şey satmadığını söylemiş ve çocuklar bu hakaret üzerine sertleşince bıçaklarından birini kapıp Sonny'i boğazından yakalamıştı. İki büyük çocuk koşarak kaçmışlardı. Pezevenk olan bıçak satıcısı aynı zamanda başka bir şeydi ve Tom bunu biliyordu. Tom onun kızlarını doğradığını görmüştü ama adamın kızlarıyla bir şey yapmak istediği yoktu. Gözü yaralı bıçak satıcısı yarım sandviç uğruna cinsel organını ağzına alarak emecek, başı belada çocuklar buluyordu ama sonra bıçak çekiyor ve sandviçle filan uğraşmıyordu. Tom Hagen bu adamdan uzak durmuş ve asla sandviç için filan kimsenin şeyini emmemişti, ama bazen açlık acısı yüzünden o kadar gözü dönüyordu ki pekala kendisinin de aynı şeyi yapabileceğini düşünüyor ve öyle günlerde bu adamı, bıçak satan bu pezevengi görmediği için kendini şanslı buluyordu. Fakat şimdi adam Sonny'i arka sokağa sürüklüyordu ve Tom hiçbir şey düşünmeden harekete geçti. Tıpkı onun gibi grotesk bir yaratığa yaraşır şekilde uluyarak yerinden fırladı ve bir tahta parçası kapıp adamın kafasına indirdi. Herkesin şansına – kesinlikle Sonny'nin, biraz daha fazla Hagen'in ve hatta insanlığın şansına – tahta parçasında bir çivi vardı ve çivi, kadın ve bıçak satan adamın boynuna saplanıp yağan karın üstüne kırmızı bir şerit haline kan fışkırttı. Aslında adamın da şansınaydı çünkü kötü ve şiddet dolu bir hayatı vardı ve artık o hayat son bulmak üzereydi. Tom'un hayatı da son bulmak üzereydi artık. Neden bütün hayatı şerit gibi gözünün önünden geçmiyordu ki? Neden bunu görüyor-

du şimdi? Gördüğü şey şuydu: Sonny'le birlikte gözü yaralı adamı yumrukluyorlardı, adam yere yığılınca da tekmelemeye başladılar ve onun artık hareket etmediğini kavrayınca, ki bu anlık bir durum da olabilirdi, sonsuza kadar da sürebilirdi – Tom, suyun altında. sanki başı yana düşmüş gibiydi diye düşündü – durup soluklandılar. Etraflarına bakındılar ve olaya tanık olan paltolarına sarınmış kadın, erkek yetişkinleri gördüler – muhtemelen anne babaydı hepsi. Kimse bu gözü yaralı adamı özleyecekmiş gibi görünmüyordu ve yetişkinler birer birer arkalarını dönüp kendi kendilerine mırıldanarak uzaklaştılar. Tom ile Sonny bakıştılar, aslında o anda yaptıklarından başka bir sürü şey yapabilirlerdi ama onlar onu yaptılar, yani kahkahalarla güldüler, az önce olan her şeyi unutmak için deli gibi güldüler. Sonunda gülmekten canları yandı çünkü hava çok soğuktu ve onlar çok gülüyordu. Ağlamak için saç kılı kadar çok neden vardı ama ağlamadılar. Tom annesi ölünce de, babası ölünce de ağlamıştı ama o anda ağlamadı ve bir daha da asla ağlamadı, hayatının sonuna kadar, bir kez bile – ki hayatı bir bataklığın içinde son bulmak üzereydi. O sırada Sonny de ağlamamıştı ama yufka yürekli, duygusal adamın tekiydi ve cenazelerde, düğünlerde, acıklı filmlerde ve özellikle de hastane koridorunda beklerken o güzelim ikiz kızları Francesca ile Katherine'yi ve zamanı gelince de oğullarını gördüğü anda koca gözyaşları dökmekten utanmamıştı. Tom da yanındaydı. üç seferinde de. Mike ile Fredo sadece ikizler doğduğunda gelmişlerdi. Tom şimdi bunları gördüğüne memnundu ve o sırada kendi çocuklarını da o hastane penceresinin ardında görünce neredeyse sevinçten ağlayacaktı ama bir yandan da olmaması gereken büyük bir acıyla da sarsılmıştı – yoksa olmalı mıydı? Yani ölürken. Tom, karısının parmaklarını teninde gezerken hissetmek için her şeyden vazgeçebilirdi – her şeyden, *her şeyden* – ama onun yerine yine Sonny ile birlikteydi, ölmüş olan ve karda ölü olarak yatan pezevengin başında duran Sonny ile. Tonny kendinden büyük olan çocuğun gözlerine baktı ve – bir yetişkinin, bir babanın yapacağı şekilde – hayatta yapılması gereken şeyler olduğunu, bunların yapıldığını ve asla dile getirilmediğini anlattı. İnsan onları savunmaya da çalışmazdı, çünkü savunulamazlardı. Sadece yapılırdı. Sonra da unutulurdu. Sonny de elini uzatıp, *benim adım Santino Corleone* dedi.

Ölü pezevengin boynundan artık buhar fışkırıyordu. Tom da, *Tom Hagen* dedi ve el sıkıştılar.

Birlikte oradan uzaklaştılar. Sonny bir kolunu Tom'a dolamış, Tom da ona aynı şeyi yapmıştı. Sonny, Tom'a nerede yaşadığını sordu ve Tom sadece başını sallamakla yetindi. Sonny, Tom'a adamın gözüne ne olduğunu sordu ve Tom bir tür enfeksiyon olabileceğini, bilmediğini söyledi. Annesinde de aynı şey olmuş, sonra da ölmüştü. Sonny, Tom'un babasını sordu ve Tom, onun annesinin ölümünden sonra yıkıldığını ve birkaç ay sonra başarıyla kendini içkiden öldürdüğünü anlatamadı bile. *Pekala o zaman* dedi Sonny, *artık sen ve ben kardeşiz.* Tom Hagen'in hayattaki son düşüncesi, Corleone Ana'nın – ki o da ölmüştü – o gün önüne koyduğu o koca mavi makarna kasesi, yağlı, koyu domates sosu, Corleone Ana'nın sesi, yemesini emredişi oldu.

27. BÖLÜM

"Yatağa gelsene." Rita Duvall geceliği ve karışmış kızıl saçlarının üstüne çıkardığı uyku maskesiyle otelin loş lobisine gelmişti. Michael paralı telefonun yanına çektiği yüksek arkalıklı koltuğa yayılmıştı. "Yarın ... eh, sabahın üçü olduğuna göre yarın oldu sayılır. Bu da yatağa gelmen için gayet makul bir sebep sevgilim. Gel biraz uyu."

"Uyuyabileceğimi sanmıyorum" dedi Michael.

"Yine de yatağa gel" dedi kadın.

"Ona yapabileceğimi de sanmıyorum."

"Bir şey yapmanı istemiyorum ki" dedi, "Sadece dinlen. Hadi. Bırak da sana ilgi göstereyim azıcık. Yapabilirim, biliyorsun."

"Elimden gelmez."

"Haber çıkmadı galiba."

Michael başını salladı.

"Theresa'yı geri aradın mı?"

"Aramadım" dedi. Tom'un ararım deyip de aramaması o kadar alışılmadık bir şeydi ki, Michael, Florida'dan evini aramış ve Theresa'ya bir saat kadar önce Tom'dan haber almayı beklediğini söylemişti. Aralarında yaşanan son olayları hatırlayan Theresa, hemen bunun başka bir kadınla ilgisi olduğu sonucunu çıkarmıştı. Michael de tek dertlerinin başka bir kadın olmasını umduğunu belirtmişti. O zaman Theresa bir ağıt tutturmuştu. Michael telefonu onun suratına kapamak zorunda kalmıştı. "En azından şafak sökene kadar bekleyeceğim sanırım."

Dahada iyisi Al Neri'ye aratırdı Theresa'yı. O da arabayla buraya geliyordu.

"Orada güneş yaklaşık bir saat sonra doğacak, biliyorsun değil mi?"

"Ya? Sen nereden biliyorsun?"

"Ben Fransızım" dedi kadın.

"Bunun Fransız olmakla ne alakası var?"

Kadının elleri bir tür *voila* hareketi yaparcasına dans etti. "Güneşe ve gün doğumuna tutkunuzdur. Yeni bir günün başlangıcı, öyle değil mi? Ve daha fazla sevincin."

"Evet."

"Yeni günden söz etmişken, şekerine baktırdın mı? Çünkü yarın da daha iyi olmazsın eğer – "

"Sorun yok," dedi Michael. Şekerini kontrol altında tutuyordu artık. Uzun süredir bir sorun çıkmamıştı.

"New York'a dönmemiz gerektiğini düşünmüyorsun değil mi?" Rita'nın sesinde yürek burkan bir korku ve umut karışımı vardı. "Ha?"

Evet, diye düşündü. "Hayır" dedi. "Tabii ki geri dönmüyoruz." Söyleyememişti.

Kadının yüzü aydınlandı.

Rita nişanlanmak istiyordu ama Michael çocuklarıyla arasında iyi bir ilişki kurulmadan bunu düşünmeyi bile kabul etmiyordu. Daha da önemlisi, Michael, Mary ve Anthony ile o kadar çok buluşmasını son anda iptal etmişti ki, bunca yol gelip onları görmeden dönme düşüncesine dayanamıyordu. Ayrıca vereceği armağanlar vardı, işe yarayacağını umduğu armağanlar. Bunu da gerçekleştirmesi gerekiyordu.

"Tom'un aramamasının makul bir sebebi vardır herhalde" dedi. "Aşırı tepki veriyor olabilirim. Muhtemelen hiçbir şey yoktur."

"Eğer muhtemelen bir şey yoksa" dedi kadın, "O zaman mutlaka yatağa gelmen gerekir".

Michael sanki istese çaldırabilirmiş gibi telefona baktı.

Birkaç saniye sonra yatağına uzanmış farbalalı tenteyi seyrediyordu. Rita, teselli etmek için belki iki dakika kadar göğsünü okşamış, sonra uyuyakalmıştı.

Güneş doğduğunda Michael hâlâ uyanık olarak yatıyordu, so-

nunda yataktan kalkıp duş yaptı, giyindi ve paralı telefonun başında oturmaya gitti.

"E, İÇİNDEKİ SES ne diyor?" dedi Michael.

Al Neri kadın garsona "Sosisli, az pişmiş üç yumurta" dedi. Michael garsonun farkına bile varmamıştı. Aç değildi ama o da aynı şeyi ısmarladı, kendini yemeye zorlayacaktı.

Otelin az aşağısındaki bir lokantada kahve içiyorlardı. Rita hazırlanmak için odaya dönmüştü. Al oldukça dinlenmiş görünüyordu. Gelirken arabayı kullanacak birini bulmuş ve kendisi uyumuştu. Michael'in ise göz altlarında torbalar vardı ve ağarmış saçları darmadağınıktı. Pekala atmışın üstünde olabilirdi.

"İçimdeki ses gözaltında olduğunu söylüyor."

"Şimdiye kadar Sid Klein'den bir haber almış olmaz mıydık?"

"Sid Klein'i aradın mı?"

"Aradım. Haftalardır konuşmamış Tom'la."

"İlla ki o yüzden almışlardır demiyorum" dedi Al. Judy Buchanan olayını kastediyordu. "İçimde Federallerin ona bir şeyler kakaladığına dair bir his var. Tom seninle konuşurken peşindeki FBI aracından söz etmişti, öyle değil mi? Bu da Tom'a onlardan başka kimsenin bir şey yapamayacağını gösterir. Artı, FBI'nın şu Arizona'daki kızdan da bir şeyler öğrendiğini biliyoruz." Bu sefer de Bev Geraci'yi kastediyordu. "Yani benim hislerim böyle."

"Sadece hislerin mi?"

"Belki ondan biraz fazlası. Tom anlaşmayı yapmaya gidiyor ve sonra hop, ortadan kayboluyor. Ya o rüşvet meselesi yüzünden ya da alakasız başka bir şeyden, bilmiyorum. Tek yaptığım sorularına cevap vermek: İçimden ne geldiğini sordun, ben de onu söyledim." Neri omuz silkti. "Doğrusunu istersen" diye fısıldadı, "Gözaltı *değilse* bir parça rahatlayacağım".

"Rahatlamak mı?" dedi Michael. "Nasıl yani?"

"Bak, Tom neredeyse senin kadar benim de kardeşim sayılır" dedi Al. "Ama yine de Sicilyalı değil, İtalyan bile değil. Dostlarını satan İrlandalı gangsterler biliyorum, ama bizden biri bunu asla yapmaz."

"Tom bizden biri."

"Olmadığını söylemiyorum" dedi Al. "Ama eğer iş uzun süreli bir hapis cezasına dönerse, şahsen ben bile gerilirdim. Tom'un görünüşte sadakati vardır ama vicdanında yoktur. Bunu sen herkesten iyi bilirsin. Hayatta yaptığı hiçbir şeyin, Tom Hagen'in kendi menfaatine yaramaktan daha önemli bir işlevi olmamıştır. Sana ve ailene sadakat gösterir ama eğer işler başka bir noktaya gelirse ..."

Michael bıçağını delik deşik formika masaya vuruyordu.

"Tom benim kardeşimdir" dedi. "Bana bu sözleri söylediğini bile unutmaya gayret edeceğim."

"Doğru" dedi Al. "Haklısın. Haddimi aştıysam özür dilerim. Teşekkür ederim."

Yemekleri geldi ve Michael de yemeye çalıştı. Michael daha ilk yumurtasını didiklerken, Al neredeyse hepsini silip süpürmüştü bile.

"Yani" dedi Michael. "Tom'un anlaşmayı yaptığından yüzde yüz emin miyiz?"

"Geary ve Tamarkin'le açıkça konuştum, ikisi de evet diyor" dedi Al. "Ben Tamarkin, Tom'un dokuz gibi otelden ayrıldığına yemin ediyor. Her şey de bunu gösteriyor."

"Ve primler ödenmiş?"

"Ödenmiş" dedi Neri. "Anlaşmanın yapıldığından eminim. Hatta New Jersey'den bazı tanıdıklarımızla bile konuştum." Kara Tony Stracci ile konuştuğunu anlatmak için güneş gözlüğünün siyah kılıfını salladı. "Top yuvarlanıyor. 66'daki Senato şeyi tamamdır."

"New Jersey'i boş ver. Miami'den kimle konuşuyorsun? Hangi adamlarımızla?"

Neri ümitsizce omuz silkti.

"Bu ne anlama geliyor?"

"Tom'dan başka orada iş yapan kimimiz var ki? Richie Nobilio gırtlağına kadar New York'taki işlere gömülmüş vaziyette, oradaki Fort Lauderdale işlerini yürütenler de hep alt düzeyden adamlar" dedi Al. "Orada başka da kimsemiz yok. Sonuç alacak kimsemiz."

Michael "Emin misin?" dedi. "Hiç kimse mi?

Al birkaç işkence dolu saniye geçirdikten sonra Michael'in Nick Geraci'yi kastettiğini anladı. Ya da belki de Al sadece sosisinin son birkaç lokmasıyla meşguldü.

"Sanmıyorum" dedi sonunda. "Bu ihtimali tamamen göz ardı edemeyiz ama o bölgede olsa bile Tom'u ele geçirebileceğine ihtimal vermiyorum. Bana, FBI takipçileri o olasılığı ortadan kaldırdı gibi geliyor."

"Peki FBI'dan bir şey bulamaz mıyız?"

"Uykusuzluktan böyle konuşuyorsun" dedi Al. "Nasıl bulacağız?"

Michael içini çekti. "Zor" dedi, "Ama imkansız değil".

"Eh, eğer bu işe beni yollamak istiyorsan nasıl yapacağımı da söyle. Bu arada, Miami'den de bazı tanıdıkların tanıdıklarını aradım" dedi Al, bir yandan da garsona tekrar kahve getirmesini işaret etmişti. "Gerçekten akıllı adamlardır, o bakımdan endişe etme. Ayrıca, tedbir olarak Tommy de Panama Kenti'nden oraya hareket etti. Eğer olaylar kötü bir sona ulaşırsa Tommy oradaki adamımız olabilir."

"Tommy mi?" dedi Michael. "Tommy'i mi yolladın?"

"Zaten Florida'daydı."

"Florida'nın ne kadar büyük bir eyalet olduğu hakkında bir fikrin var mı? Muhtemelen arabayla on – on iki saat sürer. New York'tan uçakla birini yollasak daha çabuk varırdı."

"Patron birini daha yollamamı istiyorsan söyle yeter. Ve bunu Tommy'e yeterince güvenmediğin için istediğini söylersen alınmam."

"Tommy'e *hiç* güvenmiyorum. Tek bildiğim, Tommy'nin aradığımız hain olduğu. Bu da, onca kez peşine düştüğü köstebeğin neden onu hiç ısırmadığını açıklıyor."

"Tommy hain değil" dedi Al. "Ama öyleyse icabına bakacak ilk kişi ben olurum."

"Sanki bu konuda bir şansın varmış gibi konuşuyorsun."

"Bu konuda şans *istemem*. Eğer iş oraya gelirse."

Michael başını salladı. Sevgili Al. İyi ya da kötü, sonsuza kadar beraberdiler.

"Tommy iyidir" dedi Michael. "En azından şimdilik."

Tabağını itti. Yemeğinin ancak yarısını yiyebilmişti.

"Bana yine de şunu söyle" dedi. "Geary bildik bir mal, ama söylesene Ben Tamarkin'e niye güvenmemiz gerekiyor?"

"Yanlış anlama ama" dedi Al, "Senin için endişelenmeye başlıyorum. Tom'a bir şey yapmak Ben Tamarkin'in ne işine yaracak ki?"

Michael kahvesinden büyük bir yudum aldı. "Bilmiyorum" dedi. "Ama, şu anda, hiçbir şeye kesin gözüyle bakamayız."

"Ne zaman baktım ki?" dedi Al.

Michael masanın üstünden uzanıp eski dostunun omzuna vurdu.

HAGEN'LE İLGİLİ durumun ışığında, Al ve şoförü – Tommy'e rapor verdiği aylarda sadakatini kanıtlamış olan Torba Donnie – Michael orada olduğu sürece Maine'de kalmaya karar verdiler. Çocukları almaya giderken, daha büyük olduğu için Al'ın arabasını – siyah bir Coupe de Ville – aldılar. Torba Donnie otelde kaldı. Arabayı Al kullanıyordu. Rita, sevimli bir çaresizlikle, çocukların yanında nasıl davranacağını bilmediğini anlatıp duruyordu. Michael daha önce ona bilmesi gereken her şeyi kendi çocukluğundan hatırlayacağını söylemişti ama bu sefer sadece dinliyordu. İşin sırrı, bazen kadınların konuşmalarına izin vermekti.

Az sonra Trask Akademisi'ne giden üç şeritli, dolambaçlı yola varacaklardı. Biraz geride bir dağıtım minibüsü ve iki tane pikap vardı, pikaplardan biri bir tekne çekiyordu, diğeri ise bir treyler. Kay buradaki orta okulda ders veriyordu ve çocuklarla birlikte göl kenarında, fakültenin sağladığı eski taş evlerden birinde oturuyordu. Michael Corleone ne zaman buraya gelse eve döndüğü hissinden kurtulamıyordu. Kay ve çocuklar tam Michael'in onlar için düşündüğü şekilde yaşıyorlardı, sadece Michael kendini dışarıda buluyordu. Bu durumun ortaya çıkmasına yol açan olayları sayabilirdi. Ama açıklayabilmek ayrı bir konuydu.

Üniversitedeyken, günün birinde ya yine bir üniversitede ya da bunun gibi bir hazırlık okulunda matematik dersi vermeyi umuyordu. Michael, Sivil Doğal Kaynakları Koruma Gücü için çalışırken – ve daha sonra Sicilya taşrasında, Corleone kasabasının dışında yaşarken – çocuklarını açık havada, kentlerin maddi manevi pisliklerinden uzakta yetiştirmeye ant içmişti. Kay, New Hampshireliydi ve ilk günlerin heyecanından sonra New York'ta yaşamaktan bıkmış

ve kocasının hayalini paylaşmaya başlamıştı. Ve denemişlerdi. Tahoe Gölü'ndeki ev gündeme gelmişti. Oradayken Michael'in etrafına bakıp – güçlüklerine rağmen – hayalini yaşadığını düşündüğü zamanlar olmuştu. Ve belki de, en azından bir süre için yaşamıştı da.

Fakat başka zamanlar da vardı. En kötü zamanlar: Ona ve ailesine makineli tüfeklerle ateş açılan zamanlar. Bunun başına gelmesine Fredo izin vermişti. O kanlı ve karmaşık kabuslar böyle şeylerden kaynaklanıyordu.

Yine de burası canlı bir soru işaretiydi. Michael ne işinde, ne şahsi meselelerinde kararlarını ikinci kez düşünmekten hoşlanmazdı. Onun dünyasında insanı öldürebilecek bir kusurdu bu. Fakat Trask Akademisi – olayı özetlemek için burayı hep böyle düşünürdü – bütün delikanlılık düşlerinin toplamıydı: yaygın bir tepenin üstünde, yoğun Maine ormanlarıyla çevrili ve aynı zamanda plajdan sadece bir saat uzakta olan bir yerde oturup, iyi yetiştirilen atletizm takımlarında yer alarak, Amerikan yönetici sınıfının oğullarıyla, kızlarıyla birlikte büyüme imkanı bulmak.

Şimdiyse buraya, çocuklarıyla yeni baştan tanışmak ve onlara çıktığı ve muhtemelen bir gün onunla evlenmeyi düşüneceğini uman kadını tanıştırmak üzere bir konuk olarak geliyordu. Eğlence dünyasındaki geçmişine rağmen Rita, kelimenin tam anlamıyla çok tatlı bir insandı. Michael ona çok düşkündü. Ona alışmıştı. Birlikte olunması kolay bir insandı. Onu sevmesi de mümkündü.

Fakat taş evinin beyaz verandasında Kay'ı ilk gördüğü anda, Michael başka biriyle asla evlenmeyeceğini anlamıştı.

Çoğu entelektüel kadın gibi, Kay da yaşı ilerledikçe daha hoş görünüyordu. Arkaya taranmış saçları, hafif göl esintisiyle tatlı bir şekilde çarpılmıştı. Kolları çıplaktı ve sağlıklı teni bluzundan yarım ton açıktı. Krem rengi pantolonu 1940'ların tarzında dökümlüydü ve onu görünce Michael elinde olmadan ilk tanıştıkları zamanki halini hatırlamıştı, ama şimdi dahası da vardı: Kalçaları daha dolgun, yüzmekten ve tenis oynamaktan ötürü kolları daha güçlüydü, genç kız havası, olgun bir sükunet tarafından ele geçirilmiş ve yerini ona bırakmış gibiydi.

Hepsinden güzeli, çocuklarıyla sarmalanmış oluşuydu, o da onları kollarının altına almıştı, ama sahiplenir gibi değil de, daha çok,

yumuşak bir şekilde babalarına doğru iter gibiydi. Mary solundaydı, yazlık elbisesi içinde, saçları özenle şekil verilmiş on bir yaşındaki kız, bir tayın kıpırtılı haliyle kendini zor tutuyordu. Anthony ise sağdaydı, onda da yeniyetmeliğin hantallığı ve on üç yaşına gelmiş bir erkek çocuğun somurtuk, küstah bakışları vardı. Daha maçına birkaç saat olmasına rağmen beysbol üniformasını giymişti – oğlunun yeni genişleyen göğsünde kırmızı iple işlenmiş *Kurtlar* yazısı okunuyordu.

Baş döndürücü bir an için, Michael, Kay'ı geri almanın, dağılan ailesini yeniden birleştirmenin neye mal olacağını, nasıl mümkün olabileceğini düşündü.

Rita dizinden tutup sarsarak "Ne düşündüğünü söylersen bir peni veririm" dedi. Michael onun orada olduğunu neredeyse unutmuştu.

"Değmez" dedi. "Paranı boşa harcama. Hazır mısın?"

Kadın başını salladı.

Kay'la mukayese edilince Rita fazla zayıf ve anlamsız bir güzelliğe sahip gibi geliyordu. Kay dişi aslansa, o flamingoydu.

"Çok iyi olacaksın" dedi Michael.

Arabadan indiler. Mary ona sarılmak için çimlerde koşmaya başladı. Valizlerini taşıyan Anthony kardeşinin peşinden görev duygusuyla yürüyordu. Michael herkesi tanıştırdı. Kimse için bir sürpriz olmamıştı. Öteki kadını duymuş ve resimlerini görmüşlerdi. Her şey içtenlikliydi. Kay geride kalmıştı ama Michael onu da olaya kattı. Fakat Kay'ın gözlerinde kendisini süzerken beliren telaşlı ifade hoşuna gitmedi. Kay, "İyi görünüyorsun Michael" dedi, sesinde en ufak bir samimiyetsizlik belirtisi yoktu. "Kilo mu verdin?"

Michael "Kay" dedi, "Bu Marguerite Duvall".

"Onur duydum" dedi Kay. "Sizi Broadway'da *Cattle Call*'da izlemiştim."

"Bana Rita de."

Michael'in perspektifinden kadınların tokalaşması fazla münasebetsiz görünmemişti.

"Evet" dedi Anthony. "Sahiden harikaydı. O yanan genelev sahnesine ve Dallas'la ilgili şarkıya bayılmıştım. Biz de kendi tiyatro kulübümüzde oynamayı düşündük."

Rita onlara teşekkür etti.

Michael, Anthony'nin üniformasını çekiştirdi. Oğlan irkildi ama sadece hafif bir şekilde. "Maçtan önce hep birlikte yemeğe gideriz diye düşünmüştüm" dedi Michael.

"Çok gergin oluyorum" dedi Anthony. "Maç bitene kadar yemek yiyemiyorum."

"Tamamdır" dedi Michael. "Biz de sadece sosisli sandviç filan yeriz."

"Maça gelmeniz gerekmez baba" dedi Anthony.

"Dalga mı geçiyorsun?" dedi Michael. "Dünyada kaçırmam."

Anthony kuşkulu görünüyordu.

"Eğer Mary ve Bayan Duvall'le gidip başka bir şeyler yapmak isterseniz bence sorun olmaz. Bugün oynamayabilirim bile."

Michael, Kay'a göz attı ve o da, çocuğu kendi haline bırakmasını belirten bir bakışla karşılık verdi. "Yani beni orada istemediğini mi söylüyorsun?"

"Hayır efendim."

Michael bu *efendim*e bayılmıştı. Hem saygılı bir cevaptı hem de iğneleyiciydi. O yaştayken, büyüyüp de babasının büyüklüğünü anlamadan önce, kendisinin de gurur duyacağı türden bir cevaptı.

Tam o sırada dağıtım minibüsü ve iki pikap ortaya çıktı. Coupe de Ville'nin arkasına park ettiler ve Al Neri onlara yardım etmek üzere arabadan indi. Bir de traktör geliyordu.

"Ah, Tanrı'm" dedi Kay. "Bu bir şaka değil mi? Al'ı da buraya getirmişsin?"

Mahcup olan Al hafifçe el sallayıp traktördeki adamla konuşmaya gitti.

Anthony, annesinin arkasına büzülmüş gibiydi. Aniden bir erkekten çok bir çocuğa benzemeye başlamıştı. Gözlerinde dehşete benzer bir ifade vardı.

Kay, "Michael" dedi, "Eğer Al Neri'nin korumasına ihtiyacın olduğunu düşünüyorsan o zaman burada ne işin var, açıklar mısın? Çocuklarımın yanında ne işler çeviriyorsun?"

Gözleri hâlâ Al'a dikili olan Anthony eve doğru bir adım daha geriledi.

"Bizim çocuklarımız Kay. Ve düşündüğün gibi değil. Bana bir mesaj iletmek üzere geldi buraya."

"Telefon edemez miydi?"

"Bir de buna yardım etmek için" dedi Michael. Yalandı ama beyaz bir yalandı. Sonuçta şu anda yardım etmiyor muydu yani?

"*Bu* da nedir?" dedi Kay.

Ama o sırada treylerin arka kapıları açılmıştı.

Mary "Bir *midilli*!" diye haykırdı. "Ah, babacım!"

Önce babasına sarıldı sonra koşarak midillinin yanına gitti.

"Connie'nin de vardı" dedi Michael Kay'a.

"Dur" dedi Kay, "Sırf ziyaret diye geliyorsun ve bir – "

"Okulun müdürünü aradım" dedi Michael. "Midillinin buradaki ahırda kalabileceğini söyledi."

"Müdürü aradın da beni aramadın öyle mi?"

"Balık teknesi de senin için Anthony" dedi Michel. Traktördeki adam vinçle tekneyi kaldırıyordu.

Anthony, ancak on üç yaşındaki bir oğlanın yapabileceği tehditkar bir bakışla baktı. "Ben balık *tutmam* ki."

"Bayılacaksın" dedi Rita. "Balık tutmak insanı çok dinlendirir. Ben küçükken babam ..."

Kay ile Anthony'nin bakışlarını gören Rita'nın sesi giderek kısıldı.

"Ona bir *tekne* mi veriyorsun, Michael ben ..." Kay boğulur gibi olmuştu.

Michael, Anthony'e, "Tabii ki balık tutarsın" dedi. "Eskiden hep ..." Kendini tuttu. "Birlikte çıkabiliriz, bu hafta, sadece ikimiz."

"Lisans lazım" dedi Anthony. "Yasa böyle."

"Lisansımızı da alırız."

"Lisansın yoksa kaçak avlanma sayılır."

Michael "Az önce ne *dedim*?" dedi ve Anthony geriye doğru küçük bir adım daha attı.

Kay kıpkırmızı bir suratla dağıtım minibüsüne baktı.

"Lütfen şu üç numaralı kapının ardında her ne varsa, onu da bana getirdiğini söyleme" dedi.

"Üç numaralı kapı mı?" Michael şaşırmıştı.

Rita, "Bir televizyon programından" diye açıkladı, bir süre öncesine kadar kendisi de öyle bir programa çıkıyordu.

"Yardımın için teşekkürler" dedi Kay.

İki kadın birbirlerini tepeden tırnağa süzdüler. "Rica ederim" dedi Rita.

Mary hâlâ midillinin etrafında hevesle hoplayıp zıplıyor, atı ahıra götüren seyise eşlik ediyordu. Neredeyse kampustaki kızların hepsi de midilliyi görmeye geliyordu – daha derslerin başlamasına iki hafta olduğu için öbür fakültelerin çocuklarından da gelen oluyordu. Ama gelenlerin hepsi kızdı. Sanki hediye bir midilli geldiği haberi, ancak kızların duyabildiği frekanstaki bir fısıltıyla yayılmaktaydı. Rita da bunu bir bahane olarak kullandı.

Michael, Kay'a "Bilardo masası" dedi. "Okula bağış, ama buradayken çocuklarla ben de oynama fırsatı bulurum diye umuyorum. Sen bilardo oynuyor musun Anthony?"

"Pek sayılmaz."

"Ben öğretirim" dedi Michael.

"Herhalde." Bunu diyen Anthony valizleri arabaya koymaya gitti.

"Müdürü bunun için de aramıştım" dedi Michael Kay'a. "Onlar da okulun faaliyet salonunu yeniden düzenliyormuş zaten."

"Haberim yoktu."

"Onun önerisiydi Kay. Neye ihtiyaçları olduğunu sordum, listede bilardo masası da vardı. Bu da bende bir şeyler çağrıştırdı." Anthony'e seslendi: "Senin yaşındayken Anthony, amcan Fredo'yla ben kente gidip durmadan bilardo oynardık. İkimiz de oldukça iyiydik. Hatta biraz para bile kazanırdık."

Michael, Kay'ın bakışını yakaladı.

"Biraz dur Kay. Ne zamandır böyle ..." Kelimeleri bulamadı. Durum bulaşıcıydı. "On üç yaşında" dedi. "Erkek oldu artık."

Anthony bagaj kapağını çarparak kapattı ve babasına bu tanımlamasından ötürü şükran duyarmış gibi baktı, Michael'in de umduğu buydu.

"O bir erkek" diye Kay hak verdi, "Ama asla öyle bir – "

"Bunlara hiç girmeyelim Kay" dedi Michael. "Olur mu? Eğer ikimizin yalnız konuşması gerekiyorsa, tamam. Ama öteki türlüsünü yapmayalım."

Kay derin bir nefes aldı. "Boş ver" dedi. "Sadece ... boş ver."

"Denerim."

Michael'e daktiloda yazılmış bir talimat listesi verdi – ders planı diye şaka yaptı ama aslında şaka yapmıyordu. Çocukların o haftaki bütün aktiviteleri ve sanki Michael kendi çocuklarına daha önce hiç bakmamış gibi, her konuda ayrıntılı talimatlar vardı listede. Kay, kaybederse diye bir kopya daha çıkardığını söyledi.

Michael'in kaybetmemeye çalıştığı şey soğukkanlılığıydı. Karısıyla çocukları dışında kimsenin yanında sükunetini yitirmezdi. Daha doğrusu eski karısıyla. Onun bu kadar az çaba ile ve hiçbir şiddet harcamadan kendisini bu hale sokabilmesi dokunaklıydı.

Onunla yeniden birleşmeyi aklından geçireli ne kadar olmuştu?

Ne kadar çılgınca bir kahrolası dürtüydü o?

Parasını ve okula yaptığı yardımın etkisini kullanarak bu ziyaretin iyi geçmesini sağlamaya çalıştı diye Kay'ın ikiyüzlülük etmesi biraz fazla gelmişti. Kay'ın elbette öğretmenlik yapmaya ihtiyacı yoktu ama bunu yapmakta kararlıydı. Michael'in de bir itirazı yoktu. Madem ki tatmin edici buluyor, Tanrı yolunu açık etsin o zaman diye düşünüyordu. Aslında Trask onun hayalindeki işti, daha flört ettikleri günlerde bile öğretmenlikten söz edince aklına Trask gelirdi. Michael'in bildiği kadarıyla Kay bu işi kendi başına bulduğunu sanıyordu, Vito Corleone Vakfı'nın yaptığı isimsiz bağışlar yüzünden olduğunu bilmiyordu. Ama mutlaka kuşkulanmış olmalıydı. Önceki iş tecrübesinin – üniversiteden hemen sonra kısa bir süre, doğduğu yer olan New Hampshire'de öğretmenlik yapmış, sonra da on iki yıl boyunca bir daha çalışmamıştı – ülkenin belki de en iyi hazırlık okulundaki bu görev için onu vazgeçilmez bir aday haline getirdiği söylenemezdi.

YERLERİNE DOĞRU giderken Michael öteki velilerin sinsice fısıldaştıklarını duyar gibi oldu ama kimsede gelip kendini tanıtacak yürek çıkmadı. Al Neri Cadillac'ta kalmıştı, arabanın radyosundan Yankee/Red Sox maçını dinliyordu. Arabayı paralı bir telefonun yanına park etmişti. Şeref tribününün bitişiğinde ev sahibi takıma ayrılmış kısma oturdular. Sosisli sandviçleri ve gazozları almaya Michael gitti.

Mary, Rita'ya "*Cattle Call*'ı ben de gördüm" dedi. "Annem o ro-

lü ne kadar iyi oynamış olursanız olun, bunun sahiden fahişe olduğunuz anlamına gelmediğini aklımdan çıkarmamamı tembih etti. Komik değil mi?"

"Hm" dedi Rita. "Evet, komik sahiden."

"Sanki ben kendi kardeşimi rol yaparken hiç görmedim. Sanki ben de rol yapmadım. Sanki ben rolle gerçek arasındaki farkı bilemeyecek kadar *küçük* bir çocuğum."

Michael "Bazen annelere bebeklerinin büyüdüğünü görmek zor gelir" dedi.

Mary buna tepki vermedi. Rita'ya "Beysbolü seviyor musunuz?" diye sordu.

"Anlamıyorum ki" dedi Rita.

"Ben de niye sevdiklerini anlamıyorum" dedi Mary. "Yine de ağabeyimi seyretmek hoşuma gidiyor. Bazen. Oldukça iyi bir oyuncudur."

Aslında Anthony sahiden de iyi bir oyuncuya benziyordu. Harika değildi ama oldukça iyiydi. Üçüncü minderde oynuyordu ve – oğlu ilk vuruşunu yaptığında Michael'in hayretle gördüğü gibi – sol eliyle vuruyordu. Aslında sağ elini kullanıyordu ve bütün üçüncü minder oyuncuları gibi topu sağ elle atıyordu.

Mary'e Anthony'nin her zaman sol eliyle mi vuruş yaptığını sordu. Kızı hiçbir fikri olmadığını söyledi.

"Dönüşümlü mü vuruyor?" diye sordu Michael. "Çünkü topu atan sağla atmıştı."

"Emin değilim" dedi Mary.

Kulak misafiri olan bazı ebeveynler göz ucuyla ona bakıp, oğlunun hangi elle vurduğunu bilmemesini ve bunun ima ettiği diğer şeyleri hatırlatır bakışlar fırlattılar.

Mary, Kurtlar için kibarca tezahürat yapıyordu ama aklı başka yerdeydi.

"Atla birlikte olmak istiyorsun değil mi?" diye sordu Rita.

"Bu da güzel" dedi Mary, "Burada olmak da iyi".

Sonra Michael'e uzanıp yanağına bir öpücük kondurdu.

"Bunu yapman gerekmezdi ama teşekkür ederim baba" dedi.

Michael konuşamayacak kadar duygulandığı için, o da kızını öptü ve göz kırptı.

Oyun eşit gitmiyordu. Öteki takım, yani Senatörler, daha iyi üniformalara ve daha yeni donanıma sahipti ama Anthony'nin takımı Kurtlar onları yeniyordu. Kurtların birkaç tane harika oyuncusu – ikinciyle üçüncü minder arasındaki oyuncu ve yakalayıcı – ve hata yapmayan, kısa sürede on turun ilerisine geçen sağlam bir destek ekibi vardı. Aslında herkesin erken kalkacağı bir maçtı ama neredeyse izleyicilerin hepsi ev sahibi takımın yakınlarıydı.

Son hücumda, koç Anthony'i alana soktu. Michael, Rita ve Mary alkışlamak için ayağa fırladılar ve Michael'in anlayamadığı bir nedenle tribünlerden pis pis bakanlar oldu. Anthony de dönüp bakmıştı. Michael el sallayınca – hiç kuşkusuz kendini tutamadığı için – oğlan sırıttı ve belli belirsiz bir hareketle o da el salladı. Michael oturdu. Ortaya "İşte benim oğlum" dedi. Bağırarak söylememişti. Basit, gururlu bir beyandı.

Anthony'nin üç ısınma atışı arkadaki ağa geldi ama sıkı atışlardı.

Tribündeki veliler arasında yine bir uğultu oldu, bu seferki Michael'in gelirken duyduğundan daha belirgindi. Kesinlikle kendi hayal gücünün ürünü değildi. Adeta bir refleks olarak etrafına bakındı ve Al Neri'nin arabadan çıkıp onlara doğru geldiğini gördü. Al durup parmağını bükerek Michael'i çağırdı. Michael başını salladı. Şu anda, tam Anthony atış yapmak üzereyken bırakıp gidemezdi. Al kaşlarını çattı ve onlara doğru yürümeye devam etti.

Mary "Neler oluyor?" diye sordu.

Michael'in hiçbir fikri yoktu. Durum Al'la ilgili değildi – başka kimse o tarafa bakmıyordu. Michael'in tahminine göre Al'ın haberi Tom Hagen hakkındaydı ve tabii ki buradaki kimseyi ilgilendirmezdi. Buradaki durum Anthony ile ilgiliydi ama o da şaşırtıcıydı. Babası kim olursa olsun, bir tarafın kazanmak üzere olduğu bir maçın son vuruşlarını yapmak üzere sahaya çıkan biri, nasıl olur da bu tür bir tepkiyi tetiklerdi? Bazı yüzlerde bir şok ifadesi, bazılarındaysa öfkeye benzer bir ifade vardı. Koçlardan biri hakemi kenara çekti.

Hakem daha bir çocuktu, muhtemelen yaz tatili için eve gelmiş bir üniversite öğrencisiydi. Michael onun koça emin olup olmadığını sorduğunu duydu, koç başıyla onaylamıştı.

Hakemin yüzü kül gibi oldu. Ortaya doğru ilerleyip yüzünü tri-

bünlere döndü. Arkasında Anthony atıcı tümseğinde, eldiveni kalçasında,suratı asık olarak bekliyordu.

Rita ile Michael bakıştılar ama Michael başını salladı. Neler olup bittiğini bilmiyordu.

Hakem, "Bayanlar baylar" dedi. "Bir dakikanızı alabilir miyim? Bir olay ... maçı iptal ..." Ve sonra başı öne sarktı, hıçkırarak ağlamaya başladı, durduğu yerden ayrılmamıştı. Anthony tümsekten ona doğru koştu.

Michael'in yanına gelmiş olan Al Neri eğilip, sanki söyleyeceği şey bir sırmış gibi, sanki az önce kendisi radyodan dinlememiş gibi ağzını patronunun kulağına yaklaştırdı ve eliyle de kapattı.

"Biri başkanı vurdu" dedi. "Vurdular onu. Öldü."

28. BÖLÜM

Francesca, bir kabul töreninde elini öpmüş olan Başkan James Kavanugh Shea hakkındaki haberi duyduğunda tam olarak nerede olduğunu ve ne yaptığını hayatının sonuna kadar unutmayacaktı.

Gecenin asıl güzel kısmını, plaj yakınındaki bir karavan olan soyunma odasında Johnny'i bekleyerek geçirmişti. Kamera teknelerinin ve taklit gemilerin bağlandığı geçici rıhtım da çok uzakta değildi. Francesca saat takmamıştı. Johnny sık sık bu konuda şaka yapar ve "Filmler ebedi olmalı" diyerek soyunma odasında saat bulunmasını uğursuzluk saydığını söylerdi. Ama karavandan ayrıldığında gece yarısını epeyce geçtiği rahatça söylenebilirdi.

Son birkaç haftadır Francesca ve Johnny, çocukları, Johnny'nin eski karısı Ginny ve Johnny'e yakın birkaç aktör, hep birlikte taşradaki koca bir kiralık villada yaşıyorlardı, villa Madrid setine dönüştürülen manastırın yakınlarındaydı. Francesca ve Johnny artık açıkça bir çift olmuşlardı ama o durumda tabii ki aynı odayı paylaşmıyorlardı, tatilde bir haftalığına gelmiş olan Lisa Fontane ile nişanlısı New York Kenti polis dedektifi Steve Vaccarello da aynı durumdaydılar. Francesca bu ayarlamadan epey endişe duysa da Johnny'e bayağı aşık oluyordu ve o da, Ginny ile kızlarının onu ve Küçük Sonny'i seveceklerini söylemiş, Francesca da hayretle her şeyin yolunda gittiğini görmüştü.

Fakat Francesca ile Johnny baş başa kalmak, özel şeyler yaşamak istediklerinde ya bu soyunma odasına ya da villa dışında başka bir

yere gitmek zorunda kalıyorlardı. Hatta bir keresinde gizlice manastıra girip, Kral Ferdinand için yapılan tahtta bile seviştikleri olmuştu.

Francesca iki, belki de üç saattir bekliyordu ve sabrı da şarabı da tükenmek üzereydi. Johnny'nin günü kurtaracak kadar yakınlarda olup olmadığını görmek için dışarı çıktı.

Biraz sarhoştu.

Birkaç yüz metre ötede, Akdeniz'in mavi siyah sularında *Santa Maria* ve iki modern tekne daireler çizerek seyrediyordu. Yeni yönetmenin haykırışlarını bu mesafeden bile duyabiliyordu. Film çekimi bir aydır sürüyordu ve bu üçüncü yönetmendi. Johnny'e göre yedinci senaryo yazarına gelmişlerdi ve ortada çekilebilir bir senaryo yoktu.

Francesca kumsalı geçti ve Johnny'nin kostümlü olarak güverteye doğru geldiğini gördü. Yönetmen bağırarak çekimi durdurdu ve Johnny'e bir şey söyledi. Johnny öfkeli gibi görünen bir hareketle şapkasını tutup denize fırlattı. Kamera teknelerinde bulunan biri şapkayı kurtarmak için atladı.

Bu durum Francesca'ya komik gelmişti.

Gemidekiler haberi almıştı ama Francesca ancak sonradan öğrenebilecekti. Johnny şapkasını fırlatarak tepki vermişti ve şimdi de sersemlemiş bir vaziyette sessizce güvertede oturuyordu.

Francesca da kumlara oturdu.

Aslında biraz sarhoşluktan epey öteye geçmişti.

Lisa Fontane ile nişanlısını az ileride el ele yürürken görünce hayal gördüğünü sandı ama Lisa ona el salladı – neşeyle – ve Francesca'nın oturduğu yere doğru gelmeye başladılar.

"Steve erken bir uçakla dönüyor" dedi Lisa.

Herhalde orada ne aradıklarının açıklamasıydı bu. "Pekala" dedi Francesca.

"Sana katılmamızın sakıncası var mı?" dedi Lisa.

Francesca başını salladı. "Sen kalıyorsun ama değil mi?" dedi.

"Bir hafta daha" dedi Lisa. "Dersler başlayana kadar."

Huzursuz bir sessizlik içinde gemiye bakarak oturdular. Bağrışmalar kesilmişti. Motorlar da susmuştu ve üç araç da sürükleniyordu.

Lisa ile Steve bakıştılar ve Lisa derin bir nefes aldı. "Babamla sen" dedi, "Harika bir çift oluşturuyorsunuz".

"Teşekkürler."

Belli ki bunu söylemesini Johnny istemişti ama yine de tatlıydı. Lisa zaten ona karşı oldukça hoş davranıyordu.

"İlk başta" dedi Lisa, "İnsan babası kendisinden sadece yedi yaş büyük biriyle çıkınca biraz tepki duyuyor".

Bunda bir gariplik yoktu. Onun yaşını yediyle toplayınca otuz dört ediyordu. Kendi babası öldüğünde otuz yedi yaşındaydı. Aslında, babası öldüğünde annesi tam otuz dört yaşındaydı. Fakat o sırada Francesca hesabı yanlış yapıyordu. Çok, çok sarhoştu.

"Tabii" dedi.

"Ne olursa olsun bana düşmez ama" dedi Lisa, "Umarım yürütebilirsiniz bunu. Onu mutlu görünce seviniyorum. Annemle ikisi evlendiklerinde bile ağabey kardeş gibiymişler ama siz ikiniz ..." Kızardı ve yeniden Steve'ye baktı. "Eh, aşkın ne demek olduğunu ben de biliyorum."

Francesca başını salladı. "Ben de senin adına sevindim."

Tam o sırada, tepeden tırnağa Kraliçe Isabella kıyafetleri içindeki Deanna Dunn – kısa bir süre Fredo Corleone ile evli kalan ve dolayısıyla kısa bir süre için Francesca'nın yengesi olan Oscar'lı aktris – kumlara bata çıka, tekmeler savura savura, isterik bir şekilde onlara doğru gelmeye başladı, belli ki o da şahane bir şekilde sarhoştu. Aynı zamanda ilaç manyağı da olduğundan hangisi olduğunu kestirmek güçtü. Steve, Lisa ve Francesca ayağa kalktılar. Bayan Dunn başta anlaşılmaz şeyler söylüyormuş gibiydi ama yaklaştıkça Francesca ne dediğini anlamaya başlamıştı.

"Kahrolası Kübalılar başkanı öldürdüler!"

BU TAM olarak doğru değildi.

İşe karışan bir Kübalı olduğu tartışmasızdı. Ama birçok Kübalı? Küba hükümeti? Başkanın yeniden güç kazanma çabalarına ihanet etmesine kızan Kübalı göçmenler? Kesin olmamakla birlikte hepsi olası görünüyordu.

Ayrıntılar ilk başta kaba taslaktı.

Kısa sürede netleşenler şöyleydi.

Partisinin Birleşik Devletler başkan adaylığını bir kez daha ka-

bul etmesinden sadece birkaç saat önce, Jimmy Shea – Gizli Servis elemanlarıyla çevrili olarak – bir buçuk kilometrelik sıkı yüzüşünü ve eğlence kabilinden bir iki atlayışı bitirip Fontainebleau Otel'in havuzdan çıkmıştı. Beyaz Saray'daki havuzda ne üç metrelik bir tramplen (Jimmy'nin Princeton'da bayıldığı şeydi) ne de on metrelik bir platform (bunun heyecanına bayıldığı da biliniyordu) vardı ama Fontainebleau'nun havuzunda, yanlarında iki tane birer metrelik tramplen de olan kulede her ikisi de bulunuyordu. Birkaç atlayış yapabilme imkanı, Fontainebleau'yu başkanın Miami'de düzenli olarak gittiği otel haline getirmişti.

Havuzu kumsaldan ayıran bir dizi lüks kabin vardı. Bunlar güvenli hale getirilmişti. Ayrıca hem bu kabinlerin üstünde hem de otelin bazı balkonlarında adamlar bulunuyordu. Bir haftadır otele gelen herkes tepeden tırnağa aranmaktaydı. Başkan kullanırken öteki konukların havuz alanına girmesi yasaktı. Halkın Shea'ya en çok yaklaşabildiği nokta, kabinlerin arasındaki küçük boşluktu – normalde havuzdan plaja geçen konukların kullandığı geçitti bu. Devriyelerin bulunduğu bir barikatın arkasında kalan geçit, iyi dilek pankartları taşıyan insanlarla dolmuştu. Gizli Servis elemanları kalabalığı tarıyor, Kübalıya benzer birilerini görünce de, kanuna saygılı vatandaşlar olup olmadıklarına bakmadan oradan uzaklaştırıyorlardı. Bununla birlikte ajanlar Juan Carlos Santiago'yu gözden kaçırmışlardı – mükemmel İngilizce konuşan, açık tenli bir adamdı ve adını Belford Williams olarak gösteren bir Florida ehliyeti taşıyordu. Asıl ehliyeti de üstündeydi ama ajanlar birinciyi görünce tatmin olmuşlardı.

Life dergisinden bir fotoğrafçı – bir kadın – havuzun başında bekliyordu. Bu bir ayrıcalıktı. Beyaz Saray fotoğraf çekimini onaylamış ve resmin gelecek haftanın kapağı olacağı garanti edilmişti. Normal basın mensupları – bütün televizyon kameraları da dahil olmak üzere – şimdiden Miami Beach Kongre Sarayı'ndaydı.

Başkan, göğsünde başkanlık arması olan lacivert bornozuyla geldi, kalabalığa gülümseyerek el salladı ve sıcak hakkında bir şaka yapıp bornozunu çıkardı. İnsanlar nefeslerini tuttular. Başkan ağırlık çalışmıştı ve son zamanlarda, özellikle de bu an için, tam on kilo vermişti. Life'nin fotoğrafçısı ve – daha ucuz kameralarla, daha

kötü açılardan ve daha kötü ışıkla da olsa – kalabalıktan ve otelden birileri de bu pozu kaçırmadı.

Başkan Shea elastiki, yaklaşık olarak uyluklarının üçte birine kadar inen yeşim rengi bir mayo giymişti. Üniversitedeyken de aynı model mayo giyerdi ama bir beden daha büyük olurdu.

Önce turlarını tamamladı. Her zamanki bir buçuk kilometresini tamamlayıp tamamlamadığı öğleden sonranın en güzel tartışma konularından biri olacaktı.

Havuzdan çıkınca, bir metrelik tramplenden iki antrenman atlayışı yaptı ve fotoğrafçıya hazır olduğunu bildirip üçlüğe tırmanmaya başladı.

Fotoğrafçı havuz kenarında kalıp teleobjektifini kullandı. Editörüne, önceki tüm benzerlerini silip atacak bir pozla gelmeye söz vermişti -- Amerika'nın genç başkanını, arka planda masmavi gökyüzünden başka bir şey olmaksızın, bir tanrı heykeli gibi havada süzülürken görüntüleyecekti.

Tramplenden on iki kere kadar atlayıp, çok net bir bir buçukluk burgu yaptıktan sonra, devam etmek istemediğini abartılı jestlerle gösterip onluğa tırmandı. Kalabalık güldü. İnsanlar buna bayılmıştı. İnsanlar onu sevmişti.

Yıllardır on metrelik bir platformdan atlamamış ve zor bir şey denememişti. İlk seferinde tramplenin tepesinde durup aşağı baktı ve korkmuş gibi yaptı. Bu da kalabalığı çok etkilemişti.

İlk atlayışı – ve sonraki iki atlayış – basit kuğu dalışıydı, başkanın sırtı düzgün bir yay çizdi ve suya girişi etkileyici olmasa da yeterince net ve acısız oldu. Havuzdan her çıkışında mütevazı davrandı ve çuvallamadığı için rahatlamış olduğunu belli etti. Üçüncü dalıştan sonra, fotoğrafçı başparmaklarını havaya kaldırdı ve bir yardımcı koşarak gelip boksör köşecileri gibi başkanın sırtına bornozunu koydu ve bir pilot gözlüğü uzattı.

Başkan gözlüğü almadı.

Doğruca insanların gözünün içine baktı. Yeni zarif gövdesini ve unutulmaz gösterisini çılgınca alkışlayan destekçilerinin, hemşerilerinin gözlerine. Bornozunu giyip kuşağını bağladı ve parmaklarıyla saçlarını düzeltti. Gayet düzgün ve iyi görünüyordu. Zarif kesimiyle harika saçları vardı.

Ve kalabalığa yöneldi. Gizli Servis ajanlarının telsiz kulaklıkları vızıldadı. Yeni pozisyonlar alındı, ayrıntılar anında yeniden organize edildi.

Ajanların bu tür spontan halk şovlarından nefret ettiği biliniyordu. Bütün başkanlardan bunu yapmamaları istenir, uyarılarda bulunulur, yalvarılırdı. Ve yine de bütün başkanlar kimi daha az, kimi daha çok olsa da bunu yapardı. Fakat hiçbiri, insanlara temas etmeyi seven, umutsuz ayyaşların bara daldığı gibi, dejenere kumarbazların son dolarının seri numarası üzerine bahse girdiği gibi kalabalıkların arasına dalan Jimmy Shea kadar çok yapmamıştı. İlk Açılış Töreni boyunca da aynı şeyi yapmıştı ve muhtemelen bir daha yapmak niyetindeydi.

Büyük adamlar da tıpkı çocuklar gibi, ölümü başkalarının başına gelecek bir şey olarak algılıyordu.

Seyrek saçları, utangaç bir tebessümü olan ince yapılı Santiago, daha iriyarı iki adamın arasında sıkışmıştı. Kimse onun 9 mm'lik Baretta'sını çektiğini fark etmiş gibi değildi.

Başkan yaklaşırken Santiago adamların arasından güçlük çekmeden, sanki onlar da buna izin vermiş gibi sıyrıldı ve park etmiş arabaların arasından fırlayan bir çocuk gibi başkanın görüş alanına daldı.

Dişlerini sıkıp silahı başkanlık armasına doğrulttu ve ateş etti.

Jimmy Shea'nın kolları başının üstünden geriye savruldu.

Sonradan biri, hazin bir zafer parodisi gibi diyecekti.

Tıpkı bir Protestan rahibin, Kutsal Ruh tarafından arkaya doğru savruldu demesi gibi.

Teslim olur gibi.

İlkinden birkaç saniye sonra, Santiago'nun ikinci kurşunu da Başkan Shea'nın boynunu sıyırdı. Başkan geriye doğru kaykıldı, gözleri kocaman olmuştu. Gözlerinden şaşkınlık, korku ve acı okunuyordu. Boynundan kan fışkırdı.

Birileri serpinti gibiydi diyecekti.

Kimileri de yay gibi fışkırdığını söyleyecekti. Kurdele gibiydi. Birkaç adım uzağa fışkırdı diyenler olacaktı.

İki Gizli Servis timi harekete geçti – bunlar görevi hedefin üzerine kapanmak olan, ama o anda aşırı bir gayretkeşlikle hedefe boş verip saldırganı saf dışı bırakma emri alan ekiplerdi.

Bir anda ortalık haykıran, koşuşan sivillerle dolmuştu.

Bir ajan. Santiago ile başkanın arasına daldı ama üçüncü kurşun onu ıskalayıp Shea'nın omzuna isabet etti ve başkan olduğu yerde dönerek onu tutmak üzere olan ikinci ajandan uzaklaştı.

Birleşik Devletler başkanının cansız bedeni havuza düşmüştü.

Arkasından üç tane ajan atladı.

İki ajan ise silahlarını çekip – yarı otomatik Colt .45'lik – suikastçıya ateş açtılar.

Bu protokoldü. Kazara birini vurmak için makul bir sebep yoktu. Bunlar dünyanın en seçkin nişancılarındandılar. Attıkları mermiler özeldi, hedefe çarpınca patlıyordu, delip geçme diye bir şey söz konusu değildi.

Her ajan ikişer kez ateş etmişti. Santiago garip bir şekilde, sanki sırtından vurulmuş gibi, öne doğru devrildi ve sonra göğsündeki dört mermi patladı ve arka üstü havalanıp kafasını bir direğe çarptı.

Katliam bitmiş görünüyordu.

CONNIE CORLEONE haberi duymasından önceki saniyeleri, babasının bahçesinin benzeri olan teras bahçesinde ellerinin ve dizlerinin üzerinde tohum ekerek geçirmişti. Masa radyosunu biri bir En İyi 40 istasyonuna ayarlayıp gitmişti ve Connie de daha hoşlanacağı bir yer bulma zahmetine katlanmamıştı. Bu iyiydi işte, ona yoldaşlık ediyordu. Her şeyin yetiştiği yaz zamanıydı. Domatesler burada daha önce yetiştirmeyi başardıklarından daha iri ve daha lezzetliydi, biberlerse bir gecede tavalık oluyordu neredeyse, ama tohumları daha önce gördüklerinden daha büyüktü. Bu bahçeyi planlarken tohumların burada büyüyüp serpilemeyeceğini düşünmüştü – bunun mantıksız olduğunu şimdi fark ediyordu. Oğulları da – sinemadaydılar – o yaz deli gibi büyümüştü.

Radyoda Johnny Fontane'nin yeni parçası çalmaya başladı ve Connie iğrenerek istasyonu değiştirmek üzere uzandı. Liste başlarında Beatles'in yerini Louis Armstrong'un "Hello Dolly"si almıştı ve şimdi de Johnny Fontane aynı yolu izleyecekmiş gibiydi. Connie, *bunakların intikamı*, diye düşündü. Johnny'nin parçası – "Let's Do It (Let's Fall in Love)"ın çeşitli yeni, bayağı örnekleri – daha

birkaç yıl önceki muhteşem plaklarının ucuz bir karikatürü gibiydi.

Ayar düğmesini çevirdi.

İlk bulduğu istasyon normal yayın akışını durdurmuş ve dinleyicilerine özel bir duyuru yapmaya başlamıştı.

Connie haberi duyunca lale arkalıklı bir koltuk çekip oturdu. Ağabeyinin bununla bir ilgisi olup olmadığını merak ettiği için kendinden nefret ediyordu.

Sonra, tanımaya değer çoğu insan gibi zaten kendine duyduğu nefretle dolu olduğunu düşündü.

NICK GERACI'NIN iyi bir gece uykusuna ve sıcak bir duş yapmaya ihtiyacı vardı, sivrisinek ısırıklarından çıldıracak hale gelmişti ve ayakkabıları muhtemelen mahvolmuştu. Fakat Jacksonville'nin biraz güneyinde I-95'e doğru on yaşında, radyosu bozuk, 100 kilometrenin üstüne çıkmaya çalışınca tirtir titreyen ekmek kamyonunu sürerken yine de mutlu bir adamdı: Ailesiyle yeniden birleşmesine sadece günler kalmıştı ve belki bir ay kadar sonra çilesi bitecekti.

Planlandığı gibi, Lou Zook'un Jacksonville'nin merkezindeki mücevherat mağazasında, başka bir araba almak, karısına ve kızlarına hediye seçmek ve Lou'ya her şey için teşekkür etmek üzere durdu.

Lou – uzun zamandır asıl adı olan Luigi Zucchini'yi taşıma zahmetinden kurtulmuştu – Cleveland'ın Küçük İtalya'sında, Mayfield Yolu ile Lakeview Mezarlığı arasında büyümüştü, Nick Geraci'den on yaş büyüktü ve birkaç sokak kuzeyde oturuyordu. Yine de arkadaş olmuşlardı, bunun başlıca sebebi de Alta House'de birbirlerine karşı basket oynamalarıydı: İkisi de yaklaşık aynı cüsseye sahipti ve genelde birbirlerini durdururlardı. Lou Cleveland'da perde olarak kendine güzel bir iş kurmuş ve küçük ölçekte tefecilik yapmaya başlamıştı. Nick, Sonny Corleone *regime*'sinden kalanları devraldığında ilk büyük sorumluluğu Aile'nin uyuşturucu operasyonlarını düzenlemek olmuştu ama yeterli yardımcısı yoktu ve o da Cleveland'daki birkaç eski dostunu işe katmıştı. Lou, Jacksonville'de maddi ve manevi anlamda bir mevzi kurulmasında yararlı olmuştu. Rıhtımlardaki sorunları çözmüş ve malları gidecekleri yere götürmek için gereken araba, kamyon ve şoförlerin bulunmasını sağla-

mıştı. Ayrıca, dinamik bir ithalat/ihracat işini yürütürken gereken malzemeleri bulmak için çok geniş bir kaynak olmuştu. Son bir yılda da – çünkü Momo Barone dışında, New York'taki adamlar Lou Zook'un gerçek bir zucchini* olduğunu bilmiyordu – Geraci'nin tekrar güç kazanma manevrasında en yararlı ve güvenilir müttefikleri arasında yer almıştı. Hatta Nick'in durumunu yeniden gözden geçiren ve kimsenin onu herhangi bir şeyle suçlayamayacağı kanaatine varan o hazırcevap ve kinayeli konuşan Philadelphialı avukatı bile Lou Zook bulmuştu.

Zook'un yeri dışarıdan bakınca pek bir şeye benzemiyordu, ne siyah ne de beyaz olmayan bir mahallede, metal çerçeveli bir vitrinden ibaretti. Lou'nun yetkili satıcısı olduğu saatlerin markalarının çıkartmaları vitrinin cam kısmına yapıştırılmış, çoğu da parçalanmıştı.

Nick içeri girerken bir tezgahın arkasından bakan Lou "Ekmek kamyonu ha?" dedi. Nick'in geçici aracını gösterip kıkırdadı.

Nick mağazayı geçti ve iki adam hararetle kucaklaştılar.

"Biliyorsun, biz küçükken benim ihtiyar bunlardan birini kullanırdı."

"Duyunca üzüldüm. Dul eşine çiçek gönderdim."

"Sağol dostum." Kendisi cenazeye gidememişti ve bu yüzden asla yatışmayacağını tahmin ettiği bir öfke duyuyordu.

"E, bu şeyi duygusal nedenlerle mi kullanıyorsun?"

"Onun gibi bir şey. Aslında bana teşekkür etmen gerektiğini düşündüm" dedi Nick. "Ulusal bir ekmek markası, kasası da oldukça geniş. İsteyen istediği yere istediği şeyi götürür. Üste birkaç dizi ekmek koy, gerisine istediğini doldur."

"Ah, biz işleri böyle mi yapıyoruz?" dedi Zook, kafası karışmış gibiydi. Kendi işinin büyük kısmı üstündekilerin, özellikle de Nick'in dediklerini yapmaktı, ayrıntıları tam olarak bilmezdi.

"Akıllı adam" dedi Nick. "Dediklerimi unut."

"Bir şey mi demiştin ki? Artık pek iyi duyamıyorum da."

"E, ne veriyorsun bana?"

"Kendin bak." Arka taraftaki park yerini gösterdi. Nick kapıdan baktı.

---

* Dolmalık kabak. (Ç.N.)

"Şu 59 model Dodge mi?"

"Tam tarif ettiğin gibi" dedi Lou. Kullanılmış, dikkat çekmeyen, iyi bir marka, bakımlı, kurşun geçirmez camı dışında hiçbir şey değiştirilmemiş olsun demişti. Lou, üç tane elmas kaplı Cartier saat gösterdi, Nick'in, Charlotte, Barb ve Bev'e kaybettikleri zamanı telafi etme arzusunu sembolize eden saatlerin arkasına isimleri kazınmıştı.

"Mükemmel" dedi Nick. "Paket yap. Borcum ne kadar?"

"Hiç."

"Bak, benim için yaptığın onca şeyden sonra sana da hediye almam lazımdı. Borcum ne kadar?"

"Söyledim ya Nick, borç morç yok. Atmışıma geliyorum ve kumsalda bir evim, yeterince de birikimim var, beş para etmez çocuklarımın bile çalışmaya ihtiyacı yok. Sen olmasan bugün hâlâ Cleveland'da taşaklarını donarak Avon şişeleriyle Tupperware satmaya çalışan, beş parasız bir ihtiyar olacaktım."

Nick bunların ne olduğunu bilmiyordu ama bakış açısını anlamıştı. Lou'nun omzuna vurdu. "Sen olmasan – "

"Boş versene" dedi Lou elini sallayarak. "Sonu gelmez bunun. Dinle, sorun çıkarmak istemiyorum ama, bir yerlerde kamyonunu geri isteyen bir fırıncı filan yok değil mi?"

Nick başını salladı. New Orleans'ın ekmek dağıtım işi Balina Carlo tarafından yutulmuştu. Kamyon kayıtlarda görünmüyordu. Seri numaraları gitmişti. Florida plakaları, Bossier Kenti dışındaki bir kumarhanenin sayım odasının bitişiğinde duran bir oda dolusu plakanın içinden alınmıştı – çeşitli eyaletlerden özel ve ticari araç plakalarının arasından. "Bir dostum verdi bana" dedi Nick.

Tam o sırada bitişikteki berber dükkanının sahibi içeri daldı. "Kesinlikle ben değildim" dedi berber.

Zook, "Ne sen değildin Harlan?" dedi.

"Başkanı vuran ben değildim."

"Senin vurduğunu kim söyledi?"

"Kimse benim yaptığımı söylemedi ama biri yapmaya *gitti* ve yaptı."

"Biri başkanı mı vurmuş?" dedi Geraci.

"Miami'de, evet. Televizyondan veriyorlar."

"Berbat bir şaka yapıyorsun herhalde" dedi Zook.

"Ben hep biri şu zenci aşığını vursun derdim ve şimdi biri kalkıp vurdu ve şimdi hiç hoşuma gitmedi bu durum. Ben buradan hiç ayrılmadım. Tanıklarım var."

"Böyle bir bokun şakasını bile yapma Harlan" dedi Zook. "Ölmüş mü?"

"Ben nereden bileyim? Orada değildim ve bunu yapanın başına gelenlerden de haberim yok."

"Onu sormuyorum" dedi Zook. "Başkan ölmüş mü?"

"Ha o mu, galiba evet, ölmüş."

"Kim vurmuş?" diye sordu Geraci.

"Bir çuval İncil üstüne yemin ederim ki bayım, bilmiyorum ve tahmin de edemem", bunları dedikten sonra adam kapıyı vurup çıktı.

Zook "Kaçık Nazi pislik" diye mırıldandı. Tezgahın üstünde cazırdamaya başlayan eski, tüplü bir radyosu vardı.

Geraci ertesi gün gazete alana kadar, Juan Carlos Santiago'nun 1961'de bir bar kavgasında tutuklandığı zaman çekilen resmini göremedi. Resmi görür görmez de, adamı Tramonti'nin atış poligonunda gördüğünü hatırladı.

DANIEL BRENDAN Shea'nın olayı duyduğu sırada Miami Kongre Sarayı'nın küçük, ödünç bir ofisine tıkılmış, atleti ve beyaz baksır şortuyla ağabeyinin o geceki konuşmasının giriş kısmı üzerinde çalışmakta oluşu, Amerikan tarihine unutulmaz bir kayıt olarak geçti. Oda buruşturulmuş kağıtlar ve boş kahve fincanlarıyla doluydu. Aynı gün daha erken saatlerde, başsavcı kendisine yakın olan kimselere, 1966'da Birleşik Devletler Senatosu'na aday olmak için çalışacağını ve bu yüzden ağabeyinin ikinci döneminde yer almayacağını beyan etmişti. Bu açıklamayı gözünde gerçek yaşlarla yapmıştı. Senato kariyeri ile ilgili kararının da o gece bu konuşma aracılığıyla ulusal televizyonlardan duyurulması bir ihtimal olabilirdi. Fakat Danny Shea konuşmada bundan söz etmeyecekti. Önemli bulduğu kişilere, o gece bütün dünyaya ağabeyinin ne kadar büyük bir adam olduğunu ilan etmekten – doğrudan, isteyerek ve özellikle – onur duyacağını söylemişti.

Her ne kadar Jimmy Shea yetenekli bir hatip olsa da, konuşma-

larının çoğunun profesyonel yazarlar tarafından kaleme alınmasını tercih ediyordu (buna kitapları ve mezuniyet tezi de dahildi). Öte yandan Danny, yetenekli bir yazardı ve daha da önemlisi, bu konuda çalışmaya istekliydi. Elbette, kendini ispatlamış iki Amerikan romancısı da dahil, onun da profesyonel konuşma yazarları vardı. Ancak onların hazırladığı konuşmaları bile defalarca yeniden yazıp kendi istediği şekle sokardı; işin ilginç tarafı, o yazarlar da Danny Shea'nın konuşmayı güzelleştirdiğini düşünürdü.

Pek çok iyi yazar gibi Danny de iç çamaşırlarıyla kalınca daha iyi yazdığına inanıyordu.

Kapı vurulunca, bitirmek üzere olduğunu söylemişti – ama bunu dört saattir söylüyordu.

"Hayır, efendim." Bu, ağabeyinin baş yardımcısıydı. "Konu o değil. İçeri gelebilir miyim lütfen?"

Başsavcı kalkıp kapıyı açtı.

Baş yardımcı Danny Shea'yı karşısında don gömlek bulmaktan etkilenmedi.

Danny ise aksine, daha baş yardımcının yüzündeki ifadeyi görür görmez yıkılmış gibiydi.

"Ağabeyiniz" dedi adam.

Danny Shea donup kaldı. Sonra, olanların ayrıntılarını dinlerken, kısa kısa soluklar almaya başladı – insanın duygularını bastırması kadar hiper vantilasyon yaratan bir şey yoktu.

Aniden, sanki bu küçük odadan çıkıp ağabeyinin yanma gitmesi bir şeyi değiştirecekmiş gibi, çılgınca giyinmeye başladı.

"Ben bir aptalım" dedi.

"Efendim?" dedi baş yardımcı.

"Hepsi benim suçum" dedi Danny Shea.

"Sözlerinizi anlayamıyorum" dedi baş yardımcı.

***

EDDIE PARADISE haberi duyduğunda, Avcılık Kulübü'nde aşağı inip Richie Nobilio'ya aslanı göstermek üzereydi, Çifte Tabanca Richie, aslanı batmak üzere olan bir sirkten yok pahasına almasına yardım etmişti.

Richie, onunla Court Caddesi'ndeki bir yerde öğle yemeği için buluşmuş ve hediye de getirmişti: Yirmi dört çift çorapla – doğru marka – bir boruya konmuş poster. Bu da koleksiyon için başka bir 2. Dünya Savaşı posteriydi. Posterde yalnız bir adam kollarını açmış olarak mavi siyah bir denize batıyordu, ön planda irileşip kocaman olan eli, postere bakanı gösteriyordu. Altında da BİRİSİ KONUŞTU! yazmaktaydı.

Eddie bu düşünceli armağanlara bol bol teşekkür etti. "Sen nasılsın?" diye sordu sonra. "İyi misin?"

"Şikayet edemem ama yine de ediyorum." Komik bir şekilde gözlerini devirdi. "Ya sen?"

"En iyiler listesinde başı çektiğim söylenemez" dedi Eddie, "Hoş kim öyle ki?"

"Herhalde adamın teki" dedi Richie. "Kesinlikle."

"Evet ama o da uzun sürmez. Daima merminin ucunda yeni bir şarkı hazır bekliyordur."

Yemeklerini ısmarladılar.

Garson gidince Eddie, "Dinle" dedi. "Bu hediyelerin anlamı ne? Çünkü, aynı çorabı iki kez giymeyen birinin hain de olabileceğini söylemek istiyormuşsun gibi geldi bana. Ya da ben değilsem bile, altımdaki birinin. *Birisi konuştu.* Gerçekten hoş. Kabul ediyorum."

Richie hiç renk vermedi ve dalga geçti. "Kaçık olduğunu biliyorsun değil mi?"

Eddie onu uzun bir süre inceledikten sonra vazgeçti ve kahkahayı bastı.

"Haklısın." Eddie parmaklarıyla çorap kutusunda trampet çaldı. "Çok düşüncelisin. Tekrar teşekkürler. Sadece, her şeyi düşününce ..."

"Zor zamanlar" dedi Richie üzüntüyle başını sallayarak.

"Kesinlikle."

Çifte Tabanca Richie kadehini kaldırdı. "*Salut.*"

İçtiler.

Acapulco ile ilgili dedikodulardan, Geraci'nin bütün karşı saldırısını orada temas kurduğu biri üzerinden yürüttüğü söylentilerinden konuştular. İkisinin de o olmadığını kuvvetle umdukları birer tepe adamı vardı. Adamlarının – ve diğerlerinin – oraya gidiş za-

manlarını ve olası sonuçlarını tartıştılar.

"Peki nasıl ortaya çıkaracağız?"

"Sanırım yakından takip edeceğiz" dedi Eddie. "Ne yapıyorsak onu yapmaya devam edeceğiz. Er ya da geç ortaya çıkacak. Şu deniz kaplumbağası olayındaki gibi ha? Yavaş ama kararlı hareket eden yarışı kazanır."

"O kara kaplumbağasıydı Ed. Kaplumbağayla yabani tavşan."

"Aynı şey."

"Kara kaplumbağası için aynı şey değildir." Richie gülümsedi. "Ama prensip aynı sanırım. Haklı olduğunu açık. Fazla hızlı hareket edersek, düşünceli olduğumuzu belli edersek, altımızdaki adamlar huzursuz olur, ki bunu istemeyiz. Ama fazla ağırdan alırsak, Geraci yeniden patronumuz olur ve senin örneği kullanırsak, kendimizi bir kenara atılmış buluruz."

Nobilio, Geraci'den söz edince Eddie hafifçe irkildi. Kimse bu adı yüksek sesle söylemezdi.

"Ben diyorum ki" dedi Nobilio, "Adamlarımızı izlerken biraz daha psikoloji kullanalım. Ben akıllı bir adamım, sen uzun saatler çalışıyorsun. Aramızda bu işi halledebiliriz."

Eddie iyi niyetle söylendiğini umarak bu imayı duymazdan geldi.

"Psikoloji ha?" dedi. "Ben Brooklyn Sokakköşesi Ekonomi Okulu mezunuyum. Aldığımız derslerin çoğu ona dayanırdı – psikolojiye."

Yemeklerini yiyip başka iş meselelerini tartıştılar. Aralarındaki iletişimi açık tutma konusunda hemfikirdiler. Eğer Corleone Ailesi kurtulacaksa, Eddie Paradise ve Richie Nobilio gibi adamlar sayesinde kurtulacaktı.

"Michael ile benim eski kaptan arasındaki bu dava yatışınca" dedi Eddie Geraci'yi kastederek, "İkimizden biri patronluğa yükselebilir. Tabii, Tanrı affetsin, yakında demek istemiyorum".

"Bu Aile'de mi? Asla olmaz. Adının Corleone olması lazım."

"Corleone kalmıyor ki?" dedi Eddie.

"Belki" dedi Richie. "Ama Sonny'nin bir sürü oğlu yok muydu? Michael'in de oğlu var, Connie'nin iki oğlu var."

"Onlardan birinin bu işe gireceğini sanmıyorum."

"Bir zamanlar insanlar Michael için de aynı şeyi söylüyordu hatırlarsan. Ah, Fredo'nun da en azından bir tane yok muydu?"

"Fredo mu? Onun hiç çocuğu olmadı ki."

"Fredo, Las Vegas'taki şov kızlarının yarısını becermiştir. Sence hepsi korunuyor muydu yani?

"E, sen biliyor musun olduğunu peki? Nereden biliyorsun?"

"Hiçbir şey söyleyemem."

"Mike da bunu biliyordur, öyle değil mi?

"Şu konuyu değiştirelim artık olur mu?" dedi Richie. Kalkmaya hazırdılar. "Demek aslanı sahiden aldın ha?"

"Çok güzel bir hayvan" dedi Eddie.

"Böyle bir şey istemen çok şaşırtıcı" dedi Richie.

Eddie, Richie'nin ya bir teşekkür daha almak ya da aslanı görmeye davet edilmek için olta attığını kavradı. Teşekkür söz konusu değildi. Eddie zaten gönderdiği Mets biletleriyle teşekkür etmişti, ki bu kadar teşekkür sırf Eddie'ye sirk ve borç batağındaki avanak sahibi hakkında bilgi verdi diye fazlaydı bile. Bu kadarı işin yarısı bile değildi. Hayvanı taşımak için bir yol bulmak, bodrumdaki eski hücrenin rahat bir hale getirilmesi için tadilatlar yapmak, hayvanın neyle, nasıl besleneceği, kafesin nasıl temizleneceği konusunda bilgi almak ve sonra da en değersiz *coglioni*'yi bulup aşağıda bunları yapmasını sağlamak gerekmişti. Son işlerin yarısını Eddie kendi yapıyordu. Pek aldırmıyordu çünkü Ronald gerçekten güzel bir hayvandı ve Eddie'yi sahiden seviyormuş gibiydi. Hoş, aslan boku da aslan bokuydu doğrusu.

O yüzden Richie daha fazla teşekkürü ancak rüyasında görürdü. Fakat istiyorsa gelip Ronald'ı görebilirdi.

"Görmek ister misin onu? Yürüyebiliriz. Şu köşeyi döndük mü kulüpteyiz."

"Nerede olduğunu biliyorum" dedi Richie.

"Ee, gel o zaman. Gelmelisin. Hadi gidelim."

Gittiler.

Eddie çorap kutusunu kolunun altına almış, öteki elindeki poster borusunu da asa gibi sallayarak yürüyordu.

"Ronald gibi öyle kocaman, güçlü bir orman hayvanının önünde durmak insanı mütevazılaştırıyor" dedi yürürken. Yan yana yürü-

meye çalışıyorlar ve kaldırımın daraldığı yerlerde bunu yapmakta zorlanıyorlardı ama Eddie dümdüz bir yol tutturup gittiği için, ağaçların ve yangın musluklarının arasında tazı gibi manevra yapmak Nobilio'ya kalıyordu. İkisinin arkasında da arada kibarca bir mesafe bırakarak takip eden adamları vardı.

"Ronald mı?" dedi Nobilio. "Ona isim mi koydun?"

"Aslanın adı var evet, Ronald."

"Niye Ronald?"

"Gördün mü? Yine beni sıkıştırıyorsun. Ben nereden bileyim niye Ronald olduğunu?" dedi Eddie. "Nezaket olarak."

"Bir aslana nezaket mi gösteriyorsun?"

"Git de kabalık et bakalım" dedi Eddie. "Sonra gör neler olacağını."

"Kahrolası Brooklyn'de bir aslan" dedi Richie. "Sana hayranım dostum. Benim ödüm patlardı sosyal kulübümde aslan olsa."

"O da herkes gibi" dedi Eddie. "Saygılı davranırsan korkacak bir şey yok."

Eddie Richie'ye baktı.

"Ben olsam" dedi Richie, "İnsanlar küçük çüklü bir adam için aslanın evdeki kedi sayılacağını söyler diye korkardım".

Siktir et insanları. İnsanların ne dediğini.

"Eh, belki de" dedi Eddie, "Hepimizde senin bu konudaki korkuların yoktur".

"Saçmalama" dedi Richie, ama kızmış görünmüyordu. "Ancak – hazır sirklerden söz açılmışken – orada bir sirk ucubesi bulunduruyorsan, endişelerin var demektir. Sadece bazıları benim gibi rahatça itiraf edemez."

Aşağı indiler. İçeride en değersiz *coglioni* televizyon seyrediyordu.

"Bugün çok çam deviriyorsun Rich" dedi Eddie.

"Beni tanımak beni sevmek demektir bebek." Eddie'nin sırtına vurdu. Eddie haberi olmadan kendisine dokunulmasından hoşlanmazdı ama aldırmadı.

Televizyondaki muhabir, katilin kimliğinin daha önce açıklandığı gibi Belford Willims olmadığını, asıl adının Juan Carlos Santiago söylerken içeri girmişlerdi.

"Ne katili?" dedi Eddie ve kendi adamları ona susmasını işaret ettikleri gibi ayağa da kalkmadılar. Momo Barone de ortalarındaydı. Konuşmak ve ötekilere hadlerini aştıklarını söylemek ona düşerdi.

Muhabir, Juan Carlos Santiago'nun Batista hükümetinden üst düzey birinin üvey kardeşi olduğuna inanıldığını anlatıyordu, adamın devrim sırasında çıkan isyanlardan birinde öldürüldüğü tahmin edilmekteydi. Santiago ayrıca bir yıl önce adaya yapılan başarısız işgalde de yer almıştı. Onu tanıyanlardan bazıları "Yalnızlığa meraklı olduğunu", "Bunalımlı genç bir adam" olduğunu anlatıyordu. Belli ki çocukluğundan beri hem burada hem Küba'da akıl hastanelerine yatıp çıkıyordu.

Çifte Tabanca Richie bir koltuk çekti.

Eddie, "Öldürülen kahrolası kim?" diye sordu.

KATHY CORLEONE çörek suratlı adamı daima hatırlayacaktı. Kitabı üstünde çalışırken, New York Halk Kütüphanesi'ndeki bir kafede bir şeyler yemişti. Adamı daha önce hiç görmemişti, ama erkek meslektaşlarının yarısı da ona benzerdi: Bodur, tıknaz, hamur gibi, sakallı, üç, dört dar meseleye takıntılı, annesi tarafından ezilmiş, ya bakir, ya sapkın veya her ikisinin hazin kokulu bir karışımı.

Adam, Kathy'e korkunç haberi verirken alçak sesle ve gerçekten üzüntüden perişanmış gibi konuşsa da, tebessümü ile kendi kendine ihanet etmişti. Kathy bunun, adamın Miami'de olanlardan ötürü mutlu olduğunu göstermediğini biliyordu. Adam bunu ona ilk söyleyen kişi olduğu için mutluydu, sanki bunu yapınca Kathy'nin kafa derisiyle köyüne dönmesine izin verilecekti.

Kütüphaneciler anında televizyonların başına üşüşmüştü.

Kütüphane yöneticileri de çağırılmış gibi televizyonlara koştular.

Haberlerde açık havada pek takmadıkları kalın camlı gözlükleri olan, bitkin görünüşlü beyaz adamlar vardı. Olanları çeken kimse yokmuş gibi görünüyordu.

Çörek suratlı adam geri geldi. Kathy'nin arkasında durdu.

"Kim olduğunu biliyorum" dedi.

Kathy susmasını işaret etti.

"Sen o gangsterin yeğenisin." Kütüphane için fazla yüksek sesle

konuşuyordu. "Hani şu Johnny Fontane ile o iki paralık filmi yapan."

İnsanlar Kathy'in olduğu yöne baktılar ama akılları başka şeyle meşguldü.

Kathy bakire zannedilebilirdi.

"Evet tabii" dedi. "Sen de beni delirten o sinir bozucu adamsın."

Kız kardeşini aramak için eve döndü. O da yeni öğrenmişti. Kathy eve girdiğinde telefon çalıyordu.

BAŞKAN YARDIMCISI Ambrose "Gonca" Payton, Coral Gables'teki evinde uyuyordu. O gecenin uzun bir gece olacağını tahmin ediyordu ve böyle zamanlarda fırsat buldukça iyi dostunun büyüsüne güvenir, yani şekerleme yapmaya bakardı. Mümkün olduğu zaman da, kestirirken yanına kedilerinden birini veya birkaçını alırdı. O ve Bayan Payton'un Coral Gables'teki evlerinde yirmi, D.C.'deki dairelerinde on dört kedisi vardı. Bu sefer en sevdiği kedisi olan yaşlı, şişman Osceola adlı erkek kediyi almıştı. Karısı Gizli Servis'e haberi kendisinin vereceğini söyledi. Kocasını titreyerek ve Sayın Başkan diye hitap ederek uyandırdı.

Gonca Payton doğrulup oturdu ve anında işin arkasında Rusların olup olmadığını sordu.

Kadın bunun cevabını bilmiyormuş gibi görünüyordu. Bahçelerine hükümet meselesiyle ilgili sedan araçlar dolduğunu söyledi ve başka bir şey diyemedi. Böyle durumlarda daha da kötüleşen bir kekemelik sorunu vardı. Çok uzun süredir evliydiler ve Payton'un karısını zorlama adeti yoktu.

Karısını öpüp ayağa kalktı, derin bir nefes aldı ve hafif bir sesle, müteveffa annesinin daha kendisi çocukken Plant Kenti dışında güneşten kavrulan bir kamyonda söylediği "Ben bir Göçmenim" şarkısını mırıldanmaya başladı. Dimdik bir vaziyette koridora, dünyanın ne hale geldiğinin tam bir açıklamasını almaya doğru ilerledi.

THERESA HAGEN, en kötüsünü duymaktan korkarak mutfak masasının başında, önünde telefon oturuyordu.

Telefon çaldı. Arayan bir arkadaşıydı, South Beach'te bir sanat galerisinin sahibiydi ve vermek üzere olduğu haber yüzünden adamın sesi titriyordu.

Theresa haberin ne olduğunu duyunca garip bir şekilde rahatladı.

Kötü haberdi ama kocası hakkında değildi. Korkunçtu ama yine de dünyanın sonu değildi.

TOMMY NERİ'NİN o sırada Miami'de olması gerekiyordu ama hâlâ Panama Kenti'ndeydi. Bir kadın yüzündendi. Özel bir şey değildi, sadece iki tarafın da bol bol güldüğü bir durumdu ve Tommy için bırakıp gitmek zor olmuştu. Onca stres altında olmasa da olabilirdi. Her zaman eroin kullanmıştı ama bu kadar kısa sürede bu kadar çok olmamıştı hiç. Başkanın öldürülmesinin ertesi günü kadının bunu dün söylediğini hatırladı. Kahrolası dün.

***

O ÖĞLEDEN SONRA daha erken saatte Carlo Tramonti, beklendiği gibi, kendisine karşı yürütülen bütün vergi ihlali davalarından ve hatta federal hükümetin imparatorluğuna karşı ileri sürdüğü en ufak yasal suçlamadan bile temize çıkmıştı. Hiç kimse, hatta savcı bile – davaya pek gönül vermediği belliydi – başka türlüsünü beklemiyordu. Yine de bütün bunlar Balina'ya zamana ve pahalı avukatına el altından verdiği paralara mal olmuştu. O yüzden insan yine de Tramonti'nin mahkeme salonunu suratında öyle geniş ve içten bir tebessüm olmadan terk etmesini bekleyebilirdi.

"Bu temize çıkmaktır" dedi toplanmış olan gazetecilere.

Başkan vurulduğu sırada, Tramonti ofislerinin yakınındaki Nicastro's adlı restoranda verilen özel partide, kardeşleri, birkaç önemli devlet memuru ve Tampa suç patronu Salvatore "Sessiz Sam" Drago'nun genç erkek kardeşi ile birlikte bu temize çıkışını kutluyordu. Ana yemek salonunda radyo veya televizyon yoktu ve doğal olarak oradakilerden hiçbiri Miami'de olanları parti bitmeden öğrenemedi.

AL NERİ ise daima Yankees'in kaybetmekte olduğunu hatırlayacaktı. Radyosunun kadranının gözüne bir uzaygemisinin parçası gibi göründüğünü de hiç unutmayacaktı. Coupe de Ville onun ilk Cadillac'ıydı ve hayatında satın aldığı ya da alacağı hiçbir şeyden bu kadar tatmin olmasına imkan yoktu. Televizyonmuş gibi kadrana bakarak öylece kalakaldığını hatırlayacaktı. Kafasını kaldırdığında yanından geçen pejmürde kamyondaki kadını hatırlayacaktı. Kadın belki otuz yaşındaydı, saçları bir eşarpla toplanmıştı, camları açıktı ve radyosu en üst perdeden çalıyordu. Kadın da yeterince mutlu bir şekilde "Bir daha hiç kimseye güvenmeyeceğim" diye şarkıya eşlik ediyordu. "Artık sayabildiğim tek şey kendi parmaklarım."

Al da kendi parmaklarım kaldırıp onlara baktı.

Kadın köşeden döndü. Al artık müziği duyamıyordu ama kadın iki sokak ötede kenara çekti. Onun radyo istasyonu da normal programını kesmiş olmalıydı artık.

Al ne kadar ümitsizce yalnız olduğunu çok az düşünürdü, ama o anda düşündü. Seçtiği şiddet dolu çocuksuz yaşamı. O kadına, başında eşarp olan o kadına gitmek istedi. İyi mi diye bakmak için.

Onun yerine bu düşünceleri kafasından attı. Arabasından çıktı ve haberi Michael'e vermeye gitti.

29. BÖLÜM

Michael Corleone o haftayı planlandığı gibi Maine'de geçirdi ama tatil yaptığı pek söylenemezdi. Al Neri ile Torba Donnie otele postu sermiş, Tom Hagen'in durumu ve Michael'in, Carlo Tramonti konusundaki şüpheleri ile ilgili telefon konuşmaları yapıyorlardı. Al, küçük otelin sahibiyle bir anlaşma yapmış ve kısa sürede sekiz oda boşaltılmış ya da Michael, ailesi ve adamları tarafından kullanılmaya başlamıştı.

Lobideki televizyon sürekli açıktı, çoğu zaman sesi kısılmış oluyordu ve Jimmy Shea'nın başkanlığına ve artık ertelenmiş olan kongrede aldığı övgülere ait görüntüler geçiyordu. Ayrıca Fontainebleau'nun dıştan çekilmiş sayısız görüntüsü ile Başkan Payton'un başkanlık yeminini – *ki* bazıları adını Başkan Ambrose "Gonca" Payton olarak kullanma alışkanlığı edinecekti – tekrar tekrar, sanki hepsi tek bir filmmiş gibi gösteriyorlardı.

Her ne kadar arada bir yemek için dışarı çıkıyor ve yakınlaşmak için Anthony ve Mary ile oyun oynuyorsa da, çoğu zaman Rita da otelde, televizyona yapışık vaziyette kalıyordu. Genelde bu yakınlaşma girişimleri bozgunla sonuçlanıyordu, attan düştüğünde ve balık teknesinde midesi bulanıp, Michael ile Anthony kusmukları kimin temizleyeceği konusunda kavga ettiklerinde de öyle olmuştu.

Bilardo masası Trask'ın eğlence salonuna yerleştirilmiş ve anında, Michael'in masadaki açıları sanki çiziliymiş gibi görme yeteneği geri gelmişti. Bunu çocuklarına da öğretmeye çalıştı ama bu ko-

nu onun için fazlasıyla doğaldı. Sırlarını, dünyada en çok sevdiği insanlara anlatmak için bile olsa, kelimelere dökmekte zorlanıyordu. Kısa sürede birbirlerine karşı sabırları kalmadı.

Nasıl olduysa, New York gazeteleri Tom Hagen'in kaybolduğu gerçeğini fark etmişlerdi ve kaynağı hep anonim kalan çeşitli hikayeler üretiyorlardı. Bu hikayeler Metro eklerinin derinliklerine gömülmekteydi. O, özellikle de Jimmy Shea'nın yanında bayat haber sayılıyordu.

Süprüntü bir dedikodu gazetesi Tom Hagen'in FBI gözetimi altında olduğu iddiasını duyurdu. Bunu Michael'e anlatan Al Neri, merak etmemesini söyledi ama bu ancak Michael'in daha çok endişelenmesine yaradı.

Başkanın cenazesinin olduğu gün hava yağmurluydu ve hepsi içeride kalıp birlikte izlediler. Kay da gelmişti. Herkes tartışamayacak kadar üzgündü. Sheaların çocukları, bir kız ve oğlan, Michael'in çocuklarından azıcık küçüktü. Bu durum herkesi etkilemiş görünüyordu. Televizyonda gördükleri yaslı çocuklar aslında Tom Hagen'in kızlarıyla yaşıttı. Öyle görünüyordu ki, kim ne derse desin durum daha da kötü olacaktı.

Mezarlıktaki törenler başlayınca Kay çocuklarına sarıldı ve giderken Michael'e Tom'la ilgili bir haber çıkarsa aramasını fısıldadı.

O gece Michael, Rita ve çocuklar ıstakoz yemeye çıktılar, Mary, bekleme salonundaki tanklarda bekleyen canlı ıstakozları gördüğü için, Anthony de alerjisi olduğunu iddia ettiği için yiyemediler. Sonra hep birlikte Riviera'da çekilen Marlon Brando filmini izlemeye gittiler. Brando ve David Niven bir kadını kandırıp yatağa atmaya çalışıyorlardı. Filmin güya komik olması gerekiyordu. Michael ise tatsız buldu ve Brando'nun canlandırdığı karakterin, Napoleon kompleksli geri zekalı bir adammış gibi davrandığı sahnenin ortasında ayağa fırlayıp Rita'yla çocukları salondan çıkarmaya çalıştı.

Rita filmi komik bulduğunu ve kalmak istediğini söyledi.

Anthony "Ben de kalabilir miyim?" dedi. "Bence de komik."

Michael ona "Hayır" dedi ama Rita'ya bakıyordu.

Rita "Ben kalıyorum" dedi.

"Keyfine bak" dedi Michael ona. Ve çocukları alıp gitti.

Rita otele dört saat sonra, sarhoş vaziyette döndü. O andan itiba-

ren de ayrı bir odada yatmaya başladı.

Ve Michael de hiç uyuyamamaya.

Maine'deki sorı birkaç gününde, Michael, Torba Donnie'ye kendisini okula götürmesini söyledi. Güvenlikçiler Michael'in eğlence salonuna girmesine izin verdiler. Torba, Al Neri'nin çalışır durumdaki Cadillac'ında kestirirken, Michael tek başına gece yarılarına kadar bilardo oynadı.

New York'a dönen Michael Corleone'yi, bir, yerine getirilmemiş sorumluluklar dalgası ve bir de açılmamış mektuplar dağı karşıladı.

Michael, doğruca ofisine gidip sorumluluklar üzerinde çalışmaya başladı ve Al Neri de mutfak masasına biraz daha kahve almaya ve mektupları açıp düzene koymaya gitti. Mutfak çatı katının sonundaydı ve Al bağırmaya başlayınca eşek arısı sokmuş ya da ayak parmağını bir yere çarpmış gibi, yani irkiltici ama önemsiz bir şey olmuş gibi bir ses çıkmıştı. Michael yine de her ihtimale karşı bakmaya gitti.

Michael mutfağa girerken bir çürük kokusu aldı. Al Neri açık bir kutunun başında, ayakta duruyordu ve elinde bir tomar gazeteye sarılı bir ceket vardı.

Miami gazetelerine.

Kutuda ölü bir bebek timsah yatıyordu.

Ceketin cebinden Tom Hagen'in cüzdanının çıkması iki adamı da şaşırtmadı.

JAMES K. SHEA'NIN gömülmesinin ardından ve ulus hâlâ acı ve şaşkınlıktan sersemlemiş vaziyetteyken, delegasyon yeniden toplandı. Koşullar nedeniyle minimum tantanayla, kısa, duygulu bir anma konuşmasının ardından, Nevada Senatörü Patrick Geary, sonbahar seçimlerinde Başkan Payton'u aday göstereceklerini açıkladı.

Life dergisi, tatsız bir davranış olacağı inancıyla o atlama fotoğraflarını asla yayınlamadı. Fotoğrafçı yıllarca resimlerin kendisine iade edilmesi için mücadele etti. Yıllar sonra bunu başardı. Hem o görüntüleri sergileyerek, hem de yanında özel boyda bir kitap (Amerikan edebiyatı seçkinlerinden bir düzine kadarının makalele-

rini içeriyordu) ve diğer lisanslı malzemeleri (tişörtler, takvimler vb.) satışa sunarak milyonlar kazandı.

Dergi ise, fotoğrafların yerine Daniel Brendan Shea'nın ağabeyine asla veremediği girişi ve James Kavanaugh Shea'nın asla yapamadığı adaylığı kabul konuşmasını (bunu da Danny Shea'nın bizzat yeniden yazmış olduğu sonradan ortaya çıkacaktı) yayınladı. Yazıların yanına herhangi bir çizim konmadı. Kapak da düz beyazdı. Ortasında, mütevazı büyüklükte harflerle, koyu siyah olarak JAMES KAVANAUGH SHEA / 1919 – 1964 yazıyordu. Derginin tarihinde en çok satan sayısı bu oldu.

Peki sonuçta Juan Carlos Santiago kimdi?

Herhangi bir şekilde o anki Küba hükümetiyle bağlantısı olduğunu gösteren bir kanıt yoktu. Aslında, hükümetin can düşmanıydı. Usta bir balıkçıydı, ülkesinden kaçtıktan sonra, manik krizler arasında hem Güney Florida'da, hem de son zamanlarda New Orleans'ta balıkçı ekiplerinin değerli bir üyesi olmuştu. İyi bir ailenin kötü tohumuymuş gibi görünüyordu. Bir vatansever olmak isteyen, kafası karışık ve saplantılı bir adamdı, önce kardeşinin ölümünün intikamını almak için fiyaskoyla sonuçlanan o işgale katılmış, sonra da o bozgunda küçük düşmesinin intikamını almak için başkanı öldürmüştü.

Dava kapandı.

Endişeli kitleleri yatıştırmak için Başkan Ambrose Payton bir soruşturma başlattı. Soruşturmanın başkanlığını önce Danny Shea'ya önerdi ama o anlaşılabilir bir biçimde reddetti (pek çok kişiye ise, olayların derinine inmeye bu kadar az ilgi göstermesi o kadar anlaşılır gelmemişti; en yakınında bulunanlar sanki zaten her şeyi biliyormuş gibi davrandığını söylüyordu). Payton'un ikinci seçtiği kişi ise görevi kabul etti: Emekli bir Temsilciler Meclisi Sözcüsü, sağlıklı bir lowalı ve sevilen bir Amerikan devlet adamıydı. Ona yardım etmek üzere seçilenler de aynı şekilde saygın isimlerdi.

Halk bu titizliği beğendi ve bir avuç kişi dışındaki herkes – o bir avuç da, çıkıntılardan nefret eden ulusun çıkıntıları olarak görülüyordu – gösterilen çabaların ciddiyetinden ömür boyu etkilendi; bu rasgele silah kullanma vahşeti yüzünden sarsılmışlardı ama, Amerikan Bayrağı'nın dalgalanmaya devam edeceğine, Birliğin koruna-

cağına ikna olmuşlardı, insanların silah bulundurma ve taşıma hakkının ellerinden alınmamasını da anlayışla karşılıyorlardı.

Yine de, soruşturma vakur bir şekilde vakayla ilgili her şaşırtıcı ve gizemli öğenin peşinden gitmeyi sürdürdü – çıkıntılardan bazılarına göre liste hızla büyüyordu.

Orada hiç televizyon kamerası *yok* muydu? Herhangi bir şeyi saptayan amatör çekim de mi *olmamıştı*?

Peki Santiago'nun aralarından kurtulduğu o iki iriyarı adam ne olmuştu? Kimilerine göre, onu son dakikaya kadar gizlemiş olan o iki adam. Aynı biçimde giyinmişlerdi, aynı yapıdaydılar. Turistlerin ve Life fotoğrafçısının çektiği pek çok grenli, bulanık fotoğrafta görünüyorlardı, ama onları bulmak ya da kimliklerini saptamak için yapılan tüm girişimler sonuçsuz kalmıştı.

Santiago'nun uyduruk ehliyeti sahte değildi. Ne Santiago'nun yaşadığı Miami'den, ne de Güney Florida'nın herhangi bir yerinden değil, Pensacola'dan çıkartılmıştı. Ehliyet çıkartmak için kullanılan doğum sertifikası da yasal bir suretti ama asıl Belford Williams üç yaşındayken Louisiana'daki bir selde ölmüştü. Pensacola'da kimse Juan Carlos Santiago'yu gördüğünü hatırlamıyordu. Bu konudaki işlemleri yürüten ve muhtemelen fotoğrafı alan kadın, esmer tenli insanların tüm beyaz ırk mensuplarına birbirinin aynı göründüğünün bilimsel bir gerçeklik olduğuna inandığını itiraf etmişti.

Belli ki Santiago beş kez ateş etmişti ama ona karşıdan yaklaşan Gizli Servis ajanlarının sadece dört el ateş ettiği aşikardı. Bunu kanıtlayacak bir şey bulunamasa da, arkasından da ateş edildiğine dair iddialar vardı. Santiago'nun ateş ederken dönüp dönmediği konusunda çelişkili tezler ileri sürülüyordu; eğer dönmüşse bu, arkasından gelen kurşunu açıklardı (bu da sadece bir söylentiydi çünkü otopsi raporu gizli bilgi olarak tutuluyordu).

Balistik araştırmaları da bir şeyi kanıtlamıyordu. Dumdum kurşunları, neredeyse bir silaha kadar izi sürülemeyecek ölçüde parçalanmıştı. Kesin olarak söylenebilecek tek şey zaten halka açıklanmıştı: Juan Carlos Santiago'yu öldüren bütün kurşunlar aynı anda, aynı cins silahlardan çıkmıştı.

Aklı komplo teorilerine daha az yatkın olanlar bile, böyle yalnız bir haydudun – bir delinin, bir hiçin – elinde dolu silahıyla Birleşik

Devletler başkanına nasıl bu kadar yaklaşabildiğini merak ediyordu.

Acemi şansı mıydı?

Neden olmasın?

Ne de olsa yirminci yüzyılda en az üç kere daha olacaktı bu tür olaylar, hem de Santiago'dan bile daha çelimsiz adamlar yapacaktı. Olay her seferinde biraz daha mantıksız gelecekti ama yine de olacaktı.

İster şans deyin, ister olasılık deyin, ne isterseniz deyin, ama her biri milyonda bir şans ise bu yeterli açıklama değil miydi zaten? Yeryüzünde o anda milyarlarca insan yürüyordu. Milyonlarcası da, en azından arada bir, başkanın ölmesini istemişti. Üç tanesi (bildiğimiz kadarıyla) buna yaklaşmıştı.

İstatistiksel olarak olası görünmeyen gerçek, sadece birinin başardığı şeklinde olabilirdi.

ALTINCI
KİTAP

30. BÖLÜM

Metropolitan Isıtma & Soğutma, New Jersey Kenilworth'te, iki katlı, gri betondan, hemen hemen mükemmel bir kübik binaydı. Kara Tony Stracci binanın üst katını ofis olarak kullanıyordu. Nick Geraci bir sağanak yağmurun tam ortasında çıka geldi. Her zamanki gibi erkenciydi. Arabasını arka tarafa park etti. Eski dostu Stracci pencere kenarında oturuyordu ve Nick'i görüp el salladı.

Shea suikastı Nick'in zaman planını değiştirmişti. Karısı Doğu Islip'teki evlerine ve kızları da okullarına dönmüştü (Barb, Johns Hopkins'te eğitim üzerine mastır yapıyordu). Ancak Nick'in ortaya çıkmadan önce bir Komisyon toplantısına ihtiyacı vardı ve Ağustos sonunda yapılması düşünülen toplantı geriye itilmişti. Belki de gereği kalmazdı. Danny Shea'nın başsavcılığı bırakacağı söylentileri dolaşıyordu – yani "Mafya Savaşı"nda koşulsuz teslim oluyordu. Eski sözcü tarafından yürütülen soruşturmanın yer altı dünyasının kıyılarını silip süpüreceği korkusu yaşanmıştı ama belli ki öyle olmayacaktı. Carlo Tramonti'nin karşılaştığı suçlamalar sakıngan ve fısıltı düzeyinde kalmıştı. Fakat gerekli olsun ya da olmasın, Komisyon toplantısı geri alınmıştı ve Tramonti'nin başkanın öldürülmesiyle bir ilgisi olduğu dedikoduları – bildiği bazı gerçekler yüzünden Nick de bu fikri paylaşıyordu – Geraci'nin söz vermiş olduğu oylar, yani Nick'in patron olmak için ihtiyaç duyduğu oylar konusunda ona güvenmesini riske atıyordu. Bu noktada, Carlo Tramonti, ancak Tampa'nın Sessiz Sam Drago'sunu garanti edebilirdi.

Olup olacağı buydu. Nick'in üç oya daha ihtiyacı vardı.

Toplantı yeniden gündemdeydi şimdi – ilk başta planlandığı gibi Staten Island'da, Barzini Ailesi imparatorluğunun kalbinde ve Barzinilerin yeni patronu Şişko Paulie Fortunato'nun evinde yapılacaktı. Sadece bir hafta kalmıştı. Geraci'nin, Kara Tony'le şimdi görüşmesinin sebebi de buydu, onun desteğini almak için gereken neyse yapacaktı.

İhtiyar adam onu karşılamak üzere ayağa kalktı. "Nick Geraci! Dur sana bir bakayım!"

Stracci'nin başında kalan saç telleri her zamankinden daha da siyahtı. Ofisi de ameliyathane gibi kişiliksiz ve pırıl pırıldı ama yine de anason ve küf kokuyordu.

Uzun ve sıcak bir kucaklaşma yaşadılar. Yıllar içinde, hemen hemen hiç şikayet etmeden birbirleri üzerinden çok para kazanmışlardı. Stracci ile Sally Tessio dosttu ve Nick, Kara Tony'i arzu ettiği kadar çok göremediği bir amca olarak kabul ederdi.

Stracci'nin *consigliere*'si Elio Nunziato elinde koca beyaz bir torba dolusu hamur işiyle içeri daldı. Geç kaldığı için özür diledi (aslında erken gelmişti). Sırf gürültü yapsın ve konuşmaları kaydetmeye niyetlenen biri varsa başaramasın diye özel olarak ayarladıkları klimayı çalıştırdı.

Grileşen saçlarını boyamaması dışında, Nunziato, Stracci'nin yirmi yıl önceki haline dikkat çekecek kadar çok benziyordu. Kara Tony'nin aslında Elio'nun babası olduğunu söyleyenler de vardı. Fakat Nick, tıpkı insanlarla köpeklerinin birbirlerine benzemeye başlaması gibi, o kadar yakın çalışanların da bazen birbirine benzemeye başladığına inananlardandı.

Kara Tony hayretle "Fausto Dominick Geraci, Jr" dedi. "Kahrolası ölümden döndün." Nick'e masasının karşısındaki koltuğu gösterdi. "Şuna bir bakın. Seni tekrar görmek ne büyük bir zevk."

Nick teşekkür etti. Bazen kendisinin de bu konuda kuşkuya düştüğünü belirtti.

Karşılıklı ailelerini sordular. Elio hamur işlerini servis yaptı ve eski bir daktilo masasında duran güğümden iki adama kahve koydu.

"Ya işler?" diye sordu Nick.

"İşler iyi" dedi Kara Tony. "Her şey yolunda."

"Bazı şeylerin değişmediğini görmek güzel" dedi Nick, Stracci'nin ofisini gösterip.

"Ne halt etmeye değişsin ki? Yani ben bir sürü patronun ve kaptanın yaptığı gibi yapmıyorum. Burayı hazır bulmadım. Kendi ellerimle yaptım. Ben ve huzur içinde yatsın, kardeşim Mario yaptık. Arada bir hâlâ servis telefonları geliyor, bilirsin."

"Hâlâ mı?"

"Hâlâ" diye doğruladı Elio da. Patronu adına dokunaklı bir şekilde göğsü kabarmıştı. "Mesela dün geceki gibi."

"Ah, dün geceki bir şey değildi" dedi Stracci. "Dün geceki ailem içindi. Torunumun öyle bir cehennemde uyumaması için benim yerimde kim olsa aynısını yapardı. Bu yağmur iyi bir ara oldu o aşırı sıcaklardan sonra."

Elio, "Yağmura ihtiyacımız vardı" dedi.

"Ama genel olarak" dedi Stracci, "Bugünlerde sadece kendi keyfim için ilgileniyorum arayanlarla. Biraz egzersiz yapmış oluyorum, temiz hava alıyorum, hoş insanlarla tanışıyorum veya eski dostları görüyorum, ellerimi kirletiyorum. Bir şeyleri onarınca tatmin oluyorum. Hoşuma gidiyor."

Stracci, aynı zamanda bağlantılarını korumuş ve saçma da olsa, şirket parasının kaynağını açıklayacak bir sebep bulmuş oluyordu.

"Ben de öyle hissediyorum" dedi Nick. "Yaptığım işlerin birçoğu bana da aynı fırsatları yaratıyor."

"Nick kahrolası Geraci" diye hayretle söylendi yine Stracci. "İtiraf etmem lazım ki kendi gözlerimle görmesem inanmazdım."

Nunziato da aynı fikirde olduğunu gösterircesine başını salladı.

"Nerelerdeydin diye sormama bozulmasın değil mi?" dedi Stracci.

"Uzun hikaye."

"Belki bana Reader's Digest versiyonunu anlatabilirsin."

Nick elinden geleni yaptı.

Stracci meselenin özünü takip edebiliyormuş gibiydi.

"Benim oturduğum yerden bakınca pek çok bakımdan hazin bir hikaye" dedi Stracci. "Eminim sen de zaman zaman aynı duruma gelmişsindir. Dostların esrarengiz nedenlerle öbür dostlarınla işleri düzeltemez. Bu da insanın kalbini kırar biliyor musun? Ama yaşlan-

dıkça – belki de bu yüzden bu yaşa gelebilmeyi başardım – kendi işim olmayan her şeyden mümkün olduğunca uzak durur oldum."

Geraci, "Yine de bunun senin de işin olduğunu düşünmüyor musun?" diye sordu. "Yürüttüğümüz ithalat işleri bizim işimizdi Don Stracci. Seninle benim."

Stracci omuz silkti. Nick'in yokluğunda işin daha büyük bir kısmının sahibi olmuştu artık. "Senin üstünde Michael vardı" dedi. "Ben hâlâ Michael ile iş yapıyorum işin doğrusunu söyleyecek olursak."

"Ama onunla konuşmayacağına dair söz vermiştin bu –"

"Şerefim üzerine" dedi Stracci. Kollarını kavuşturdu.

"Sorduğum için kusuruma bakma" dedi Geraci.

"Sormak istediğin bir sorun varsa sorarsın" dedi Stracci. "Burada dostça konuşuyoruz."

Kollarını çözmedi. Nick'in devam etmekten başka şansı yoktu.

"Pekala" dedi, "Senin bakış açını anlıyorum. Başkasının çapraz ateşinden uzak duracak kadar akıllı olan herkese saygı duyarım. Ama sahiden bunun *senin* işin olduğunu düşünüyorum Don Stracci. Michael Corleone'nin – her ne kadar dış meseleleri idare etmekte başarılı olsa da – her zaman bir takım iç sorunları olması senin işin değil mi sence? *Borgata*'sında hep bazı problemler çıkması? Bir tür dengesizlik, tutarsızlık olması – ikimiz de uzun vadede bunun herkes için kötü olacağını biliyoruz? Artı, her zaman, şu anda belirtmeme gerek olmayan çeşitli hataları yüzünden sürekli haber oluyor, bayağı uzun bir liste var bu anlamda."

"Ah Nicky. Patron olana kadar bekle" dedi Stracci. "Olursan tabii. Çünkü böyle bir şey olursa göreceksin ki biz de, hepimiz, bununla mücadele ediyoruz."

Geraci "Saygısızlık etmek istemem ama" dedi, "Benim söz ettiğim şeyler, insanın günlük işlerinde adamlarının çuvallaması yüzünden başa gelen şeyler değil. Michael parlak, yetenekli, acımasız bir işadamı, buna hiç kuşku yok. Fakat her şeyden önce, bizim bu işlerimize bulaşmayı hiç istememişti. Ta en başından şu ana kadar, başka herkesin kabullenmek zorunda olduğu kurallardan kaçtı. Bu kuralları sürekli olarak *hor gördü*."

"Hor görmek mi?" dedi Stracci. Kollarını çözdü. Kahvesinden bir yudum aldı.

"Hor görmek, evet. Onu üniversite çocuğu olmaktan çıkarıp, sonunda benim felaketim haline getiren şey, bir polis yüzbaşısını vurmuş olması, tamamen kurallara aykırı olarak ve kimsenin onayını almadan adamı infaz etti. Mike yükselirken hiç *capo*'luk veya *consigliere*'lik yaptı mı? Veya hiç spor takımı kadar koştu da mı o kadar yukarılara çıktı? Hayır. Ona bu tür yöntemler de uygulanmadı. Mike para kazandıran biri olarak asla kendini kanıtlamadı,

buradaki bu üç kişinin geçtiğini bildiğim yollardan geçip de yükselmedi ve son olarak da, bildiğin gibi sadece Aile'mizin patronu değil, – burada New Jersey'deyken buna dayanmak işin en zor kısmı olmalı – çünkü sırf New York'ta olduğu için, bir zamanlar herhalde sizin bütün patronlara eşit olarak dağıttığınız payını da yükseltti. Sanki *sizin* de patronunuzmuş gibi."

Stracci hafif sarsılmış görünüyordu. "Bu kadar basit değil" dedi. "Ama, eh ... nasıl dersen işte. Devam et."

Geraci ona zokayı yutturmuştu, bundan emindi. Şimdi sadece makarayı sarması gerekiyordu.

"Michael bir süre de operasyon merkezini Nevada'ya taşıdı, oysa Las Vegas ve Tahoe'nin herkese açık şehirler olması gerekirdi ve bunun için de asla Komisyon'dan onay almadığını adım gibi biliyorum. *Ve* boşandı, ki bu da sana kutsal yeminlerine ne kadar bağlı olduğunu gösterir. *Ve* beni öldürmeye çalıştı Don Stracci, beni, senin dostunu ve iş ortağını, kendi en iyi *capo*'sunu, beni *kurban etti* ki, emir verdiği öteki adamların – yanılmıyorsam bu konuda da Komisyon'dan onay almamıştı – başına gelenlerden kendisi sorumluymuş gibi görünmesin."

"*Seni kurban etmeye çalıştı*" diye tekrarladı Elio.

"Doğru" dedi Geraci. "Ne mutlu bana. Ve sonra da beni bulmaya çalışırken o ahmakları, ailemin sivil üyelerine işkence yaptı, bunu biliyor muydun?"

Tepkisinden ve Elio ile bakışmalarından bilmediği anlaşılıyordu.

"İşkence mi?"

"Kızıma işkence yaptırdı ve babamı *öldürttü*, bunu biliyor muydun?"

"Aileni sorduğumda bir şey dememiştin" dedi Stracci.

"Hatır sorarken böyle şeyleri söylemek zor. Ve kızım da iyi şim-

di" diye yalan söyledi, "Önemli olan o değil. Önemli olan bu aşağılık hareket, kendi kanunlarımıza yapılan bu korkunç ihanet".

"Sahi mi? Baban bu işin içinde değil miydi?" diye sordu Elio Nunziato. "Ben öyle olduğunu sanıyordum."

"Babam sadece Cleveland'dayken oraya buraya gönderilen bir adamdı. Uzun süre önce bundan bile emekli olup Arizona'ya yerleşmişti, orada öldürdüler zaten."

"Düşününce" dedi Elio, "O zamanlar bunun bir kalp krizi olduğunu duyduğumu hatırladım".

"Kalp krizi değildi" dedi Geraci.

Torbayı karıştırıp jöleli bir çörek aldı. Bir kez ısırdıktan sonra peçetenin üstüne bıraktı. Cleveland'da, büyüdüğü evden bir sokak ötede bulunan Presti's, insanın çörek yeme zevkini ömür boyu yok edecek türden bir yerdi.

"Sonra bir de şu *consigliere*'si Tom Hagen meselesi var, hatırlıyor musun onu? Duyduğum kadarıyla geçen seneki büyük skandalı neredeyse bütün Komisyon'un sorgulanmasına yol açacakmış. Eğer bu doğruysa, kesinlikle senin *işin* demektir Don Stracci. Bütün bunların üstüne şimdi de neredeyse iki aydır ortada yok. Makul olan, ülkeden kaçtığını, çünkü sonunda fahişesini öldürmekten hüküm giyeceğinden korktuğunu düşünmek. Ama – belki bunu duymuşsundur, bilmiyorum – FBI'ın elinde olduğu ve hepimizi gammazlayacağı söylentileri de var."

Stracci, Elio'ya baktı, o da doğrularcasına başını salladı. Bu haber dedikodu gazetelerinde de çıkmıştı. Özellikle de ortada bir ceset olmadığı için, Michael söylentileri bastıramamıştı. Nick ev ödevini iyi yapmıştı: Hagen ve Buick'in gömülü olduğu bataklık o kadar derindi ki daha kimse dibini bulamamıştı. Orada bunlardan kimsenin düşünemeyeceği kadar çok vardı.

Stracci elini reddedercesine sallayarak "Söylentiler" dedi. "Ne yapabilirsin ki, haksız mıyım?"

"Haklı olabilirsin" dedi Geraci. "Ama öte yandan, Hagen, İtalyan değil, dolayısıyla değerli bir adam da değil elbette. Herhangi bir ant filan içmedi, *omerta*'ya yemin etmedi ve yine de Michael'in *consigliere*'siydi. Hatta bir süredir *patronmuş* gibi davranmasına bile ses çıkarmıyordu, bilmem duydun mu. Tom Hagen, Michael'in

yanında bırak bir İtalyan'ı, bir Sicilyalıdan başkasının görmemesi, duymaması gereken şeyler öğrendi ve eğer dar kıçlı bir kanarya gibi ötmeye başlarsa ... Eh, eski bir New Jersey deyişinde olduğu gibi, hepimiz Bela Nehri'ndeyiz demektir, su bir seksene çıktı, daha da yükseliyor."

"Ama bir eğer var" dedi Stracci.

Ama Geraci onu ele geçirdiğini hissediyordu. "Kaynaklarım bana Sid Klein'in – onu tanıyorsun değil mi?"

"Duymuştum."

"Tom Hagen'in yürüttüğü bütün avukatlık işlerinin Klein'e verildiğini söylediler, oysa Michael, Hagen'i belirli Aile işleriyle sınırlamıştı. Michael'in Komisyon toplantısına kimi getireceği belli değil ama ben Sid Klein'i getireceğini düşünüyorum."

Stracci başını salladı.

"Yine de itiraf etmen lazım" dedi Geraci. "Garip şeyler oldu."

Stracci kahvesini bitirdi ve boş fincanını *consigliere*'sine uzattı, o da görev aşkıyla yeniden kahve koymaya koştu.

"Düş kırıklığını anlıyorum Nicky" dedi yaşlı adam. "Ama benden isteyeceğini sandığım şeyi yapamam."

"Bu işin güzel tarafı" dedi Geraci. "Senden tek istediğim Michael Corleone'ye daima istediği şeyi vermen."

Stracci gözlerini kısarak onu süzdü. "Devam et."

"Michael bizim işlerimize bulaşmak istememişti" dedi Geraci. "Öyleyse tamam. Çıkmak istiyorsa çıkaralım. Yasal bir işadamı olmak istiyor – bunu kaç kere duydun ha? Bahse girerim kusacak kadar çok duymuşsundur. E o zaman istediğini verelim. Bırakalım sadece öyle olsun – başka bir şey olmasın."

"Tam olarak neyi kastediyorsun?" dedi Stracci.

"Onu emekliye ayıralım."

Stracci bunu sindirsin diye susup bekledi.

"Ya da daha doğrusu, Komisyon yapsın bunu" dedi sonra. "Patronluğu ben devralayım, işin zeminini zaten hazırladığıma seni temin edebilirim. Benimle yirmi yıl çalıştın: Sokaktaki adamların bana inandığını bilirsin. Devralırken belli güvenceler vereceğim. Komisyon'a Michael Corleone'nin bizim işlerden zengin bir adam olarak yürüyüp gideceğini garanti edeceğim, tamamen yasal olan birkaç

işin bütün kontrolü onda olacak, eğer, huzur içinde yatsın, babasına gümüş tepsi içinde sunduğumuz uygulama ve bağlantıların avantajı olmadan yürütebilirse, bunlar ailesine onlarca yıl yetecektir."

Stracci, kabullenme tavrı içinde elindeki çöreği havaya kaldırdı.

"Eğer Michael Corleone bunu kabul eder ve barış içinde ayrılırsa, ne benden ne de benim için çalışan adamlardan bir misilleme gelmeyecek. Bunu garanti edebilirim."

"Ve senin adına bu öneriyi benim sunmamı istiyorsun?"

Geraci başını salladı.

Stracci bunun üzerinde düşünüyormuş gibi yapıyordu ama Geraci onu ele geçirdiğinden emindi ve planının kancalarının iyice derinlere inmesini bekledi.

"Peki bu teklifi yaparsam ne olacak? Ya ötekiler kabul etmezse?"

"Sen teklifi yaparsan Don Stracci" dedi Geraci, "Ötekiler kabul edecektir. Yeterli sayıda kişi. Michael'i saymıyorum tabii ki, geriye oy kullanan dokuz üye kalıyor. Yani teklife beş oy ve – emniyete almak için – güçlü bir savunucu lazım. Eğer o avukat sen olursan Don Stracci, bu kesinlikle altı oy daha getirir."

Geraci analizini yaptı. Michael'e körü körüne sadık üç – sadece üç – Don vardı: Buradan Ozzie Altobello ile Leo Cuneo, artı Detroit'ten Joe Zaluchi. Nick, Tramonti ile Drago'nun ve bir de Cleveland günlerinden tanıdığı ve bizzat görüştüğü Chicagolu John Villone'nin desteğini sağlayabilirdi. Komisyon'da yeni olan Villone, plandaki bilgeliği görmüştü ama anlaşılabilir bir şekilde böyle bir görevin öncülüğünü üstlenmek istememişti. Olabildiğince sessiz kalmayı ve o taraf kazanacak gibi göründüğü takdirde Michael'in emekliliği için oy vermeyi taahhüt etmişti. O ve Nick, öncü oyun Don Stracci'den gelmesi konusunda anlaşmışlardı. Hem Geraci'ye dördüncü oyu sağlamış olacak hem de onun desteği, Frank Greco'yu da çekecekti. Greco da Komisyon'da yeniydi ve New York'ta olup bitenlerle fazla bir ilgisi olmasa da, Philadelphia/South Jersey örgütünün patronu olarak her gün Stracci ile iş yapıyordu. Yunanlı Frank kuzeydeki daha büyük ve daha akıllı ortağının arzusuna uymak için her şeyi yapardı.

"Bu da beşe üç yapar" dedi Nick. "Barzinileri saymadım bile."

Geraci, Nunziato ile Stracci'nin yüzlerini seyredip, dişlilerin dönmeye başladığını görmenin tadını çıkardı.

Herkesin hatırlayabildiği kadarıyla, Barzinilerle Corleoneler arasındaki barış daima dengesiz ve kırılgan olagelmiş ve en az üç kez, ani savaşlarla bölünmüştü. Barzinilerin şimdiki Don'u Şişko Paulie Fortunato saldırmaya gönülsüz biri olarak tanındığından, Corleone Ailesi'nde kalan son Corleone'nin emekliliğine ne gibi bir itirazda bulunacağını önceden kestirmek zordu. Bunu kendi fikrini göstermeden yapabilir *ve* Staten Island'daki kendi evinin çimenlerinde halledebilir *ve* Michael'in üç sadık üyesinin de duvardaki el yazısını görüp, kaçınılmaz olarak o oyu kabullenmesini sağlayabilirdi.

Geraci, Kara Tony Stracci'nin grotesk kafasında yanan ampulü adeta gözüyle görebiliyordu.

"Oybirliği bile olabilir" dedi Stracci, sesinde belli belirsiz bir huşu seziliyordu.

"Bu doğru" dedi Geraci. "Kesinlikle olabilir."

"Peki biz bunları tartışırken orada oturan dostum Michael'e ne diyeceğim? Sadece iş olduğunu mu?"

Geraci gülümsedi. "O bunu anlar."

Stracci başını salladı, fikre biraz daha ısınmış gibi görünüyordu. Nunziato yanma geldi ve Stracci ona bir şeyler fısıldadı, *consigliere* başını sallayıp yine fısıldayarak karşılık verdi.

"Frank Greco ile bizzat konuşacağım" dedi Stracci. "Kırk sekiz saat içinde cevabını alacaksın."

Kara Tony Stracci ayağa kalktı. Yeniden kucaklaştılar. Nunziato ona kapıyı gösterirken yolluk olarak çörek almasını önerdi ve Nick de kabalık olmasın diye aldı.

Stracci "Eğer bu kararla kendini içeri sokabilirsen" deyince Nick kapı eşiğinde durup geri döndü, "Sadece iki sonuca varabilirim. Bir, siz yeni kuşaklar bizim gibi intikam meraklısı değilsiniz ve bundan ötürü seni tebrik ederim. Ve iki, Tom Hagen'in başına gelenlerle mutlaka bir alakan olmalı."

Geraci kaşlarını çattı. "Tom Hagen'e ne olmuş ki? Bir haber mi var?"

"Çok çabuk genç adam" dedi Stracci, bir yandan da işaret parmağını sallıyordu. "Arayacağım."

"Kırk sekiz saat" dedi Nick. "İstediğin kadarını kullan. Ve, sana kalbimden gelerek teşekkür ediyorum Don Stracci."

"*Prego.*"

"Bu arada" dedi Nick, tekrar dönerken, "Bir daha konuştuğumuzda hatırlat da sana çimento işindeki bir yatırım fırsatını anlatayım. Büyük ölçekli."

"Evine hoş geldin Nicky."

31. BÖLÜM

Ertesi gün aracılar kanalıyla iletilen cevap, evet oldu. Bununla birlikte, Stracci, Frank Greco'nun Nick'le tanışmadığı için önceden birer içki içmek istediğine dair bir haber de gönderdi. Geraci de bunu sabırsızlıkla bekleyeceğini bildirdi. İçkiler ondandı.

NICK, MOMO Barone'nin teknesinde kalıyordu, Eddie yeni bir tekne alınca Kakalak da bunu satın almıştı ondan. Tekne, Nick'in tanıdığı çoğu akıllı adamın teknelerini bağladığı Sheepshead Koyu'nda veya Canarise'de değil, Nicoll Koyu'ndaki küçük bir marinada bağlıydı – yani Doğu Islip'teki evine hem çok yakın, hem de bir o kadar uzaktı. Burası kısa dönem saklanmak için ideal bir yer olduğunu kanıtlamıştı: Kente yakın olduğu için görmesi gereken kişileri görmeye gidebiliyordu (Charlotte ile de çok dikkatle ayarlanmış bir, iki görüşme yapmıştı), ama görünmek istemediği insanlardan da yeterince uzaktı. Kaçınmaya çalıştığı çoğu kişi için, New York Kenti, havaalanlarının daha doğusuna gitmiyordu. Aşağıdaki kamara son derece konforluydu. Hatta daktilosunu alt güvertedeki bir poker masasına koyup kitabını bitirmeyi bile becermişti – sadece son bölüm kalmıştı, onu yazabilmek için de önce yaşaması gerektiğini hissediyordu. Yine de bazı notları vardı.

"E nasıl gidiyor?" diye sordu Momo. Toplantıdan bir önceki geceydi. Balık tutuyormuş gibi yaparak açıkta duruyorlardı. "Michael

bu toplantıya gündemi bilmeden mi katılacak?"

Geraci başını salladı. "Başka bir şey sanarak katılacak. Halledilecek her zamanki boktan anlaşmazlıklar var, bir de öteki birkaç Don'un söylediğine göre, Michael Komisyon'dan Yat'lara karşı yaptırım uygulanmasını isteyecekmiş."

Momo'nün yüzü aydınlandı. "Şu New Orleanslı çocuklar. Ne işe yarayacakmış bu?"

"Sadece bir günah keçisi istiyor" dedi Nick, "Olur da hükümetin Jimmy Shea suikastıyla ilgili soruşturması ortalığı koklamaya başlar, dostlarımıza sıkıntı yaratırsa diye. Bak Kakalak, bu akademik. Kuramsal. Önemi yok. Michael oraya girecek, çekilmesini gerektiren mantıklı gerekçeler duyacak ve şans da yardım ederse başka da bir şey olmayacak."

"Peki sonrasında?"

"Kendinden öne geçme" dedi Nick.

"Yani sen bu toplantıya gideceksin ve puf, sihirli bir şekilde işi devir mi alacaksın?"

"Onun gibi bir şey. Seni endişelendiren nedir?"

"Yüce İsa, Nick. Beni ne kadardır tanıyorsun? Ben her şeyden endişe ederim."

Geraci güldü. Kakalak'ın tutkallanmış saçını bozmamak için, veya bozmaya çalışmamak için yapabileceği bu kadardı. "Neden yapıyorsun bunu? Hep sormak istemişimdir."

"Neyi yapıyorum?"

"Saçını."

"Nesi varmış saçımın?"

"Hiçbir şeyi."

"Hadi. Nesi var saçımın?"

"Saçında bir sorun yok. Unut gitsin."

"Tamam, örnek olarak şu anki durumu alalım" dedi Kakalak. "Rüzgarlı bir havada suyun üstündeyiz, ama burada dururken, serseri gibi görünüyor muyum diye endişe etmeme gerek var mı?" İki eliyle saçını gösterdi. "Hayır, gerek yok. Gayet düzgün. Gemi biçimi de istersen. Bu sadece tek bir örnek. Ama bilirsin, iş modayla ilgili seçimlere gelince kim bilebilir ki? Niye bazı adamlar terzileri kol manşetlerini epeyce göstersin ister de bazıları istemez?"

"Bu konuda epey kafa yormuşsun" dedi Nick.

"Ne haltsa" dedi Momo. "İşin doğrusu bir yerden sonra insanın alameti farikası oluyor, hepsi o."

"İlk sorunun cevabına gelince" dedi Nick. "Bu büyüklükte bir adamı kendi isteği dışında emekli etmek, Şanslı Charlie otlağa salındığından beri yapılmış bir şey değil, o da yıllar önceydi, o yüzden elimizde takip edilecek bir oyun metni yok gibi bir şey. Toplantı gecesi sen sosyal kulübüne git, oradan hiç ayrılma ki sonradan seni nerede bulacağımı bileyim, ama gerçekten bir sıkıntı çıkacağını sanmıyorum. Olaya Michael'in gözünden bakarsak, bunun şirket başkanının kovulduğu bir yönetim kurulu toplantısından farkı yok."

"Belki" dedi Kakalak. "Sadece, şu ana kadar ailesi şirketin *kendisiydi*. O yüzden, daha çok Getty Petrol, J. Paul Getty'i kapı dışarı ediyormuş gibi."

Geraci'nin kaşları havaya kalktı.

"Ne?" dedi Momo. "Bilirsin, o kahrolası kaçık Eddie'nin gazetelerine ondan önce dokunmam yasak diye onları hiç okumuyor değilim. Eğer iyi bir *consigliere* olacaksam benim – "

"Savunmaya geçmene gerek yok" dedi Nick elleriyle bir dur işareti yaparak. "İş zaten senin, tamam mı?"

Kakalak başını salladı. "Tamam."

"Güvenlikle ilgili ayrıntılardan kim sorumlu olacak?"

"Emin değilim. Çifte Tabanca Richie ilgilenecek o konuyla."

"Ve Michael'in *consigliere* olarak kimi getireceği hakkında hâlâ bir şey yok mu, tabii birini getirirse?"

"Yok."

"Ya Richie olmalı ya da Eddie, o zaman öteki Don'lar karar verirken onlar da salonda olacak demektir. O adamların hiçbiri beni hayalci diye dışlamaz. Aksine, Richie fırsatçıdır, iltifat olarak söylüyorum, Eddie de – "

"Bugünde yaşar. Biliyorum. Kaç kez, durmadan geçmişten ve gelecekten hoşlanmadığını anlatışına tanık olduğumu tahmin edemezsin."

"Hatta Michael bu şekilde saf dışı olmasa bile – ki bana anlattıklarından ve başka yerlerden duyduklarımdan anladığım kadarıyla, hâlâ durum bu – "

"Öyle."

"– ama olmasa da, en kötü senaryo bile gerçekleşse, Michael, Komisyon'un emirlerine boyun eğmeyecek kadar adamı nasıl toparlayacak? İmkansız. Bunu denerse intihar olur."

Kakalak bunu biraz düşündü ve hak vermiş göründü.

"Ben bahis oynayan biri olsaydım" dedi, "İnsanların toplantıda alınan kararı duymasından sonra, Michael'in köşesinde güçlü olarak sadece Al ve belki bir de Tommy Neri'nin kalacağına bahse girerdim".

"Pornografiye düşkün eski bir polis" dedi Geraci, "Ve yeğeni olan uyuşturucu müptelası iblis. Bu kadarıyla başa çıkabiliriz".

Başa çıkmanın diğer anlamı anlaşılsın diye bir süre durdu.

Momo, "Pornografi mi?" diye sordu.

"Hani bir süre kent merkezinde bir yerim vardı, hatırlıyor musun? Neri, düzenli gelenlerden biriydi. Onu bir daha gördüğünde gözünün içine bak ve bana yüzyılın en süzgün mastürbasyoncusunun o olup olmadığını söyle. Ha, bu arada" dedi Nick, "Kendini tedavi etmek için mucizevi bir yol bulmadıysan, sen tam bir bahis meraklısısın".

"Bıraktım" dedi. "Başıma bir iş filan gelmeden hem de."

"Başına bir iş geldi demiyorum" dedi Nick. "O kadar alıngan olma."

Kakalak kabul anlamında başını salladı.

"Pekala" dedi Geraci. "Her ne kadar bütün gün burada, ucunda yem olmayan oltamla oturup gelen geçen güzel yelkenlileri seyretmek istesem de, kentte halletmem gereken işler var. O yüzden çabucak iki şey diyeceğim ve sonra yola koyulacağız. Birincisi, kesinlikle bu konuda hiç kimseye bir şey söylemediğinden emin olmam lazım."

"Senin dönüşün hakkında mı? Evet, ben – "

"Hayır. Komisyon'u o işe yaramaz serseriyi emekli etmek için kullandığım konusunda."

"Ah. Hayır. Tek bir kişiye bile. Ne Renzo'ya, ne Sicilyalı çocuklara, ne kuzenim Luddy'e, kimseye bir şey demedim."

"Emin misin? Bir dakika düşün."

Geraci boş atıp dolu tutmaya çalışmıyordu – sadece emin olmak istiyordu. Kakalak, çok şükür, emirleri ciddiye alan türden bir adamdı. Çoğu insan o *bir dakikayı birkaç saniye* olarak yorumlardı

ama Momo tamı tamına atmış saniyenin dolmasını bekledi.

"Kimseye söylemedim" dedi. "Eminim."

"Pekala" dedi Geraci. "Öyleyse şöyle yapacağız. Belli ki yarım akıllı biri bile bunu benim başlattığımdan kuşkulanabilir, ama bırak tahmin yürütmeye devam etsinler. Hiç kimsenin, bizzat konuşmak zorunda kaldıklarım dışında hiç kimsenin, bunun öteki Don'lardan birinin fikri olduğu dışında bir şey kanıtlayacak durumda olmasını istemiyorum."

"Oraya korumasız mı gideceksin?"

"Ben aslında oraya gitmiyorum. Daha çok kapının dışında bekleyeceğim söylenebilir."

Momo boğazını temizledi. "Benim de gelmemi ister misin, ya senin ... şey normal görevim çerçevesinde, veya sırf arkanı dönebileceğin bir adam olarak, benim için onur olur."

Nick, Momo küçümsediğini zanneder diye gülümsememeye çalıştı, ama Kakalak'ın bağlılığının ne hale geldiğini görmek gerçekten çok sevimliydi.

"Çok teşekkür ederim" dedi, "Ama Michael paketlenip yollanana kadar seni herhangi bir sıcak durumdan uzak tutmalıyız. İçeride ne işler çevirdiğini anladıkları anda ölü bir adam olursun."

Momo'nun omuzları çok hafifçe çöktü ve başını salladı. "Eh, o zaman sadece bir koruma al. Çünkü insan asla bilemez."

Nick bunu düşündü.

O sırada Liberya bayrağı taşıyan siyah ve kahverengi bir yük gemisi yanaşıyordu, Nick'in Amerika'ya uyuşturucu ve diğer karlı malları yolladığı binlercesinin tıpa tıp aynısıydı. Bildiği kadarıyla bu da onlardan biriydi ve Stracci kontrolündeki bir rıhtıma yanaşmaktaydı.

Sonunda "Sicilyalılardan birini yolla" dedi. "Tekneden ayrılışıma ne kadar yakın zamanda gelirse o kadar iyi. Restoranın karşısında sokakta bulsun beni. Sadece en gerekli bilgileri ver ve ... e, bir de Beretta M12 ver. Herhangi bir şey yolunda gitmezse, durumu biraz eşitler hiç olmazsa."

M12 saniyede on mermi atan güzel bir makineli tabancaydı ve iki yüz metre uzaktan bile hedefi vururdu.

"Oldu bil" dedi Momo. "Peki ikinci konu?"

"Ah, doğru. Şu Yunanlı Frank tipi. Ne biliyoruz onun hakkında?"

"Öğrenebildiğim kadarıyla" dedi Momo, "İyi bir adam. Parlak mücevherlere ve kolonyaya meraklı ama önemli konularda herkes iyi şeyler anlatıyor. Ve onunla Kara Tony konusunda haklıymışsın. Birlikte oldukları her şeyde, Greco ihtiyar adam ne derse onu yapıyor. Bana göre, Komisyon'da akıllıca bir şey yapmak için daha çok yeni. Artı, kimse o Jerry's Pirzola Evi'nin bir kilometre çevresinde bir şey yapmayı planlamıyor. Bu arada yemekleri güzelmiş diye duydum. Fakat neyse, adamın seninle konuşmak istemesinin nedeni bence insanların onun Kara Tony'nin *leccaculo*'su olduğunu sanmalarından çekinmesi."

Geraci'nin *leccaculo*'su olan Momo, bunları görünür bir ironi hissetmeden söylemişti.

"Sağol dostum" dedi Geraci. "Gayet iyi iş çıkardın".

Oltalarını kaldırdılar ve Momo motoru çalıştırıp tekneyi sahile yöneltti. "Ama ortada bir soru daha var" diye bağırdı. "Michael Corleone babanı öldürttü, seni öldürtmeye çalıştı, hem de defalarca, ve şimdi sen kendini tatmin etmeyecek misin? Öylece yürüyüp gitmesine izin mi vereceksin?"

Geraci kolunu Momo Barone'ye doladı.

"*Eğer* barış içinde giderse, ne ben ne de adamlarım ona dokunmayacağız diye söz verdim" dedi.

"Doğru" dedi Kakalak. "Ben de öyle dedim ya."

Geraci başını salladı. "Orada bir büyük *eğer* var" dedi. "Ve bu sadece başlangıç."

Kakalak anlamıştı. "Dünyada senin adamın olmayan bir sürü insan var" dedi.

"Ve tamamen istatistiksel bir bakış açısıyla" diye belirtti Geraci, "Bunların bazıları kesinlikle senin kaza yapmaya meyilli adamlarından olacak – hem kendileri hem başkaları için tehlikeli olanlardan".

Momo, yüksek perdeden ve neredeyse kızlara has tarzda bir kahkaha patlattı, Nick onun böyle güldüğünü daha önce hiç görmemişti.

"Yarın bu vakitler ha?" dedi Kakalak.

"Merak etme" dedi Geraci.

NİCK GERACİ çeyrek yüzyıldır New Yorkluydu ama Staten Island'a adım atmamıştı. Köylü dolu, ucuz gündüz seferi yapan o feribota binemeyecek kadar sabırsızlanıyordu ama bunun dışında tek yol, New Jersey'i geçmek ve arabayla gitmek ve sonra aynı şekilde geri dönmekti. Yeni iki katlı köprü – dünyanın en büyük asma köprüsü – Brooklyn'deki Bay Ridge'yi Staten Island'a bağlıyordu; bitmiş gibi görünüyordu ama gelecek aydan önce açılmayacaktı. O yüzden Nick, Momo Barone'nin teknesini alma özgürlüğünü seçti. Üstelik, yolunda gitmeyen bir şey olursa, oradaki cehennemden kurtulmak için, kapalı olma ihmali bulunan bir köprüden veya o yavaş, kolayca arama yapılabilecek feribottan çok daha iyi bir yoldu.

Tekneyle oraya seyir yapmak düşündüğünden daha zor oldu – sudayken New York'un manzaraları, insanın yürürken veya arabayla geçerken gördüklerinden çok farklıydı. Ama kıyıdan uzaklaşmadı, gözünü güneşin bulunduğu yerden ayırmadı ve kafasında sürekli New York'un haritasını tutarak, kısa süre sonra o asma köprünün kulelerini görmeyi başardı ve tekneyi o tarafa yöneltti. Çok geçmeden köprünün altında seyrediyordu – buraya yelken açan ve New York limanını gören ilk beyaz olan İtalyan kaşifin anısına, köprüye Verrazano-Narrows Köprüsü adı verilmesi düşünülmüştü (bir sürü dilekçe gönderilip, belediye başkanı da arka çıkınca şimdi katledilen başkanın adı verilecekmiş gibi görünüyordu). Şu anda Nick Geraci de köprüyü son gören İtalyan kaşifti. Manzaranın güzelliği karşısında soluğu kesilmişti – uzaktan belli belirsiz Bayan Özgürlük de görünüyordu, kendi annesiyle babası da Ellis Adası'ndan gelirken onu böyle görmüş olmalıydı – ve bir an sonra Stapleton'daki bir rıhtıma bağlanmaktaydı.

Hava kararıyordu. Restoranın kuzeydoğu kıyısına yakın bir yerlerde olması lazımdı. İnce, güzel sayılabilecek, açık kahverengi saçlı ama İtalyan olduğu aşikar, muhtemelen otuz yaşlarındaki bir kadını durdurup yolu sordu.

Kadın "Neredensiniz siz?" dedi, sanki başka bir gezegenden diye cevap vermesini beklermiş gibiydi.

Geraci "Cleveland'dan" dediğini duydu. Niye öyle dediğini kendi de bilmiyordu.

"Burada ne işin var Cleveland?" Kadının anormal ölçüde küçük

gözleri vardı. Staten Island şimdiden asabını bozmaya başlamıştı. Buralarda, tıpkı Büyük Çin Seddi gibi, uzaydan bile görünebilecek kadar büyük bir çöplük olması lazımdı. Büyük Staten Island Çöplüğü.

"Bu hafta Amerika'da Açık-Sınır haftası" dedi Nick. "Bütün gazetelerde yazıyor bayan."

"Sahi mi?" dedi kadın.

"Hayır" dedi. "O kavşağın nerede olduğunu biliyor musunuz, bilmiyor musunuz?"

"Ne fark eder ki? Pazartesi günleri orası kapalıdır Cleveland. Hey, senin kafanda bir sorun mu var ne?"

Nick titremeleri fark etmemişti.

"Bakın" dedi. "O restoranın önünde karımla buluşacağım." Yalan söylemişti ama karısından bahsedince kadının bu flört meselesini kapatacağını tahmin ediyordu. "Yolu tarif etmişti ama tarifin olduğu kağıdı kaybettim ve şimdi kibarca, beyefendi gibi sizden yardım istiyorum, ama – "

"Dokunaklı, Cleveland" dedi kadın.

Ama yolu tarif etti ve – bilginin kaynağı yüzünden buna şaşırdıysa da – Nick restoranı buldu. Kendi standartlarına göre bile erkendi, daha bir saat vardı buluşmalarına.

Jerry's Pirzola Evi'nin kapısı kilitliydi. Ama sonuçta pazartesiydi, Nick erken gelmişti ve kendisi buralı değildi. Bu dar görüşlü ada dünyasından bunalan Geraci, sokağı arşınlayarak veya daha kötüsü, restoranın önünde dikilerek dikkat çekmek istemiyordu – burası insanı doğruca hapse tıkıp yerleri paspaslama cezası verecekleri türden bir yere benziyordu. Sokağın karşısında bir bar vardı, ama vitrini tuğla ve cam tuğlalardan oluştuğu için, Frank Greco'nun veya o Sicilyalı korumanın gelişini göremezdi. Küçük de bir kitapçı vardı ama kitapçılarda da bazen zamanı ve yeri unutuyordu.

Bir telefon kulübesi bulmak üzere yürümeye başladı, böylece biraz da vakit öldürmüş olacaktı. Ailesinden o kadar uzun süredir ayrıydı ki, yanında bolca bozukluk bulundurmak ikinci tabiatı haline gelmişti, bunun için Taxco'da satın aldığı el yapımı deri cüzdanı kullanıyordu.

Yine her zamanki karmaşık yolları izledi ve Charlotte açması gereken sürede telefonu açtı.

"Özür dilerim" dedi Nick.

"Ne oldu?"

"Bütün bunlar için özür dilerim" dedi. Onlar için. Ailemize yaptıkları için."

"Bir sorun mu var?"

Arkadan televizyonun sesi geliyordu. Ya haberler vardı, ya da bowling maçı. Evine ta ne zamandır ayak atmamıştı, şeyden beri ... Bunu düşünmek istemiyordu. Ne kadar kısa sürede tekrar evinde olabileceğini de.

"Hayır" dedi, "Sorun yok." İyimser bir şey söylemeye korkuyordu. Başından beri hiç bu kadar yakın olmamıştı. Alnını kulübenin camına dayayıp gözlerini kapadı. "Her şey yolunda."

"Seninle gurur duyuyorum" dedi karısı. "Seni seviyorum."

"İltifat peşinde değilim" dedi, "Ama *gurur*?"

Uzun bir sessizlik oldu. Televizyondan teneke gibi bir müzik geliyordu. Bir sigara reklamıydı.

"Sıfatlarla ilgili bir şey değil" dedi Charlotte sonunda.

Sonunda *Fausto'nun Pazarlığı*'nın ilk müsveddesini okumasına izin verdiğinde de aynı şeyi söylemişti ve haklıydı.

"Sakın üzülme, tamam mı?" dedi Charlotte. "İşini hallet ve eve gel, bozulan her şeyi hallederiz. Ben iyiyim. Kızlar iyi. Bu işte hep birlikteyiz. Aksilikler yaşadık ama on sentte, bir dolarda geçti gitti. Öyle demezler mi?"

"Öyle derler" dedi Nick. "Fakat hayatın çoğu zorluğu karşısında genellikle öyle davranmazlar."

"Eh, senin ailen yapmacıklı insanlardan oluşmuyor" dedi. "Biz neysek oyuz."

"Adalet" diye fısıldadı Nick.

"Nedir o?"

"Ben de seni seviyorum" dedi. "Kapatmam lazım, ama yatakta benim tarafımı da ısıt olur mu?"

Ahizeyi yerine koyup telefona baktı. Başka konuşma yapacak halde değildi. Şu anda tek istediği bir salon bulup birine ardı ardına yumruklar indirmekti, hızlı, küstah bir çocuğa, belki bu titrek ihtiyarı görünce gülmeye başlayacak birine. Ya da daha iyisi, Nick'e o yaştaki halini hatırlatacak birine.

Nick babasını düşünmek istemiyordu, ölümünü, nasıl öldüğünü, ve katılmaya cesaret edemediği cenaze törenini. Ama unutmayı da başaramıyordu.

Bir Woolworth's buldu ve sıra aralarında dolanıp, her beş dakikada bir dışarı çıkıp baktı, kimseyi göremeyince yeniden içeri girdi, birkaç kere Jerry's Pirzola Evi'ne kadar gitse de kapı kilitli kalmaya devam etti.

Cadde yeterince işlek olduğu için kimse ona dikkat edermiş gibi görünmüyordu.

Önce koruma geldi. Önceden kararlaştırılmış gizli el işaretleri ile birbirlerini tanıdılar. Sonra Nick, şimdilik biraz geride kalmasını işaret etti. Koruma da Nick gibi açık renk tenli, sarışın bir Sicilyalıydı. Modaya uygun görünen bir takım, topuklu Küba çizmeleri giymiş, hava karanlık olduğu halde altın çerçeveli pilot gözlüğü takmıştı. Omuz kılıfındaki otomatik tabancanın hatları spor ceketinin altından zar zor seçiliyordu. Nick, çocuğun bir film yıldızını taklit ettiğine bahse girebilirdi ama hangisi olduğunu çıkaramıyordu. Yıllardır sinemaya gitmemişti.

Birkaç saniye sonra, tam Nick Jerry's Pirzola Evi'nin kapısını bir daha yoklarken de Frank Greco geldi.

"Kapı kilitli" dedi Greco. Yanında *consigliere*'si ve koruması da vardı.

"Şaşırtıcı gözlem yetenekleri bahşedilmiş sana dostum."

Kendilerini tanıttılar. Kakalak, Greco'nun kolonya merakı konusunda haklı çıkmıştı.

"Açık olması gerekirdi" dedi Greco. "Sen arayıp kontrol etmiştin, değil mi?" diye sordu *consigliere*'sine.

Sonra Nick'e "Patron olmak mı istiyorsun?" diye mırıldandı. "O zaman buyur bakalım göz alıcı patronluk dünyasına." Kollarını kavuşturup derin bir nefes aldı ve başıyla caddenin karşısındaki vitrini tuğla ve cam tuğladan oluşan olan barı gösterdi ve hep birlikte başını takip ettiler.

İçerisi dışarıdan göründüğünden de küçüktü. Neredeyse bir duvar boyunca antika görünümlü, meşe ağacından, oymalı bir bar uzanıyordu. Bar dışında oturmak için sadece iki tane ucuz kaplama, yuvarlak masa vardı, ön tarafa yakın olan masaların yanında bir müzik

dolabı duruyordu ve o anda Marvin Gaye'nin "*Bir Tanık Bulabilir Miyim?*" adlı parçası çalmaktaydı. Yankees kepi takmış olan şişman barmen içerideki yegane kişiydi.

Korumalar kapının girişinde durdular.

Yunanlı Frank "Arkada bir odan filan var mı?" diye sordu.

Barmen eliyle bütün boş masaları ve koltukları gösterdi. "Bugün kahrolası pazartesi" dedi. "Nereye isterseniz oturun."

Greco'nun koruması "Lafına dikkat et serseri" dedi.

Geraci'nin şık adamı da güneş gözlüğünün üstünden baktı ve Geraci başını salladı. Aşırı tepki vermeye gerek yoktu. Ya da herhangi bir tepki vermeye. Adam sadece bir barmen, şanssız bir sivildi.

Consigliere caddenin karşısındaki durumla ilgili bazı telefon görüşmeleri yapacağını söyleyerek gitti.

"Hiç mi arka oda yok?" dedi Greco.

Barmen omuz silkip, "Bir tuvaletimiz var" dedi.

"Birer içki içelim, ne dersin?" dedi Geraci, Greco'ya. "Sonra Jerry's açılır açılmaz oraya geçeriz."

Barmen "Jerry's mi?" dedi. "Siz nerelisiniz? Jerry's pazartesileri açılmaz."

"Kapat çeneni" dedi Geraci. "Sana söylemedim."

Greco hafifçe gerilmiş gibiydi ve bir viski soda söyledi.

Geraci de kırmızı şarap aldı ve müzik kutusunun yakınında bir yere oturdu. Greco da ona katıldı.

Sam Cooke'nin "*Parti Zamanı*" adlı parçası çalmaya başladı. İki adamın da sevdiği türde bir müzik değildi ama ikisinin de aklında daha önemli şeyler vardı. Ve müzik, konuşmalarının elektronik yöntemlerle veya başka şekilde dinlenmesini önlemeye yarıyordu.

Greco kadehini kaldırdı. "*Salut*" dedi.

Geraci de "*Salut*" dedi.

Greco "Nick Geraci" dedi. "Efsane adam. *Benim* masamda."

Artık korumalar da oturmuştu ve gevşemiş gibiydiler. Momo, Nick'i yanında birini getirmesi için zorlamakla akıllılık etmişti. Ve o M12 de herhangi bir durumda yolların açma şansı veriyordu.

"Öte yandan ben ..." dedi Greco başını sallayarak. Duvardaki aynadan kendi görüntüsünü gösterdi. "Şu ihtiyar adama bak" dedi. "Gençken Yunan tanrılarına benzerdim." İçkisinden bir yudum aldı.

"Şimdi sadece kahrolası bir Yunanlıya benziyorum."

Geraci kibarca güldü. Frank Greco ile aşağı yukarı aynı yaştaydılar.

"New York'a o kadar geldim" dedi Greco, "Staten Island'a hiç gelmemiştim".

"Kimse gelmez ki buraya."

"Şu asma köprüyü açacaklar ama değil mi?" dedi Greco. Belli belirsiz köprünün bulunduğu yönü işaret etmişti. Barın vitrini cam tuğla değil de normal cam olsa, kuleleri oradan da görmek mümkün olurdu.

"Heyecanla beklediğim söylenemez" dedi Geraci.

Müzik kutusunda Rufus Thomas'ın "*Köpeği Yürütmek*" parçasına sıra gelmişti.

"Eh" diye omuz silkti Greco. "Asla bilemezsin. Sana bir şey diyeyim mi, bizim için, İtalyanlar için pek çok tarihi şey var burada. Meucci telefonu burada icat etti. Okulda onun Alexander Graham Bell olduğu öğretilir ama – "

"Hikayeyi biliyorum" dedi Nick.

Greco şaşırmış görünüyordu. "Nesin sen, kitap kurdu mu?"

Nick sabrını yitirmemek için derin bir nefes aldı. "Sadece biliyorum işte."

Greco başını salladı. "Peki, Meucci ile Garibaldi'nin birlikte yaşadığını da biliyor muydun? Öyle ibne gibi filan değil. Meucci evliydi ve belli ki Garibaldi de buradayken fahişelere gitmeyi seviyordu. Ama Garibaldi devrimlerin ortasındaydı ve buraya belli bir nedenle gelmişti. Sanırım, arkadaşı için."

"Çok ilginç" dedi Geraci, alay ettiği belli olmasın diye dümdüz bir sesle konuşmuştu. O iki büyük, üzgün adam hakkında eline geçen her şeyi okumuştu ama o günün konusu onlar olamazdı. "Bak, istersen sadede gelelim. Beni Don Stracci'nin teklifiyle ilgili olarak görmek istemiştin değil mi?"

"Evet" dedi. "İstedim." Birden bir yerine bıçak saplanmış gibi irkildi.

"Sen iyi misin?" dedi Nick.

Yunanlı Frank kasığını tutuyordu. "Tuvalete gitmem lazım" dedi ve kendini arka taraftaki karanlık koridora attı.

Nick o tarafa bakınca, barmenin de bir ara ortadan kaybolmuş olduğunu fark etti.

Olaylar o kadar hızlı gelişmeye başlamıştı ki yetişmek imkansızdı.

Geraci'nin Sicilyalısı ayağa kalktı.

Sanki bunu bekliyormuş gibi öteki koruma da kalktı.

Müzik dolabının iğnesi James Brown ve Famous Flames'in "*Gece Treni*" parçasında dönmeye başladı.

Nick, Greco'nun yüksek sesle güldüğünü duydu. Karanlık koridorda bir ışık huzmesi belirdi ve Greco'nun erkekler tuvaletine değil arka sokağa çıktığını gördü.

James Brown, *Miami, Florida* diye bağırıyordu.

Bir an sonra, saksofonlar haykırırken, Geraci ön kapının açıldığını duydu. Ayağa fırladı ve hızla dönerken, kapıyı kollaması hatta belki de kilitlemiş olması gereken Sicilyalısının M12'yi çekmiş olduğunu gördü. Öteki korumada sadece eski bir .38 özel yapım vardı. Nick kendini her iki silaha takılmış olan susturuculara bakarken buldu. Nick Geraci'ye kıpırdamamasını haykıran da kendi koruması olarak getirdiği adam oldu.

Nick kıpırdamadı.

Sevgili Tanrı'm, Staten Island'da ölmeme izin verme, diye düşündü. *Sevgili Tanrı'm, bu kahrolası dünyada bu kahrolası koca dolgu alanında yok olmama izin verme.*

Kapıdan sırtına bir silah dayanmış olarak Momo Barone ve silahı tutan Al Neri girdiler.

Neri'nin arkasında da kapıyı içeriden kilitleyen Eddie Paradise vardı.

Arka taraftaki karanlık koridorda ayak sesleri duyuldu. Ellerini arkasında kavuşturmuş olan Michael Corleone ortaya çıktı. Birliklerini denetlerken hayal kırıklığına uğramış bir subaya benziyordu.

James Brown *Philadelphia*! diye bağırıyordu. *New York Kenti, beni evime götürün*!

"Merhaba Fausto" dedi Michael. Nick'i bu adla çağıran yegane canlı oydu.

"Merhaba Don Corleone."

Ve New Orleans'ı, hüzünlerin vatanını da unutmayın.

Michael müzik dolabının yanına gitti ve fişini çekti.

Sonra Nick'e dönüp gülümsedi. "Otur Fausto."

Nick Geraci, M12'ye ve onu üstüne doğru tutan genç adamın kararlı haline baktı. Sırf o duruş bile, silahı boşaltmaktan çok daha etkiliydi. Geraci'nin zihni bir çözüm bulmak için koşturuyordu. Hiçbir koşul altında yalvarmaya veya zayıflık göstermeye niyeti yoktu.

İçini çekti ve oturdu.

Eddie Paradise iki korumayla barın arasında, duvar dibinde yerini aldı. Kollarını kavuşturmuştu ve kızgın görünüyordu, karısıyla kıyafet alışverişine sürüklenmiş bir adam gibiydi.

Michael ellerini yeniden arkada kavuşturdu ve ağır ağır Geraci'nin masasına doğru yürüdü. Onca yıl önce o polis kaptanı Don'u yüzünden yaralamıştı ve yanağıyla çenesini toparlayan estetik ameliyatının artık işe yaramadığı, dağılmaya başladığı loş ışıkta bile belli oluyordu.

Geraci, Michael'den otuz santim kadar uzundu. Oturduğu halde çok kısa kalmıyordu onun yanında. Nick onu yakalayabilirdi. Üstüne atlayabilir, hakkından gelebilirdi. Korumalar ateş açamazdı. Michael'i değil de Nick'i vuracaklarından emin olamazlardı.

Michael fısıltıdan az yüksek bir ses tonuyla, "Yaklaşmıştın Fausto" dedi. "Yani, neredeyse başarıyordun. Mağaralarda, kovuklarda, kaçak olarak onca yıl geçirdin ve bütün kahrolası aksiliklere rağmen eski dostum, neredeyse başarıyordun. Bahse girerim tadını almaya bile başlamıştın."

Geraci'nin önünde bir aşağı bir yukarı yürüyordu ama Nick onu yakalamaktan vazgeçmişti. Sonuçta ne işe yarayacaktı ki? Adamı birkaç kez yumruklayabilirdi ama eninde sonunda onları ayıracaklardı ve bu da her şeyin sonu olacaktı. Pek çok hassas durumda olduğu gibi, burada da fiziksel şiddetle kurtuluş imkanı yoktu.

Michael artık adımlamayı kesmiş önünde dikilmişti. "Bunun senin için ne kadar acı verici olduğunu tahmin edebiliyorum Fausto. Trajik bir şey, kaybettiğin her şeyi yeniden ele geçirmeye bu kadar yaklaş, aynı manevrayla hayat boyu istediğin şeylere de ulaşma imkanın olsun. Ve işler bu hale dönsün."

Momo, hâlâ başını kaldırıp bakmamıştı. Buraya Nick'i öldürüp sadakatini ispat etmesi için getirilmişti – tıpkı Nick'in Tessio'yu öldürmek zorunda kalışı gibi. Ama Kakalak bundan daha suçlu görü-

nemezdi. Kendini ispat etme şansını daha şimdiden kaybetmişti.

Neri sert bir şekilde soluyor ve öldürme işinin başladığını görmeye hevesli görünüyordu.

Eddie saatine baktı.

Korumalar da istekli görünüyordu.

"Bütün farklılıklarımızla birlikte Don Michael," dedi Nick, "Bu konuda da ben *senden* daha ileri görüşlüyüm. Sen duygularınla hareket ediyorsun, aklınla değil. Komisyon'daki dostlarımızla konuştuğum şey, sana tam olarak hep istediğini söylediğin özgürlüğü verecekti ve ne sana, ne de ailene bir zarar gelmeyeceğini de öteki Don'lara taahhüt etmiştim. Senden intikamımı almama fikri midemi bulandırıyordu ama bu sözü verdim, çünkü herkes için öylesi daha iyi olacaktı. Kimse kaybetmeyecek, kimse ölmeyecek, kimse, şaşırtıcı bir şekilde senin başına patlayabilecek kirli cinayetleri kurcalamayacaktı. Ya da dostlarının. Ben kana susamış feodal bir lord değilim Michael, sen de değilsin. Modern insanlarız, modern işadamlarıyız. Bu işten bir milyoner olarak, tamamen yasal bir Amerikan milyoneri olarak çekip gidebilirsin. Ve ortalık yatışınca, ben kendi paramdan bir milyon doları babanın adına kurulan o hayır kurumuna bağışlarım."

Michael, Nick Geraci'nin önünde sessiz ve kıpırtısız durmaya devam etti, yanında çalışan en yetenekli adamı dinliyordu – sahip olduğu ve olabileceği en yetenekli adamı.

"Eğer beni öldürürsen" dedi Nick, "Hep istediğin şey bir yalan olacak. İntikam almayı veya hasretini çektiğin şeyi seçmek durumundasın. Beni öldürürsen bu bizim işlerden asla sıyrılamayacaksın. Şurada dururken bile haklı olduğumu biliyorsun. Eğer bu yolu, benim sana açtığım yolu seçmezsen, bu günden itibaren, ne zaman ayrılmayı düşünsen kafanda benim sesimi duyacaksın, şansını yok ettiğini söyleyen sesimi. Öldür beni ve özünde yalancı ve ikiyüzlü olduğunu anla. Bunu bu odanın dışında birilerinin bilip bilmemesi de önemli değil, çünkü sen bileceksin. Tek bir silahtan çıkan dumanla bütün hayatın kocaman kahrolası bir yalana dönecek."

Michael şaşkınlığa benzer bir ifadeyle başını salladı. "Anlamıyorsun" dedi.

Geraci uzun bir süre sustu. "Pekala" dedi, "Anlat o zaman".

"New Orleans'taki dostun" dedi Michael, "Seni Başkan Shea suikastının ardındaki adam olarak göstermeye hazırlanıyor. New Orleans'ta Juan Carlos Santiago ile çekilmiş fotoğrafların var, hem Louisiana'ya, hem de Miami'ye seni zaman ve mekan açısından suçlu gösterecek deliller yerleştiriyorlar. Bütün ayrıntıları bilmiyorum ama tek bir şeyi biliyorum: Hükümet soruşturmasının bütün yolları sana çıkıyor."

Geraci bunun blöf olduğuna emindi. "Bundan kurtulmak çok kolay" dedi. "Çünkü hiçbiri doğru değil."

"Ben bu konuda senden daha ileri görüşlüyüm" dedi Michael, "Yarım hukuk eğitimin var. İşin doğrusu, senin de bilmen gerektiği gibi, hükümetin mahkemede neyi kanıtlayabileceğini görmeye fırsat kalmadan kelleler uçar."

Momo Barone oturduğu bar taburesinden kalkar gibi oldu ve Al Neri suratına bir yumruk indirdi. Kakalak tekrar oturdu.

Eddie, sanki bir anne yaramazlık yapan çocuğunun poposuna bir şaplak indirmiş gibi izlemişti olanları.

Korumalar ayak değiştirdiler ama silahlarını doğruca Nick Geraci'nin kalbine yönelmiş olarak tutmayı sürdürdüler.

"Neye istersen ona inan" dedi Geraci. "Burada olanlar dışarıda duyulursa asil davranmış gibi görüneceğini anlatıyorsun sadece. Sanki başka şansın yokmuş gibi konuşuyorsun." Nick zorla gülümsedi. "Bence sorun değil. Çünkü kalbinden hep bunun aksinin doğru olduğunu bileceksin."

Michael gözlerini kapatıp uzun bir soluk verdi ve bir şey söyleyecekmiş gibi göründü ama söylemedi. Onun yerine dönüp Neri'ye baktı.

Neri, tabancayı namlusundan tutarak Kakalak Momo'ya uzattı, sonra da eski çelik fenerini çıkardı ve Kakalak'ı masaya doğru iteklemek için kullandı. Ağzının kenarından kan sızmakta olan Momo, silahı – bir .44'lük – Nick'in kafasına doğrulttu.

"Hoşça kal Fausto" dedi Michael. "Bu arada, bir tahminde bulunmak ister misin? Soyadı ne?"

"Kimin?" dedi Nick.

Michael kapıya doğru yürüdü ve M12'yi tutan şık Sicilyalıyı gösterdi.

"Benim bu sadık adamımın" dedi. "Senin arzun üzerine buraya gönderilen." Sonra Momo'ya bir bakış fırlattı. "Senin ve bir dostunun."

"Neden bahsettiğini bilmiyorum" dedi Nick.

Michael kapının kilidini açtı, başını salladı ve kolunu uzatıp genç Sicilyalıyı gösterdi.

"Benim adım" dedi genç adam, "Italo Bocchicchio".

Geraci kendine, hissettiği ürpertinin sadece hastalığı yüzünden olduğunu söyledi ve gevşediği gibi hızla toparlandı.

"Tanıştığımıza sevindim" dedi. "Bana Nick de. Herkes öyle der." Gülümsedi. "Yanında çalışmayı seçtiğin orospu çocuğu kardeş katili hariç."

Michael kapıyı arkasından çarptı.

Öteki koruma – muhtemelen Greco'nun adamı değil, Corleone Ailesi'ndendi o da – kapıyı yeniden kilitledi.

"Suratından" dedi Al Neri.

Momo'nun kalıp gibi saçlarından ter fışkırıyordu. Gözlerinde korku ve kendine acıma duygusu vardı ve elleri titriyordu.

Aynı durumdayken Sally Tessio dizlerinin üstüne çökmüş ve Nick'e küfretmişti – bu onu vurmasını kolaylaştırmak için yaptığı kibarlıktı. Fakat Kakalak zaten hapı yutmuş durumdaydı. Zaten zaaf göstermiş ve hain olduğuna inanılmasını sağlamıştı. Nick'in tek bildiği onun çoktan itirafta bulunmuş olduğuydu. Nick bunu bütün çıplaklığıyla görüyordu.

Neri, "Dizlerinin üstüne çök" dedi.

Nick itaat etti.

Kakalak, silahı titrek bir şekilde Geraci'nin alnına dayadı.

O Bocchicchio'yu Momo'nun yüreği bunu kaldırmazsa diye getirmiş olmalılardı, başka ne sebebi olabilirdi? Kakalak beceremezse görevi yerine getireceğine söz vermişti mutlaka.

Nick gözlerinin arasından alnına dayalı silaha ve Momo Barone'nin kanayan yüzüne baktı. "Kakalak" diye fısıldadı. "Silahı bana ver Kakalak."

Momo, adeta hissedilmeyecek kadar kısa bir şaşkınlık anı yaşadı ama bu kadarı Nick'in onun karnına hızlı bir sol yumruk indirmesine yetti. Kakalak soluyarak iki büklüm oldu ve Nick .44'lüğü sağ

eliyle kaptığı gibi iki korumanın bulunduğu tarafa körlemesine ateş etmeye başladı, havada sessiz mermiler uçuştu ve Nick, bacağında ve boğazında bir yanmayla birlikte kendi kanının sıcaklığını hissetti.

Ayağa kalkmayı başardı.

Al Neri feneriyle üstüne atılırken, .44'lüğü onun göğsüne doğru ateşledi ve eski polis top ateşine tutulmuş gibi geriye uçtu.

Nick korumalara döndü. .38'liği olan kalçasından vurulmuş ve ölmese de yere düşmüştü. Sicilyalı da vurulmuştu ama elindeki silahı Nick'e doğrultmuş olarak kalkıyordu. Birkaç kez ateş etti ama .44'lük onu boğazından yakalayıp öldürmüştü.

Nick Geraci yerde yönünü kaybetmiş vaziyette kıvranıyordu. Görüşünün bulandığını, seramik yer döşemesinin soğukluğunu hissediyor, bayılmamak için, karanlığa gömülmemek için mücadele etmeye çalışıyordu. Sağ bacağına dayanmak istedi ama orada bir şey yoktu, sağ bacağı yoktu, kopmuştu ve o bacağını bir yere dayamaya çalıştıkça uyluk kemiğinin kırık parçası dönüyor ve sanki kaynar suların içindeymiş gibi beyaz bir acı sarıyordu her yanını.

Eddie Paradise'nin "Niye ben?" dediğini duydu. "Niye bu kahrolası bokluklar hep benim başıma gelir?"

Birisi – Eddie olmalıydı – muhtemelen barın arkasından çıktı ve Nick, Kakalak'ın haykırdığını ve Eddie'nin içini çektiğini duydu. Eddie "Ah, bok" dedi ve ateş etti.

Artık çığlıklar duyulmuyordu.

Geraci derin bir nefes aldı ve dişlerini sıkıp, beyaz ışığın ötesini görmeye ve başının dönmesini bastırmaya çalıştı, sonra koluna dayanarak hafifçe doğrulmayı başardı. Gözlerini herhangi bir şeye odaklayamıyordu.

Eddie, "Kişisel bir şey değil" dedi.

Nick, "Asla eşit şans vermezler" dedi.

Eddie, "O laf, piçlere vermezler şeklinde değil miydi?" dedi.

Acı çok fazlaydı ama Nick gözlerini sıkıca yumup bir nefes aldı ve dayandı. Karanlık ve soğuğun yumuşak bir pelerin gibi üstüne çökmeye başladığını fark etti.

"Ben böyle düşünüyorum" dedi Nick yeniden yere yığılırken. "Onlara. Sen her zaman sadece bir– "

"Aman kes sesini" diyen Eddie tetiğe bastı.

FİNAL

32. BÖLÜM

Bir sonraki ay açılan asma köprüye yine de Giovanni da Verrazano'nun adı verildi.

On üç yıl önce, proje hâlâ çizim masasındayken Amerikan İtalyan Tarih Topluluğu, bu kaşifin onurlandırılması önerisiyle Triborough Köprü ve Tünel Kurumu'na gelmişti – önerinin sebebi sadece onun bu sulara yelken açan ilk kişi olması değil, köprünün aynı zamanda iki İtalyan-Amerikan bölgesi olan Bay Ridge ile Staten Island'ı birleştiriyor oluşuydu. Böylece köprüye şimdiden "Deneme tahtası" diyenlerle de saygın bir şekilde mücadele edilmiş olacaktı. Triborough'un imparatoru Robert Moses, her fırsatta Verrazano adıyla mücadele etti. Verrazano'nun adını bile duymadığını tekrar tekrar dile getirmekteydi. Üstelik isim çok yabancı ve çok uzundu. Yeni New York valisi bu fikri savunmayı kabul edip, köprüye kaşifin adının verileceğini belirten bir yasa çıkardığı halde, Moses uğraşmaya devam etti. Son olarak da, köprüye James K. Shea'nın adının verilmesini isteyen dilekçeleri organize etti ve bir not defteri veya mikrofonu olan herkese, "Halkın arzusunu" onurlandırmanın önemini anlatmaya başladı.

Michael Corleone herkese, ertesi gün görevden çekilecek olan Daniel Brendan Shea'nın, açıklamasını yaparken bir de İtalyan kaşifin başarılarına duyduğu hayranlığı belirteceğini ve köprüye planlandığı gibi, ağabeyinin değil Verrazano'nun adının verilmesini arzu ettiğini söyleyeceğini haber verdiğinde, genel olarak Komisyon

üyeleri ve özel olarak da Paulie Fortunato sevindi. Michael, Don Stracci ile Don Greco'ya da destekleri için teşekkür de etmişti. 1966 yılında bir New Jersey senatosu koltuğu Danny Shea'nın reddedemeyeceği bir teklif olmuştu.

Michael, sadece bu da değil, diye duyurmuştu, Moses'in kendisi de bitmişti. New York valisi bu despotu devirecek kişi olarak görünmenin getireceği krediden heyecan duyuyordu.

Uzun ve zorlu bir dizi sorundan sonra, Komisyon üyeleri bu bir parçacık rahatlamanın tadını çıkardılar. New York'un en güçlü adamı sayılan biri devrildiği halde kendilerinin güçlerini koruyacakları bilgisi, koltuklarında kahkahalara boğulmalarına yol açmıştı, üstelik de adamın son kamu projesine bir İtalyan kahramanın adı lütfediliyordu.

NICK GERACI'NİN mermilerle delik deşik olmuş cesedi, New York Limanı'nda başıboş sürüklenen bir teknede bulundu, kurşunların kopardığı bacağı da bir gazeteye sarılıp, sonradan hatırlanmış gibi güverteye atılmıştı. Yetkililer kısa bir süre içinde teknenin eski Corleone *soldato*'su Casimo "Kakalak Momo" Barone'ye ait olduğunu tespit ettiler, o da kayıptı (ve onun cesedi hiç bulunamayacaktı). Fakat bu sansasyonel haber Corleone Ailesi'nden neredeyse anında uzaklaştı. Başkan Shea'nın ölümünü soruşturan özel, tarafsız soruşturma kurulu, Geraci'nin suikastın yapıldığı sırada Miami'de olduğunu çoktan öğrenmiş ve adını aranması gereken tanıklar listesine yerleştirmişti. Ayrıca Geraci'nin aylar boyunca New Orleans'ta yer altı dünyasının önemli şahsiyetlerinden Carlo "Balina" Tramonti'ye – o da araştırma listesindeydi – bağlı olarak bu suikast için çalıştığını da öğrenmişti. İlaveten, Momo Barone'yi önceki yıl New York'a geldikleri sırada Carlo Tramonti ve kardeşi Agostino ile gösteren fotoğraflar ve görgü tanıkları da vardı. Basında ve çeşitli mahkemelerin elinde bulunan belgelerde, Geraci ve Barone, Tramonti örgütüne sığınan, hatta üye olan kişiler olarak betimleniyordu. Eğer başkanı öldürmek üzere bir komplo kurulmuşsa, sağduyu, Nick Geraci'nin bu komplonun tam ortasında olduğunu gösteriyordu.

(Ve çoğu insan, halen gizli bilgi olarak kabul edilen Küba liderini öldürme girişiminde, Geraci'nin Carmine Marino ile olan ilişkisini bilmiyordu bile.)

Tarafsız soruşturma aylarca bunları kurcaladı. Final raporu dört bin sayfadan uzundu ve Juan Carlos Santiago'nun yalnız hareket ettiği yönündeydi.

Yine de pek çok kişi suikastçının Fountainebleau'ya CIA tarafından gönderildiğine inanıyordu. Ya da FBI tarafından. Veya başkan yardımcısı. Ya da Küba hükümeti. Veya Mafya (tabii bir Mafya varsa). Ya da bunlardan bir kısmının oluşturduğu bir birlik. Ya da bunların hepsi.

Olay yüzyılın en büyük gizemi olarak kalacaktı.

Tarafsız soruşturmanın sadece bir kılıf olduğunu veya titizlikle yapılmadığını gösteren net bir kanıt asla gün ışığına çıkmadı. Hiçbir komplo teorisi kanıtlanmadı – ne başkanın öldürülmesiyle ilgili ne de bu cinayetin örtbas edildiğini gösteren herhangi bir komplo teorisi. Yine de halkın bütün hikayeyi öğrenmediği – ve asla da öğrenemeyeceği – kuşkusu giderilemedi. Muhtemelen paranoyakça olan bu kavram – yıllarca bu konudaki kitaplarla da beslendi – başından itibaren, bu büyük ulusal trajediyle doğrudan ya da dolaylı ilgisi olduğu ileri sürülenlerin hayatlarına kasteden garip bir tesadüfler zinciriyle körükleniyordu. Daha da şüphe uyandıranı, bu insanlardan pek çoğunun bildiklerini tanık kürsüsünde anlatmalarına günler, hatta bazen saatler kala ölmesiydi.

Örneğin eski CIA ajanı Joseph P. Lucadello, tarafsız soruşturma kuruluyla kapalı kapılar ardında yapacağı toplantıdan iki gün önce, Arlington, Virginia'daki otel odasında ölmüştü. Ölümü intihar olarak kayda geçti, ama tek gözlü adamın, intihar etmek için sağlam gözüne bir buz kıracağı saplamayı seçmesini inanılmaz bulan bir sürü insan oldu.

En önemli örnek Carlo Tramonti'ydi. Resmi çağrının tebliğ edilmesinden bir hafta sonra ve Washington'a uçmasına bir hafta kala, Balina Carlo, New Orleans'taki Otoyol 61'in ortasında, Pelikan Motor Binası'nın hemen önünde, ölü olarak hızla giden bir arabadan atıldı. Ölüm sebebi ensesine yediği iki kurşundu, yani klasik bir gangster hesaplaşmasıydı ve kalbine saplanan kasap satırı ölümüne

yol açmamıştı, satır kurşunlandıktan sonra saplanmıştı ama yetkililer bunun sebebini asla bulamadılar.

Kamuoyunun daha az tanıdığı örnek ise Carlo'nun kardeşi Agostino'ydu – yani ağabeyinin yerini alan Cüce Augie. İlk soruşturmaya çağrılmamıştı ama birkaç yıl sonra, New Orleans'taki disiplinsiz bir Amerikan savcısı, davayı yeniden açması için arandı. Augie Tramonti mahkemeye çıkmasından bir gece önce, kır evinde öldü – bir zamanlar New Orleans'ın batısındaki şeker ve kereste plantasyonunun parçası olan, savaş öncesinden kalma ama yeni onarım görmüş bir köşktü evi. Adli tabip ölümünü doğal nedenlere bağladı ve bundan başka da açıklama yapmadı. Ancak polis raporunda bir intihar notu olduğu belirtiliyordu. Ama notta ne yazdığı kayda alınmamıştı. Vakayla ilgili birkaç başka kanıtla birlikte o not da kanıt odasından kayboldu. Çalınmış olabilirdi. Sadece yanlış yere konmuş da olabilirdi. Ne olursa olsun gitmişti.

KOCASINI GÖMDÜKTEN birkaç ay sonra, Charlotte Geraci, Nick'in müsveddelerini bir kutuya koydu ve eski patronuyla buluşmak üzere Manhattan'da, Nick'le evlenmeden önce çalıştığı yayınevine gitti. Ne kadarını kendisinin yazdığı ya da düzelttiği tartışılırdı. Charlotte, müsveddeleri Nick'in öldürülmesinden bir gün önce temize çekmesi için ona verdiğini iddia ediyordu. En azından bu kadarını yapmıştı. Kızları da ona yardım etmek için eve gelmişlerdi. Charlotte orijinal müsveddenin kiralık bir kasada olduğunu ve Nick'in ona verdiği kağıtların kopya olduğunu ileri sürüyordu. Bugüne kadar da, Charlotte ve kızları (Barbara Kennedy, şimdi Maryland'da avukat ve Moonflower, şimdi San Francisco'da performans sanatçısı) Nick Geraci'nin orijinal müsveddelerinin kısa bir bölümünün fotokopisinden başka bir şeyi hiç ortaya çıkarmadılar.

Başlangıçta kuşkulu olan yayıncı, kitabı okumayı kabul etti. Müsveddenin o ham gücünden etkilenmiş, kaba zanaatkarlığından gözü yılmıştı. Ama bu düzeltilebilir, diye düşündü.

Daha önce kitabını yayınladığı gayretkeş bir romancıyı aradı ve öğle yemeğine davet etti. Sergio Lupo, o sıralar annesinin hayatını

anlatan *Bir Göçmenin Masalı* adlı kitabıyla tanınıyordu ve *New York Times* o kitabı Dikkate Değer olarak ilan etmişti. Buna rağmen bin tane kadar satılmıştı. Lupo'nun bir sonraki kitabı otobiyografik *Trimalchio Rex* ise o kadar da satmamıştı. O vakitten beri de Hollywood'a satmak için uğraşıyordu ama pek başarılı olamamıştı. O ara New York'a dönmüş ailesiyle kalmaktaydı. Bedava bir yemeğe hayır diyecek durumda değildi.

Fausto'nun Pazarlığı'nı yeniden yazmaya hayır diyecek durumda da değildi.

Ama yine de başta öyle dedi. Teklif kârlı olsa da kendisi için rütbe tenzili gibiydi. "Bu kendini satmak olur" dedi.

Yayıncı, "Sana bunu dostça söylüyorum" dedi, "Ama sence de büyümenin zamanı gelmedi mi artık?"

"Lanet olsun" dedi Lupo. Kırk bir yaşındaydı.

"Ancak bu bakış açısıyla yazarsan kendini satmak olur" dedi yayıncı.

Lupo bunu birkaç saniye düşündü ve omuz silkti.

Yayıncı, "Bana iki tane iyilik yap" dedi. "Bir – şu şeyi oku." Müsveddeleri masaya koydu. "İki – sana şunu okumama izin ver."

Trimalchio Rex'in bir kopyasını çıkardı ve son sayfayı çevirdi.

"Kötü olmaya bayılabilirdim" diye okudu, "Banka soymaya, cinayet işlemeye ve insanları sakat bırakmaya, sıkı bir herif olduğum için herkesin benden korkmasına. Karımı aldatmak isterdim, kanguruları vurmak, işlere boş vermek. Ama yapamam. Ve biliyor musunuz niye? Çünkü çekingenim. Utangaçım. İnsanları incitmekten korkarım."

"O kahrolası bir roman" dedi Lupo. "Konuşan da kurgu bir karakter."

"Tabii ki öyle" dedi yayıncı. Parmaklarıyla müsveddenin üstünde trampet çaldı. "Sen sadece şunu bir oku, tamam mı?"

İki yıl sonra, Lupo'nun kitabı yeniden yazma işi bitti. *Fausto'nun Pazarlığı* daha ilk haftadan en çok satanlar listesinin başına çıktı ve üç yıl boyunca orada kaldı. Dünya çapında yirmi milyondan fazla satıldı. "Mafya" kelimesi kullanılmadan ve (Nick Geraci dışında) Corleone Ailesi'nden hiçbir isme yer verilmeden çevrilen üç tane filme ilham kaynağı oldu. İlk film Johnny Fontane'ye ikinci

Akademi Ödülü'nü getirdi. İlk iki film – *Amerika'nın Keşfi* fiyaskosundan beri ilk kez, Woltz Uluslar arası Filmcilik yazısı da sık sık ekrana gelerek kredi topluyordu – klasikler arasına girdi.

JOHNNY FONTANE ile Francesca Corleone Van Arsdale'nin düğünü sessiz sedasız bir şekilde, Bahamalar'daki bir plajda, palmiye yapraklarından eğreti bir kemerin altında gerçekleşti. *Amerika'nın Keşfi* bir hafta önce bitmişti ve kutlama planları yaparak, basını uzak tutmak için özenli oyunlar oynayarak (çok başarılıydılar) ve en yakın aile fertlerinin gelmesini bekleyerek Grand Bahama Adası'nda kalıyorlardı.

Johnny, düğünde beyaz bir smokin giydi. Francesca ise adada yapılmış pembe batik bir elbise giyiyordu. Hava şiirseldi: Masmavi bir gökyüzü ve hafif bir esinti vardı.

Michael Corleone kürsü görevi yapan tahta platformdan inerken utanmadan ağladığını fark etti.

Johnny ile göz göze geldiler.

Johnny göz kırptı.

Michael gülümsemeye çalıştı. İkisi adına sahiden mutluydu.

Törenden sonra Michael Corleone ve kardeşi Connie kumsalda yürüyüşe çıktılar.

Connie ona elini uzattı ve o da tuttu. Küçüklüklerinden beri, Michael'in onu okula götürdüğü günlerden beri bu şekilde yürümemişlerdi.

"Ne harika bir çift" dedi Connie. Esinti saçlarını uçuruyordu. Kahramanlık resimlerinde görülen kadınlara benziyordu. "Sen öyle düşünmeyebilirsin ama bak daha şimdiden Nino Valenti Vakfı ne kadar başarılı oldu, belli ki ikisi birlikte güzel çalışıyorlar. Bu önemli. Ve bak ne kadar mutlu görünüyorlar. Çocuklar da yanlarında. Herkes ne kadar ..." Connie başını salladı. "Ne muhteşem bir çift" diye tekrarladı, bu sefer daha yumuşak bir sesle söylemişti.

"Bunun senin için zor olabileceğini biliyorum" dedi Michael.

"Zor mu?" dedi. "Niye zor olacakmış?"

Michael sadece elini sıkmakla yetindi ve yürümeye devam ettiler.

Sonunda Connie kuru bir sesle güldü. "İnan bana" dedi. "Ben onu aştım. Ona geçici bir sevgi duymuştum, doğru, ama bir milyon kız duyuyordu zaten. Ben yetişkin bir kadınım. Aşkın ne demek olduğunu bilirim. Onlar adına mutluyum."

Michael başını salladı.

"Aşktan söz açılmışken" dedi Connie, "Rita'yla durumunuzu duyunca üzüldüm".

"Üzülme" dedi Michael. "Ben de onu aştım."

Uzun süre sessizce yürüdüler. Kumsaldaki öbür otele varınca birer içki içmek üzere durdular. Connie pina colada, Michael de buzlu su aldı. İçeceklerini alıp havuzun yanındaki bir şemsiyenin altına oturdular. Havuzda sadece çocuklar yüzüyordu.

"E," dedi Connie. "Sana hiç söyledi mi?"

"Kim bana neyi söyledi mi?"

"Rita sana bebeği olduğunu söyledi mi?" dedi Connie. "Oğlan. Fredo'dan. O sıralar hâlâ Las Vegas'ta dansçıydı ve bebeği doğurmak için uzağa, California'da bir manastıra gitmişti. Her şeyi Fredo ödedi. Genelde başını belaya soktuğu kızlar durumun ... icabına bakardı. Ama Rita ... eh, tabii ki Rita öyle değildi. Bunu yapamazdı. Çocuğu evlatlık verdi. Kim olduğunu, nerede olduğunu bulmak için elimden gelen her şeyi yaptım ama karşımda Kilise vardı ve durumumun umutsuz olduğundan emindim. Sana söylemiştir belki diye düşünmüştüm. Özür dilerim."

"Bunları *sana* o mu anlattı?"

Connie başını salladı. "Fredo anlattı."

"Ne zaman?"

"Olay olduğu zaman" dedi Connie. "Bilirsin, ben de ailedeki erkekler kadar sır tutabilirim." Yüzünü ona döndü. "Sen iyi misin? Belki bir şeyler yesen iyi olur."

"Ben iyiyim" dedi Michael.

"Sanki ..." dedi Connie. "Bilmiyorum. Rengin soldu gibi."

"Ben iyiyim" dedi Michael tekrar. Şekeri iyiydi, bundan emindi. Bara gidip daha kuvvetli bir içki aldı.

Gelip tekrar kardeşinin yanına oturdu.

Yüzen çocuklara, onların ötesindeki beyaz kumlara ve okyanusa baktılar.

Connie uzanıp ona sarıldı. "Sekiz yaşında olmalı" dedi. "Oralarda bir yerlerde. Rahatlamak için bunu düşün."

CARLO TRAMONTİ'NİN hepsini mahvetmemiş olmasını – Michael'in de bir Komisyon toplantısında beyan ettiği gibi – muhtemelen Michael Corleone'ye borçluydular. Başkan Payton, Mafya ile sözde savaşa devam etmedi. FBI direktörü bu işle uğraşan çoğu ajanı geri çekti. 1966'da Senato'ya seçilmesinden sonra Daniel Brendon Shea da başka önemli meselelerin peşine düştü.

Yine de uzun vadede çok büyük hasar verilmişti. Vaka üzerinde çalışan daha genç FBI ajanları öğrendikleri şeyleri unutmadılar. Başka davalara verilen veya kendiliğinden ayrılan daha genç Amerikan savcıları da unutmadı. Başkan Shea, onu öldürmenin, kamuoyunun zihninde başkanı Mafya "Hakladı" düşüncesini öldürmekten daha kolay olduğunu bizzat kanıtlamıştı. Bütün bu hassasiyetler, savcılara, gangsterleri hapse atacak yeni güçler kazandıran RICO kanunlarının yürürlüğe girmesini sağlayan taşları döşedi. Yine de, bu karmaşık kanunların bir Mafya patronunu hapse gönderebilmesi için bir on yıl daha geçecekti. Ama çember daralıyordu ve hiçbir şey eskisi gibi değildi. 1980'lere gelindiğinde, hem Michael Corleone, hem de Corleone Ailesi, sık sık eski hallerinin parodisi durumuna düşer olmuştu.

Ancak, Tom Hagen'in, Jimmy Shea'nın ve Nick Geraci'nin ölümlerinden hemen sonraki yıllar, Michael Corleone ve Corleone Ailesi'nin gördüğü en barış dolu yıllar sayılabilirdi: Hayatının nadir esnek dönemlerinde Michael kendini mutlu bile sayıyordu.

O yıllar boyunca, sık sık Staten Island'daki o geceyi düşünür, eve nasıl keyifle döndüğünü hatırlardı.

Michael ve Richie Nobilio sağanak yağmur altında Jerry's Pirzola Evi'nin önünde buluşmuşlardı. Yanlarında getirdikleri koruma bir şemsiye uzatmış ve ikisi hızla, onları beklemekte olan siyah Lincoln'e gitmişlerdi. Koruma öne oturmuştu. Michael arabayı kullanan Torba Donnie'ye başıyla işaret etmiş ve çabucak oradan uzaklaşmışlardı.

Artık, caddenin karşısındaki pislik temizlenmişti. Bar, Şişko Pa-

ulie Fortunato'ya aitti ve çevre ve devriye gezen polisler onun kontrolünde olduğundan, Michael'e de birkaç iyilik borcu bulunduğundan ötürü, o hazin ve son derece acı hesaplaşma için orayı önermişti. Al Neri ile Cato Tomaselli, yani Greco'nun koruması rolünü yapan Corleone silahşoru, şu anda Staten Island'da, Don Fortunato'nun aslında bu tür münasebetsiz durumlar için oraya getirttiği cerrah tarafından ameliyat ediliyordu. Tomaselli'nin yaraları hafifti. Neri'de ise mermi bir ciğeri delmiş ve parçalamıştı ama bundan kötü bir şey yoktu. Uzun sürse bile tamamen iyileşmesi bekleniyordu.

Ölülerin kaldırılmasına Eddie Paradise nezaret etmişti. Geraci'nin cesedi Eddie'nin Momo'ya sattığı teknedeydi. Cosimo Barone ile Italo Bocchiccio'dan kalanlar ise, Robert Moses'in muntemelen farkında olmadan Staten Island'ın her iki tür belalısına da hediye ettiği Fresh Kills dolgu alanına atılmıştı. Yanındaki nispeten yüksek tepeye, ki orada Fortunato'nun ve üst düzey Barzini adamlarının evleri bulunuyordu, Todt Hill deniyordu, todt da Hollanda dilinde ölü anlamına gelmekteydi. Staten Island Michael'in içini sıkıyordu.

Michael Corleone ve adamları, Donnie sola, kıyıya doğru dönene kadar evlerin bulunduğu, karanlık, yeşillikli caddelerden ilerlediler. Artık kapanmış olan bir benzin istasyonunda, üzerinde FLATBUSH NOVELTIES yazan kapalı bir minibüsün yanında durdular. Yağmurun altında yeni köprünün kuleleri uzaktan seçiliyordu. Koruma, Lincoln'un ön koltuğundan indi. Eddie Paradise de kapalı minibüsten çıktı. Kısa boylu şişman adamın üstü başı yırtılıp çamurlanmıştı. Eddie şemsiyesi olmadan ve hiç acele etmeden yağmurun altında yürüdü. Ön koltuğa, korumanın indiği yere oturdu ve arabanın kapısını kapadı.

Islak saçlarını eliyle düzeltirken "Akşam yemeği nasıldı?" diye sordu. "Jerry's Pirzola Evi iyiymiş diye duydum. Özellikle de pirzolaları."

Sesindeki acılığı anlamamak ve bağışlamamak imkansızdı. Bu gece herkes için zor geçmişti. Barone, Eddie'nin en iyi dostuydu ve Geraci onu kukla gibi oynatmıştı. Yine de Eddie bütün işi bir şampiyon gibi halletmişti.

Michael, bezgin *caporegime*'nin ıslak, parçalanmış omzuna vurdu.

"Sana güvenimi boşa çıkarmadın Ed. Şükran duyuyorum buna."

Eddie Paradise teşekkürlerini mırıldandı. Michael, Torba Donnie'ye gidelim işareti verdi. Lincoln ile kapalı minübüs dolgu alanından farklı yönlere hareket ettiler.

Çifte Tabanca Richie başını salladı. "Sana şapka çıkarıyorum Eddie" dedi. Aynı gece, teğmeni olsun diye kendi eliyle yetiştirdiği Renzo Sacripante de – dışarıdan nasıl görünürse görünsün, Knickerbocker Avenue ekibindeki Sicilyalıları yönetmekte iyi iş başarmış biriydi – Mott Caddesi'nde bir erkekler tuvaletinde telle boğulmuştu ve şu anda başka bir çöp yığınında, Yorkville'deki hurdalıkta bulunan mavnada, günü gelince faydası olur diye Michael Corleone'ye bir hizmette bulunan bir kent sağlık görevlisinin nezaketi sayesinde yatıyordu.

"Ama çıkaracak şapka yok başında" dedi Eddie.

"Senin için zaten çıkarmıştım" dedi Nobilio da Eddie'nin omzuna vurarak.

Michael, Eddie'nin kendi ekibinden çıkan o iki hainle Carroll Gardens Avcılık Kulübü'nün bodrumundaki sevgili aslanını beslemek istediğini duymuştu. Eddie ise, aslanların bir kez insan etinin tadını alınca diğer dört ayaklı memelileri beğenmediğini duyduğunu söylemişti. Al Neri de bunun bir efsane olduğunu belirtmişti, ama Al Neri aslanlar hakkında ne halt bilirdi ki? Yine de Al, Michael'e Eddie'nin bu duruma minimum şikayetle katlandığını rapor etmişti.

Şimdi Eddie derin bir soluk koyuverdi ve radyoyu bir "Rock-and-roll" istasyonuna ayarlayıp, kendini koltuğuna bıraktı, yorgun olduğu belliydi. Saygıdan ötürü kimse istasyonu değiştirmesini istemedi.

Adamlar konuşmaya daldılar.

Torba Donnie, – Geraci'nin Aile'ye sadık olduğunu kanıtlayan başka bir adamı – müthiş yetenekli bir şofördü, ışıklara uyarak, ıslak yollarla kaymadan, savrulmadan başa çıkarak, kendi menfaatine değiştirdiği kuralları kimseye belli etmeyerek arabayı trafiğin içinde yağ gibi götürüyordu. Çok kısa bir süre sonra Bayonne Köprü-

sü'nden New Jersey'e geçmekteydiler. Nobilio uyuyakalmıştı. Eddie ise serçe parmağındaki yüzüğü şarkının temposuyla tam bir uyum içinde cama vuruyordu.

Michael Corleone çok uzun süredir Torba Donnie, Çifte Tabanca Richie ve Eddie Paradise gibi yetenekli adamları olduğu için şükrediyordu.

Eddie ile oturup, babasının kurduğu örgütün özündeki gelenekler hakkında konuştuğundan beri o kabuslar – ya da her ne iseler – bitmişti. Michael'in doktoru bunu – ve bir daha önemli bir diyabet krizi geçirmemesini – daha iyi beslenmesine ve daha az stres yaşamasına yormuştu. Ama Michael'e göre, Fredo'nun uyarısını anlamış olmasındandı: Eski yöntemlere, eski geleneklere bağlanmasını, babasının büyüklüğünün insanlarla kurduğu ilişkilerden, parayla gücün değil, sevgiyle korkunun ürünü olan ilişkilerden kaynaklandığını hatırlamasını söylüyordu Fredo.

Michael Corleone'yi taşıyan araba şimdi hızla Hollanda Tüneli'nin karanlıklarına dalmaktaydı. Radyo parazit yapmaya başladı. Nobilio sıçrayarak uyandı.

"Merak etme" dedi Eddie Paradise. "Sadece yer altındayız."

TEŞEKKÜRLER

Bu kitabın yazılmasındaki desteklerinden ötürü,
Yazar;
Yaddo Corporation'a,
Florida State Üniversitesi'ne,
Dan Conaway, Neil Olson ve Amy Williams'a,
Ve eşsiz Tom Bligh'e
Teşekkür eder.

YAZAR HAKKINDA

Mark Winegardner'in kitapları; romanları *The Godfather Returns*, *Crooked River Burning, The Veracruz Blues* ile öykülerini topladığı *That's True of Everybody*'dir. Kendisi Florida State Üniversitesi'nde İngilizce Profesörü'dür.

Bir grup rehberini okumak ve daha fazla bilgi almak için aşağıdaki siteleri ziyaret edebilirsiniz:

godfathersrevenge.com
markwinegardner.com

MARIO PUZO'NUN OLAY YARATAN DESTANI DEVAM EDİYOR

Mario Puzo'nun olay yaratan destanını kaldığı yerden devam ettiren, ödüllü yazar Mark Winegardner, *Baba'nın İntikamı*'nda, Corleone ailesini organize suç ve politika sahnesine çıkarıyor. Amerika'nın en büyük suç ailesinin reisi, Michael Corleone, Eski sağ kolu Nick Geraci, Başsavcı Daniel Brendan Shea, New Orleans suç ailesinin reisi Carlo Tramonti ve Corleone'nin consiglierisi Tom Hagen karşı karşıya geliyor.

Baba'nın İntikamı'nın nefes kesici öyküsü son satıra kadar devam ediyor.

* * *

"İlkinden birkaç saniye sonra, Santiago'nun ikinci kurşunu da ABD Başkanı'nın boynunu sıyırdı. Başkan geriye doğru kaykıldı, gözleri kocaman olmuştu. Gözlerinden şaşkınlık, korku ve acı okunuyordu. Boynundan kan fışkırdı.

İki Gizli Servis timi harekete geçti – bunlar görevi hedefin üzerine kapanmak olan, ama o anda aşırı bir gayretkeşlikle hedefe boş verip saldırganı saf dışı bırakma emri alan ekiplerdi.

Bir anda ortalık haykıran, koşuşan sivillerle dolmuştu.

Bir ajan, Santiago ile Başkan'ın arasına daldı ama üçüncü kurşun onu ıskalayıp Başkan'ın omzuna isabet etti ve başkan olduğu yerde dönerek onu tutmak üzere olan ikinci ajandan uzaklaştı.

Birleşik Devletler başkanı ölü olarak havuza düşmüştü."

1001 KİTAP
1001kitap.com.tr

ISBN 975-8992-18-X
9 789758 992188